

hymy

1970
2:–
Skr 2:50 (inkl. moms.)
LEHTI 10

HYMY AINOANA LEHTENÄ AARRE ELON HÄISSÄ

SIVU 200

CHRISTINA BUSK
foto: risto lounema

. . . oikeastaan ei ole mitään pulmaa siinä, miten oikein Bacardinne joisitte. Tai mitä ihmettä siihen sekoittaisitte. Aina saatte kokea Bacardin ihmeen. Vaikka se nimenomaan luontuu sekoituksiin, se ei milloinkaan katoa niihin.
Bacardi antaa terhakkuutta Coca-Colaan . . . ilmeikkyyttä limeen . . . soiton soodaveden kupliin . . . Tai jos vaikka sekoitatte marjamehuun kaikki puhkeavat juoman kehuun . . .
Mutta sekoittakaa toki ihan itse. Sepittäkää runonne Bacardista ja jostakin muusta. Loppujen lopuksi kysymykseksi jää **Bacardi-rommi, jää ja mitä vielä?**
Bacardi-rommin maailmanmerkki.
'Bacardi' ja lepakkotunnus ovat Bacardi & Company Limited yhtiön rekisteröimiä tavaramerkkejä.

Veikko sedän PIINAPENKKI

Ihmisen rappeutuminen alkaa varhaisemmalla iällä kuin uskommekaan. Sitä paitsi näivettyminen ei ala ensin jommasta kummasta päästä vaan vikoja ilmaantuu yhtäaikaa kaikkialle: tukka lähtee, muut mahdollisesti jälelle jäävät karvat harmaantuvat, tulee mahahaava, askel alkaa painaa, miehistä puheen ollen erektio rupeaa olemaan yhtä satunnaista kuin pätkittäistäkin, muisti ja näkö heikkenevät yms. Ja rinnan kehollisen rapistumisen kanssa surkastuu myös järki, jonka huomaa parhaiten siitä, että asianomainen luulee olevansa nokkelaälyisempi kuin koskaan ennen.

Niinpä minäkin kuvittelen keksineeni syvähenkisen ajatelman vasta nyt: ihmisellä pitäisi olla kahdet silmälasit, joista ensimmäisillä haettaisiin toisia, jotka säännöllisesti ovat hukassa.

Kunpa leikkaisi vielä edes yhden kerran niin että voisin päättää yhtä pitkän kuin arvottomankin kirjallisen työskentelyni julkaisemalla teoksen "Veikko Ennalan kootut aforismit". Yhdestä mietelauseesta ei vielä oikein saa kirjaa.

Kurikasta kirjoittaa herra MT: "Arv. erikoistoimittaja, koko Kurikan kauppala on kuohuksissa keskustassa sijaitsevasta suuresta sikalasta kun on kaikkialla jatkuva paskan haju. Terveysviranomaisille menee valituskirjeitä mutta asiaan ei puututa kun on suuren talon isäntä jolla se sikala on omistuksessa. Elintarvike ynnä muita liikkeitä on aivan vieressä. Mutta eipä taida Hymykään tässä tapauksessa puhua asioita halki."

Miksei siankakanhajustakin voida puhua halki mutta pelkään ettei se auta asiaa tippaakaan. Mutta jos lemu vielä entuudestaan lisääntyy niin että aletaan puhua rinnan New Yorkin, Tokion ja Kurikan yllä leijuvista saastepilvistä, koetan matkustaa paikalle tekemään reportaasin. Tässäpä yhteydessä en voi olla pahoittelematta, ettei minulla ole juuri minkäänlaisia mahdollisuuksia auttaa edes promillea niistä lukijoistamme, jotka minulle huoliaan kertovat. Vaikka itkisin, en kykene järjestämään ehdonalaisille vangeille työpaikkoja, suuriperheisille asuntoja, hampaattomille proteesja, pohjois-suomalaiselle emännälle Helsingin Yliopistolliseen keskussairaalaan paikkaa tyrän leikkausta varten, heilaa soturipojalle jolla kertomansa mukaan seistä jököttää melkein yötä päivää.

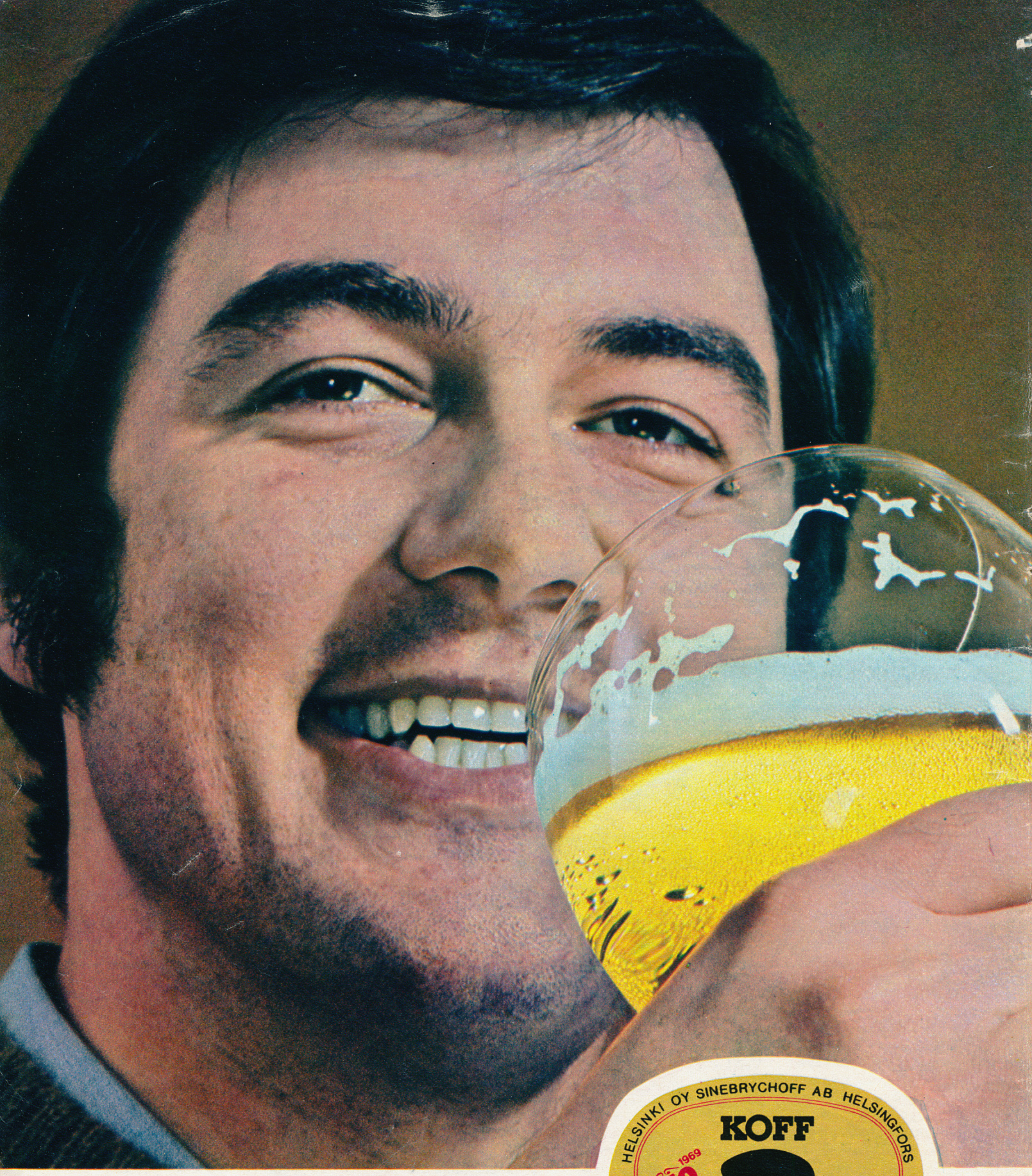
Vaikka itkisin, sanoin. Ihan niin. Ei kai ole vallan mahdoton häpeä tunnustaa, että saamiani kirjeitä lukiessani monta kertaa olen itkenytkin. Niin ankaraa, julmaa ja karmeaa tämä Jumalan kallisarvoiseksi lahjaksi ilmoitettu ihmiselämä toisinaan on. Äärettömän masentuneeksi minut sai aivan äskettäin erään tamperelaisrouvan kirje, joka on ihan liian pitkä ja arkaluontoinenkin tässä julkaistavaksi. Hänen avioliittonsa näyttää sisältävän kaikki ne ainekset, jotka tekevät tästä instituutiosta ajallisen helvetin. Mutta mitä saattaisin hänenkään tapauksessaan tehdä, en edes neuvoa paikkaa jossa hänelle suoritettaisiin hänen toivomansa abortti. Riipaisevia olivat tämän rouvan kirjeen viimeisetkin sanat: "Voi Veikko, Veikko, näitä loputtoman pitkiä iltoja, jotka seuraavat loputtoman pitkiä yksinäisiä päiviä!"

Rouva Kerttu Rannila Helsingistä: "Veikko Ennala. Kun te tahdotte erikoisasioita niin toivoisin kerran puhuttavan näistä siivoojien asioista. Kun me olemme niin helvetin huonoja ihmisiä. Jos voisitte tulla minun luokseni niin saisin keskustella Teidän kanssanne."

Että kö siivoojat olisivat helvetin huonoja ihmisiä? Kuinka niin? Kuka sellaisen tyhmyy-

KÄÄNNÄ

Hänen oluessaan on raikas
kypsänpehmeä maku.
Takuulla.
Hänen oluensa on
Koffin kolmonen.

Kyllä maistuu koffillinen!

PIINAPENKKI...

den on sanonut tai kirjoittanut? Ellei olisi talonmiehiä, ellei katujen puhdistajia, ellei jätehuollon roskalaatikoita tyhjentäviä miehiä, ellei rappu- ja kerrossiivoojia, niin — herra jeesus — mehän hukkuisimme kahdessa päivässä omaan saastaamme. Nyky-yhteiskunnassa on tietysti jokseenkin mahdoton järjestellä ihmisiä eri kasteihin siten, että toiset ovat tärkeämpiä tai "parempia" kuin toiset, mutta sen kai uskaltaa sanoa, että puhdistustoimista huolehtivat henkilöt ansaitsevat kaiken kunnioituksemme. — Kunpahan sitten vielä ansaitsisivat hieman enemmän rahaakin, sillä pelkällä kunnioituksella ei henki kauan pihahtele. Kiltti rouva Rannila, halaamme sitten kun tapaamme.

Kummaa kuuluu Turustakin: "On paljon puhuttu opiskelijoiden asuntopulasta mutta asuntopula on suuri myös työläisten keskuudessa. Tässä asunnossa jossa asun ei opiskelija voisi asua koska kirjeenikin on kirjoitettava petissä maaten. Huoneessa jonka pinta-ala on 30 m^2 meitä on 8 miestä. Henkilökohtaiset varusteet, vaatteet, kellot ja tuhkakupit on pidettävä sängyn alla. Keittomahdollisuutta ei ole, pestä itsensä saa lavuaarissa, ei ammeessa. Siivous on olematonta. Onko vuokra mielestänne kohtuullinen, komennusmiehet jotka ovat 4—5 yötä viikossa maksavat 25 mk, muut mm. allekirjoittanut ns. jatkuva asukas 35 mk viikko, siis me kaikki yhteensä 900—1 200 mk kuukaudessa yhdestä huoneesta. Itsellään isännällä on vuokra kaikista kolmesta huoneestaan 100 mk kuukausi. Minkäänlaista ilmoitusta viranomaisille asukkaista ei isäntä tee, luultavasti ei myöskään veroilmoitusta vuokratuloistaan. Kämppäisäntä vain odottaa syksyä, että leirialueilta tulisi lisää miehiä, on kai tarkoitus että nukutaan tuureittain samoissa punkissa. Älkää sanoko nimeäni ettei mene tämäkin katto pään päältä."

Ei sanota, takuulla. Tulee vain tätäkin kirjettä lukiessa mieleen ne yleisönosastojen ruikutukset, joissa asuntojen omistajat alinomaa kirjoittavat elämän kovuudesta. Kaikki tuntuu olevan niin pirun suhteellista.

Viime yönä unta aamupuolelle asti odottaessani tuumin, mikä mahtaisi olla se aihe ja idea, josta voisi kirjoittaa niin ettei joku aina suuttuisi. Parasta tietysti ettei kirjoittaisi mistään mutta luulenpa, että Urpo Lahtinenkin alkaisi silloin piankin katsella tuumivaisena nenänsä vartta ja puhella kuin itsekseen, että "taloon pitäisi saada vähitellen uutta toimituskuntaa".

Kun on tullut kirjoitelluksi jotakin sukupuoliasioista, on Irma Vesterinen lähettänyt minulle seuraavan kirjeen: "Kesäkuun 4 pnä tosiaan jälleen nähtiin että nainen on sukupuoliolento. Kun kuusitoista vuotias tyttö löydettiin haudattuna. Siihenkö Veikko Ennala todella pyrkii, että kaikki nuoret murhattaisiin. Ota huomioon että ei kaikki pornoa suosi. Naisella ei näykään olevan muuta virkaa kuin maata kaksijalkaisen sonnin alla kuin lehmän. Eikö naisella ole parempaa tehtävää maanpäällä. Ei siitä lapsille annetusta sukupuolivalistuksesta ole hyötyä kun vahinkoa vain, itse olen ne asiat tiennyt jo viisi vuotiaana, mutta kärsin niistä tiedoista vieläkin vaikka asiasta on kulunut yli kaksikymmentä vuotta."

Jotta tämä palsta, tämä piinapenkki, vastaisi alkuperäistä tarkoitustaan olla keinona pahimpien aggressioitten purkamiseksi, minun kai pitäisi myönnellä: juuri niin, se minun salainen tarkoitukseni on ollut, että kaikki nuoret tytöt murhattaisiin. Mutta yhtä kaikki anon lupaa edes hiukan puolustautua. Minimiinsä supistettuna minun sukupuolivalistukseni on ollut tällaista: Nainen on miehelle tasaveroinen seksuaalinen seurustelukumppani, jolla on oikeus nauttia sängyn iloista siinä kuin partnerillaankin. Mutta — niin olen myös tuhka tiheään toistellut — jos joku nainen tulee toimeen ilman miestä, häntä ei mikään tai kukaan saa pakottaa vastentahtoiseen seurusteluun.

Irma Vesterinen panee syykseni erään nuoren tytön tapon. Niitä on kuitenkin tapahtunut kaikkina aikoina, jo tuhansia vuosia ennen minunlaiseni toimittajapoloisen syntymää. Lukekaapa historiasta vaikka kirkon osuudesta saatanallisiin kidutusmurhiin, noitarovioihin, teilauksiin yms.

Sanotte saaneenne sukupuolivalistusta jo 5-vuotiaana ja siitä on ollut Teille vain pelkkää harmia ja kärsitte opetuksesta yhä vielä. Ettei Teitä olisi vain valistettu väärällä tavalla siten, että ihmisten seksuaalisuus on saastaista, iljettävää hekumaa, joka johtaa helvettiin. Jos näin on, silloin en ihmettele enää mitään.

Puheenvuoro rouva B Miettiselle Lappeenrannasta: "Herra Ennala. Lakatkaa nyt jo huputtamasta nuorisolle sitä, että he muka aikuistuisivat ennemmin kuin ennen. Ennen vielä aikuistuivat ennemminkin, kun oli pakko tehdä työtä 10-vuotiaasta niin kauan kuin kynnelle kykeni, kun ei ollut rahaa. Nyt muuta kun maleksivat kaupungilla suurin osa nuorisosta, näille tuputetaan seksuaalia joka käänteessä eikä anneta niiden rauhassa kehittyä aikuisiksi. Kyllä ne himot on heränneyt ennenkin samanaikaisesti. Että ei sitä tarvitse tuputtaa, kyllä luonto tikanpojan puuhun nostaa. Miehet vaan pelkäävät avioliittoa ja haluaisivat saada nuoret tytöt vapaisiin suhteisiin uskottelemalla heille että muka nyt on nuoriso aikaisemmin kehittynyt. Kyllä kai heidän täytyy tehdä se mitä heille huputetaan."

Kulta rouva Miettinen, enhän minä huputa enkä tuputa että nuoriso kehittyy aikaisemmin kuin ennen, se on tieteellisesti ja vastaan väittämättä todistettu ja tilastoin vahvistettu fakta, ei minun tuputukseni. Mitä sitten tulee siihen ettei lasten enää tarvitse raataa leipänsä eteen jo 10-vuotiaista lähtien, siinä näkisin pelkästään suuren ilon aiheen.

Muuten, tämän palstan kirjeissä esiintyy merkille pantavan usein kaksi lausetta, nimittäin "parempi olisi jos myllynkivi ripustettaisiin" jne. sekä että "kyllä luonto tikanpojan puuhun vetää".

Nyt seuraa piinapenkin varsinainen rymykirje, jonka luettuani minunkin piti ottaa kaksi aspiriinia. Lähettäjän nimeä ei kirjeessä ikävä kyllä ollut. "Ennala hoi. Olen miettinyt mikä mahtaa olla käyttövoimana noissa typerissä jutuissasi miehen ja naisen muhinoista. Niiden rahvaanomainen typeryys on varmaan selitettävissä muutenkin kuin vain sillä, että kosit kaltaistesi suosiota. Sekin on varmaan totta, mutta löytyy parempikin selitys vuosien takaa. Sun akkaasi haastateltiin kerran, kuten kai muistat ja silloin tämä sun "kultasi hymyili" julkisuuteen sairastamasi pakkoneuroosin. Sinä kuulemma revit lakanoita. Tämä on tyypillinen pakko-oire, joka merkitsee, että psyykkinen estymä pyrkii ulos symboolisen pakkotoiminnan kautta. Tässä sun tapauksessasi tuo lakana symbolisoi avioliittoa. Sinä siis symboolisesti revit rikki avioliittosi, joka kahlitsee sinut. Sun tekis mielesi mennä vieraisiin, mutta et voi, koska sinut heti paljastettaisiin. Sinua ei kiinnosta tippaakaan ihmisten ohjaaminen vapaampaan elämään vaan yksinkertaisesti purat patoutuvan kiimasi noihin lapsellisiin juttuihisi. Sun "asiantuntemuksesi" on pelkkää pingallaan pihisevän kiiman spekulatiivista purkautumista, jolla ei ole mitään tekemistä elävän todellisuuden kanssa. Olet tietenkin ajatellut, että tulee kalliiksi repiä lakanoita ja että on edullisempaa kirjoitella noita mielestäsi kansaan meneviä typeryyksiä, koska niistä saa rahaa. Et tajua, että ne ovat jo menettäneet makunsa. Olisi parempi jos tapasi mukaan sepittelisit makeita juttuja tyhjästä ja repisit akkasi lakanoita, etkä kuvittelisi olevasi kokenut ja tietoviisas seksin asiantuntija. Vainoat vapaita ihmisiä, koska olet heille kateellinen heidän vapaudestaan. Sepustelet seksiä rahvaanomaisen lapsekkaaseen tyyliin, jolle on tärkeintä vain höpistä posket kuumina sukuelimistä ja niiden toiminnasta, selvittämättä mitään asiallista ja merkittävää."

Niille ihmisille, jotka eivät ole lukeneet vuosien takaista haastatteluani, johon yllä olevassa kirjeessä viitataan, kerron tässä uudelleen tosiaankin repiväni suutuspäissäni vanhoja lakanoita kun en jotakin kirjoitusta laatiessani mitenkään keksi oikeata sanaa tai ilmaisua. Ja vielä hullumpaakin: toisinaan kiukustun samasta syystä jopa kirjoituskoneellekin niin että heitän sen nurkkaan ja huutelen sille herjauksia.

Hyvin vakavia raivopäisyyden oireita kaikki tyynni. Nyt vain kuulimme todellisen — ihanko psykoanalyyttisen? — selityksen lakanoiden repimiselle. Ei se olekaan todellisuudessa mitään muuta kuin patoutunutta kiimaa, se symbolisoi sitä kun en uskalla mennä vieraisiin naisiin. Kappas persanaa, näinköhän pitää paikkansa. Kiitos joka tapauksessa selityksestä. Ihan meidän kesken: kyllähän minä vieraisiin uskaltaisin mennä mutta kun kukaan ei anna.

Viime kerralla lupasin pitää näppini irti uskonasioista, mutta sanansa

KÄÄNNÄ

se opettajan viski

Aivan omaa luokkaansa.

Alko n:o 140

Teacher's Scotch Whisky.
Siinä maistuvat vuodet. Tammitynnyrissä vietetyt.
Ja ne 140 vuotta, jotka sillä on ollut aikaa löytää oma arominsa. Se on kypsää.
Siinä ei ole säästetty arvokasta mallasviskiä.
Siitä maun täyteläisyys. Aivan omaa luokkaansa.
Teacher's.

1/1 p. 39,—

Oy Norimex Ab

PIINAPENKKI...

pitänee vain taaskin syödä. Sillä enhän minä voi määrätä mitä piinapenkissä käsitellään, sen määräävät lukijat.

Nimimerkki "Mumma" toruskelee minua jumalanpilkasta ja kehottaa sitten rukoilemaan kun rukouksen voima on niin ihmeellinen. Hänenkin pelakuunsa oli kuolemaisillaan mutta kun hän oikein palavasti rukoili niin kuinka ollakaan, pelakuu virkosi.

En hetkeäkään epäile, etteikö rukous tepsinyt pelakuuhun nähden mutta miksi herra nähköön rukous ei tepsi muissa asioissa. Joka päivä kuolee tuhansia ihmisiä tykkien ruokana, nälkään, menehtyy tuskallisiin sairauksiin. Mutta vaikka kuinka sakilla rukoiltaisiin — kuten esim. kirkoissa tehdäänkin joka pyhä — tuskalliset sairaudet eivät lopu sen paremmin kuin sodatkaan ja pieniä viattomia neekerilapsia menehtyy aina vain aliravitsemukseen. Miksi yksi ruukkukukka on ihmishenkiä arvollisempi, sitä en poloinen ymmärrä. Mutta niinhän sitä sanotaan, että tutkimattomia ovat Herran tiet.

Puhutaanhan Raamatussa eräistä muistakin tutkimattomista teistä, joita ovat kotkan jäljet ilmassa, kalan tie vedessä ja pojan jäljet tytön luo. Pahuksen vale sekin, kyllä pikkupaikkakunnilla ainakin jälkimmäiset tiedetään jo seuraavana aamuna.

Nimetön naantalilainen on postittanut järkyttävän pitkän kirjeen, joka vilisee kaikenmoisia viittauksia Raamattuun. Varmaankin jokainen kohta osoittaa miten kurja ihminen olen, mutta minulla kun ei ole millään aikaa tutkistella mitä jokin lyhennys Apt. 1:18 pitää sisällänsä. Apteekkarien teot, vaiko mitä?

Sama naantalilainen on saanut aiheen kirjeeseensä sellaisesta jutustani jonka otsikkona oli "Naisten kustannuksella elävä loinen". Hän raapustelee mm. näin: "Entä kenen kustannuksella Veikko Ennala elää? Joka ei tosin mitään oikeaa elämää ole. Hoos. 4:8. Minun kansani synnistä hän saa ruokansa, heidän pahoja tekojansa heidän sielunsa himoitsee." Jne.

Kenenkö kustannuksella elän? Jämpti reilu kysymys vaatii reilun vastauksen: Minä elän Lehtimiehet Oy -nimisen firman kustannuksella, ts. saan siltä palkkaa siitä hyvästä kun koetan parhaan vaan ei hyvän taitoni mukaan kirjoitella jotakin ja lueskella yökaudet kirjeitä, jotka eivät ihan toden sanoakseni paljoa iloa tuota. Mutta joka ainoassa ammatissa on vaivansa ja koetan tuntea kiitollisuutta että minulla ylimalkaan on jokin työpaikka. Kaikilla ei ole edes sitä.

Sitten lomaan yksi pyyntö. Ystävät kalliit, älkää lähettäkö henkilökohtaisesti minulle osoitettuna reportaasien tai muiden juttujen ideoita ja ehdotuksia vaan lehtemme päätoimittajille tai toimituspäällikölle. He sitten ratkaisevat mistä mitäkin kirjoitetaan, en ollenkaan minä. Myöskään älköön minulle lähetettäkö asianomaisille itselleen tuiki tärkeitä asiakirjoja tms., sillä ne saattavat jäädä tänne lojumaan viikkokausiksi. Esim. juuri nyt, likimain koko kesäkauden lomailtuani, kirjeitä viereksii työhuoneessani toimituksessa ja niitä on kotonani pöydillä, tuoleilla, pahvilaatikoissa, sohvan alla, sanalla sanoen kaikkialla muualla paitsi ei katossa. Paraikaa niitä luetteloidaan ja aakkostetaan ja mapitetaan hiki otsalla mutta ajoittain urakka tuntuu toivottomalta: milloinkaan niitä ei sellaiseen järjestykseen saada, että jokin tietty paperi olisi käden käänteessä löydettävissä.

Vielä toivon, ettei tätä pyyntöäni ymmärrettäisi väärin, että tässä nyt leveillään mahtavilla postimäärillä. Joka ainoa kirje ja kortti tulee luetuksi, mutta kun laiskuuttani päästin systeemit alun perin sekaisin, sekaisin ne tahtovat pysyä.

Piinapenkkiin tarkoitetut kirjeet eivät toki kaikki ole hurjaa haukkumista (vaikka "penkin" luonteen mukaisesti niiden pitäisi olla). Aivan kurillani jäljennän tähän keravalaisen A. Rinteen kirjoituksen: "Erittäin sydämellinen kiitos palstasta 'Veikko-sedän piinapenkki'. Palsta on ainutlaatuisen hauskaa luettavaa kyyniselle realiteetikolle, kuten allemerkinneelle. On tosiaan hauskaa seurata journalistin ja tavallisen ideologian tai estojen pilaaman ihmisen henkistä mittelyä, voimain koetosta. Ammattimiehenä tietenkin Veikko E. vetää pitemmän korren, mutta silti hän ei ylpeile voitostaan, vaan ojentaa jopa ruusuja elämän murjomille naisihmisille. Suomen kansa rakastaa tietokilpailuja, siis henkisiä kamppailuja. Jo ammoin sanotaan Väinämöisen ja Joukahaisen mitelleen henkisiä voimavarojaan. Nyt on vain tyyli muuttunut, seksi ja uskonto on poliisin ohella pop. Kiitos vielä kerran."

Kiitos kiitoksista, A. Rinne. Olette kovin ystävällinen mutta jonkinlaisen alinomaisen oikomisen vimmassa on minun ihan pakko oikaista Teitäkin. En kirjeitä seuranneissa vähäisissä vastauksissani suinkaan ole aina vetänyt pitempää korttа. Olen jo sivuuttanut sen jokaisen toimittajan kehityskaareen väistämättä kuuluvan vaiheen, jolloin kuvitellaan itse oltavan aina ja ehdottomasti oikeassa. Ihan päinvastoin. Kymmenistä lukijain kirjeistä olen saanut oppia, ne ovat avartaneet omaa maailmankuvaani ja jos minulla ei olisi muuta nolosteltavaa kuin tunnustaa hyvinkin usein olleeni väärässä, olisin ensimmäisiä kundeja siinä parijonossa, joka malttamattomana vartoilee taivaan porttien aukeamista.

Toista mieltä kuin A. Rinne on uimaharjulainen Toivo Romppanen: "Täällä on yksi mielisairas, joka tahtoisi tuoda julki muutaman ajatuksen. Käykö päinsä? Veikko Ennalan käsityksen mukaan olen varmasti mielisairas, koska en ole läheskään samoissa asioissa samaa mieltä hänen kanssaan. Sellainen käsitys hänellä näyttää olevan, että eri mieltä olevat ovat auttamattomasti mielisairaita. Eniten minua ihmetyttää, että hän puuttuu sellaisiin asioihin, joista ei ymmärrä mitään. Miksi lehden taholta tälle paskanpuhujalle annetaan vakavimmat asiat reposteltaviksi. Miksi lehdessänne niin intohimoisesti halutaan solvata uskovaisia ihmisiä ja miksi aina tuo sama pakana näistä asioista kirjoittaa. Vai onko lehtenne tarkoituksena yleensä valita joka asiaa kirjoittamaan mahdollisimman epäpätevä henkilö, joka kaiken kääntää ylösalaisin. Onko mielestänne pakana oikea henkilö uskonasioista kirjoittamaan."

Hyvä herra Romppanen osoittakaa minulle yksikin kirjoitukseni, jossa nimitän uskovaisia kyykäärmeen sikiöiksi tai edes "paskanpuhujiksi" kuten Te uskovaisena nimitätte minua. Ja missä olen maininnut jonkun olevan mielisairas vain siksi, että hänen käsityksensä eroavat minun käsityksistäni?

Olen saanut tosin kaikesta päätellen mitä syvällisimmin uskonasioihin perehtyneiltä henkilöiltä myös monen monia tahdikkaita, sydämelliseen tapaan laadittuja kirjeitä. Valitettavasti ne ovat olleet vain niin äärettömän pitkiä, että niitä on paha piinapenkissä julkaista. En ole tahtonut ryhtyä niitä pätkien lyhentelemään, etten tuhmuuttani poistaisi olennaisinta ja jättäisi tilalle toisarvoisempaa ja siten tahtomattani vääristelisi esillä ollutta asiaa.

Tuosta puheen ollen, kun kysymys on niin äärettömän vakavasta asiasta kuin iankaikkisesta elämästä, so. sielun joutumisesta helvettiin tai pääsemisestä taivaaseen, eikö asioita millään voida esittää lyhyesti ilman kaikenlaisia teologisia saivarteluja. Niistä me monet tavalliset kuolevaiset emme pääse jyvälle. Tyhmyyttämmekö siis perimme iankaikkisen vaivan sillä aikaa kun viisaat soittelevat paratiisissa symbaaleja ja muita luuttuja?

Uskon pitäisi olla kaiken perusta mutta mihin simpuraan uskoa, kun maan kaikki kolmisenkymmentä kirkko-, seura- ja lahkokuntaa kukin väittivät itse oppeineen olevansa oikeassa ja muiden väärässä.

Tulipa tässä oltua häissäkin, kun Arja-täti ja Jorma K. Virtanen vihittiin kristilliseen avioliittoon Tampereen tuomiokirkossa. Kutsuvieraita oli paljon ja kuokkavieraiden joukossa jossakin urkulehterin tomuisissa loukoissa kuuruili tietämän mukaan Viikkosanomien päätoimittaja Jalmari Torikkakin.

Tilaisuus oli juhlava, minullakin ylläni uusi puku ja siinä niin leveät lahkeet, että piti ottaa kaksi askelta ennen kuin itse housut lähtivät liikkeelle. Vaimoni itkeä pillitti kuten naiset aina vihkiäisissä itkevät niin että minun täytyi suupielestäni suhahtaa hänelle: "Pidä nyt p-le kitasi pienemmällä edes tällä pyhällä paikalla."

Tammer Hotellissa pidettiin sitten jatkot ja minun perhekuntani palasi kotiin kello 5 tienoissa aamulla sellaisella rähinällä ja räikinällä, että muuan naapurimme siihen heräsi ja luuli kauan povatun maailmanlopun sitten lopultakin alkaneen.

Helsingistä tulleessa kortissa, jonka joka rivistä en mikroskoopillakaan saanut tolkkua, lukee näin: "...saipahan se äijä ilmasen huvimatkan roskalehden kustannuksella. Jos teiltä tulee pyytämään köyhä ruokarahaa niin ei tipu sano emäntä kun härkää lypsi. Teidän roskaleh-

KÄÄNNÄ

Hagström
merkki on
käyttöohje:
pitäkää
Uutta, huoletonta
turkkityyliä. Pinta nappaa,
mokkaa, turkista.
(Ja huokeampia
kuin arvaattekaan.)
CARAPO
CARMEN
OY HAGSTRÖMIN NAHKATEHDAS — KOKKOLA

PIINA-PENKKI...

ti täytyy lakkauttaa".

En päässyt selville, kenen äijän huvimatkaa kirjoittaja tarkoittaa mutta kortin lähettäjä on havainnut HYMYn roskalehdeksi kun ei ole saanut meiltä ruokarahaa. Mitähän jos pyytäisitte sitä sieltä Helsingin sosaalivirastosta.

Marjatta Numminen Tampereelta: "Maistuipa 'karvasmanteli' suussani kun luin kirjoituksenne naisille, miten mies vietellään avioliittoon. Teidän lahjoillanne varustetun ihmisen ei olisi tarpeen huitaista huolimatonta puppua, ei edes leikkimielellä, jossa mielessä em. artikkelinne todennäköisesti kirjoititte."

Tätä pientä torua lukuun ottamatta Marjatta Nummisen kirje oli kiltti ja kaunis ja aivan ilmeisesti sivistyneen tytön laatima. Tilanpuute estää lainaamasta sitä enempää. Ko. juttuni oli tosiaan puppua, mutta kun yritin epätoivon vimmalla olla jollakin tapaa "leikkimielinen". Nähkääs meille tulee lakkaamatta postia jossa valitetaan, että Hymy sisältää liiaksi kaikenmoista synkkää ja masentavaa ja alakuloista ja toivotonta tekstiä ja että sen nimi pitäisi muuttaa sen takia Itkuksi.

Paha on olla tällä pallilla ja yleensä toimituksen kaikilla palleilla: milloin ollaan liian vakavia milloin taas lyödään leikiksi kuolemankolea asia. Hauskan-vakavia syyspäiviä Marjatta-tytölle.

Meninpä kurja julkaisemaan värssyn minulle lähetetystä runosta tässä taannoin. Ja nyt tulee uusia runoja ovista ja ikkunoista. Nimimerkki "Kohta kakskytkesänen Mimmi" on hänkin lähettänyt lyriikkaa, mutta vaikka kuinka karaisisin luontoni, en hirviä julkaista siitä kuin kaksi ensimmäistä säettä ja siitäkin pari sanaa sensuroiden. Tällä tapaa alkaa runo Nestorista, lauletaan kuulemma säveleellä "Pikajuna Meksikon":

Suuri hm-hm Nestorin,
möyrii hm-hm Esterin.

Eihän sitten muuta kuin kaikkea hyvää teille kaikille, tra-la. □

JUHANNUSTANSSIT TULEE TAAS

Se on nyt purkissa. Se Hannu Salaman ”Juhannustanssit”. Hiltusineen, vuorisaarnoineen päivineen. Ja se on ruotsalaisessa purkissa.

Jälki on sen mukaista. Elokuva on täynnä paljasta pintaa, rintaa ja muuta kesäyön ja pensaikkojen katveeseen kätkettynä. Elokuvan tuottaja-ohjaaja Arne Stivell on saava filmisensuurimme sakset saksimaan.

Vaikka onkin kysymys ”taiteellisesta kokonaisuudesta”...

Teksti: ERKKI PETMAN

▲ Ohjaaja Stivell on kehittänyt elokuvassa upseerioppilaan (Bosse Pehrsson) ja pärinäsussun (Rosemarie Nordengring) välille jotakin jota ei Salaman kirjasta löydy. Ensin herkkä suutelukohtaus laiturilla ...

◄ ... ja sitten muuta herkkää samalla laiturilla.

► Lassen (linja-autonkuljettaja) ja Raijan välille ei Salaman kirjassa syntynyt ”sen kummempaa”. Stivellin elokuvassa syntyy.

KÄÄNNÄ

JUHANNUSTANSSIT...

Arne Stivell on muuten melko kaukonäköinen kaveri. Bonniers osti Juhannustanssien filmausoikeudet Ruotsiin jo yli viisi vuotta sitten, mutta ei ryhtynyt toimiin sopimuksen edellyttämänä aikana. Stivell oli Bonniersin palveluksessa ja muisti käyttämättömän sopimuksen. Kun yhtiön ja Salaman tekemistä kaupoista oli kulunut viisi vuotta, ilmoittautui Stivell uudeksi ostajaksi. Hän sai oikeudet kohtuuhintaan ja Salama jo toisen kerran maksun käsikirjoituksestaan . . .

Juhannustansseissa Stivell on ryhtynyt tähänastisista elokuvatöistään suurimpaan. Ruotsissa hänet tunnetaan entuudestaan Åsa-Nisse -elokuvien, Suomen Pekka Puupäätä vastaavien hupijuttujen tekijänä. Matkan varrella on dokumenttifilmi Judy Garlandista, Ingemar Johanssonin kolmen MM-ottelun filmaus, manageritoimintaa . . .

Ja nyt hän on käynyt kiinni budjetiltaan 1 200 000 kruunun kakkuun; "taiteelliseen kokonaisuuteen".

Monien mielestä olisi toki suotu, että Juhannustanssit olisi filmattu Suomessa. Juhannustanssit ruotsalaisessa ympäristössä ruotsalaisten esittämänä, mitä se on?

Se voi olla aika hyvä juttu. Filmaustyössä on lähdetty alkuun Suomen puolelta. Juhannustanssien alkuun kuuluva torikohtaus on filmattu Tammisaaressa ja lähellä Tukholmaa sijaitseva pääfilmauspaikka Gustavsberg käy maisemiltaan Suomesta kuin pitääkin. Helmelästä ei elokuvassa ole tehty Petterssonia, vaan kaikki nimet ovat kirjan mukaiset. Ja kaikkein parasta koko asiassa on, että

Juhannustansseihin tehdään kotimaassa suomalainen äänitys

Jörn Donnerkin liittyy Juhannustansseihin. Tuottajan mukaan hän ottaa huolehtiakseen Suomessa filmin levityksen ja varustamisen suomenkielisellä äänityksellä. Toisin sanoen, vaikka näyttelijät ovat ruotsalaisia, pärryyttää Hiltunen vuorisaarnansa täällä kototeattereissa selvällä suomenkielellä! Kenen äänellä, sitä ei vielä tiedetä.

Sää riesana

Kaiken kaikkiaan sisältyi filmaustyöhön vastuksia odotettua enemmän. Aikataulu petti, sillä kesä oli sateinen Ruotsissakin. Ja kuka sitä nyt sateessa.

Rahoitusvaikeuksiakin oli, varsinkin alkutaipaleella. Stivell joutui kärsimään siitä mistä muutkin ruotsalaiset yrittäjät, Ruotsin kireästä luottopolitiikasta. Hän haki yhteyksiä moneen suuntaan, kunnes sai Ruotsin filmi-instituutin vakuuttuneeksi hankkeestaan. Eikä sitten pulmia pahemmin enää ollutkaan. Budjetti, 1 200 000 kruunua hyväksyttiin ja tästä, Suomen rahassa noin 1 mmk:n rahamäärästä heruttaa valtio vielä jonkin verran Stivellille takaisinkin.

Filmin suomalaisen sävyn takeena voidaan pitää Manne Schulmania, joka toimi kuvauksen aikana Stivellin ohjaaja-assistenttina. — Vaikka ei se tähän jäänyt, minusta tuli jokapaikanhöylä, kertoo Schulman. — Homma oli kirjavaa, mutta loppujen lopuksi mielenkiintoista. Ensimmäiset kuvat otettiin Tammisaaressa 13. kesäkuuta. Mukana oli tässä vaiheessa vain yksi näyttelijä, Lassea esittänyt Tommy Johnsson. Sitten rymisteltiin kuvauksessa tarvittavalla vanhalla bussilla — tosin laivamatkalaisina — Ruotsiin.

Linja-auto ei ollut päästä liikenteeseen

Kapellskärissä Ruotsin puolella nousi poliisin käsi pystyyn vanhan Sisu-bussin edessä. — Ei hitossa tuollaista tänne, katsokaa sen renkaitakin, sanoivat poliisit, mutta pitkän neuvottelun jälkeen lupa tuli. Eikä Sisu niin huono iästään huolimatta ollutkaan. Juhannustanssien loppukohtauksissa bussi ajaa yhteen henkilöauton kanssa ja romuttuu tien oheen. Tämä vanhus piti ajaa moneen kertaan tieltä pois ennen kuin se suostui kellistymään ajonsa ajaneena tien oheen sillä tavalla kuin ohjaaja halusi.

▲ **Parhaiten näyttelijöistä eläytyi rooliinsa Hiltunen (Bernt Lundqvist). Salaman Hiltunen on aina humalassa. Näyttelijä oli myös, joskus niin paljon, että yhteen kohtaukseen tarvittiin kymmenen otosta.**

◄ **Hannu Salama ei vaivautunut koko filmausaikana Ruotsiin vaikka Arne Stivell häntä sinne kovasti kaipasikin. — Luultavasti siitä tehdään kova pornofilmi, sanoi Salama.**

Näyttelijät oikuttelivat filmin rohkeuden vuoksi

Jos oikutteli bussi, oikuttelivat näyttelijätkin. Sisu-films, vain Juhannustansseja varten perustettu filmiyhtiö, teetti näyttelijöillä työtä, joka aika ajoin meni yli heidän sietokykynsä. Vaikeuksia oli myös siinä, miten B-kuvaajalle, myös Fanny Hill — elokuvaa kuvanneelle naiskuvaajalle annettiin selvät ohjeet. — Ensin yritettiin kaunistella, mutta asian ilmaiseminen tällä tavoin vei niin pitkän ajan, että kaunistelusta luovuttiin. Ja tottui Helenakin, kuvaaja, tähän tyyliin. Hän teki töitä hyvin, vaikka kameran läpi näkyi hyvin usein sellaista, mitä yleensä ei olla totuttu sivusta katselemaan.

Näyttelijöistä ehdottomin oli Hiltusta esittänyt Bernt Lundqvist. Hänen eläytymisensä juopon Hiltusen osaan oli täydellistä, joskus jopa enemmänkin. Kaveri oli yleensä koko filmauksen ajan pienessä sievässä, silloinkin kun pidettiin sadetta. Joskus kuvauksista ei ollut tulla mitään sen takia että Hiltunen oli liikaa humalassa. Humalan aiheuttamien kommellusten ennätys oli se, että yhteen pieneen kohtaukseen tarvittiin kymmenen otosta!

Sieltä se tulee, Salaman Juhannustanssit. Romaani saa uutta julkisuutta ja nekin, joilta vuorisaarna on jäänyt lukematta, saavat sen kuulla näkemisen ohessa. Vuorisaarna ei missään nimessä ole pääasia. Pääasia on pirun paljas kokonaisuus! □

Fiat 128 - 7 palkintoa ja kunniamainintaa

1 "Vuoden Auto"
Ruotsalaisen "Teknikens Värld"
lehden tuomaristo

2 "Vuoden Auto"
Hollantilaisen "Autovisie" lehden
kansainvälinen tuomaristo

3 "Vuoden Auto"
Englantilaisen "Car"
lehden kansainvälinen
tuomaristo ja lukijakunta

4 "Vuoden Auto"
Tšekkoslovakialaisen
"Technické Noviny"
lehden tuomaristo

FIAT 128

neliovinen — kaksiovinen — farmari

Maahantuoja AUTÓNOVO oy

Myynti ja huolto: Fiat verkosto

5 "Vuoden autokori"
Italialaisen "Style Auto" lehden
kansainvälinen tuomaristo

6 "Autojen Oscar" palkinto
Saksalaisen "Hobby" lehden
lukijakunta

7 "Vuoden Auto"
Tanskalaisen "Morgenposten" lehden
lukijakunta ja valitsijamiehistö

Kello viittä vaille sulkemisaikaa... edessä pullollinen pennejä. Tilanne, joka...

Tilanne, jossa virkailija voi säilyttää aidon ystävällisyytensä vain silloin, kun hän ymmärtää mitä ajatus Palvelupankki tarkoittaa: Ystävällistä, joustavaa ja nopeaa palvelua. Asiantuntevuutta niin suurissa kuin kaikkein pienimmissäkin raha-asioissa.

Sellainen raha-asiaintuntija on Teilläkin hyvä olla.

Helsingin Osakepankki
palvelupankki

Tampere lokakuussa

Kultasuut vaikenevat

Julkaisimme äskettäin kaksiosaisen artikkelin yhteisen liikenneturvallisuusjärjestömme Taljan toiminnasta. Näissä artikkeleissa osoitettiin lukuisia epäkohtia ja puutteellisuuksia sekä Taljan toiminnassa yleensä että siinä puuhassa, jota tämä ylpeä erikoisjärjestö on ottanut tavakseen nimittää liikenneturvallisuustyöksi.

Talja ei ole halunnut puolustautua. Luulemme aavistavamme syyn. Talja ei voinut avata keskustelua yhteiskuntamme kultasuiden tavallisilla aseilla. Niistähän ensimmäinen on se, että teilataan kiusallisten väitteiden esittäjä ammattitaidottomaksi, tyhmäksi, omaa etuaan tavoittelevaksi harrastelijaksi. Klaus Bremeriä ei parhaalla tahdollakaan voitu osoittaa harrastelijaksi, päinvastoin on pakko myöntää, että hän on yksi tunnetuimmista ja tunnustetuimmista liikenteen ja moottorialan toimittajista.

Toinen kultasuiden vaihtoehto on leimata esitetyt väitteet perustelemattomiksi. Tähänkään Talja ei voinut vedota, koska esitetyt väittämät perusteltiin Taljan itsensä jakamilla tiedoilla ja asiantuntijalausunnoilla.

Jäljelle jäi vain kolmas vaihtoehto. Vaieta kokonaan.

Vaikenemisella ja uutissululla ei kritiikkiin meillä tietenkään suhtaudu ainoastaan Talja. Tämä tapa on tuttu monista muistakin yhteyksistä, joissa rahojen tai vallan haltijat tuntevat olevansa arvostelun edessä avuttomia. He eivät silloin suinkaan myönnä virheitään, eivät osallistu keskusteluun epäkohtien poistamiseksi ja parannuksen aikaansaamiseksi, vaan vaikenevat. Ja heillä on valitettavasti valtaa usein niin paljon, että keskustelu tosiaan tyrehtyy, sen aloittajat jäävät yksin. Esimerkkejä tämän vaikenemisen tuhoisuudesta on lähivuosiltakin riittävästi niissä tapauksissa, joissa sulku on viimein repeytynyt, ja asioiden todellinen laita paljastunut kaikessa koruttomuudessaan. Silloin on vain liian myöhäistä, paljon pahaa on jo tapahtunut. Siksi kultasuille ei saa antaa periksi.

Meille on kerrottu, että tämän syksyn aikana Talja ja valtion tilintarkastajat kohtaisivat. Talja itse on ehättänyt tiettävästi esittämään jopa vierailukutsun. Kuitenkin myös tarkastajat itse ovat kiinnostuneet järjestön puuhista ja varojen käytöstä. On syytä toivoa tämän kiinnostuksen kestävän yli Taljan suhdetoimintatyön, sen varassa on jo kylliksi hämätty ja ratsastettu.

Älköön Taljassa huokaistako vallinneen hetken hiljaisuuden rauhoittamina. Me aiomme jatkaa aloittamaamme arvostelua vaikkapa joka numerossa siihen asti, kunnes Taljan on pakko vetää päät pensaista ja kertoa, mitä teippimerkkien levitys on maksanut ja mitä sillä on saavutettu. Aineistoa kyllä riittää, siitä on jo nyt posti pitänyt huolen.

Kultasuiden kerhossa on jäseniä aivan tarpeeksi. Taljaa siellä ei enää tarvita.

ANTERO LAINE

TARKASTETTU LEVIKKI 435 407

hymy LEHTI

puhuu asiat halki

päätoimittajat
URPO LAHTINEN
JORMA K. VIRTANEN
ANTERO LAINE (vastaava)

toimituspäällikkö
HANNU RAHKONEN

erikoistoimittaja
VEIKKO ENNALA

art director
OLLI TASANEN

erikoistoimittaja Helsingissä
JUHA NUMMINEN
Eerikinkatu 50 B 37, Helsinki 18
vaihde 647 301

toimittajat
ERKKI "YRJÖ" KANERVA
ERKKI PETMAN
TIMO SUOSTE
IRIS TUUNAINEN

toimituksen sihteeri
MAIJA HONKASUO

taiteilijat
JYRKI PAAVOLA
HEIKKI SLADEY

valokuvaajat
REINO KAIVOLA
JUKKA KUUSISTO

ilmoitukset
myyntipäällikkö
ANTTI ARO

ilmoitussihteeri
MARJATTA UUTELA

mainospäällikkö
RAUNO MÄNNISTÖ

lehtitilausten vastaanotto
ja osoitteenmuutokset
PUUTARHAKATU 16, Tampere
vaihde 33333

osoitteenmuutokset
kolme viikkoa ennen seuraavan
numeron ilmestymistä

julkaisujohtaja
JORMA K. VIRTANEN

levikkijohtaja
ANTTI HONKASUO

kaupallinen johtaja
MATTI LAHTINEN

toimitusjohtaja
URPO LAHTINEN

kustantaja

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16, Tampere
vaihde 33333

METYYLI-LAINEEN LUONNONSUOJELU HAISEE RAHALTA

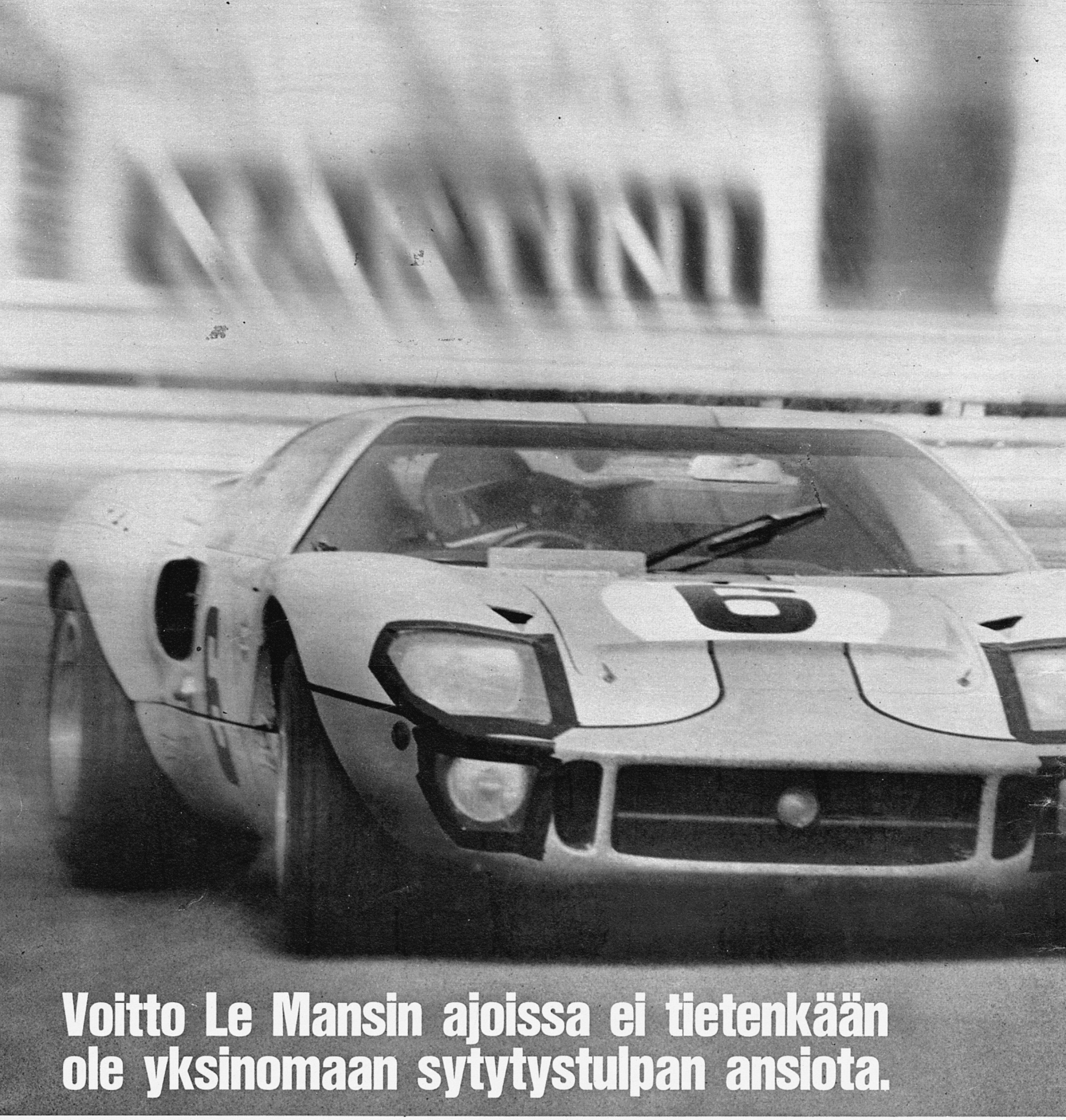

Kolme vuotta sitten Suomea kuohuttaneeseen metyylijuttuun sekaantuneen Laivateknillinen Palvelu Oy:n entinen toimitusjohtaja, 47-vuotias Leo Laine, on tuomionsa kärsittyään tehnyt lipevän täyskäännöksen myrkkyalalla ja perustanut Pohjolan Luonnonsuojelujärjestö ry:n. Metyyli-Laine on vainunnut aatteen, jolla raha liikkuu ja käy hyvin pyydykseen. Mutta Laineen rahaverkko on yhtä niljakas kuin se, jonka hän nosti Hymylehden nähtäväksi Kymijoesta Vuolenkoskella todistaakseen kotipitäjänsä vesien saastuneisuutta. Pohjolan Luonnonsuojelujärjestö haisee (paitsi rahalta) samalta kuin Tampellan Heinolan tehtaan Konniveteen laskemasta nollakuidusta muodostunut saastesaareke, jota "luonnonsuojelija" Laine innoissaan hihitellen tonki aironlavalla.

Teksti: KAI RÖNNQVIST
Kuvat: GUSTAF WAHLSTEN
Värikuva: EERO AROMAA

KÄÄNNÄ

Vuosien 1966, 1967, 1968 ja 1969 Le Mansin ajojen voittoautoissa on ollut Autolite-sytytystulpat. Kaikissa voitoissa. Pelkkä sattumako? Vai osoitus Autolite-sytytystulppien ylivoimasta?

Autolite

Autolite-sytytystulpat lisäävät kaikkien autojen suorituskykyä. Siksi mm. Fordeissa on Autolite-sytytystulpat.

METYYLI-LAINEEN...

Toimittajan yrittäessä sopia Leo Laineen kanssa haastattelusta Laine puolestaan yritti pelotella toimittajaa luopumaan jutun teosta vihjaillen aluksi työpaikan menetyksellä. Laine esitti väitteen, että hänellä on tekeillä "kova juttu Finnairista" yhteistyössä lehtitalomme toimitusjohtaja Urpo Lahtisen kanssa.

— Mie olen jättänyt sinne Finnairia koskevan materiaalin, että älkää nyt sotkeko minnuu niihin juttuihin yhtään, mie muuten vedän sen materiaalin pois. Ne kirjottaa Finnairista myöhemmin, mie annan erittäin kovia tositteita, siellä on pahoja verorötöksiä, muun muassa Tanskan valtion kohalta... sinne on jätetty valokopiot ja ne tutkii miten ne siitä vetää sitten. Niin tämän takia kun minulla on Hymylehteen yhteistyötä, niin älkää ruvetko nyt minun juttuu ronkkiin, runoili Laine uhkaavaan äänensävyyn.

Kun toimittaja kuitenkin jatkoi Laineen jutun "ronkkimista" muutti Laine taktiikkaa ja ryhtyi kiemurtelemaan eroon toimittajasta sillä perusteella, että hänen toimintansa yhdistyksessä on loppunut ja yhdistyksen hallitus vaihtuu parhaillaan.

— Se on semmonen asia, että minä en ole enää siinä mukana. Siinä on vaihtunut hallitus. Kun me perustettiin sitä aikoinaan niin me huomattiin, että siinä onkin niin suuria juttuja, että siinä pitää olla asiantuntijoita ja niin me pyydettiin niitä tuohon hallitukseen.

— Siinä on semmonen touhu, että siinä on nykysin hvyät henkilöt ... siinä on tämä Kirjokankaan toimitusjohtaja, kauppaneuvos K e r t t u P i t k ä n e n sihteerinä. Hänellä on oma plantaasi tuolla Porvoossa päin ja hän on huolestunut miten vesistö saastuu. Sitten on merikapteeni O i n o n e n Kotkasta, hänellä on Lappeenrannassa kesänviettopaikka. Hän on kiusaantunut kun siellä ovat vedet saastuneet. Sitten on toi metsänhoitaja L a s s e I l o n o j a siinä mukana ja nyt siihen pitäis tulla toi presidentti Rytin poika professori H e n r i k R y t i... hän on oikein luonnonsuojelun ystävä, hänen harrastuksensakin on se ja hän on lupautunut tulemaan tähän hallitukseen mukaan. Sitten siihen tulee asiantuntijajäseneksi limnologi, professori R e i n o R y h ä n e n.

— Siin on vaan yks juttu, mie mietin sitä vaan, että... siis kun mie en ole millään tavalla ennää mukana, mull on toinen työpaikkakin jo... hitto kun mull on menneisyyskin sellanen kun se on niin se on painolastina ja se oli vikaan tehty, että mä läksin tohon hommaan mukaan...

Näillä voimilla pystytään vain vesiensuojeluun

Laineen luonnonsuojelujärjestöstä tähän mennessä julkisuudessa esiintyneiden niukkojen ja hatarien tietojen mukaan järjestön toiminta on toistaiseksi rajoittunut Laineen kustantamien mainostikkujen jakeluun ja kannattajajäsenien hankitaan.

Jonkinlaista linjanvetoa Leo Laine on sihteerin ominaisuudessa yrittänyt esittää julistamalla, että järjestön varoista osa käytetään syksyllä alkavaan rottasotaan, joka pääasiassa tapahtuu kannattajajäsenien teollisuuslaitoksissa, maatiloilla ja huviloilla.

— Näillä voimilla, mitä tällä hetkellä luonnonsuojelujärjestössä on niin ei tää pysty kun vesiensuojeluun. Sen takia on laskettu, että jos muuttais nimen Pohjolan Vesiensuojelujärjestöksi ... siinä täytys olla niin iso asiantuntijaväki, jos ottas koko luonnonsuojelun, siis ilman saastumiset ja muut ... tää on minun näkemys, että vesiensuojelussa voi ronkkia jotakin juttua ja korostaa sitä... kyllä kun saa nuo proffat mukaan, niin niitten nimi kyllä painaa kun ne antaa lehteen jonkun kirjoituksen.

— Siitä rottasodastakin ne riipi ja teki semmosen jutun, että... mutta se on nyt sellanen olennainen homma. Se on tämä insinööritoimisto Olli Simola, se ottaa tämän rottahomman syksyllä ... tää luonnonsuojelujärjestö ei ole ollut suurteollisuuteen yhteydessä, koska ei niitten asioita voi millään... ei niiltä voi ottaa varoja, koska ei pysty mitään tekemään niitten hyväks kun päinvastoin painostamaan niitä ... kemialliseen puunjalostukseen ei ole ollenkaan otettu yhteyttä ja Simola on käynyt aikoinaan oman toimistonsa laskuun tekemässä rottien hävityksiä ja kun me saatiin mukaan tämä Simola tähän hallitukseen, niin hän sanoi, että hän on valmis myös johtamaan tätä, että rottia... se on nimittäin verrattain pieni kustannus se Baijerin myrkky, se on verrattain tehokas... sitä on parikymmentä grammaa muovipussissa ja siinä on reikä ja rotta vie sen pesäänsä ja silloin siltä kuolee poikasetkin...

— Mutta ainoastaan viis prosenttia järjestön varoja pannaan rottasotaan...

Kun Laine huomasi, ettei toimittajasta pääse sumuttamalla ja verukkeilla eroon, ei tekstistä puhelimessa tahtonut loppua tullakaan. Vaikuttavan nimilistan jälkeen Leo Laine paahtoi 20 minuuttia sekavaa tarinaa järjestönsä periaatteista, tavoitteista ja saavutuksista. Ainoaksi konkreettiseksi asiaksi jäi, että mainostikkuja on tehty ja kirjeensulkijamerkkiä suunniteltu. Järjestön toimiston osoitetta ei missään tapauksessa anneta julkisuuteen, sillä "siitä on juuri luovuttu" eikä Laineen puhelinnumeroa Lahdessa sijaitsevaan väliaikaiseen olinpaikkaan "saa antaa muille".

Koskenkorvaa ja goodwilliä

Sitten Laine muutti taktiikkaa. Toimittajasta tuli hetkessä uskottu ystävä, jolle kerrotaan suuria salaisuuksia ja annetaan hyviä juttuja, mikäli "minua ja järjestöä ei parjata".

— Sanotaan silläviisiin, että pannaan vuosikokouksen jälkeen syyskuun lopulla lehteen ... mulla on pirun hyviä herkkujuttuja, jos te vaan uskallatte kirjottaa ... mites hyvät suhteet teillä on Tampellaan? Tampella on nimittäin helvetin paha juttu siellä Heinolassa. Siellä on oikein semmonen saastepankka tullu sinne vesistön keskelle puoli kilometriä Heinolasta ja siihen kun yks yö yhen miehen moottorikin meni, niin se ei millään meinannu päästä irti kun se on sen verran vetelää.

— Jos te tulisitte huomenillalla tänne, mulla tulee autokuski tänne sieltä Hesasta, niin pääsisitte siinä mukana. Mentäs Heinolasta moottorilla ja otettas siitä saastepankasta kuva. Mie annan herkkujuttuja siitä kyllä, hehe...

— Mie tiedän tarkalleen näistä asioista, mutta ne pittää tehdä sitten siihen malliin, ettei minua ja tätä järjestöä parjata.

Sovittiin, että käydään Heinolassa paikan päällä katsomassa saastepankkaa ja tutustutaan samalla herra Laineen mielenkiintoiseen tapaan käsitellä lehtimiehiä.

Sovittuna päivänä soitettiin matkan varrelta Lahteen ja puhelimeen saatiin Laine liukkaan tuttavallisena. Haastateltava jopa ehdotti, että toimittajat ja kuvaaja ottaisivat hänen uuden autonsa Helsingistä ja ajaisivat sillä Lahteen ja takaisin. Se olisi Fiat 125 ja sen löytäisi eräästä paikasta ja siinä olisi avaimet hansikaslokerossa. Että siitä vaan. Varsin epätavallinen tarjous.

Ajoimme Lahteen omalla autollamme.

— Tässä olisi vähän goodwilliä, sanoi Laine ja pinosi autoon 150 rasiaa järjestönsä mainostikkuja viidessä pahvilaatikossa. Sitten hän heitti muodollisuudet pois, ojensi turpeaa kättään ja esitteli itsensä "Lennuksi vaan".

Mukaan otettiin täysillä soiva jättikokoinen matkaradio ja suunnattiin kohti Heinolan saastepankkaa. Etupenkillä istuvan Laineen suunnattomasta vatsasta johtui, ettei toimittaja voinut olla

JATKUU SIVULLA 22

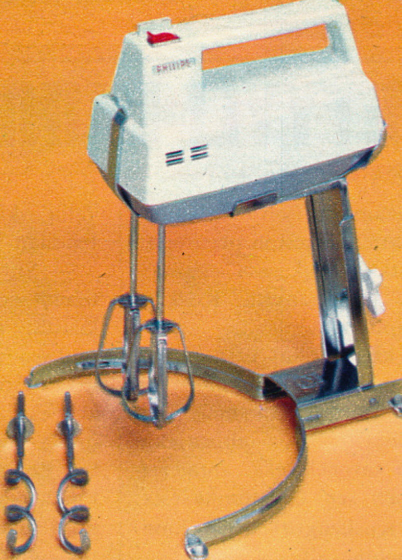
Tehkää hyvin

—mitä sitten keittiössä teettekin. Philipseillä. Loistoemännän suorituksia. Nopeita, kauniita, maukkaita. Sillä Philips on apuri, joka ei väsy koskaan. Ottakaa se siis avuksenne keittiöön!

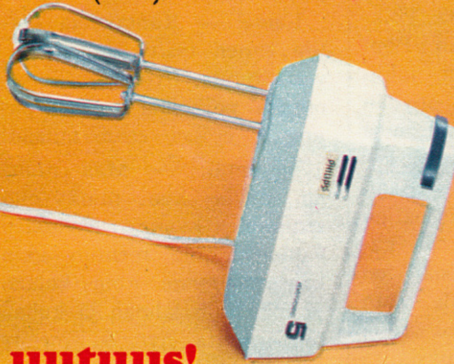
PHILIPS

3-NOPEUKSINEN PHILIPS VATKAIN
jokapäiväiseen käyttöön. Kokoteräksiset, oikeinmuotoillut vispilät ja taikinakoukut sekä seinäteline vakiovarusteina. Tehokas 130 W moottori, jolla on rajoittamaton käyttöaika.
Ovh. 85:—
Kuvan metallinen koottava pöytäteline 21:— (ovh.)

PHILIPS VEITSENTEROITIN
Helppokäyttöinen teroitin veitsiä, saksia, askartelu-välineitä varten.
Ovh. 38:—

uutuus!

PHILIPS ELECTRONIC 5
5-nopeuksinen tehokas vatkain vaativaan käyttöön. Vispilät, taikinakoukut ja seinäteline vakiovarusteina. Moottoriteho 130 W, ei käyttöaikarajoitusta.
Ovh. 99:—

uutuus!

PHILIPS MIXETTE
Näppärä 1-nopeuksinen vatkain kevyeen vatkaukseen. Vaahdottaa ja vatkaa tehokkaasti.
Ovh. 49:—

PHILIPS LÄMPÖLEVY
pitää kuumana keitot, teet, kahvit myöhäisellekin ruokavieraalle.
Ovh. 39:50

PHILIPS - väsymätön kodin askareissa

AUTOMAATTINEN PHILIPS KAHVINKEITIN
4—10 kupillista varten. Helppokäyttöinen, ei rikkoutuvia osia. Hyvä kahvi tyhjösuodatinmenetelmällä.
Ovh. 156:—

PHILIPS INFRAGRILLI
Terveellistä grilliruokaa läpi vuoden. Pienet ulkomitat mutta suuri grillitila. Teho 1000 W.
Ovh. 245:—

PHILIPS KAHVIMATTI
Tekee hyvää kahvia — ja aivan itsekseen. Vuodessa suursuosikiksi tullut kahvinkeitin.
Ovh. 84:—

AUTOMAATTINEN PHILIPS LEIVÄNPAAHDIN
Kaksi viipaletta samanaikaisesti jo molemmin puolin tasaisesti. Paahtoasteet vaalean kullanruskeasta tummaan. Nostovaimennin, viipaleet eivät lentele ulos. Ovh. 94:50

uutuus!

AUTOMAATTINEN PHILIPS SITRUSPUSERRIN
Terveellistä, raikasta tuoremehua hetkessä ja ilman siemeniä. Mehu irtoaa tarkkaan ja helpommin kuin koskaan käsin konsteilla.
Ovh. 69:—

PHILIPS SÄÄTÖSILITYSRAUTA
Avokahvainen kevyt (kangas siliää lämmön, ei painon vaikutuksesta). Helppo käyttää, termostaatti pitää oikean lämpötilan silitettävän kankaan mukaan. Ovh. 49:50.

PHILIPS LÄMPÖTUULETIN
Suuritehoinen tuuletin, jossa on kolme lämmitystehoa sekä kylmäilmapuhallus. Ylikuumennussuoja. Pieni koko, hiljainen käynti.
Ovh. 109:—

uutuus!

PHILIPS HÖYRY- JA SPRAYSILITYSRAUTA
Toimii höyrysilitysrautana, toimii säätösilitysrautana. Nappia painamalla suihkuttaa lisäksi vettä pellavaa tai muita vaikeasti siliäviä kankaita silitettäessä. Siis enemmän kuin kaksi rautaa yhdessä.
Ovh. 99:—

PHILIPS PÖYTÄTUULETIN
2-nopeuksinen. Pehmeäsiipinen ja siten turvallinen. Viilentää, puhdistaa ilman. Hiljainen käyntiääni. Ovh. 54:50

METYYLI-LAINEEN...

JATKOA SIVULTA 19

huomaamatta Pohjolan Luonnonsuojelujärjestön perustajan pikkutakin oikeassa sisätaskussa pullottanutta Koskenkorvapulloa.

Ja kun Laine veti pullon esiin, näytti sen punainen sisältö niin selvältä metyylialkoholilta, että omistajakin katsoi tarpeelliseksi antaa selvityksen sen koostumuksesta:

— Koskenkorvaa ja luonnonmehua.

— Kato näitä poppiuksia riittää

Automatkan aikana Laineen vuolas juttutulva käsitti kaikkea alkaen hänen kahdesta avioerostaan ja päättyen uittopäällikkönä Vuolenkoskella toimineen isän edesottamuksiin.

Mutta välillä poikettiin pääasiassakin.

— Siin on sitten yks asia, että kyllä Luonnonsuojeluliitto on tehny hyvää työtä tässä maassa, mutta kun ne pojat on polttanu sillat takaansa, portit on kiinni... ei sekään hyvä ole, että rahaa on... pienteollisuudelta on ottanu rahaa ja sitten kun sitä ei perkele uskalla rääpii... mie oon jälkeenpäin laskenut, että tämän takia mie vetäydyin pois... meidän järjestö olis saanu perkeleesti rahaa, mutta mie vetäydyin pois, mie laskin, että se saattaa olla niin että se aate myydään. Rupeaa teollisuuden äänitorveksi. Mie olin varovainen, me otettiin rahaa sellaisilta, jotka kärsii tästä asiasta...

— Porvoossa on esimerkiksi se suuri apteekki, tiedäthän sä sen, se Suomen toiseksi suurin ... sen apteekkari Poppius on kans mukana tässä järjestössä... sillä on Tolkkisissa huvila ja Tampella osti Eklöfin tehtaat ja ne Tolkkisissa laskee paskaa ... katos siitä sun pitäs tehdä juttu kans... Poppius sano mulle, että siihen teijän pitäs ehdottomasti puuttuu kans. Tehdään hyvä juttu siitä, nimittäin tämä Poppius ja Porvoon kaupunki on helvetin kiitollinen kun siitä tehdään juttu.

— Sitten kun sinä olet tehnyt sen jutun sieltä Tolkkisista, niin mennään Poppiuksen kanssa vähän juhlimaan, se kyllä pistää pöydän koreeksi ... ei Porvoossa mutta jossain muualla... katos Poppiukselta me saadaan rahaa vaikka kuinka paljon kun vaan pyydetään. Ja katos näitä "poppiuksia" on paljon ... tule kuule vaan puhumaan mulle, jos sulla on joskus rahavaikeuksia... kyllä minä järjestän vaikka kuinka paljon. Kato minä saan tuhat markkaa viikossa ja teen töitä vaan kolmena päivänä viikossa... Lahdessa istun omakotitalon yläkerrassa puhelimen ääressä kolme päivää ja sitten perjantaina alkaa rahaa ropista pankkitilille...

— Tai mennään joskus syksymmällä Kerttu Pitkäsen kanssa, kato mä pidän majaa täällä Lahdessa, mutta mulla on asunto kyllä Helsingissäkin. Ja tommosia mökkejä on sitten vähän siellä täällä Etelä-Suomessa... että mennään joku kerta ja otetaan pari hutsua mukaan... hehehe... Kerttu Pitkänen tuntee kaikki mannekiinit.

Ja vakuuttaaksen toimittajalle ja kuvaajalle järjestönsä arvokkuutta Laine vielä tähdensi, että siihen kuuluvat nyt kaikki liikenneneuvokset ja kaikki kauppaneuvokset, mutta "vuorineuvoksia ei ole otettu kun me ei haluta kemiallista puunjalostusta siihen mukaan".

Lapuanliikkeen metodit voimassa

Vuolenkoskella Kelloniemen lossilla odotti Laineen järjestämä perämoottori, jolla jatkettiin matkaa kohti Heinolan saastepankkaa. Tässä vaiheessa Leo Laine otti retkikunnan johdon käsiinsä ja ryhtyi opastamaan toimittajaa nauhurin käytössä ja valokuvaajaa valokuvaamisessa. Laine myös suoritti venemieheksi hankkimansa 24-vuotiaan metallimies Alpo Niinipuun haastattelun Konniveden vesien saastumisesta.

Tällainen siitä tuli, joitakin jaksoja on jätetty tarpeettoman toiston välttämiseksi pois:

Laine: — Rantakalaa saatiin ennen täältä, suurii ahvenii tuolta, nytte siellä samoissa paikoissa kasvaa pajuja... ei saa enää mitään.

Niinipuu: — Mää muistan hyvin kun minä olin semmonen kymmenen vuoden vanha ja me mentiin ukin kanssa tuonne noin kalaan ja mää sain lahnan ja kuhaa tuli, mutta nyt on menny siihen, että ei tu.

Laine: — Mistä se johtuu ettei tu?

N: — Se johtuu ennen kaikkea siitä, että vesistö on likaantunut, kala muuttaa pois kun ei ole ruokaa.

L: — Kuka pilaa?

N: — Isot virmat suurilla teollisuuslaitoksillaan ne pilaa, lasketaan kemikaalit ja myrkyt ja ne tappaa kaloilta ruuan.

L: — Kenen Niinipuun poika sinä nyt oot sitten?

N: — Eino Niinipuun.

L: — Painostaako puunjalostus näitä talollisia, ettei ne uskalla antaa oikeita tietoja, luuletko että ne painostaa?

N: — Kyllä.

L: — Miten ne painostaa?

N: — Monet pienyrittäjät ja maanviljelijät vaikka kerätään nimiä listoille, niin ei uskalla lähteä suuria virmoja vastaan, kun niillä on suuret rahat ja hyvät asianajajat. Täällä on kerätty nimiä listoille, että ois saatu isoille virmoille vastusta, mutta ei voi mitään, kalastuskunnat on yrittäny toimia kalakannan lisäämiseksi.

L: — Eikä ne lähe tiejutuissa ja muissa mukaan, kun ne painostaa. Niillä on nämä Lapuanliikkeen metodit voimassa, niinkö?

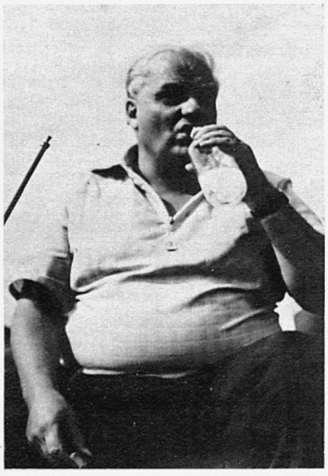
N: — Niin.

L: — Hei tossa on Vilkaksen mökki tossa... hei ota tosta myöskin kuva, tossa on liikenneneuvos Onni Vilkaksen mökki tossa. Saat sä otettua kuvan sieltä hei...

— No nyt pistä se mankka päälle sitten hei... Vuo-

lenkosken kalastuskunta on niin kilttiä, ettei sillä ole mitään syytä olla kenenkään kanssa eri mieltä. Pohjolan Luonnonsuojelujärjestö on valmis aina yhteistyöhön niitten kanssa, koska me pystymme ainoastaan poruk... öhöm, suuremmalla yhteistyöllä saamaan aikaan sen että me saamme nämä luonnonsuojelujutut ja nää ongelmat järjestykseen. Olen valmis uskomaan, että kalastuskunnat lähtee mukaan järjestön kanssa siihen kampanjaan, että nämä Heinolassa olevat puunjalostustehtaat ovat valmiit anomaan lainoja, että ne laittaa nämä saastepankat kuntoon, mikä asia on erittäin suuri häpiä Mikkelin läänille, että tällaisia on olemassa... minä uskon, että Tampella niin voimakkaana vientiliikkeenä oivaltaa tämän jutun.

— Me olimme yhteydessä ennen juhannusta ensin täällä Tampellan Heinolan tehtaalla insinööri Lavoniukseen, joka sanoi, että nämä asiat hoitaa varatuomari Strömberg Tampellan Inkeroisten keskuskonttorissa... minä menin sinne, niin siellä sanottiin, että minä olen Kymijoen vesiensuojelulautakunnan puheenjohtaja, minä tiedän miten nämä asiat on hoidettava, teidän on turha tulla neuvomaan tänne. Nyt ne siis keikautti Inkeroisiin vesiensuojeluyhdistyksen ja sen puheenjohtajaksi Tampellan tehtaan oman virkailijan ja sen yhdistyksen puitteissa laativat ohjelman, että

Kun luonnonsuojelija-Laineen pullon sisältö vaikutti niin kovin metyylialkoholilta, kiirehti hän selittämään, että koskista ja luonnonmehua se vaan on.

jätetään Kymijoki edelleen saastejoeksi ja sitten vuonna 80 rakennetaan ruoka- ja pesuvesiputki. Ne sai tällä viisiin kymmenen vuotta lisäaikaa ja ei se oo mitään muuta kuin humpuukia. Minua vituttaa niin paljon kun minä kävin sen Strömbergin puheilla ja se otti semmosen saatanan asenteen...

— Tämä varatuomari Hilding Strömberg, minä ihmettelen, miksei hän ole ottanut Inkeroisten alapuolelta kesämökkiä kun hänellä on valtaa ja heillä on mahdollisuus saada mistä vaan, että hän menee Jaalan niille hyville puhtaille vesille sinne ottaan kesämökin. Minä ihmettelen hirveesti tätä juttuu... hihihii... hei pane sinne näin sinne juttuun.

Niinipuu: — Minun mielipiteeni ainakin on se, että kuka vaan tietää, että vesistö on saastunut, niin ei osta huvilatonttia. Sanotaan että isojen virmojen niin kuin Tampellankin käyttöpäälliköt ja muut ei osta huvilatonttia täältä vaikka saiskii halvalla...

Luonnonsuojeluvuosi ilman rahankeräyslupaa

Heinolan saastepankka oli tosiaan mahtava, lokit istuivat sillä kuten Laine oli luvannut, se haisi kun sitä tongittiin ja se värjäsi veden samean ruskeaksi virran irrottaessa siitä jatkuvasti lietettä, joka hitaasti mutta varmasti levisi kohti Kymijoen alajuoksun vesistöjä. Että siltä kohdin asia oli kunnossa.

Paluumatkalla Laine antoi magnetofonille lausunnon eroamisestaan Suomen Luonnonsuojeluliiton antamasta merkkienmyyntitehtävästä:

— Minun myyntipalveluni hoiti Luonnonsuojeluliiton myyntiä niinkun oli sovittu toukokuussa, mutta sen jälkeen kun minä huomasin, että Luonnonsuojeluliitto ei ollut hommannut rahankeräyslupaa, mikä tarvitaan siihen merkkiin minkä luonnonsuojeluvuosi oli heille lahjoittanut niin minä luovuin siitä asiasta ja sen tähden minä en voinut olla yhteistyössä heidän kanssaan. Myöhemmin kuulin, että vasta 1. 7. Luonnonsuojeluliitto oli hankkinut rahankeräysluvan, mutta se ei riittänyt siihen mitä oli myyty.

— Pohjolan Luonnonsuojelujärjestö on syntynyt minun aloitteestani ja minä haluan tehdä luonnonsuojelutyötä edelleen olemalla vain mukana ja teen kaikkeni pyyteettömästi mitä on mahdollista. Minä tulen omalla panoksellani ja mitä omissa liiketoimissa tulen saamaan rahaa, niin aina tulen antamaan luonnonsuojelutyön hyväksi oman panokseni.

Paluumatkan edistyessä hupeni Laineen Koskenkorvapullo tasaisesti kuin veden kulku Kymijoen uomassa. Samalla hän tuli yhä tuttavallisemmaksi ja tökki vieressään istuvaa toimittajaa vähän väliä kylkeen hokien ”eiks oo kuule aika pankka, mitä? Aika vittumainen juttu tollanen, eiks oo, mitä? Tajuuksä? Paskamainen asia. Aika hyvä juttu tää, eiks oo? Kato mä oon säästäny tätä sulle...”

Rannan lähestyessä hän vielä havahtui muistuttamaan tärkeästä asiasta:

— Mutta siellä Tolkkisissa teidän täytyy käydä. Poppius on mielissään...

Rannalla odotti lämmitetty sauna ja saunan eteisessä Laine vielä vakuutti pyyteettömyyttään luonnonsuojeluasiassa sanoen pistäneensä kymmenentuhatta markkaa omia rahojaan likoon järjestön mainostikkuihin. Rahamäärästä huolimatta tikkurasioiden teksti vilisee pahoja kielivirheitä.

Ja kun kysyttiin, mikä elin Pohjolan Luonnonsuojelujärjestössä päättää varojen käytöstä, Laine vastasi kääntäen päälaelleen kaikki aikaisemmat puheet tuhansista maksaneista kannattajajäsenistä ja 25 000 markan pääomista, ettei ”meillä toistaiseksi ole ollut varoja, mistä päättää”.

Vielä lähtiessämme saunasta Laine vakuutti olevansa tällä kertaa lakia noudattavalla asialla:

— Katos, poliisi ei ronki tätä meidän nykyistä hommaa...

P.S.

Myttyyn menee

Lehtemme painoon mennessä on käynyt selville, että tulitikkukaupoilla ja rottasodalla pelannut Pohjolan luonnonsuojelujärjestö mahdollisesti lakkautetaan kokonaan. Hämäräperäisen luonnonsuojelujärjestön toiminta on hämmästyttänyt vasten tietoaan järjestön hallitukseen valittuja.

Järjestön uudeksi puheenjohtajaksi ”valittu” kotkalainen merikapteeni Harras Oinonen on kertonut lukeneensa valinnastaan ensimmäisen kerran lehdistä. Yllätyksen koki myös yhdistyksen uudeksi sihteeriksi ”valittu” kauppaneuvos Kerttu Pitkänen, jonka Leo Laine edellisessä haastattelussa kertoo tuntevan kaikki mannekiinit ja niinollen voivan järjestää varsin hauskat juhlat.

Luonnonsuojelujärjestön neuvottelukokoukseen kauppaneuvos Pitkäsen huvilalle ei saapunut yhtään kutsutuista asiantuntijoista, joista Leo Laine edellä mainitsee muutamia.

Leo Laineen tämäkin yritys näyttää siis menneen myttyyn, niin mahtipontisesti kuin hän yritystään toimittajallemme esittelikin. Ilman julkisuutta Laine olisi luultavasti onnistunut jatkamaan toimintaansa pitkäänkin ja Laineen pankkitili olisi karttunut sievoisesti yksityisten ja liikeyritysten sekä tehdaslaitosten mahdollisesti ”hyvään tarkoitukseen” luovuttamilla varoilla.

Mitähän ”Metyyli-Laine” seuraavaksi yrittää? Sitä sopii vain arvailla. □

JOCHEN RINDT AJAA TAKAA RAHAA JA PAKOON KUOLEMAA...

TÄMÄ KERTOMUS TEHTIIN PÄIVÄÄ ENNEN KUOLEMAA

▼ — Uskoisin, että en pelkää. Ja toivoisin, ettei minua nimitettäisi pelkuriksi, jos lopetan kilpailemisen tämän vuoden lopulla. Lopetan nimittäin, jos voitan mestaruuden.

Tämä kertomus Jochen Rindtistä matkalla maailmanmestaruuteen kirjoitettiin perjantaina 4. syyskuuta. Lauantaina 5. syyskuuta Jochen Rindt kuoli Italian Grand Prix'n harjoituksissa Monzan radalla.

Teksti: MAURI SALO
Kuvat: WALTER FALTZ

Jos luulette, että teissä olisi ainesta asettumaan Jochen Rindtin paikalle "jos vain tilaisuus annettaisiin", voitte huoletta heittää moiset haaveet päästänne, ellei nimenne ole Leo Kinnunen!

Vai miten luulisitte reagoivanne, jos hentorakenteinen ja enemmän kanoottia muistuttava autonne raapisi Indianapolisin radan ulkokaarteen betoniseinää 300 kilometrin tuntivauhdilla kipinöiden sinkoillessa taustapeilinne täydeltä? Hyppäisittekö? Vai ottaisitteko lukua? Rindt ei tehnyt kumpaakaan, odotti vain kylmästi auton pysähtymistä, nousi odottavaan ambulanssiin ja meni tutkituttamaan itsensä. Tulos: pulssi normaali ja verenpaine kaksi viivaa normaalia korkeampi!

Maailman huipulle yltäminen autourheilun kuninkuuslajissa, Formula 1:ssä, vaatii eri sarjan miehiä ja Rindt kuuluu niihin jo syntymästään. Hän on voitontahtoinen, voitontahtoisempi kuin kukaan toinen, ja vaikka hän myöntää työnsä vaarallisuuden, hän myös tietää, ettei varovaisuudella voiteta.

Mutta Rindt ei päässyt suoraan huipulle. Saksalaisista vanhemmista Reininlaaksossa syntynyt ja Itävallassa kasvanut Jochen aloitti niin kuin kaikki muutkin alusta, Simcalla ja vanhalla 1300-kuutioisella Alfalla. Hän taisteli paikasta auringossa muiden innokkaiden tulijoiden kanssa ensin Formula Juniorilla, sitten Formula kakkosella ja vihdoin hän pääsi Cooperin F1-talliin, juuri silloin kun Cooper oli menossa alamäkeen.

Rindt näytti kuitenkin taitonsa ja taipumuksensa Formula 2 -hommissa, kävi Keimolassakin, meni naimisiin Curre Lincolnin tyttären kanssa 1967 ja kiroili huonoa auto-onneaan ensin Brabhamin leivissä ja myöhemmin Lotuksella.

Lotuksen päällikön Colin Chapmannin kanssa Rindtillä meni alun alkaen napit vastakkain, autot levisivät hänen ympärillään alkutekijöihinsä, Rindt syytti Chapmannia lähes kohtalokkaasta onnettomuudestaan Barcelonassa ja vaikka hän oli jatkuvasti nopeimpien joukossa Grand Prix -ajojen harjoituksissa, kesti häneltä aina 1969 loppuun saakka, Amerikan Grand Prixiin Watkins Glenniin, ennen kuin ensimmäinen F1-voitto heltisi.

— Vuodelle 1969 Chapmann laati sopimustekstin ja minä allekirjoitin, vuodelle 1970 juttu sujui päinvastoin, kertoo Jochen. Ja näin asia varmaan olikin, sillä itävaltalainen kansallissankari oli osoittanut olevansa nopein, nyt hän vaati vielä autoltaan maaliin saakka tuovia ominaisuuksia.

Ja sai. Tämänvuotinen Lotus on F1-autojen ehdoton kuningas ja Rindt sen taiturimainen hallitsija. Ensimmäinen kilpailu tosin meni synnytystuskien merkeissä, mutta jo Monacossa suomalaisten "vävypoika" repäisi voiton ja tähän päivään mennessä hänellä on maailmanmestarin tittteliä varten kasassa jo viisi kirkkainta pistesaalista eli melkein varma mestaruus.

Rindt ei kuitenkaan ole saanut voittojaan lahjaksi, kaukana siitä. Belgialainen Jacky Ickx tulipunaisine Ferrareineen, "vanha herra" Jack Brabham yli neljäkymmentävuotiaana ja hallitseva maailmanmestari Jackie Stewart sekä parikymmentä muuta yrittäjää ovat myös voitontahtoisia. Mutta jos Rindtin kone pelaa, auto pysyy läjässä eikä kukaan aja päälle, on nyrkkeilijänenäinen itävaltalainen lyömätön.

Lyömätön hän on myös bisnesmiehenä. Grand Prix -ajaja — silloin kun hän on huipulla — sanelee melko tarkkaan omat ehtonsa, mutta Jochen ei ole tyytynyt pelkästään tähän. Hän järjestelee kilpa-autonäyttelyjä, suunnittelee kilpailuja itävaltalaisille ratayhtiöille, sijoittelee rahaa kannattaviin yrityksiin ja asuu veroteknillisistä syistä Genevessä Sveitsissä "öljykannukujalla" Stewartin ja Bonnierin kanssa.

Vaikka Jochenin vapaa-ajat ovat varsin rajoitetut kilpailujen, näyttelyiden ja niiden välillä lentämisten lomassa, jää mieheltä ilmeisesti jonkin verran omaakin aikaa, koskapa on ehtinyt käydä kotonaan tekemässä itselleen ja vaimolleen Ninalle tyttären — Natacha Jonin'n (viimeinen nimi Jochenin ja Ninan yhdistelmä).

Entä pelkääkö maailmanmestari? — Uskoisin että en! Mutta tiedän myös kilpa-autoilun vaarat, ulosajot, tulen ja mekaaniset repeämiset. Toivon ettei minua nimitettäisi pelkuriksi, jos lopetan kilpailemisen tämän vuoden lopulla. Lopetan nimittäin jos voitan mestaruuden.

Jochen Rindt tietää, että kohtalon uhmaaminen liian pitkään on kuin lentokoneen lentämistä kunnes polttoaine loppuu. Häneltä on silmiensä edessä kuollut tänä vuonna paras ystävä, miljonäärisuvun vesa Piers Courage ja tuoreessa muistissa on myös kaikkien aikojen parhaan kilpa-autoilijan Jim Clarkin onneton kuolema toisarvoisessa kilpailussa Saksassa. Kolmensadan kilometrin tuntivauhdissa ei ole varaa erehdyksille — ei omille eikä muiden. □

▶ Jochen Rindtin vapaa-ajat ovat varsin rajoitetut. Siksi Nina-vaimo seuraa usein miehensä mukana, filmaa ja ottaa aikoja omasta kellosta.

..MUTTA KUOLEMA EHTI EDELLE

Post Scriptum eli jälkikirjoitus on hyvin harvoin tarpeellinen — useimmiten vain kirjoittajan tyylittelykeino. Tässä tapauksessa PS todella on asiaankuuluva, katkeran totuuden lisääminen tarinaan, jonka piti olla kertomus vauhdista, rohkeudesta, pelosta ja eläväisimmistä elävimmästä ihmisestä.

Jochen Rindt valmistautumassa viimeiseen ajoonsa Monzan radalla. Hän oli mestari. Hän ajoi pakoon kuolemaa . . . (Kuva Pressfoto).

Istuin lauantai-iltana kotona, odottelin kymmenien tuhansien suomalaisten tavoin Suomi—Ruotsi maaottelun televisioinnin alkua ja kuuntelin TV-uutisia puolella korvalla. Äkkiä luulin kuulevani sanat Rindt ja onnettomuus, hivuttauduin tuolin reunalle, istuin hiljaa ja kuuntelin Timo Putkosen järkyttävät sanat: ”Jochen Rindt vietiin välittömästi onnettomuuden jälkeen Milanoon sairaalaan, mutta hänet voitiin vain todeta kuolleeksi . . .”

Muistan selvästi, että ensimmäinen ajatukseni koski juuri Timo Putkosta. Tiedän kuinka vaikeata Timolle oli noiden sanojen lukeminen ilmeenkään värähtämättä. Oli suorastaan kohtalon ivaa, että koko television ainoa elävästi ja antaumuksella autourheiluun kiintynyt henkilö sattui olemaan uutisten lukuvuorossa juuri sinä iltana.

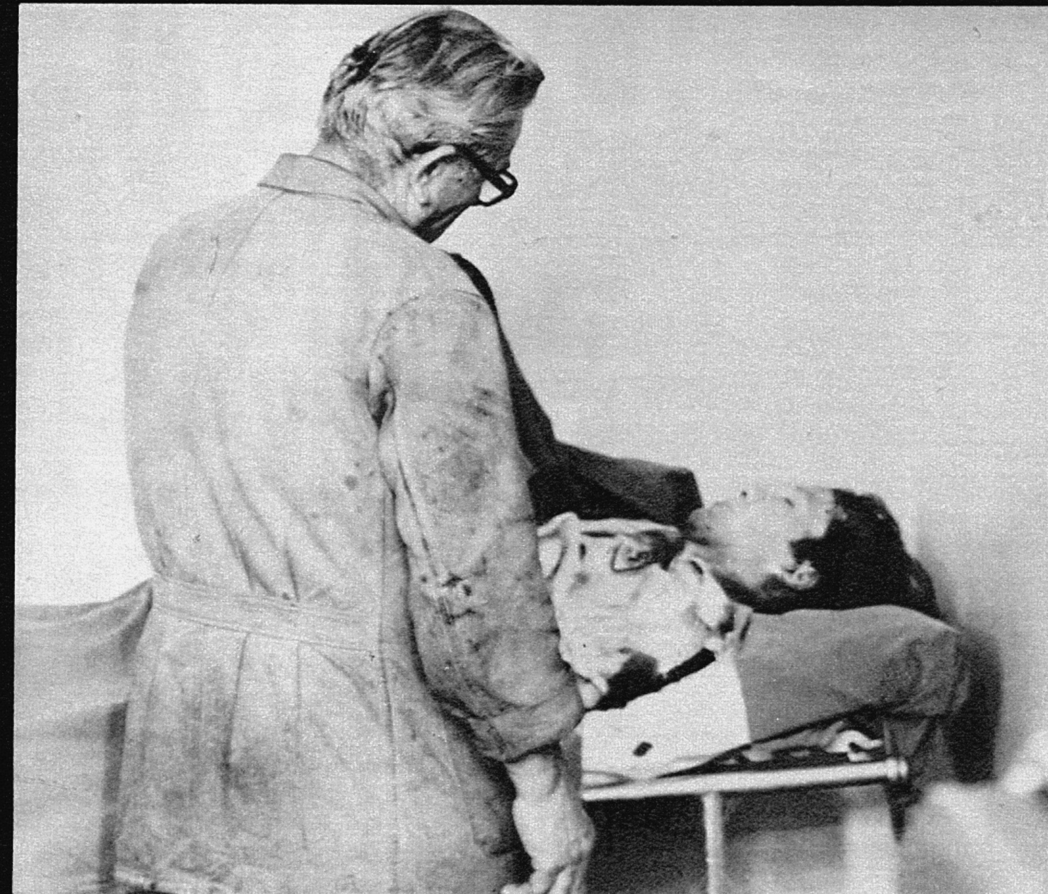
Sama vaikutus on meillä kaikilla edessä nytkin, sillä vaimonsa kautta Jochenista oli tullut meille lähisukulainen ja muistosanojen löytäminen hänelle on yhtä vaikeata kuin Hans Laineelle. Meistä melkein tuntuu siltä, kuin pari viimeistä vuotta olisi mennyt pelkässä muistosanojen kirjoittamisessa: Clark, Miles, Scarfiotti, Bandini, Mitter, Laine, McLaren, Courage — kymmenittäin nuoria miehiä elämänsä huipulla.

Ja kuitenkin Rindtin kohdalla asia on vieläkin vaikeampi. Hän ei ollut enää tulokas, lupaava nousija tai huomispäivän mies. Hän oli mestari omassa arvossaan, autonsa taiturimainen hallitsija, nopea, voitontahtoinen. Oli . . .

Nyt Jochen Rindt on maailmanmestari, tai hänestä tulee. Kuolleenakin. Hänestä tulee ensimmäinen mies, joka valloittaa mestaruutensa Post Mortem, kuoleman jälkeen.

. . . mutta kuolema pääsi ohi. Kohtalon välikappaleena oli upea, voimakas Ford Lotus, josta jäi vain muodoton romukasa (Kuva Pressfoto).

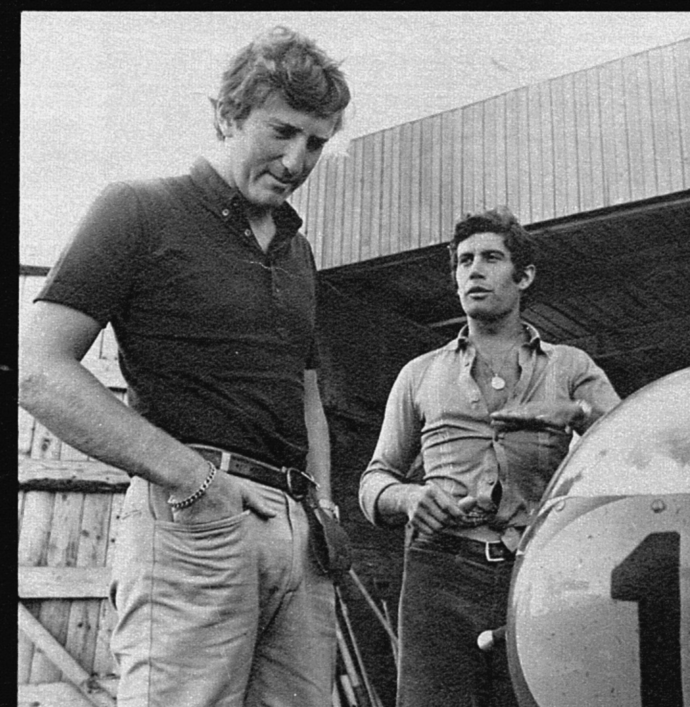
Jochen Rindt, maailmanmestari, matkansa taivaltaneena Milanon sairaalan ruumishuoneella. Mitään ei voitu tehdä hänen henkensä pelastamiseksi (Kuva Pressfoto).

Jochen Rindt ja Nina Lincoln yhteisen onnensa alussa. Jochen oli jo silloin menestynyt kilpa-ajaja, jolle ennustettiin loistavaa uraa (Kuva Timo Kirves).

◄ Nina Rindt seurasi usein miestään kilpailumatkoille. Hänkin odotti aikaa, jolloin Jochen lopettaisi ajamisen (Kuva Walter Faltz).

▲ Jochen Rindt oli kiinnostunut muustakin moottoriurheilusta. Tässä hän tutustuu toisen tähtiajajan, Giacomo Agostinin ajokkiin (Kuva Pekka Kuparinen).

Viime syksyn Hymylehdissä kerrottiin suomalaisen YK-jääkäri Pentti Virtasen ja kyproksenturkkilaisen Aysel Dervishin surullisesti päättyneestä romanssista, jonka seurauksena syntyi poika, nyt kolmevuotias Cüneyt. Virtanen lupautui avioliittoon Ayselin kanssa. Jonkinlaiset häätkin pidettiin, mutta jälkeenpäin todettiin, ettei vihkiminen ollutkaan laillinen. Virtanen palasi yksin Suomeen, avioitui täällä eikä ole kantanut pienintäkään vastuuta Kyproksella syntyneestä pojastaan.
Aysel on merkitty nainen. Hänellä on yksinäinen lapsi, joka kaiken lisäksi saa veljen tai sisaren lokakuussa. Mies, jolle Aysel nyt lasta odottaa, haluaisi solmia avioliiton, mutta hänen sukunsa on ankarasti vastaan. — Cüneytin ja Pentti Virtasen vuoksi

Merkitty nainen ikuisesti

AYSEL DERVISHIN MURHENÄYTELMÄ JATKUU

Teksti: ASKO LINNA
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Sukupuolikuri Kyproksessa on äärimmäisen ankara. Jopa niin, että tavallisia tanssiaisiakaan ei järjestetä. Vasta tänä vuonna ovat Nikosiaan ilmestyneet ensimmäiset diskoteekit, mutta niissäkin käyvät vain avioparit.

Nuoret saattavat tavata toisiaan työssä tai perhejuhlissa. Kun rakkaus syttyy ja se tunnustetaan, on tunnustus samalla sitoutumus avioliittoon. Vaikka avioliittolupaus on annettukin, niin silti kahden nuoren seurustelu on vihkiäisiin saakka niin valvottua, ettei minkäänlaisiin "förskotteihin" ole mahdollisuuksia.

Tämä valvonta on todellinen siunaus tytölle, sillä yksinäinen äiti ei maassa menesty. Hänen ainoa mahdollisuutensa elättää itsensä on siirtyä viskihaukaksi ravintolaan tai sitten suoraan ammattilaiseksi bordelliin.

Kuvaan kuuluu myös kiin-

KÄÄNNÄ

AYSEL...

teästi tytön vanhempien osalle tuleva myötäjäisten antaminen. Nykyisten normien mukaan se on talo ja tontti. Kenties myös auto ja rahaa.

Aysel Dervish joutui huonoon valoon saatuaan lapsen, jolta puuttuu isä. Epätoivoisena hän matkusti Pentti Virtasen perässä Suomeen, mutta Pentti oli taipumaton. Hän ei halunnut enää olla tekemisissä Ayselin kanssa. Häntä ei siihen voida pakottaakaan. Miehisenä miehenä hänen pitäisi hoitaa tarinansa kunniallla päätökseen ja maksaa Ayselille elatusapua pojasta. Ilman rahahuoliakin Ayselin elämä on täyttä draamaa.

Kolmen päivän tuttavuus

Pentti Virtasen ja Aysel Dervishin tarinasta on kerrottu niin totta kuin valhettakin. Ayselin naapurissa asuva turkkilainen maalari Zeki Fatal tunsi niin Pentin kuin Ayselinkin. Hän oli seuraamassa myös "romanssin" syntymistä:

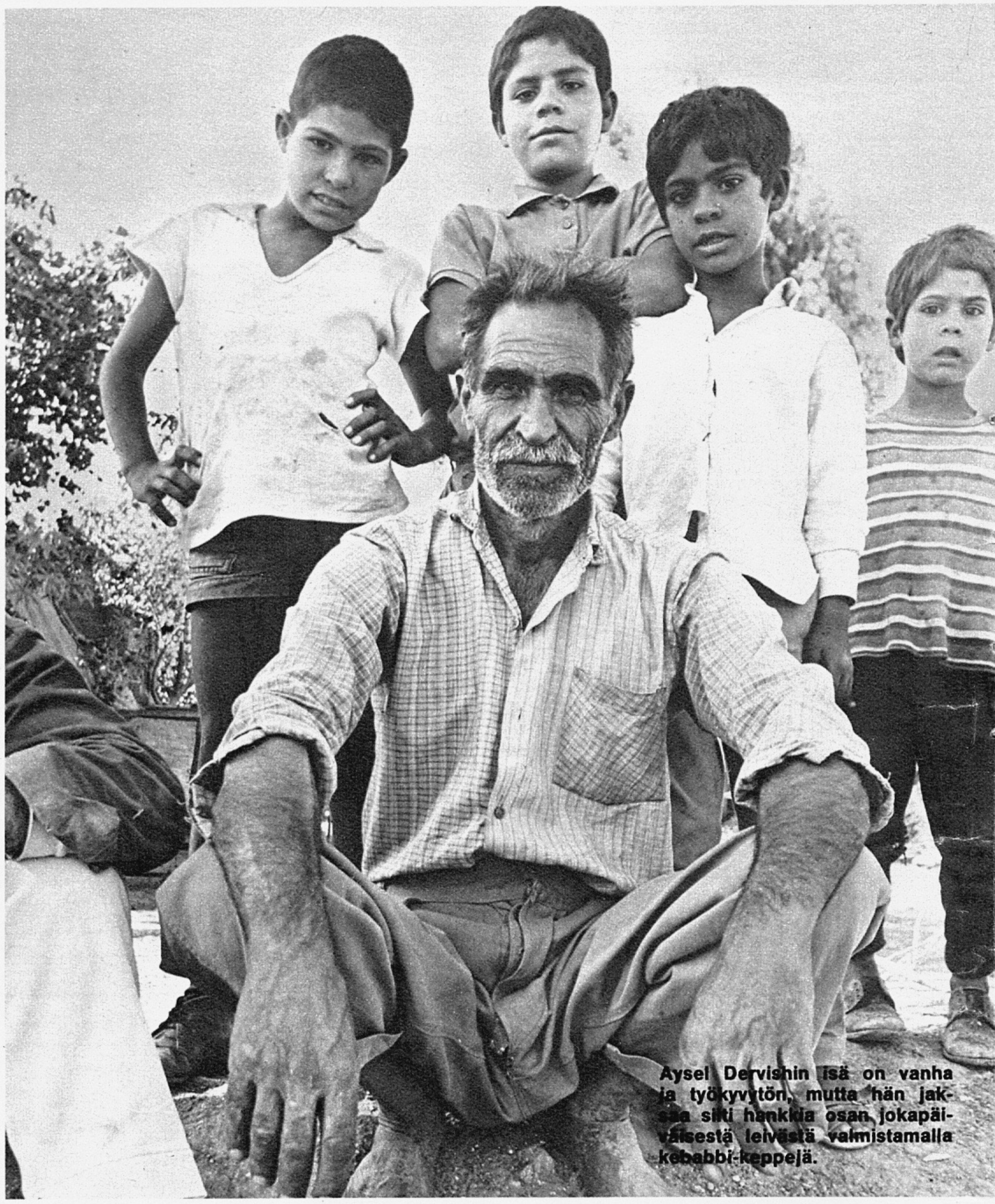
— Pentti kävi muiden suomalaisten kanssa ryyppäämässä vapaa-aikoinaan Tapiola-baarissa. Ne olivat aika rajuja juhlia. Baarin lähellä asuva Aysel tuli eräänä iltana baariin myyjäksi ja tietysti suomalaiset yrittivät hakkailla häntäkin. Peli oli pelattu, kun Virtanen kolmantena iltana sanoi menevänsä naimisiin Ayselin kanssa. Tämän jälkeen Pentti ryyppäsi entistä enemmän ja allekirjoitti jonkinlaisen naimispaperin.

Kertomuksen vahvistavat todeksi myös Tapiola-baarin omistajat.

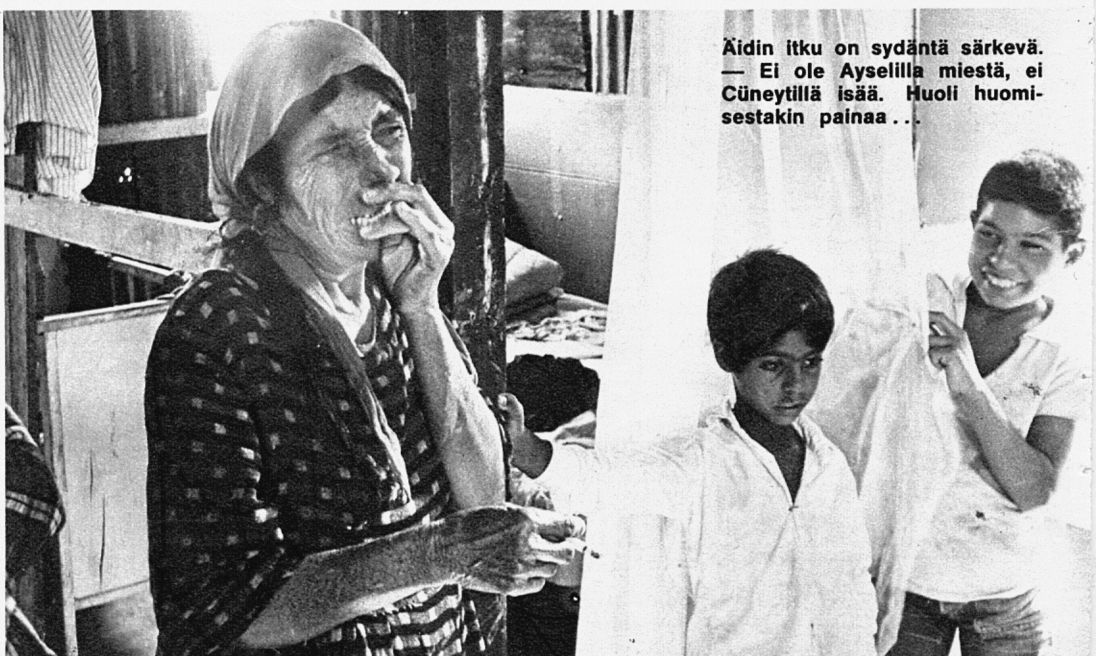
Avioliitto ei ole virallinen

Jossakin vaiheessa Pentti Virtasta uhkasi syyte jopa kaksinnaimisesta, mutta nyt uhka on poissa. Kävimme Ayselin ja 3-vuotiaan Cüneytin kanssa turkkilaisten keskusrekisterissä, missä Ayselille paljastui karmea totuus: Aysel Dervishiä ja Pentti Virtasta ei ole koskaan virallisesti vihitty.

Virkailija kertoi tuntevansa tapauksen erittäin hyvin, kos-

Aysel Dervishin isä on vanha ja työkyvytön, mutta hän jaksaa silti hankkia osan jokapäiväisestä leivästä valmistamalla kebabbi-keppejä.

Äidin itku on sydäntä särkevä. — Ei ole Ayselilla miestä, ei Cüneytillä isää. Huoli huomisestakin painaa . . .

ka Pentti Virtasen aikainen Suomen pataljoonan pastori oli pyytänyt häntä tutkimaan tapauksen.

Vihkiminen oli kyllä toimitettu, mutta sen oli tehnyt Nikosian mustalaisyhdyskunnan oma saarnamies, jolla ei ole vihkimisoikeutta.

Virkailija kertoi samalla, ettei Aysel voi solmia avioliittoa, ellei Pentti Virtanen kirjoita Ayselille sopimusta, missä hän tunnustaa olevansa lapsen isä ja samalla sano, ettei hän vaadi lasta itselleen!

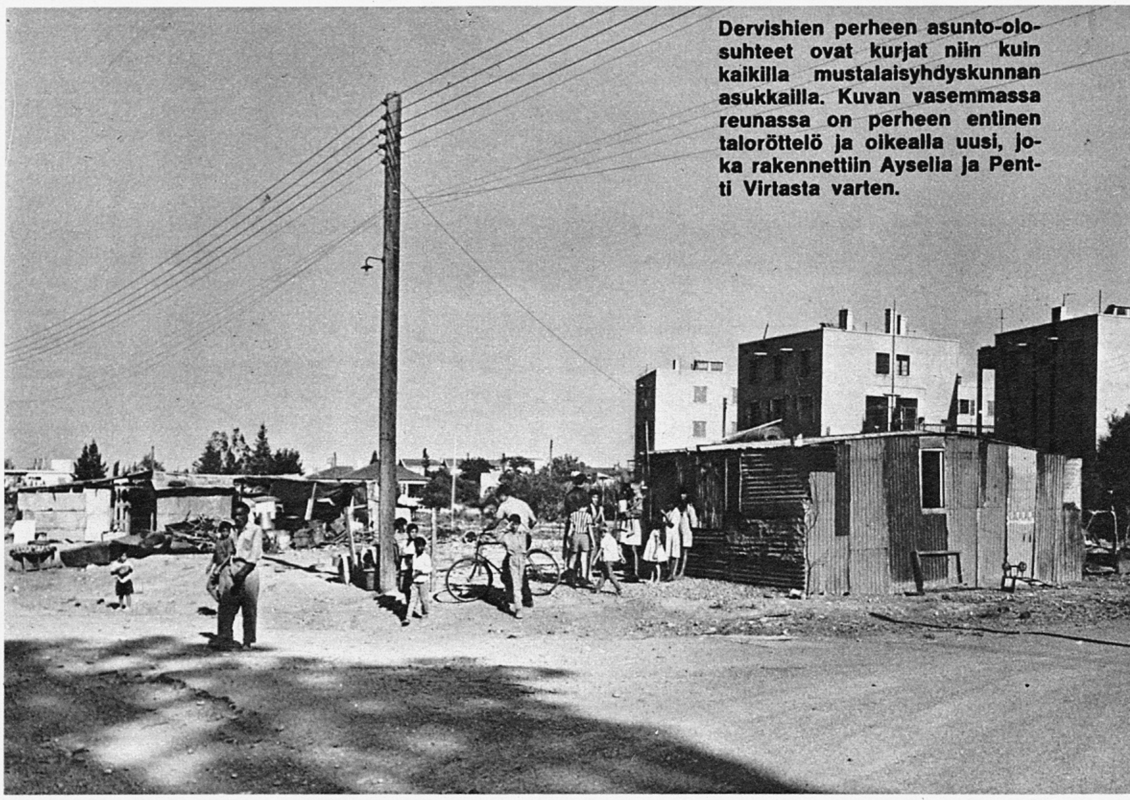
Ei rahaa, ei leipää

Aysel Dervish asuu yhdessä äitinsä, isänsä ja sisarensa kanssa hatarassa aaltopeltiröttelössä Nikosian laitamilla sijaitsevassa mustalaiskylässä. Äiti on 55-vuotias ja elättää perhettä myymällä 56-vuotiaan miehensä valmistamia kebabbi-keppejä. (Tikkuja tarvitaan Kyproksen kansallisruoan kebabin valmistamiseen.) Isä on vaikeasti sairas eikä hänellä ole mitään muuta työtä, vaikka ehkä jotakin kevyempää pystyisi tekemäänkin. Minkäänlaista tukea ei perhe valtiolta saa.

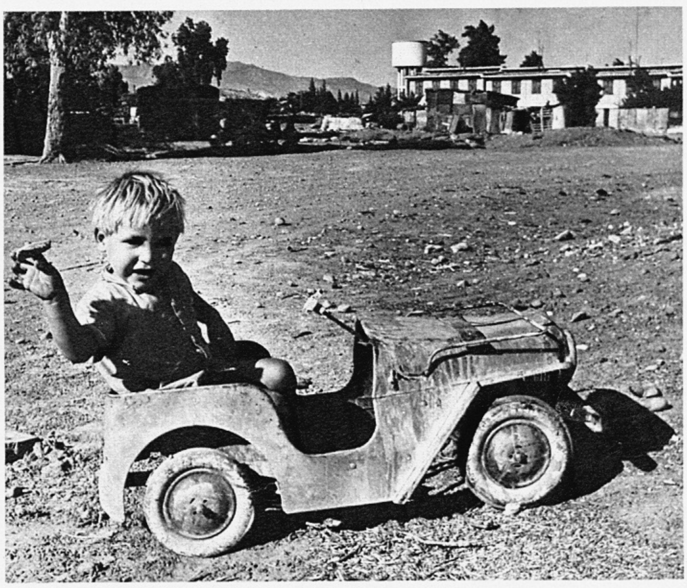
Aysel on niinikään ollut ilman työtä koko ajan. Suomen pataljoonassa tunnetaan niin Aysel kuin Cüneytkin erittäin hyvin, sillä nämä käyvät usein keräilemässä polttopuita esikunnan ympäristöstä. Ayselin hartain toive onkin tällä hetkellä, että Pentti alkaisi maksaa elatusmaksua, sillä hän itse on merkitty nainen, jolle muutenkin vaikeilla työmarkkinoilla ei hevillä työtä löydy.

Ayselin kotitalo on erittäin alkeellinen. Parin millin vahvuinen aaltopelti tekee asunnosta päiväsaikaan pätsin ja yöllä kellarin. Kalustuksena on pieni pöytä, kaksi tuolia ja sänky. Minkäänlaista kylpymahdollisuutta ei ole koko kylässä. Ei ihme, että pikku-Virtanen, kuten suomalaiset Cüneytiä kutsuvat, vaivaa paha ihottuma. Hänen kasvonsa ovat pahasti rohtuneet ja Aysel kertoi hänellä viime aikoina olleen jatkuvasti kuumetta.

Terhakka Cüneyt on liikuttava näky vitivalkeine hiuksineen kylän mustatukkaisten lasten joukossa. Ihon-

Dervishien perheen asunto-olosuhteet ovat kurjat niin kuin kaikilla mustalaisyhdyskunnan asukkailla. Kuvan vasemmassa reunassa on perheen entinen talorõttelö ja oikealla uusi, joka rakennettiin Ayselia ja Pentti Virtasta varten.

— Hei, hei, isi. Pieni Cüneyt lähettää terveisiä Suomeen, isälle ja toivoo, että tämä huolehtisi edes elatusavusta ja tekisi paperin, jossa tunnustaa pojan omakseen ja vakuuttaa, ettei tahdo häntä itselleen.

väri ja silmät ovat etelämaalaiset, mutta tukka on kuin Jukolan Jussilla. Kylän lapset ovat ottaneet Cüneytin tasavertaiseksi kaverikseen, eikä minkäänlaista rotusyrjintää ainakaan toistaiseksi ole ilmennyt.

Ayselin draama jatkuu

Aysel Dervish ei ole syntynyt onnellisten tähtien merkeissä: Hän odottaa jälleen lasta, josta hyvinkin saattaa tulla jälleen avioton. Se merkitsee, että Ayselin onnettomuus kaksinkertaistuu. Vauvan pitäisi syntyä lokakuussa.

Aysel kertoo menevänsä pian naimisiin turkkilaisen Ibrahimin kanssa.

Toisaalta kuulimme, että Ibrahimin suku yrittää kaikin tavoin estää poikansa avioliiton yksinäisen äidin kanssa. 120 markan kuukausieläkettä saava Ibrahimin isä on epätoivoisesti yrittänyt säästää rahaa, jotta hän voisi lähettää poikansa ulkomaille kauaksi "syntisestä" Ayselista. Pojan suku on uhannut verisellä kostolla Ayseliä, mikäli tämä "saisi houkutelluksi" Ibrahimin kanssaan naimisiin.

Avioliiton esteenä on lisäksi Pentti Virtaselta tarvittava edellä mainittu paperi.

Suomalais-kyproslaisia avioliittoja on poikiemme saarella oloaikana syntynyt ehkä tusinan verran. Tilastoa liittojen kestävyydestä ei ole olemassa, mutta yhdistelmää pidetään erittäin epävarmana. Luonteenominaisuudet eroavat täysin toisistaan, tottumukset, tavat ja uskonnot ovat erilaiset.

Toisaalta on vaikeata mennä suoralta kädeltä hutkimaan suomalaisia sotureitakaan. Suomalainen mies ei helposti totu maksulliseenkaan rakkauteen, joka avioliiton lisäksi on ainoa mahdollisuus tuolla rakkauden saarella.

Mutta: Poikiemme pitäisi ymmärtää myös se turmio, mihin he sikäläisen tytön saattavat humalassa antamillaan avioliittolupauksilla. Näistä kevytmielisistä tempuista on Nicosiassa nyt näkyvä pikku-Cüneyt, pellavapäinen pojanvekara, joka joidenkin vuosien kuluttua ymmärtää oman ja äitinsä järkyttävän tarinan. □

TIMO T. KAUKOSEN MITTA TÄYTTYI:

EN ENÄÄ SYLKÄISEKÄÄN SAVONLINNAAN PÄIN

Teksti: RAUNO JAAKKOLA
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Kaksi kesää Timo T. Kaukonen piti Savonlinnan Kasinoa. Se aika on nyt ohi, punainen lippu on laskettu lopullisesti alas katolta. Lipunrepijät ovat saaneet tahtonsa läpi, Timo T. ei suostu pyynnöistä huolimatta enää jäämään kaupunkiin. Hän ei edes sylkäise sinne päin. Kaksi lentolippua Japaniin on varattu, miehelle ja naiselle. Timo T:n mitta on täysi. Ilmeisesti Timo T:n lähtö on iloinen uutinen monelle savonlinnalaiselle . . .

◀ Timo T. Kaukonen oli suurellinen loppuun saakka. Pullopatteristo piti tuhottaman ja kaikki yli vuoden talossa palvelleet kustannettiin etelään. Timo T. itse oli tilannut kaksi lippua Japaniin, Osakaan. Matkaseuraksi lähtee Maija Toivonen (pieni kuva).

Kun Timo T. vietti läksiäisiä, olivat kaikki työntekijät vähäisimmästä tiskaajasta viimeiseen laulusolistiin asti paikalla. Suunnaton pullopatteri oli tarkoitettu hävitettäväksi, kynttilät paloivat, musiikki soi ja ruokaa riitti. Timo T. oli suurellinen loppuun saakka. Jokainen vuoden taloa palvellut sai lahjaksi matkan etelään, vähemmänkin palvelleita muistettiin.

Yhden aikaan yöllä tanssi taukosi ja isäntä piti puheen. Risti kädet rinnalle niin kuin kasakka ainakin, pyöritteli taitavasti sanoja. Hän muisteli menneitä eikä puhunut tulevista.

— Te tiedätte, mitä tänä kesänä on tapahtunut. Neuvostoliiton lippu on raiskattu kaksi kertaa. Kummankin teon tekijät saatiin kiinni — toisella kertaa kyseessä oli kaksi Helsingin yliopiston opettajaa. Kummallisinta asiassa oli se, että kun tästä törkeästä teosta tehtiin rikosilmoitus, poliisilaitoksen taholta pyydettiin minua vetämään rikosilmoitus takaisin! Puhuttiin niistä suhteettoman suurista vaikeuksista, mitä asian tutkiminen ja julkistaminen toisi tullessaan.

— On valitettavaa, että tämän kaupungin virkamiehissä ja muutamissa vaikuttajayksilöissä asuu viha Neuvostoliittoa kohtaan. Katolla liehuvassa punalipussa nähtiin jotakin ylipääsemättömän ärsyttävää. Kuitenkin, samaan aikaan, liehuu ranskalaisten ravintoloitten katoilla Ranskan liput, italialaisten Italian liput ja venäläisten Neuvostoliiton liput.

— Ensimmäinen vuosi täällä oli taloudellisesti tappiollinen, mutta miellyttävä. Toinen vuosi oli kannattava, mutta tunnelmiltaan vastenmielinen. Kun maaherra Virtanen oli vielä ministeri ja samalla kaupunginjohtaja, meni kaikki hyvin. Hän pystyi pitämään pikkunilkit aisoissa. Tosin hän sanoi suoraan, ettei hän pitänyt minusta, mutta hän ymmärsi Kasinon arvon. Se toi ulkopaikkakuntalaisia ja rahaa.

— Tavallinen ravintolayleisö on ollut miellyttävää, mutta nousukkaitten kanssa on ollut hankaluuksia. He kuvittelevat saavansa tehdä mitä vain. Eräs täkäläinen pankinjohtaja nosti metelin siitä, että oli saanut koko illan Camparia vaikka väitti tilanneensa Championia. Minulla oli todistajat häntä vastaan. Herra pankinjohtaja sai porttikiellon minun ravintoloihini.

— Olen pamputtanutkin, siitä on kai kerrottu kaikenlaisia huhuja. Läheiseltä kaatopaikalta tuli roskaporukkaa, joista oli keittiön tytöille jatkuvaa riesaa. Pamputin kerran kaksi hampparia ja ilmoitin poliisilaitokselle tekemästäni pahoinpitelystä. Sanoin samalla, että sopii käyttää samaa keinoa, niin pysyvät hampuusit kurissa. Syytettä pahoinpitelystä ei tullut, vaikka sellaista vähän odottelinkin — mutta ei ole enää ollut norkoilijoitakaan nurkilla.

Timo T. tanssitti naisia, suuteli puolalaista muusikkoa molemmille poskille kuin paraskin Igor, jakeli viisikymppisiä ja ruusuja. Kreivi lauloi naisille lemmestä ja Timo T:lle kaikesta muusta elämän varrella tapahtuvasta. Pullot tyhjenivät, voileivät vähenivät, mutta juhlat jatkuivat. Isäntä ilmoitti, että ainakin kolmeen yöllä pitäisi jokaisen kestää.

Fientä kahnaustakin oli. Romanialaisen tanssiparin piti esiintyä iltapäivällä. Kun kello näytti kolmea, kiristyi tunnelma huomattavasti. Timo T. tunsi itsensä petetyksi, ja siksi ei tanssipari saanut suopeata kohtaloa osakseen. Parin minuutin myöhästyminen riitti syyksi, esiintymistä ei tullut ja Timo T. ilmoitti tanssijoille, että palkkio vähennetään palkasta. Myrsky nousi, romanialaiset raivosivat, mutta Timo T:n jäätävä ivallisuus oli heille liikaa.

— Minua petettiin. Intershow myi minulle tanssiparin nimeltä King of Dance. Kertoivat kyseisen parin olevan tanssijoina kansainvälistä huippuluokkaa — ja osoittautui, ettei nainen tanssi pätkääkään! Mies tanssii, mutta tarkkaan laskien vain kaksi minuuttia koko kymmenen minuutin ohjelmasta. Lopun aikaa hän heittelee keiloja ja kiipeilee telineillä. Olen antanut asian tuomarien hoidettavaksi. Kaiken lisäksi pariskunta on omalla käyttäytymisellään nostattanut niskakarvani lopullisesti pystyyn. Ehdotin näet heille, että kun ravintolan toiminta lopetetaan, he saavat sunnuntaipäivän palkan, mutta eivät korvausta maanantaista — eikä olisi tarvinnut esiintyä kumpanakaan päivänä. Tämä King nosti asiasta sellaisen metelin, että määräsin pariskunnan esiintymään sunnuntaina minun henkilökunnalleni ja maanantaina ravintolan purkumiehille. Minun kanssani ei pelleillä.

— Tämä viimeinen vuosi on ollut naurettava. Minä olen tehnyt työtä venäläisen keittiön hyväksi, halunnut järjestää ihmisille viihtyisät puitteet ja hyvää syötävää. Tätä eivät esimerkiksi Suojeluspoliisin kytät ole uskoneet. Minun autoani on todistettavasti seurattu, puhelujani kuunnellaan jatkuvasti. Pitkä antenni Kasinon katolla on kiinnostanut urkkijoita erikoisesti. Kai he kuvittelevat, että minä ajoittain hiivin kellariin lähettämään vieraan vallan kuultavaksi tietoja eetteriin. Pah! Minulla on kyllä huumorintajua, mutta liika on liikaa. Minä lähden ja vien tapetitkin seiniltä, enkä vaivaudu edes sylkemään Savonlinnan suuntaan tämän jälkeen. □

Pöytä notkui herkkuja, maljoja kilisteltiin ja johtaja itse piti puheen: — Minulla on kyllä huumorintajua, mutta liika on liikaa. Kun lähden, vien tapetitkin seiniltä.

VEIKKO ENNALA

LOKA(KUISIA) KIRJEITÄ HENKILÖILLE

Veikko Ennala on kesälomansa jälkeen palannut asemapaikalleen kirjoittelemaan ilkeyksiään erilaisille julkisuuden ja hiukan muillekin ihmisille. Nyt hän osoittaa ne oikeuskansleri Risto Leskiselle, urheilureportteri Pekka Tiilikaiselle ja Euroopanmestari in spe Harri Piitulaiselle.

PEKKA TIILIKAINEN

Huhut ovat kertoneet, että lähtisitte eläkkeelle Yleisradion urheiluosaston pääselostajan tehtävistä ensi vuoden alussa. Heh-heh. Kaikkea sitä kuuleekin. Ainakaan tällä vakuuttelulla en usko Teidän mihinkään radiosta hievahtavan, sillä johan Te pyhästi lupasitte, että Tokion olympialaisten selostus olisi ollut viimeinen tehtävänne. Mutta aina vain Te istutte pallillanne tiiviisti kuin tikku pikkuleipätaikinassa. Ja siinä saavat sitten vuodesta toiseen turhaan odottaa vuoroaan monet monet nuoret ja lahjakkaat reportterit, joista en nyt tässä juuri muista nimiltä muita kuin Häyrisen ja Karapalon.

Milloin ette itse ole urheilukilpailuissa örisemässä ja viemässä suunvuoron muilta, saa äänessä olla ainoastaan riekko-Paavo Noponen ja hänkin ilmeisesti vain siksi, että hän kerrassaan äitelällä tavalla osaa joka käänteessä hännystellä Teitä. Kaikille muille urheiluosaston pojille jää sitten joitain toisarvoisia juoksupojan tehtäviä.

Ettekö ollenkaan havaitse tai eikö kukaan — edes Repo itse — uskalla sanoa Teille, että aikanne on ollut ja mennyt. Ajatus ei enää juokse, sanat takeltavat. Kun olin kesälomalla enkä päässyt seuraamaan Neuvostoliiton ja USA:n välistä urheilumaaottelua televisiosta, olin pakotettu kuuntelemaan kisoja radiosta. Ei voi enää olla surkeampaa selostusta. Esim. sadan metrin juoksun aikana ette ehtinyt sanoa niin sanan sanaa vai oliko selostamo taas kerran "niin pahassa kulmassa", ettei nähnyt mitään. Tarkistakaa pois esityksenne nauhalta, kaiketi se on tallella. Ainakin se olisi syytä tallettaa valtionäytteenä siitä millainen urheilukisojen kuvaus kurjimmillaan on.

Aivan kohtuutonta ei minun ymmärtääkseni olisi toivoa, että mahtavan radion pääselostaja osaisi edes yhtä vierasta kieltä tai ellei nyt ihan itse kieltä, kuitenkin kykenisi jotenkin tajuttavasti ääntämään sanokaamme sellaisen ei-suomalaisen sukunimen kuin Eriksson niin vaikea kuin se onkin lausuttavaksi.

Teidän aikaisempia selostajan-ansioitanne ei kukaan pyri eikä voi eikä tahdo kieltää tai vähätellä. Mutta ihmisen, urheiluselostajankin, olisi siirryttävä viisaan lepoon silloin, kun hänen uransa kaari on korkeimmillaan. Teistäkin olisi — kymmenkunta vuotta sitten — jäänyt kaikin puolin kunnioitettava muisto, olisitte tänään kaihoa herättävä legenda, elävä myytti. Vielä nytkin sanottaisiin: se oli siihen Tiilikaisen aikaan.

Mutta Te ette mihinkään lähtenyt. Ja mitä nyt sitten olette tänään? Itseskelyyn taipuvainen chauvinisti, alaisiaan kalvava, itsekäs, käreä ukko.

Mieleeni muistuu tässä yhteydessä prof. Ferdinand Sauerbruch, eräs kaikkien aikojen suurimpia keuhko- ym. kirurgian uranuurtajia. Mutta hänkin suoritti ylipitkän päivätyön, hänenkin aivonsa kalkkeutuivat mutta pieteettisyistä häntä ei ajoissa tahdottu siirtää eläkkeelle. Ja niinpä tämä ennen niin suuri kirurgi surmasi veitsineen sellaisen joukon potilaita, että määrää uskalletaan vain arvailla.

Tiedän Teidän kiukustuvan kaiken kirjoittamani johdosta,

sillä vanhuudenhöpöryyteen kuuluu niin usein tämä ilmiö: mitään kritiikkiä ei potilas suvaitse. Mutta minua ei peloita silloin kun uskon puhuvani totta. Olitte, sanonpa sen vielä kerran, aikananne suuri henki kookkaassa ruumiissa. Kookas ruumis on yhä vielä jäljellä, mutta henki on jo surkastunut. Miten ikävää, miten ikävää todellakin, sillä minä jos kuka olisin toivonut Teidän jäävän urheilujournalismin historiaan kirkkaana tähtenä eikä pikkuisena kipinänä, joka ennen lopullista sammumistaan haalenemistaan haaleni.

HARRI PIITULAINEN

Vaikkakaan en ole mikään erityinen nyrkkeilyn ystävä, mielenkiinnolla olen odottanut sitä päivää, jolloin jalolle otsallenne painetaan Euroopanmestarin vihreät lehvät. Mutta suuren pugilistin voitonseppeltä ei vain kuulu sen enemmän kärpäs- kuin muussakaan hyönteissarjassa.

Pitäisikö sitten kuulua? Ei muuten mutta itsehän olette sitä vähän väliä lupaillut. Snf snf.

Mikäli kaikkiin Teistä julkaistuihin kirjoituksiin on uskominen (älkää vain sanoko että Teitäkin on haastateltu "väkisin"), armottomasti Te treenaatte. Muonat ja appeet on valikoitu tieteellisen tarkasti, päärynäpalloa taotaan ja välillä karkuutetaan pitkin metsiä ja aapoja niin että "hiki irtoaa". Ja ai-ai kuinka kilttiä urheilumiehelle sovеliasta elämää muutoinkin: illalla lullaan tutumaan jo klo 21 aikaan kädet kiltisti peiton päällä.

Jo pitäisi näillä ropeilla Euroopanmestaruuden ruveta heltiämään, snf snf, mutta kun vaan ei heltiä. Piruko oikeastaan kiikastaa? Eihän vain ole tullut soitettua suuta liiaksi ja luvattu jotakin sellaista joka ei ole mahdollisuuksien rajoissakaan.

Kaksi viimeistä ottelua hävisitte, saitte selkäänne niin että roikui. Ensin Teidät pieksi vanhana kehäraakkina pidetty saksalainen (?) ja sitten olitte hokit oikosenaan Lontoossa. Tämä tappio kyllä selitettiin oikein ovelasti: isävanha kun sekaantui pasmoissaan ja viskasi vahingossa hantuukin kehään pojan antautumisen merkiksi vaikka tämä muka oli enää ihan vain parin huitaisun päässä voitosta. Uskokoon ken tahtoo, snf snf.

Luin Mona-Lisa -nimisestä lehdestä, että Teistä on hauska elellä vaimonne siivellä, antaa tämän tehdä duunin ja huolehtia perhaan tarpeista. Niinkö sitä oikea mies puhuu, Euroopanmestari in spe vallankin?

Mutta mitäpä jos vaimonne kyllästyykin odottamaan sitä Suurta Voiton Päivää ja lähettää kaltaisenne paratiisiin takaisin, sinne mistä olette tullutkin? Mikäli en ihan väärin muista, eräs Ann-Christine jo sai tarpeeksensa lupauksistanne, joista ei sen valmiimpaa ruvennut koskaan koitumaan.

Tie Euroopanmestaruuteen on pitkä ja raskas ja vaivalloinen, sen uskon. Mutta juuri siksipä ei pitäisi ruveta Euroopanmestariksi ennen kuin on Euroopanmestari, siinä jutun ydin, snif snif.

Suokoon Herramme, että olen väärässä niin kuin niin monta kertaa ennenkin, kun nyt sanon: olittepahan vain yksi tyhjän holisija ja siipiorava, joka aikansa menosi ja mekasti suu päälaella kunnes lopulta hiljalleen unohdettiin monen muun vertaisensa tyhjäntoimittajan tavoin.

Arvaan Teidän toivovan, kun seuraavan kerran pistäydytte harjoitussalissa päärynäpalloa takomassa, että, snf snf, päärynäpallon asemesta voisittekin iskeä minun turpaani pari oikeata suoraa ja vasenta väärää. Mikäpä siinä, olen kauan kauan sitten varautunut kaikenpuolisiin hankaluuksiin. Minulla ei juuri ole ystäviä enkä halua ollakaan kenenkään ystävä, sillä ystävyys on lehtimiehen hommassa pelkästään pahasta. Silloin ei voi olla rehellinen eikä kirjoittaa totta.

RISTO LESKINEN

Herra oikeuskansleri, tahtoisitteko lähitulevaisuudessa maan korkeimman lainvalvojan ominaisuudessa pitää esim. lehtiväelle informaatio-tilaisuuden, jossa lähemmin selvittäisitte miten vastikään voimaan tullutta ns. rotusyrjintälakia oikein olisi luettava. En ollenkaan pilaile vakavalla asialla, mutta kun nyt mustalaiset tietävät omat oikeutensa, omat oikeutensa tahtoisivat myös tietää baarien, ravintoloiden, matkustajakotien, hotellien yms. pitäjät.

Ja jopa eräs tamperelainen vanha naisihminen, jota mustalaiset ovat vuosikausia kupanneet ja kynineet. Hän nimittäin kysyi minulta itkussa silmin, joutuuko hän linnaan ellei vastedes laske mustalaisia sisään mökkiinsä ja anna heille mitä he vaativat.

Jos parvi mustalaisia on järjestänyt jossakussa ennen hyvämaineisessa baarissa parinakin päivänä rähinää ja mellakoita niin että muut ruokavieraat uhkaavat muuttaa aterointipaikkaansa, eikö baarinpitäjällä silloinkaan ole lupaa estää heitä pääsemästä sisälle? Jos hän sen tekee, tiedossa on, jos mustalaiset niin haluavat, pitkä ja kallis oikeudenkäynti. Mikäli minä olen kuullut, nähnyt ja saanut muutoin tietooni, missään ei mustalaisille ole järjestetty porttikieltoja pelkän ihonvärin takia — johan ajatuskin on absurdi.

Eikö vuokranantajalla enää ole oikeutta kieltäytyä ottamasta vapautuneeseen asuntoon mustalaisia, vaikka entiset kokemukset näiden asumisesta olisivat miten karmeita tahansa?

Jos minä toimeenpanen ravintolassa tappelun tai kuljeksin pöydästä toiseen kerjuulla, aivan varmasti en toistamiseen pääse samaan paikkaan. Eikö minua tällöin siis myöskin syrjitä?

Jos vuokraan asunnon nelihenkiselle perheelleni mutta samoihin tiloihin muuttaakin vastoin välipuhetta 23 muuta sukulaistani hännän huippuna jakomielinen mummon serkku, varmasti vuokrasuhteeni sanotaan irti. Mutta mustalaisiako ei enää vastaavassakaan tapauksessa voida poistaa?

Jos Manne Hagert pistää hengiltä Vilho Nyholmin, ja tapauksesta kirjoittava lehti mainitsee ottelijoiden olleen mustalaisia, johtuuko vastaava päätoimittaja tilille rotusyrjinnästä?

Kun pitsejä kaupitteleva ja siinä sivussa povaava mustalaisnainen panee jalkansa asuntoni ulko-oven väliin niin että en saa sitä suljetuksi, kuinka tällöin on meneteltävä etten syyllistyisi rotusyrjintään? Sillä, niin totta kuin piru pesii helvetissään, minä en halua ostaa pitsiä enkä halua itselleni povattavan enkä halua päästää mustalaista muutoinkaan asuntooni ettei minulta taasen katoaisi salaperäisellä tavalla kultainen sormus.

Sanalla sanoen koko laki on epäonnistunut, se on ilmeisesti sorvattu tietyn painostusryhmän vaatimuksesta ja saanut voiman keskentekoisena. Kun Teille osoittamani kirje varmasti tämäkin voidaan tulkita rotusyrjinnäksi, tulen mielelläni raastupaan vastaamaan jotta saamme ennakkotapauksen siitä kuinka ko.lakia on tulkittava. Mutta vaadin myös perustuslaillista oikeutta saada haastattaa jo alioikeuden istuntoon tuhat todistajaa, jotka kertovat valallaan kaikesta siitä kiusasta, harmista, menetyksistä ja vahingoista joita mustalaiset ovat heille aiheuttaneet. Ja itse puolustukseksi olen sanova vain, että en vihaa tai inhoa mustalaisia heidän rotunsa vuoksi vaan että en hyväksy heidän elintapojaan.

Mustalaisille puuhataan verorahoilla rakennettavia asuntoja. Se on hienoa. Mutta missä viipyvät mitä surkuteltavimpiin loukkoihin sairauden, vanhuuden tai jonkin muun syyn vuoksi sortuneiden valkolaisten uudet pytingit. Ja mitä ollaan kuumeisella kiireellä tekemässä valkolaisen tehdasväestön slummien saneeraamiseksi, sillä suorittaahan se sentään säännöllistä, toisinaan armottoman raskastakin työtä?

Kuka nyt oikeastaan syrjii ja ketä? □

Vuoden mehevin kalajuttu alkaa Itämereltä, missä merisilakka liikkuu ja käy pyydyksiin. Se puhdistetaan tuoreeltaan. Sitten kuorrutamme ja pakastamme sen. Silakan kotoinen maku on siinä herkullisimmillaan. Maailman mehevimpiä Merikan silakkamurekepihvejä pannuvalmiina – olkaa hyvä !

Merika – mehevä kalajuttu

PIILOKAMERA

MYSTILLINEN MARKKA

Löimme markan ensin kiinni Suomen Pankin edessä olevaan jalkakäytävään. Arvatkaapa mitä? Siinä kohtaa kaupunkia markkamme huomasi ainoastaan yksi henkilö, kuitenkin markan yli harppoi ainakin sata ihmistä. Onkohan niin, että jatkuvat valittelut maamme valuuttavarannon vajauksista, ulkomaantaseemme alijäämästä ynnä muista tällaisista seikoista, aiheuttavat kansassa mielikuvan täysin köyhästä Suomen Pankista.

Tai ainakin alitajuisen mielteen laulusta "On maamme köyhä ja siksi jää". Ainakaan idea ei saanut ketään vilkaisemaan alaspäin katuun, jossa ehkä olisi voinut olla pankin ikkunoista pudonneita rahoja.

Muutimme pian paikkaa keskemmälle Helsinkiä. Menimme kuuluisan asematunnelin suuaukolle. Siellä ensimmäinen markkamme väännettiin kynsin irti parissa minuutissa. Eikä toinenkaan ollut maassa juuri kauempaa.

Linja-autoasemalla se sai olla maassa hieman pitempään.

Katsokaapa kuvia.

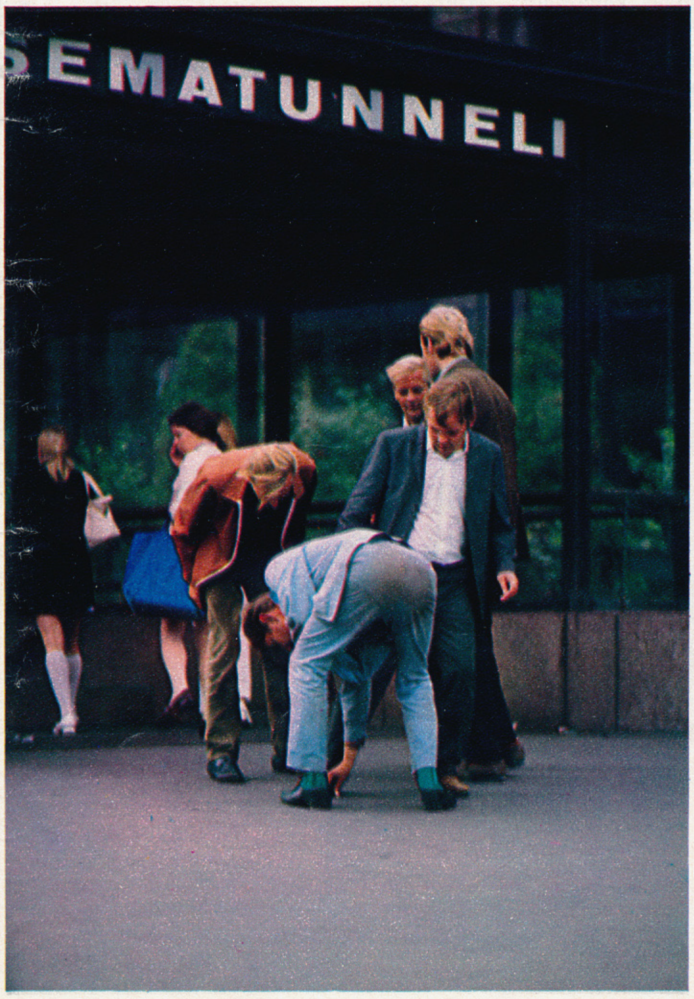
Eikö olekin merkillistä, että markka ei ole juuri mitään kun se kilisee taskussamme muitten lanttien seassa. Mutta jos satumme löytämään sellaisen, se yht'äkkiä onkin melko suuri raha. Onhan se sentään markka kotiinpäin.

Piilokameran markat ovat hieman erilaisia kuin tavalliset markat. Niissä on nimittäin pitkä piikki keskellä, tämän ansiosta lantti muistuttaa isoa nastaa.

Kun tällaisen markan iskee katuun niin siinä on ja pysyy. Kokeilimme sen poisvääntämistä paljain käsin ja se oli melkein mahdotonta. Mutta mitä tapahtuikaan.

Teksti:
RISTO VANARI

Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Asematunnelimiehistä, jotka vaihteeksi olivat tulleet haukkaamaan raitista ilmaa, äkkäsi eräs markan maassa. Se on iso raha skramlauksessa. Kattokaa jätkät, hugge maassa!

Vaikka markkamme olikin sisukas pitäen puoliaan mahdollisimman pitkään, ei se mahtanut mitään asematunnelimiehille, joista lujanäppisin repäisi sen irti maasta. Samalla taisi irrota puoli neliötä asfalttiakin.

Eri asia on, miten alakerran — kuuteen asti auki olevassa — pitkäripaisessa suhtaudutaan rahaan, jonka piikki estää kassalaatikkoa menemästä kiinni. Tätä tilannetta emme ehtineet ikuistaa, mutta uskon, että rutiinillaan miehet saivat piikkimarkalleen vastinetta.

KÄÄNNÄ

PIILOKAMERA

TEIMME MUNAUKSEN

Nykypäivänä meille tyrkytetään jos jonkinlaista ajatusta ja ideologiaa. On suuret enemmistöt ja pienet vähemmistöt. On kolmas maailma ja rauhanpuolustajat. On pulmia, ongelmia, vaikeuksia. On vaikka mitä.
Tätä taustaa vasten tuntuu hyvin ymmärrettävältä, että tämänkin piilokameran sanoma otettiin vastaan tyyneesti, rauhallisesti ja suomalaisittain suhtautuen.
Puku ja solmio kaulassaan miehemme kävi puistojen penkeillä istuvien ihmisten kanssa pikku keskustelun, jossa hän väitti olevansa kana.
Keskustelun lomassa kanamiehemme vielä asian vakuudeksi kotkottikin.

Tämä rouva esittää tyypillisimmän yrityksen markan irrottamiseksi. Vaihe 1) Ensin yritetään markka napata puolihuolimattomasti käsin. Se ei onnistu. Ei varsinkaan jos tapana on pureskella hermostuksissaan kynsiä.

Vaihe 2 on kengänkorkovaihe. Markkaa potkaistaan tyyliin Kai Pahlman. Naisten nykyinen kenkämuoti, joka suosii leveitä korkoja, tuntuu sopivan hyvin tähän tarkoitukseen.

Mutta eihän tuollaista vielä kukaan usko. Onhan tämän päivän maailmassa nähty kummempiakin.

Sen tähden teimmekin vakuuttavan juitsun. Kanamiehen poistuessa penkiltä keskustelun päätyttyä, hän jätti jälkeensä todisteeksi syntyperästään kananmunan.

Penkillä istuneet eivät heti huomanneet tätä aikaansaannosta, hehän seurasivat poistuvaa kanamiestä. Mutta kun he sitten siinä yksikseen huomasivat munan, olivat ilmeet kyllä näkemisen arvoiset.

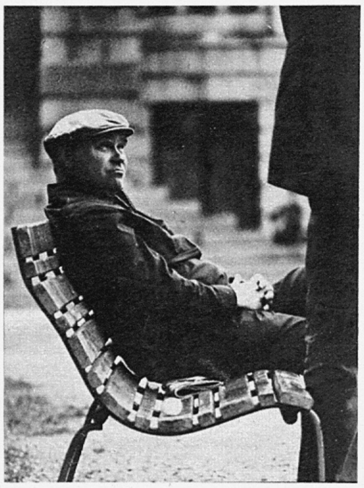
Tässä muutamia sarjoja tästä kanamaisesta tarinasta. Kuvat antanevat myös mielenrauhan kaikille mukanaolleille, sillä itse valokuvaustilanteessa emme maininneet asiasta kenellekään. Voin vain kuvitella miten tarina on ehkä joitakuita kuvattuja askarruttanut, tarinan luonne on jopa sellainen että on varsin arveluttavaa kertoa tällaista kokemusta edes vaimolleen, saattaisi vaikka kieltää oluet.

Mutta jos joku nyt kuitenkin on tällaista tarinaa kertonut niin me täällä vahvistamme, että olimme piilokameran kanssa liikkeellä ja juttu saa täten luonnollisen selityksen. Ja jos joku on tämän vuoksi viety johonkin tutkittavaksi, hakekaa hänet pois. Syy on meidän.

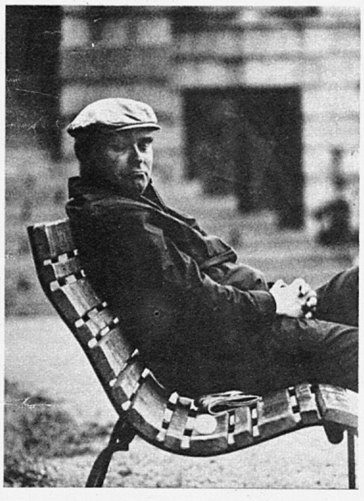
Siis kiitos ja anteeksi, kaikki jujutetut.

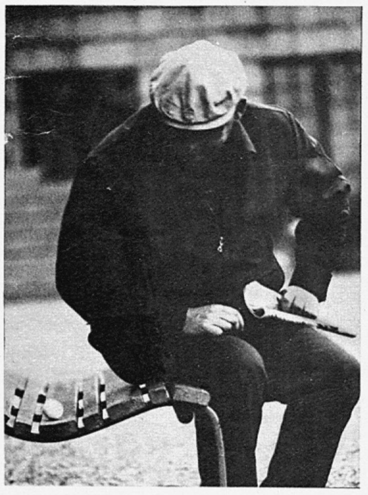
Kanamies: ... ja olen kotoisin tuolta Keravan kanalasta. Saamme joka ilta pari tuntia vapaata. Mutta illaksi pitää ehtiä takaisin. Meillä on niin vimmatun vihainen uusi kukko. Se on hyvin tarkka meidän kanojen iltajuoksuista ... kymmeneltä pitää olla orrella.
Mies penkillä: Jaa ... oikein, oikein ...

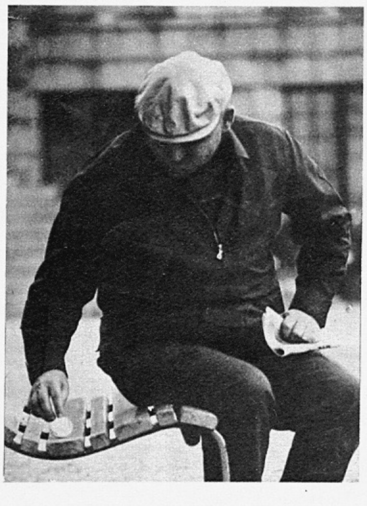
Kanamies: Ette taida oikein uskoa että olen kana? — Mies penkillä: Tottahan minun on uskottava jos niin kerran tahdotte. (Huomatkaa, muna jäi penkille.)

Tästä eteenpäin meidän on leikittävä ajatustenlukijaa. — No, minkäs se siihen pyöräytti?

On se perkele ihan oikean näköinen!

Olisikohan se vielä lämmin ... jumalauta! On se muna. Mitenkähän se oikein tapahtui?

Arvokas herra penkin päässä: — Anteeksi, mitä sanoittekaan? Kanamies: — Sanoin vaan että kot kot. Olen kana. Kuulostaa kieltämättä oudolta, mutta olen kuitenkin — kot kot — kana.

Tässä vaiheessa keskustelukumppanimme jäi yksikseen penkille kanamiehemme lähdettyä takaisin kanalaan. — Mitkähän ovat hänen aatoksensa?

Häh! Mitäs tämä on? — Ei voi olla totta! Onkos se muna?

KÄÄNNÄ

VALOTORNI
LAHDEN-A EXPORT
...parhaina hetkinä
ERIKOIS
ERIKOIS
OY MALLASJUOMA, LAHTI

PIILOKAMERA

Vai olisikohan joku muu ... plastiikkimuna tai joku semmoinen. Täytyypä koettaa...

Jos vielä kerran kokeilisi... Ei se ole pahemmin lämmin... kyllä sitä pitää elää vanhaksi että tällaisenkin saa kokea...

Molemmat keskustelukumppanit tapasivat vielä sattumalta jalkakäytävällä. Paljon puhuva katse poltti kanamiehemme niskaa.

Päivää taas, valkolakkinen rouva Espan puistossa. Muistatteko vielä tämän tilanteen? Te kuuntelitte hyvin tarkkaavaisesti kun kanamies kertoi elämästään kanana. Taisitte sanoa osaaottavasti:
— Ei kenelläkään ole helppoa nykyaikana.

Hyvä rouva, ymmärrätte elämää tavattoman hyvin. — Meitä on niin moneksi, ilmeenne kertoo. Mutta tässä vaiheessa ette vielä ole huomannut munaa.

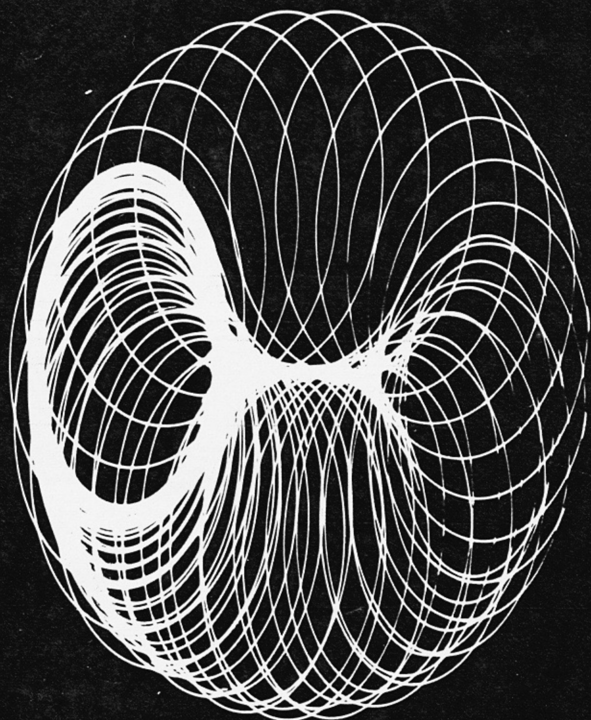

Mutta tässä huomaatte sen! Eikö tuntunutkin ihmeelliseltä, että miespuolinen kana jätti jälkeensä munan. Teiltä meni tasan sekunti ja sitten puhkesitte tarttuvaan nauruun. Kuvaajammekin yhtyi iloon ja hänen oli vaikea naurultaan pitää kameraa paikoillaan.

KÄÄNNÄ

Tekniikan

TM MAAILMA

Tekniikan Maailma on johtava erikoislehti koko Pohjoismaissa. TM testaa, kiittää, moittii, antaa vihjeitä, opastaa ja rakentaa. TM pitää sivuillaan koko teknisen maailman. Siksi se sopii yhtä hyvin isälle kuin pojallekin.

NYT SAATTE TEKNIIKAN MAAILMAN VIISI LOPPUVUODEN NUMEROA

ILMAISEKSI

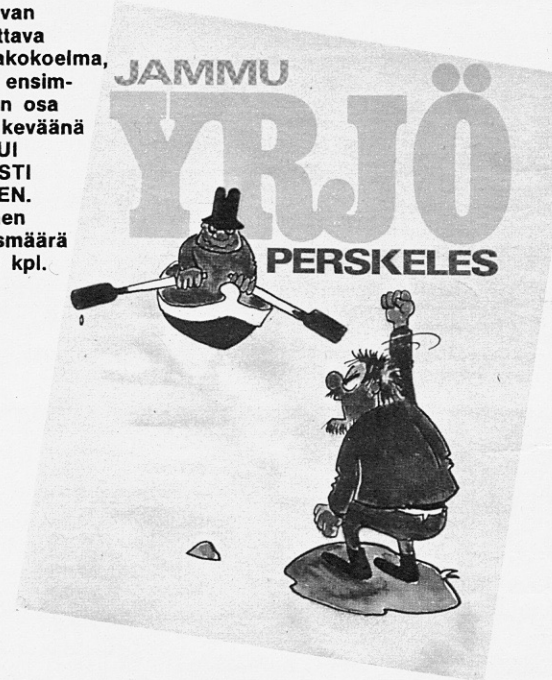
— kun tilaatte uutena tilaajana Tekniikan Maailman ensi vuodeksi. Ilmainen loppuvuosi alkaa heti seuraavasta numerosta. Toimikaa siis heti, että ehditte saamaan kaikki 23 TM:aa 20:n hinnalla. Tilausmaksun voitte suorittaa vasta vaikka tammikuussa.

Osallistukaa samalla MILJOONAKISAAN. Palkintoina yhteensä 15 vanhaa miljoonaa silkkana rahana. Mutta käyttäkää tällöin tilatessanne kisakuponkia, jonka löydätte toisaalta tästä lehdestä. Se vaiva kannattaa.

UUSI YRJÖ ILMESTYY

Loistavan naurettava pakinakokoelma, jonka ensimmäinen osa viime keväänä LOPPUI PAHASTI KESKEN. Silloinen painosmäärä 18 000 kpl.

TILATKAA TE NYT AJOISSA! YRJÖ PERSKELES —

valmistuu tässä kuussa.

Ensimmäiset postitetaan tilausten saapumisjärjestyksessä!

Yrjö on vakaa hämäläinen, joka puhuu murretta, asuu kaupungissa, käy työssä, kalassa ja kapakassa. Ja kirjoittaa kotoväelle kirjeitä, joille tällä hetkellä koko Suomi nauraa. Naurakaa Tekin vapaasti mukana.

TILATKAA HETI TÄNÄÄN.

Oheisella kupongilla suoraan meiltä tai kysykää lähimmästä kirjakaupasta ja Rautakirjan myyntipisteistä. Hintakin on naurettava 10 mk.

KUSTANNUS-VAIHE KY

Postilokero 1566 Tampere
Puh. 931-33 333

Tilaan tiliini postiennakolla kirjan heti kun se valmistuu **YRJÖ PERSKELES** hintaan 10:— nid.
Postimaksua emme veloita.

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

Hymy 10

PIILOKAMERA

NÄKYMÄTTÖMIÄ KALOJA LAHDESSA

Aivan harvinainen mätäkuun kalajuttu tapahtui hiljattain Lahdessa. Erään vaatetusliikkeen ikkunassa oli nimittäin katseenvangitsijana akvaario, jossa esiteltiin — ensi kertaa Suomessa — täysin näkymättömiä kaloja Intian valtamerestä.
Akvaariossa oli normaaliin tapaan vettä, pohjalla hiekkaa ja veden pintaan nousevia vesikasveja. Kaikki oli muuten kunnossa, vain kalat puuttuivat. Mutta nehän olivatkin näkymättömiä, niin kertoi juliste vieressä.
Asia herätti sekavia tunteita pääkadulla kävelevissä ja ikkunan luona kirjoitimme muistiin ajatuksia:

— Kyllä meinaan niitä on kummia kaloja olemassa. Kerrankin kun oltiin Intian valtamerellä, mä nääs oon käyny siellä, niin laivan perässä tuli fosforikaloja niin helvetisti että oli aivan valoisaa. Niillä oli pyrstössä joku semmonen valo... Mutta en mä kyllä tommosia kaloja siellä nähny...

— Vettä siinä vaan on, perkele!

— Ei siellä mitään kaloja ole. Ai juu, mutta nehän olivatkin näkymättömiä.

— Ei varmaan ole kyllä muuta kuin sähkövirtaa tossa vetessä.

Välillä syntyi suorastaan kina kaloista. Ikkunan takana kaksi kaveria ja musta muovikassi:

— Näitsä ny, hiekka liikahti tuolla nurkassa.

— Missä?

— No tossa nurkassa... Ja taas heilahti!

— Älä ota enää.

— Kyllä varmaan siellä on jotain niin...

— Hei, lähdetään. Mä vien sut kotiin.

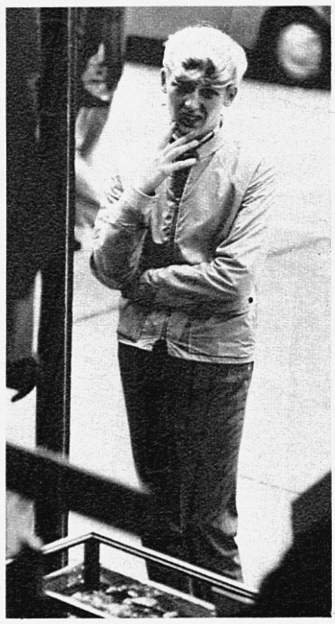
Jotkut seisoivat pitkään ja kyyristelivät ikkunan ääressä, jotkut uskoivat tai eivät nopeasti vilkaisemalla. Kulmille alkoi kerääntyä asioista perillä olevia piirejä, jotka naureskelivat jokaiselle tuijottajalle:

— Kato, Eikka. Tolla punasella kalalla on hiton pitkä pyrstö.

— On niin saatanan näkymätön ettei näy mitään.

— Samanlaisiahan meillä on kotona. Sun katiskas on aina täynnä tommosia.

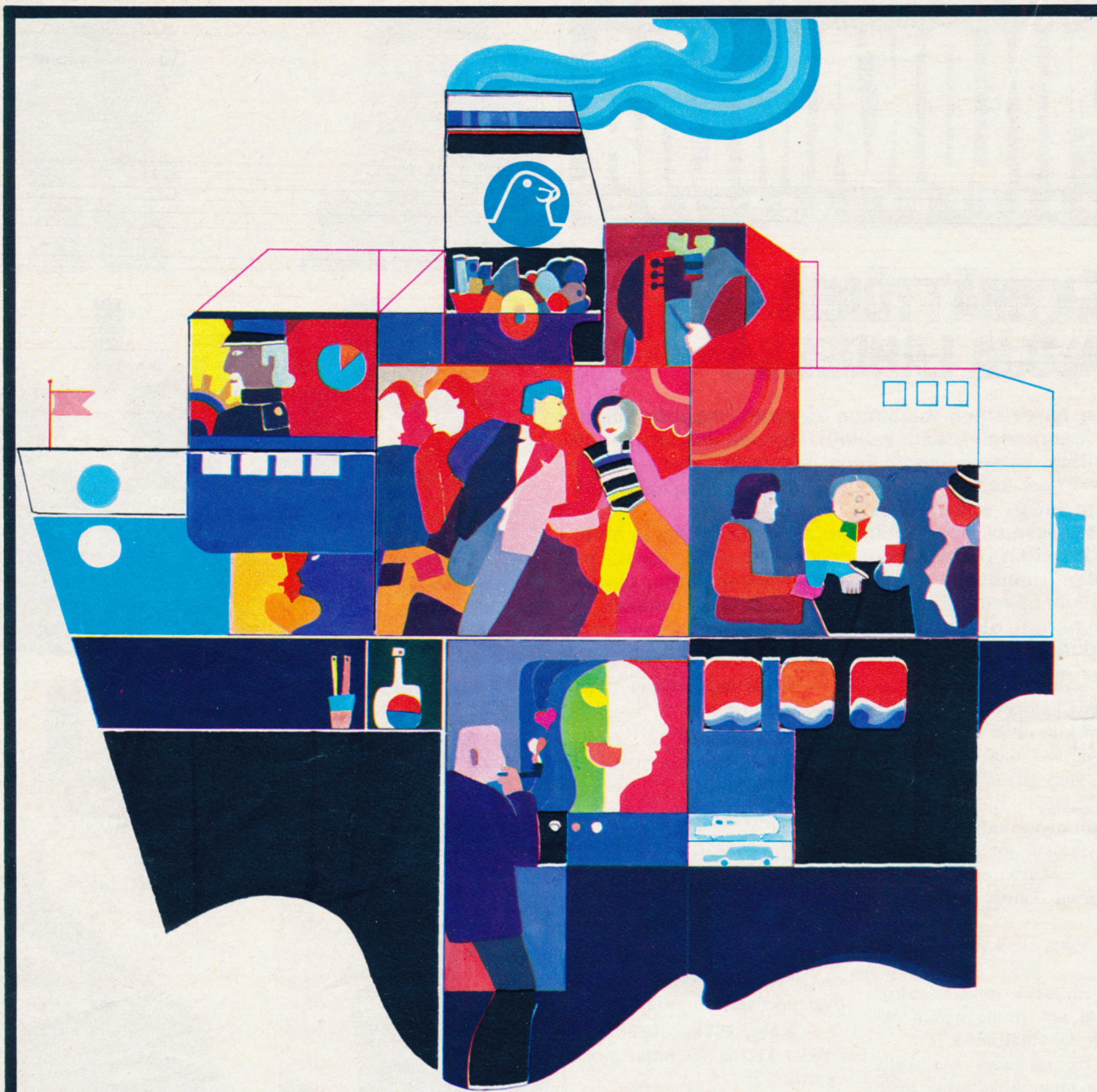
— He hee ... piilokamera. Mä en mennyt noin helppoon! □

Tehkää kapina:

paetkaa arkea laivalomalle!

Oletteko kyllästynyt kaikkeen? Siinä tapauksessa virkistävin ja mukavin tapa tehdä kapina on paeta arkea laivalomalle Tukholmaan. Tarjoamme Teille kolme houkuttelevaa mahdollisuutta — yhteen niistä sisältyy myös tilaisuus viettää ilta ja yö erilaisessa miljoonakaupungissa.

Ja merellä nautitte kaikista laivamatkan mukavuuksista edulliseen merihintaan. Varatkaa lippunne matkatoimistostanne.

Käykää nyt kaikki kapinaan! Turvapaikan saatte laivoillamme.

SILJA LINE

BORE
SHO
SVEA
SILJA

BORE • BORE III • ILMATAR • SVEA JARL • BIRGER JARL • FENNIA • FLORIA • BOTNIA • NORDIA • SKANDIA • HOLMIA

JÖRN DONNER

Suomi on hiljainen maa

Aikoinaan kun olin hieman nuorempi minua pidettiin kommunistina siksi että esitin mielipiteitä jotka nykyään, lähes kaksikymmentä vuotta myöhemmin, ovat tulleet aikalailla hyväksytyiksi. Sananvapaus edellytti mielestäni sitä että johtava lehdistö antaisi tilaa myös muille kuin omille mielipiteilleen. Olihan minulla muitakin ajatuksia: se siitä.

Tämä oli 50-luvun alkua, jolloin Suomikin oli kylmän sodan varjossa. Monet pelkäsivät että kommunistinen vallankaappaus riistäisi heidän vapautensa. Myöhemmin, 60 -luvulla, ei puhuttu niinkään paljon kommunismin vaarasta. Suomi oli kehittymässä verraten vapaamieliseksi maaksi, missä oppositiota pidettiin hyvänä. Vasemmisto liikehti hyvin vilkkaasti, syntyi kaikenlaista väittelyä. Raja-aitoja eri puolueiden välillä kaadettiin jonkin verran, ja uusi sukupolvi ei piitannut kovin paljon väreistä ja puoluekirjoista.

Nyt eletään 70-lukua, ja Yleisradion pääjohtaja on profeetallisesti lausunut (omasta laitoksestaan) että hän harrastaa Husakilaisuutta. Tämä merkitsee suomenkielelle käännettynä että olot normalisoidaan. Dubcekin Prahan kevään jälkeen tulee aika jolloin kova kuri on tarpeen, suu kiinni ja sillä siisti. Raatikainen ei tietysti tarkoittanut aivan tätä, mutta profeetallisuus on siinä että Suomi täyttä vauhtia on muuttumassa hiljaiseksi maaksi, ei ainoastaan radion ja televisiotoiminnan alalla.

Itse presidentti on myötävaikuttanut tähän kehitykseen arvostelemalla niitä, jotka muka kaksinaamaisesti suhtautuvat Neuvostoliittoon. Kaikista varotoimenpiteistä huolimatta lausunto haiskahti vähän samanlaiselle isällisyydelle kun Paasikiven aikaan, jolloin silloinen presidenttimme henkilökohtaisesti soitti lehdille haukkuakseen heidän pääkirjoituksiaan. Mutta silloin oli sota juuri päättynyt, nyt on sen päättymisestä kulunut 25 vuotta. (Olisi muuten hauska tietää kuinka Neuvostoliiton oloja saa arvostella joutumatta lasketuksi Neuvostoliitolle vihamielisten piirien joukkoon.)

Hiljaisuus tämän hetken Suomessa voidaan ehkä kuvata Brechtin sanoilla kansasta joka "vaikenee kahdella kielellä". Tästä hiljaisuudesta kehittyy sitten suvaitsemattomuus, rintamien jäykkeneminen. Olen havainnut tällaisia piirteitä sekä oikeiston että vasemmiston keskuudessa. Taiteilijaa joka ei piittaa yhteiskunnallisista ongelmista tehdessään työtään pidetään epäluotettavana. Monet oikeistolaiset tässä maassa muuttuvat kovemmiksi kun heidät yritetään asettaa samaan poliittiseen paitsioon kuin aikoinaan kommunistit.

Eräs perussyy keskustelun tyrehtymiseen on tietysti se että hyvin harvalla ihmisellä tämän hetken Suomessa on varaa olla vapaita: jos olen vakuutusyhtiön asiakas ja saan luottoa heiltä sekä samalla arvostelen yhtiötä julkisesti en ole varma saanko enää luottoa. Jos kuulun vasemmistoon ja haukun vasemmistoa, minua pidetään epäluotettavana enkä varmaan saa minkäänlaisia luottamustehtäviä heidän taholtaan. Vaikka Suomi ei ole maa jossa lahjonta olisi yleistä voidaan silti sanoa että ihmisiä ostetaan.

Aikaisemmin väittelin usein sellaista näkemystä vastaan että äärioikeistolaiset ja äärivasemmistolaiset olisivat samaa sorttia. Nykyään alan jo ymmärtää väitteen oikeutuksen. Mutta keskellä kenttää on sitten toinen hiljaisuuden ilmakupla, jonka käytännön toimista julkisuudessa esiintyy hyvin vähän tietoja. Niissä ympyröissä jotka muodostavat Suomen, pidetään yleensä julkista arvostelua ihmisten toimista vaarallisena. Tunnen monta pankinjohtajaa, taiteilijaa, tiedemiestä, kommunistia ja urheilijaa jotka yksityisseurassa ja luottamuksellisesti kertovat toimiinsa liittyvistä virheistä ja valheista. Hyvin harva on kuitenkin halukas paljastamaan mitään ulospäin. Ja kun sitten tullaan sellaiseen tulenpalavaan asiaan kuin ulkopolitiikkaan, voidaan siihen vaimentamismielessä sotkea pieninkin itäistä naapuriamme koskeva havainto. (Minulla on varaa sanoa näin koska en tarvitse nauttia päättävien elimien luottamusta.)

Hiljaisuus Suomessa on tietysti suhteessa pienuuteen. Useimmat yhteiskunnan päättävät henkilöt tuntevat toisensa henkilökohtaisesti, jotkut ovat tavanneet toisensa saunassakin. Kansan kärsivällisyys on suuri: maaliskuussa se äänestää, sen jälkeen kansalle annetaan kaksikin hallitusta ilman että kukaan kysyy kansalta mitään. Ei tietysti kansan enemmistön mielipiteen aina tarvitse olla järkevä, mutta ei ole varmaa ovatko kansan valitsemat luottamusmiehet sen järkevämpiä. Jos kansa saisi äänestää televisio-ohjelmista, muodostuisi kokonaisuus ehkä samanlaiseksi kuin nyt. Mutta vaikka kansa olisi eri mieltä se ei avaa suutaan, muutamaa poikkeusta lukuunottamatta.

Suomi on tehty hiljaiseksi siitäkin syystä että harvat ihmiset pitävät avointa keskustelua välttämättömänä: paskat minä väittelyistä kunhan saan palkkani, virkani, apurahani, lainani, viinat ja tupakat. Voihan niinkin olla, mutta hiljaisuus voi muuttua hautakammoin hiljaisuudeksi, jolloin kehitys pysähtyy ja oltuamme "läntisen Euroopan itäisin maa" me kohta olemme "itäisen Euroopan läntisin maa" kaikkine tästä johtuvine seuraamuksineen.

Tällaista en sentään pelkää, mutta ymmärrän yhä paremmin miksi Vennamo, liioitteluineenkin, on maallemme välttämätön. Muut poliitikot pysyvät mielellään sovituissa muodoissa, koska poikkeamista voisi tulla haittaa. Vennamo murtaa tämän pelin. Ikävä kyllä hän on aika yksin, ja yhteiskunnan muilla aloilla hänenkaltaisiaan ei löydy paljon.

Siksi on valitettavaa että arvovaltaa nauttivat johtohenkilöt puhuvat Husakilaisuudesta nautinnolla. Henkeä ahdistaa. □

Vihje tuomareille, jotka joutuvat tuomitsemaan liikennejutuissa sekä liikennelakien uudistajille: kuvassamme on varatuomari Pajusen lisäksi nykyaikainen auto, joka on varustettu kääntyvillä etupyörillä, kuten nykyaikaisen auton tuleekin olla.

Veikko Pajunen:

PRESIDENTTI ON OIKEASSA

– tuomioistuimissa ja laissa on paljon mätää

Liikennejuristi Veikko Pajunen – vanha kunnon vastarinnankiiski – on samaa mieltä tasavallan presidentin kanssa. Pajunen on ollut oikeudessa liikennejutuissa ja kertoo mm. miten tuomari karjui ja itketti tavallisia ihmisiä, jotka omaa syyttään olivat joutuneet lakitupaan.
Ja sanoo yhtä jos toistakin näistä lainlaatijoista ja lukijoista. Veikko Pajunen tulee jatkuvasti palstallaan selvittelemään lakiasioita – eikä vain liikenteen näkökulmasta – ihan tavallisella ihmisten kielellä.

Kuva: PEKKA KUPARINEN

Tasavallan Presidentti Urho Kekkonen on lausunut julki ajatuksiaan Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisemassa aikakausikirjassa ”Lakimies”. Lakimies on puhunut kovia sanoja lakimiehille. Kriittisen sivalluksen ovat saaneet niin hyvin lakimieskoulutus, lainvalmistelu ja lainsäädäntö kuin oikeuslaitoskin mukaanluettuna poliisi- ja syyttäjälaitos.

Presidentti Kekkonen pitää lähtökohtana kritiikissään sitä, että oikeuslaitoksemme kauttaaltaan potee luottamuspulaa. Tämä on varsin huolestuttava toteamus jo yksistään siitä syystä, että tuomioistuimet, myös alioikeudet ovat olleet tähän saakka niitä harvoja paikkoja, joihin joutuessaan kansalaiset ovat tunteneet suurta kunnioitusta, jännitystä ja melkoisessa määrin myös pelkoa. Tieteellisissä tutkimuksissa onkin saatettu todeta, että kansalaisten oikeuslaitosta koskeviin käsityksiin vaikuttavat yhtäältä omat henkilökohtaiset kokemukset ja toisaalta ihmisten yleinen yhteiskunnallinen kokemus. Presidentti Kekkonen on käsitellessään viimeksi mainittua lausunut käsityksensä enemmän poliitikkona kuin lakimiehenä, joten siihen en halua sen enempää tässä yhteydessä puuttua, mutta sen sijaan kansalaisten henkilökohtaisia kokemuksia koskevaan osaan rohkenen esittää muutaman kommentin.

Oikeuslaitoksen luottamuspulasta käydyssä keskustelussa on yleensä jätetty kovin vähälle huomiolle se tosiasia, että motorisoituneen liikenteen kasvu ja sen seurauksena syntyneet liikennerikkomukset ja -onnettomuudet ovat vieneet kansalaisia poikkeuksellisen runsaasti hankkimaan henkilökohtaisia kokemuksia tuomioistuimesta.

Liikennejuttujen lukumääräinen osuus sekä alioikeuksissa että myös hovioikeuksissa on viime vuosien aikana kasvanutkin siinä määrin, että tämä ei voi olla vaikuttamatta siihen mielikuvaan, jonka kansalaiset näiden juttujen kautta ja henkilökohtaisiin kokemuksiin perustuen muodostavat itselleen oikeuslaitoksesta. Kun ennen liikennerikkomusten yleistymistä tuomioistuimen kanssa nimenomaa rikosjutuissa joutui tekemisiin vain enemmän tai vähemmän yhteiskuntaan ja sen määräyksiin soveltumaton aines, on tänä päivänä tilanne tältä osin huomattavasti muuttunut.

Kukaan ei voine väittää, että syyllistyminen liikennerikkomuksiin sinänsä vielä osoittaisi tekijässään epäsosiaalisuutta ja näin ollen tämän kansanosan kritiikille oikeuslaitoksesta on annettava vakava merkitys.

Presidentti Kekkonen toteaakin, että tuomioistuinten omalla toiminnalla on varmasti osuutta epäluottamuksen syntyyn. Hän ilmoittaa tutkineensa lakit.tri Ensio Hiitosen vuonna 1953 ilmestynyttä kirjaa ”Vääryyttä oikeuden valekaavussa”. Jos yksinomaan liikennejuttujen käsittelyä pitäisi pohjana vastaavanlaista teosta kirjoittaessa tulisi siihen näin 20 vuotta jälkeenpäin osuvaksi otsikoksi ”Asiantuntemattomuutta oikeuden valekaavussa”. Tuomioistuinlaitoksen tila liikenteellisen asiantuntemuksen puutteessa on todella surkea. Esimerkkejä löytyy maamme suurimmasta alioikeudesta, Helsingin raastuvanoikeudesta, aina maamme syrjäisimpiä tuomiokuntia myöten vaikka kuinka paljon.

On todella masentavaa, että esimerkiksi Helsingin raastuvanoikeudessa, jossa on erityisosastoja nimenomaan liikennejuttujen käsittelyä varten, ei kaikilla osaston jäsenillä ole edes muodollista ajokorttia puhumattakaan aktiivisesta, omakohtaisesta ajotaidosta. Kun sitten seuraa heidän menettelyään ja lausuntojaan tuomioistuimen jäseninä, tuntuu todella siltä, että on onni yhteiskunnalle, että he eivät itse ollenkaan aja, sillä niin etäällä heidän käsityksensä tämän päivan liikenteestä näyttävät olevan. Samaa on sanottava myös syyttäjäkunnan ja poliisin osalta, sillä ei ole vielä kovinkaan monta vuotta esim. siitä, kun Helsingin poliisilaitoksen liikennetoimiston johtajana toimi juristi, jolla ei ollut ajokorttia ollenkaan. Hänen virkatehtäviinsä tosin kuului hallinnollisessa järjestyksessä tapahtuva ajokorttien peruuttaminen.

Presidentti Kekkonen toteaa, että kohtelu tuomioistuimissa on usein ynseätä joskus suorastaan ylimielistä. Tämä pitää paikkansa kautta linjan muutamaa aniharvaa poikkeusta lukuunottamatta ja ynseys ja joskus suorastaan jopa sivistyneelle ihmiselle täysin sopimaton käyttäytyminen kohdistuu yhtä hyvin syytettyyn kuin asianomistajiinkin.

Muistan varsin hyvin erään raitiovaunukolarin oikeuskäsittelyn Helsingin raastuvanoikeudessa, jossa asianomistajina oli toistakymmentä tavallista helsinkiläistä raitiovaunun matkustajaa. Kun he tulivat oikeussaliin esittääkseen omia, oikeutettuja vaatimuksiaan asiassa, kohteli puheenjohtaja heitä täysin häikäilemättömästi karjumalla pöytänsä takaa kuin eläin ja sai aikaan sen, että nämä asianomistajat itkusta ääni väristen vain vaivoin saivat esitetyksi vaatimuksensa ja luulen, että eräät eivät uskaltaneet niitä ollenkaan esittää. Yksinkertainen syy tässäkin niin kuin niin monessa muussakin vastaavassa tapauksessa oli ja on se, että tuomiolaitoksen jäsenet eivät omaa riittävää asiantuntemusta sitä asiaa kohtaan, jossa he joutuvat ratkaisun tekemään ja näin ollen heidän täytyy asiantuntemattomuutensa peittääkseen pyrkiä pitämään oikeuden eteen saapuneet mahdollisimman matalalla ja päät painuksissa ja suojautua näin tuomioistuimen arvovallan turviin.

Tällaisen käsittelyn jälkeen tuomioistuimessa henkilökohtaisia kokemuksia hankkinut kansalainen jää varmasti siihen käsitykseen, että tuomioistuinlaitoksessa on paljonkin korjaamisen varaa. Hän ei vastaisuudessa takuulla uskalla kääntyä luottamuksellisesti tuomioistuimen puoleen jos hän joutuisi sellaiseen tilanteeseen, että hänen todella olisi haettava itselleen oikeutta.

Pitäen liikennejuttujen käsittelyä edelleen tarkastelun pohjana saatan todeta, että myös ratkaisujen asiallisessa sisällössä on liian paljon sellaista, mikä paljastaa tuomioistuinlaitoksen liikenteellisen asiantuntemuksen puutteen ja sitä kautta synnyttää epäluottamusta. Olen monasti suorastaan säälinyt tuomioistuimen puheenjohtajan asiantuntemattomuudesta johtuvaa avuttomuutta hänen esim. kuulustellessaan todistajana jotain satojen tuhansien kilometrien ajokokemuksen omaavaa autoilijaa selvittääk-

KÄÄNNÄ

PRESIDENTTI ON OIKEASSA

seen auton käyttäytymistä esillä olevassa tapauksessa ja lopputulos on ollut täysin nolla. Monen todistajan samoin kuin asianomistajankin, puhumattakaan syytetyistä, suusta kuuluu joka päivä ihmetelyn sanoja siitä, kuinka tuollainen noin heikolla asiantuntemuksella varustettu puheenjohtaja rohkenee asiaa ratkaista ollenkaan. Tavaksi onkin tullut, että tuomioistuin tiukasti pysyttelee syyttäjän syytekirjelmässä ja lukee sen pohjalta päätöksensä asiassa. Tämän tosiasian edessä koko tuomioistuinkäsittely jää mukana olleen maallikon mieleen täysin turhana ja tarpeettomasti aikaa vievänä toimenpiteenä. Kihlakunnanoikeuksissa mukana olevan lautakunnan osuus ei tilannetta millään tavalla paranna ainakaan niin kauan, kun lautamiehen pätevyysvaatimuksena kansan keskuudessa pidetään kykyä nukkua silmät auki ja kuorsaamatta.

Mitä sitten tulee hovioikeuksien ja Korkeimman oikeuden osuuteen tuomioistuinlaitosta kohtaan todetussa luottamuspulassa, niin siitähän tavallisella kansalaisella ei voi ollakaan mitään välittömiä omakohtaisia kokemuksia, koska nykyisin pääsy mainittuihin oikeusasteisiin on sallittu ainoastaan kirjaamoon saakka. Uskon, että suunnitteilla oleva muutos ainakin hovioikeuskäsittelyn muuttamiseksi nykyistä enemmän suulliseksi on ensimmäinen toimenpide ryhdyttäessä korjaamaan kansalaisten luottamusta oikeuslaitosta kohtaan. Totuushan on se, että mitä enemmän tapahtuu hovioikeuspalatsien sisäpuolella asianosaisten näkemättä ja kuulematta, sitä enemmän epäillään ensinnäkin sitä, ettei juttua tutkita kunnolla ja toiseksi sitä, että laki ei ole kaikille sama.

Varsin mielenkiintoisia ja kovin ajankohtaisia ajatuksia sisältyy Presidentti Kekkosen lainvalmistelu- ja lainsäädäntötyötä käsittelevään osaan. Vaikkakaan Presidentti Kekkonen ei tässäkään kohdin käsittele liikennelainsäädäntöä edes mainninanomaisesti, pitävät hänen kriittiset toteamuksensa kuitenkin varsin hyvin ja nimenomaisesti paikkansa juuri liikennelainsäädäntötyön osalta.

Hän toteaa lainvalmistelun olevan meillä osittain virkamiesten, osittain komiteoiden jäsenten ja sihteerien varassa. Liikennelainsäädännön osalta tapahtuu lainvalmistelu eräitä poikkeuksia lukuunottamatta yksinomaan liikenneministeriössä. Kun Presidentti Kekkonen samanaikaisesti toteaa, että lakimieskoulutuksessa on mm. se puute, että tuleville lakimiehille ei anneta ajattelun välineitä lainsäädäntöpolitiikkaa varten, heitä ei kouluteta edes siihen, miten lakitekstiä on kirjoitettava, ei liene syytä ihmetellä, miksi liikennelainsäädäntötyö ministeriössä suoritettuna on laadultaan sellaista kuin se on. Näin siitäkin huolimatta, että professori Kauko Sipposen samassa Lakimies-lehdessä esittämä seuraava kommentti nimenomaan liikennelainsäädäntötyön osalta osuu naulan kantaan:

”Sinä verraten lyhyenä aikana, jonka olen voinut valtion hallintokoneistossa seurata lainsäädännöllisten uudistusten alkuperää, olen ehtinyt todeta, että perin monissa tapauksissa lainsäädännölliset uudistukset tulevat miltei sanatarkasti käännettyinä muista pohjoismaista ja tietenkin lähinnä Ruotsista. Tämä tuntuu luonnolliselta ajatellessa laaja-alaista yhteispohjoismaista lainvalmistelutyötä, mutta toisaalta se johtaa myös passiivisuuteen ja oman uudistuskyvyn aliarvioimiseen. Olemme toden totta myötäilijöitä ja seurailijoita, jotka —

niin kuin eräs sosiologi on sanonut — uskaltaudumme hyville sieni- ja marjapaikoille vasta sen jälkeen, kun muut ovat niissä käyneet ja omasta puolestamme saamme tyytyä vaatimattomaan saaliiseen".

Presidentti Kekkosen esittämä vaatimus, että lainvalmisteluhenkilöstön tulisi koostua henkilöistä, jotka ovat 10—20 vuotta ajastaan edellä, mutta parhaassa tapauksessa siihen kuuluvat henkilöt, jotka ovat aikansa tasalla, on vaatimus joka liikennelainsäädäntötyön osalta tulisi ehdottomasti pystyä täyttämään. Meillähän valtaosan liikennelainsäädäntötyöstä tekevät kaiken lisäksi insinöörit, joilla ei lakimieskoulutuksen puuttuessa voi ollakaan vaadittavia tietoja siitä, miten lakitekstiä tulisi kirjoittaa. Liikennelainsäädännöstämme onkin näissä olosuhteissa muodostunut sanonnaltaan tavalliselle kansalle täysin käsittämätöntä luettavaa, josta yhtäältä lakimiehillä ja toisaalta insinööreillä on mahdollisuus esittää kannanottoja ja tulkintoja mielinmäärin milloin mihinkin suuntaan.

Tämä on varsin valitettavaa erittäinkin silloin, kun on kysymys jokaista tielläliikkujaa koskevista lainsäännöksistä, joiden suhteen erehtyminen tai tietämättömyys liian usein kostautuu oman tai kanssaihmisen hengen menetyksellä. Kokeilemattakin pitäisi lisäksi olla selvää kuinka huonosti insinöörin tekemä lakiteksti istuu lakimieskoulutuksen saaneen henkilön ajatusmaailmaan. Liikenneministeriö on meillä kaiken lisäksi omaksunut varsin kyseenalaisen ja lainsäädäntötyön vakavuutta vaarallisesti uhkaavan tavan antaa hallinnollisessa järjestyksessä omia päätöksiään, joissa ollaan taipuvaisia antamaan määräyksiä ja kieltoja yli sen, mitä itse tieliikennelaissa tai sen nojalla annetuissa asetuksissa on sanottu. Tämä käytäntö osoittaa käsitykseni mukaan hyvin selvää virkamiesvaltaisuuden lisääntymistä, jolle on suonut otollisen maaperän se, että liikenneministerin paikka yleensä täytetään yksinomaan poliittisin perustein ottamatta huomioon ollenkaan tehtävän vaatimaa alan asiantuntemusta.

Presidentti Kekkosen ajatus lainvalmisteluvirkamiesten virkojen määräaikaistamisesta tekisi toteutettuna tervetullutta jälkeä nimenomaan nykyisen liikenneministeriönkin kohdalla, jossa lainvalmistelu on ylimääräisten virkamiesten käsissä, jotka virat ministeriö on jo vuosikausia täyttänyt kaikessa hiljaisuudessa auktoriteetteja kumartelevilla "hissukoilla" virkoja haettavaksi julistamatta. Jälki on myös sen mukaista. Näiden virkojen määräaikaistaminen Presidentti Kekkosen ehdottamalla tavalla siten järjestettynä, että määräaikaisen viran haltija voidaan toimikauden päätyttyä nimittää uudeksi toimikaudeksi jos niin tarkoituksenmukaiseksi harkitaan, olisi kuten Presidentti Kekkonen toteaa, yhteiskunnallisesti tärkeämpi uudistus kuin tällä hetkellä voidaan ajatellakaan.

Presidentti Kekkonen pitää omalaatuisena piirteenä juridiikassa auktoriteettien voimakasta korostamista. Hän mainitsee, että muilla aloilla olemme jo tottuneet siihen, että on tärkeämpää, mitä puhutaan ja kuinka se perustellaan kuin se kuka puhuu. Presidentti Kekkonen toteaa, että juridiikan piirissä asenne on vielä päinvastainen ja auktoriteettiusko vielä suurempi kuin konsanaan teologien keskuudessa. Tämä on aivan naulan kantaan sanottu ja pitää paikkansa erikoisesti liikennejuridiikan osalta. Tällä alalla virkamiehen asema ja vakanssi yleensä riittää perusteluksi hänen kannanotoilleen ja jos joku rohkenee esim. hallitusneuvostasolta pyytää perusteluja esitetylle kannanotolle, saa helposti puhelinkuulokkeen iskun korvaansa perusteluksi. Virka-asema näin ollen ratkaisee oikean kannanoton ja sen täytyy nykyisen käytännön mukaan myös riittää perusteluksi. Jos muuta teet, olet tahditon ja jos rohkenet esittää perusteltua kritiikkiä, olet öykkäri, jolle tavalla tai toisella, edelleen virka-asemaa hyväksikäyttäen, pyritään järjestämään vaikeuksia. Näin menetellen tukahdutetaan liikennejuridiikan harrastus ja samalla kasvatetaan valtavan suurta kuilua lainsäätäjän ja lainkäyttäjän välille.

Presidentti Kekkosen esittämät ajatukset ovat jo tähän mennessä ehtineet herättää laajalti huomiota ja niitä tullaan vastaisuudessa vielä monessa eri yhteydessä siteeraamaan ja kommentoimaan. Eräiltä tahoilta on jo ehditty väittää, että nuorten lakimiesten tuomioistuinharjoittelu eli auskultointi olisi omiaan herättämään epäluottamusta tuomioistuinta kohtaan. Rohkenen kuitenkin ainakin liikennejuttujen osalta väittää, etteivät auskultantit missään vaiheessa ole läheskään niin heikkoja kuin kokonaan jo tämän päivän elävästä elämästä sivuun siirtymässä olevat vanhat, äreät kihlakunnantuomarit ja raastuvanoikeuksien oikeusneuvosmiehet.

Kaiken kaikkiaan Presidentti Kekkosen esittämät ajatukset antavat erinomaista tukea kriitikkojen työlle. Ajatukset ovat kautta linjan olleet kipeästi kaivattu sivallus tomuttumaan päässyttä oikeuslaitosta sekä asiantuntemuksen puutetta potevaa ja auktoriteetteja kumartelevaa lainsäädäntötyötä kohtaan.

Omat kommenttini olen keskittänyt yksinomaan mantieliikenteen alueelle ja julkistanut ne tässä lehdessä tietoisena siitä, että se virkamieskunta, joka kritiikissäni löytää itsensä, ylimielisesti hymähtää ja ilmoittaa, ettei asiaa kannata noteerata, koska se on julkistettu HYMY-LEHDESSÄ. Sallin tämän heille, sillä mitään muuta "puolustautumista" heillä ei sitten olekaan. Päätarkoitukseni tällä kirjoituksella on ollutkin puhua lehden suurelle lukijakunnalle, sillä uskon, että heidän joukossaan ei ole kovinkaan paljon sellaisia, jotka säännöllisesti seuraisivat Lakimies-lehden sisältöä ja jaksaisivat ottaa irti jotain kovin hienosta juridisesta tekstistä. Olen varma, että lukijoilla kuitenkin on omakohtaisia kokemuksia niistä asioista, joista olen tässä kirjoittanut ja tiedän, että käsityksenne monissa kohdin ovat samat kuin minun.

Tärkeintähän ei ole kuka puhuu tai kirjoittaa ja missä sen tekee, vaan tärkeintä on mitä kirjoittaa ja kuinka sen perustelee. □

VALTATAISTELU YLEISRADION HIEKKALAATIKOSSA

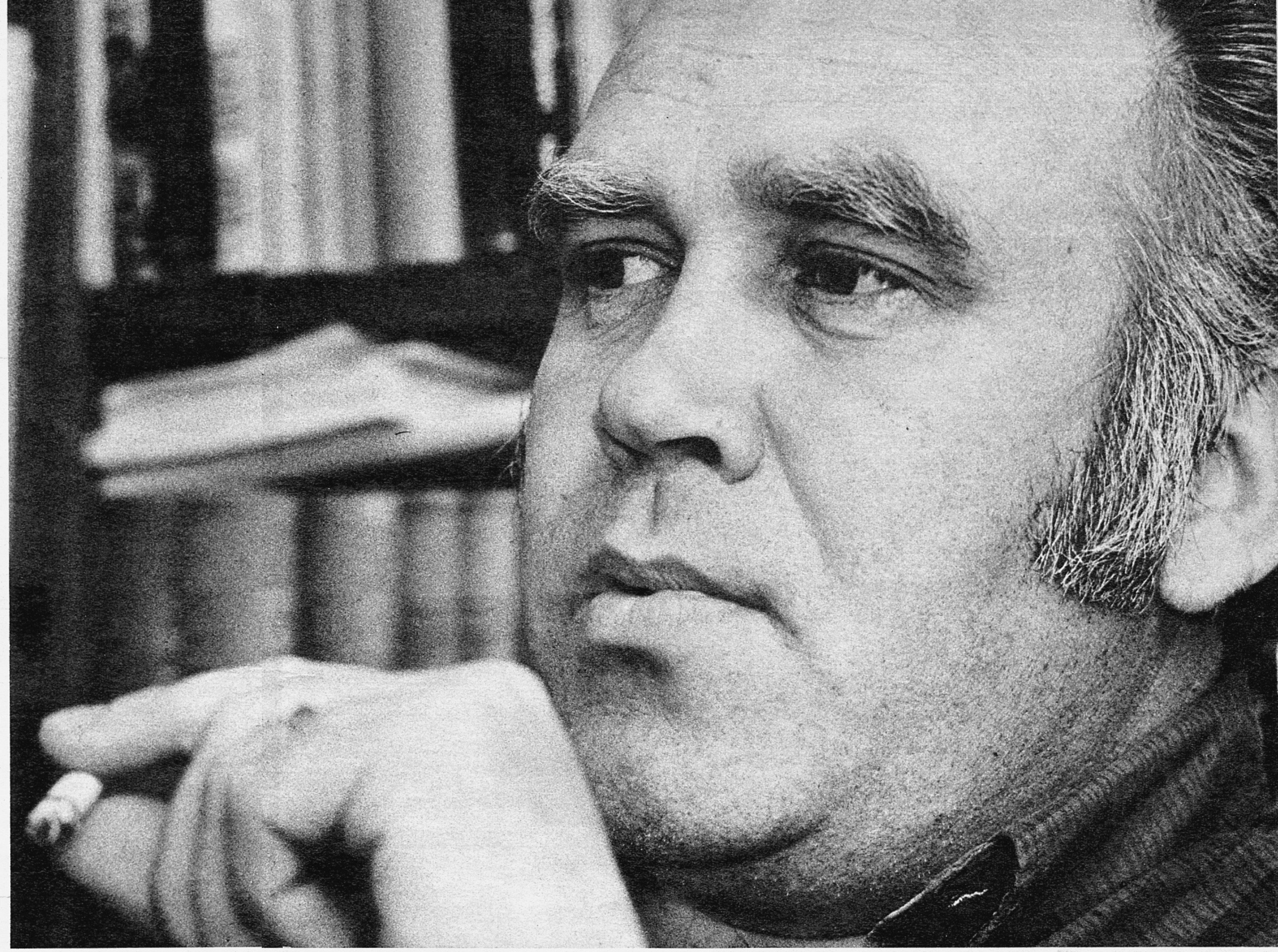
Ralf Friberg käytti häikäilemättä Yleisradion ohjelma-aikaa ja tekniikkaa oman poliittisen uransa luomiseksi.

Poliittisen pyrkyrin polttomerkkiä kantaa myös radion uutis- ja ajankohtaistoimituksen päällikkö Erkki Hatakka. Hatakan "haavoitetun Napoleonin" valtataisteluun on kyllästynyt jo seitsemän radion toimittajaa, jotka ovat siirtyneet muihin tehtäviin.

Yllättäen Hatakan sijasta uutispäälliköksi valittu Aarne Tanninen on joutunut mustamaalaajien lahtipenkille heti tervetulotoivotusten jälkeen.

Taustalla väijyy Fribergin varjo, joka etsii tilaisuutta uuteen tulemiseensa. Televisio oli hänen ponnahduslautansa eduskuntaan – televisio on paras väline aseman säilyttämiseksi.

Näin puhuu Antti Kovanen, entinen tv- ja radiouutisten ulkomaantoimittaja.

Antti Kovanen ampuu kovilla. Hänellä on paljon kerrottavaa poliittisesta kiipeilystä ja valtataistelusta Yleisradion avulla.

Kovasen Antti on viskannut sirpin ja vasaran aatteineen romukoppaan. Rauhankyyhkyn pyrstövärkistä nyhtäisty sulkakynä aseenaan hän on lähtenyt tomuttamaan entisten aateveljiensä "pimeitä sieluja".

Siinä ohessa Antti on tarttunut suurella duunarin kourallaan entisten esimiestensä niskavilloihin.

Vapaaksi sosialistiksi itseään kutsuva Kovanen kiehauttelee Fribergiä omissa mehuissaan. Oikeistolais-keskustalais-vasemmistolainen Hatakka on hänkin saanut lisäväriä kasvoilleen Antin pensselistä.

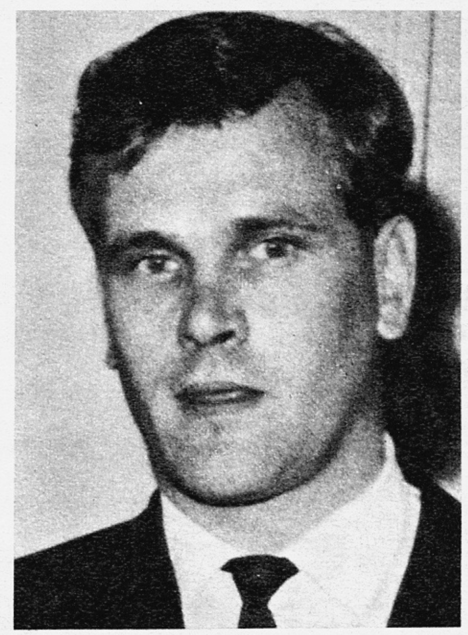
Säälimätön Friberg

— Ralf Friberg ei tullut Yleisradion palvelukseen toimittajana vaan poliittisena pyrkyrinä. Hän on maamme radiotoiminnassa kenties säälimättömimmin ja tunteettomimmin käyttänyt ohjelma-

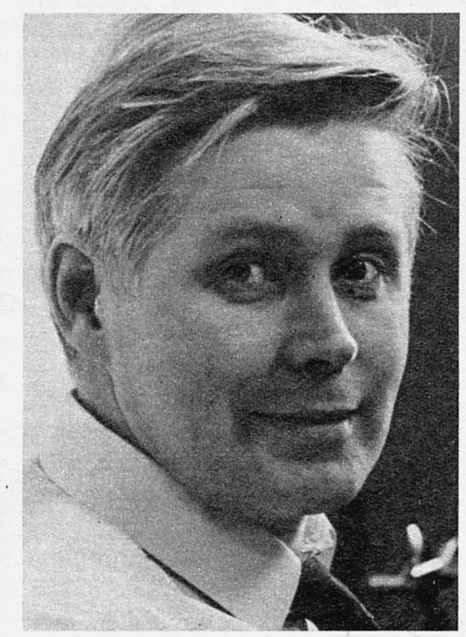
KÄÄNNÄ

Ralf Friberg

Erkki Hatakka

Aarne Tanninen

Aurinko ja merivesi tuntuvat tietysti ihanilta — mutta ne kuivattavat ja haurastuttavat kesän mittaan hiuksenne! Nyt ovat WELLAn LIFE-TEX-tuotteet tarpeen.

LIFE-TEX BALSAM muuttaa hauraat, huokoiset hiukset hetkessä eläviksi, taipuisiksi ja kauniiksi. Tunnette tuloksen puolessa minuutissa!

LIFE-TEX SET on **hoitava** kampausneste. Se tekee kampauksen kestäväksi ja hiukset kimmoisiksi ja kiiltäviksi.

Oy INTRO Ab

LIFE-TEX AF — pikahoito rasvaisille hiuksille.

LIFE-TEX AS — pikahoito hilsettä vastaan.

Maailmankuulua WELLA-hiuskosmetiikkaa. Kemikalikaupoista.

LIFE-TEX
— taianomaisen tehokas!

YLEISRADION VALTATAISTELU

aikaa oman poliittisen uransa luomiseksi.

— Poliittinen pyrkyryys hallitsi kaikkia Fribergin toimintoja. Friberg korosti usein, että televisio on se radiotoiminnan väline, jossa hän haluaa työskennellä. Uutispäällikkönä hänellä olisi ollut samat mahdollisuudet esiintyä radion lähetyksissä, mutta ne eivät häntä kiinnostaneet — radiossahan ei ole kuvaa ja ilman kuvaa Friberg ei ole tehokas.

— Friberg varasi itselleen tärkeimmät poliittiset ohjelmat, joissa oli mahdollisuus muodostaa kysymykset itselleen edulliseen tapaan. Näin oli helppo noukkia pisteitä.

— Kun Friberg tiesi, että Karl-August Fagerholm asettuu kannattamaan häntä vaaleissa, hän tuotti ohjelmasarjan, jossa hän esitteli Fagerholmin huomattavana suomalaisena valtiomiehenä. Näin Friberg lujitti asemaansa Fagerholmin manttelinkantajana, ruotsia puhuvana sosialidemokraattina.

— Kunnioitan Fribergin kielitaitoa ja suurta ammattitaitoa, mutta en sitä tapaa, millä hän loi omaa poliittista uraansa television avulla. Tämän sanoin Fribergille jo silloin ollessani hänen alaisensa.

— Siksi olimme vain viileitä ystäviä.

Savustettu Saarentaus

— Tapaus Saarentaus eli kuinka Kauko Saarentaus poistettiin tv-uutisten muonavahvuudesta oli tyypillinen esimerkki Fribergin kyvyttömyydestä hoitaa ihmissuhteita.

— Erimielisyydet lienevät alkaneet jo vuosia ennen lopullista eroa. Eräänä näkyvänä erimielisyyden ilmentymänä olivat Saarentauksen uutisten lomassa lausahtelemat kuivat vitsit, joista vähitellen muodostui tv-uutisten kaikkien palvomia huumorin hedelmiä.

— Tätä Friberg ei voinut sietää, sillä vain hän sai olla kuvaruudussa suurin, kaunein ja hauskin.

— Saarentaukselle Friberg vannoi pitkät ajat "kostoaan", usein koko toimituksenkin kuullen.

— Kun Friberg sitten sai Yleisradion johtokunnan hyväksymään esityksensä free lance — eli tilapäistyösuhteiden lakkauttamisesta uutistoimituksessa, tämä merkitsi opettajana päätoimisesti työskennelleen Saarentauksen lähtöä.

— Lehdistölle Friberg ilmoitti, että hän oli tarjonnut Saarentaukselle päätoimista paikkaa tv-uutisissa. Saarentaus sai lukea tästä vasta lehdistä.

Yleisradion johtokunnalle tehty esitys johti lopulta vain siihen, että kun Saarentauksesta oli päästy eroon, muut free lancerit tulivat tilalle ja tilanne toimituksessa oli entisenlainen.

"Kansallissankari" vaipui pian unhoon, mutta Fribergin tähti vain kirkastui.

Pyrkyriradio

— Fribergin jälkeensä jättämää uutispäällikön paikkaa hamuillut radion toimituspäällikkö Erkki Hatakka ei ole kestänyt Tanniselle kärsimäänsä tappiota.

Friberg loikkasi aikanaan Ruotsalaisesta Kansanpuolueesta demareihin, koska kai ajatteli, ettei tässä maassa koskaan presidenttiä valita ruotsia puhuvasta puolueesta. Hatakka yritti myös luoda itselleen poliittista taustaa. Hän esiintyi kovasti agraarimielisenä, mutta kun mielipidetutkimukset alkoivat osoittaa Keskustapuolueen tulevaa tappiota, Hatakka nähtiin Turussa sosialidemokraattien puoluekokouksessa nuoleskelemassa Raatikaista.

Hatakan epäonneksi vaalien kokonaistulos meni porvarillisväriseksi, joten koko hieno "luistelijoiden valssi" päättyi täydelliseen allikkoon ja Aarne Tnnisen valintaan.

— Ennen uutispäällikön valintaa äänestettiin lähinnä äärivasemmistoon lukeutuvien Olavi Laineen ja Hatakan suhteen. Toimittajat antoivat lähes yksimielisen kannatuksen Laineelle.

— Hatakka kuljeskeli radion käytävillä vaatien "vastustajiensa" nimiä tietoonsa.

— Nyt Tannisen tultua valituksi uutispäälliköksi, Hatakka on alkanut kerätä toimittajia ympärilleen Tannisen mustaamiseksi. Tällainen välistäveto ei kuitenkaan ole jäänyt vaille seurauksia. Se on herättänyt tympeyttä varsinkin radion uutistoimituksessa, josta nyt seitsemän toimittajaa on lähtenyt muihin tehtäviin.

— Yhden miehen takia seitsemän, osittain Hatakkaan verrattuna kokeneempaa ja esiintymiskykyisempää toimittajaa katsoo parhaakseen siirtyä muualle, koska he pitävät syntynyttä tilannetta ahdistavana ja uutistoimintaan kuulumattomana.

— Koska toimituksen henki toimittajien kesken on ollut mitä parhain, Hatakan olisi nyt syytä tunnustaa itselleen, että vain hän itse oli sitä mieltä, että hän on itseoikeutettu uutispäällikön virkaan Fribergin jälkeen.

— Hatakan Napoleonin rooli estää mielestäni myös Aarne Tannisen rauhallisen työskentelyn siitäkin huolimatta, että Tannisella sanotaan olevan rautaiset hermot.

Kuka on Tanninen?

Aarne Tanninen, "puolueeton porvari" kyntää nyt Fribergin jälkeensä jättämää uutissarkaa. Mitä sanoo hänestä Antti Kovanen?

— Friberg tuli valmiiseen pöytään aloittaessaan toimintansa Yleisradion uutispäällikkönä. Hän tosin toteutti kirjeenvaihtajaverkoston luomisen ja muut uutistoiminnan tarpeet, mutta suunnitelmat olivat syntyneet niistä jo ennen häntä.

— Aarne Tanninen joutuu kentälle, josta poistui voittajana poliittinen virtuoosi. Nyt on havaittavissa paluuta siihen monipuoliseen ja uutisten taustaa selventävään kauteen, johon totuttiin pääjohtaja Erkki Raatikaisen uutispäällikkökautena.

— Tunnen Tannisen vuosien takaa: olimme yhdessä Moskovassa. Hän on tunnollinen, uurastava ja hyvä lehtimies, jonka elämäntehtävänä on lehtimiehen ammatti. Tämä päämääränään hän on ilmeisesti tullut myös uutispäälliköksi.

Antin uudet aatteet

Antti Kovanen tuli radiotoiminnan kuvaan 17 vuotta sitten. Hän teki aluksi yksittäisiä haastatteluja ja ohjelmia. Vuosina 1957—60 Kovanen oli kirjeenvaihtajana Moskovassa, jatkoi sen jälkeen edelleen Yleisradion avustamista ja tuli tv-uutisten ulkomaantoimittajaksi vuonna -65. Oltuaan radion ajankohtaistoimituksessa viimeiset kaksi vuotta, hän viime vuoden lopussa otti radiosta pitkät.

— Olen ollut hyvin aktiivinen kommunisti. Radikaali olen vieläkin, mutta en enää sinisilmäinen. Lasken itseni lähinnä vapaaksi sosialistiksi.

— Mielestäni kaikilla ihmisillä pitäisi olla oikeus vapaaseen mielipiteenilmaisuun.

— Meidän tulisi luoda television ja radion selostuksiin enemmän tasapuolisuutta. Me uskallamme kyllä kertoa USA:n kapitalistien hyvinvoinnista ja neekereiden kurjuudesta. Kertoessamme kansandemokratioiden saavutuksista taloudellisella, sosiaalisella ja kulttuurin alalla, pitäisi olla rohkeutta kertoa myös puutteista. Jos me emme kerro kokonaisuutta, me petämme itseämme, katselijoitamme sekä mainittujen maiden kansalaisia.

— Minun heräämiseni on pitkän kehityksen tulos. Sen tuloksen tilitän kirjassani Kommunismin kriisi, sanoo Antti Kovanen.

★

Antti Kovasen herääminen lienee alkanut jo silloin, kun hän vielä televisiossa työssä ollessaan eräänä päivänä ei enää vaihtanutkaan vanhaa Mosseaan uuteen Mosseen.

Antin elämään tuli länsiauto ja sehän oli jo enemmän kuin pikkusormi kapitalismille.

Pitkäaikaisen kehityksen juuret ulottuvat varmasti erään itäisen raja-aseman junalaiturille, jossa Antti purki kiukkuaan tullimiehelle, joka repi radionauhoja tuulen ja sateen riepoteltavaksi.

— Jos ne näin kohtelevat kunnon kommunistia, miten täällä sitten käy kapitalistin, huusi Antti epätoivoisena. □

Vennamo haastoi Kekkosen televisioon, mutta

ESKO KESKI-KUHA HAASTAA VENNAMON OIKEUTEEN

■ **Sitä ennen merkonomi Keski-Kuha tarjoaa tullineuvos Vennamolle mahdollisuuden keskustella julkisesti kanssaan televisiossa tai lehdistössä kansanvallasta ja järjestödemokratiasta.**

■ **Keski-Kuha sanoo: Vennamo pettää unohdettua kansaa, hänen ainoa päämääränsä on kostaa Urho Kekkoselle.**

■ **Unohdettu kansa ei vielä tiedä, että Helsingin rikospoliisi pelkää pistää Vennamoa syytteeseen.**

■ **Puoluetoimistossa Vennamoa lähellä on henkilöitä, joiden rikosrekisteri ei ole puhdas. Näillä hän teettää likaiset työt: kiristykset, nimien ja asiakirjojen väärennökset.**

■ **Vennamo harjoittaa puolueessaan mielivaltaista hirmuvaltaa, koska hän sairaalloisesti pelkää syrjäyttämistään. Hyviä miehiä hänen paikalleen löytyisi, mutta nimiä ei voi mainita koska he heti joutuisivat Vennamon maalitauluksi.**

■ **Näin väittää Keski-Kuha ja lisää vielä huipennuksen: 7. 9. 1968 klo 10.30 soitti nimetön miesääni, joka huusi: "Jos paljastat totuuden, me tapamme sinut!"**

■ **Tämä artikkeli paljastaa toinen toistaan ällistyttävämpiä asioita tullineuvos Vennamon kulissientakaisesta toiminnasta.**

Teksti:
OSMO LAHDENPERÄ

Kuvat:
JAAKKO AXBERG

Muotokuva tästä Suomen Maaseudun Puolueen hurjasta miehestä, Esko Keski-Kuhasta on tarpeellinen, varsinkin kun hän paksua asiakirjamappia taputtaen ilmoittaa menevänsä jokaisesta sanastaan vastuuseen, mutta sitä ennen vaikutelmia SMP:n XII puoluekokouksesta Lahdessa 31. elokuuta 1970.

Istuntojen alkaessa Lahden urheilutalo täyttyi joka kerta yläriveistä aloittaen. Kouluajoista tuttua. Yleisö on jäyhäkasvoista miestä, naista on vähän, keski-ikä 40—50 vuotta. Nuorin taisi olla Pekka Vennamo, joka vakavin kasvoin nojaili seinustoja.

Liperikaulainen pastori siunaa Suomen lipun. Virttä ei veisata.

Suomen Maaseudun Puolueen puheenjohtaja Veikko Vennamo, Arvo Korsimon ja Urho Kekkosen valtakaudella Maalaisliitosta tullineuvokseksi syrjäytetty, nousee puhujan korokkeelle.

Puhuja ottaa taitavasti huomioon urheiluhallin akustiikan: hän puhuu hitaasti, sanojensa kaikua odottaen, tunteellisesti sanojansa painottaen. Tunnelma ei poikkea kirkon uneliaasta saarnauksesta yhtään.

Puheen puolessa välissä katselen ympärilleni. Suoraan takanani hengittää unohdetun kansan mies viheltäen syvässä unessa. Samassa suunnassa näkyy kaksi muuta väsynyttä ihmistä. Muiden kasvoilta ei voi lukea sen enempää kuin kirkkokansan kasvoilta yleensä.

Kuiskaan vasemmalla puolella istuvan miehen korvaan:
— Kauhean hyvä puhuja tuo Vennamo!

KÄÄNNÄ

KESKI-KUHA HAASTAA...

Mies ei reagoi mitenkään. Toistan saman kammonsekaisella kunnioituksella seitsemän kertaa, kokeeksi, mutta tulos on aina sama. Ei minkään sortin reaktiota.

On nyt selvästi koettavissa että puheenjohtaja Vennamo kaipaa yleisönsä reaktioita pikku hiljaa. Yhtä hänen lausettaan seuraa niin pitkä ja vaativa hiljaisuus, että alan taputtaa.

Koko sali yhtyy taputukseen. Vennamo nyökkää.

Kokeilen samaa Vennamon lauseen jossakin mielivaltaisessa että-kohdassa, ja tulos on taas sama: koko sali yltyy läpyttämään. Puolustukseksi ja anteeksipyynnöksi on sanottava, että lehtimiehen yhteiskunnallinen velvollisuus on ottaa asioista ja asenteista selvää.

Kun poistun varpaisillani, vilkaisen yläriveille: ne joiden leuka ei ole painunut rinnalle, ovat unohtuneet muuhun kansalliseen asentoon.

Hyvä, että Veikko Vennamo on aktivoinut kaikki nämä unohdetut ja vilpittömät ihmiset liikkeelle pientiloiltansa Lahteen. Mutta tulee paha mieli kun tuntee, että hän ilmeisesti agitoi heitä, pettää, lentää todellisen ahdingon siivellä.

— Älä hajoita meitä!

Suusta suuhun lähtee äkkiä etenemään huhu: Keski-Kuha on tullut ja norkoilee ulkopuolella portailla. Se kattelee taas sisään eikä lähe pois!

Urheilutalon portaille kerääntyy kansaa laput rinnassa ja puoluekirja taskussa. Tupakkaa vedetään kiihkeästi ja rintama on kuin suokukkojen soidinmenoissa tai talvisodassa yhteen suuntaan ja yhtä vaiteliaasti. Televisio filmaa ympyrää jonka keskipisteenä seisoo silmälasipäinen pienikokoinen sitkeä merkonomi Esko Keski-Kuha, hymy ja lasit välkkyen, haara-asennossa, kädet ristissä rinnalla. Häntä he katsovat.

Keski-Kuhan hengen voima tuntuu olevan niin ilmeinen, ettei kukaan uskalla käydä käsiksi vaikka halua ja humalaa ilmenee. Ruskeapukuinen merkonomi seisoo selkä ja leuka suorana, kättelee ja kysyy toiseen kertaan etunimeä ja paikkakuntaa.

Ja puhuu hyvin selkein ja huolellisin sanoin.

Häntä ei taaskaan päästetä SMP:n puoluekokoukseen sisään, vaikka hän on SMP:n Tapiolan osaston puheenjohtaja. Edellisessä kokouksessa häneen kävi kuusi miestä käsiksi.

— Nyt käy kuusikymmentä jos et äkkiä häivy, huudellaan.

— Mikä puolue sulle makso että tulit tänne häiritteen?

— Sano reilusti paljonko sait!

— Kuule Keski-Kuha, ole hyvä ja mene pois!

— ÄLÄ TULE HAJOTTAMAAN MEITÄ!

— Kokous alkaa, kaikki jäsenet saliin, huutelee järjestysmies saamatta kuitenkaan liikettä aikaan.

Vielä siinäkin vaiheessa kun Keski-Kuha on muutaman aktiivisen väittelijän ympäröimänä hitaasti kävellyt sadan metrin päähän huoltoasemalle, urheilutalon portailla seisoksii sankka joukko hiljaisesti katselevia miehiä. Vennamo pauhaa sisällä.

Sydäntä riipaisi jotenkin.

Vaaliasiakirjat hävitettiin tahallaan

Sitkeä on sana joka sopii Esko Keski-Kuhaan, sitkeä ja varma asiastaan, edustaa sitä hieman yksipuolista ja hieman pelottavaa ihmistyyppiä, joka menestyy elämässään toimipa millä alalla tahansa.

Mies on syntynyt Kuortaneella 1930. Vaikuttaa ikäistään nuoremmalta. Hän ilmoitti olevansa nykyisin vapaa ammatinharjoittaja eli "samalla kertaa juoksupoika ja johtaja".

Juttelimme kaksi tuntia. Keski-Kuha puhui Vennamon tekemistä rikoksista, lain väärinkäytöksistä, ja esitti jokaiselle väitteelleen pohjaksi asiakirjoja.

— Tässä on vasta pieni osa, hän sanoi kun kahden tunnin kuluttua erosimme.

Keski-Kuha kertoi: — Tulin Suomen Maaseudun Puolueeseen mukaan 1968 maaliskuussa Eino Poutiaisen pyynnöstä asetuin Veikko Vennamon vaaliliitossa ehdokkaaksi. Myönnän tehneeni siinä virheen, huomasin vasta myöhemmin, ettei Vennamolla ole mitään ideologiaa unohdetun kansan hyväksi. Hänen ainoa tavoitteensa on päästä kostamaan Kekkoselle.

— Vaikka tein virheen, en sitä kadu, koska nyt tunnen asiat ja voin toimia yhteiskunnallisista syistä. Ainoa mikä harmittaa on se että Helsingin rikospoliisi suojelee Vennamoa. Hän olisi joutunut kiinni jo syksyllä 1968 kunnallisvaalien jälkeen, mikäli asia olisi hoidettu niin kuin se olisi virkamiesten taholta pitänyt.

Keski-Kuha kertoo Vennamon ensimmäisen (hänen tietoonsa tulleen) rikoksen: — Olin SMP:n Espoon kunnallisjärjestön puheenjohtajana. Vennamo vaati minua myötävaikuttamaan, ettei Veikko Taipaletta asetettaisi ehdokkaaksi. Heidän välinsä olivat silloin todella poikki. Mutta koska olen kansanvaltainen luonne, kutsuin kokoon Espoon kunnallistoimikunnan johtokunnan, ja teimme yksimielisen päätöksen että Taipale asetetaan ehdokkaaksi vastoin Vennamon tahtoa.

— Tästä Vennamo suuttui kovasti, soitti minulle kotiinkin ja sanoi että määräys on ehdoton. Tapasin hänet Alavudella päivää ennen ehdokaslistojen sisäänjättöä, ja hän toisti; "muista sitten että määräys on määräys". Sanoin että olemme jo tehneet päätöksemme.

— Tapahtui sitten, että kun mentiin viemään vaaliasiakirjoja sisään, vaaliliiton asiamies Mikko Salonen tahallaan hävitti Taipaleen paperit. Mutta me ryhdyimme toimenpiteisiin ja keräsimme uudet paperit, jotka veimme sisään vaaliliiton vara-asiamiehen välityksellä. Tilanne oli se, että jos Mikko Salonen olisi tullut vaikka minuuttia ennen klo 16 paikalle, hän olisi voinut ottaa nämä uudetkin paperit pois, koska asiamiehellä on vastuu.

— Tämän Veikko Vennamo lakimiehenä tiesi ja antoi siksi asiamiehelle määräyksen hävittää Taipaleen paperit.

— Juttu on sitten mennyt eteenpäin. Asiamies Mikko Salonen on tuomittu Espoon kihlakunnanoikeudessa vaaliasiakirjojen hukkahävittämisestä. Hän pääsi sakolla, luultavasti siksi, että hän on niin vanha mies. Tyydyimme siihen. Mutta emme tyytyneet siihen, että vaikka Vennamo koko ajan painosti meitä ja toimi Salosen kohdalla rikokseen yllyttäjänä, Espoon kihlakunnanoikeuden syyttäjä Oksanen ei pistänyt Vennamoa syytteeseen. Hän pelkäsi. Hän syyllistyi ehdottomasti virkavirheeseen, vaikka todistusaineisto Vennamoa kohtaan oli aukoton.

— Oikeudenkäynnissä oli kaksi todistajaa, jotka ilmoittivat Vennamon eräässä kokouksessa myöntäneen, että hän itse kielsi Mikko Salosta jättämästä Taipaleen asiakirjoja. Siitäkään huolimatta syyttäjä Oksanen ei haastanut Vennamoa kuultavaksi. Salonen toimi Vennamon sijaiskärsijänä, ja sakot korvasi tietysti Vennamo Saloselle.

— Tämä ei loppujen lopuksi ole alkuperäinen seikka, mistä meille Vennamon kanssa tuli yhteenotto, vaan se liittyy puoluesihteerikysymykseen vuonna 1968.

Eino Poutiaisparasta yritettiin tehdä rikollinen

— Kesäkuussa -68 Vennamo lähetti Eino Poutiaisesta herjaus- ja panettelukirjeen kentälle. Se oli Vennamon itsensä allekirjoittama ja alkoi näin:

"Helsinki 3. 6. -68. Hyvä veli

Tilanne puoluetoimistossa puoluesihteerin kohdalla on seuraava:

1) Puoluesihteerin omat taloudelliset asiat ovat romahduspisteessä. Ulosottoja satelee joka päivä ja vekseleitä on yksinomaan Helsingissä kuin vilkkilän kissoja. Oman lausuntonsa mukaan häntä ei pakkohuutokaupasta pelasta mikään. Puoluesihteeri on saanut kaikki palkkansa ja vielä ennakkoa, puoluesihteerin aika menee kokonaan näissä murheissa eikä häntä pikkuraha auta.

2) Puoluetoimiston todelliset työt ovat jo kauan olleet

Naurusuinen Esko Keski-Kuha saavutti SMP:n puoluekokouksessa melkein suuremman kansansuosion kuin itse Vennamo. — ÄLÄ HAJOTA MEITÄ, kuului portailta yleisön joukosta.

tekemättä, ja kun Tampereella elokuussa 1966 puolue-edustajisto ja toimitusvaliokunta päättivät, että kunnallisvaalien vuoksi on kunnallisjärjestöjen nimenmuutos hoidettava ensimmäisenä, niin tähän mennessä ei ole rekisteröity yhtään edes kunnallisjärjestön nimenmuutosta. Aikaa on siis ollut lähes kaksi vuotta.

3) Puoluesihteeri on äskettäin saanut autokolarissa kaksi kuukautta vankeutta."

Esko Keski-Kuha jatkaa: Pykäliä on useampiakin niin kuin huomaatte, mutta kolmatta lukuunottamatta ne ovat sellaisia, ettei niihin voi puuttua: ne riippuvat vain siitä mitä Vennamo sanoo.

— Otin autokolari-väitteestä selvää puoluetoimistosta, pyysin esittämään oikeuden pöytäkirjan. Eihän sitä löytynyt. Lopulta päätoimittaja Matveinen tunnusti, ettei se olekaan totta ja lisäsi, että kirjeessä on paljon muutakin, joka ei pidä paikkaansa.

— Kieltäydyin allekirjoittamasta tätä kirjettä, joka piti lähettää puolue-edustajistolle Kajaanin puoluekokoukseen 4. 8. -68. Kutsuin sen sijaan koolle kunnallisjärjestön kunnallistoimikunnan johtokunnan keskiviikkona 31. 7. jossa otin Vennamon kirjeen esiin ja vetosin siihen, etten minä omantunnon ja moraalisista syistä voi allekirjoittaa tällaista panettelukirjettä Poutiaisesta. Teimme yksimielisen päätöksen.

— Sitten torstaina samalla viikolla Vennamo antoi periksi. Me siis kävimme kaksi kuukautta kulissien takaista taistelua Poutiaisen asemasta.

— Muutaman päivän kuluttua tapasin Poutiaisen, joka näytti että hän oli siitä kolarista saanut vain 80 mk sakkoa.

— Huvittavaa oli, että kun päätoimittaja Matveinen, Vennamon uskottuja, tarjosi minulle kyydin 21. 7. Teiskoon Poutiaisen puhetilaisuuteen, hän aloitti taas Poutiaisen haukkumisen, ja kävi niin että poliisiauto ajoi perään ja antoi Matveiselle 90 markan pikasakon ylinopeudesta!

— Matkan kestäessä Matveinen vaatimalla vaati, että minun pitää asettua hänen ja Vennamon taakse Poutiaisen ulosheittämiseksi. Minä kieltäydyin ja perustelin, että on poliittisesti järjetöntä heittää puoluesihteeri ulos vähän ennen kunnallisvaaleja. Motiivini oli nähdäkseni aika lailla pätevä. Matveinen esitti uhkauksen, että mikäli en asetu tukemaan häntä ja Vennamoa Kajaanin puoluekokouksessa, niin Vennamo pistää puolueen konkurssiin! Miten? minä kysyin. Hän vastasi että Oy Pientalonpoika Ab sanoo kaikki lainat irti ja se on sillä konkurssissa.

— Siis minua kiristettiin!

Kuka kehotti väärentämään Keski-Kuhan nimen?

Esko Keski-Kuha kaivaa paksusta asiakirjapinostaan esille taas yhden paperin.

— Tapahtumat lähtivät varsinaisesti käyntiin Kajaanin puoluekokouksen jälkeen. Tässä on tällainen rekisteröintiasiakirja SMP:n Espoon kauppalan kunnallisjärjestöstä. Olimme perustaneet kolme puolueosastoa: Tapiolan, Espoon kirkonkylän ja Kauklahden osastot.

Keski-Kuha näyttää: — Tämä on oma nimikirjoitukseni, tämä taas on väärennetty.

— Näiden kolmen osaston kautta voimasuhteet olivat 2—1 rehellisen linjan hyväksi. Kun Vennamo näki tilanteen, hän teetätti paperiosaston, Lounais-Espoon puolueosaston, ja väärennytti sopimuskirjan ilman, että Tapiolan osasto tiesi mitään. Näin saatiin laillinen johtokunta heitetyksi ulos ja minut syrjäytetyksi puheenjohtajan paikalta.

— Nimeni väärennys on poliisikuulustelujen mukaan tapahtunut todennäköisesti Kajaanin kokouksen jälkeen 9. 8. Tein siis rikosilmoituksen. Kuulusteluissa Matveinen myönsi väärentäneensä minun nimeni. Mutta vaikka kuinka vaadin tutkittavaksi väärennyksen syytä ja toimeksiantoa, poliisi ei sitä tehnyt. Minä ihmettelin suuresti, miksi Helsingin rikospoliisi jätti näin tärkeän asian tutkimatta. Virkamiehellä ei ole mitään oikeutta suorittaa näin huonosti tutkimuksia.

— Minä valitin hovioikeuteen ja juttu on parhaillaan siellä.

— Matveinen tuomittiin ensikertalaisena nimen väärennyksestä sakkoihin.

— Kun uusia puolueosastoja perustetaan, paperit menevät puolueosaston kautta. Mutta ne eivät vieneetkään niitä yhdistysrekisteriin sellaisinaan vaan väärensivät ja veivät vasta sitten.

— 12. marraskuuta -68 Vennamo ja Matveinen tulivat pitämään kokouksen tälle kunnallisjärjestölle ilman johtokunnan ja minun lupaani, ihan röyhkeästi, ja heittivät johtokunnan pellolle.

Kosto Urho Kekkoselle

— Sain syyskuun 5. päivänä -68 kutsun tullihallitukseen tullineuvos Vennamon huoneeseen. Hän iski minulle nyrkin pöytään ja sanoi: NÄISTÄ ASIOISTA EI SAA PUHUA YHTÄÄN, NIISTÄ PITÄÄ OLLA HILJAA!

— Sanoin että vai tällaista tämä sinunkin touhusi on! Ja sinä aina puhut rehellisyydestä ja oikeudenmukaisuudesta. Kyllä sinä olet nyt täysin erehtynyt minun persoonastani.

— Silloin Vennamolta lipsahti kiihdyksissä nämä sanat: KEKKOSELLE JA KORSIMOLLE EI PYSTYTÄ KOSTAMAAN JOS JOKU ASETTUU MINUN TAHTOANI VASTAAN!

— Vastasin että minun yhteiskunnallisena motiivinani ei koskaan ole kosto. Minä lähdin tukemaan sinua presidentin vaaleissa Poutiaisen pyynnöstä, mutta tein näköjään suuren virheen.

— Vennamo löi uudestaan nyrkkiä pöytään ja sanoi, että näistä asioista pitää olla hiljaa!

— Sanoin että kyllä asia on niin, että nämä asiat täytyy käsitellä, et sinä saa toimia täysin diktatoorisesti. En minä voi hyväksyä vaaliasiakirjojen väärentämistä ja muita.

— Silloin Vennamo tosiaan sanoi, että KUULE KESKI-KUHA, SINÄ TULET TOSIAAN NÄKEMÄÄN, MITÄ MERKITSEE KUN ASETTUU MINUN TAHTOANI VASTAAN!

KÄÄNNÄ

Voimalataus alkavalle päivälle

Pitäkää hyvä kunto heti aamusta alkaen syömällä kunnon aamuateria. Annos kaurapuuroa. Voimaa ja tarmoa riittää pitkälle puoleen päivään. Perinteinen kaurapuuro pystyy kilpailuun sekä ravintoarvollaan että maittavuudellaan. Ja mikä parasta: hintavertailussa kaurapuuro on aivan ylivoimainen, sillä aikamiehen aamupuuroannoksen hinta on vain 5 penniä.

Pieniä höyrytettyjä kaurahiutaleita kätevässä 750 g pakkauksessa. E-myymälöistä.

KESKI-KUHA HAASTAA...

— Ojensin käteni, hän oikein häkeltyi, sanoin näkemiin ja läksin kävelemään ovesta ulos.

— Tuskin minä vieläkään tietäisin, mitkä hänen todelliset pyrkimyksensä ovat, mutta siinä hän suuttui niin että vahingossa paljasti. Hän pyrkii vain kostamaan Korsimolle (joka nyt on kuollut) ja Kekkoselle. Kaiken lisäksi tiedän, että häntä rauhoittavat äärioikeistolaiset, jotka myös pyrkivät kostamaan Kekkoselle. He ovat entisiä kokoomuspuolueen jäseniä. Ei pidä käsittää väärin, virallinen kokoomuksen johto ei ole siinä takana.

— Myönnän, että Vennamo on ehdottomasti taitava puhuja. Ja sillä hän hämää, on pystynyt hämäämään myös Helsingin rikospoliisin. Hän on röyhkeästi ja silmää räpäyttämättä valehdellut, mutta rikospoliisi ei ole tutkinut asiaa eteenpäin.

— Tältä pohjalta ymmärrän hyvin, miksi Kekkonen ei lähde hänen kanssaan keskustelemaan televisioon. Hän tuntee niin perinpohjin Vennamon.

— Lakimies ja tullineuvos Veikko Vennamo pelaa koko ajan kiristyssysteemillä puolueessa häntä lähellä olevia kohtaan. Juristin arvovallalla hän pistää — niin kuin Matveisenkin — tekemään näitä rikoksia. Se on myös ikävä puoli, että kun nämä läheiset miehet sitten joutuvat kiinni rikoksista puoluetoiminnassa, paljastuu, ettei heidän rikosrekisterinsä ole puhdas. Näin kävi Kerojärvelle.

— Vennamo siis käyttää läheisinä miehinään sellaisia, joiden rikosrekisterissä on aikaisempia merkintöjä, tai sitten kansakoulun käyneitä, jotka eivät ymmärrä asiakirjoista enempää kuin sika Pohjantähdestä. Heidät on helppo pistää tekemään likaiset työt, ja Vennamon oma nimi ei vaarannu.

— Kiristys- ja uhkaussysteemistä todisti myös Poutiainen, joka soitti minulle kesäkuussa -68, silloin kun Vennamo oli aloittanut Poutiaisen parjauskampanjan kentällä, ja sanoi, että nyt se on tullut täysin hulluksi.

— Kysyin että kuka?

— Se sanoi että Vennamo!

— Poutiainen pyysi minulta tukea, minkä sitten teinkin hyvällä tuloksella.

Tappouhkaus

Esko Keski-Kuha alkaa vähitellen lämmetä, hän ei ehdi pohtia SMP:tä tai unohdettua kansaa, hänen ääneensä tulee rosvot kiinni -sävyä. Ja se rosvo on hänelle Vennamo.

— Syyskuun 7. päivä 1968 oli tärkeä. Vein aamulla sen rikosilmoituksen poliisiin. Sillä aikaa oli puoluetoimistosta tullut neljä soittoa kotiini, vaimolle, ja oli pyydetty soittamaan. En soittanut koska tiesin mistä oli kyse. Olin istunut pari minuuttia, kun puhelin soi uudelleen, langan päässä oli Matveinen, Kerojärvi ja Ingman vuorotellen, ja ne vaativat minua hakemaan rikosilmoituksen takaisin.

— Sanoin, että kun näin häikäilemättömästi menetellään puolueessa, joka korostaa rehellisyyttä ja oikeudenmukaisuutta, minun on yhteiskunnallisista syistä vaadittava asioiden tutkimista.

— Sen jälkeenkin tuli jatkuvasti soittoja, mutta sanoin etten enää keskustele asiasta.

— Sitten noin klo 11.30 tuli soitto. Se oli nimetön miesääni joka huusi: JOS PALJASTAT TOTUUDEN, ME TAPAMME SINUT!

— Tiedän että se oli jompikumpi niistä kahdesta, jotka saattavat käyttää sellaista kieltä. Kun he suuttuvat kummankin ääni on ihan samanlainen, joten en tiedä kumpi se oli.

— Samana iltana sain Vennamolta pikakirjeen, joka sekin paljastaa, että juuri Vennamo oli pistänyt Matveisen väärentämään minun nimeni. Niin häikäilemätöntä politiikkaa kuin olla ja voi!

— Ja rikospoliisi halusi suojella Vennamoa! Voihan olla, etteivät he ymmärrä asiakirjojen päälle mitään, mutta onhan heillä käytettävissään juristeja. Olen heille ja Espoon syyttäjälle hyvin vihainen, koska haluan yhteiskunnallisista syistä saada Vennamon vastaamaan teoistaan. Asiat on tähän asti hoidettu niin, että vain likaisen työn tekijät joutuvat kiinni, mutta Vennamoa ei ole edes kuulusteltu, vaikka juuri hän on jokaisen rikoksen isä.

— En haluaisi tappaa Vennamoa

Keski-Kuha kertoo, millainen on Veikko Vennamon käsitys järjestödemokratiasta:

— Kuuluin Vennamon kanssa SMP:n Uudenmaan piirijärjestöön, jonka puheenjohtajana oli Eino Haikonen. Vennamo oli johtokunnan jäsen niin kuin minäkin. Joulukuun 15. päivänä 1968 klo 10 alkoi johtokunnan kokous. Koska Vennamo tiesi, että minä varmasti otan nämä Espoon asiat esille, hän teki tempun; marssi pöydän taakse sanoen, että hän toimii tämän kokouksen puheenjohtajana.

— Pyysin ensimmäisen puheenvuoron. Sanoin ettei sinulla ole mitään oikeutta olla tämän kokouksen puheenjohtajana, koska virallinen puheenjohtaja on itse paikalla.

— Vennamo karjaisi minulle — ISTU!

— Jatkoin ja sanoin, että häpee vähän, sinä olet juristi ja lakimies ja jatkuvasti syyllistyt rikoksiin ja laittomuuksiin. Vennamo sanoi vain: "istu ja ole hiljaa!"

— Seuraavan puheenvuoron pyysi virallinen puheenjohtaja Haikonen. Hän sanoi, että tämä on laiton kokous niin kuin Keski-Kuha sanoi, ei hän ole edes kutsunut koolle tätä.

— Puhuin Haikosen jälkeen, että pitäisi sinun vähitellen uskoa, etten minä eikä tässä muutkaan ole enää lasten asteella. Pidetään virallinen kokous, Haikonen puheenjohtajaksi.

— Se suuttui niin julmetusti ja sanoi, että jos et ole hiljaa, hän hakee poliisin.

— Sanoin että senkus haet! Saadaanpa sitten virallinen kokous.

— Ja niin kävi että Vennamo lähti hakemaan poliisia. Me jäimme kokoussaliin ja juttelimme kaikkea muuta. Vennamo tuli hetken päästä sisään — ilman poliisia, mutta oli jo rauhoittunut. Hän toimi kuitenkin edelleen kokouksen puheenjohtajana.

— Sitten klo 12 alkoi piirijärjestön virallinen kokous, jossa olivat kaikki puolueosastot Uudeltamaalta edustettuina. Niin röyhkeä se oli, että järjesti salin kahdelle ovelle ovimiehet vahtiin.

— Teknikko Jaronen oli Tapiolan osaston virallinen edustaja, mutta Vennamo ei hyväksynytkään hänen valtakirjaansa vaan määräsi, että hänen oma miehensä, piiritarkastaja Kerojärvi, toimi Tapiolan piirin edustajana. Mehän nostimme meteliä, muttei se auttanut mitään. Vennamo määräsi diktatoorisesti osaston edustajat, ja ne jotka eivät häntä miellyttäneet, niitä eivät ovimiehet päästäneet sisän.

— Minä en päässyt kokoussalin puolelle, mutta olin eteisessä kuuntelemassa koko ajan. Vennamo sanoi monta kertaa riskille ovimiehelle, Pasaselle, että Keski-Kuha pitää heittää kokonaan ulos. 'Johan minä sanoin, että Keski-Kuha ulos!'

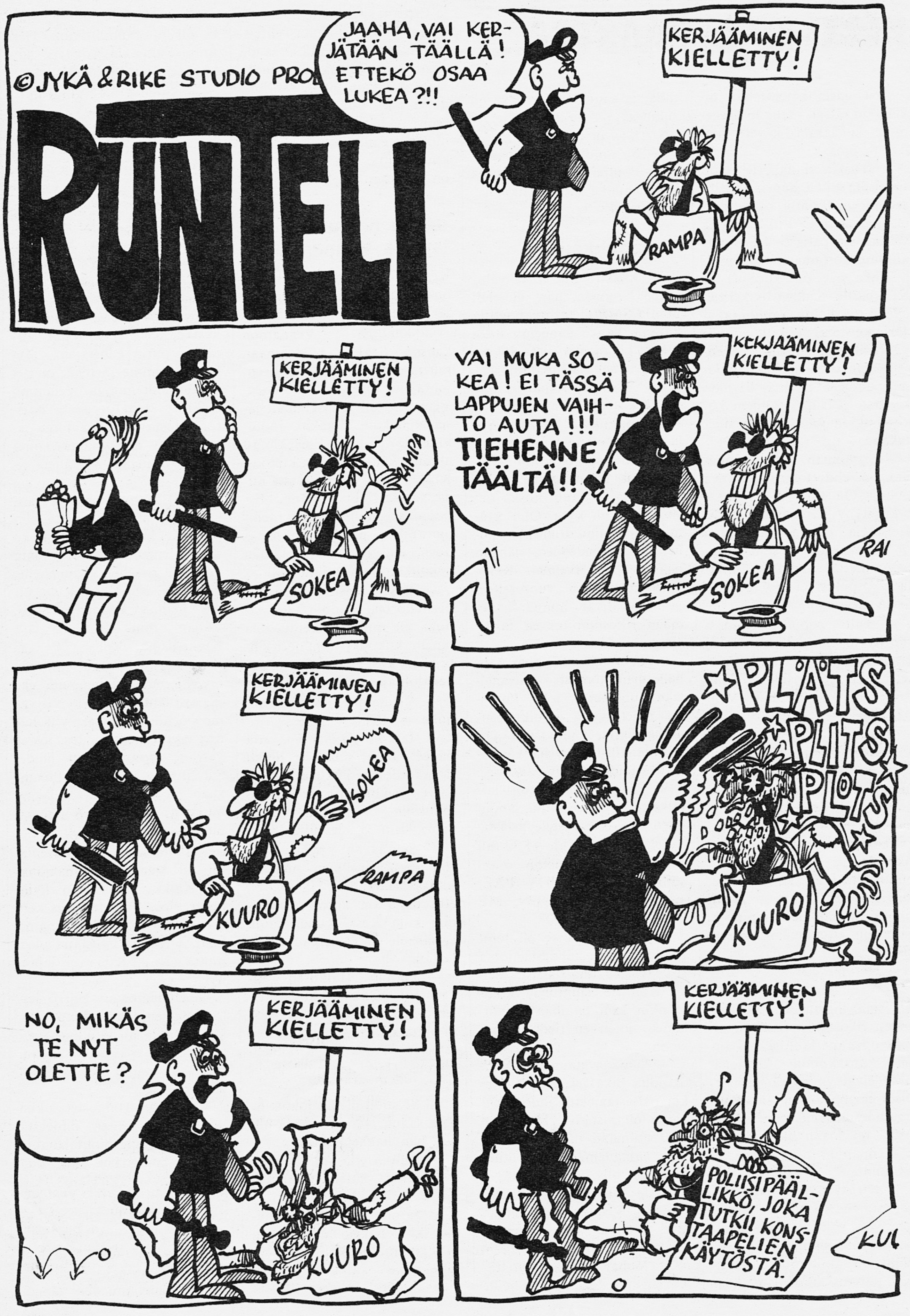
— Pasanen sanoi minulle myös monta kertaa, että eks sää voi lähteä kun tuo Vennamo on niin hurjana, kyllä hänen täytyy heittää ulos, jos et kerran vapaaehtoisesti lähde. Sanoin että senkus heität vaan, ja kyllä kaiken järjen mukaan johtokunnan jäsenen pitäisi saliinkin päästä!

— Niin kävi, ettei Pasanen totellut Vennamon määräystä. Kaikki muut hän kyllä heitti ulos. Eräs lehtikin kertoi jälkeenpäin, että Vennamo heitti virallisia edustajia ulos, mutta Keski-Kuha ei lähtenyt.

— Uudenmaan piirijärjestön puheenjohtaja Eino Haikonen, jolla oli virallinen valtakirja, oli päästetty sisään, mutta Vennamo ajoi hänetkin pois.

— Kysyin Haikoselta kun se tuli, että miten ihmeessä sinä puheenjohtajanakin suostut lähtemään pois, kun sinulla on valtakirjakin? Haikonen sanoi, että kuule Keski-Kuha, mikäli hänellä ei olisi niin kiivas luonne, hän olisi jäänyt saliin, mutta kun hän on nuoruudessaan pikaistuksissaan yhden miehen tappa-

KÄÄNNÄ

©JYKÄ&RIKE STUDIO PROD
RUNTELI
JAAHA, VAI KERJÄTÄÄN TÄÄLLÄ! ETTEKÖ OSAA LUKEA?!!
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
RAMPA
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
RAMPA
SOKEA
VAI MUKA SOKEA! EI TÄSSÄ LAPPUJEN VAIHTO AUTA!!! TIEHENNE TÄÄLTÄ!!
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
SOKEA
RAI
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
SOKEA
RAMPA
KUURO
PLÄTS
PLITS
PLOTS
KUURO
NO, MIKÄS TE NYT OLETTE?
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
KUURO
KERJÄÄMINEN KIELLETTY!
POLIISIPÄÄLLIKKÖ, JOKA TUTKII KONSTAAPELIEN KÄYTÖSTÄ.
KUL

KESKI-KUHA HAASTAA...

nut, hän ei enää halua Vennamoa tappaa!

— Näin kiivasta tämä on.

Vennamon mielivaltainen hirmuvalta

— Nyt minä sanon teille, että Vennamo puhuu aina salaliitoista ja vallankaappauksista, mutta hän itse suoritti vallankaappauksen SMP:n Uudenmaan piirijärjestössä, joka edustaa koko Uuttamaata. Ja samoin hän kaappasi vallan SMP:n Espoon kunnallisjärjestössä.

— Mikäli me ajattelevat ihmiset hyväksyisimme tällaisen meiningin, me joutuisimme yhteiskunnassa mielivaltaan. On liian lievää sanoa Vennamon toimintaa mielivallaksi: hän toteuttaa MIELIVALTAISTA HIRMUVALTAA.

Kysyn väliin Keski-Kuhalta, miksi hän itse on valinnut SMP:n. Hän vastaa, ettei hän edusta tällä kertaa SMP:tä vaan SMP:n Espoon kunnallisjärjestön valtuustoryhmää. Vennamo yritti potkia häntä pois SMP:n Tapiolan osastosta, jossa hän on puheenjohtajana, mutta kun ei siinä onnistunut, erotti koko osaston puolueesta! Ja se tapahtui edellä kerrotun nimenväärenyksen avulla.

Hän siis itse asiassa edelleen edustaa Tapiolan puolueosastoa, mutta häntä ei taaskaan Lahdessa päästetty sisään. Ei ihme jos mies on niin kiukkuinen, että on aloittanut leppymättömän yhden miehen oikeustaistelun suurta Vennamoa vastaan. Lahden tapauksesta hän on tehnyt jo valtioneuvoston oikeuskanslerille kantelun ja aikoo tehdä vielä toisen eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Vennamo on lehtensä (Suomen Uutiset) Puheenjohtajan palstalla leimannut Keski-Kuhan milloin minkin puolueen kätyriksi. Keski-Kuha sanoo, että hän on taistellut itsenäisesti ja maksanut itse omat kulunsa, "vaikka rahaa on joskus tarjottukin".

— MUTTA MIKÄLI EN SAA KUUKAUDEN AIKANA KUNNON TUTKIMUSTA AIKAAN, MINÄ KÄÄNNYN KAIKKIEN SUOMEN VIRALLISTEN EDUSKUNTAPUOLUEIDEN PUOLEEN! Kuinka kauan yhteiskunnassamme on hyväksyttävä Vennamon hirmuvalta?

— Unohdettu kansa-parka

Vennamolle voittoisten vaalien jälkeen Esko Keski-Kuhaa oli uhkailtu sillä, että nyt Vennamolla on parlamentaarista voimaa. Mies ei siitä säikähtänyt vaan pisti automaattiseen puhelinvastaajaansa napakat sanat:

"Suomen Maaseudun Puoluetta johtaa rikoskopla, jonka suunnittelijana ja johtajana toimii tullineuvos Veikko Vennamo. Tämä äärioikeistolainen rikoskopla sai eduskuntaan 18 kansanedustajaa, koska unohdettu kansa ei saanut oikeita tietoja, vaan Helsingin rikospoliisi esti totuuden ilmitulemisen."

Keski-Kuhan mukaan unohdettu kansa, siis SMP:n jäsenistö ja äänestäjät, toimivat hyvässä uskossa. Heillä ei ole aavistustakaan Vennamon teoista vielä.

Lahden puoluekokouksessa oltiin varmoja pikaisista uusista vaaleista ja SMP:n paikkalukujen kaksinkertaistumisesta. Mutta Keski-Kuhalla on toinen lääke:

— SMP:n puoluejäsenistön velvollisuus olisi ehdottomasti tässä vaiheessa vaatia ylimääräistä puoluekokousta. Näkisin että sen vaatiminen olisi myös oikeuskanslerin ja muiden viranomaisten velvollisuus. Ja siellä pitäisi myös Tapiolan osaston olla virallisesti edustettuna. Sen kokouksen jälkeen olisi turha puhua, etteikö unohdettu kansa olisi saanut oikeita tietoja!

— SMP nousi pinnalle olosuhteiden pakosta. Mutta se kaatuu Vennamoon, mikäli se ei pysty syrjäyttämään häntä, neljän vuoden sisällä.

— Minun vaihtoehtoni on, että Vennamo pois puheenjohtajan paikalta, tähänastiset väärinkäytökset on tutkittava, Vennamon valheet ja kiristyspolitiikka paljastettava. Jos sen jälkeen jäsenistö hyväksyy hänet edelleen puolueen jäseneksi, ei minulla ole mitään sitä vastaan. Olen inhimillinen ihminen.

Keski-Kuhan mukaan Vennamon paikalle löytyisi kyllä hyviä miehiä, jotka tietävät Vennamon teot mutta eivät uskalla puhua. Pyysin mainitsemaan muutamia nimiä, mutta Keski-Kuha vastasi:

— Viisaana lehtimiehenä ymmärtänette, että jos sanon yhdenkin nimen, hän joutuu heti Vennamon maalitauluksi. SMP:ssä on ollut oppositiota, mutta Vennamo on järjestelmällisesti erottanut jokaisen jonka on saanut selville. Hänellä on jotenkin sairauteen viittaava pelko, että joku syrjäyttää hänet.

Kysyessäni suostuisiko Keski-Kuha tarvittaessa astumaan Vennamon paikalle hän kieltäytyi jyrkästi:

— Yhteiskunnallisista syistä SMP:n puheenjohtajan on vaihduttava. Se ei saa olla enää Vennamo, mutta ei myöskään Keski-Kuha.

Vennamo ei siedä ajattelevia ihmisiä

Esko Keski-Kuha sanoo, ettei hän ole ihminen joka katkeroituu. Hän tuli SMP:hen Poutiaisen pyynnöstä sattumalta mukaan, joutui törkeän kohtelun alaiseksi, mikä avasi hänen silmänsä ja sai aloittamaan sinnikkään taistelun tullineuvos Vennamon mahtavaa vaikutusvaltaa vastaan. Jonkin psykologisen perusasian hän on vastustajassaan oivaltanut:

— Väitän, että Vennamo pelkää ajattelevaa ihmistä kuin ruttoa!

— Koska Vennamo haastaa aina presidentti Kekkosta, MINÄ MIELELLÄNI HAASTAN VEIKKO VENNAMON TELEVISIOON puhumaan kansanvallasta ja järjestödemokratiasta. Milloin tahansa. Sen voi järjestää joko Lehtimiehet tai Yleisradio. Vennamo käyttää törkeästi Yleisradiota hyväkseen, valehtelee silmää räpäyttämättä. Hän on Suomessa ainoa poliitikko, joka pystyy julkisesti valehtelemaan hävyttömästi.

— Vennamolla kaikki tähtää siihen, että hän pyrkii 1974 presidentinvaaleissa lyömään Kekkosen. Unohdettu kansa on hänelle pelkkä väline.

Poistettakoon tässä yleinen harhaluulo, joka on kytketty Keski-Kuhaan: hänellä ei omien sanojensa mukaan ole koskaan ollut mitään tekemistä ns. Laillisuusrintaman kanssa. Se oli (tai on?) oppositiossa Vennamoa vastaan. Sen perustaja Pekka Vanhala oli pyytänyt Keski-Kuhaa mukaan, mutta tämä kieltäytyi, koska ei hyväksynyt Laillisuusrintaman vennamolaisia ulkopoliittisia näkemyksiä. Eikä juuri muitakaan.

Tämän haastattelun kirjoitettuani soitin Keski-Kuhalle tarkistaakseni muutaman asian. Puhelimesta kuului näin:

"Tämä on Esko Keski-Kuhan automaattinen puhelinvastaaja. Ajan ilmiöitä on seurattava aistit valppaina. Tohtori Karjalaisen hallituksen synnytystuskat olivat kovat mutta toivottavasti vaivannäön arvoiset. Rauhankysymyksiin, talouspoliittisiin ja kansainvälisiin asioihin perehtyneenä olen erittäin iloinen siitä, että maahamme syntyi keskustan ja vasemmiston yhteistyöhallitus ilman demagogi Vennamoa ja äärioikeistolaista SMP:tä. Tutkimustulosteni perusteella olen vahvasti sitä mieltä, että Suomen Maaseudun Puolueesta ei ole hallitusvastuun kantajaksi, ennen kuin se itse ratkaisee oman puheenjohtaja-ongelmansa. Kiitos soitosta, kuulemiin."

Jos olisin Vennamo, minua alkaisi jo hieman pelottaa moinen määrätietoisuus!

Lahden kokouksessa sivullista ällistytti jäsenistön aggressiivisuus Keski-Kuhaa kohtaan. Mutta hiljainen lause "Älä tule hajoittamaan meitä" paljasti riipaisevasti tuon aggression sielullista taustaa.

Mutta ehkäpä jäsenistölle olisi hyödyksi miettiä Esko Keski-Kuhan rehdin tuntuisia sanoja. Näitäkin:

— En moiti SMP:n jäsenistöä, koska he edelleen toimivat hyvässä uskossa. Jäsenistö ei vielä tiedä, että Vennamo itse on laittomuuksillaan ryhtynyt hajoittamaan puoluetta. Kun tämä paljastuu jäsenistölle, myös suhtautuminen minuun muuttuu täysin. □

HYMYLEHTI HAASTATTELI SUOMEN ETSITYIMPIÄ MIEHIÄ

SUURHUIJARI MAURI HAKKARI PELKÄÄ

Teksti:
JUHA NUMMINEN
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

(JA HAAVEILEE GANGSTERIN URASTA)

Suomalaista gangsteriromantiikkaa syyskuussa 1970: kolme pelokasta, hämillään hymyilevää konnaa jossakin Helsingin Maunulassa, rakennustyömaan telineillä. — Ei meillä ole konepistooleita, emmekä tapa ketään, miehet sanoivat. Vasemmalta Pentti Svensk, Sulo Krouvi ja Mauri Hakkari.

Mauri Hakkari

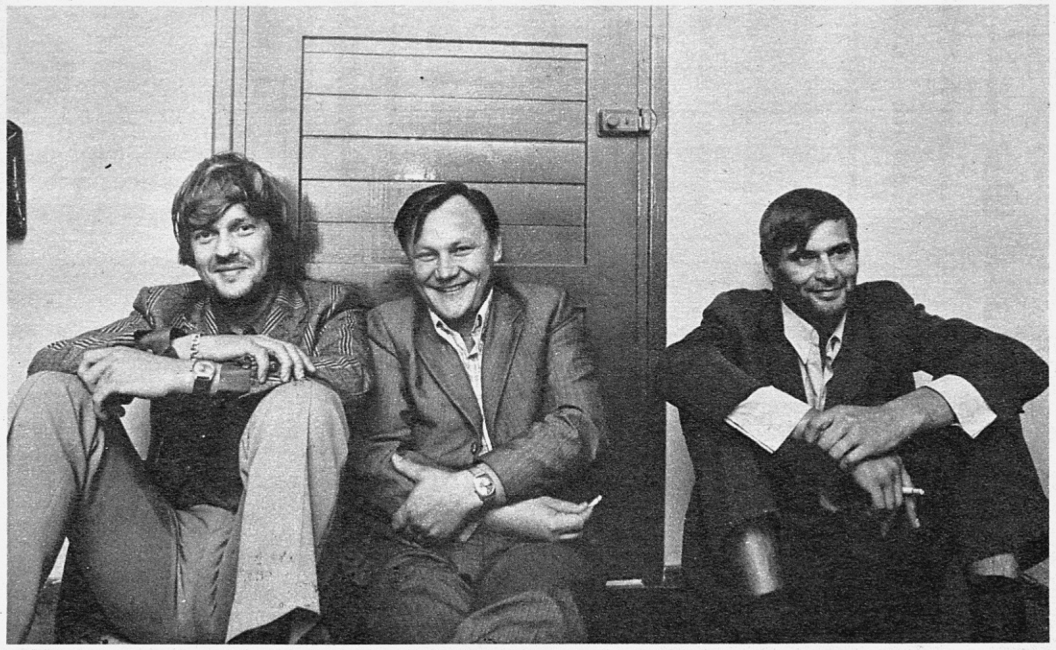
■ Kova-Moritz ei ollut kova sinä perjantai-iltana turkulaisessa kapakassa. Hänen huulensa vapisivat pelosta, hän vilkuili, nieleskeli ja valehteli. Kova-Moritz on poliisien kiihkeästi etsimä helsinkiläinen suurhuijari R a i n e M a u r i J u h a n i H a k k a r i, 24. Hän on johtanut yhdessä uhrautuvan äitinsä M a r i a H a k k a r i n, 49, kanssa 'Hakkarin perheliigaa', jonka viimeisimpien huijausten lasketaan kohoavan noin 300 000 markkaan. Edellinen petossarja, jota parhaillaan käsitellään raastuvassa, nousi 600 000—800 000 markkaan.

■ Kova-Moritz antoi Hymylehdelle haastattelun kahden huijariystävänsä S u l o K r o u v i n, 35, ja P e n t t i I l m a r i S v e n s k i n, 36, suojelemana ravintola Thrinaxissa keskellä Turkua samaan aikaan kun näitä jätkiä hemmoteltiin lehdistössä tittelillä 'Suomen etsityimmät miehet'.

■ Villi uutinen väitti jopa, että miehillä oli konepistooliaseistus ja vankka aikomus tappaa kaikki kavaltajat ja kielikellot. Siinä olisikin ollut paukkuraudoilla työtä yllin kyllin, niin moni jengin jäsen ja siipimies pyysi Hymylehdeltä kunniaa tulla haastatelluksi tässä Hakkarin jutussa, jota kutsutaan myös Suomen suurimmaksi huijausketjuksi.

KÄÄNNÄ

ÄITI PELKÄÄ JOKA HETKI ETTÄ, MAURIN HENKI...

Poliisia paossa, mutta ilman konepistooleita: Mauri Hakkari, Pentti Svensk ja Sulo Krouvi.

Minusta oli aika huvittavaa saapastella Pentti Svenskin perässä halki Turun keskustan ja osallistua sillä tavoin tähän isojen pikkupoikien kuurupiiloleikkiin.

Olin saanut puhelimessa ohjeet tulla Turkuun ja pysäköidä auto hotelli Hamburger Börsin eteen.

Sovittuun aikaan paikalle ilmaantuikin liipattu, punakka, pyöreäkasvoinen konnankontikäs, joka hätkähtää nimeä Pentti Svensk.

Hän sanoi, että rosvopäällikkö Mauri Hakkari haluaa tavata Hymylehden reportterin salaisessa paikassa.

Niin hiippailimme yli torin ja muutaman korttelinvälin Svenskin kurkkiessa, seurattiinko meitä. Puikahdimme sisään kansanravintola Thrinaxiin.

Siellä tilasin Svenskille bacardia ja colaa.

Kymmenen minuutin kuluttua pöytään asteli sänkipartainen, pelästyneen koulupojan näköinen Mauri Hakkari.

Hieman myöhemmin luikki paikalle myös tumma, laiha vilkuilija Sulo Krouvi, joka ei pysty katsomaan toista ihmistä silmiin kahta sekuntia kauempaa.

Krouvi on entinen autokauppias, nykyiseltä ammatiltaan peluri. Hänkin alkoi imeä alkoholia kuin viikoksi varastoon.

Hakkari sen sijaan joi kahvia.

Siinä siis istui kolme 'Suomen etsityintä miestä'. Yritin keksiä merkkejä kovista kavereista, jotka suitsait lahtaavat kielikellot konepistooleilla.

Mutta näin vain kolme pelokasta miestä, jotka sana 'poliisi' sai hotkaisemaan juomansa väärääänkurkkuun.

Nuorin heistä, Mauri Hakkari näytti pomolta. Ja pelokkaimmalta.

Ehkä hän pelkäsi siksi, että äiti ei ollut paikalla.

Uhrautuva äiti

Tämä Hakkarin juttu on nimittäin perhedraama.

Osoitus siitä, miten kieroontunut rahanhimo ja äidin ja pojan ylikorostunut yhteishenki vievät kerta kerralta rikosten poluille.

Maria eli Maija Hakkari on huijarityyppi, joka hysteerisesti uskoo omiin puheisiinsa, ennen kaikkea puhtaisiin vaikuttimiinsa.

Hänet on aina tuomittu ja tullaan aina tuomitsemaan omasta mielestään syyttä.

Hän on ikuisesti poikaansa pelastava äiti, jolle paha ulkomaailma ei anna tilaisuutta yrittää auttaa jumaloimaansa Mauria.

Mauri on äidin mielestä hyvin pahassa pulassa hyväuskoisuutensa ja kiltteytensä vuoksi.

Äiti uskoo Maurin vain joutuneen huonoon seuraan ja sitä tietä huijariksi.

Äiti pelkää joka hetki, että Maurin terveys ja henki ovat vaarassa. Että hän on joutunut pakenemaan joitakin kostajia, koska ei ole pystynyt muka maksamaan uhkapelivelkojaan tai muuta vastaavaa.

Äiti-parka perusti liikkeitä ja uurasti, teki vekseleitä väärillä nimillä, tilasi suunnattomia määriä tavaraa maksukyvyttömän peitefirman laskuun ja myi tavarat edelleen saadakseen vekseleitä maksuun ja vanhoja velkoja pois.

Kaikki toimenpiteet, jotka tähtäsivät laajan ja paisuvan velka-, osamaksu-, vekseli- ja väärennyskierteen — todellisen petossumman — lopettamiseen tai selvittämiseen, olivat veristä vääryyttä äiti-Hakkarin mielestä.

Jos hänen olisi annettu työskennellä — näin hän luultavasti uskoo yhä nytkin tutkintovankeudessa istuessaan — hän olisi selvittänyt kyllä asiat aika nopeasti ja saanut Mauri-poikansa pelastetuksi yhteiskunnan kunnialliseksi jäseneksi.

Työssään Maurin hyväksi Maija Hakkari ei kaihtanut juuri mitään keinoja.

Hän pystyi silmät kirkkaina käyttämään hyväkseen avuttomia, tietämättömiä ja hieman typeriäkin ihmisiä, jotka olivat enimmäkseen nuoria naisia.

Hän värväsi 19-vuotiaan tyttärensäkin, joka ihailee Mauri-veljeä rajattomasti ja ilman arvostelukykyä, samaan työhön — seuraamaan läheltä petosketjun kehittymistä ja peitefirman työskentelyä, avustamaan rikoksellisessa liiketoiminnassa.

Samalla Maija Hakkari hyväksyi huijaustoiminnassa niiden miesten avun, jotka katsoo syyllisiksi siihen, että Mauri-poloinen on joutunut kaltevalle pinnalle.

Sitä nimittäin äiti-Hakkari ei ikinä usko, että Mauri on pudonnut pohjalle asti.

Mauri haaveilee gangsterin urasta ja...

Mauri Hakkari on kahdeksan luokkaa oppikoulua käynyt, mutta ylioppilaskirjoituksissa reputtanut nuori mies, joka haaveilee jonkinlaisesta suuren gangsteripomon, Suomen Al Caponen asemasta.

Vuosien takainen gangsterielokuva Viiden miehen armeija, jossa kuvaillaan kovan rikollisjoukkueen aseellisia kaappauksia ja keskinäisiä välienselvittelyjä, on tehnyt Mauri Hakkariin syvän vaikutuksen.

Ja kun porukan pomo on elokuvassa nimeltään Moritz, jolla nimellä Mauri Hakkari on kutsunut itseään jo kauan, on helppo etsiä muitakin yhteisiä tekijöitä.

Asia sattuu vain olemaan niin — hyvin? — että Mauri Hakkari ei ole kova, vaan pehmeä.

Hänestä tuskin on milloinkaan avoimeen, vastuuta pelkäämättömään toimintaan.

Hän on ikuinen taustatekijä, suunnittelija ja järjestäjä. Hänessä on siis ominaisuuksia, jotka viittaavat vanhaan käsitteeseen herrasmieskonna.

Se on kuitenkin tyhjä ja olematon — lähinnä kirjallinen — käsite ja niin on tyydyttävä toteamaan, että Mauri Hakkari on vain nuorehko haaveellinen huijari.

Sitä ei tosin voi kiistää, etteikö Mauri Hakkarissa olisi sen verran persoonallisuutta, että hän on jo vuosia pystynyt luomaan ympärilleen jengejä ja organisoimaan niiden toimintaa.

Mutta toisaalta yleinen älykkyystaso Mauri Hakkarin piireissä on sen verran heikko, että esimerkiksi oppikoulun kahdeksan luokkaa selvittänyt ja hieman 'tyyliä' hallitseva pystyy nousemaan vaivattomasti jonkinlaisen jengin pomoksi.

Tyypillistä Mauri Hakkarin pyrkimysten tasosta on se, että kun hän organisoi ketjun viinan salakauppaa varten, hän ei tehnyt sitä esimerkiksi rautatieasemalla, vaan Lönnrotinkadun loppupäässä ja Hietalahden siltojen alla. Siellä Hakkari & Co myivät vinettoa ja muita halvimpia aineita.

Ostajajakunta koostui näin rappioalkoholisteista tai sellaisiksi opiskelevista. Asemalla asiakaspiiri olisi ollut vaihtelevampi, mutta työ kilpailijoiden ja poliisien vuoksi vaarallisempaa.

Mauri Hakkari on aina osannut käyttää hyväkseen uhrautuvaa äitiään.

Hänestä on kehittynyt itsekäs ja itsekeskeinen. Hän vaikuttaa erittäin tunteettomalta muita paitsi äitiään ja palvovaa sisartaan kohtaan.

Tätä kirjoitettaessa Mauri jatkoi yhä pakoilemistaan, mutta soitti siitä huolimatta sisarelleen puhelimella päivittäin.

... ja ostaa rahalla ystäviä

Kun Maija Hakkari oli viimeisimmän huijaussumman selvitysten alkuaikoihin sairaalassa toipumassa sappileikkauksestaan, eikä poliisi halunnut häntä sen vuoksi pidättää heti, äiti sai piileskelevältä pojaltaan herttaisia viestejä: "Rakas Äiti! Tässä sulle ainoani (sata markkaa). Yritän auttaa jos voin. Yritä ymmärtää, etten voi tulla Helsinkiin. Rakas Äiti, parane pian. Terveisin Mauri."

Voidaan jopa olettaa, että kiintymys äitiin johti — rikollisen toiminnan lisäksi — Mauri Hakkarin avioliiton särkymiseen.

Hänellä on avioliitosta yksi lapsi, jonka elatuksesta hän on huolehtinut olosuhteisiin nähden tyydyttävästi.

Mauri Hakkari on kireähermoinen, kiivasluontoinen ja mustasukkainen.

Jos hän huomasi esimerkiksi jonkun tanssivan entisen vaimonsa kanssa tavallista lämpimämmin, miesparkaa odotti ravintolan ulkopuolella Mauri Hakkari nyrkit pystyssä ja selkäsauna oli tiedossa.

Muutenkin Mauri Hakkari turvautuu helposti nyrkkeihinsä — kuten usein luonteeltaan heikot ja epävarmat — ja niinpä loppukesäisen ja syksyisen pakomatkan aikana Hakkarin ja hänen kavereidensa kesken selvitettiin välejä tappelemalla.

Hakkarin perheen murhenäytelmän liikkeellepaneva voima oli tietenkin raha.

Mauri Hakkarille raha merkitsee välinettä, millä hän hankkii ystäviä.

Hän tarvitsee rahaa voidakseen nolata ympäristönsä, alistaa ystävänsä siipiveikkojen asemaan, näyttääkseen kovalta ja menestyvältä sekä saavuttaakseen ihailua naisten keskuudessa.

Tähän häntä on auttanut äiti-Hakkari luomalla mahdollisuudet ja puitteet helppoon rahantekoon ja ymmärtämällä poikaansa loputtomasti.

Mauri Hakkari ei uskaltanut lehtimiehelle kertoa haaveistaan tulla suureksi gangsteripomoksi.

Sen sijaan hän kertoi tähtäävänsä tulevaisuudessa suurliikemieheksi sen jälkeen kun

KÄÄNNÄ

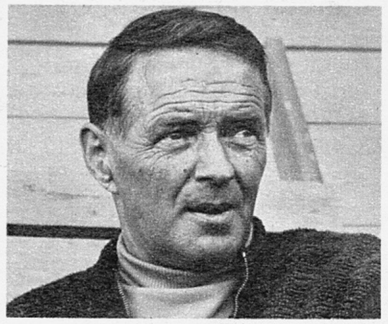
◄ — Rakastan häntä totisesti, sanoi rouva Maija Hakkari Mauri-pojastaan odotellessaan pidätystä sairaalassa. — Alusta loppuun...

▼ — Minä olen yksi Suomen etsityimmistä miehistä, nauroi Lauri Kalliokoski, tunnettu myös nimellä Pankinjohtaja, ja lueskeli Ilta-Sanomia puistossa keskellä Helsinkiä. Laurin kuva IS:n etusivun rivissä toisena vasemmalta.

▲ — En minä ymmärtänyt... Minä vain kirjoittelin nimiäni vekselipinoihin, kertoi Hilkka Huttunen, Therman Oy:n nimellinen toimitusjohtaja.

► — Se aika on ohi, kun minä säälin Mauria, sanoi huijarin isä Kalevi Hakkari.

TOIMITUSJOHTAJA 10 MK PÄIVÄSSÄ..

Vaatimattomasta tekstiililiikkeestä toimittiin ripeästi ja huijattiin satoja tuhansia markkoja.

on kärsinyt rangaistuksensa nyt tutkittavana olevista huijauksista.

Mutta Maurin käsitykset liikemaailmasta ja yrittämisestä ovat yhä kierot ja vääristyneet.

Hän sanoi yrittävänsä: — Laillisin tai siltä näyttävin, mahdollisimman helpoin keinoin . . .

Kova-Moritz parka.

Rahapaja nimeltä Valinta Pynnönen

Mauri Hakkarin rikosura alkoi tammikuussa 1968, jolloin hän sai rahallisten epäselvyyksien vuoksi potkut eräästä tehtaasta, missä hän toimi lähettämön esimiehenä.

Vähän aikaisemmin hän oli tutustunut pari vuotta vanhempaan Lauri Benjami Kalliokoskeen ja alkanut ryyppäillä tämän kanssa Helsingin ravintoloissa.

Kalliokoski sai myös potkut, jolloin miehet tekivät sopimuksen keikasta.

Helmikuun 8. päivänä 1968 Kalliokoski muuttui puoleksitoista viikoksi ekonomi Kai Aroksi, joka suoritti yli 10 000 markan arvosta shekkipetoksia.

Hänen autonkuljettajanaan toimi Mauri Hakkari. Jolleivät Lauri ja Mauri olisi joutuneet kiinni, olisi Mauri joutunut tekemään seuraavassa keikassa varsinaisen työn — niin oli arpa ratkaissut.

Tänä syksynä Korkein oikeus vahvisti kummallekin alle kahden vuoden kuritushuonetuomiot.

Helmikuussa 1969 alkoi Malmilla, Kirkonkyläntie 102:ssa toimia ensimmäinen varsinainen 'Hakkarin liigan' yritys, Valintamyymälä Pynnönen, joka tunnettiin myöhemmin nimellä Kirkonkyläntien Valinta.

Liike pyöri seuraavaan elokuuhun asti. Sen toimitusjohtajana oli ensin rouva Maija Hakkari, mutta kun hän joutui kärsimään rangaistusta aikaisemmista rötöksistään, johtoon tuli Eero Antero Joki.

Myymälänhoitajana toimi Lauri Kalliokoski ja myyjätärenä mm. rouva Hakkarin nuorin tytär.

Rouva Hakkarin ohella liikettä tosiasiallisesti johti myös Mauri Hakkari ja sen ympärille kertyi kirjava joukko eriasteisia hämärämiehiä.

Valinta Pynnösen nimiin alettiin tehdä valtavia tilausmääriä tukkuliikkeistä ja mitä erilaisimmat tavarat, joukossa mm. traktori, myytiin välittömästi edelleen.

Väärinkäytösten määrä nousee noin 130:een ja loppusumma noin 600 000—800 000 markkaan. Raastuvanoikeudessa on syytettynä 26 henkilöä.

Tuottoisa ruletti nimeltä Therman Oy

Kun rouva Maija Hakkari vapautui Hämeenlinnan naisvankilasta viime helmikuussa, hän päätti yrittää liikealalla jälleen kerran.

Hänen kotiinsa Jääkärinkadun varrelle oli ilmaantunut alivuokralaiseksi tyttären ystävätär Hilkka Huttunen, 20, joka toimi kukkaistyttönä ravintola Sillankorvassa.

Maija Hakkari löysi vihdoin Töölöstä vanhan tekstiililiikkeen Therman Oy:n, jonka hän osti iäkkäältä neiti Helmi Mäkiseltä toukokuussa.

Liikkeen toimitusjohtajaksi tuli Hilkka Huttunen 10 markan päiväpalkalla. Lisäksi hänen nimiinsä perustettiin toinen peitefirma Tekstiili ja Asuste Maritza.

Myyjättärenä toimi jälleen rouva Hakkarin tytär ja hänen lisäkseen myös Maurin ystävätär, joka oli jättänyt miehensä ja lapsensa rakastuttuaan Mauriin ja muuttanut hänkin Jääkärinkadun varrella olevaan huoneen ja keittiön käsittävään Hakkarien asuntoon.

Jälleen tässäkin yrityksessä oli Mauri Hakkari vain taustalla.

Samanlainen tilausruletti kuin Valinta Pynnösen ympärillä, alkoi pyöriä nyt Therman Oy:ssä.

Nimellinen toimitusjohtaja Hilkka Huttunen pidettiin mahdollisimman kaukana työpaikalta. Hänelle ostettiin — liikkeen laskuun tietenkin — vanha Volkswagen, jolla hän sai ajella mielin määrin ympäri Suomea, ettei ollut tiellä Hakkarien bisneksissä.

Therman Oy toimi aina elokuun puoliväliin ja se ehti huiputtaa tavaraa — enimmäkseen perämoottoreita — noin 40 helsinkiläisestä liikkeestä.

Huijaussumma kohoaa noin 300 000 markkaan.

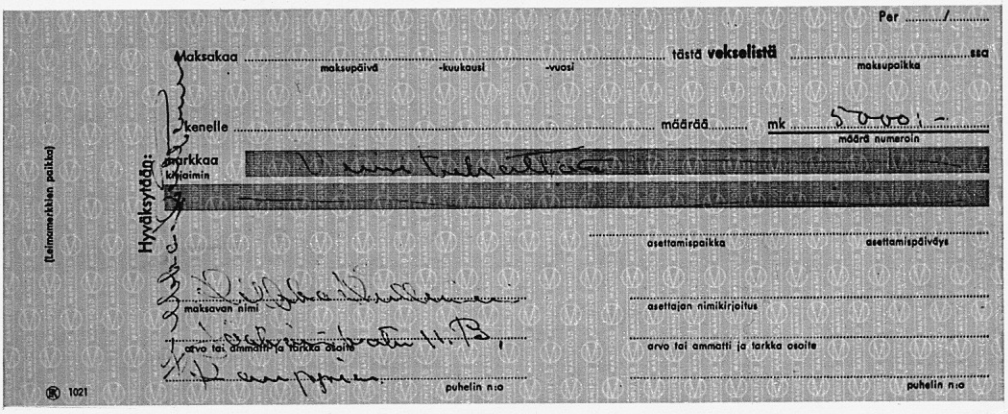
Vielä liikkeen toiminnan viimeisinä aikoina Maija Hakkari suunnitteli uutta, pari kolme viikkoa kestävää liikeyritystä Vääksyyn. Siellä hänen tarkoituksenaan oli ostaa maalaiskauppa. Hän joutui sappileikkaukseen, mutta pystyi siitä huolimatta järjestämään liikkeen ostamiseen tarvittavan lainoituksen lahtelaisesta pankista.

Vekseleihin hän kirjoitti Hilkka Huttusen nimen, mutta ne eivät joutuneet koskaan Lahteen, vaan Hymy-lehden toimittajalle.

KÄÄNNÄ

kaksi uutta
kaikille hemmotteluun
tottuneille
— niille, joilla
on makua valita
nautintonsa aina huipulta:
cognac-levy — konjakin makuinen
täytesuklaa ovh. 1,20
pandola — ananastäytteinen
suklaatanko panda ovh. 0,50
suurinta suklaanautintoa
mitä rahallanne voitte saada.
Pandola
COGNAC
PANDA
SOK OSUUSKAUPAT SOKOS
PANDA

JOKA PÄIVÄ UUSI KAUPUNKI

Per ..../......
Maksakaa ..... maksupäivä -kuukausi -vuosi ..... tästä vekselistä ..... maksupaikka .....ssa
kenelle ..... määrää ..... mk 5000:-
määrä numeroin
markkaa kirjaimin
asettamispaikka ..... asettamispäiväys
maksavan nimi ..... asettajan nimikirjoitus
arvo tai ammatti ja tarkka osoite ..... arvo tai ammatti ja tarkka osoite
puhelin n:o ..... puhelin n:o
Hyväksytään:
(Leimamerkkien paikka)
1021

Vielä elokuun 19. päivänä, jolloin poliisi jo tutki täydellä teholla Therman Oy:n juttua, Maija Hakkari organisoi Kirurgisesta sairaalasta käsin uuden myymälän ostamista. Se oli Vääksyssä ja sitä varten lahtelainen pankki oli luvannut vekselivelkaa. Tässä toinen rouva Hakkarin kirjoittamista vekseleistä — Hilkka Huttusen nimissä tietenkin.

Peliluola nimeltä Omewa Oy

Myös Therman Oy:n ja Hakkarin perheen ympärille kertyi huomattava määrä avustajia ja siipiveikkoja, jotka tulivat katteettomasti hankituista tavaroista saatavan rahakakun jakajiksi.

Eräänlaiseksi haaraliikkeeksi muodostui vanhan ja arvostetun (per. 1933) tuonti-, vienti- ja tukkuliike Omewan huoneisto Runeberginkadun varrella.

Omewa Oy on lopettanut toimintansa ja sen huoneiston vuokrasi uhkapeluri Jorma Kalervo Vauhkonen, 31, viime keväänä. Yrityksen kilpi jäi oveen, mutta sen takana harjoitettiin enimmäkseen uhkapeliä.

Omewa Oy käsittää kaksi huonetta, joista toisessa on puhelin ja kirjoituspöytä, toisen lattian täyttävät vaahtokumipatjat. Siellä asustivat kesällä mm. Mauri Hakkari, Sulo Krouvi, Pentti Svensk sekä ajoittain Lauri Kalliokoski.

Illat menivät Therman Oy:stä saaduilla rahoilla mukavasti ravintoloissa ja yöt joko nukkuen tai ravintoloista tuotujen pelihimoisten kanssa pelatessa.

Omewa Oy:n puhelinta käytettiin tilattaessa lisää tavaraa Therman Oy:n laskuun.

Kovien kavereiden makeata elämää

Mauri Hakkari osasi todella ottaa ilon irti Therman Oy:n rahoista.

Viikonloput hän vietti Kalliokosken, Krouvin ja Svenskin kanssa Lappeenrannan Motorestissa maksaen yleensä koko porukan juhlinnan.

Motorestin henkilökunta arvosti suuresti johtaja Hakkarin ja hänen vieraittensa iloisia vierailuja ja teki kaikkensa rahakkaiden herrojen viihtyvyyden lisäämiseksi.

Usein pantiin jopa motellin sauna lämpiämään kello 3 tienoissa aamuyöllä veikkojen saapuessa Lappeenrannasta iskettyjen tyttöjen kanssa pienille jatkoille.

Kesä—heinäkuussa Hakkari, Kalliokoski ja Krouvi tekivät kolmen kovan pojan pariviikkoisen huvitteluretken Pohjois-Suomeen ja Norjaan.

Valkoinen Volvo 544 ZVE-10 tuli tutuksi tyttöjen piirissä ympäri Suomea.

— Joka ilta oli vuorossa uusi kaupunki ja uudet naiset, retkeläiset kertovat.

— Silloin kun väsymys pääsi yllättämään, varsinainen hurmuripoika Kalliokoski joutui hankkimaan tyttöseuraa myös Hakkarille ja Krouville ja tietenkin kiharatukkainen, liukaskielinen Lauri onnistui aina.

Kerran sattui Norjassa, että miehillä oli jopa yhteinen tyttö, joka viihdytti heitä kaikkia samana yönä.

Pohjoisen matka, jonka Hakkari rahoitti, tuli maksamaan noin 10 000 markkaa.

Kun rahat loppuivat, herrat palasivat moottori ulvoen Helsinkiin, missä onneksi pyöri naisten hoivissa ja rouva Hakkarin johdolla Therman Oy. Ja Omewa Oy:n suojissa alettiin jälleen pelata Amerikan peliä, pokkaa ja muita mustaa pekkaa väkevämpiä.

Tuohon aikaan porukan kantapaikkana oli ravintola Klippan, jossa myös pelattiin ja josta rahakkaat pelikaverit tuotiin Omewaan.

Poliisin tytär taloudenhoitajana

Elokuu merkitsi Therman Oy:n ympärillä pyörineen huijaustoiminnan loppua.

Aivan alkupäivinä korjasivat Mauri Hakkari, Lauri Kalliokoski, Pentti Svensk ja Sulo Krouvi luunsa piiloon. He asettuivat syrjäiselle mökille Hartolaan.

Illat kuluivat yleensä Heinolan Seurahuoneella tai jossakin muussa lähiseudun ravintolassa. Hyvin usein pojat palasivat mökille tytöt mukanaan.

Koomilliseen tilanteeseen jouduttiin kun Pentti Svensk iski ensimmäisenä iltana Seurahuoneelta tyttöystävän, Eilan, joka mökille päästyä ilmoitti olevansa poliisin tytär.

Eila oli mökin emännöitsijänä toista viikkoa. Hänen mieliaiheitaan oli kertoa hiljaisina kuunteleville miehille, miten monta kertaa oli toimittanut rosvoja poliisin telkien taakse.

Eila vihasi rikollisia, koska hänen isänsä oli ennen kuolemaansa joutunut koston uhriksi.

Moinen emännöitsijä ei tietenkään ollut miehille kaikkein mieluisin, mutta he varoivat kaikin tavoin suututtamasta tätä. Niin tyttö viihtyi varsin hyvin ja huijarit ajattelivat sydän syrjällään, mitä tapahtuisi, jos emännöitsijä saisi tietää, millaisten veikkojen kanssa oli tekemisissä.

Sitä paitsi emännöitsijä kävi miesten hermoille myös siinä mielessä, että joi toista pulloa viinaa päivässä ja kulutti täten turhan paljon varastoja.

Yhtenä iltana luultiin jo tuhon tulleen, kun Eila teki tärskyt heinolalaisen rikospoliisimiehen kanssa ja vietti illan tämän seurassa.

Hartolassa levisi nelivaljakosta pääasiassa mökillä vierailevien tyttöjen ansiosta kova tarina. Heidän uskottiin olevan miljonäärejä, jotka olivat tulleet lomailemaan — ja pitihän tämä jossakin mielessä paikkansakin.

Elokuun lopulla alkoi maa polttaa Hartolassa ja miehet siirtyivät kahdessa erässä toiseen mökkiin Sysmään.

Siellä jouduttiin olemaan jo hiljaisemmin, koska poliisi oli käynnistänyt koko maata käsittävän etsinnän. Päivittäin liikuttiin vain välttämättömillä ruokaostoksilla ja hankkimassa tuore Ilta-Sanomat.

Syyskuun alkupuolella miehet joutuivat lähtemään Sysmästäkin ja viettämään kiertelevää elämää. Ensimmäisenä jäi kiinni Kalliokoski, joka tavoitettiin Helsingissä syyskuun 9. päivänä. Muut kolme olivat tätä kirjoitettaessa vapaana, mutta heidän kiinni-

JA UUDET NAISET...

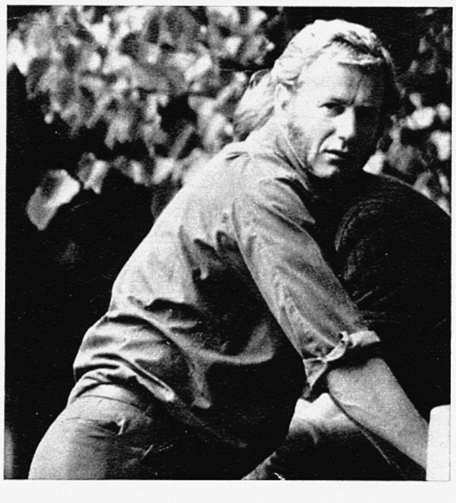

Pentti Svensk — ammatiltaan maalari — vannoo, ettei ole ketään koskaan lyönyt. Puhumattakaan, että ampuisi konepistoolilla! Tässä hän oli Turun sumussa.

Sulo Krouvi — entinen autokauppias, nykyinen peluri — juopui ravintola Thrinaxissa keskellä Turkua ja vähän ujosteli kameraa siinä vaiheessa.

▶ Rakennusurakoitsija Matti Sävikari on syytteessä Valinta Pynnösen jutussa. Hänen väitetään "ryhtyneen tavaraan, jonka saantia olisi ollut syytä epäillä laittomaksi..." Sävikarin osuutta myös Therman Oy:n kautta virranneisiin tavaroihin tutkitaan.

joutumisensa oli vain muutamien päivien kysymys.

Poliisilla oli päänvaivaa

Helsingin rikospoliisin petosryhmä joutui tutkimaan varsin kummallista rikosvyyhteä.

Jutun toinen päätekijä Mauri Hakkari oli siipiveikkoineen piilopaikassa, josta hän kuitenkin piti kotiinsa Jääkärinkadulle päivittäistä yhteyttä.

Toinen päätekijä, rouva Maija Hakkari, toipui Kirurgisessa sairaalassa sappileikkauksesta, eikä häntä voitu kuulustella heikkokuntoisuuden ja hysteerisyyden vuoksi.

Tämä ei kuitenkaan estänyt rouvaa yrittämästä yhä ostaa uutta liikettä Vääksystä.

Therman Oy:n nimellinen toimitusjohtaja Hilkka Huttunen ajoi kolarin ja joutui Valkeakosken sairaalaan juuri kun hänet piti pidättää.

Therman Oy:n myyjättärinä toimineet Mauri Hakkarin sisar ja rakastajatar eivät hyödyttäneet paljoakaan tutkimuksia. Ensinmainittu osoittautui jälleen, kuten Valinta Pynnösen jutussa, täysin tuppisuuksi ja teeskenteli tietämätöntä, ja jälkimmäinen lähes viattomaksi välikappaleeksi, joka palasi takaisin katuvana miehensä ja lapsensa luokse.

Poliisi järjesti valtavan, ympärivuorokautisen varjostusoperaation Jääkärinkadulle ja Omewan tienoille Runeberginkadulle odottaen Mauri Hakkarin ilmaantumista.

Viikon kuluttua kolarista Hilkka Huttunen pääsi pois sairaalasta ja pidätettiin.

Hakkarin jengille ei tätä kuitenkaan kerrottu, vaan neiti Huttunen 'katosi'.

Piilopaikastaan eli poliisin suojista Kallion virastotalosta Hilkka Huttunen soitteli päivittäin — kuten myös Mauri Hakkari — Jääkärinkadulle ja yritti udella, missä Mauri oli.

Jengi, joka luuli että neiti Huttunen oli Hymylehden järjestämässä piilossa, ei sitä kuitenkaan kertonut.

Kaikkien aikojen 'vasikoita'

Ympyröitä sotki myös kaksi armoitettua 'vasikkaa' Jouko Klemetti ja Heikki Martikainen.

Näiden miesten aikaisempi rikollinen ura oli käsittänyt pääministerin asuntoon viime vuonna humalassa tehdyn hopealusikkavarkauden. Klemetti oli joutunut mukaan Hakkarien bisneksiin ja hankkinut jopa yhden Therman Oy:n osakkeen. Tällä tavoin hän oli saanut tietoja firman toiminnasta. Lisäksi rouva Hakkari värväsi hänet hieromaan Vääksyssä sijaitsevan uuden liikkeen ostoa ja hankkimaan Hilkka Huttusen nimissä kirjoitetuilla vekseleillä rahaa.

Klemetti ja Martikainen pitivät kuitenkin tiivistä yhteyttä rikospoliisiin sekä lehdistöön.

Kun Klemetin todelliset tiedot ehtyivät, hän keksi jatkuvasti lisää ja tällä tavoin tulivat kuvaan mm. konepistoolit. Pääasiassa Klemetin ja Martikaisen uutteruudesta ja hyvästä mielikuvituksesta johtui, että Mauri Hakkari ja hänen ystävänsä saivat Suomen etsityimpien miesten maineen, mihin vielä liittyi hurjaa gangsterinäytelmän tuntua, kun puhuttiin konepistooliaseistuksesta.

Klemetin ja Martikaisen tarinat haittasivat varmaan myös jutun tutkijoita, koska Mauri Hakkari oli muka nähty tovereineen milloin missäkin päin Suomea.

'Poikani on liian hellä'

Ennen kuin rouva Maija Hakkari pääsi sairaalasta ja joutui pidätetyksi, hän tahtoi antaa Hymylehdelle haastattelun. Siinä hän sanoi nyyhkyttäen mm.:

— Neiti Hilkka Huttuselle ja minulle on tehty väärin...

KÄÄNNÄ

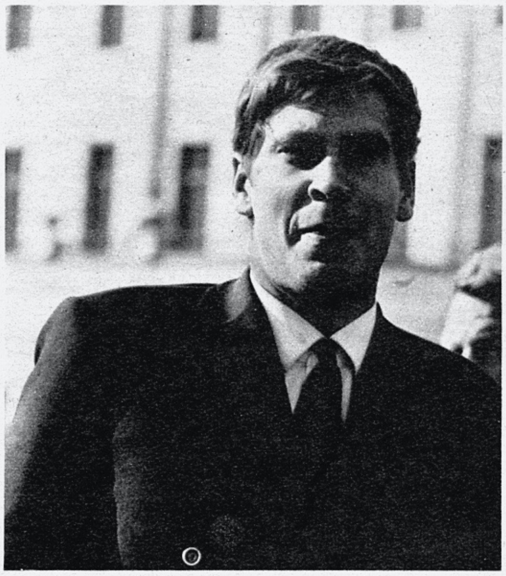
Ellei automaattipesukoneesta tuleva huuhteluvesi pyykin jälkeen ole puhdasta, ei pyykkikään ole. Tietenkään. Ja päinvastoin: vasta kun huuhteluvesi on puhdasta on pyykkikin. Rosenlew-automaatin viimeinen huuhteluvesi on kristallinpuhdasta kun pesuohjelma, johon sisältyy VIISINKERTAINEN HUUHTELU, on päättynyt. Miksi siis tyytyisitte yhtään vähempään kuin puhtaaseen.

Biologinen pesu
Rosenlew täysautomaatin kahdeksaan ohjelmaan voidaan yhdistää erittäin likaisen pyykin puhdistava biologinen pesu entsyymipesujauheella.

"VAI MEILLÄ MUKA KONEPISTOOLIT..."

Hakkarin jengillä oli maineensa tukijoina kaksi pätevää vasikkahahmoa Jouko Klemetti (vasemmalla) ja Heikki Martikainen. Pääasiassa näiden miesten höpötyksiin pohjautuivat lehtiuutiset konepistooleista ja paon eri vaiheista. Mainittakoon, ettei jengi pidä heistä.

Samoin tyttäreni on syytön... Ja Maurin ystävätär on syytön...

— Rakastan totisesti Mauri-poikaani, alusta loppuun... Minut on tuomittu vankeuteen jo kerran syyttömästi...

— Mauri on ollut aina kiltti minulle. Haluan auttaa häntä... Vannon, että poikani menee kiltisti vankilaan, kun aika koittaa...

— Poikani on liian hyväuskoinen ja hellä ja hyvä. Hän on joutunut kiristyksen uhriksi. Ne tappavat hänet. En minä voi sanoa, ketkä...

— Jos poikani on jotakin pahaa tehnyt, minä haluan ne maksaa ja sovittaa. Kun tiukka paikka tulee, äiti on rakkain. Voi kunhan hän ei tekisi mitään pahaa itselleen.

'Poikani on täysi rosvo'

Mauri Hakkarin isä, kunniallinen autonkuljettaja Kalevi Hakkari, 50, joka asuu lähellä Porvoota, halusi sanoa mielipiteensä:

— Iso lapsi koko poika. En minä jaksa enää murehtia. Vaikka yrittää miten, saa käärmeen palkakseen. Sais ampua rivissä yhdessä äitinsä kanssa.

— Minä toivon, että sille tulisi vuosi lisää vankilaa sen päälle, mitä laki määrää. Tää on tosiaan isän pyyntö.

— Se poika on kyllä viisas, mutta rikollisella tavalla. Äidiltään perinyt moisen taidon.

'Minä vain kirjoittelin nimiä'

Neiti Hilkka Huttunen, Therman Oy:n toimitusjohtaja otti yhteyden Hymylehteen päästyään kuulusteluista vapaaksi:

— Minä olin aivan tietämätön, mitä selkäni takana ja nimissäni tehtiin. Rouva Hakkari oli niin hyvä puhuja. Poliisit sanoivat, että hän pystyisi kyllä ostamaan poliisilaitoksenkin sadan markan käsirahalla.

— Minä vain kirjoittelin kaikenlaisiin vekselipapereihin nimiäni. Oli niitä aika paljon. Sitten kirjoitin myös kaksi valtakirjaa alle. En minä tiedä, mitä niissä luki...

— Poliisit kohtelivat minua erittäin hyvin. En ole heille katkera.

Mauri tähtää suuriin rahoihin

Mauri Hakkari ja hänen pakokumppaninsa Pentti Svensk ja Sulo Krouvi järjestivät Hymylehdelle kaksi haastattelua, toisen ravintola Thrinaxissa Turussa ja toisen eräässä kellarissa Maunulassa, Helsingissä.

Ensimmäisellä kerralla puhui vain Mauri Hakkari. Hän esiintyi erittäin umpimielisenä, eikä suostunut kertomaan todellisesta osuudestaan huijausketjussa.

Hän vain totesi, että Valinta Pynnösen jutussa hän oli suunnitelman takana, muttei enää Therman Oy:ssä.

Hän jopa väitti, että on kyseenalaista, tuleeko jutusta rikosasia ollenkaan.

— Tämä on siviilioikeudellinen juttu, tällainen velka-asia, Mauri Hakkari tivasi epätoivo äänessään.

— Jos minä olisin järjestänyt Thermanin jutun, ei se olisi mennyt pieleen näin pian, hän kehui.

— En minä ole pitänyt kirjaa, kuinka paljon olen rahaa saanut näistä keikoista. Ovat menneet niin monta kertaa kirjanpidot sekaisin.

— Mitä aiot tämän jälkeen, Mauri, minä kysyin.

— Kärsiä tuomioni ja sitten ryhtyä liikemieheksi.

— Miksi?

— Jotta pääsisin mahdollisimman vaivattomasti suurempiin rahoihin käsiksi.

— Aiotko kunnialliseksi liikemieheksi?

— Liike-elämässä käytetään kaikenlaisia kovia keinoja, koska muuten ei pärjää. Kaikki keinot ovat sallittuja. Pienet yrittäjät jäävät jalkoihin. Jos et mitään tee, et mitään saavuta. Harvalla suurliikemiehellä on aivan puhtaat paperit.

'Pian kai etsii FBI'

Mauri Hakkarin, Pentti Svenskin ja Sulo Krouvin jälkimmäinen haastattelu syyskuun puolivälissä oli huomattavasti erilainen.

Takkini olkatoppaukset turposivat kyynelistä, kun konnaparat nyyhkivät kurjaa kohtaloaan:

— Lehtien kirjoittelu on satua, he sanoivat. — Muu ei pidä paikkaansa kuin nimet. Vai pitäisi meillä olla konepistoolit...

— Naiset ovat ainoita ystäviämme. He ovat meitä suojelleet.

Krouvi: — Joo, laita lehteen, että eronneet rouvat...

Svensk: — On se kauhee tunne, kun näkee lehdessä kuvansa ja päällä teksti: Suomen etsityimmät miehet... Minä en ole koskaan ketään lyönyt nyrkillä. Puhumattakaan, että ampunut. Mulla on vaimo ja neljä lasta. Mitä ne nyt ajattelevat? Tämä poika ei koskaan enää saa kotiovea avata.

Krouvi: — Tällainen mekkala, kun hakee pari ruosteista rassia, saatana. Lehdet eivät ajattele, mitä kirjoittavat. Mä muuten aina vaihdan piilopaikkaa, kun kyllästyn yhteen naiseen...

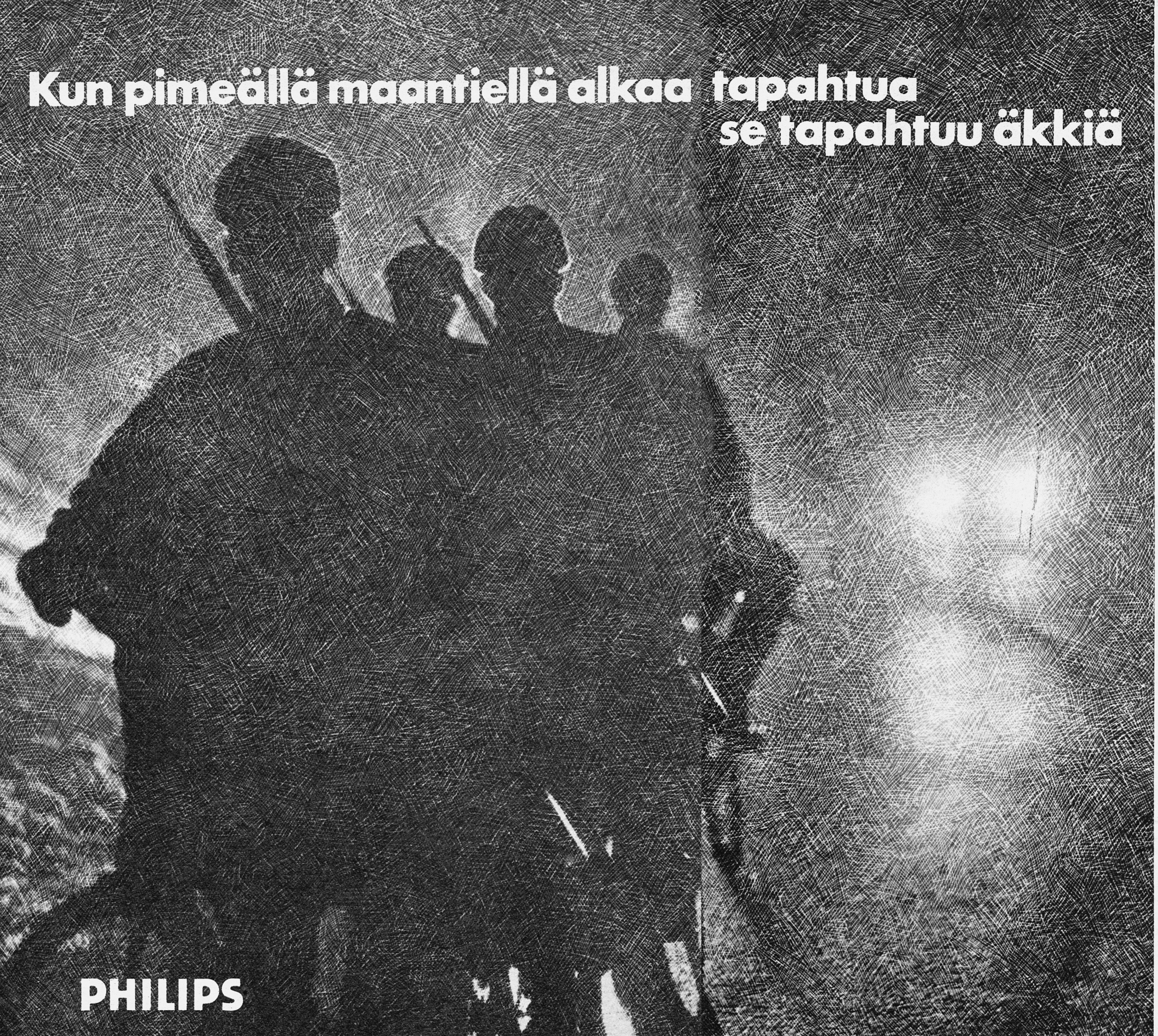
Svensk: — Petosryhmän poliisit eivät ainakaan usko siihen konepistoolitarinaan. Pitävät meitä lupsakkoina herroina.

Hakkari: — Kyllä ne nuoret poliisit ovat fiksumpia kuin vanhemmat.

Svensk: — Mä olen ollut viikon erilläni porukasta.

Hakkari: — Juu. Lehdessä luki, että me ollaan tapeltu ja jaettu rahat.

Svensk: — Joo meidän rötökset kohoavat yli piirimestaruustason. Nyt ovat perässä keskusrikospoliisi ja Interpol ja pian kai FBI. □

PHILIPS

Tarvitsette kunnon valot.

Philips niitä tekee

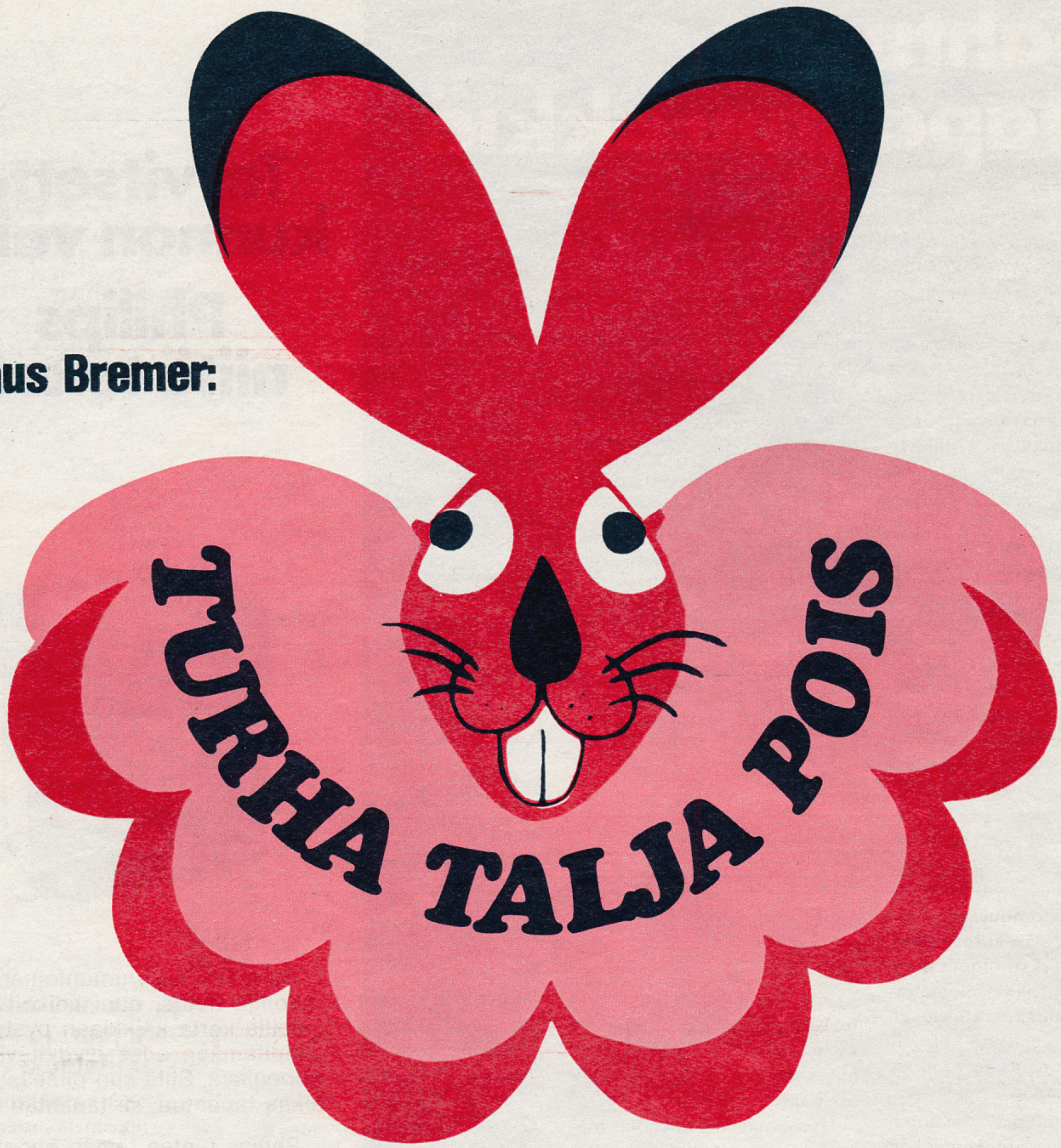
Jokainen vastuuntuntoinen autoilija tietää, ettei heikoilla valoilla kerta kaikkiaan pysty ylläpitämään edes tyydyttäviä nopeuksia. Sillä kun pimeässä alkaa tapahtua, se tapahtuu äkkiä.

Philips tuntee tämän ongelman. Nähdä enemmän ja paremmin. Liikkua tiellä turvallisesti. Yö voi olla hankala, mutta se ei saa olla este.

Siksi Philips on kehittänyt ja kehittää jatkuvasti uusia autovaloratkaisuja. Huippua edustaa noin vuoden kuluttua käyttöön tuleva kaksilankainen halogeenilamppu, joka tarjoaa ylivoimaisen tehokkaan halogeenivalon sekä lähelle että kauas. Se on tulevaisuutta, mutta kaikkein lähintä.

Philips on valon asiantuntija

Klaus Bremer:

■ Hymylehti julkaisi numerossa 7/70 artikkelin otsikolla ”Tappajakansaa ammattitaidottoman liikenneturvallisuusjärjestön ansiosta” sekä numerossa 8/70 jatkojutun ”Liikenneturvallisuuden peitejärjestö — Talja”. Artikkeleissa kerrottiin, minne liikenneonnettomuuksien torjumiseen tarkoitetut julkiset varat hukkuvat ja miksi liikenneturvallisuutemme on huonoissa käsissä.

■ Tapansa mukaan liikenneministeriö ja Talja pyrkivät vaikenemalla sivuuttamaan arvostelun huomaamattomasti. Taittaakseen arvostelusta kärjen Talja toimitti 21. 7. maamme lehdistölle aineiston, jossa se puhuu ”julkisuudessa olleista erheellisistä tiedoista” ja kehuu, että liikenneturvallisuus maassamme on viimeisen viiden vuoden aikana parantunut pyytäen lehdistöä julkaisemaan tämän tiedon.

■ YK:n alainen OECD julkaisi 30. 8. tilastonsa, jotka tylysti toteavat, että liikenneturvallisuus Suomessa on toiseksi huonoin koko maailmassa.

■ Taljalla on kyseenalaisia kehun aiheita.

Taljan tiedote Suomen lehdistölle kuului sanatarkasti:
"Herra Päätoimittaja
Äskettäin on julkisuudessa ollut erheellisiä tietoja siitä, että liikenneturvallisuus maassamme olisi entisestään heikentymässä. Tilanne on juuri päinvastainen. Koska viimeisen viiden vuoden aikana on tässä suhteessa tapahtunut ratkaiseva muutos parempaan, pyydämme ystävällisesti, että lehtenne julkaisisi oheisen matriisin ja siihen liittyvän kuvatekstin.
Kiittäen
Esko Salovaara
osastopäällikkö"

Oheistettu matriisi esittää kolmea kaaviokuvaa, kolmea edustavaa näytettä Taljan tutkimustoimiston tilaustöistä. Kuvatekstissä todetaan, että liikenteemme kuolonuhrien ja loukkaantuneiden lukumäärä on vakiintunut tasolle, joka saavutettiin vuosina 1965—66. Kun autokanta kuitenkin on kasvanut voimakkaasti, merkitsee se Taljan tulkitsemana liikenneonnettomuuksien suhteellista laskua autokantaan verrattuna. Tekstin lopussa todetaan, että "näin huomattavaa liikenneturvallisuuden myönteistä kehitystä ei ole tiettävästi tapahtunut muissa Euroopan maissa".

Talja 'unohtaa' mainita, että Suomen autokanta on kasvanut todennäköisesti juuri "huomattavan myönteisen kehityksen verran" enemmän kuin autokanta Euroopan muissa maissa tyydyttämättömien markkinoidemme johdosta, autokauppamme vapauduttua vasta vähitellen tuontirajoituksista, autoverohäiriöistä ym.

Samalla Talja sangen häikäilemättömästi käyttää hyväkseen käsitteiden "liikenneonnettomuus" sekä "kuolleet ja loukkaantuneet" samannäköisyyttä saavuttaakseen tavoittelemansa tuloksen. Jos "kuolleet ja loukkaantuneet" ovat pysyneet entisellä tasolla, ei se suinkaan merkitse, että liikenneonnettomuuksien lukumäärä välttämättä olisi pienentynyt. Talja on kuitenkin kyllin "ammattilainen" tunteakseen käsitteiden erot ja kyllin häikäilemätön sekoittamaan ne pönkittääkseen omaa asemaansa.

Hymylehden numerossa 8/70 julkaistussa TALJAA koskevassa artikkelissa oli pari valitettavaa epätäsmällisyyttä. Toinen niistä oli se, että varatoimitusjohtaja Kalevi Lehtosta tituleerattiin maisteriksi, vaikka hän ei maisteri olekaan. Toinen epätäsmällisyys oli olettamus, että liikenneohjelmat olisi jo siirretty maisteri Martti Silvennoisen johtaman yhteiskunnallisen työryhmän hoitoon. Valittaen toteamme, että liikenneohjelmat edelleen kuuluvat kulttuuri-ohjelmajaoksen toiminnan piiriin ja siten toimituspäällikkö Mauri Soikkasen (kuvassa) vastuuseen.

Useimmat päivälehdet nielaisivatkin Taljan syötin "koukkuineen kohoineen".

Taljan kevytmielisen "omanhännännoston" jälkeen ehti kulua vain kuukausi, kun YK:n alainen OECD julkaisi Pariisissa liikenneonnettomuustilastonsa. Sattumalta niissä verrattiin liikenneonnettomuuksien määrää autokannan suuruuteen aivan samoin kuin Talja oli tehnyt. YK:n julkaisemat luvut eivät vain antaneet pienintäkään tunnustusta Taljan työlle. Päinvastoin ne palauttivat Taljan ja siihen uskoneet suomalaiset ankeaan todellisuuteen: vain Japanissa sattuu enemmän liikenneonnettomuuksia autojen lukumäärään verrattuna kuin Suomessa kaikista yli- ja alikehittyneistä liikennemaista koko maapallollamme! Taljan todistelutapaa käyttäen voitaisiin jopa väittää, että Suomen liikenneturvallisuus on huonointa koko maailmassa — Japaniakin huonompi — koska Japanissa tungeksii yli 100 miljoonaa ihmistä tarjoten autoille yli kaksi kertaa enemmän onnettomuusmahdollisuuksia kuin Suomessa.

On totta että liikenneonnettomuudet tilastoidaan eri maissa eri perusteilla ja että eri maiden tilastot eivät aina ole vertailukelpoisia keskenään. Olemme kuitenkin väärällä tiellä, jos siihen vedoten yritämme vähätellä taikka selitellä Suomen surullista kakkossijaa. Vaikka tilasto ei tekisi Suomelle täyttä oikeutta, on sen sanoma silti hälyttävä ja vaatii kovia ja päättäväisiä otteita liikenneturvallisuustyömme palauttamiseksi tarkoituksenmukaisiin muotoihin ja ammattitaitoisiin käsiin. Tuhlaajapoikien on poistuttava näyttämöltä kiireesti.

Talja on turvautunut panetteluun ja mustamaalaukseen

Hymylehden artikkelien jälkeen liikenneministeriö ja Talja ovat noudattaneet tuksi käynyttä vaikenemislinjaansa, jolla toivovat tukahduttavansa esitetyn arvostelun kuten aina ennenkin. Taljassa tiedetään kiusallisen selvästi, että artikkeleiden asiasisältö on kumoamaton ja että virallinen vastine vain uhkaisi paljastaa vuosia kestäneen pätemättömyyden ja vastuuntunnottoman leikittelyn liikenneturvallisuusasioiden parissa.

Taljan esittämät epävirallliset kommentit, joista eräät ovat kantautuneet tietoomme, ovat olleet pelkästään epäasiallisia. Vaikka Talja ei ole uskaltanut vastata julkisesti arvosteluun, on Taljan johtajaporras pitänyt kiireesti tiedotustilaisuuden henkilökunnalleen Hymylehden artikkelien johdosta. Toiminnassa on

KÄÄNNÄ

TALJA myöntää arvostelun oikeaksi, sillä vaitiolo on myöntymisen merkki!

ollut hälytyksenomaista paniikkia.

Myös Taljan kenttähenkilökunta on Tampereella 24. 8. alkaneella koulutusviikolla saanut kuulla "selityksiä". Johtaja Linnoila on vaivautunut kohta kohdalta kumoamaan Hymylehden artikkeleissa esitetyt arvostelut. Ilmeisesti ne eivät kuitenkaan kestä julkista tarkastelua, koskapa niitä ei ole uskallettu tuoda veljespiirin ulkopuolelle.

Tietojemme mukaan toimitusjohtaja Arno Linnoila on päättänyt koulutustilaisuuden pyöristämällä nasevasti kenttähenkilökunnalle, että artikkeleiden kirjoittaja olisi muka valittanut Taljan tiedotussihteerille, Tapio Leväaholle "paskajournalistiikasta", jota ko. artikkeleiden kohdalla on ollut pakko tehdä rahan edestä. Ei ole tarpeellista mainita, minkätasoisena moista Taljan taholta esitettyä valheellista "tiedottamista" on pidettävä.

Hymylehden kahteen laajaan artikkeliin oli pujahtanut kaksi pientä epätäsmällisyyttä.

Epätäsmällisyyksistä ensimmäinen koskee Taljan tiedotusmiestä ja Suojalaite Oy:n varatoimitusjohtajaa Kalevi Lehtosta, jota sanottiin maisteriksi. Erehdys johtui siitä, että Kalevi Lehtonen on sallinut itseään nimitettävän maisteriksi panelikeskustelussa. Todellisuudessa herra Lehtonen on keskikoulun ja mainoshoitajakurssin suorittanut. Onneksi erehdyksemme pyrki pikemminkin nostamaan Taljan koulutustasoa todellisuutta paremmaksi kuin alentamaan sitä. Valitamme kuitenkin.

Yleisradio Taljan työrukkasena

Toinen epätäsmällisyytemme koskee liikenneradion alistussuhdetta Yleisradiossa. Valittaen on meidän nyt todettava, että radion liikenneohjelmat edelleenkin kuuluvat kulttuuriohjelma-jaoksen toiminnan piiriin ja siten luonnontieteiden toimituspäällikön, maisteri Mauri Soikkasen vastuuseen. Luontoemon pariin houkuttelevat ajo-ohjeet tulevat näin jatkumaan Taljan neuvomina ainakin tämän vuoden loppuun saakka. Vasta ensi budjettivuonna on tarkoitus toteuttaa liikenneohjelmien suunniteltu siirto kulttuurityöryhmän alaisuudesta maisteri Martti Silvennoisen johtaman yhteiskunnallisen työryhmän hoitoon, minkä artikkelissa (HYMY 8/70) uskoimme jo erheellisesti tapahtuneen.

Niinpä taljalaiset edelleenkin jatkavat työtoveriensa ja Taljan mainostamista radion liikenneohjelmissa. Viimeksi Taljan piirustuskonttorin vanhin, piirustusteknikko Heino Vattulaisen kuultiin esiintyvän liikenteen asiantuntijana neuvomassa pikkuväkeä muistimme mukaan työtoverinsa Tapio Leväahon haastattelemana. Talja toteuttaa kristillistä tulonjakoa Yleisradion palkkioilla.

Omaisuustaseen autolainat-kohta muuttui

Hymylehden 8/70 artikkelissa ihmettelimme, mitä kätkeytyikään Tapaturmantorjunta ry:n omaisuustaseen autolainat-kohdan summaan 77 700 mk. Oletimme siihen kätkeytyvän henkilökunnalle auton ostoa varten myönnetyt vipit. Artikkelimme teksti jatkui:

"Tähänkö julkisia liikenneturvallisuusvaroja käytetään Taljassa. Julkisen valvonnan puuttuessa lienee mahdotonta saada tietää, kuinka edullisia Taljan myöntämät lainat ovat. Ilmeisesti ne kuitenkin korkonsa puolesta ovat edullisempia kuin virallisten rahalaitosten myöntämät lainat."

Silloin lehdellämme oli käytettävissään Tapaturmantorjunta ry:n taseen vedos. Kun toimintakertomus taseineen nyt on painettu ja julkaistu havaitaan, että autolainat-kohta on muuttunut pelkäksi "Lainat"-nimikkeeksi. Huono omatunto vaivaa aivan selvästi Taljan johtajia. Mikä olisikaan Taljan julkinen, virallinen selitys asiasta?

Lisää kysymyksiä

Kahdessa Hymylehden artikkelissa olemme esittäneet Taljan vastattaviksi toista sataa kysymystä, joilla on vakavaa merkitystä luottamuksen säilymiseksi Taljan ja suuren yleisön välillä. Talja ei ole vaivautunut vastaamaan yhteenkään kysymykseen.

Edellä esitetyt kysymykset ovat liittyneet artikkeleiden aineistoon. Koska meillä vieläkin on Taljaa koskevaa aineistoa yli tarpeemme, esitämme eräitä kysymyksiä konkreettisina, ilman perustelevaa kerrontaa. Ehkä Taljan on helpompi vastata niihin:

1. **Mitä ovat Aulanko-päivät julkisen sanan kesyttämiseksi juottaen ja syöttäen maksaneet maamme liikenneturvallisuudelle?**
2. **Mitä ovat ulkomaille kesäisin suunnatut ryhmämatkat maksaneet ja mitä tarkoitusta ne ovat palvelleet?**
3. **Mitä ovat hovioikeuden liikennepäivät maksaneet Taljalle ja mitä varten Talja niitä maksaa?**
4. **Mitä maksoi Taljan toimiston korjaus kesällä 1964?**
5. **Täsmälleen mitä töitä ja mitä maksuja Talja on suorittanut kirjapaino Kilama Oy:lle?**
6. **Miksi Talja maksaa filmituotanto Veikko Laihaselle käytännössä ohjehintojen mukaan, kun filmialalla poikkeuksetta myönnetään 30 % alennuksia ja monet yksityiset myöntävät jopa 60 % alennuksia?**
7. **Mitä maksoivat johtajien joulujuhlat 1964, joihin ei aluetoimistojen apulaisia kutsuttu "rahan puutteen vuoksi"?**
8. **Miksi lentokone ei kelvannut 19. 11. -64 johtaja Kaarlo Leinoselle kun hän ei saanut ministerinpaikkaa junassa maaherra Palovedenkään avulla, vaan ajatutti itsensä Kuopioon 116,74 mk:lla kun lento olisi maksanut 12 mk?**
9. **Miksei Taljassa porrasteta eri vakansseille vaatimuksia ja makseta palkkaa sen mukaan. Miksi mielivaltaisuus rehottaa ja miksi palkkoja määrätään salamyhkäisesti "liivintaskulapulla" tai johtajien kuiskuttelulla. Miten palkkataso saattaa vuodessa nousta toisella osastolla 600 mk/kk, toisella ei ollenkaan. Mistä syystä Taljan johtajat nostavat yli 6 000 mk:n kuukausiansioita luontaisetujen lisäksi, kun heidän koulutustaan vastaavan pätevänkin ja ahkeran miehen palkka on huomattavasti pienempi?**

Lopuksi vastaus Taljan johtaja Kaarlo Leinosen ilkeämieliseen kysymykseen sen johdosta, että Talja on palkannut tämän artikkelin kirjoittajan serkun, toimittaja Kai Bremerin tiedotustehtäviinsä:

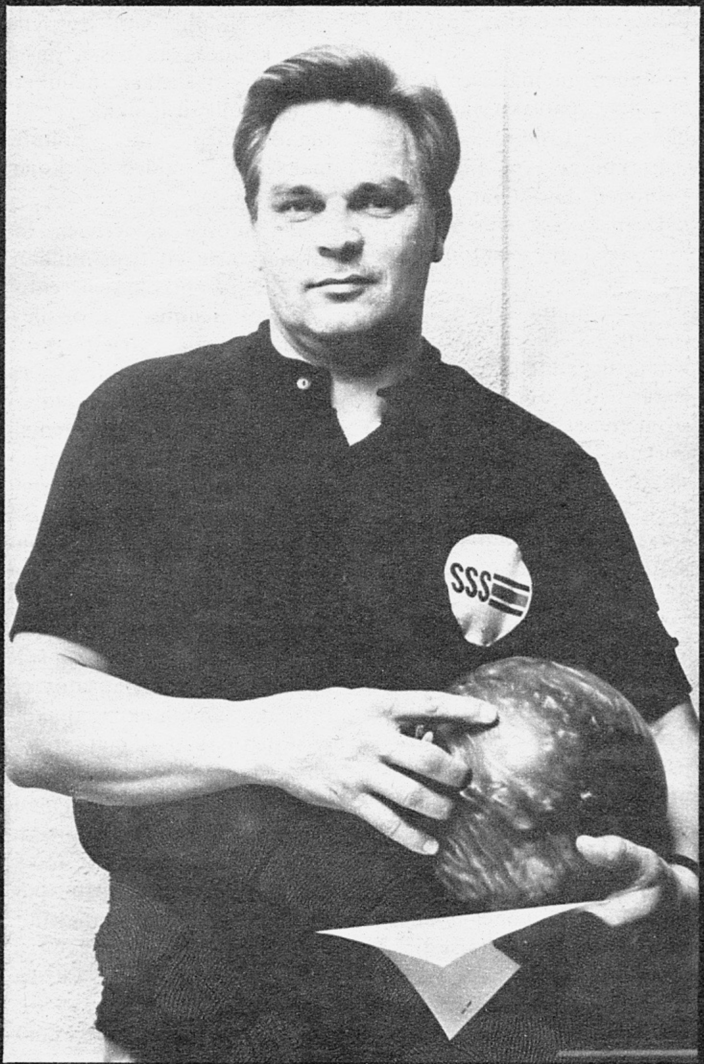
— En usko saman etukirjaimen tai allekirjoituksena käytetyn K. Bremerin aiheuttavan sekaannusta ja tiedän ettei Kai Bremerin toiminta tule koitumaan Klaus Bremerin vahingoksi kuten toivotte. Serkkuni Kai Bremerin kuuluminen Taljan henkilökuntaan sekä hänen riippuvuutensa Kaarlo Leinosen valvomasta palkanmaksusta ei missään tapauksessa tule muuttamaan suhtautumistani Taljaan ja tulen aivan varmasti jatkamaan "sekaantumistani Taljan asioihin" jos siihen on aihetta vaikka Kai Bremer nostettaisiinkin kilveksi Leinosen ja Linnoilan eteen. Itse asiassa K. Bremer on parasta, mitä Taljalle on tähän mennessä sattunut, mutta sitä johtaja Kaarlo Leinonen tuskin ymmärtää. ☐

Taljan entinen Keski-Suomen ja Uudenmaanläänin aluepäällikkö:

TALJAN JOHTAJAT NOSTIVAT PÄIVÄRAHAA LOMILLAANKIN!

■ Voimistelunopettaja Heikki Järvelä luopui 1964 hyvästä toimestaan kansakoulujen liikunnantarkastajana Helsingissä mm. ideologisista syistä palvellakseen Taljaa ja maamme liikenneturvallisuutta, jonka hän näki synkkänä ja huolestuttavana. Taljan hallitus valitsi Järvelän 160 hakijan joukosta Keski-Suomen aluepäällikökseen.

■ Siirtyessään Taljan palvelukseen Jyväskylään Järvelä joutui myymään asuntonsa Helsingissä, hänen hammaslääkärivaimonsa joutui luopumaan praktiikastaan ja laajasta asiakaspiiristään Helsingissä ja perheen lapset joutuivat jättämään ystäväpiirinsä ja tutun

kouluympäristönsä. Koko perhe joutui uudisraivaajien tavoin aloittamaan uuden elämän uudessa, vieraassa kaupungissa.

■ Hyvin pian Järvelä joutui havaitsemaan, että Taljan johtajat eivät suinkaan toimineet ideologisista syistä, vaan hyvinkin laskelmoivasti ja omaa voittoa tavoitellen.

■ Muuan yleisön ääni lehtemme 8/70 postia -osastossa sivusi Järvelän osuutta Taljan toiminnassa, ja nyt on lehtori Heikki Järvelä lähettänyt lehtemme toimitukselle vastauksensa, joka suorasukaisesti ja hätkähdyttävästi kertoo mm. todellisen syyn Taljan ja Järvelän erosta.

KÄÄNNÄ

TALJAN johtajat nostivat päivärahaa lomillaankin!

”Taljan vaiteliaisuutta ihmettelevälle naapurille” ja Hymyn lukijoille:

Hymyn 8/70 postia -osastossa kyseinen nimimerkki sivusi asioita, jotka Taljan Keski-Suomen aluetoimiston päällikkönä (1964) tunnen.

1. Taljan johtaja Kaarlo Leinonen peruutti todella kahdesti Keski-Suomen aluetoimiston avajaiset. Ensimmäinen avauspäivä 29. 9. oli sovittu maaherran ja kaupungin johdon kanssa, mutta se peruuntui Leinosen ilmoituksesta. Toinen avajaispäivä oli 22. 10. Kutsuttuja olivat mm. maaherra ja lääninhallituksen ylin johto, kaupungin, yliopiston ja suurimpien liikeyritysten johdot, koulujen johtajat, auto- ja moottorijärjestöjen johtajat, sotilas- ja poliisiviranomaiset, lähikuntien liikennelautakuntien johdot jne. Leinonen oli määrännyt tuomari V. Pajusen soittamaan peruutuksensa avajaispäivän aamuna. Erikoisesti muistan sen, että maaherra Palovesi oli käymässä Helsingissä ja ehti jo lähteä paluumatkalle Taljan Jyväskylän toimiston avajaisiin, koska myöhäinen peruutus ei ehtinyt tavoittaa häntä Helsingissä. Mainittakoon että Leinonen vietti koko avajaispäivän Taljan toimistossa Helsingissä eikä henkilökunta ymmärtänyt peruutuksen syytä. Peruutus oli shokki työlleni Jyväskylässä.

2. Kaarlo Leinonen ei saapunut työpaikaltaan Iso-Roobertink. 20:stä Taljan kurssipaikalle Snellmanin kansakoululle Punavuorenkadulle. Etäisyys on n. 300 m. Maisteri Linnoila pelasti tilanteen ja tuli. Kurssilaiset eivät olleet pettyneitä Leinosen esteestä.

3. Sain anoa itse eroa Taljasta hallituksen kokouksen 14. 1. -65 jälkeen seuraavista syistä:

Syksyllä 1964 hoidin yksin kolmea Taljan vakanssia, nimittäin Keski-Suomen ja Uudenmaanläänin aluetoimistojen päällikkyyttä sekä oppikoulujen liikennekilpailuoperaatiota. Kuljin omalla autollani Taljan osastopäälliköiden luvalla öitä myöten paikasta toiseen.

Leinonen muutatti työmatkoistani johtuvat km-maksut junalipuiksi ja linja-autokuluiksi. Tappiokseni olisi tullut n. 2 000 mk.

Aluetoimiston avajaisjupakka oli merkitty päiväkirjaani punaisella rajattuna. Leinonen huomasi sen tarkastaessaan päiväkirjaani, eikä hän pitänyt siitä.

Elokuussa 1964 Linnoila ja Leinonen ilmoittivat toimipaikakseni Jyväskylän. Myin silloin Helsingin asuntoni. Marraskuun 19. Leinonen olisi siirtänyt minut takaisin Helsinkiin. Perheeni uusi koti valmistui kuitenkin Jyväskylässä 1. 12. Samalla vaimoni — hammaslääkäri — oli jo purkanut praktiikkansa Helsingissä ja perustanut uuden Jyväskylässä. Jouduin näin kerrassaan vastenmieliseen tilanteeseen ilman omaa syytäni.

Varsinainen pommi räjähti 7. 1. -65. Leinonen koki primitiivireaktion puhelimessa, koska en suostunut muuttamaan matkalaskujani valheellisiksi Leinosen ehdotuksen mukaan, ja hän kehotti minua eroamaan heti.

— Soitin Linnoilalle, joka pyysi minua rauhoittumaan.

Kaarlo Leinonen ilmoitti kuitenkin omavaltaisesti jo seuraavana päivänä maaherra Eino Palovedelle, että Järvelä aikoo erota Taljan palveluksesta.

Kirjoitin 10. 1. Taljan hallituksen jäsenille selostavan kirjeen toiminnastani, ja ehdotin suullista raportointia seuraavassa kokouksessa. Vihjaisin Leinosen minulle esittämästä erouhasta. Luotin siihen, että Taljan hallitus, joka oli aikanaan valinnut minut palvelukseensa 160 hakijan joukosta, myös päättää työsuhteeni jatkumisesta tai loppumisesta eikä suinkaan johtaja Leinonen. Leinonen kuitenkin saneli Taljan hallitukselle arvovaltakysymykseksi tulleen eropakon (Linnoilan ollessa varsinaisena edustajana kokouksessa), ja Taljan hallitus päätti minua kuulematta ehdottaa eroanomustani kokouksessaan 14. 1. -65.

Toteaisin että Kaarlo Leinonen ei kertaakaan ollut kuulemassa esitelmiäni tai seuraamassa työtäni kentällä, ei ainoatakaan huomautusta annettu koko vuoden aikana, oma toimistoni oli Taljan halvin aluetoimisto, kuljin eniten viiden läänin liikennepäivillä sekä oppikoulujen rehtorien liikenneturva- ja pr-tilaisuuksissa. Hoidin silti syksyllä 1964 kolmea vakanssia, joista nykyisin maksetaan nelinkertainen kuukausipalkka verrattuna siihen, mitä minulle maksettiin näiden virkojen hoitamisesta.

4. Leinosen ja perheen lomamatkoista en tiedä mitään. Itse pidin oppikoulujen rehtoreille 13 tiedotus- ja pr-tilaisuutta. Talja järjesti niitä kaikkiaan 14! Rovaniemen tilaisuuden hoitivat näet taljalaiset itse, koska Rovaniemeltä pääsi sitten halvalla jatkamaan matkaa Laanilaan talvilomalle. Talja hoiti liikennekongressimatkoille hyviä tuttujaan ja vuoteen 1965 asti maasutettiin esim. TVH:n piiri-insinöörejä, poliisin komisarioryhmiä jne. ulkomaisille opintomatkoille. Maasutus oli räikeätä samalla kun aluetoimistojen palkat ja matkarahat olivat erittäin kitsaita.

5. Leinosen pahviröttelöautotallista en tiedä mitään, mutta Leinonen tarjosi 15. 1. tullessaan inventoimaan lähtöpäivänäni Taljan omaisuutta Jyväskylään autonvaihtoa. Minulla oli uusi 1964 Citroen Super ID, Leinosella 1959—60 Austin Cambridge. Leinonen tarjosi vaihdossa 2 500 mk välirahaa. En luonnollisestikaan suostunut röyhkeään ehdotukseen. Leinonen hankki 1965 kesällä uuden Chrysler Valiantin Taljalta virka-autoksi ja ajeli sillä työ- ja kotimatkansa. Ehkä velotti vielä tallivuokran ja km-korvauksenkin Taljalta? Uskon Hymyn 8/70 epäilyn oikeaksi. Oletan että Taljan johtajat perivät km-korvauksetkin ajoistaan autoilla, jotka he ovat hankkineet itselleen julkisilla varoilla.

7. Taljan johtajat saavat ainakin kotimaan lomat palkallisina, jopa päivärahatkin tullessaan esim. Ruuponsaareen avaamaan esim. liukkaan ajon kurssit ja ”valvoessaan” muiden töitä ja hiihdellessään itse ihanilla Keski-Suomen hangilla. Ulkomaiset kongressimatkat ovat tietysti ilmaiset ja ulkomaisin päivärahamaksuin korvatut.

Nimimerkki ”Taljan vaiteliaisuutta ihmettelevä” saa tuhansia muita ihmettelemään, mutta entisenä taljalaisena ja Taljan Keski-Suomen aluepäällikkönä ilmoitan, että Hymy on artikkeleissaan osunut niin tarkoin ja niin monelta taholta saatuihin tosiasiatietoihin oikeaan, ettei Taljan johdolla ole aihetta olla muuta kuin vaitelias.

Luopuessani Taljan liikenneturvallisuustyön hyväksi entisestä toimestani, asunnostani Helsingissä, vaimo työstään ja lapset turvallisesta ja tutusta koti- ja kouluympäristöstään osoitin mielestäni olevani ja olinkin erittäin innostunut tekemään työtä liikenneturvallisuuden sekä työ- ja kotiturvallisuuden hyväksi. Tämä kaikki oli sinisilmäistä ideologiaa, joka mielestäni hautautui omanvoitonpyyntisten Taljan johtajien ja hallituksenkin tietämättömyyden takia koko organisaation salakuoppiin, jotka vasta nyt paljastuvat. Oheistan valokuvat päiväkirjani sivuista todistusaineistona ja jatkan myöhemmin tarvittaessa todistusteni ketjua.

Vielä kiitos Hymylehdelle, joka ainutlaatuisen laajalevikkisenä on hyvä väline tiedottamaan totuuden Taljasta. Totuus ei pala tulessakaan.

Heikki Järvelä
lehtori, VO
Jyväskylä

Persikkaiho on hyväilynpehmeä

Persikkaiho — persikkaposki.
Kaunis katsoa, suloinen koskea —
hyväiltäväksi luotu.

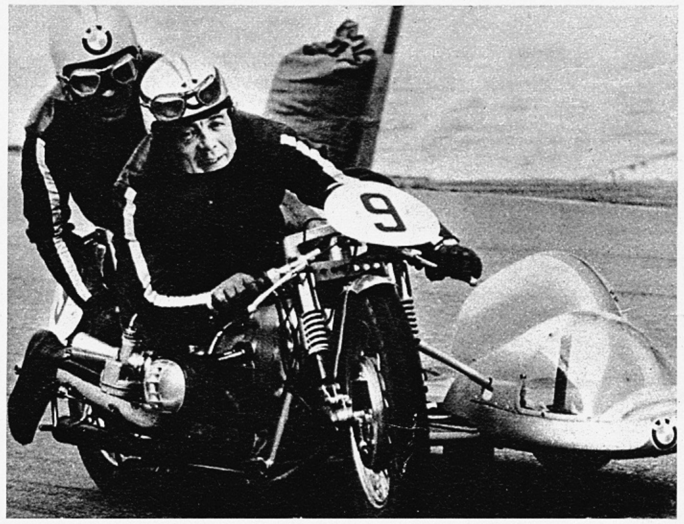
Peach Milk on ihanteellinen kosteusmaito jokaiselle ihotyypille.
Se sisältää aidosta persikasta saatua luonnonuutetta sekä kosteuttavia
ja pehmentäviä kasviöljyjä.
Kasvoihinne ja koko kehoonne persikan pehmeys.

SUOMEN KANSAN LINSSILUTEET

Missä tahansa valokuvaajia, elokuvaajia, toimittajia tai muita vastaavia liikkuu, siellä liikkuu myös kansanedustaja Erkki Hara, m e n e v ä m i e s todella. Erkki Haran kuvasi Pekka Kuparinen.

Linssilude, latinaksi cimex optica, on sellainen Suomen Tasavallan kansalainen, joka on täysin väritön, mauton ja hajuton KUNNES — paikalle tulee valokuvaaja, elokuvaaja tai toimittaja.
Silloin tämä kansalainen tekee MITÄ TAHANSA. Hän on kuin muinaisranskalainen filosofi, jolle mikään inhimillinen ei ollut vierasta. Ei linssiluteellemmekaan, jos joku teko tai sana kuvataan tai kirjoitetaan.
Hymylehti esittelee toimittajien ja valokuvaajien äänestyksen tuloksen:

1. Erkki Hara
2. Pentti Ylösjoki
3. Veikko Vennamo
4. Ralf Friberg
5. Laila Pullinen
6. Fjalar Jarva
7. Ville-Veikko Salminen
8. Ann-Christine Nyström
9. Aimo Pajunen
10. Panu Toivonen
11. Lola
12. Niilo Tarvajärvi

Lukuisia hajaääniä saivat mm: Timo T. Kaukonen, Teuvo Aura, Purtsi, Lenita ja Ingvar S. Melin, Jaakko Jahnukainen, Hannu Taanila, Virpi Miettinen, Rauno Aaltonen, Pertti Salolainen, Jukka Uunila ja Juho Tenhiälä.

Suomen Kansan Linssiluteiden Kuninkaan kyseenalaisen arvonimen on saanut kansanedustaja Erkki Hara. Perusteluja valinnalle on. Viittaamme tekstiin ja kuvaan, joka liittyy Laila Pulliseen. Siitäkin löytyy Hara kurkistelemassa.

Kansanedustaja Erkki Hara myönsi haastattelun, koska

— Julkisuuden leikkiin ryhtyneen täytyy leikki kestää.

— Ei mielestään ole linssilude.

Hän arvelee suosionsa tässä äänestyksessä johtuvan siitä, että

— On samanaikaisesti ollut 60 yhteiskunnallisessa ja järjestöllisessä luottamustehtävässä. Tämä lienee järjestötoiminnan Suomen ennätys.

— On mukana yleensä kaikkialla siellä, missä jotakin tapahtuu.

— On yrittänyt vältellä lehtien, tv:n ja radion antamaa pinnallista julkisuutta.

— Ihmiset haluavat nähdä niitä, jotka edustavat heitä. Suorastaan palvotaan niitä, joille on annettu valtakirja korkeisiin tehtäviin, esim. Kennedyt ja kuningatar Elisabeth.

— On sitä mieltä, että mies itse puhuu puolestaan, ei hyvin hoidettu suhdetoiminta.

Erkki Haran erittely itsestään:

— Viihdyn yhteiskunnallisissa tehtävissä 100 %:sti.

— Elämäntehtäväni ja ammattini on perheen isyys, 9 lasta.

— Nautin elämäni joka hetkestä.

— Olen 100 % vihkiytynyt urheiluun.

— Monet sortuvat, mutta Erkki Hara on edelleen kuvassa mukana, nyt jo 13. valtiopäivillä.

— Parhaat vuodet ovat vielä edessäpäin.

Hymyn toimitus puolestaan toteaa Erkki Harasta, että hänen tehtävänsä täystyöllistäisivät 10 normaalia miestä.

Mielipide nimityksestä?

— Tämä kai on amerikkalaisten keksintö, lienee alunperin peräti linssitäi. Ei se minun kohdallani osu oikeaan, minä olen kyllä hyvin mieto linssilude. Myönnän, että tehtäviini liittyy mukanaolo kovin monessa paikassa, mutta eikö sellainen ole paremminkin MENEVÄ MIES.

Erkki Haran omiin mielipiteisiin lisättäköön määritelmä "menevästä miehestä". Se on sellainen, joka kahdella jalalla kävelee ja kolmannella astuu.

KÄÄNNÄ

EFFÉ ehostaa haalistuneet kesähiukset
WELLAn sävyttävä kampausneste EFFÉ kirkastaa kesän haalistamat hiuksenne ja tasoittaa niiden värisävyn.
Tai halutessanne muuttaa hellävaraisesti hiustenne värisävyn mieleiseenne suuntaan!
Samalla EFFÉ tietysti kiinnittää kampauksenne.
Valitkaa EFFÉn kahdeksasta värisävystä omille hiuksillenne sopiva.
Kemikalikaupoista.
WELLA
Oy INTRO Ab
WELLA — hiuskosmetiikan maailmanmerkki

LINSSILUTEET

2. PENTTI YLÖSJOKI

Poliisineuvos
Keskusrikospoliisin päällikkö

Tasavallan linssilude numero kaksi ylittää monen mielestä Erkki Haran kyvyt.

Hara on "aina kuvassa mukana" olemisellaan pääasiassa hyödyttänyt itseään. Hänen vaikuttimensa ovat puhtaammat ja aidommat kuin Tasavallan Suulaimman Poliisineuvoksen, siitä Hara sai ratkaisevan lisäpisteen.

Ylösjoki on julkisuudenkaipuullaan sotkenut täydellisesti johtamansa keskusrikospoliisin.

Ylipoliisipäällikkö, linssin ystävä numero 6, on kironnut hänet.

Rikostutkijat muistavat kirota hänet jokaisessa iltarukouksessaan.

Rikolliset ja heidän uhrinsa toivovat, että Ylösjoki saisi vakanssin kuuromykkien maassa ulosottomiehenä.

Jo vuosia on jokainen tämän maan toimitussihteeri huonona uutispäivänä hädissään soittanut krp:n päällikölle. Ylösjoelta saa aina uutisen: — ja jonkun möhläyksen, josta saa rautaisen otsikon. Usein on lehtimiehen kunniantunto saanut ratkaista, onko lausunnot voinut julkaista, ei se, mitä Ylösjoki on sanonut.

Suurien rikosjuttujen yhteydessä Pentti Ylösjoki on mieluimmin jakanut aineiston lehdille seitsemänä eri osana. Näin on lehtiin saatu viikon ajaksi jokaisena päivänä Ylösjoen nimellä varustettu juttu sen sijaan, että asia olisi julkistettu kerralla kokonaan.

Teimme kokeen. Toimittaja soitti sunnuntaipäivänä 20. 9. poliisineuvoksen kesähuvilalle ja tiedusteli, miten uusi naistenmuoti, midi ja maksi ovat vaikuttaneet raiskaustilastoja alentavasti. Ylösjokihan oli aikanaan arvellut minin käyttämisen olevan suoranaista seksuaalisesti kieroutuneiden henkilöiden kiihoittamista.

— Tätä ei ole virallisesti tutkittu, kukin on arvellut vain mielessään. Yksi tekijä ei koskaan ole ratkaiseva, varsinkin sukupuolirikoksessa aika ja paikka merkitsevät. Eihän sitä nyt kukaan Aleksanterinkadulla lähde, siellä on vaikea tehdä siveellisyysrikosta, mutta syrjätiellä ja pimeässä se käy helpommin. Kaikki vaikuttaa kaikkeen. Totta kai pukeutumisella on oma vaikutuksensa sellaisiin, jotka ovat allergisia, sillä lailla taipuvaisia . . .

Kiitämme.

m.o.t.

3. VEIKKO VENNAMO

Tullineuvos

Suunnaton itsekeskeisyys on muuttumassa aseeksi Vennamoa itseään vastaan.

Silloin kun Vennamo oli SMP ja SMP oli Vennamo eduskunnassa, hän kohteli haastattelijaa kuin kansaa. Hän kiihtyi toimittajalle, piti tauottomia vuodatuksia kuin vaalitaistelutilaisuudessa.

Nyt, kun häntä on yhä enemmän arvosteltu, hänen asenteensa on muuttunut hyökkääväksi.

Hänen toimintansa peilikuvana on koko puolueen toiminta.

— Vennamon laskettiin olleen eniten esillä tv:ssä ja radiossa kaikista kansanedustajista edellisen eduskunnan aikana. Siispä hän teki eduskuntakyselyn siitä, miksi Yleisradio sortaa häntä eikä salli hänen esiintyä.

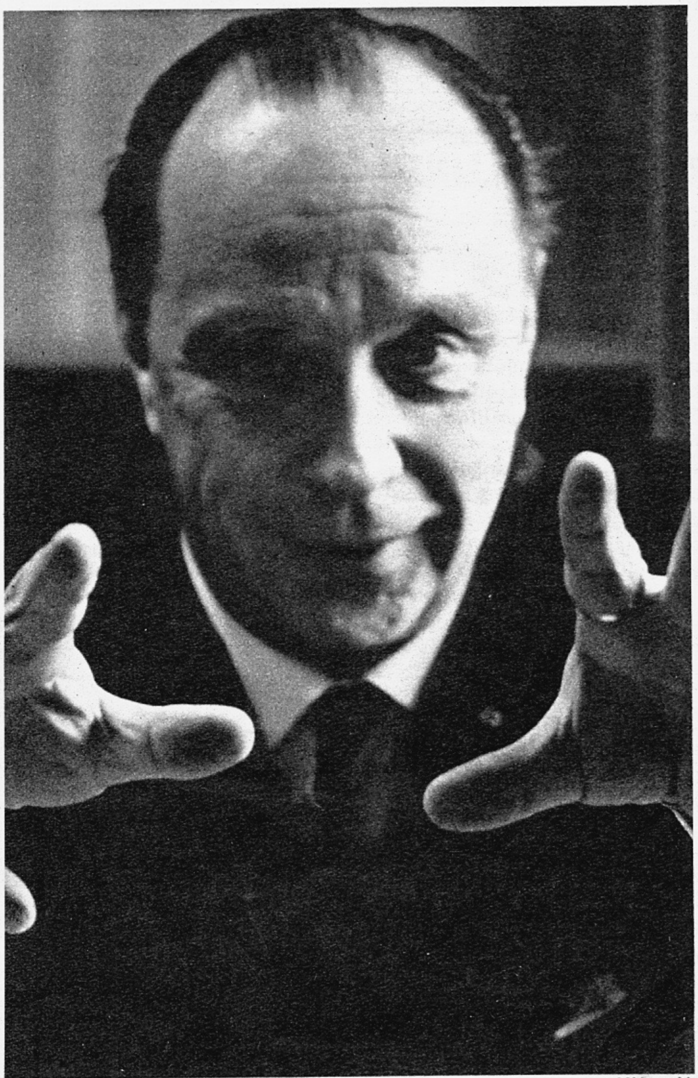
— Vennamo munasi järjettömillä puhetulvillaan tv:n hallituskriisikeskustelun. Siispä hän teki valituksen, että hänen puhettaan oli leikelty, vaikka ohjelma esitettiinkin sellaisenaan.

— Vennamo hyökkää jatkuvasti puoluetukea vastaan. Kuitenkin juuri hänen puolueensa talous on täysin riippuvainen puoluetuesta, enemmän kuin millään muulla puolueella. Edessä olisi täysi konkurssi ilman tätä tukea.

Veikko Vennamon pohjattoman itsekeskeisyyden sävyttämä poliittinen kiukuttelu on ollut pitkään tässä maassa suosittua kansanhuvia. Tämä on taannut tullineuvokselle pronssitilan linssiluteittemme kivikovassa tusinassa.

Sitä mukaa kun DDT sivistyksen myötä leviää korpikylien tölleihin ja torppiin hävittäen viimeisetkin syöpäläiset, lienee Vennamonkin luovutettava kärkisijansa niille politiikantekijöille, jotka osaavat uusiutua. Ikivanhan levyn soittamiseen kyllästyy piankin sekin kansa, joka kyllä tietää.

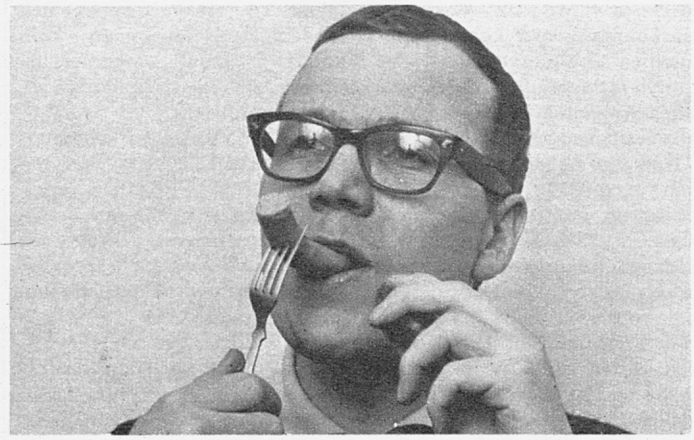
Toimittajat toivottavat hyvästä sydämestään: TERVEMENOA.

KÄÄNNÄ

LINSSILUTEET

4. RALF FRIBERG
Kansanedustaja

Toisaalla tässä numerossa toimittaja Antti Kovanen tarkastelee sitä häikäilemätöntä Yleisradion ohjelma-ajan ja tekniikan väärinkäyttöä, jonka avulla Friberg loi poliittista uraansa toimiessaan uutispäällikkönä.

Linssiluteena Friberg on miellyttävä.

Hän on niitä pitkälle pyrkiviä, jotka kenties voisivat myydä vanhan isoäitinsä päästäkseen urallaan eteenpäin.

Ammattitoimittajana hän kuitenkin hallitsee pelin säännöt. Hän potkaisee harvoin toista toimittajaa suvunjatkamisalueelle, sillä hän tietää, miten paljon toimittajasta viime kädessä riippuu hänen päämääränsä saavuttaminen.

Takaapäin hän tosin voi pistää puukolla, mutta sehän on pistetyn kannalta armeliasta, koska ei pääse näkemään, kuka löi. Friberg kutsuu itseään "hymyileväksi tappajaksi".

Fribergin asema lienee tällä hetkellä vaikea. Vanha työnantaja, valtiojohtoinen yleisradioyhtiö ei enää ole hänen peukalopihdissään. Puoluelehdistö puolestaan on hieman varttuneempien ja syvemmältä työväenliikkeen riveistä vauhtia ottaneiden jermujen hallussa: pääsy kielletty.

Friberg pääsi aikanaan Ruotsalaisen Kansanpuolueen edustajana Helsingin kaupunginvaltuustoon puuhaamalla ehkäisyvälineautomaattia yliopiston asuntolaan.

Eduskuntaan takasi tien neljän vuoden televisiokoneiston maksuton käyttö. Mainos-tv:ssä maksaa mainosminuutti jopa vanhan miljoonan, Fribergille sen sijaan maksettiin hänen toiminnastaan itsensä mainostamiseksi.

Kukahan kustantaa seuraavat vaalit ja millä tavalla?

Hän saattaa pian löytää itsensä tämän listan ykkössijalta.

5. LAILA PULLINEN
Kuvanveistäjä

Sai viimeisimmän kohun itsestään julkisuuteen paljastamalla, että hänellä on kaksoisolento, joka hummaa, herättää huomiota ja on mahdottoman miehiinmenevä. Kaksoisolennossa oli se erittäin kiusallinen piirre, että se oli paitsi Lailan itsensä näköinen, kokoinen ja makuinen, myös kovin perso jättämään puhelinnumeroaan ja osoitetaan: siis tietysti taiteilijatar Pullisen numeroita.

Ystävät ja paremmin tuntevat kertovat nauraneensa makeat naurut: kuulemma tuntevat hyvin tämän kaksoisolennon.

La Laila sen sijaan on ollut tikahtua mielihyvään keksittyään peräti kahdesti etusivun jutun itsestään Tasavallan Pääjohtajan kustannuksella.

Kun Laila Pullisen reliefi paljastettiin Kalastajatorpalla runsas vuosi sitten, hän tokaisi kättelemään tulleelle presidentti Kekkoselle.

— Mitä Te nyt sanotte herra presidentti. Minä kuulin viime itsenäisyyden päivän vastaanotolla linnassa, että olisitte sanonut, ettei työni olekaan taidetta.

Presidentti kiiruhti vakuuttamaan, että hän on aina pitänyt nti Pullisen taiteesta, josta sitten seuraavan päivän iltapäivälehti sai huomiotaherättävän otsikon.

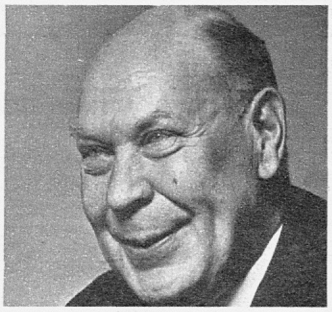
Ovela ja kuulemma kyseiselle kuvanveistäjälle ominainen tapa saada aikaan juttu itsestään.

Lehtikuvaajat totesivat sen jälleen kerran viime vuoden joulukuun kuudentena, jolloin "ystävien kesken Lallu vaan" purjehti linnan parketilla asunsa ehos- ja tehosteena vitjat vyötäröllä ja lanteilla. Pullinen heitti vitjat ohimenevän presidentin syliin ja tiedusteli illan isännän mielipidettä niistä. Mielipide lienee hukkunut kameroiden sarjatuleen: tällä kertaa kuva oli maan suurimmassa päivälehdessä.

Kelpaa sitä näillä lahjoilla ihmetellä tv-ohjelmassa (Kuluttajan tuumat), että mitä minä "pieni ja hento" nainen täällä teen. — Mitä minä nyt tässä osaan muuta kuin ihmetellä. Se ohjelma meni siis ihmetellessä, mutta mukana olikin vain Donnereita ja Nummisia.

6. FJALAR JARVA
Ylipoliisipäällikkö

Tämän listan eräs kirkkain helmi. Löytyy aina sieltä mistä valokuvaajatkin.

Asioissa, joissa pitäisi ottaa kantaa, pitää julkisuuteen sellaisen hymyilyetäisyyden.

Kuva jota ei ole otettu: Jarva totisena.

7. VILLE-VEIKKO SALMINEN
Näyttelijä

Ostakaa kymmenen viimeisen kuukauden aikana ilmestynyttä aikakauslehteä: niistä yhdeksässä Ville-Veikko tilittää, tunnustaa, ripittäytyy, paljastaa, kiistää, oikaisee.

Jokainen juttu on tuonut Ville-Veikon pohjattomaan rahapulaan muutaman satalappusen.

Tiedot eivät edes aina ole oikeita: pitää vähän puhua asian vierestä, että pääsee kilpailevan kustantajan lehdessä oikaisemaan.

Niin kauan, kuin Ville Salminen on Mainos-tv:n teatteripäällikkönä, riittää pojalle hommia televisiossa.

Niin kauan, kuin fysiikka kestää elämistä pöhöttymättä, riittää Ajanmiehen pukumainoksissa tilaa.

Niin kauan riittää julkisuutta ja somisteeksi joku menneen talven missi.

Ville-Veikolle tämänkaltainen julkisuus tuskin tuottaa muuta kuin haittaa. Kokonaisuutta ajatellen. Mutta juttu tai kuvat ne ovat kuin krapularyyppy. On selvitettävä tästä päivästä, vaikka sitten huomisen kustannuksella.

8. ANN-CHRISTINE NYSTRÖM
Naimaton

Kiltein kaikista. Todellinen lemmikki-cimex.

Kätkee epävarmuuttaan laulajana — on muuten hyvä — kaikenlaiseen romuun ja rihkamaan: milloin pitää olla pyöreä sänky, milloin nyrkkeilijä. Iso asunto ja äitikin on jo käytetty idea.

Väittävät, että Crisse on niitä julkkiksia, jotka ovat julkisuuden takia menneet pilalle.

Tavatonta ystävällisyyttään, aina ja kaikille, hän ei kuitenkaan ole unohtanut.

Kun hän kadulla pysäyttää valokuvaajan ja ehdottaa vaikka suutelukohtauksen järjestämistä Senaatintorille senhetkisen miesystävänsä kanssa, hän tarjoaa kahvit ja särpimet, tuli jutusta sitten kiltti, puolipirullinen tai kokoperhana.

Pääasia, että on kirjoitettu. Pääasia, että näkee kuvia painettuna. Omia kuvia.

On tilanteita, joissa toimittaja on valmis polvillaan rukoilemaan, että saisi jutun tai kuvan. Näitä tilanteita ei Crissen seurassa ole.

Crissen kaltaisten linssiluteitten seurassa maailma olisi toimittajallekin miellyttävämpi.

9. AIMO PAJUNEN
Everstiluutnantti

Vaikutti ensinäkemältä everstin popliiniin puetulta Mikki-Hiireltä.

Mutta kun aukaisi suunsa ja ryhtyi hoitelemaan Salt-neuvottelujen pr-päällikön töitä ansaitsi seuraavat arvostelut:

— helvetin älykäs
— nokkela
— merkillinen ilmiö

Aimo Pajunen on löytänyt kanavan, jota pitkin hän polkee vielä pitkälle. Puolustuslaitoksessa ei liiemmälti ole suhdetoimintataitoisia päällysmiehiä.

Viihtyminen linssin edessä ei tuottanut tuskaa edes silloin, kun TV 2:n ”Parast aikaa” -ohjelmaan kuvattiin aamuvarhaisella keskellä kuumimpien Saltkiireiden.

Vaimon suutelukohtaukset menivät uusiksi moneen kertaan. Tavallinen virkamies olisi toivotellut elokuvaajat hornan kuuseen, Pajunen otti ”kerran vielä”.

Kertoivat, että tuleva kenraali hykerteli kuin hiiren niellyt kissa, kun kohtaus lopulta meni purkkiin.

Niin sitä menevät pienen maan sotilaat suudellen maailmankartalle.

10. PANU TOIVONEN
Public Relations -mies

Kun Aleksin kävelykatua puuhattiin Helsinkiin, Panu Toivonen kirjoitti päivittäin kaikkien lehtien yleisönosastoihin vastustaen suunnitelmaa.

Kun kävely-Aleksi avattiin, Panu Toivonen marssi kulkueen eturivissä onnellisena rinta niin pystyssä, että oli räätälintyö revetä.

Lopuksi Toivonen vastusti kadun purkamista.

Hänen toiminnassaan ei ole mitään linjaa. Pääasia, että saa olla mukana julkisuudessa.

Panu Toivonen on huomannut, että täydellinen linjattomuus ottaa varmimmin tuulta. Jos on yksisuuntainen johonkin päin, tulee kerralla ammennetuksi tyhjiin. Mutta jos mielipiteet ovat joka päivä toisistaan poikkeavia, alkaa ihminen käydä mielenkiintoiseksi.

Kysytte kenties, kuka on Panu Toivonen?

Hän on se pystyynnostetun uppotukin ryhdillä varustettu mies, joka yhdessä tv-ohjelmassa keskusteli Arvo Salon kanssa kävely-Aleksilla.

Toivosen suurin murhe oli: istuikohan puku varmasti hyvin.

11. LOLA
Paljas laulajatar

Lola, Alias Pirjo Väyrynen.

Esiintyi ensin lavalla rinnat paljaana vai oliko se nyt läpinäkyvissä.

Kärsi lehtihaastatteluissa hirveitä moraalisia tuskia.

Lieventääkseen niitä, meni Jallun alastonkuviin.

Yksinkertaisesti laskelmoiva tyyppi, josta elämänilo on kaukana.

Päästyään eroon manageristaan Benny Hermanssonista, Lola sai aikaankin: meni Kotkan Hair'iin; lauloi melko hyvin. Meni kihloihin: sulhanen lähti nostelemaan edellisen morsiamensa raskaudentilan vuoksi. Meni kotkalaisen lääkärin pikku ystävättäreksi: arvelee, ettei siitä synny sen enempää.

Onpahan mukana listalla — lienee ensimmäinen kerta, kun Lolasta kirjoitetaan paljastamatta mitään.

12. NIILO TARVAJÄRVI
Kansanedustaja

Hyväntahtoinen hyssyttelijä, jolle toivomme pitkää eläkeikää kansanedustuslaitoksemme palveluksessa.

Tarva, linssiludetusinan perämies, on ärsyttänyt monia hyväntuulisuudellaan ja hyvänahkaisuudellaan.

Toimittajaa hän ärsyttää nykyisin sillä, ettei hänestä ole mitään kirjoittamista.

Timo T. Kaukonen uhkaa lähinnä linssiludetusinaamme. Hän saanee kaataa vielä monta tarjoilijaansa ja kertoa niistä lehdille yhä uskomattomampia juttuja, ennen kuin tie käy valittujen joukkoon. □

NEITI LANKISEN SUKUPUOLI-ONGELMA

Teksti: VEIKKO ENNALA
Kuvat: REINO KAIVOLA ja PEKKA KUPARINEN

Panimme elokuun lopussa Helsingin Sanomiin ilmoituksen, jossa 21 vuoden ikäinen neitonen etsi kosketusta mieheen jolle voisi kertoa vaikeuksistaan. Vastauksia tuli melkein tasan 300. Paljon enemmän kuin puolet vastaajista, joista vanhin oli oman mainintansa mukaan yli 60-vuotias, näytti uskovan, että nuorella naisella ei ole muita kuin seksuaalisia vaikeuksia ja kirjeet olivat sen mukaisia. Mitä sitten tapahtui, siitä lähemmin itse reportaasissa.

Julkaisimme Helsingin Sanomissa näin kuuluvan ilmoituksen:

21 vuotias tyttö taht. tutustua mieheen jolle uskaltaisi puhua henk.koht. pulmistaan (ei rahasta). Ehdoton luott. vaadit. Pik. vast. H.S. pääkontt. nimim. "Auta minua". Iällä ei väliä.

Maininnan "ei rahasta" piti osoittaa, että ilmoittaja ei ollut ainakaan prostituoitu. Kuitenkin suurin osa lähes 300 vastaajasta oletti, että tytön vaikeudet olisivat tavalla tai toisella seksuaalista laatua ja tarjosivat innokkaina apuaan. Moni mies kehuskeli vallan erikoistuneensa nuorten naisten sukupuoliongelmiin ja jokainen heidän potilaansa oli tullut autetuksi, tyytyväiseksi ja saavuttanut sielunharmonian.

Vain muutama vastaaja oli ajatellut, että 21-vuotiaalla tytöllä voisi olla muitakin hankaluuksia: vaikea uskonnollinen kriisi, turvattomuuden tunne menetettyään kenties odottamatta vanhempansa, epätietoisuutta ammatinvalinnan tai opintojen jatkamisen suhteen yms.

Luultavasti maininta ehdottomasti vaadittavasta luottamuksesta so. vaitiolosta johdatti miesten ajatukset auttamatta alapään vaivoihin. Hieman hämmennystä näytti toisaalta herättäneen se seikka, että tyttö ei näyttänyt piittaavan vastaajan iästä, hän ei etsinyt nimen omaan ikäisiään, itseään nuorempia tai itseään vanhempia. Uteliaisuus herää vähemmänkin kaikkiruokaisuuden edessä ja panee arvelemaan ja toivomaan jotakin erinomaisen arkaluontoista poikkeavuutta.

Vastaajat, 16:sta 60:een vuoteen, olivat yksinäisiä, eronneita ja aviomiehiä. Kuten oli odotettavissa, sangen monet esiintyivät raharikkaina, ylen oppineina tai muulla tavoin valheellisesti todellista asemaansa tai säätyään parempina. Tavattoman paljon näyttää tässä maassa olevan psykologiaan so. sielutieteeseen perehtyneitä. Kirjeiden lähempi tutkiskelu kuminkin osoitti, että nämä rikkiviisaat psyykentuntijat eivät olleet perehtyneet riittävästi edes oikeinkirjoitukseen vai mitä on sanottava "tohtorista" joka on lukenut "lääketietettä bsykolokisella linjalla".

Kursailematta käytiin asiaan jo ensimmäisessä avatussa kirjeessä: "... Vaikka olenkin jo 50 vuotta täyttänyt, tumma, pituus 172 sm, ei lihava ja eronnut, niin olen erittäin eroottinen, hyvin tulinen ja energisen aktiivi sekä täydellistä estottomuutta rakastava."

Kymmenet miehet näyttävät asuvan Helsingin pääpostin poste restante -osastolla. Näiden asuntopulan uhrien kirjeistä seuraava poiminta:

"Rakastan naisia, tyttöjä ja äitejä. Olen antanut neuvoja tytöillen, joiden kanssa olen seurustellut ja he ovat jälkeenpäin kiittäneet minua kun ovat tavanneet, ehkäpä neuvoistani on ollut hiukan apua heillen. Saanhan antaa Sinullenkin neuvoja asioissa joissa olet epätietoinen. Kevyt suukko lämpimälle poskellesi..."

Maneesinkadulla asuva talonmies tuntuu olevan sanoisiko vapaamielinen uskovainen, sillä näin hän: "Olen kristitty, mutta haluan olla auttamassa sillä pienellä osalla mitä ehkä voin, sillä käyn tansseissa salaa uskovaiselta vaimoltani. Olen löytänyt ja auttanut yksinäisiä sieluja ja saanut sanomatonta iloa kun tunnen olleeni heille avuksi."

Jyväskyläläinen nuori mies on varma, että 21-vuotiaan tytön pulmat "johtuvat seksuaali elämästä, niin niistä minä voisin Teitä varmaan auttaa". Kuitenkin hänellä itsellään on seksuaalielämän pulmia enemmän kuin tarpeeksi, sillä kirje jatkuu näin: "... Minun käteni painavat aina sukupuolielimiä, joita hyväilemällä saan tyydytyksen, mutta se ei ole riittänyt. Ensin kuvittelin, että jokin nainen katsoo minua silloin ja se antoi tyydytyksen. Ja sitten minun täytyi mennä johonkin sopivaan paikkaan näyttämään itseäni naisille, ja kun sain naisen huomaamaan itseni niin annoin vuodon tulla." Tämä nuorukainen näyttää olevan tyypillinen exhibitionisti, joista kerromme seuraavassa numerossamme sukupuolisia vähemmistöjä koskevassa artikkelissa.

KÄÄNNÄ

21 vuotias TYTTÖ
taht. tutustua mieheen jolle uskaltaisi puhua henk.koht. pulmistaan (ei rahasta). Ehdoton luott. vaadit. Pik. vast. H. S. pääkontt. nimim. "Auta minua". Iällä ei väliä.

Julkaisimme Helsingin Sanomissa näin kuuluvan ilmoituksen:

21 vuotias tyttö taht. tutustua mieheen jolle uskaltaisi puhua henk.koht. pulmistaan (ei rahasta). Ehdoton luott. vaadit. Pik. vast. H.S. pääkontt. nimim. "Auta minua". Iällä ei väliä.

Maininnan "ei rahasta" piti osoittaa, että ilmoittaja ei ollut ainakaan prostituoitu. Kuitenkin suurin osa lähes 300 vastaajasta oletti, että tytön vaikeudet olisivat tavalla tai toisella seksuaalista laatua ja tarjosivat innokkaina apuaan. Moni mies kehuskeli vallan erikoistuneensa nuorten naisten sukupuoliongelmiin ja jokainen heidän potilaansa oli tullut autetuksi, tyytyväiseksi ja saavuttanut sielunharmonian.

Vain muutama vastaaja oli ajatellut, että 21-vuotiaalla tytöllä voisi olla muitakin hankaluuksia: vaikea uskonnollinen kriisi, turvattomuuden tunne menetettyään kenties odottamatta vanhempansa, epätietoisuutta ammatinvalinnan tai opintojen jatkamisen suhteen yms.

Luultavasti maininta ehdottomasti vaadittavasta luottamuksesta so. vaitiolosta johdatti miesten ajatukset auttamatta alapään vaivoihin. Hieman hämmennystä näytti toisaalta herättäneen se seikka, että tyttö ei näyttänyt piittaavan vastaajan iästä, hän ei etsinyt nimen omaan ikäisiään, itseään nuorempia tai itseään vanhempia. Uteliaisuus herää vähemmänkin kaikkiruokaisuuden edessä ja panee arvelemaan ja toivomaan jotakin erinomaisen arkaluontoista poikkeavuutta.

Vastaajat, 16:sta 60:een vuoteen, olivat yksinäisiä, eronneita ja aviomiehiä. Kuten oli odotettavissa, sangen monet esiintyivät raharikkaina, ylen oppineina tai muulla tavoin valheellisesti todellista asemaansa tai säätyään parempina. Tavattoman paljon näyttää tässä maassa olevan psykologiaan so. sielutieteeseen perehtyneitä. Kirjeiden lähempi tutkiskelu kumminkin osoitti, että nämä rikkiviisaat psyykentuntijat eivät olleet perehtyneet riittävästi edes oikeinkirjoitukseen vai mitä on sanottava "tohtorista" joka on lukenut "lääketietettä bsykolokisella linjalla".

Kursailematta käytiin asiaan jo ensimmäisessä avatussa kirjeessä: "... Vaikka olenkin jo 50 vuotta täyttänyt, tumma, pituus 172 sm, ei lihava ja eronnut, niin olen erittäin eroottinen, hyvin tulinen ja energisen aktiivi sekä täydellistä estottomuutta rakastava."

Kymmenet miehet näyttävät asuvan Helsingin pääpostin poste restante -osastolla. Näiden asuntopulan uhrien kirjeistä seuraava poiminta:

"Rakastan naisia, tyttöjä ja äitejä. Olen antanut neuvoja tytöillen, joiden kanssa olen seurustellut ja he ovat jälkeenpäin kiittäneet minua kun ovat tavanneet, ehkäpä neuvoistani on ollut hiukan apua heillen. Saanhan antaa Sinullenkin neuvoja asioissa joissa olet epätietoinen. Kevyt suukko lämpimälle poskellesi..."

Maneesinkadulla asuva talonmies tuntuu olevan sanoisiko vapaamielinen uskovainen, sillä näin hän: "Olen kristitty, mutta haluan olla auttamassa sillä pienellä osalla mitä ehkä voin, sillä käyn tansseissa salaa uskovaiselta vaimoltani. Olen löytänyt ja auttanut yksinäisiä sieluja ja saanut sanomatonta iloa kun tunnen olleeni heille avuksi."

Jyväskyläläinen nuori mies on varma, että 21-vuotiaan tytön pulmat "johtuvat seksuaali elämästä, niin niistä minä voisin Teitä varmaan auttaa". Kuitenkin hänellä itsellään on seksuaalielämän pulmia enemmän kuin tarpeeksi, sillä kirje jatkuu näin: "... Minun käteni painavat aina sukupuolielimiä, joita hyväilemällä saan tyydytyksen, mutta se ei ole riittänyt. Ensin kuvittelin, että jokin nainen katsoo minua silloin ja se antoi tyydytyksen. Ja sitten minun täytyi mennä johonkin sopivaan paikkaan näyttämään itseäni naisille, ja kun sain naisen huomaamaan itseni niin annoin vuodon tulla." Tämä nuorukainen näyttää olevan tyypillinen exhibitionisti, joista kerromme seuraavassa numerossamme sukupuolisia vähemmistöjä koskevassa artikkelissa.

KÄÄNNÄ

vint. vast. 10. nim.
Rak... E. ...sa olet. ...ahtoisin tav... ta mut missä. Täällä jos sopii. Tied. SK.
URAAJA lop. vast.
21 vuotias TYTTÖ
taht. tutustua mieheen jolle uskaltaisi puhua henk.koht. pulmistaan (ei rahasta). Ehdoton luott. vaadit. Pik. vast. H. S. pääkontt. nimim. "Auta minua". Iällä ei väliä.
tit. puh. kin. P.
En ma' kaipaa Don Juania enkä liioin Aga Kh...

NEITI LANKISEN...

Aviomiehiä edustakoon Taavetista kotoisin oleva auttaja: "Aivan täydellä luottamuksella voitte kirjoittaa minulle. Uskotut salaisuudet kyllä säilytän. Asemani on sikäli arkaluontoinen, että olen naimisissa, mutta en mitenkään sidottu. Kukaan ei joudu mitenkään kärsimään, eikä kukaan menetä mitään jos alkaisimme seurustella."

Hämeenlinnasta: "Sanon Sinulle, aviomiehenä tiedän tuskasi, vuosien ajalta olen oppinut ymmärtämään eri henkilöitä. Voit puhua suusi puhtaaksi, koskekoon se mitä alaa hyvänsä, erotiikkaa, seksiä, sielutiedettä ja vaikka pornoa sivuten. Olen etenkin aviossa ollen oppinut kaiken rakkauden alalta. Nähdäkseni se, jos mikä, on tärkeä miehen ja naisen välillä, että he ymmärtävät toisiaan vuoteessa, silloin se asia onnistuu. Uskallan väittää, että nuoret, alta 35 vuotiaat miehet eivät ole täysin kypsiä kaikessa. Temppunsa tehtyään ne piiloutuvat kuoreensa ja huomenna eivät tunne uhriaan. En häpeä tätä miehenä tunnustaa mutta samoin myös tunnen, että on meitä kunnollisiakin, niitä jotka ymmärtävät naista niin fyysisesti kuin syykkisestikin."

Ylempänä mainittu "lääketietettä bsykolokisella linjalla" lukenut "tohtori" pyytää aivan oikein tyttöä harkitsemaan kahdesti kenelle vastaa, "koska nykyään on monenlaista onnenonkiaa".

Tässä eräs lyhyimmistä kirjeistä: "Voisinkos saata tavata Rouvaa 2. 9. klo 13 Ratakatun ja Annankatun kulmassa."

Apua tarjoaa myös vanhempi mies, joka katsoo olevansa siihen pätevä kierrettyään "Afriikan ympäri" ja nähtyään 41 maata, oltuaan paljon lääkärien, pappien, psykiatrien ja maistereitten hoidossa ja luettuaan raamatun läpi.

Joku ehdottaa tapaamista täten: "Menen 1. 9. klo 9.00 maanmittauskonttoriin Etelä Esplanaadinkatu 10. Sen edustalla voisitte olla noin klo 8.50—9.00. Ottakaa Seura lehti vasempaan käteen tuntomerkiksi. Kysyn, oletteko neiti Ristola."

Hämeenlinnasta viestitetään: "Moi sinulle luin ilmoituksesi Hesasta ja hämmästyin. En sitä että sinulla on huolia mutta ihailen rohkeuttasi. Olen kohtalaisen ulkomuodon omaava 30 vuotias, naimisissa ja yhden kauniin tyttölapsen isä. Elämästäni puuttuu silti jotakin. Jos sinua kiinnostaa niin ota yhteyttä postitse olen raju mies."

40-vuotias lääkäri — todellinen — Marian sairaalasta kirjoittaa, että hänellä on Karamazovin veljesten (Dostojevskin romaani) isän tavoin vain yksi heikkous: "Pidän pienistä tytöistä, suurista tytöistä, mummuista, silmäpuolitytöistä jne. En luottamustasi petä. Olen ammattikuuntelija, mikään inhimillinen ei ole minulle vierasta. Ikää minulla on juuri niin, että joko a) pystyn osoittamaan ongelmasi mitättömäksi tai b) paljastan ongelmasi todellisen luonteen."

Pakko ihmetellä, eikö Marian sairaalassa riitä omasta takaa ongelmapotilaita, vaan niitä on lääkäreiden haalittava päivälehtien kirjeenvaihtopalstoiltakin.

Mutta joukossa oli toki sellaisiakin miehiä, jotka aivan varmasti tahtoivat auttaa hätääntynyttä nuorta tyttöä muutoinkin kuin antamalla "moloa poskeen" tai "kutkuttamalla persauksia", jotka molemmat ilmaukset ovat nekin lainauksia vastauksista.

Eräs kauneimmista kirjeistä tuli Helsingin Tapiolasta ja siteeraammekin sitä pitkälti sillä se rohkaisee ketä tahansa:

"Täysin tietämättömänä ongelmanne laadusta, mutta lähtien kuitenkin siitä, että todellinen hätä on aiheuttanut ilmoituksenne synnyn, uskallan varmuudella vakuuttaa, että ne eivät ole ylitse pääsemättömiä. Älkää missään nimessä ryhtykö vain mihinkään epätoivoiseen. SE EI OLE ratkaisu. Siinä ensimmäinen askel ja loputkin löytyvät sen jälkeen. Kun en siis tiedä, miten ja missä voisin olla avuksi, kerron itsestäni jonkin verran jotta ymmärtäisitte minkä vuoksi olen niin vakuuttunut, että kaikesta voi selvitä.

Olen Teitä kymmenkunta vuotta vanhempi mies. En pysty sanomaan, mistä kaikki kurjuus sai alkunsa, mutta aikoinaan kaikki meni aivan pieleen ja pielen ohikin. En voi muistaa, missä asioissa minulla ei olisi ollut vaikeuksia. Oli kotioloissa, oli sopeutumisvaikeuksia muiden ihmisten kanssa, oli taloudellisia, mustasukkaisuus murjoi, rakastumisessani sain siipeeni jne. Tuloksena vajoaminen alkoholismiin ja se tietysti moninkertaisti kaiken. Sitten joutuminen konfliktiin yhteiskunnan ja sen säännostöjen kanssa. Ja sille häviää aina! Sitten kuritushuoneeseen, ulos, takaisin, välillä hirttäytymisyrityksiä kaiken vain pahetessa vuosi vuodelta, kuhmu kuhmun perään, elämäntavat kuin itsemurhalentäjällä. Kymmenen vuotta tätä tahtia ja tuloksena minusta tuli raunio ja sekasotku, jossa tilassa ei voinut nähdä ensimmäistäkään valonpilkahdusta.

Siinä vaiheessa sain toisen ihmisen avukseni. Tein hänestä kaiken katkeruuteni, vihani ja ongelmieni kaatopaikan ja varmuuden vuoksi solvasin ja sätin hänet vielä osasyylliseksikin vaikeuksiini. Mutta se vilpitön auttamisen halu, täysin pyyteetön, jolla hän minut retuutti kuivalle maalle, aiheutti sen että sain elämästä uudelleen kiinni. Ja nyt kerta kaikkiaan halkean elämisen halua. Joka päivä on uusi rikkaus.

Maailman yhtenäisyys koostuu juuri erilaisuuksien summasta. En tiedä voinko olla Teille millään lailla avuksi, mutta mikäli uskotte niin, tahdon koettaa. Kiitollisena jopa, että voisin edes jotenkin korvata sitä, että olen itse apua saanut. Omasta kokemuksestani tiedän kuinka vaikeaa on puhua vaikeuksistaan henkilölle, jonka näkee ensi kertaa. Kirjoittakaa, se on helpompaa. Älkää mainitko nimeänne, minähän en tee sillä mitään, ihmisen hätähän tässä on kysymyksessä, ei nimi. Voitte olla minulle nimimerkki "Maija Mehiläinen" niin kauan kuin haluatte. Voitte kirjoittaa minulle Tapiolan postitoimistoon nimelläni mutta en ole pahoillani vaikka tekisinkin sinne turhan retken. Pääasia että saisin Teidät vakuuttuneeksi, että AIVAN varmasti "päivä paistaa risukasaankin", ei maailma tähän kaadu. Pää pystyyn vain. KAIKKEEN on jokin ratkaisu."

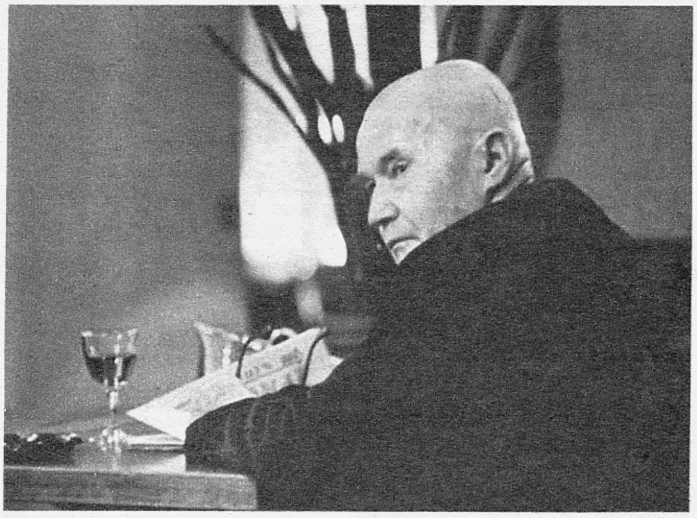
Tässä vain katkelmia pitkästä, vilpittömän tuntuisesta kirjeestä. Mikäli nimimerkin "Auta minua" takana tällä kertaa tosiaankin olisi ollut syystä tai toisesta onneton nuori nainen, jotensakin varmasti hän olisi vastannut juuri Tapiolan postiin, jonne hyvää tarkoittava lähimmäisemme nyt joutui tekemään turhan matkan. Mutta hänen valoisasta sanomastaan menee osa tätä tietä perille satatuhatta kertaa useammalle kuin hän osasi ajatella.

Onko korrektia etsiä kosketusta toiseen ihmiseen sanomalehtien henkilöasiain osastoissa? Kyllä, ehdottomasti, ja monasti se on jopa ainoa keinokin. Entä eikö 21 vuoden ikäisellä tytöllä sitten voisi olla myös sukupuolisia vaikeuksia? Totta kai, mikään ei ole luonnollisempaa.

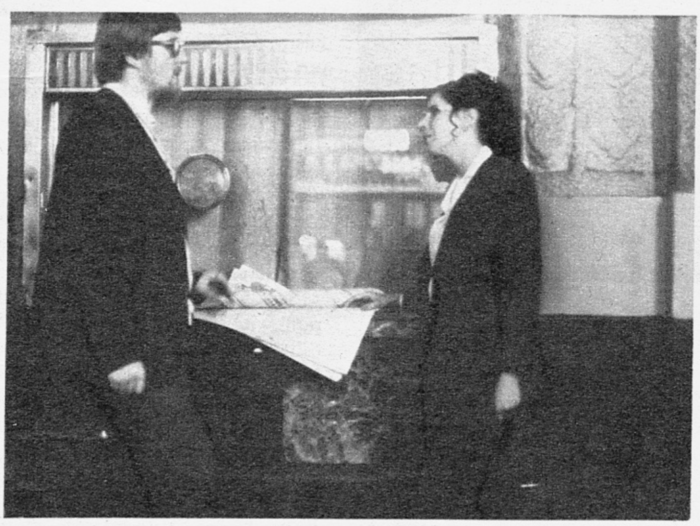
Mutta sikäli kuin nykyaikaista, valistunutta, normaalia nuorta naista lainkaan tunnemme, hän tuskin on halukas kaikessa mahdollisessa elämännälässäänkään "ottamaan poskeensa" itseään kolme kertaa vanhemman elostelijan "molon" heti ensimmäistä kertaa tavattaessa.

Mutta jotta edes osa vaimonsa selän takana sukupuolisuhteita solmimaan halukkaista aviomiehistä, omatekoisista "bsykolokian" tohtoreista ynnä muista noutopostin valehtelevista vanhoista lebemanneista olisi edes kotvasen aikaa saanut uskoa toiveensa täyttyvän, vastasimme heistä 30:lle kirjeitse näin:

Helsinki. Rakas Ystäväni. Kiitos vastauksestasi, sain niitä kolme. Valitsin Sinut, en oikein tiedä miksi. Voisitko tulla tiistai-iltana 15.9. ehdottomasti tasan klo 19 ravintola X:ään, en mielelläni tapaisi kadulla. Ota pöytääsi jotakin punaista juotavaa, vaikka puolukkamehua, ja lue Iltasanomia, niin tunnen Sinut siitä. Tulen pöytääsi ikään

kuin olisimme vanhoja tuttuja. Voimme sitten sopia minne menemme jotta voin kertoa arkaluontoisen sukupuolisen pulmani ja kuulla neuvosi siihen. Luotan Sinuun. Ystäväsi Berit Lankinen.

Alun perin ajattelimme pyytää ravintolaan saapuvia tilaamaan tunnusmerkikseen lautasellisen kaurapuuroa ja sitä syödessään tuon tuostakin raapimaan vasenta kuvettaan. Mutta niin historiallisen valokuvan kuin tilanteesta olisi saanutkin, ravintolan keittiössä mokoma kaurapuuron yhtäkkinen renessanssi olisi synnyttänyt hämminkiä. Sitä paitsi puuropeijaisiin osallistujat olisivat hyvin nopeasti panneet merkille, että epäilyttävän monella oli kyljessään kapi.

Toiset kolmekymmentä kaikkein ihraisimman kirjeen kirjoittajaa, jotka olivat antaneet puhelinnumeronsa, pyysi "Berit Lankinen" soittaen saapumaan Helsingin rautatieasemalle. Hän olisi siellä tavattavissa yllään sininen housupuku ja valkoinen paitapusero. Kaiken kaikkiaan tarkoituksemme oli siis saada kyseisenä tiistaina liikekannalle 60 sukupuolielämän spesialistia.

Joko kirjeet eivät olleet ehtineet ajoissa perille tai jokin sen sisällössä oli ollut omansa herättämään epäluuloja. Kuvaajamme sai ko. ravintolassa kameransa linssiin ikävä kyllä ainoastaan kolme puolukkamehua juovaa ja Iltasanomia lukevaa miestä. Yksi heistä oli joko liiaksi kiimoissaan tai liiaksi hermostunut, sillä hän piteli lehteään väärin päin käsi rajusti tutisten.

Kaksi muuta eivät hekään käyttäytyneet täysin luontevasti. He pälyilivät ympärilleen rauhattomina ja heidän henkinen ryhtinsä oli kuin ilmi tulleilla taskuvarkailla. Voimme vain arvailla, minkälaisia herrojen reaktiot olisivat olleet, jos olisimme lähettäneet paikalle Berit Lankisena jo kukkeimmat vuotensa sivuuttaneen hampaattoman mummon, joka ensin ilmoitettuaan painovirhepirun muuttaneen ilmoituksessa 71 vuoden 21 ikävuodeksi olisi sitten kertonut arkaluontoisen sukupuolisen ongelmansa olevan kiusallinen valkovuoto ja pienet ilkeät, karvoitukseen pesiytyneet syöpäläiset.

Rautatieasemalle meni määräaikana nuori viehättävä rouva joka siis oli pukeutunut siniseen housupukuun. Vaikka aseman aulassa on yleensä aina suuren sukupuolijuhlan tuntua, aivan poikkeuksellista liikehdintää siellä oli klo 19 tiistaipäivänä syyskuun 15:nä.

Kaikkiaan kävi "Berit Lankisen" pakeilla 18 miestä. Ajoittain syntyi pientä jonotusta, tuupiskelua ja riidankärhämääkin. Ensimmäisenä ehätti nti Lankista tervehtimään harmaata filttihattuaan kohottaen lyhyenläntä kenties neljissäkymmenissä oleva mies, joka oli pukeutunut sellaiseen nukkavieruun pukuun joita jostakin syystä on tapana sanoa "siisteiksi". Hän oli "bsykolokian tohtori X".

Meitä avustava rouva saneli hänelle samoin kuin kaikille muillekin saman vastauksen: Berit Lankinen itse ei ollut voinutkaan sairastapauksen vuoksi tulla; hän muuten oli Beritin sisar.

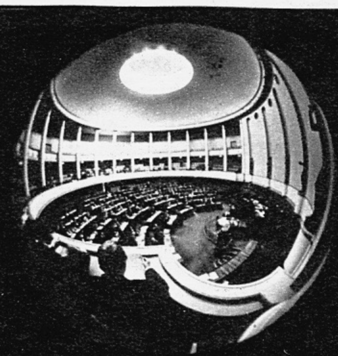
Bsykolokian tohtori, joka tuoksahti hapantuneelta kaljalta, ei tästä suuremmin pahastunut vaan antoi ymmärtää olevansa yhtä kiinnostunut myös Beritin sisaren mahdollisista seksuaalivaivoista.

Kun "Beritin sisar" sanoi, ettei hänellä ollut päin vastoin kuin Beritillä, ratkaisemattomia vaikeuksia, siirtyi bsykolokian tohtori taa vasemmalle hiukan nolon tuntuisena, siipiään myöten. Myöhemmin samana iltana näimme hänet rautatieaseman yläravintolassa nakkelemassa poskeensa giniä grapella vahvistettuna.

Meitä avustava neiti Lankisen sisarena esiintynyt rouva kertoi, että kaikista kahdeksastatoista hänen puheillaan käyneestä ukkelista vain yksi ainoa vaikutti hänen silmissään miten kuten herrasmieheltä. Kaikki muut olivat tavalla tai toisella epäonnistuneita: kuka oli rohkaissut luontoaan tarpeettoman monella naukulla, ken karsasti pahasti, jollakin ikää liian paljon ja pituutta liian vähän, joku taasen ryhtyi hyvän illan toivotuksen jälkeen oikopäätä puhumaan "suuresta kullistaan" vähääkään välittämättä siitä että puhuteltu oli (olevinaan) neiti Lankisen sisar.

Kaikille niille, jotka vastasivat nimimerkille "Auta minua" ilmoitamme lohdutuksena, että heidän kirjeensä on nyttemmin polttamalla tuhottu. Enempiin vääriin käsiin ne eivät enää koskaan joudu.

Ravintola X:ään vaivautuneille kolmelle herralle lähetämme kullekin yhden vodkaryypyn ja puolukkamehun hinnan sekä 2 ylimääräistä markkaa vahtimestaria varten kunhan he vain ilmoittavat meille oikean nimensä ja osoitteensa. Asemalle tulleet naisen seksuaalielämän erikoistuntijat sen sijaan jäävät kaikki sukupuolielimensä koosta riippumatta vaille korvauksia, koska heille helsinkiläisinä tuskin koitui mahdollista raitiovaunulipun hintaa lukuun ottamatta tauttamme mitään kuluja. □

KANSANEDUSTAJA 201 KIRJOITTI PYYNNÖSTÄ OMAT MUISTELMANSA

Vaikka meikäläinen tässä nyt onkin melkein pelkkä kansanmies, jota tuo eduskuntaan pääsemättömyyskään ei ole päässyt tekemään miksikään Julkkiseksi tai Poppiseksi, niin kovasti ovat kaikki ystävät ruvenneet puhumaan siihen suuntaan, että kirjoittaisit nyt sinäkin joskus muistelmasi. Ennen kuin on myöhäistä.

No mitäpä minä en tekisi ystävieni hyväksi. Täältä pesee ja huuhtelee:

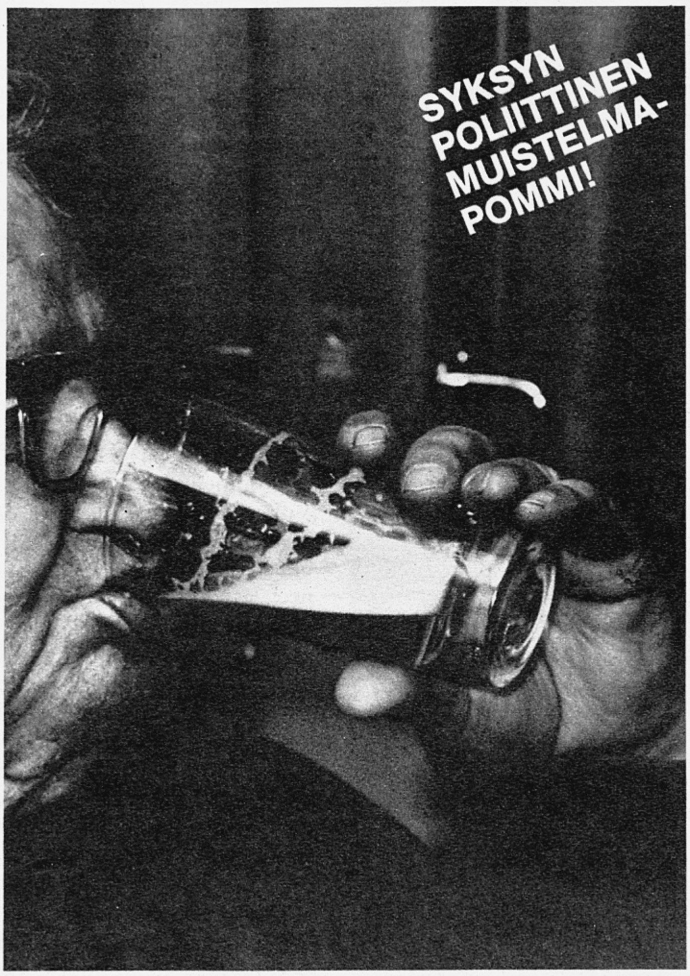
Todettakoon kuitenkin samaan hengenvetoon, että ei tässä meikäläisen elämässä ole mitään kummallista tapahtunut, mutta ei näyttänyt tapahtuneen sen Linkoniemenkään, joka oli vaikean ajan pääministerinä. Vai mikä se nyt oli, joka on ruvennut kuolemansa jälkeen muistelemaan.

Kaiken lisäksi minulla ei ole sotamuistoja juuri ollenkaan, vaikka se on tunnustettava, että sen Linkoniemen kanssa kyllä oltiin sekä alussa että lopussa samassa sodassa ja samalla puolella. Tai ei tainnut se Linkoniemi olla ainakaan meidän lohkolla kun ei näkynyt.

Minä olin ensin Laguksen joukoissa, mutta ei aikaakaan kun liityin käpykaartiin. Siellä oli sitten niin mahdottoman kova meno päällä, että minua rupesi pelottamaan ja ottamaan sydämeen. Karkasinkin sitten siitä kaartista ja loppuvaiheissa painettiin taas pohjoisen lohkolla. Yritettiin päästä Ruotsiin, mutta saksalaiset eivät päästäneet.

Sodan jälkeen alkoikin sitten kohdallani rauhallinen jälleenrakentamisen aikakausi, josta en muista kylläkään mitään. Naimisiin tosin menin, mutta vasta toisella kerralla onnistuin. Kuulemma. Tämä nykyinen muija oli varannut papin eräänä lauantaiehtoona paikalliseen rukoushuoneeseen, mutta minä olin ehtinyt ottaa pääni täyteen, kuten siihen aikaan lauantaisin oli tapana. Ja varsinkin tässä tapauksessa, jolloin yhtäkkiä aletaan pyytelemään häihin sulhaseksi.

Pappi kieltäytyi vihkimästä ja kehotti tulemaan seuraavana lauantaina selvänä uudelleen. Me sitten mentiin ja vaikka olin taas kumonnut pullon Vinettoa lähtiäisiksi, sillä kertaa onnistuttiin, kun muija selitti papille, että ei tuo äijä koskaan selvänä lähde.

Niin siinä sitten eleltiin rauhallista rinnakkaineloa jonkin aikaa ja osallistuttiin poliittiseen elämään merkittävällä tavalla. Minä äänestin Paasikiveä ja se valittiin muistaakseni kaksi kertaa.

Muutettiin sitten Valkeakoskelle ja seurasi poliittisen urani kohokohta. Juuso oli saanut järjestetyksi asiat siihen malliin, että Valkeakoskelle tuli valtiovierailu. Hrutseff tai miten se nyt kirjoitetaan ja Bulganiin tulivat ajelemaan meille päin ja katsomaan hiukan, miten työväenluokka asustelee kehittyneessä teollisuusyhteiskunnassa.

Juuso oli pannut sanan kiertämään taikka se taisi olla pieni paperilappu, jossa se kehotti sinä vierailupäivänä poistamaan pyykit naruilta. Me asuttiin silloin Ulvajanniemessä ja meillä oli sellainen omakotitalo, jonka tontin Juuso oli myynyt markalla. Pitääkseen meidät Valkeakoskella, tietenkin.

Sitten se vierailun kiertoajelu tuli ja kaikkien talojen pihoilta olivat pyykit poissa. Paitsi meidän.

Siitä Juuso oli suuttunut ja niin se tulikin seuraavana päivänä meille ja rupesi muijalta tiukkaamaan, että miksi sana ei ollut mennyt perille. Muija selitti niinkuin asia oli: "Me ajateltiin kyllä ensin, että viisainta ne olisi tietenkin ottaa pois, mutta lopulta me kumminkin päätettiin, että antaa olla. Jos vievät niin viekööt".

Ei se Juuso sitä sitten sen kummemmin kysellyt. Kansanmieshän se on. Vaikka onkin kapitalisti.

No sitten tästä Kekkosen ajasta vielä hiukan. Kyllä se on meille ollut siunaukseksi, kuten Kekkosellekin. Ja koko maalle. Turhaa ne sillä Suvetarellakin käyvät siellä Tallinnassa soittamassa suutaan niille satamamiehille ja tullivartijoille. Se ei ole mitään kunnon ulkopolitiikkaa, olkoot kuinka kännissä tahansa.

Minä en myöskään pitäisi siitä, että meidän rantaan Lauttasaareen, jonne muutimme toissavuonna, tulisivat jotkut kaatokännissä olevat naapurit heittelemään tyhjiä pulloja ja huutelemaan sopimattomuuksia. Kyllä siellä pulloja on omastakin takaa. Ja kännisiä.

Tässä sitä sitten ollaankin taas aloittamassa uutta istuntokautta. Kansanedustajat olivat ensin pari kuukautta töissä, sitten kolme kuukautta lomalla ja nyt ne taas joutuvat töihin. Ei ole helppoa heilläkään, vaikka yli kolmen tonnin kuukausipalkka koko ajan juokseekin. Lukuunottamatta ministereitä, jotka saavat vähintään viisi tonnia ja ilmaisia ruokia ja mustan auton.

Se on sitten pian budjettikin puitu ja kaikille on tuo kirja niin rakas, ettei sitä olisi meikäläinen päässyt edes vilkaisemaan, jollen olisi sattumalta poikennut eräänä päivänä Tampereella ja löytänyt budjettikirjan, jonka oli luettuaan jättänyt erääseen huvittavaan paikkaan Väinö Vilponiemi -niminen mies. Mikä liekään sitten tuo Väinö miehiään.

Sain joka tapauksessa tilaisuuden tutustua hyvissä ajoin ennen suurta kansaa tuohon kirjaan, joka näyttää taas nostavan allekirjoittaneenkin veroja. Ei edes yhteisverotusta ole poistettu, saa muijakin lopettaa sen koulun siivoamisen. Näyttävät jotkut vouhottajat siivoavan muutenkin koko koululaitoksen. Pian ei anneta edes ammattikoulusta päästötodistusta ja niin käy arvottomaksi tämä omanikin. □

Olkaa utelias kuin lapsi.
Ottakaa LADY käteenne ja katsokaa sitä. Läheltä. Tunnette kuinka pehmeä se on. Kääntäkää se nurin ja kurkistakaa sen sisään. Tai leikatkaa se kahtia. Huomaatte vanun keskellä sinisen ryhtikerroksen. Se säilyttää siteen muodon. Ja sen ansiosta LADY ei myöskään läpäise kosteutta, vaikka kuukautiset olisivat runsaat. Katsokaa solmua. Se on siisti. Ei irtoilevia langanpätkiä. Pujottakaa sormenne solmun läpi ja ajatelkaa . . . On miellyttävää tietää, että LADY pysyy aina varmasti paikallaan. Solmut vain kiinnitetään Mimosept-sidevyöhön ja sitten voi vaikka unohtaa koko jutun. Seuraavaan LADYYN saakka.
LADY
on ainoa side, jossa on ryhtikerros.
Intiimin puhtautenne tähden: Mimofresh kosteuspyyhe ja mieto antiseptinen intiimisuihke Mimospray
mimo spray
mimo fresh
OY MÖLNLYCKE AB, Helsinki

KUKA ON VUODEN POLIISI

Kilpailumme KUKA ON VUODEN POLIISI jatkuu. Julkaisemme säännöt vielä kerran ja toivomme, että lukijamme herkeämättä seuraisivat poliisien toimia ja äänestäisivät omaa suosikkiaan. Nimetkää poliisi, joka mielestänne perustellusti ansaitsee HYMY-LEHDEN kunniaplaketin ja 4 000 markan virkistys- ja opintostipendin.

ÄÄNESTYSKUPONKI

Suosikkipoliisini on

....

(nimi)

....

(kotipaikkakunta)

....

Nimeni:

....

Osoitteeni:

Perustelut (käyttäkää tarvittaessa erillistä liitettä):

....

....

....

....

....

....

Lähettäkää vastaukset suljetussa kirjekuoressa osoitteella Hymylehti Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus "POLIISI". Vastausten on oltava toimituksessa 31. 10. 1970 mennessä.

Te valitsette

Vuoden poliisin valitsijamiehinä toimitte te, lehtemme lukijat. Tällä sivulla on kuponki, jolla voitte ehdottaa vuoden poliisia. Kirjoittakaa kuponkiin hänen nimensä ja kotipaikkakuntansa sekä perustelut. Myös oma nimenne, sillä kaikki vastaajat osallistuvat palkintokilpailuun.

Saapuneet vastaukset käsittelee arvostelulautakunta, jonka puheenjohtajana on toimitusjohtaja Urpo Lahtinen ja jäseninä kaksi muuta lehtemme edustajaa.

Millainen on hyvä poliisi?

Hän voi olla arvoltaan vaikkapa poliisikoulun oppilas tai sitten kaikkein korkeimpia poliisiupseereita. Hän voi olla lentävä, tavallinen passimies, maalaispoliisi, huoltopoliisi, rikospoliisi tai vaikkapa huumausaineryhmän erikoismies. Hänet voidaan nimetä, mikäli hän saa ylivoimaisesti eniten ääniä. Tai hän voi saavuttaa arvonimensä yhden ainoan ehdotuksen perusteella mikäli teko on sen arvoinen. Kaikki riippuu Teistä.

Teette näin

Kirjoittakaa oheiseen kuponkiin suosikkipoliisinne nimi. Selostakaa lyhyesti perusteluille varatussa kohdassa, miksi juuri hänet on mielestänne valittava. Mikäli haluatte, voitte erillisellä liitteellä selostaa kantaanne pitemmältikin. Sen jälkeen oma nimenne sille varattuun kohtaan ja kuponki postiin. Osoite on: Hymylehti, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus: POLIISI.

Teillä on runsaasti aikaa, sillä vastausten on oltava toimituksessa lokakuun loppuun mennessä. Tuloksen julkaisemme joulukuun numerossamme. Pitäkää siis silmänne auki ja löytäkää VUODEN POLIISI!

Palkinnot

Kaikkien kilpailuun osallistuneiden kesken arvotaan 2 viikon matka Tunisiaan Afrikkaan, 2 Eva-automatic ompelukonetta sekä 100 kappaletta lehtipareja, joihin kuuluu voittajan valinnan mukaan kahden kustantamamme aikakauslehden vuosikerta. □

TÄMÄN JUTUN POLIISIMIES EI OLE SANKARI

Tämän jutun poliisimies ei ole sankari. Mutta hän leikki sankaria tavalla, joka oikeuttaa kysymään, oliko poliisi juovuksissa?

Liikkuvan poliisin auton BJX-98 poliisimies osoitti "sankaruutensa" Helsingissä Tuusulan moottoritiellä. Hän pyöräytti autonsa poikkiteloin matkustajia täynnä olleen linja-auton eteen, haukkui kuljettajan aiheetta rattijuopoksi ja repi hänen ajokorttinsa, sekä sätti matkustajat.

Tällä kerralla poliisia ei pelasta virkapuvun arvovalta. — Tuntuu siltä, että meidän miehemme on pahasti möhlinyt, sanoo liikkuvan Poliisin päällikkö Knud Aas.

Vaikka edellisellä sivulla etsimmekin Vuoden Poliisia, emme silti luovu arvostelusta silloin kun aihetta on.

Teksti: JUHANI ENO
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Hetket vähän ennen puolta päivää lauantaina 8. 8. Tuusulan moottoritien alussa olivat todella vaaralliset. Linja-autonkuljettaja Seppo Jauhiainen joutui jarruttamaan eteen kääntyneen poliisiauton vuoksi niin voimakkaasti, että matkustajat sinkoilivat autossa. Yksi matkustajista loukkaantui.

Poliisi ohi kuin tulet housuissa

Seppo Jauhiainen lähti kuljettamaan Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n vuoroa n:o 72 Helsingistä Pukinmäkeen Rautatientorilta 8. 8. klo 11.35.

Mäkelänkadulla häntä seurasi henkilöauto sekä poliisiauto BJX-98. Mäkelänkadulla Jauhiainen vaihtoi reunakaistalta keskikaistalle henkilöauton antaessa kohteliaasti tietä. Jauhiainen ajoi Tuusulan moottoritien alkuun. Hän ehti ajaa runsaan kilometrin, kun poliisiauto pyyhälsi ohi paikalla, jossa ohittaminen liikennemerkin mukaan on kielettyä.

Autonkuljettaja Seppo Jauhiaisen salamajarrutus pelasti matkustajia loukkaantumisilta ja poliisiauton romuttumiselta.

Pääluottamusmies Paavo Kurttila kiittää linja-auton matkustajia, jotka oma-aloitteisesti ilmoittautuivat todistajiksi.

Poliisiauto pysähtyi jonkin matkan päähän ja antoi jonossa ajaneille autoille pysähtymiskäskyn. Jauhiainen ryhtyi jarruttamaan, mutta samassa poliisimies kuitenkin näytti käsimerkillä linja-autolle ohjeen jatkaa matkaa. Jauhiainen totteli.

Mutta: Puolen kilometrin kuluttua poliisiauto syöksyi uudelleen kuin tulet housuissa linja-auton ohi ja kääntyi poikkiteloin linja-auton eteen.

Salamajarrutus esti onnettomuuden

Jauhiaisen oli pakko painaa jarrut hetkessä pohjaan ja kääntää salamannopeasti vasemmalle. Poliisiautosta olisi muuten tullut pahan näköistä romua. Ainakin yksi matkustajista löi pahasti päänsä rytäkässä.

Jauhiaisen nopean jarrutuksen ja väistöliikkeen pelastama poliisimies syöksyi ulos autostaan. Hän tuli kuljettajan puoleisen sivuikkunan ääreen, tarttui sivupeilistä kiinni ja ryhtyi nyrkeillään takomaan ikkunaa: "Etkö sinä saatanan sika meinaa pysähtyä!"

Autot jäivät keskelle moottoritietä poikittain sulkien tien liikenteeltä.

Jauhiainen avasi bussin oven. Poliisimies tuli sisälle bussiin syyttäen Jauhiaista rattijuopoksi. Jauhiainen pyysi rauhallisesti päästä lääkäriin todistaakseen, ettei ollut nauttinut tippaakaan. Tähän ei poliisi suostunut.

Poliisi vaati nähtäväkseen Jauhiaisen ajokortin ja sai sen. Kiihdyksissä ollut poliisi repäisi korttia niin, että siinä ollut valokuva lenteli tielle — siitä uusi syyte: "Ajatte vieraalla ajokortilla, eihän siinä ole kuvaakaan!"

Jauhiainen ryhtyi etsimään valokuvaa moottoritieltä poliisin yhä sättiessä häntä. Tässä vaiheessa puuttuivat matkustajatkin peliin mukaan ryhtyen puolustamaan kuljettajaa.

Matkustajat, jotka jo tässä vaiheessa olivat purkautuneet bussista moottoritielle, saivat hekin poliisin sätit niskoil-

KÄÄNNÄ

asiantuntijat

Ovat olleet sitä muuten alusta asti. Kumpikin. Ja tunteneet toisensa. Siksi Zanussi tietää: Omo on erikoistunut pesukoneisiin. Kehittynyt niiden ja ajan mukana. Perehtynyt niiden luonteeseen ja pesutapoihin. Omo tuntee Zanussin ja Zanussi Omon. Sehän on edellytys yhteistyölle. Omo sallii pesukoneen työskennellä vapaasti, keskittyen pesemiseen. Omon koostumus on turvallinen sekä pyykille että koneelle. Lika irtoaa ja puhdasta tulee. Puhdasta ja valkoista. Hyvällä yhteistyöllä. Siksi

ZANUSSI
suosittelee Omoa

Zanussi G 54 täysautomaatti rumpupesukone

- Pesuteho: 4 kg kuivana punnittua pyykkiä kerralla
- Viisitoista valmista pesuohjelmaa – jokaiselle kuitulaadulle sopiva oma ohjelma
- Koneen toiminnat: esipesu, pesu, huuhtelut, lisäainekäsittely ja linkous
- Pesutavat: voimakas pesu, hellävarainen pesu tai kylmä pesu
- Ulkomitat: leveys 60 cm, syvyys 52 cm, korkeus 89 cm
- Kylmävesiliitäntä: toimintapaine 0,5–8,0 kp/cm^2
- Liitäntäteho: 2300 W
- Liitäntätapa: pistokeliitäntä
- Maahantuonti: UPO OSAKEYHTIÖ, Kotitalouskonetehdas, Lahti

Lisätietoja Omosta

Omo on valkopesuun tarkoitettu pesujauhe, joka perustuu saippuan ja synteettisten pesuaineiden yhdistelmään. Omon pesuteho on huomattavan korkea ja vaimennetun vaahtoavaisuutensa ansiosta se sopii käytettäväksi vaahtoherkissäkin pesukoneissa. Omoa voidaan käyttää myös käsin suoritettavaan pesuun, mutta on huomattava, että se vaahtoaa vähemmän kuin esimerkiksi hienopesujauheet.

Omo sisältää stabiloitua natriumperboraattia valkaisuaineena sekä puuvillaan ja nailoniin kiinnittyviä kirkasteita. Veden pehmentäjänä ja puhdistusvaikutusta tehostavana aineena se sisältää tripolyfosfaattia. Omon pH-arvo on 10,3. Lisäksi Omossa on silikaattia alumiinista ja kevytmetallista valmistettujen pesukoneosien suojelemiseksi. Omon pakkauksissa on virallinen tavaraseloste.

Omo pesee valkoisemmaksi – ja sen huomaa

POLIISIMIES EI OLE...

leen. Poliisi komensi heidät töykeästi takaisin bussiin.

Myöhemmin Jauhiainen löysi kadonneen valokuvan pistettynä ajokortin lehtien väliin.

Tapahtumasarja Tuusulan moottoritiellä päättyi siltä osin tähän. Linja-auto ja poliisiauto jatkoivat matkaa. Rattijuoppoudesta ei enää puhuttu mitään. Poliisi ilmoitti vain kylmästi Jauhiaiselle, että tämä on "entinen linja-autonkuljettaja".

Oliko poliisi itse juovuksissa?

Tapahtuma oikeuttaa ainakin seuraavanlaisiin kysymyksiin:

— Miksi auton BJX-98 poliisimies päästi Seppo Jauhiaisen jatkamaan matkaansa linja-auton ratissa, jos kerran hän epäili tämän olleen juovuksissa?

— Miksi poliisiautossa oli vain yksi mies, jos auto oli normaalissa partiointitehtävissä? Vai oliko auto otettu vain viikonlopun huviajelua varten?

— Miksi poliisiautossa ei ollut hälytysmerkkejä — varoitusvilkkua ja sireeniä — sen suorittaessa uhkarohkeaa puikkelehtimistaan keskellä moottoritien liikennettä?

— Miksi kyseenalainen taitoajelu ja rähinä suoritettiin keskellä moottoritietä liikenneturvallisuutta vaarantaen?

— Oliko poliisi itse juovuksissa? Hänen käyttäytymisensä viittaa tähän.

Suuri kiitos matkustajille

Seppo Jauhiainen ja Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n työntekijöiden pääluottamusmies Paavo Kurttila antavat täyden kiitoksen bussissa olleille matkustajille. Jauhiaisella on seitsemän todistajaa, jotka oma-aloitteisesti antoivat nimensä ja puhelinnumeronsa siltä varalta, että tapahtumasta nostetaan oikeusjuttu.

— Yleensä linja-autonkuljettajat saavat 90 prosenttia haukuista, jotka oikeastaan kuuluisivat liikennöitsijälle, kuten liian harvoista aikatauluista jne. Tällä kerralla matkustajien myötätunto oli sataprosenttisesti kuljettajan puolella.

Seppo Jauhiainen tunnetaan hyvänä kuljettajana. Hänellä on ollut linja-auton ajokortti vuodesta 1961 ja vain kerran koko aikana hän on saanut ylinopeussakot.

Tapahtuma Tuusulan moottoritiellä oli tavallisuudesta varsin poikkeava. Pääluottamusmies Kurttila tähdentää, että yleensä linja-autonkuljettajien ja poliisien välit ovat erityisen hyvät.

Linja-autonkuljettajat eivät aja juovuksissa, eivät edes krapulassa, vakuuttaa pääluottamusmies Kurttila. Kuljettajien tila tarkastetaan joka kerta ennen ajoon lähtöä. Liikennöitsijöiden varikoilla on myös puhalluspussit juopumustilan toteamista varten. Niitä käytetään vähänkin epäilyttävissä tapauksissa, onhan liikennöitsijällä yhtä suuri vastuu kuljettajan tilasta kuin kuljettajalla itsellään.

— Meidän mies on möhlinyt

Tuusulantien rettelö tullaan ilmeisesti puimaan oikeudessa. Oikeuden on tutkittava, ylittikö poliisimies valtuutensa. Tätä mieltä ovat paitsi kuljettaja Jauhiainen myös pääluottamusmies Kurttila ja Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n toimitusjohtaja Sinervo. Vaatimukseen yhtyy myös Auto- ja kuljetusalan työntekijäliiton linja-autojaoston sihteeri Kaivola.

— Asiaa tutkitaan meillä kovasti, sanoo liikkuvan poliisin päällikkö Knud Aas. — Valitettavasti tuntuu siltä, että meidän mies on pahasti möhlinyt — eikä huonoa asiaa valheella paranneta.

— Asia ei jää tähän, vakuuttaa varatuomari Aas. Sen, mitä tapahtuu, ratkaisevat pöytäkirjat. □

RAKKAUDEN KIELI II VALMIINA RUOTSISSA

Teksti: TEUVO HEIKKINEN   Kuvat: ELIT-FILM AB

KUVAT KERTOVAT -AUTTAVATKO NE MYÖS?

Meillä katsellaan ruotsalaista sukupuolielämän valistusfilmiä "Rakkauden kieli". Jotkut pitävät sitä hyvänä elokuvana, jotkut kauniina ja jotkut suorastaan ällöttävänä. Ainoat, jotka piakkoin saavat vaatimuksensa lävitse, ovat elokuvaa tasapaksuksi ja lopullista valistusta karttavaksi moittineet. Ruotsista tulee pian toinen osa, jonka pitäisi kertoa loputkin. Mutta auttaako tämä täysitehoinen valistus? Samalla kun esittelemme kuvasatoa ruotsalaisfilmin jatkosta, julkaisemme nuoren naisen kertomuksen. Hän on niitä, joiden kanssa isä leikki sellaisia leikkejä. Ainakin hän uskoo, että olisi selviytynyt sukupuolisuuteen heräävän minänsä kanssa paremmin, jos vain olisi tiennyt, ettei ihmisen sukupuolisuus ole saastainen asia.

Se on kaunista, sanoo Rakkauden kieli II. — Hän on minun käsivarteni, minä hänen raajansa, kuiskaa tämä tyttö poikaystävälleen elokuvan kauneimmaksi väitetyssä kohtauksessa.

NUOREN NAISEN LAPSUUDEN MUISTO:

ISÄ LEIKKI KANSSANI SUKUPUOLI-LEIKKEJÄ..

— Istuin kirkkopuistossa lasten leikkikentän vieressä. Sellainen viiden tai kuuden vuoden ikäinen tyttö juoksi äitinsä edellä puistoon. Yht' äkkiä äiti huusi: "Liisa, mitä varten sinä olet taas vetänyt henkselit kireälle? Löysennä heti henkselit, mitä varten sinä aina kiskot ne kireälle?"

Kun tyttö ei heti löysentänyt olkaimiaan ja laskenut pitkäpunttisia housujaan alemmaksi, otti äiti tytön kiinni ja löysäsi olkaimet.

En tiedä mitä pikkutyttö itse ajatteli vai ajatteliko hän mitään. Mutta aivan varmasti tiedän, mitä äiti ajatteli. Hän ajatteli tyttärensä harjoittavan haureutta housujensa kanssa.

Jos tyttö niin teki, oli kohtaus hänelle varmasti vaikea. Ihmiset katsoivat häntä ja äiti tuntui olevan aivan raivoissaan. Jos tyttö ajatteli näitä asioita, niin aivan varmasti äiti teki hänelle suuremman vääryyden kuin mitä oli liian kireälle vedetty olkain. Epäilen, ettei tytöstä tule koskaan erityisen siveää. Pienestä pitäen hänelle opetetaan, että ruumiissa on paikka, joka on saastainen.

Näin Leena Lindberg, 23, nuori nainen, jonka lapsuuden muistoihin kuuluu isä, joka leikki tyttärensä kanssa sukupuolileikkejä.

— En syytä, mutta aikuisten naisten suhtautuminen tyttölapsiin on kammottavaa. Minä esimerkiksi en koskaan olisi uskaltanut kertoa kenellekään, mitä tapahtui minulle

KÄÄNNÄ

◀ Ole puhdas, opettaa Rakkauden kieli II. Yhteinen suihku tai kylpy voi olla osa leikkiä, hygieenistä mutta hauskaa.

Näin se tehdään, opettaa Rakkauden kieli II. Alku on rauhallinen, mutta lopussa leikki on rajua, sydämet hakkaavat ja tuulet puhaltavat.

ISÄ LEIKKI KANSSANI...

joskus neljän—kahdeksan vuoden ikäisenä. Kun opin ymmärtämään, että jotain oli hassusti en kertakaikkiaan uskaltanut kertoa. Kun sitten lähes aikuisena uskalsin eräälle tyttöystävälleni vihjaista hiukan, hän kauhistui. Vasta kun kohtasin Tomin ymmärsin, että on olemassa ihmisiä, joille voi kertoa. Kertominen vapautti minut jotenkin ja uskon, että vasta sen jälkeen olen kyennyt olemaan todella nainen.

Tom on Leena Lindbergin tuore aviomies, joka on parhaillaan luomassa uraansa ruotsalaisen ulkomaankaupan palveluksessa.

— Ruotsissa suhtaudutaan näihin asioihin jotenkin realistisemmin. Siellä ei yritetä kynsin ja hampain kieltää sitä, mitä tapahtuu. Omien kokemusteni perusteella uskallan sanoa, että kaikenlaisten namusetien toiminta jäisi vähiin, jos tytöt uskaltaisivat kertoa äideilleen mitä he tuntevat ja mitä heille tapahtuu.

— Joskus kun äiti lähti aamuisin aikaisin työhön, jäimme isän kanssa kahden vielä pariksi tunniksi kotiin. Joskus taas äiti oli myöhään illalla työssä, ja me olimme isän kanssa kotona. Joskus isä vei minut illalla elokuviin tai kaupungille, mutta äiti oli siitä vihainen. Jos olisin ollut poika, olisi kaikki varmasti ollut okay, mutta minähän olin tyttö. Vaistosin ja ymmärsin, että äiti oli vihainen minulle sen vuoksi, että isä teki niin.

Ja niin sinä et kertonut äidillesi, että teillä oli oma erityinen leikkinne peiton alla isän kanssa?

— En kertonut. En uskaltanut ja sitä paitsi kun olin aivan pieni pidin isästä. Pidin hänestä enemmän kuin äidistä.

Entä sitten kun tulit suuremmaksi, etkö kertonut?

— En. Sitten kun todella aloin ymmärtää näitä asioita, säälin isää niin paljon, etten tahtonut. Toisaalta hän ei tehnyt minulle fyysistä väkivaltaa. Ihminen joka ehkä on kärsinyt henkisesti tällaisista tapauksista ei ainakaan nuorena mielellään ala korostaa henkisiä vaurioitaan.

Tarkoittaako tämä sitä, että isäsi ei yrittänyt maata sinua?

— Sitä se tarkoittaa. Ehkä hän pelkäsi rangaistusta niin kovasti, ettei uskaltanut. Tai ehkä hän ei halunnut sitä loppuun saakka.

Mutta arvelet kuitenkin, että hän ajatteli sitä?

— Kyllä, luulen niin. Jälkeenpäin olen ymmärtänyt, että hän aivan varmasti ajatteli sitä joinakin kertoina. Silloin hän oli sellaisen kiihkon vallassa, että se säikytti minua. Vaistosin, että nyt isä ei haluakaan olla hyvä, vaan ajattelee jotain muuta. Aloin pelätä noita leikkejä, vaikka toisaalta ne kiehtoivat ajatuksiani. Näin jälkeenpäin ajatellen se oli kummallinen tunnesykkyrä. Sekä pelkäsin että en pelännyt. Kenties tässä vaiheessa aloin liian aikaisin tajuta seksin fyysistä puolta ja se varmaankin kasvatti minua aika tavalla kieroutuneeseen suuntaan.

— Minusta kehittyi nainen liian varhain. Häpesin hirvittävästi, kun rintani alkoivat kasvaa aikaisemmin kuin muilla ikätovereillani. Se oli tuskallista. Häpesin ruumistani ja sitä mitä siinä alkoi tapahtua. Tuskinpa varhainen kehitykseni siitä johtui, mitä isä minulle teki, mutta aloin ajatella niin. Asunnossamme oli yksi huone ja keittiö. Joskus yöllä, kun kuuntelin isän ja äidin lempimistä pimeässä, halusin huutaa, mutta en voinut. Luulin että tukehdun.

Entä leikit? Loppuivatko ne silloin?

— Aloin olla liian tietoinen itsestäni ja siitä mitä niissä leikeissä tapahtui. Minusta kehittyi äärimmäisen sulkeutunut. Jälkeenpäin olen ajatellut, että olin kauhea lapsi. Ehkä minua olisi helpottanut, jos suhde äitiini olisi ollut toisenlainen. Hän ei kuitenkaan kyennyt minua auttamaan, ainoastaan sanomaan, että olin tullut sukukypsäksi ja että voisin nyt tulla raskaaksi, jos menisin poikien kanssa.

— Minä vihasin sukukypsyyttä ja äitiäni. Mutta vaikka pelkäsin raskaaksi tulemis-

Alkoholi on ovela, opettaa Rakkauden kieli II. Tämä kohtaus alkaa lupaavasti, tunnelma tihenee, mutta sitten poika nukahtaa kesken kaiken.

Kosketus opettaa sokeaa, vakuuttaa Rakkauden kieli II. Ja opettaa paljon muuta homoseksualisuuden synnynnäisistä syistä kuppaan asti.

ta, niin silti ajattelin usein, millaista todellinen sukupuolileikki olisi.

— En tiedä mitä isä ajatteli, mutta hän alkoi valvoa minua ja minun menojani, sekä vaatia että minun olisi siivottava ja tiskattava tiskit sekä tehtävä muita töitä. Se loukkasi minua. Jotenkin ajattelin, että ne kuuluivat äidille. Niin kummalliselta kuin se kuulostaakin nyt aikuisena, niin tähän konfliktiin loppuivat viimeisetkin leikit isän ja minun väliltäni. Joku psykologi kai sanoisi, että halusin käydä vaihtokauppaa: joko leikit ja vapaus, tai työt ja leikin loppu. Mutta se ei ollut niin. Minä käsitin asian siten, ettei isä pitänyt minusta, koska pakotti minut töihin. Kaipa se oli jonkinlaista lapsellista mustasukkaisuutta. Ajattelin, että isä pitää enemmän äidistä kuin minusta.

Olit siis äidillesi mustasukkainen?

— Taisin olla omalla lapsellisella tavallani. Isä alkoi pitää ankaraa kuria minulle, en saanut olla myöhään ulkona ja niin pois päin. Merkillistä kyllä aloin ajatella, että isä pitää minusta, on mustasukkainen vuokseni ja sen vuoksi on sellainen kuin oli.

— Joskus ajattelin, että kerron kaikki. Mutta sitten pelkäsin, että kaikki naapurit saavat tietää, että isä joutuu vankilaan ja että koulussa kaikki saavat tietää. Siihen se sitten aina jäi. Isän sairastuessa kuivui ajatuskin mielessäni.

— Nyt kun isä on ollut vuosia haudassa en tiedä, olisinko tehnyt oikein, jos olisin puhunut ja kertonut kaikki. Eräänkaltainen kosto se olisi ollut. Hän ei ollut onnellinen äidin kanssa ja se asia kai siinä olisi tullut kostetuksi. Toisaalta ymmärrän ja ymmärrän oikein hyvin, ettei isä olisi saanut leikkiä sukupuolileikkejä minun kanssani. Mutta jos minulla olisi ollut oikea suhde äitiin, niin sellainen olisi loppunut aika pian. Joka tapauksessa on liikaa vaadittu, että lapsen olisi ratkaistava, pannaanko hänen isänsä vankilaan vai ei.

— Asia olisi ollut aivan toisin, jos hän olisi vahingoittanut minua fyysisesti. Sitä olisi ehkä ollut mahdotonta salata. Ehkä olisin pelästynyt niin, että olisin kertonut. Mutta kun hän vahingoitti minua vain psyykkisesti, jäi asia siihen.

Mutta olet kuitenkin sitä mieltä, että tuollaiset asiat on tuomittava?

— Ehdottomasti. Tiedän, että minuun kohdistunut raiskaus on ollut lähellä pari—kolme kertaa. Sukupuolileikki johtaa lapsen ja aikuisen välillä aina siihen, että raiskauksen mahdollisuus tulee kuvaan mukaan. Se mitä laki sanoo haureuden harjoittamiseksi, on varmasti vahingoittanut minua psyykkisesti. Mutta paras keino tällaista vastaan on kertoa lapsille, että maailma voi olla sellainen.

— Myös tyttöjen on saatava tietää, ettei heidän ruumiinsa ole saastainen. Jos äidit ymmärtäisivät tyttäriään ei monellakaan vajavaisesti kehittyneellä miehellä olisi mahdollisuuksia yrittää mitään typeryyksiä pienten tyttöjen kanssa. Jos lähtökohtana jo on se, että pienet tytöt ovat haureellisia olentoja, säilyy tilanne nykyisellään.

— Meillä Suomessa ei osata kertoa lapsille luonnollisella tavalla sukupuoliasioista. Kaikissa muissa asioissa laki suojelee nuoria. Haureustapauksissa asia on etusivun juttu. Asian ympärille syntyvän kohun pelko on pelastanut monia raiskaajia. Sukulaiset eivät ole tahtoneet päästää asiaa julkisuuteen, vaikka ovatkin sitä mieltä että teko olisi rangaistava.

— Sitten kun lapsi tulee siihen ikään, että hän ymmärtää miten väärin häntä on kohdeltu hän alkaa pelätä. Hän pelkää äitiä, hän pelkää poliisia ja sitä, että tuhat muuta lasta koulussa saa tietää. Tämä pelko on namusetien vahvin tuki.

— Ehkä olisi puhuttava hiukan enemmän jonkinlaisesta nurinkäännetystä oidipuskompleksista, joka saa isät pitämään tyttäristä ja päinvastoin? Poikien kohdalla pidetään monia asioita luonnollisina. Tyttöjen kohdalla vaietaan. Se ei ole tervettä vaikenemista.

Näin Leena Lindberg, 23, nuori nainen jonka lapsuuden muistoihin kuuluu isä, joka leikki tyttärensä kanssa sukupuolileikkejä. □

Tällainen siis on Rakkauden kieli II. Saastaistako? Tarpeetontako kenties? Pornoa valistuksen varjolla? Kenties ei. Toivottavasti se opettaa sen, ettei sukupuolisuus ole saastainen asia.

Kesä sai aikaan karhean hiuspehkon

Arveletko, että sävytys antaa sille hohtoa?

Sanot suoraan, ettei pelkkä värivivahde auta elotonta pörröä. Sitä paitsi on paha ruveta sävyttämään auringonpolttamia hiuksia. Mistä sen tietää, onko tulos tasainen?

Sen tietää yhdestä asiasta: keratiinista.

Hiukset ovat keratiinia pintaan asti. Päivänpaiste ja helle, ulkoilu ja uiminen ovat osa onnistuneesta kesästä. Mutta ne haurastuttavat keratiinia. Silloin väri kauhtuu ja elävyys häviää. Vasta kun hiusten pinta on ehjä ja joustava, niitä voi turvallisin mielin sävyttää.

Tästä syystä Polycolor-sävyteshampoo sisältää keratiinia vahvistavia aineita. Kun peset kesästä kärsineet hiuksesi Polycolor-sävyteshampoolla, saat hoidon ja sävytyksen samalla kertaa. Sen kummempaa konstia ei tarvita.

Koska vivahteita on kaikkiaan 20, sinun on helppo löytää se, josta pidät. Yksinkertainen sävytepesu riittää. Sillä voit tehostaa, syventää tai muuttaa luonnon luomaa väriäsi.

Syksykään ei tunnu hullummalta, kun tiedät olevasi taas hyvännäköinen. Hiuksesi ovat loistavat. Elävät ja joustavat. Lisäksi saat onnitella itseäsi rahansäästöstä. Putkilon vähittäisohjehinta on 4:90, ja työstähän sinun ei tarvitse maksaa kenellekään. Vivahteen voit uusia tai vaihtaa, milloin tahdot.

Kun aurinko ei paista, anna hiustesi säteillä! Nythän tunnet Polycolorin.

Suomessa: Oy Karl Lark

Jykä&Rike: puutaheinää

SAIRASKOHTAUKSEN KOHDATTUA IHMISEN, ON SEURAAVANA KOHTAUSPAIKKANA YLEENSÄ SAIRAALA. SE ONKIN KOHTAUSPAIKKANA MELKO MUKAVA — ON IKÄÄNKUIN APU LÄHELLÄ.

MILJOONAKISA

PALKINTOINA SELVÄÄ RAHAA
15 VANHAA MILJOONAA

eli 150.000 nykymarkkaa

Rikastukaa! Räjäyttäkää pankki! Tulkaa mukaan! Osallistukaa syksyn jättiläismäiseen lehtikilpailuun. Palkintoina pelkästään silkkaa, kahisevaa rahaa yhteensä 150.000 mk.

PÄÄPALKINTONA 50.000 MK.
Ja se ei suinkaan ole ainoa palkintosumma.
MUITA RAHAPALKINTOJA PITKÄLTI TOISTA SATAA KAPPALETTA MÄÄRÄLTÄÄN YHTEENSÄ 100.000 MK.
Nyt jos koskaan kannattaa ottaa osaa. Ehkäpä Snellman hymyilee tällä kertaa juuri Teille. Rahakkaasti.

HUOM! Kun toimitte heti — postitatte kilpailukupongin jo tänään — osallistutte samalla vaivalla pääarvonnan lisäksi kahteen alkuarvontaan. Voitte voittaa siis enemmän kuin 50.000 mk. Tutustukaa kilpailuumme. Säännöt ja palkintoluettelo seuraavalla sivulla.

50.000 mk on tuollainen viiden sentin pino piukkailmeisiä Snellmanneja. Sillä saa esimerkiksi omakotitalon, asunto-osakkeen, upean auton tai moottoriveneen. Kyllä postimerkin hinnalla kannattaa yrittää.

MILJOONAKISAN PALKINTOLUETTELO

Palkintojen arvo 15 vanhaa miljoonaa

I RAHA-ARVONTA 25.9.70

1 kpl 5.000 markan rahapalkintoja
5 kpl 1.000 markan rahapalkintoja
10 kpl 500 markan rahapalkintoja
Tähän arvontaan osallistuvat kaikki 23.9. mennessä meille postitetut kupongit.

II RAHA-ARVONTA 20.10.70

1 kpl 5.000 markan rahapalkintoja
5 kpl 1.000 markan rahapalkintoja
10 kpl 500 markan rahapalkintoja
Tähän arvontaan osallistuvat kaikki 18.10. mennessä meille postitetut kupongit.

PÄÄARVONTA 16.11.70

Pääpalkinto 50.000 markkaa rahaa
4 kpl 5.000 markan rahapalkintoja
20 kpl 1.000 markan rahapalkintoja
40 kpl 500 markan rahapalkintoja
50 kpl 200 markan rahapalkintoja

Pääarvontaan osallistuvat kaikki meille lähetetyt kupongit. Myöskin väliarvonnan voittajat.
Arvonnat suoritetaan poliisiviranomaisten toimesta ja rahat toimitetaan voittajille välittömästi arvonnan jälkeen.
Kaikkien voittajien nimet julkaistaan seuraavien lehtien tammikuun numeroissa: Hymy, Jaana, Jallu, Nyrkkiposti, Suosikki, Tekniikan Maailma, Vauhdin Maailma ja VIP.

Rahanarvoinen vihje:
Näiden lehtien syys- ja lokakuun numeroista löydätte tämän saman esitteen ja kilpailukupongin.
Osallistukaa useammalla kupongilla.

Kilpailu on avoin kaikille.

KAIKKI KUPONKINSA LÄHETTÄNEET OSALLISTUVAT ARVONTAAN

Vastatkaa kysymyksiimme ja postittakaa kuponki heti tänään. Snellmannin hymy voi kohdata juuri Teitä.

LÖYTÄKÄÄ VASTAUKSET TÄSTÄ ESITTEESTÄ

Näiltä sivuilta, tästä esitteestä löydätte vastaukset kilpailukysymyksiimme. Vastatkaa ja postittakaa kuponki heti tänään. Voitte voittaa tarkalleen 60.000 mk eli kuusi vanhaa miljoonaa. Tutustukaa takasivulla myös edullisiin tilaustarjouksiimme: hyötykää lehtiemme ILMAISISTA LOPPUVUODEN NUMEROISTA sekä YHTEISTILAUSEDUSTAMME!

Kilpailukupongin voitte jättää myös asiamiehellenne.

Leikataan tästä

KILPAILUKYSYMYKSET:

1. Mitkä ovat Marlin kolme siideriä? ______
2. Mikä on Suomen ylivoimaisesti suosituin suuvesi ______ b) Minkä merkkinen hammastahna antaa Teille sekä rakkautta että raikkautta ______
3. Nyt Postipankin leijonakantisella saa myös ______
4. Montako värimahdollisuutta on ELITE 1500 M:ssä? ______
5. Mikä panimo takaa oluensa kypsyyden? ______
6. Lehtiperheemme yhteenlaskettu lukijamäärä on yli ____ milj.
7. Maamme ylivoimaisesti luetuin aikakauslehti on ______
8. Yhteistilausalennuksemme kahdesta lehdestä on ____ mk.

NIMI: ______

OSOITE: ______

LEHTIMIEHET OY
PUUTARHAKATU 16
TAMPERE

50 p postimerkki

TILATKAA NYT LEHTENNE ENSI VUODEKSI

HYMYLEHTI

Lehtimaailmamme ylivoimaisesti luetuin aikakauslehti. Puhuu asiat halki. Siksi kuuluu tietää, mitä Hymy mistäkin kirjoittaa. Aina kerran kuussa.

JAANA

Jos haluatte viettää mielenkiintoisen lukuhetken tutustuen nykyaikaisen naisen maailmaan tilatkaa Jaana. Upea naistenlehti. Ilmestyy kerran kuussa.

TEKNIIKAN MAAILMA

Alansa johtava erikoislehti. joka testaa, kiittää, moittii, antaa vihjeitä, opastaa ja ohjaa. Yhtä hyvin isälle kuin pojallekin. Kaikki 20 numeroa vuodessa.

SUOSIKKI

Suomen suurin nuortenlehti. Ilmestyy kerran kuussa täynnä uutisia ja kerrottavaa nuorille. Vauhdikkaasti.

VIP

Mannermaista linjaa noudatteleva miestenlehti. VIP puhuu siitä, mikä miestä kiinnostaa.

VAUHDIN MAAILMA

Reilu ja sähäkkä moottorimiesten lehti. Kattaa ympyröihinsä ralli- ja ratakisat, moottorivene- ja -pyöräkilpailut. Kerran kuussa.

NYRKKIPOSTI

Kovan sarjan lehti, joka on sitä mieltä, että kukkaiskielen aika on ohi. Ilmestyy kerran kuussa. Paljastaa suorasukaisesti epäkohtia, jotka hätkähdyttävät.

JALLU

Isojen poikien kuvalehti. Puhuu paljasta asiaa aina kerran kuussa. Sarjansa ylivoimainen ykkönen.

Leikataan tästä

TILAUSKUPONKI

KL	MYYJÄTUNNUS
20	0000S

Tilaan rastilla merkitsemäni lehdet vuodeksi 1971.

		Uusi tilaaja
☐ HYMYLEHTI	20:—	☐
☐ JAANA	23:—	☐
☐ SUOSIKKI	20:—	☐
☐ TEKNIIKAN MAAILMA	31:—	☐
☐ VIP-LEHTI	23:—	☐
☐ NYRKKIPOSTI	21:—	☐
☐ VAUHDIN MAAILMA	18:—	☐
☐ JALLU	22:—	☐

Mikäli nyt tilaatte joitakin sellaisia lehtiä, joita Teille ei tänä vuonna tule, **merkitkää rasti ruutuun "UUSI TILAAJA" ko. lehtien kohdalle.** Tällöin saatte niistä **loppuvuoden numerot ilmaiseksi tilaushetkestä alkaen.**
Yhteistilausalennuksen vähennämme hyväksenne tilausmaksuja periessämme.
Tilausmaksun suoritan laskunne saavuttua marraskuussa ☐
tammikuussa ☐

Nimi

Osoite

Postitoimipaikka

Kustantajan merkintöjä varten.

POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	I ERÄ KK

se kannattaa, sillä saatte

LOPPUVUODEN NUMEROT ILMAISEKSI

Heti seuraavasta numerosta alkaen, mikäli olette uusi tilaaja. Kun toimitte nopeasti, saatte loka-, marras- ja joulukuun numerot ilmaiseksi. Säästö vähintään 6 mk. Ilmaisen loppuvuoden etu alkaa tilaushetkeä seuraavasta numerosta.

YHTEISTILAUSETU jopa 30 markkaa

Tilaamalla oheisesta lehtivalikoimasta makunne mukaan useampia lehtiä saatte alennusta normaalihintoihin seuraavasti:

tilaatte 2 lehteä	**— alennus**	**3 markkaa**
3 lehteä	**— alennus**	**6 markkaa**
4 lehteä	**— alennus**	**10 markkaa**
5 lehteä	**— alennus**	**15 markkaa**
6 lehteä	**— alennus**	**20 markkaa**
7 lehteä	**— alennus**	**25 markkaa**
8 lehteä	**— alennus**	**30 markkaa**

Nyt todella kannattaa keskittää ja tilata ensi vuoden lehdet **kaikki yhdellä kertaa ja säästää rahaa.** Valikoimastamme löytyy luettavaa kaikille.

TILATKAA NYT KUN SE ON TEILLE TOSI EDULLISTA. MAKSUN VOITTE SUORITTAA VAIKKAPA VASTA ENSI TAMMIKUUSSA.

☐ ☐ ☐

Lehtiperheemme yhteenlaskettu lukijamäärä on

YLI 5 MILJOONAA

Liittykää Tekin mukaan. Lukekaa lehtiä, joiden lukuarvo on todella korkea.

Postittakaa oheinen tilauskuponki yhdessä kilpailuvastauksenne kanssa jo tänään.

Äidin ohje Pirkko Hannulalle

VAIHDA JUOKSEMINEN MIEHEEN

Neljä tiukkaa ratakierrosta. Maalisuora silmät ummessa, maailma mustana. Aika 4.49,0. Se on juostu naisen jaloilla, joilla on pingottu kahteen Suomen mestaruuteenkin. Nainen on varsinainen emäjysky, luulisi.
Vaan eipä ole. Hän on nuori, siro neitonen, valokuvamalli, tv-tähti, jonka paras juoksukesä on omien sanojen mukaan vielä edessä. Vaikka äiti sanookin: ”Vaihda juoksu mieheen. Haluan lapsenlapsen.” Siinä vihje poikamiehille, jotka ihailevat television Aikalisän toimittajaa Pirkko Hannulaa.

Teksti: ASKO LINNA
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

KÄÄNNÄ

Sierra-ja sillä sikari 2:-

Tumma, täyteläinen Sierra.
Pikkusikari miehen käteen
ja miehen mieleen.
On täyttä tupakkaa pintaa myöten,
päässä suojaava suodatin.
Hinta pyöreät 2 markkaa.

20 pikkusikaria 2 markkaa. Suomen Tupakka Oy

ÄIDIN OHJE...

Pirkko Hannula on erikoislaatuinen yhdistelmä, eikö totta? Annos "viehkoa" ja annos raisua urheilijaa. Syntynyt 23. 1. 1947 Helsingissä, mutta asunut koko ikänsä — yhtä Englannin vuotta lukuunottamatta Järvenpään Nummenkylän Aittokorven Hannulassa, käynyt keskikoulun, valmistunut liikunnanohjaajaksi Vierumäen urheiluopistosta, työssä sihteerinä SVUL:ssa sekä ollut keväästä asti mukana Aikalisässä, jonne hänet keksi Jussi Viljanen, saman ohjelman toimittaja.

Tapasimme Pirkon torstai-iltana, Kalevan kisojen aattona. Edellisenä iltana oli mennyt "plörinäksi", Pirkko oli yrittänyt A-luokan tulosta 800 metrillä päästäkseen SM-kisoihin. Aika, 2.23,7 oli kuitenkin lähes pari sekuntia liian reilu. Pirkko osallistui Kalevan kisoihin vain SVUL:n toimihenkilönä. — Mutta, sanoo Pirkko, minun paras juoksukesäni on vielä edessä!

— Tänä keväänä päätin että lopetan kilpailemisen elleivät tulokset parane. Nyt olen kuitenkin päättänyt jatkaa. Sodin ehdottomasti vanhoja käsityksiä vastaan. Yleisesti ajatellaan, että urheilevan naisen täytyy olla ruma, oikea emäjysky. Kai minäkin olen kuolasuu kentällä, mutta en muualla. Pistäkää vaikka itse Lenita juoksemaan 1 500 metriä niin näette, ettei hänkään maaliin tullessaan mikään kaunis näky ole.

— Ja minä juoksen, koska pidän juoksemisesta. Tuskin ihanampaa oloa on kuin päästä syyskuraisen lenkin jälkeen suihkuun.

Hyväntuulinen Pirkon äiti kävelee pihalla: — Minun nimeni on Selina. Oletteko enen kuulleet sellaista nimeä? Minä en ole ikinä urheillut. Tosin naapurit sanovat, ettei kukaan liiku niin lujaa kuin Hannulan Selina. Isä on harrastanut hiihtoa.

— Kyllä Pirkko minusta jo vähitellen voisi lopettaa juoksemisen. Tulee niin paljon pyykkiä. Ei Pirkko niitä itse ehdi pesemään.

Pirkon isä, Tenho, on liittynyt seuraan: — Äiti haluaisi, että Pirkko vaihtaisi juoksemisen mieheen. Minä taas en pidä Pirkon televisiohommista. Nyt ei ole auto koskaan viikonvaihteessa kotona. Etevä autoilija tuo Pirkko kyllä on. Kerrankin tuli Hämeenlinnasta eikä moottorissa ollut kuin tilkka öljyä. Kerran hän tuli autolla kotiin ja sanoi, että kyllä tuo naapurin likakaivo haisee pahalle. Se oli kyllä auton käsijarru, jonka Pirkko oli unohtanut päälle . . .

— Kyllä minä Pirkolle sulhasta toivon, sanoo äiti. — Olisi niin mukava saada lapsenlapsiakin . . .

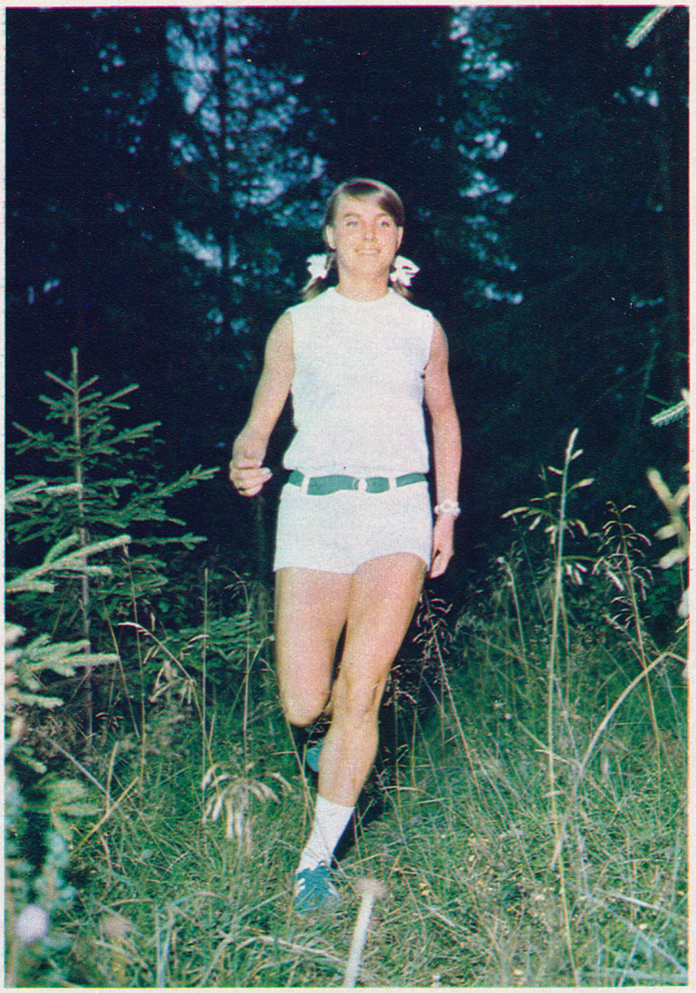
Entä mikä on oma miesihanteesi, Pirkko, esimerkiksi television urheilutoimituksen miesten avuista koottuna?

— Ai, urheilutoimituksen? No, minä sanoisin että ihannemiehellä voisi olla Juha Jokisen ulkoinen olemus, Seppo Kannaksen luonne ja Anssi Kukkosen ulosanti. Siinä oivallinen yhdistelmä. Jussi Viljanen on vähän piikikäs, mutta minä pidän silti Jussista.

Rukkaset viinamiehille

Pirkko pitää myös tanssimisesta, mutta ei suomalaisten miesten "hyvästä viinapäästä". — Sulatan kyllä kohtuullisen alkoholin käytön, en ole itsekään absolutisti. Mutta mies, joka on siinä kunnossa että henki haisee jo rapulalta, saa minulta armotta rukkaset. Harrastuksiini kuuluu niin ikään autoilu ja slalom. Viime kesänä vielä kilpailin maanteillä, mutta tänä kesänä olen yrittänyt noudattaa nopeusrajoituksia.

Rupatteluhetken jälkeen Pirkko Hannula ottaa isän Cortinan ja lähtee urheilukentälle juoksemaan. Se on hänelle vielä tällä haavaa tärkeämpää kuin aviomies tai televisio, vaikka hän juuri on saanut kuulla, ettei hänen televisiouransa päätykään syksyllä kuten aikaisemmin luultiin. Pirkko jatkaa vakinaisena avustajana. Tyttö, jolla on kauniit kasvot, sukkela kieli ja vikkelät jalat. □

— Tänä vuonna päätin lopettaa kilpailemisen, mutta sitten päätin kuitenkin jatkaa. Sodin vanhoja käsityksiä vastaan. Yleisesti luullaan, että naisurheilijan täytyy olla ruma emäjysky, mutta eihän niin ole. Kai minäkin olen kuolasuu kentällä kilpailun jälkeen, mutta en muualla, sanoo toimittaja Pirkko Hannula.

Paremmissakin perheissä sattuu joskus vahinkoja joiden takia pitää tehdä "pesukokeita".
Se oli Petteri tänään piripintaisen kaakaokuppinsa kanssa. Petteri on melkein neljä ja haluaa tehdä kaiken minä itse. Siinä sitä sitten sattuu kaikenlaista: tänään meni pesuun pöytäliina ja paita. Onneksi pesut eivät enää ole mitään varsinaisia kokeita eivätkä koettelemuksia. Kun pesujauheena käyttää Allia tietää jo ennakolta, että pesu onnistuu. Vaikka olisi pahojakin tahroja. Ja vaikka olisi kuivunuttakin likaa. Kaikki lähtee. (Mikään ei pese niin kuin All).
Mutta Allilla pesut onnistuvat. All poistaa pahankin lian.
Miehen työpaidassa oli hikeä ja yleislikaa, mutta ei ole enää All-pesun jälkeen.
Tässä esiliinassa oli ennen pesua koko viikon ruokalista. Kaikki lähti.
Pikkuherra oli kaatunut ja housunpolvissa oli verta. Mutta ei ole enää.
Pikkuvauvan potkuhousuissa oli pikkuvauvan kakkaa. Nyt ei ole tahran tahraa.
Pöytäliinalle oli kaatunut sekä kaakaota että kastiketta — tiedättehän lapset. Puhdasta tuli.
Lakana oli harmaa ja nuhruinen, oli jäänyt mökille. Näin valkoinen siitäkin tuli.
SUURPAKETTI
STORPAKET
all
all
entsyymejä sisältävä pesujauhe
pesee suurpyykin puhtaaksi liotuksesta loppuun asti
Lisätietoja All-suurpesujauheesta.
All on synteettisen ja saippuapesujauheen yhdistelmä. All-pesumenetelmä on yksinkertainen: ensin liotus (tai esipesu) sitten varsinainen pesu. Molemmat Allilla. Allin entsyymit irrottavat liotuksessa valkuaisaineperäisen lian kuten muna, veri, kaakao, kastikkeet ja yleensä ruokatahrat. Liotettaessa All-pesujauheessa on veden ihanteellinen lämpötila noin 40 C°, liian kuumassa entsyymit kuolevat ennenkuin ehtivät toimia. Entsyymien lisäksi All sisältää valkaisuaineena stabiloitua natriumperboraattia sekä puuvillaan ja nailoniin kiinnittyviä kirkasteita. Veden pehmentäjänä ja puhdistusvaikutusta tehostavana aineena on tripolyfosfaatti. pH-arvo on 10,3. Allissa on myös silikaattia alumiinisten ja kevytmetallisten pesukoneenosien suojaamiseksi. All sopii sekä käsi-, pata- että konepyykkiin ja yhtä hyvin valkoisille kuin kirjavillekin vaatteille.

MENESTYKSEN MUKANA VAIHTUI VINETTO JALOVIINAAN

”Kaikki alkoi siitä kun mä lippalakin sain...”

2 osa

Kun Irwin Goodman löi ”honotuksellaan” itsensä läpi, muuttui sekä Irwinin että Vexi Salmen elämä kokonaan. Vinetosta siirryttiin Jaloviinaan, työt unohdettiin ja kumoon ajettu kantakirjalehmä maksettiin suuresta setelitukusta. Uusia kappaleita levytettiin ja ne kaikki nousivat listoille. Tyttöjä oli tarjolla kaikkialla, elämä vaikutti mukavalta. Mutta taustalla kummitteli rattijuoppoustuomio.

Kun Irwinin ensimmäinen levy ilmestyi vuonna 1965, syöksyin vanhan tuttavamme Markku Veijalaisen luo. Markulla näet oli vakituinen tv-ohjelma tuolloin, ja kaiken hyvän lisäksi hän toimitti kahteen eri lehteen pop-palstaa! Pitkän ja äänekkään keskustelun jälkeen hän suostui ottamaan Irwinin ohjelmaansa ja kirjoittamaan hänestä palstoillaan. Suoraan sanottuna Markku ei uskonut irwinismiin tippaakaan, mutta ei kehdannut kieltääkään, kun vetosimme vanhaan ystävyyteen.

Tästä ensimmäisestä levystä kaikki oikeastaan sitten alkoi. Pop-musiikissa siirryttiin juomaan Vineton sijasta Jaloviinaa, työtä ei viitsitty tehdä ollenkaan, vaan levyjen ostajat neuvottiin kilpaileviin liikkeisiin. Popmusiikissa soivat vain Irwinin levyt, nurkissa maleksi haastattelijoita ja ihailijoita. Meillä meni hyvin.

”En kerro kuinka jouduin naimisiin” nousi heti kättelyssä ”Kahdeksan kärjessä” -ohjelman kakkoseksi. Se sai Erik Lindströmin puhumaan jo LP-stäkin, mikä tuolloin oli aika harvinaista. Joka tapauksessa tehtiin työtä käskettyä, ja ennätysmäisen halvalla ilmaantui nauhalle joukko menestysiskelmiä, mm. ”Työmiehen lauantai”, ”Kalteri-tango”, ”Autolla Kanarian saarille” jne. Kaikki parikymmentä kappaletta nauhoitettiin samana iltapäivänä. Erik Lindström toimi basistina, Irwin soitti kitaraa ja ainoana palkattuna miehenä hoiteli Ilpo Kallio rummut. — Historian halvin levytys, sanottiin.

”Työmiehen lauantai” oli se kappale, joka sai radion raadin niskavillat pystyyn. Levy julistettiin esityskieltoon, mutta kun Aune Ala-Tuuhonen (Haarla) soitti sen omassa ohjelmassaan lyhennettynä ”Yömiehen lauantaiksi”, tuli päivystäjälle niin paljon kyselyjä siitä, mikä se levy oikein oli, että raadin oli annettava periksi. Raati haihtui hiljaa näyttämöltä. ”Työmiehen lauantai” sen sijaan nousi listan huipulle mikä oli meille tarpeen, sillä Pop-Musiikki veteli viimeisiä henkäyksiään ja Irwinin kesällä Korpilahden kylässä kaatama kantakirjalehmä tuli maksamaan meille muutamia tuhansia. Velkomakirjeitä tippui kaikista mahdollisista suunnista, mutta kuten sanottua, levymenestykset tulivat juuri oikeaan aikaan.

Vuoden 1966 alussa avasimme oman ohjelmatoimiston. Pohjaa oli, Irwin ei suinkaan ollut ainoa, joka pääsi pinnalle. Fredi oli jo nousussa, Kai Hyttinen allekirjoitti levytyssopimuksen ja lisäksi löytyi Hämeenlinnasta Jarkko Lehti sekä Eddy. Liike rekisteröitiin varmuuden vuoksi Markku Veijalaisen isän nimiin, sillä minulla oli vielä maksettavana Pop-Musiikin velat ja toinen osakas, Markku Veijalainen, oli vielä alaikäinen. Alasta sinänsä meillä ei ollut vielä harmainta aavistustakaan, sillä emme tunteneet Irwinin todellista myyntiarvoa, eikä meillä ollut minkäänlaista osoitekortistoa. Voidaan oikeastaan sanoa, ettemme tienneet liikeasioista yhtään mitään.

Joka tapauksessa Irwin lähti ensimmäiselle kiertueelleen helmikuussa -66. Kiertue suuntautui Lappiin ja sen tähtiä olivat Teresa Rosenius ja Irwin. Kiertue kesti kaksi viikkoa, mutta siinä ajassa Irwin tottui jo tähden elämään. Tavallinen Jallu vaihtui kolmeen tähteen ja itsevarmuus kasvoi merkin mukana. Kiertue-elämä oli todellista juhlaa, sillä naisiakin löytyi joka paikasta — sen kun vain valitsi. Minkäänlaista iskemistä ei tarvinnut, valitsi vain parhaan päältä pois tai vietti illan Teresan seurassa!

Siitä piti tulla elokuva

Kun kerran levyt olivat listoilla, piti takoa niin kauan kuin rauta oli kuuma. Päätin, että Irwinistä tehdään elokuva. Yrjö Tähtelä tuli ensimmäisenä mieleen ja muutaman puhelinsoiton jälkeen asia olikin jo valmis. Markun kanssa ryhdyimme suunnittelemaan käsikirjoitusta, jossa Irwinin kyvyt mahdollisimman hyvin tulisivat oikeuksiinsa.

Kun filmiryhmä sitten tuli

Hämeenlinnaan ottamaan ensimmäisiä kuvia, olimme pettyneitä. Odottelimme suurta joukkoa, mutta paikalle tulivat vain Yrjö Tähtelä ja Pertti Melasniemi joka tuolloin kantoi tavaroita. Filmauksen aikana olimme ällistyneitä, sillä koko jutusta ei löytynyt yhtään meidän käsikirjoituksemme mukaista kohtausta. Irwinin lisäksi filmissä hääräsivät Katri Helena, Carola ja Renegadesit. Luulimme filmin menestyvän, ellei muuta, niin nimien voimalla.

Mutta kun se ensi-ilta tuli, olisimme halunneet kadota maan alle. Tosin meidän käsikirjoituksemme mukaan oli kuvattu vain yksi kohtaus, mutta joka tapauksessa kaikki oli kammottavaa. Pääosassa pelleili Yrjö Tähtelä itse ja filmi kokonaisuudessaan oli teknilliseltä tasoltaan kamala. ”Top-rallista” ei tullut menestysfilmiä eikä Irwinistä suurta tähteä elokuvataivaalle. Onneksi filmi epäonnistui niin perusteellisesti, ettei sitä edes huomattu. Se ei siis vaikuttanut Irwinin uraan.

Poliisi on pop

Kun Irwin vaihtoi Finndisciltä Fazerille, kerrotaan Toivo Kärjen todenneen, että ”tämähän on meidän poikamme”. Hän ei halunnut muistaa sitä, että Irwin oli joskus ollut koelevytyksessä ja hänet oli tyrmätty juuri Kärjen toimesta. Menestys kuitenkin muutti kaiken — ja menestyksen mukana meidän oli pakko muuttaa suurempaan levyfirmaan. Irwin oli huipulla — koskaan ennen ei kai ole levytyksistä maksettu sellaisia summia kuin silloin.

Juhannuskeikkoja löytyi vuonna -66 niin paljon, että keksittiin ottaa käyttöön helikopteri. Silloin se oli jotakin ihmeellistä, sensaatio, jonka avulla myytiin reilusti yli nor-

KÄÄNNÄ

VINETTO VAIHTUI JALOVIINAAN

maalien hintojen, mutta nythän se jo on jokapäiväistä elämää. Irwin sen joka tapauksessa aloitti.

Saaren juhannusjuhlissa Tammelassa Irwin sai kokea, mitä tapahtuu, kun poliisista sanotaan jotakin pahaa. Hän onneton sattui viimeisenä kappaleenaan laulamaan uusimman levytyksensä "Poliisi on pop". Kansalla oli hauskaa, mutta Irwiniä kyydinneet poliisit loukkaantuivat ja lähtivät pois. Irwin joutui juoksemaan kitara kainalossa kolmen kilometrin matkan helikopterille, mistä tietysti oli seurauksena se, että hän myöhästyi muilta keikoiltaan.

Muutenkaan Irwinin ja poliisin välit eivät olleet erikoisen hyvät. Hän oli antanut ikävähköjä lausuntoja poliisien älykkyydestä eri haastatteluissa, eikä sen enempää tarvittu. "Poliisi on pop" meni Yleisradiossa täydelliseen esityskieltoon, mutta tanssilavoilla se oli menestys. Me kun emme rakasta poliisia niin erikoisesti — jostakin syystä?

Ei tippa tapa

Kesäkuussa 1966 MV-Production siirtyi kokonaisuudessaan minun nimiini. Markku kyllästyi koko touhuun ja lähti Johnnyn kesäkiertueelle tekemään rahaa. Irwinkin kiersi koko kesän, ja oli syy miksi kiertää — palkkiot kohosivat huippulukemiin. Uusia levyjä ilmestyi jatkuvasti, mm. LP "Ei tippa tapa".

Eivät ne tipat tappaneetkaan, vaikka niitä olikin paljon. Kiersimme kesän aikana Lappia, ja tietäen sikäläiset harvat Alkon verkostot, oli linja-autoon varastoitu enemmän tai vähemmän alkoholia varmuuden vuoksi. Hankaluuksia siitä tuli, tietysti!

Aavasaksalla kaikki meni vielä hyvin, mutta kun siirryimme rajan toiselle puolelle, Ruotsiin, näytimme reilusti tullimiehelle koko viinavarastomme. Se oli virhe, sillä kaveri kanteli asiasta nimismiehelle, joka luki aikansa lakikirjaa ja keksi pykälän, jonka mukaan alkoholin tuominen huvialueelle oli rikos. Ja me ajoimme sen linja-auton huvialueelle, tietysti!

Pari poliisia tuli yhdeksän aikaan ja vaati auton avaimia. Ratsia alkoi ja viinat menivät. Kiukustuneina me Irwinin kanssa ryhdyimme laatimaan laulua ja kun Irwin seuraavan kerran nousi lavalle, hän lauloi: "... oli toinen kalju kokonaan ja toinen tyhmä muuten vaan ...". Konstaapelit katosivat kantamuksineen maisemasta. He eivät pitäneet naurusta, jonka yleisö kajautti.

Aamulla oli sitten poliisikuulustelujen vuoro. Saimme jokainen kouraamme 150 markan sakkolapun "alkoholin huvipaikalle tuomisesta". Siinä se.

Seuraavana päivänä piti poiketa suunnitelmista ja kiertää Rovaniemen kautta, sillä viinavarasto oli tyhjä. Mitä me yhden vallesmannin suuttumisesta, se maksoi sen minkä maksoi, mutta viinaa piti olla. Koko tuomio vaikutti keinotekoiselta.

Eräs syy, miksi tarvitsimme alkoholia melkoiset määrät, oli se, että Irwin tarvitsi sitä enemmän kuin ennen, enemmän kuin mukaan muu meistä. Asiaan löytyi pätevä syy: Lokakuun ensimmäisenä hänen oli siirryttävä Seutulan työsiirtolaan. Juuri parhaaseen aikaan, juuri silloin kun hänellä oli mahdollisuus tehdä rahaa, juuri kun hän oli huipulla. Pelko kaikesta tulevaisuudessa oli Irwinin mielessä, ja unohtaakseen koko roskan hän joi.

Rattijuoppoustuomio oli onnistuttu pitämään täysin salassa. Tiesimme kuitenkin, että se paljastuu ennemmin tai myöhemmin, ja siksi päätimme käyttää senkin hyväksemme — jos mahdollista.

Rattijuoppo Antti Hammarberg

Sillä nimellä Irwin meni Seutulaan, mutta samalla meni myös kansantaiteilija Irwin Goodman pois markkinoilta. Pahalta se tuntui, mutta olihan se kestettävä. Kitara vaihtui rautakankeen, kiiltonahkakengät kumisaappaisiin. Suuret palkkiot ja ihastuksesta kirkuvat ihailijattaret jäivät taakse. Palkkiot olivat naurettavia verrattuna Irwinin keikkahintoihin. TVH kun ei maksa rattijuopoilleen muuta kuin tupakkarahat.

Irwinin umpisuolikin taisi tuntea ajan ankeuden, sillä se äityi kiukuttelemaan. Vanki Hammarberg siirrettiin hetkeksi vankeudesta vapauteen. Hiltonin sairaala tuntui paratiisilta vaikka vatsanpohjaa kutitettiinkin puukolla. Kauan ei sekään "huvi" kestänyt, vaan haavoja piti siirtyä nuolemaan Katajanokan vankilaan, sairaalaan, tarkemmin sanottuna. Siellä oli ihailtavana koko rikosrekisteri laajuudessaan. Irwinin, rattijuopporaukan, kumppaneina olivat kaikkia mahdollisia rikoslaatuja kokeilleet kaverit. Aika ei tullut pitkäksi elämäntarinoita kuunnellessa, mutta ruuat muuttuivat kertakaikkiaan ala-arvoisiksi. Kansantaiteilija laihtui.

Katajanokalla tuli muuten vierailtua toistekin. Tuli kerran annettua jollekin lehdelle lausunto siitä, kuinka vanginvartijat ovat muuhun työhön kelpaamattomia sadisteja. Lehden ilmestyttyä sai Irwin kutsun kuultavaksi, eivätkä puolustuspuheet auttaneet. Jälleen kerran piti pukea vanginpuku ylle ja mennä "Nokalle". Vanginvartijat pitivät huolta siitä, ettei rangaistus vahingossakaan tuntunut hauskalta.

KÄÄNNÄ

Irwinin menestyksen mukana vaihtuivat myös juomat. Vinetto vaihtui jaloviinaan. Mutta kaljakin maistui Antille ja Vexille.

Irwin menestyi myös naismaailmassa. Tyttöjä oli, sopi valita. Kuvissa Irwin lämminhenkisessä kohtauksessa Teresa Roseniuksen kanssa.

VINETTO VAIHTUI JALOVIINAAN

Tähti Seutulasta

Kun Irwin sitten loppujen lopuksi — neljä kuukautta kärsittyään — pääsi vapaaksi, olin häntä portilla vastassa yhdessä Onnin, Irwinin vakituisen taksikuskin kanssa. Ensimmäiseksi ojensin auton ikkunasta kunnollisen sekoituksen bacardia ja cocacolaa. Neljä kuukautta oli ohi, eläköön kaikki se mitä aidan toisella puolella oli tarjolla!

Siksi illaksi oli tietysti järjestetty esiintyminen Hämeenlinnassa. "Suoraan Seutulasta", mainostimme me. Talo oli tupaten täynnä, tytöt heltyivät kyyneliin ajatellessaan taiteilijaraukkaa, joka kitui aitojen takana niin kauan. Moraalitonta mainostusta arvosteltiin, tottakai, mutta eihän Irwin mikään moraalin pystyssäpitäjä pyrkinyt olemaankaan. Hänhän oli ihan tavallinen kundi.

Seutulasta pääsyn kunniaksi tehtiin uusi LP, "Osta minut". Se meni tietysti esityskieltoon Yleisradiossa. Syynä oli takakannen harmiton teksti, joka päättyi seuraaviin lauseisiin: "Ellette pidä tästä levystä, niin älkää välittäkö. Emme mekään välitä tästä levystä. Me lähetämme näitä Yleisradion toimittajille kahvipannun alusiksi."

Levyn kylkeen lyötiin pääkallonmerkki esityskiellon merkiksi. Siitä tuli siis kahvipannunalusia. Silloin muuten intoiltiin enemmänkin, Juha Watt Vainion "Paavo Paavo" kiellettiin, samoin Irwinin "Uusi Paavo". Selityksiä ei koskaan annettu, todettiinpahan vain, että se oli hallintoneuvoston päätös.

Joka tapauksessa Yleisradio rankaisi Irwiniä vielä senkin jälkeen, kun asian — rattijuoppouden — piti jo unohtuman. Se määräsi hänet kokonaan esityskieltoon. Riettaita ralleja laulavat rattijuopot eivät saaneet esiintyä julkisesti ainakaan Yleisradion ohjelmissa. Onneksi tanssilavat ottivat avosylin vastaan kaiken mitä Irwin tarjosi. Muuten, esityskieltoon meni kaikkien "riettaitten" levyjen mukana kaunis "Äiti", jonka Irwin lauloi honottamatta, todellisella tunteella.

Ryysyranta

Yleisesti uskottiin Irwinin tähden sammuneen, eikä se mikään ihme ollutkaan, sillä Yleisradio jatkoi boikottiaan ihmeellisen pitkään. Puhuttiin, ettei Irwin enää keksinyt mitään uutta, että kaikki oli jo lopussa.

Eräänä iltana Irwin soitti minulle hyvin myöhään. Hän oli saanut idean. Joku humalainen oli romahtanut krouvissa hänen pöytäänsä, ja söpöttänyt kaiken sekavan puheensa keskellä järjellisen ajatuksen: "Tee Ryysyrannasta laulu!"

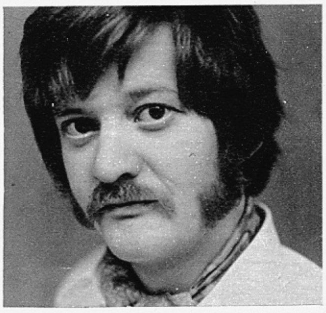
Aluksi idea tuntui huonolta, mutta kun sitä oikein mietin, löytyi kipinä. Pohjasivistystä piti tietysti laajentaa lukemalla mainittu teos pariin kertaan, mutta ajatus hautui mielessä koko ajan. Siinä meni muutamia viikkoja funtsatessa, mutta kun Irwin sitten palasi kiertueeltaan, oli minulla valmis teksti sävellettäväksi.

Se kajaanilainen kaveri, joka juovuspäissään nuo kolme sanaa: "Tee Ryysyrannasta laulu" sanoi, ei ehkä tänäkään päivänä tiedä, millaisen palveluksen hän teki. Siitä tuli menestys, todellinen hitti. Saattaa olla, että sen ansiosta Irwin saa kultaisen levyn seinälleen ripustettavaksi (mikäli seiniä on).

Ryysyranta toi tullessaan irwinismin lihavimmat kuukaudet. Menestyslevyjä syntyi jatkuvasti. Kaikki meni hyvin jopa Yleisradiossakin. Vuosi -68 alkoi todella suurin lupauksin, suurin rahoin ja entistä paremmin viinoin. Meillä oli syytä juhlimiseen, sillä kuinka moni muu voi juhlia sitä, että muutaman kuukauden sisään on saanut aikaan viisi listalevyä? □

SARJAN VIIMEINEN OSA JULKAISTAAN SEURAAVASSA NUMEROSSAMME

PÄIVÄ JONA LAPPI MYYTIIN

UNTO KIVELÄ

Kaikkien yllätykseksi Inarinjärvi ei muuttunutkaan viinaksi; jostakin sieltä löydettiin öljyä.

Alkoi valtava kaupankäynti. Tuli mustaa autoa, mustaa salkkua, kammattua miestä. Pörräsi lentokonetta ja helikopteria. Pohjanhovissa Rovaniemellä kävi armoton kielten sekamelska. Teeveemikkiä, -johtoa, -autoa, -kasvoa meiltä ja muualta. Piti myydä Lappi, Suomen köyhä mies. Valtakunnan suurin kauppa kautta aikain: muutama kerta Suomen valtion budjetti. Palstat oli lohkottu, tarjoukset piti jättää suljetuissa kirjekuorissa aamukahdeksalta. Kansainvälisten öljy-yhtiöiden pokerinaamat seisoivat parijonossa kuin hautausurakoitsijat. Jono ulottui Pohjanhovin rappusilta viinakaupan kulmille mutta se ei ollut vielä auki.

Kahdeksan jälkeen öljytyt hiljaiset miehet jättivät tarjouksensa ja asettuivat saliin. Hiiskumaton hiljaisuus. Tv-toimittajat kuiskivat mikrofoniin. Joku pudotti neulan ja sen kuuli.

Maaherra Miettunen asettui mikrofonirypäleen ääreen ja väräjävällä äänellä todisti että tämä on suuri päivä Lapin ja koko Suomen historiassa. Tämän jälkeen Lappi ei ole köyhä. Kukoistus on alkava. Näin juhla avattiin.

Piispa Leinonen piti lyhyen hartauden ja tummat miehet kuuntelivat päät painuksissa. Teksti oli väkevä ja se tulkittiin englanniksi. Piispa siunasi kaupankävijät, nimitti heitä hyväntekijöiksi. Sanoi että he ovat kuin itäisen maan tietäjät jotka tuovat valoa pimeään Lappiin mustissa salkuissaan. Tv tietenkin käsitti tämän poliittiseksi vihjaukseksi.

Laulettiin Maamme-laulu ja Jos kaikki Suomen järvet öljyksi muuttuisi minkä jälkeen kauppa pääsi alkamaan.

Meklaririvin pitkän pöydän takana oli valtava taulu jonka vuoksi Pohjanhovista oli jouduttu poistamaan toinen kerros mutta ei se mitään: asiakkaat olivat ehtineet poistua yhtä lentojätkää lukuun ottamatta joka otti pehmeän laskun ja heitti pari kymppiä juomarahoiksi.

Taululle nostettiin numeroita sitä mukaan kuin kirjekuoria avattiin ja korkeimmat tarjoukset napautettiin. Todella suuret numerot aiheuttivat ihastuksen kohahduksia. Lehtimiesten silmät loistivat kuin Helsinki yöllä, ja tärisevät sormet raaputtivat papereille käsittämättömiä koukeroita ja numeroita. Lehtimiehet sekaantuivat papereihinsa niin että paikallinen vanhalestadiolainen yhdistys lähetti välittömästi kokoukselle siveellisen närkästyksensä ilmauksen.

Lapin kansa kuunteli uutisia korva radiossa ja silmä teeveessä. Kaikilla oli vapaapäivä, koulut ja sairaalat oli suljettu, palokunta ei pelannut. Öljykuume nousi kohti taivasta kuin hävittäjä. Kammareissa korkattiin vanhaa viinaa, mummu ei tykännyt pahaa vaikka vaarikin otti. Maamiesseuran taloissa pidettiin tansseja aamusta iltaan, joissakin jopa päinvastoin.

ME OLEMME RIKKAITA KAIKKI!

Tämän vuoksi.

Mustat hiljaiset öljytyt miehet lähtivät kulmikkaine salkkuineen ilman hymyn häivää. Tilalle tulivat duunarit, kaivinkoneet, tiejyrät, helikopterit, gaigermittarit, putket, pelit ja pensselit, taikajimit ja puukkomacit ja go-go-tytöt joiden pylly pyöri kuin propelli. Lappi kääntyi nurin kuin krapulaisen vatsa.

Isännät tekivät vekkulia ja ottivat varman päälle: hintaa rupee tippumaan. Pankissa oli ystävä, siellä aina. Kansa venttasi aikaa parempaa, odotti uutta Messiasta, lestadiolaisen saarnamiehen sanoma oli vaihtunut rahamiehen puheeseen.

Se Messias oli RAHA.

Isot putket menivät pitkin pintaa kuin jättiläisen verisuonet Jäämerelle ja etelään. Putket halkoivat ja katkoivat tuntureita poronkusemittain. Öljyä tuli ja sitä meni. Porot säikytettiin kuoliaiksi tai tapettiin nälkään, lappalaiset ajettiin tuntureilta Ivalon ja Inarin lähelle hökkelikyliin, Rovaniemen reunamat slummiutuivat. Viinasta tuli täysi-ikäisten ongelma, puukot välähtivät kuutamossa, poliisi oli voimaton, lapset kulkivat talosta taloon kuin nälkäiset sopulit, jätteet likasivat maiseman, tanssipaikkojen suljettujen ikkunoiden takana kävi sähkökitara ja rumpujen jyske, viina kuljetti sormea kielillä ja vei rytmiin horjuvia tanssijoita.

Ja kas kummaa, sitä öljyä tuli ja sitä meni mutta saman tien meni raha. Se ei jäänytkään Lappiin. Vekkulit lankesivat maksuun ja tilat konkkaan. Koko öljynäytelmä oli kuin pyörremyrsky. Se tuli hiljaisten miesten mukana, riepotti Lappia kuin lapasta ja kun se häipyi se oli kaiken tuhonnut.

* * *

Viikko pari sitten tuli telkarin BBC:n dokumentti Päivä jona Alaska myytiin. Piruuttani sovitin näytelmän Suomen oloihin. Näin käy kun öljyllä pelataan, näin on käynyt lähi-idän maissa. Mites muuten on sen Joulumaan kanssa, ketäs se hyödyttää? □

ARJA PAAKKINEN MINISTERIÖN MISS SUOMI

Elokuun viimeisenä lauantaina järjestettiin Kyproksen pääkaupungissa Nikosiassa Miss Europe/Tourisme -70 kilpailut. Mittelöissä olivat mukana kahdenkymmenenkolmen Euroopan maan missit sekä Suomen kauppa- ja teollisuusministeriön virkailija Arja Marjatta Anneli Paakkinen (23), jota ainakin paikalliset järjestäjät pitivät tämän vuoden Miss Suomena. Arja ei ole koskaan aikaisemmin osallistunut missikilpailuihin ja siihen hänellä on mielestään pätevä syy: – Olenhan minä toki peiliin katsonut.

Teksti: ASKO LINNA **Kuvat: VEIKKO LINTINEN**

Elokuun viimeisenä lauantai-iltana oli Nikosian hotelli Hiltonin pihamaalla vilskettä: Saaren ensimmäiset suuremmat missikilpailut olivat alkamassa. Viiden punnan suuruisesta pääsymaksusta huolimatta oli kaikki mahdolliset paikat varattu.

Ohjelmalehtisessä kerrottiin, että kutsu oli lähetetty mm. itselleen Jacqueline Onassikselle. Järjestelykomitea sai kuitenkin hyvissä ajoin kielteisen vastauksen.

Kutsut oli lähetetty myös 24 Euroopan maan matkailuministeriöille. Näitä oli pyydetty lähettämään maansa missi kyseisiin kilpailuihin. Koska meillä ei erityistä matkailuministeriötä ole, joutui kutsu täällä Kauppa- ja teollisuusministeriön käsittelyyn.

Miss Suomi 1970 Arja Paakkinen

Paikallinen lehdistö otti kisat avosylin vastaan. Kilpailuja edeltäneinä päivinä ei näkynyt lehteä ilman missikuvia. Varsinaisina ennakkosuosikkeina pidettiin Skandinavian vaaleita kaunottaria, varsinkin norjalaista Miss Scandinaviaa, Ingeborg Sorensenia. Mutta ei "Miss Suomenkaan" mahdollisuuksia olemattomina pidetty.

Kisojen järjestäjät tunnustivat vilpittömän ilonsa sen johdosta, että Euroopan lehdistö oli suhtautunut erittäin innokkaasti kilpailuihin jo etukäteen, varsinkin pohjoismainen lehdistö! (Kuka muuten on aikaisemmin lukenut näistä kilpailuista riviäkään?)

Allekirjoittaneet (ainoat suomalaiset lehtimiehet kisoissa) kokivat melkoisen shokin saatuaan ohjelman: Käsityksemme mukaan Miss Suomi 1970 on Ursula Rainio, mutta täällä hänen tittelillään esiintyi Arja Marjatta Anneli Paakkinen!

Miss Europe/Tourismeksi valittiin odotetusti norjalainen Ingeborg Sorensen.

— Olenhan minä toki peiliin katsonut

Kilpailujen jälkeen missit katosivat kuin tuhka tuuleen. Arja Paakkinenkaan ei ollut seuraavana päivänä sovitussa kohtaamispaikassa. Järjestäjät yrittivät nimittäin ottaa misseistä irti kaiken mahdollisen hyödyn ja riepottelivat heitä ennakko-ohjelmasta piittaamatta paikasta toiseen.

Vasta kilpailuja seuranneena tiistaina heidät löysimme. Koko missijoukko oli Larnacan kaupungissa sijaitsevalla Bellamare Beachilla harjoittelemassa illan esitystä varten. Arja Paakkinen oli heidän joukossaan.

Hän kertoi olevansa työssä Kauppa- ja teollisuusministeriössä. Koulutukseltaan hän on kirjeenvaihtaja. Arja on 24-vuotias ja hänellä on vakinainen poikaystävä.

— En minä ikinä ole mihinkään missikisoihin osallistunut. Olen liian pienikokoinenkin. Ja olenhan minä toki peiliin katsonut.

— Kerran olin tosin viikon lomailemassa Gotlannissa ja siellä minut valittiin toiseksi Miss Itämeri -kilpailussa.

— Kyllä valinta oli mielestäni täysin oikea. Eihän meikäläinen osaa edes liikkua, niin kuin missit liikkuvat.

Miksi sitten kuitenkin lähdit mukaan näinkin huomattavaan kansainväliseen kilpailuun?

— Kuten sanottu, pidän hyvin paljon matkustamisesta ja kun tällainen erinomainen tilaisuus tuli, en tietenkään kieltäytynyt.

— Satu ei ehtinyt — Arja tilalle

Kuten aikaisemmin on kerrottu lähettivät järjestäjät kutsun Suomen kauppa- ja teollisuusministeriöön, jonka matkailujaoston tehtäväksi osanottomme siis jäi.

Näin kertoi matkailujaoston kamreeri Hyry:

— Kutsu tuli Pariisin toimistoomme, mistä se lähetettiin edelleen meille. Otimme välittömästi yhteyttä Satu Östringiin, joka lupautuikin lähtemään. Päivää ennen lähtöä hän kuitenkin ilmoitti saaneensa esteen. Yliopiston voimistelulaitos ei voinut antaa vapaata jo muutenkin paljon poissa olleelle missille.

— Silloin meille tietysti tuli kiire ja kun halukas löytyi omasta toimistostamme, niin tottakai panimme neiti Paakkisen asialle. Eihän hän tosin mikään varsinainen missi ole, mutta kysymyksessähän olivatkin kaupalliset kilpailut, jonka kulut maksoi järjestäjä.

Selitys sekin, mutta selityksillä ei edistetä enempää meidän kuin muidenkaan maiden matkailua. Tämän verran luulisi valtiollisen matkailujaoksen ymmärtävän. Ei omissa arkivaatteissaan tallusteleva toimistotyttö ole mainosta maalleen kokeneiden kaunottarien mittelöissä. Kamreeri Hyry sanoi, että kilpailut olivat kaupalliset. Mutta eikö matkailukin ole kaupallista? Eikö suomalainen Miss Europe Tourisme olisi saanut kansainvälisen yleisön puhumaan Suomesta yhtä kauniisti, kuin nyt puhuttiin Norjasta? Ja toisaalta luulisi ammatti-ihmisten tuntevan Satu Östringiä sen verran, että he olisivat jo ajoissa hankkineet hänelle varamiehen. Sillä onhan luultavaa, että meillä on todellisia missejäkin, joilla on matkustushalua. □

SAITTAJÄRVEN KESÄTEATTERIN "JULKI-PORNOILIJOILLE" VANKEUSTUOMIOT

Teksti:
HANNU RAHKONEN
Kuvat:
JORMA POUTA ja
PEKKA KUPARINEN

Hymylehden edellisessä numerossa kerrottiin Heikki ja Eila Kaukovaarasta, jotka olivat esittäneet "julkipornoa" talonsa pihalla ja laiturilla.
Saittajärven kesäteatterin esityksen toinen näytös näyteltiin Suonenjoen kihlakunnanoikeudessa 11. 9. Syyttäjä vaati avioparille rangaistusta jatketusta toisen kotirauhan häiritsemisestä, ryhtymisestä epäsiveelliseen ja sukupuolikuria loukkaavaan tekoon sekä herjauksesta. Kihlakunnanoikeus tuomitsi Heikki Kaukovaaran kolmeksi kuukaudeksi vankeuteen ja Eila Kaukovaaran kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen. Rouvan tuomio määrättiin ehdolliseksi kolmen vuoden koetusajalla.

Syyttäjän aihetodisteet: ▶ magnetofoni ja monta nauhaa rivouksia sekä tienviitta, joka oli tarkoitettu varottamaan viattomia ihmisiä Kaukovaaran yhdestä naapurista, "Nyrkki-Hiltusesta".

Oikeuden päätökseen sai ilmoittaa tyytymättömyytensä 18. 9. mennessä. Laillisessa ajassa ei tyytymättömyyden ilmoitusta kuitenkaan tehty. Sitä vastoin herra Heikki Kaukovaara pyysi lehdeltämme palstatilaa omaa vastinettaan varten, mutta sitäkään ei kuulunut.

Tapaus Kaukovaara aiheutti kihlakunnanoikeudelle melkoisesti miettimistä ja aikaa jutun käsittelyssä kului peräti kolme tuntia. Asianomistajia oli seitsemän ja todistajia kuusi. Lisäksi oikeus kuunteli magnetofoninauhoja, joille oli talletettu Kaukovaarojen metelöintiä.

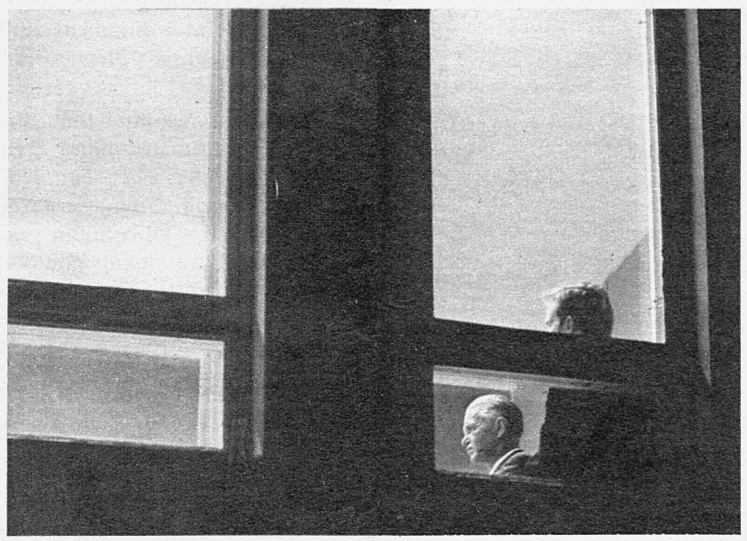
Varallisuudellaan kerskunut Heikki Kaukovaara pyysi maksutonta oikeudenkäyntiä ja oikeusavustajaa, mihin oikeus ei kuitenkaan suostunut.

Nyt Kaukovaarat ovat ilmeisesti katkeria oikeudelle. Kuinka se saattoi heidät tuomita, vaikka he olivat vain keskenään keskustelleet omalla pihallaan ja silloin tällöin menneet alastomina uimaan . . .

Herrasväki Kaukovaara on kuulemma saanut lehtiyhtiöltämme 4 000 markan palkkion esiintymisestään valokuvissa, jotka julkaistiin Hymylehden numerossa 9/70.

Valitettavasti se ei pidä paikkaansa. □

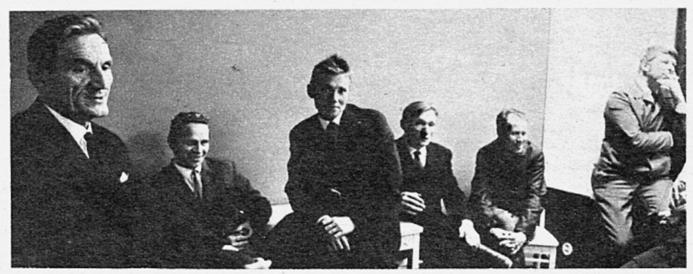

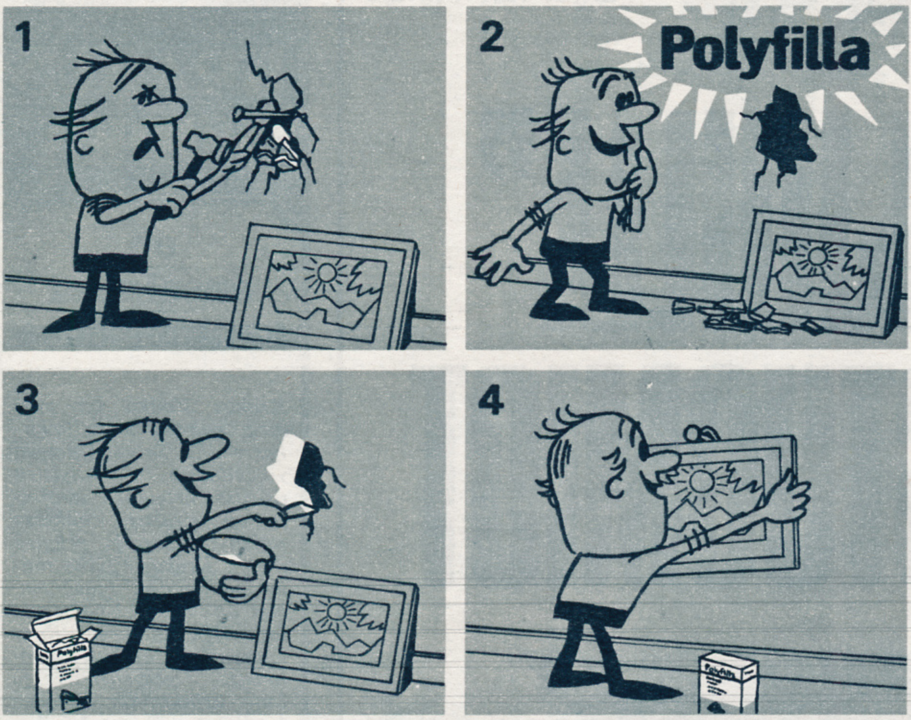
◀ Oikeus käsitteli "pornojutun" suljettujen ovien takana.

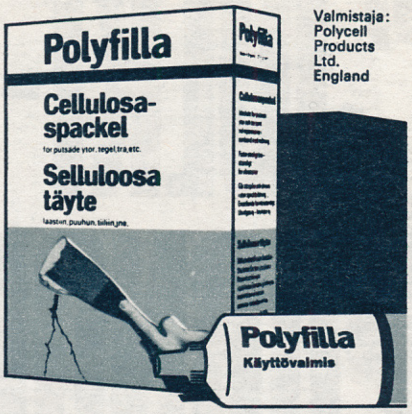
▲ Heikki ja Eila Kaukovaara odottamassa oikeudenkäynnin alkamista Suonenjoen juhlatalon liepeillä — vaihteeksi pukeutuneina.

▼ Aito käräjätunnelma vallitsi oikeussalin ulkopuolella. Vasemmalla sotilasmestari Ano Taavitsainen, Kaukovaarojen lähin naapuri, oikealla yksi juttua tutkineista poliisimiehistä, konstaapeli Karhunen Karttulasta. Muut muita savolaisen helläkielisiä asianomistajia ja todistajia.

Käyttäkää tähän Polyfilla

Valmistaja: Polycell Products Ltd. England

1. Siitä piti tulla niin hieno. Ja se päätyikin uuteen, kamalaan reikään seinässä. Reiät tai halkeamat seinissä - melkein pahinta viihtyisyyteen . . .
2. Tehkää jotain tähän. Selvittäkää näin pieni pulma itse. Polyfilla selluloosatäytteellä.
3. Kestää vain hetken - ette voi epäonnistua. Seinäänne on tullut uusi, kiinteä osa. Polyfilla.
4. Nyt voitte ruuvata, vasaroida, porata. Tai maalata ja tapetoida.

Ostakaa pakkaus tai purso jo tänään - kauppiaaltanne.

Polyfilla selluloosatäyte.

Maahantuoja:
Oy Hempel's Marine Paints Ab. Annankatu 31-33 C Helsinki 10, Vaihde: (90) 64 17 07

Unionin intiaanikesä.

Todellisen lämpöaallon kotiinne tuo Unionin intiaanikesä. Se jatkuu syksyllä, talvella, ympäri vuoden. Eikä Teidän tarvitse itse huolehtia lämmöstä.
Sopikaa Lämpö-Unionin kanssa

- automaattisesta polttoöljyn täydennyksestä
- lämmitystilistä ja
- säännöllisestä poltinhuollosta.

Union hoitaa silloin kaiken puolestanne. Tekee Teille intiaanikesän, Te vain nautitte siitä.

LÄMPÖ PITÄÄ PAKKASEN PIHALLA
union

MIELITAUTIOSASTON YLILÄÄKÄRI:

JOS TEETTE JUTUN TAITO MÄKELÄSTÄ PASSITAN HÄNET KOTIIN

Teksti: RAIJA HAUNIA
Kuvat: PEKKA KUPARINEN ja FOTO RAUTAVUORI

Sovimme näyttelijä Taito Mäkelän kanssa tapaamisesta. Hän lepuuttaa nykyisin hermojaan Kupittaan sairaalassa vaimonsa Senni Niemisen kuoleman aiheuttaman surun ja murheen takia. Näyttelijä toivotti sydämellisesti tervetulleeksi ja lupasi samalla kertoilla kuulumisiaan Hymy-lehden lukijoille. Toisin kuitenkin kävi: mielenterveyssairaalan ylilääkäri Christer Sourander ei sallinut tapaamista. Hän menetti täydellisesti hermojensa hallinnan, jopa niin, että poistuessamme talosta hän yritti epätoivoisesti juoksemalla saada huippunopeasti kulkevaa autoa kiinni!

KÄÄNNÄ

Taito Mäkelä, joka on hoidettavana Kupittaan sairaalassa, ilahtui suuresti kun toimittajamme sopi hänen kanssaan tapaamisesta. Ylilääkäri puhui vanhan miehen kuitenkin ympäri tai ainakin hän väitti ettei Taito Mäkelä tahdokaan antaa haastattelua.

JOS TEETTE JUTUN TAITO MÄKELÄSTÄ...

Kun soitin näyttelijä Taito Mäkelälle hän ilahtui suuresti tulevasta tapaamisesta: olimmehan monivuotisia tuttavia. Hän kertoi, että vaimon, Senni Niemisen poismeno oli vienyt hänet pois raiteiltaan, nyt oli opeteltava elämä kuin uudestaan. Ilman Senniä se tuntuu vieläkin vaikealta, mutta kun aikansa sairaalassa lepäilee, eiköhän elämä jollain tavoin ala mennä.

Juuri tämän enempää emme puhuneet puhelimessa, koska luulimme tapaavamme muutaman tunnin kuluttua. Jäimme molemmat iloisina odottamaan keskusteluhetkeä. Taito Mäkelä suostui mielellään haastatteluun, hänellä ei ollut mitään sellaista, minkä hän olisi halunnut salata lukijoilta. Ylihoitajan mukaan Mäkelä oli hyvässä kunnossa.

Mielisairaala on edelleen paikka, jonne ei niin vain mennä. Siksi soitin ylilääkärille täyttääkseni korrektisuuden vaatimukset. Heti alun alkaen suhtautuminen oli outo. — Jos teette jutun Mäkelästä, passitan hänet tänään kotiin. Tulkoon toimeen siellä ja antakoon haastattelujaan.

Minusta tämä oli julmaa Taito Mäkelää kohtaan ja siksi pyysin edelleen, että saisimme kuvaajan kanssa tulla sairaalaan. Olisimme vain hetken, ottaisimme kuvat niin, että siinä ei ilmenisi sairaalaympäristö. — Vai on teillä kuvaajakin tarkoitus ottaa mukaan, sehän on outoa. Mitä te oikein yritätte saada selville? Kerroin moneen otteeseen, että jutussa tarvitaan myös kuvat, mutta sitä ylilääkäri Sourander ei lopultakaan tajunnut. Sen sijaan hän vihdoin myönsi meille luvan saapua tunnin kuluttua sairaalan toimistoon.

Siellä ylilääkäri ilmoitti tällä välin keskustelleensa näyttelijä Taito Mäkelän kanssa ja kertoi, että tämä ei katsokaan aiheelliseksi antaa haastattelua. Kerroin hämmästyneenä, miten ilahtunut Taito Mäkelä hetkeä aikaisemmin oli ollut tapaamisestamme. — No, vanha mies ilahtuu helposti, kuului vastaus.

Tämän jälkeen ylilääkäri vei meidät omaan huoneeseensa, jossa hän alkoi toistella: — Aiotteko tehdä jutun Mäkelästä näillä perusteilla? Selitin, että en tietenkään, eihän minulla vielä ollut mitään faktoja. — Mutta te kuitenkin aiotte tehdä jutun Mäkelästä ja vetää minut siihen. Vannoin ja vakuutin, etten kirjoittaisi hänestä riviäkään, en myöskään sairaalasta.

Silloin todella ajattelin niin ja valokuvaajan läsnäollessa selitin asian ylilääkärille mahdollisimman ymmärrettävästi. Tarkoitukseni oli kertoa Hymylehden lukijoille pelkästään näyttelijä Taito Mäkelästä, mutta siihen en saanut lupaa. Sen sijaan katson nyt velvollisuudekseni tohtori Souranderin käyttäytymisen vuoksi kertoa kansalle, että lääkäri näköjään on edelleen ehdoton auktoriteetti. Jopa niin, että hän tämän arvovaltansa ansiosta kuvittelee pystyvänsä määräämään hoitohenkilökuntaa ja potilaita lukuun ottamatta myös muita ihmisiä armeijan kapiaisten tavoin, kuten myöhemmästä tekstistä ilmenee. Vieläkin yritin kertoa ylilääkärille, että halusin vain kuvata suositun näyttelijän entistä elämää ja tämän hetkisiä mielialoja, halusin tehdä kauniin jutun Taito Mäkelästä, mitäpä muuta hänestä voisi kirjoittaa.

Tämän kerrottuani ylilääkäri esitti varsin epäloogisen kysymyksen, miksi te ette koskaan kirjoita kauniista aiheista! Miksi pelkästään pornoa, rikollisuutta ja sensaatioita? Ihmettelin kuinka tohtori niin monen muun tavoin on perehtynyt lehden linjaan, jonka hän luokittelee täysin ala-arvoiseksi? Tähän kysymykseen en saanut vastausta. Sen sijaan ylilääkäri alkoi selittää, että lehden nimi Hymy on arveluttava, se antaa täysin väärän kuvan kansalle, nimen pitäisi olla Itku. Tässä vaiheessa kuvaaja katsoi, että asiallista keskustelua on mahdotonta saada aikaan ja ehdotti pois lähtöä.

Kerroin olevani samaa mieltä, mutta nyt sanoin, että saahan tästäkin käynnistä ja kokemuksesta muutaman rivin lehteen. Silloin ylilääkäri hermostui silmin nähden, jälleen uusi saman asian toisto: — Nyt te kiristätte minua, te aiotte kirjoittaa minusta.

Lähdimme pois, mutta ylilääkäri juoksi perään ja huusi: — Pysähtykää! Sitä emme tietenkään tehneet, vaan jatkoimme rappusia alas ja kiitimme käynnistä. Hoitohenkilökunta katseli kummastuneena, kun tohtori kulki perässä ja toisteli kiihtyneenä: — Minusta aiotaan nyt kirjoittaa! Nousimme autoon ja ylilääkäri jäi ovelle huutelemaan herjauksiaan. Loppu huipentui surkuhupaisaksi, katsoimme taaksemme ja näimme, kuinka tohtori kellahti kerran kumoonkin, mutta jatkoi sinnikkäästi juoksua automme perässä takin helmat hulmuten.

Arvatenkin Taito Mäkelän oli pakon edessä kieltäydyttävä haastattelusta. Kun laitoksen ylilääkäri uhkaa passittaa kotiin, jos suostuu juttelemaan lehtiväen kanssa, niin mitäpä muuta murtunut, sairas mies voi kuin totella. Olisi mielenkiintoista tietää, mitä ylilääkäri Sourander pelkäsi? Jos hän kohtelee potilaita samalla tavoin kuin meitä, emme voi muuta sanoa kuin voi itku niitä potilaita. Mutta sydämestään toivoisi, että sielullisesti sairaitten, elämän kolhimien ihmisten auttajana olisi mies, joka kykenisi keskustelemaan asioista asiallisesti ja hillitsemään itsensä. Ainoa ymmärrettävä lausahdus ylilääkäri Souranderilta kuului: — Olen aina pelännyt sitä, että jos joskus joudun lehtien palstoille? Miksi?

Minulla oli tarkoitus kirjoittaa Taito Mäkelästä. Hänen onnensa päivistä, iloista, suruista ja murheista. Olisimme keskustelleet kahdesta ihmisestä, jotka rakastivat toisiaan vuosikymmeniä, kuolemaan asti ja joita koko Suomen kansa rakasti. Sennin ja Taiton rakkaus oli niin kaunista ja syvää, että moni ihminen, elämässään pettynyt, sanoi usein: Heitä katsellessa voi uskoa vielä rakkauteen.

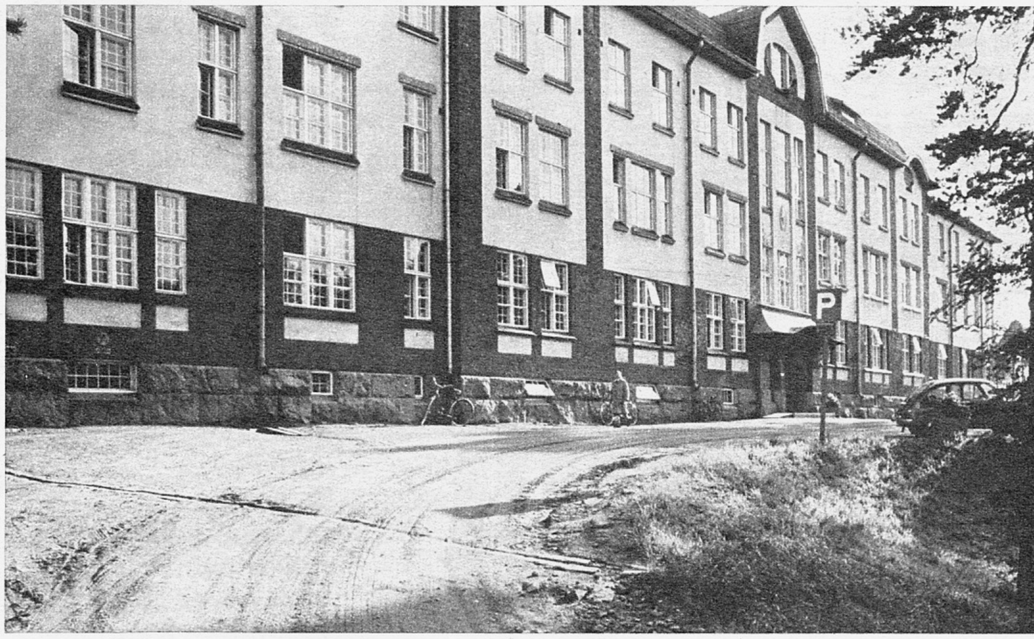
Muistan kuinka Taito kolme vuotta sitten sanoi: — Senni on minulle kaikki kaikessa. Me olemme varmasti luodut toisillemme, kohtalo sen tietää. Olemme saman alan työntekijöitä, mutta mielenkiintomme kohdistuu myös muihin yhteisiin asioihin. Lin Jutangin sanoja lainatakseni voisin sanoa: 'Ah, eikö tämä ole onnea.' Tulla toimeen ja rakastaa niin myötä- kuin vastoinkäymisissäkin. Se on kaiken perusta, yhteiselämän perusta.

Tuoni riisti Taito Mäkelältä hänen vaimonsa, koko kansan rakastaman Hilman liian aikaisessa vaiheessa, valitettavan vaikeasti, tuskallisen hitaasti. He olivat suunnitelleet yhteistä elämän ehtoota, yhteistä eläkeikää, kaikessa he olivat tottuneet turvautumaan toisiinsa. He olivat onnellisia ihmisiä, yksin jäänyt ei heti jaksanut, ei voinut uskoa, että kaikki oli auttamattomasti ohi.

Sennin poismeno on koetellut Taito Mäkelää raskaasti kuin ketä tahansa rakkaan elämänkumppanin menettänyttä. Hänen on ollut turvauduttava sairaalahoitoon, pyrittävä unohtamaan elämänsä kauniit vuodet ja yritettävä oppia elämään yksin. Taito Mäkelälle — herkälle ja ilmaisurikkaalle taiteilijalle — täydellinen elämänmuutos kauniista kaksin olosta synkkään yksinäisyyteen on varmasti vaikeampaa kuin monelle muulle. Sillä muistot elävät. Kaunis koti Heikkilänkadulla, Sennin rakastamat kynttilät, keittiö, jossa on valmistettu yhdessä aterioita, olohuoneen sohvanurkkaus, missä on keskusteltu yömyöhään, kaikki siellä tuovat mieleen lämpöisiä, mutta tällä hetkellä kohtalonkatkeria mielikuvia.

Ehkä Taito Mäkelä muistaa vielä senkin, miten Senni, yleensä aina iloinen ja hersyvää naurua pursuava, tuli kerran keskustellessamme vakavaksi, katsoi miestään silmät kyynelissä ja sanoi Turun murteellaan: — Mää olen sit onnellinen, kun Luoja heitti sun mulle.

He olivat kaksi onnellista,

◄ Tämä on Kupittaan sairaala. Siellä hoidetaan ihmisiä, joiden mielenterveys syystä tai toisesta on horjunut. Siellä hoidetaan myös näyttelijä Taito Mäkelää. Häntä hoitaa mm. ylilääkäri Christer Sourander. Valitettavasti.

▲ Taito Mäkelä on herkkä ja ilmaisuvoimainen näyttelijä, jonka suomalaiset muistavat lukuisista elokuvista ja näyttelijäsuorituksista teatterissa ja televisiossa.

► Voi itku niitä potilaita, jotka joutuvat ylilääkäri Christer Souranderin hoitoon. Vai mitä voisi sanoa ylilääkäristä, joka sairaalloisesti pelkää toimittajaa ja valokuvaajaa, uhkaa passittaa potilaan kotiin, jos juttu tehdään, ajaa juosten takaa nopeata autoa, kellahtaa nurin ja juoksee taas auton perässä huutaen ja huitoen . . . ?

▼ Senni Nieminen kukkineen ja kynttilöineen oli Taito Mäkelälle kaikki kaikessa. — Me rakastamme toisiamme, vakuuttivat Senni ja Taito toimittajallemme silloin kun kaikki oli vielä hyvin ja kaunista.

kaksi ihmistä, joista kenelläkään ei ollut muuta kuin hyvää sanottavaa. Kysyin kerran, kuinka he jaksavat aina olla iloisia ja hyväntuulisia. Vastaus oli yksinkertainen: — Me olemme onnellisia, me rakastamme toisiamme.

Nyt Taito Mäkelällä on muistot jäljellä, puhtaat ja kauniit. Sanotaan, että ne lohduttavat. Ne lohduttavat silloin, kun on vielä toivoa, että joskus voi kohdata rakkaimpansa. Ne lohduttavat, vaikka tiellä olisi kuinka suuria esteitä tahansa. Mutta en usko, että ne auttavat silloin, kun rakkain ihminen on iäksi, armottomasti poissa. Selviääkö Taito Mäkelä koskaan surustaan, sitä me emme tiedä. Toivomme, että hän voisi jatkaa yksin, toivomme, että hän jaksaisi niin raskasta kuin se onkin. He eivät olleet Senni ja Taito erikseen, he olivat yhtä, siitä on vaikea jatkaa yksin.

Olisin hartaasti halunnut keskustella Taito Mäkelän kanssa, mutta ilman omaa syytäni jouduin pettämään hänet. Vain kukkatervehdykseni meni perille ystävällisen hoitajan myötä. Taiton näyttelijätoverit ja ystävät käyvät tapaamassa häntä. Ja he ovat luvanneet kertoa, onko ylilääkäri Sourander järjestänyt jutun takia Taito Mäkelälle ikävyyksiä. Onhan näyttelijä täysin syytön sattuneeseen ikävään välikohtaukseen. Yksinäisenä ihmisenä hän vain olisi halunnut tavata tuttavansa.

Toivon, että ylilääkäri Souranderilla kaikesta huolimatta olisi sen verran inhimillisyyttä, ettei hän alkaisi sortaa syytöntä miestä. Hyvin mielelläni menisin itse katsomaan Taito Mäkelää, mutta en uskalla. Nyt kun tunnen laitoksen ylilääkärin, sairaitten hoitajan, minulla ei enää ole rohkeutta astua talon ovesta sisään . . . □

PITÄÄKÖ KUNTA YLLÄ ILOTALOA PUKKILASSA?

■ Kolmetoistavuotias lapsi kusee ja hoippuu pitkin kylän raittia housut kintuissa Pukkilassa.
■ Skjöldvikin työntekijät ajavat viikonloppuisin "varmoille" Pukkilan Siikaisten kylään.
■ Tyttäret myyvät äitiään kilokaupalla paikkakunnan kahvilassa.
■ Kunnan avustuksena myönnetyt ruokatavarat haetaan taksilla kaupasta. Kauppias on entinen sosiaalilautakunnan jäsen.
■ Asuntona tällä kymmenhenkisellä perheellä on hatara mökki kuusikon keskellä, vuoteita on kaksi ja kaikki hukkuu melkein selvään paskaan koska äiti on "jätkien kanssa huoraamassa", kuten Eelis Koskinen itse sanoo.
■ — Kyllähän sitä puhutaan, mutta meillä ei ole näyttöä, sanoo Pukkilan sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Eino Saarikko.

Teksti:
RAUNO JAAKKOLA
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Pukkilan sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Eino Saarikko:
— Meillä ei ole näyttöä, mutta asiaa tutkitaan.

Itäisellä Uudellamaalla on pieni Pukkilan kirkonkylä. Seutu on puhtaasti maanviljelysvoittoista, teollisuus ei ole eksynyt liiemmälti pilaamaan pukkilalaisten vesistöjä. Omaa poliisia ei ole, sitä ei tarvita, arvelevat asioista päättävät. Sen sellaisenaan pitäisi olla merkkinä siitä, että Pukkilassa ei paljoa tapahdu; ihmiset elävät omia olojaan, naapurit tunnetaan mutta heidän tekemisistään tai tekemättä jättämisistään ei juuri piitata. Viranomaisten käsityksen mukaan Myrskylän nimismies ehtii hyvin hoitaa sen mitä virallista hoitamista nyt on. Tarvittavat kaupat kylän keskustassa, ympärillä harvaa hajaasutusta, siinä oikeastaan koko kylän unelias kuva.

Melkein kokonaan!

Kylältä pistää tie pohjoiseen. Yhtyy aikoinaan valtateihin ja muuttuu vilkasliikenteiseksi. Tämän tien varressa, kaksitoista kilometriä kylältä, on visusti kuusikon kätkössä K o s k i s e n Eeliksen ikioma ryysyranta, uskomattoman suttuinen ja onneton asuinsija Eelikselle, hänen Ellilleen ja heidän kahdeksalle lapselleen. Vuosikausia asunto on käsittänyt ainoastaan yhden huoneen, mutta pari vuotta sitten kunta rakensi pirttiin jatkon, oikein kammarin. Hella, kaksi sänkyä, pöytä ja muutama tuoli, siinä suurin piirtein kaikki mitä mökistä löytää. Paitsi tietysti käsittämättömän määrän saastaa, melkein selvää paskaa, tyhjiä ja vaillinaisia viinapulloja ja lemun, joka saa umpinaisen sikalankin vaikuttamaan ilmastoidulta hotellihuoneelta.

Ja tietysti kahdeksan kersaa, alkaen kahdeksantoistavuotiaasta esikoispojasta ja päätyen kahteen vilkkaaseen, kolmannella olevaan pojanvesseliin.

Sen elämän, mitä Koskiset pirtissään ja kamarissaan elävät, ei minkään järjen mukaan pitäisi olla mahdollista sosiaalisesti valveutuneessa 70-luvun Suomessa. Maassa, josta riittää apua mihin maailman kolkkaan tahansa, maassa joka ylpeilee lukutaidollaan ja herra ties millä kaikella.

Koskisten elintavat ovat herkkupala kenelle tahansa itseään erinomaisena pitävälle kunnon kansalaiselle. Heistä voisi kirjoittaa naurettavasti, heistä voisi kirjoittaa törkeästi: paljastaa paljon sellaista, mikä liikkuu lain ja hyvien tapojen ulkopuolella, kuvata heidät yhteiskunnan hylkiöiksi ja alimmaksi saastaksi.

Mutta Koskisia tulee sääli, ei voi mitään sille että heitä tulee sääli. Samalla kuitenkin nousee kiukku ja huulilla pyörii kysymys: miten tämä kaikki on mahdollista? Miksi kukaan ei puutu tähän? Nämä kysymykset noin virallisen luonteisina ja päälle päätteeksi suoranainen hätähuuto: ovatko kaikki tehneet voitavansa, ovatko kaikki tehneet edes sen vähimmän, mikä inhimillisesti katsoen olisi odotettavissa.

Eelis Koskinen on tällä hetkellä metsätöissä, jotain hän siis ainakin yrittää perheensä eteen. Talossa on viisi, kuusi naisenpuolta, ei voi olla yksinomaan Eeliksen vika, että talo hukkuu saastaan. Kunta on avustanut heitä vuosikausia, lisähuoneen rakentamisesta oli jo puhekin. Missä sitten on vika? Milloin ja miten kaikki lähti menemään päin seiniä? Onko niin, että kunta on ummistanut silmänsä Koskisten todellisilta ongelmilta ja hyvittänyt omaatuntoaan antamalla ruokaostoksia kunnan tiliin ja rakentamalla pienen pömpelin entisen kurjuuden jatkoksi?

— Panokoppi se on! Kunnan rakentama panokoppi eikä mitään muuta, sanoo nuori rakennusmestari A r v i V u o r i s t o.

Keskustelussa lähestytään selvästikin sitä aluetta mikä kyläläisiä eniten kuohuttaa. Köyhyydeltä ja nälältä he ovat ehkä herkkiäkin ummistamaan silmänsä, koska monen elinolosuhteet eivät rahallisesti ole juuri paremmat. Mutta se muu? Se suomalainen kylämoraali!

— Oletteko kuullut että missään muualla Suomessa kunta pitää yllä ilotaloa. Siellä käy jätkää kuin pipoa, lauantaisin varsinkin siellä on oikein jono, miehiä tulee Skjöldvikistä ja Lahdesta asti, tuovat vähän viinaa tullessaan ja naivat ensin äitiä ja sitten tyttäriä. Orimattilalaiset puolukanostajatkin pystyttivät majapaikkansa jostakin kumman syystä juuri Koskisen tien haaraan, vaikka sillä kulmalla kylää ei tiettävästi ole ainoatakaan puolukan poimijaa. Taisi olla puolukkamiehillä muut mielessä, kun siihen pysähtyivät.

Arvi Vuoriston äiti, Aili S a n a m ä k i, tuntuu tietävän kaiken Koskisista. Hän on asunut niillä kulmilla yhtä kauan kuin Koskisetkin, suunnannut marjaretkensä Koskisen tontin tienoille ja poikennut sisällekin:

— Kerrankin minä menin muka vettä hakemaan sieltä. Kysyin että missä äiti on ja lapsiparat sanoivat että äiti on kipeä. Ja olihan Elli kipeä. Se makasi sängyssä hirveän näköisenä ja vieressä sillä oli oksennusämpäri. Oli siinä herttainen näky kuudelle alaikäiselle lapselle. Tässä meidän kohdalla tiellä kaksi vanhinta tyttöä odotti miehiä, mutta minä annoin niille kyytiä, sanoin että menette heti kotiin, pirun penikat, tai minä teille näytän. Vaikka paha se on sekin, ei niillä ole mitään kotia. Käsittämätöntä etteivät kunnan viranomaiset ota niitä lapsia huostaansa. Täällä puhutaan sellaistakin, että kunnan pampuilla on oma lehmä ojassa, joku on tietävinään että käyvät siellä jotkut tärkeätkin ihmiset kelloaan vetämässä. tiedä sitten, taitaa olla vaan puhetta. Vaikka ihmeen ha-

▲ Eelis Koskinen:
— Huoraamassa se on, Elli. Ja kaksi tytöistä on jo samanlaisia kuin äitinsä, perkele. Millä minä nyt teen auton hinnan, nämä syö kaiken . . .

KÄÄNNÄ

PITÄÄKÖ KUNTA YLLÄ ILOTALOA...

luttomia ne ovat olleet puuttumaan Koskisten kurjuuteen.

Aluksi vieraita on oudoksuttu. On puhuttu kiertäen kaartaen ja jätetty asiat mainitsematta niiden omilla nimillä. Koskiset ovat kuitenkin kylän ainoita puheenaiheita kunnollinen paheksunnan kohde ja niin vain käy vähitellen, että puheet käyvät suoremmiksi, paheksuminen on todella vilpitöntä.

— Linja-autoaseman kahvilassa minä kuulin kerran omin korvin miten tytöt myivät äitiään. Vanhempi taisi olla siinä viidentoista korvissa ja toinen vuoden, pari nuorempi. Kumpikin oli vahvasti keskikaljassa, äiti melko tolkuttomasti juovuksissa. Tytöt huusivat räävittömästi että eikö tavara kelpaa, se olisi markka kilolta. Näin he huusivat ja kiersivät pöydästä pöytään.

— Elli oli tilannut kaksitoistavuotiaalle pojalleen pano-oppaan postiennakolla vaikka ruokakin on kunnan avustuksen varassa. Leuhki postissa että pitäähän pojan oppia naimisen taito kunnolla. On huomattava, että poika oli siis vasta kaksitoistavuotias.

— Ne kunnan maksamat ruokaostokset suunnattiin tuohon kauppaan, kauppias oli kai itse määräämässä, kun oli siihen aikaan sosiaalilautakunnan jäsen.

— Ja se ruokatarpeiden hakukin oli omalaatuista. Olen nähnyt miten kunnan avustuksia haettiin oikein taksilla, vaikka matkaa kaupalle ei ole kuin muutama kilometri ja hakijoita siinä pesueessa kyllä riittäisi. Saattoi olla että oli hätä saada keskikaljaa kun piti oikein taksilla.

— Eelis on kyllä ainakin joskus tosissaan yrittänyt joukkonsa eteen. Sillä oli kuorma-auto, mutta poliisit hakivat sen pois. Minua jär-

kytti muutama aika sitten, kun niiden pikkulapsi jäi isänsä auton alle kotipihalla ja kuoli. Pahoittelin sitä Ellille mutta tämäpä sanoi vain että siitä nyt ei ollut suurta vahinkoa kun kerran on tehtaat tallella. Eikä siitä kauan kulunutkaan kun se taas kulki kokka pystyssä. Äiti minäkin olen enkä voi ikinä ymmärtää sellaista suhtautumista.

— Miksi kunta ei tee mitään? Kolmetoistavuotias tyttö hoipertelee kylällä housut kintuissa ja kuseskelee kävellessään eikä sosiaalilautakunnalla ole muuta sanottavaa kuin että tarkkaillaan. Levittelevät käsiään, jakavat rahoja viinaan ja huoraamiseen mutta eivät tee mitään.

— Kirkon vieressä on yleinen käymälä ja siellä on ollut oikein naimajuhlat, saisitte kuvata senkin paikan. Ei mitään vaikka kirkon viereen pistävät fapriikkinsa, eikö edes kirkon paimenet huomaa tällaisessa elämässä mitään outoa.

Siinähän sitä on! Tekstiä, joka saa kovakouraisimmankin vieraan katselemaan kenkiensä kärkiä. Tiedetään tapauksia, jolloin sosiaalilautakunnat ovat hajoittaneet perheitä melko köykäisin perustein. Perheen huoltajan hetkellinen työttömyys ja siitä johtunut puute sekä joku onneton perhetappelu ja juopumus ovat riittäneet hyvin hajoittamisen perusteiksi. Pukkilassa ollaan hyväuskoisempia. Ehkä Pukkilassa kaikki on hyvin niin kauan kuin kukaan ei kuole nälkään tai joudu mielisairaalaan tai tapa toistaan.

— Ei ole näyttöä, sanoo Pukkilan sosiaalilautakunnan puheenjohtaja, maanviljelijä Eino S a a r i k k o.

Meteli kantautuu pihalle asti. Pihassa lojuu pyörätön Mosse ja vähän loitommalla toinen, jossa on pyörät. Jos ne eivät ole vieraiden, tämä Koskisen perhe omistaa siis kaksi autoa ja talon. Eteisessä on seinää vasten nojallaan kirves. Mekastusta kuunnellessaan toivoo että se olisi talon ainoa, että sisällä ei olisi toista.

Lopultakin Koskisten joukko on säyseätä ja rauhallista. Välillä tulee perkeleitä niin isältä kuin pienimmiltäkin. Potkitaan kissaa, roikotetaan toista kissaa ... kissoja, kissoja, niitä kuuluu olla köyhässä mökissä vaikka ihmisten toimeentulosta ei aina olekaan tietoa.

Eelis juo kaljaa. Ei mitään keskikaljaa vaan oikein monen tolpan olutta. Oven auetessa hän survoo pullon pöydän jalkaan, mutta ei malta pitää sitä siellä kuin minuutin, sen että käskee vieraita istumaan. Lapset kerääntyvät äärimmäiseen nurkkaan, Elliä ei näy.

— Se on töissä tuolla... sanoo Eelis ensin.

Ei tarvita kuin muutama hetki ja Eelis valistaa tarkemmin:

— Huoraamassa se on. Täällä kävi jätkiä ja niillä oli viinaa, Elli huusi minulle hävyttömiä kartanolla ja meni. Minä sanoin sille kerran että tämän katon alle et tule, huora. Se muutti saunaan asumaan ja sielläkös alkoi lapata jätkää ja nämä tytöt, kaksi on jo samanlaisia kuin äitinsä, perkele, huoria ne on kaikki.

Eelis istuu pöydän ääressä kaljapullo kädessä. Tämän talon isäntä, mies, jolla on huollettavanaan kymmenhenkinen perhe.

— Minä olen maailman paras isä, saatana, mutta on tämä hulttiolaulama vedettävänä. Velipoikakin sanoi että hullu mies, jätä koko paska ja lähde, osaa ne sen homman ilman sinuakin. Ja maailman kovin työmies olen, kukaan ei vielä ole päässyt sanomaan että näin ei olisi. Minä olin urakoitsija, liikenneurakoitsija, minulla oli kuorma-auto ja toisen olisin ostanut heti kohta mutta poliisit haki pois sen ainoankin. Millä minä nyt teen auton hinnan, saatana, nämä syö kaiken.

Lapset ovat arkoja, jollakin tapaa epätodellisia, ei rääväsuita kuten kylällä on puhuttu vaan säikkyjä, avuttomia, säälittäviä. Katsovat uteliaina, mutta kääntävät silmänsä heti lattiaan, kun heitä katsoo. Ja saastaisuus on suunnaton. Hella hukkuu roinaan ja roskaan. Se, että tämä koko komeus ei ole mennyt jonakin yönä savuna ilmaan, on suoranainen ihme. Lautaovi kylmään eteiseen ei voi olla perin tiivis, vuoteita ei riitä kuin muutamalle, suurin osa pesueesta viettää siis yönsä lattialla, talvellakin. Likaisten vaatteiden, hien, ruuantähteiden ja vanhan virtsan hajusekoitus on kuvottava. Mieleen palaavat sosiaalilautakunnan puheenjohtajan sanat:

— Meillä ei ole näyttöä!

Eelis on ehkä aikoinaan yrittänytkin. Suunnitellut laajenevaa "liikenneurakoitsijan" yritystä, ottanut hyväuskoisuuttaan vekselivetoisen auton ja luullut kaiken muuttuvan vähitellen hyväksi — paremmaksi ainakin. Voidaan kysyä miten harkittu on ollut Eelikselle auton myyneen liikkeen teko. Onko kukaties käynyt niin kuin tiedetään usein käyvän: miehelle annetaan auto ajettavaksi, vedetään päältä pois enemmän kuin puolet ja kun sitten huomataan, että lypsettävä alkaa olla valmis lahtiin, napataan auto takaisin ja myydään samoilla ehdoilla seuraavalle herkkäuskoiselle mökkiläiselle. Tämä on sitä maailman tuottoisinta autokauppaa.

— Minä yritin, perkele, sen auton kanssa. Revin ympärivuorokautisia, mutta hakivat silti. Minä olen katkera, siitä minä vasta rupesin juomaan. Ja siitä että akka on huora.

Nyt kaikki on peruuttamattomasti myöhäistä. Eelis käy töissä siellä missä jotain sattuu olemaan. Tilit pienenevät viikko viikolta, rokulia tulee ensin perjantait ja maanantait, vähitellen koko viikko.

— Kuntakin vittuilee. Ottivat kunnanavun pois. Tuli käsky, että koko sakki olisi vietävä herrojen kuultavaksi. Mitä nämä onnettomat siellä tekee. Pilkattavana. Ikäänkuin ne ei voisi tulla tänne jos on asiaa. Eikä se tästä miksikään tule, tätä on turha kysellä. Tai jos niillä on niin hienotunteinen, nenä, että ei kärsi tulla tänne paskan hajuun. Minä en mene mihinkään, minä olen vielä sentään isäntä tällä kartanolla.

Lapset! Entäs lapset?

Nuorimmat eivät ymmärrä miten asiat ovat. He ujuvat vähitellen siihen samaan, jonka kaksi vanhinta tytärtä on jo oppinut. He eivät tiedä että jotakin muuta on olemassa.

— Minä olin neljäntoista kun ne juotti minut humalaan... miehet teki sen... minä en tahtonut, mutta minä olin humalassa...

Päivi itkee niin suunnattoman katkerasti, että itkun aitoutta ei voi epäillä. Neljätoistavuotiaana se tapahtui ensimmäisen kerran, nyt hän on seitsemäntoista, ei ammattia, ei työtä, ei mitään.

— En minä muista montako miestä on ollut... ne tulee aina viinan kanssa ja äiti tuo niitä. Se on käskenyt olla niitten kanssa vaikka ei halutakaan.

Seuraava on viidentoista ja on jo tässä helvetin sirkuksessa mukana. Hän ei itke, hän ei oikein tajua miten asiat ovat, hän tekee samoin kuin äiti ja vanhempi sisko.

— Neljätoista minäkin olin ... enää muista montako ollut...

Kaksi lasta, kumpikin neljäntoista! Melkein ammattilaisia. Kuka näyttää tämän kaiken toteen! Onko vaikea arvata missä istuisivat lähimmät pari vuotta ne miehet, jotka ovat olleet viinoineen asialla!

Sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Eino Saarikko istui tyytyväisen näköisenä myllykuormansa päällä ja sanoi:

— Meillä ei ole näyttöä!

Tai sanoi hän vähän muutakin. Hän lasketteli traktorillaan myllyn eteen, ihmetteli, että joku tuollainen asia kiinnostaa lehti-ihmisiä. Nojasi hyvinvoivan näköisenä traktorinsa ohjauspyörään ja sanoi ennen kuulemattoman syvällisen kunnallispoliittisen viisauden:

— Asiaa tutkitaan.

Eikä sitten muuta.

Tilanne Koskisten perheessä kypsyy kohti ratkaisuaan. Kenen hermot pettävät ensiksi.

Tyttäristä toiseksi vanhin, viisitoistavuotias, osaa jo maailman vanhimman ammatin, seuraava on nyt kahdentoista, sitä seuraava kymmenen...

— Asiaa tutkitaan? □

Partaradikaali.
UUSI
90 SUPER
Superparrat vaarassa.
Partaradikaali Philishave
90 SUPER ajaa partanne
syvemmältä, tarkemmin ja huomaamatta.
Tärinätön käynti (pyörivät terät)
ei tutisuta kättä eikä leukaa.
Ja leukanne on sileä.
Kuin naisen polvi.
Ennen 60 lovea teräsäleikössä
— nyt 90 ja tehokkaammat terät.
1)
2)
3)
1) Philishave 3 Universal
3-teräinen loistomalli, joka toimii normaaliin tapaan pistorasiasta mutta jossa on lisäksi sisäänrakennetut verkkovirralla ladattavat paristot; lataus riittää vähintään kahden viikon ajoon.
Ovh: 159:—
2) Philishave 3 de Luxe
kolmiteräinen malli, jossa on myös tukanrajaaja. Lisäksi virtakatkaisija ja jännitteenvaihtaja. Ovh: 99:—
3) Philishave 3 Special
3-teräinen malli ilman tukanrajaajaa ja katkaisijaa. Ovh: 89:—
Philishave 2 Standard
2-teräinen nuorisomalli. Ovh: 69:—
Philishave Taskupartakone
2-teräinen paristokäyttöinen kone. Paristot kestävät kauemmin kuin lomanne. Taskukokoinen. Ovh: 49:—
PHILIPS
PHILISHAVE

KENTSUT SUOJAAN -KOHTA PAMAHTAA

Tutkimus, joka ei miellyttänyt puolustusvoimia julkaistaan kirjana. "Siitä tulee pommi", sanoo pois potkittu tutkija.

Elokuun lopulla Suomen puolustuslaitoksen kenraalit antoivat potkut asennetutkijalleen tykkimies-maisteri Yrjö Anttilalle, 24. Hän oli tehnyt "epäsopivan" tutkimuksen. Nyt mies on heittäytynyt vielä sopimattomammaksi.
Hän kantoi HYMYLEHDEN edustajalle nähtäväksi POMMIN, jolla aikoo voittaa yhden miehen sotansa kenraaleita vastaan.
Pommi räjähtää ennen joulua. Silloin soi: "Sama kaiku on askelten."

Teksti: JAAKKO S. TOIKKA **Kuvat: OLAVI KASKISUO**

Näennäisparannukset ja näennäistutkimukset ovat olleet se puolisalainen ase, jonka turvin puolustuslaitoksemme on suuremmitta vaikeuksitta saanut tarpoa paikallaan viimeiset 30 vuotta.

Sopivat miehet ovat tehneet sopivia tutkimuksia, jotka sitten on julkaistu sopivassa tilaisuudessa, sopivalla tavalla.

Kypärien mallia on muutettu, aseistusta uusittu mahdollisuuksien mukaan, määrärahoja moitittu pieniksi kaikissa käänteissä, aseistakieltäytyjistä teetetty mielenvikaisia.

Ylivoimaisesti tärkeintä on kuitenkin ollut että kenraalit ovat olleet taitoonsa ja systeemeihinsä ylen tyytyväiset.

Mitä enemmän jämiä, nappeja ja upseeriarvoa miehellä on ollut sitä tyytyväisempi hän on ollut puolustuslaitokseensa.

Puolustuslaitoksen miellyttävän iltapäiväunen päätti ikävään välikohtaukseen tykkimies Yrjö Anttilan tapaus.

Paitsi tykkimies, Yrjö Anttila on myös maisteri ja psykologi.

Saatuaan tykkimies-koulutuksen pois aamukammastaan joutui Anttila pääesikunnan "leipiin". Mies ryhtyi puolustuslaitoksen toimeksiannosta tutkimaan sotilaiden mielialoja.

Ilmeisesti pääesikunnan tar-

KÄÄNNÄ

KENTSUT SUOJAAN...

koituksena oli suorittaa jälleen tuollainen mukavasti tulkittavissa oleva näennäistutkielma.

Nyt homma lipsahti yllättäen pahasti pieleen.

Tykkimies Anttila ei ollutkaan niin sopiva mies kuin mitä etukäteen oli arvioitu. Tutkimus valmistui mutta siitä ei tullut "sopiva".

Tutkimuksen mukaan useimmat miehistön tehokkuuteen vaikuttavat tekijät olivat pielessä:

Oikeusturva koettiin huonoksi, päiväraha vielä huonommaksi, 53 % varusmiehistä ilmoitti viihtyvänsä huonosti ja yleinen asennoituminen puolustuslaitokseen muuttui varusmiesten kertoman mukaan siten, että "taloon tulevat ovat varsin myönteisesti virittyneitä, mutta lähtiessään he asennoituvat kielteisemmin".

Kenraalit ja muut isokenkäiset saivat tutkimustuloksen käsiinsä viikkoa ennen tutkimuksen varsinaista julkistamista. Viikon sisäluku ei heille kuitenkaan riittänyt. He eivät saaneet tutkimuksesta irti mitään hälyttävää.

Hälytys tuli vasta sinä aamuna, jolloin tutkimustulos virallisesti julkistettiin. Vahinko pääsi tapahtumaan, kun maisteri Anttilaa haastateltiin radiossa, missä tämä entinen tykkimies muutamin koruttomin sanoin kertoi oleellisimmat tutkimustulokset.

Samassa silmänräpäyksessä kenraaleille selvisi kuinka epäsopiva tutkimus oli ja kuinka sopimaton maisteri Anttila oli noihin kenttäharmaisiin tutkimushommiin.

Suoritettiin yleinen "liikekannallepano" ja radioon lähetettiin upseeri-partio koukkaukselle. Herrat — koukkaajat marssivat avomuodostelmana Kasarmintorin yli Pääesikunnasta Yleisradion Fabianinkadun tiloihin, missä opastivat sotilaallisessa äänilajissa asiat oikeaan järjestykseen.

Anttilaa haastatellut toimittaja sai kuulla mistä ja miten haastattelut on tehtävä ja nuhteita jaettiin muutoinkin sopiviin suuntiin.

Seuraavan päivän lehdet tiesivät kertoa, että "kenraalit antoivat lemput armeijan asennetutkijalle".

Pommimies

Kenraalit taisivat tässä jupakassa lyödä kätensä kuitenkin sellaiseen kaveriin, että lyönnin jälki näkyy omassa kantapäässä vielä kauan.

Kun tapasin Anttilan oli tilanne se, että häneltä oli mm. evätty palkka niiltä kuukausilta jotka hän siviiliinpääsynsä jälkeen tutkimustyöhönsä oli käyttänyt.

Pahemmin asia ei tuntunut miestä painavan sillä maisterilla oli jo tiedossa uusi virka, assistentinpalli Oulun Yliopistossa.

Tapaamisemme syy ei ollut kuitenkaan tuossa uudessa virassa vaan siinä pommissa, joka oli Anttilan mustassa salkussa.

Istuimme helsinkiläisessä ravitsemusliikkeessä. Anttila vaikutti mustasankaisine silmälaseineen juuri niin huomiotaherättämättömältä kuin oikean pommimiehen pitääkin.

— No ne kenraalit antoivat sitten Sinulle loparit?

— Niinhän ne antoivat.

— Kun väliraportti ei miellyttänyt, niin työ jäi kesken?

— Ei oikeastaan. Minulla on valmiina 140 sivuinen käsikirjoitus, jossa syvennyn näihin epäkohtiin vielä paljon laajemmin ja perustellummin.

— Julkaiset siis kirjan. Joko sillä on nimi?

— Sen nimeksi tulee "Sama kaiku on askelten", ja mikä tärkeintä, sillä on jo kustantaja. Kenraalit saavat sen joululahjakseen, sillä kirja on markkinoilla jo ennen joulua.

— Käytkö nyt yhden miehen sotaa kentsuja vastaan?

— Tavallaan. Hehän luulivat saavansa minusta PR-miehen, mutta kun minä halusin totuutta enkä näennäistotuuksia, niin heittivät minut ulos... Olisin voinut olla ja mennä kotiin murehtimaan, mutta se ei onnistu. Minun on pakko lähteä mukaan kun asiat viedään tälle linjalle.

— Oletko pasifisti?

— En. En pasifisti enkä militaristi. Minä haen vain uutta mielekkäämpää suuntaa. Nyt ollaan menossa umpikujaan. Tästä asennetutkimuksesta monet upseerit ovat "selän takana" myöntäneet että tulos on hyvä ja paikkansa pitävä, mutta virallinen kannanotto on ollut aivan päinvastainen.

— Mikä on mielestäsi ongelman ydin?

— Ehkä se, että kenraalit natsoineen istuvat liian kaukana tapahtumista. Yksimielisesti hurraavat upseerit ovat kuin vesi, joka ei liiku. Mitään ei voi tapahtua. Siksi kritiikin on tultava muualta. Kun upseerit yleisesti arvostavat "varmaa leipää ja eläkettä" ja kun pykälät lähes täydellisesti estävät sisäisen kritiikin, kehitystä on turha odottaa. Upseeriston rungon muodostavat hyödynkerääjät. Varsinaista tulevaisuuden suunnitelmaa armeijalla ei edes ole. Se vaan pyörii sittenkin, — jotenkin.

Tuohon teki mieli jatkaa, että Pohjanmaan poika on puhunut. Yrjö Anttila on nimittäin kotoisin Pyhäjärveltä, Pohjanmaalta, mistä tuli Helsinkiin 10 vuotta sitten.

Pommi

Mielenkiintoni siirtyi kuitenkin itse pommiin. Anttila oli luvannut että HYMYLEHTI saisi ainoana julkisen sanan edustajana tutustua hänen käsikirjoitukseensa etukäteen.

Siinä se sitten oli.

Vihreisiin pahvikansiin pakattu 140-sivuinen teos. Anttila itse sanoi, että murskaavinta tulee olemaan se, että vastustajien kädet on ennakolta sidottu.

— Minä todistan jokaisen väitteeni ja kumoan myös ennakkoon mahdolliset selitysyritykset.

Jo sisällysluettelo antaa jonkinlaisen kuvan Anttilan teoksen linjasta; on ilmeistä että kenraaleilla on tiettyjä naarmuja nahassaan vaikka ehtisivätkin heittäytyä sirpalesuojiinsa kun tämä pommi räjähtää.

Muutamina näytteinä sisällysluettelon nimikkeistä:

— Armeijan vallankäyttö: mielivaltaako?

— Sotajermut ja talvisota.

— Jähmettynyt armeija.

— Eikö ajattelua tarvita?

— Itseriittoisat johtajat.

— Sensuuri: alku diktatuurille.

— Näennäisparannukset vaarallisia.

— Keinosen teesit.

— Esimiehen mielentila.

— Pyhitetyt keinot.

"Kenttä ja kasarmi"

Koska tavallisille maallikoille läheisin kosketus armeijaan tapahtuu tavalla tai toisella varusmiesten kautta, niin lainaan tähän Anttilan teoksesta Kenttä ja kasarmi -luvun alkuosan ja sen jatkeeksi numerotietoja jakavan katkelman luvusta Varusmiesten mielenterveys.

"Pesua ja parturointia

Kun alokas astuu armeijan leipiin, hänet ensiksi pestään, mahdollisesti parturoidaan, häneltä viedään 'siviilikuteet' ja tilalle annetaan liian suuret tai liian pienet 'intin lainavaatteet'. Hyvin harvoin kait käy niin, että tämä uusi 'sotisopa' on heti alussa sopiva.

Miestä tekemässä...

Tämän jälkeen alkaa alokkaan muokkaaminen armeijakelpoiseksi. Hän saa kuunnella joukon tervetuliaispuheita, joissa hänen annetaan ymmärtää, että hän on nyt tullut siihen elämänsä vaiheeseen, jolloin hänestä tehdään m i e s. Hän saa sylinsä täyteen ohjesääntöjä, joiden antamien ohjeiden mukaan hänen tulisi sotilasuransa viitoittaa. Samalla hänelle painotetaan, että poikkeaminen näistä säännöistä voi koitua enemmän tai vähemmän kohtalokkaaksi. Vanhemmat sotamiehet suhtautuvat häneen puolestaan kuin johonkin alempiarvoiseen olentoon, jota ei voi muuta kuin sääliä.

Kurkkuääniä ja refleksejä

Muutaman viikon armeijassa olon jälkeen alokkaan siviiliminä onkin kutistunut miltei olemattomiin ja tilalle on muodostumassa sotilasminä. Se ilmenee jäykkänä ja kulmikkaana kävelytyylinä, syvällä kurkkuäänellä huudettuina vastauksina esimiesten kysymyksiin sekä lukuisina kehittymässä olevina reflekseinä. Yksilöllisyys hänestä on häipymässä ja hän alkaa samastua harmaaseen, joka

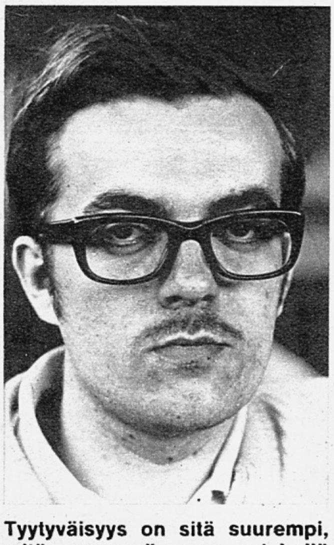
tilanteessa yhdenmukaisesti käyttäytyvään massaan.

Iisisti vaan...

Pian hän tajuaa sen omituisen seikan, että mikäli hän on esimiehen kanssa jostakin asiasta eri mieltä, hän poikkeuksetta on väärässä ja esimies poikkeuksetta aina oikeassa. Helposti hän kuvitteleekin tulleensa jotenkin vajaaälyiseksi kun ei enää tajua asioiden oikeata laitaa. Tämä kaikki 'ottaa häntä aluksi suunnattomasti päähän', mutta sitten kun hän vähitellen alkaa tajuta, että parasta on olla rasittamatta aivoja liikaa, koska pelkillä ehdollisilla reflekseillä pärjää suhteellisen hyvin. Jos hän on oikein ovela, hän alkaa kuten sanotaan 'kusemaan esimiehiä silmään', eli pingottamaan silloin kun esimies on näkemässä ja ottamaan 'iisisti' kun hän on poissa. Joku 'läpikiero masi' on hänelle näet joskus vihjaissut, että "hyvin menestyvän sotilaan ura on niiden pisteiden ura, joka kulkee kielenmitan päässä esimiehen takamuksesta".

Missä perustelut?

Hänen on loppujen lopuksi yllättävän helppoa sopeutua ja nähdä aamukamman lyhenevän, mikäli hän osaa ottaa asiat päivän kerrallaan ja turhia jännittämättä. Mutta jos hän sattuu olemaan sellaista ihmistyyppiä, joka on tottunut perustelemaan kaikki tekemisensä ja tekemättä jättämisensä järjen kanssa, niin

Tyytyväisyys on sitä suurempi, mitä enemmän on miehellä nappeja kauluslaatoissa. Kentsut istuvat niin kaukana kentästä, etteivät tiedä ajan vaatimuksista mitään, väittää Anttila.

armeijassa hänelle todennäköisesti tulee vaikeuksia.

Masennusta ja huonovointisuutta

Hän käy araksi ja hiljaiseksi. Armeijan aamut alkavat tuntua yhä vaikeammilta ja vaikeammilta. Hän muuttuu passiiviseksi ja kokee yhä enemmän alemmuuden ja tarkoituksettomuuden tunteita. Epämääräinen huonovointisuus ja jännittyneisyys kasvavat. Pahimmassa tapauksessa hänellä ilmenee raivonpuuskia ja voimakkaita masennustiloja. Juuri näiden vuoksi hänet lopulta lähetetään varuskuntalääkärin vastaanotolle, josta seuraavana vaiheena on todennäköisesti Tilkan neurologinen osasto ja siellä lääkärien ja psykologien tutkimukset ja testaukset.

Koetinkivi

Tutkimusten pohjalta selvinnee että esimerkkisotilaamme ei ole kestänyt niin kutsutun totaalisen pakko-organisaation negatiivisia puolia, vaan on niiden vaikutuksesta sairastunut neuroosiin. Monissa hänen tovereissaan ilmenee myöskin enemmän tai vähemmän samanlaisia oireita, mutta he pystyvät ne paremmin salaamaan ja pakertavat 'intin' loppuun hiljaisina ja huomiota herättämättä. Tämä esimerkki epäonnistuneesta 'sotilasurasta' voi tuntua keinotekoiselta, mutta toivottavasti se kuitenkin osaltaan havainnollistaa sitä seikkaa, että armeijan läpikäyminen saattaa monelle nuorukaiselle olla todellinen psyykkinen koetinkivi. Kaikki eivät suinkaan sopeudu armeijan 'pakollisiin kuvioihin' yhtä kitkattomasti."

"IX Varusmiesten mielenterveys"

"Häiriöiden yleisyys

Sanotaan, että armeija, 'miesten koulu' tekee pojille hyvää. Siellä miehistytään, itsenäistytään ja muutenkin ryhdistäydytään sekä henkisesti että ruumiillisesti. Eräät sosiologit ovat menneet jopa niin pitkälle, että ovat ehdotelleet myös naisille vastaavaa pakollista 'naisistumiskautta'. Tuskinpa meillä kuitenkaan säädetään mitään asevelvollisuuspakkoa naisille, vaan ehköhän ne muutamat myönteiset opit, joita armeija voisi ehkä tarjota, voida antaa paljon paremmin jollain muulla pakollisella tai vapaaehtoisella kurssitoiminnalla — eikä siinä aseita tarvita.

Viat unohdetaan

Armeijaan ilmeisesti suhtaudutaankin siviiliväestön ja ehkä juuri naisten parissa liian ihanteellisesti, jolloin on vaarana, että täysin unohdetaan tai ei edes tiedosteta sen lukuisia haitallisia vaikutuksia, joista yhtenä ovat mm. mielenterveydelliset häiriöt. Armeijan taholta niistä on vaiettu ehkä tarkoituksellisesti, koska sen tarjoamat hoitomahdollisuudet tässä kohden ovat jokseenkin olemattomat. Koko ongelmaa on pyritty mieluumminkin vähättelemään, mutta siihen ei ole kyllä varaa, kun tarkastellaan kyseisten häiriöiden kehityssuuntaa.

KSS 1:ssä hoidetut psykiatriset potilaat 1956—1969

Vuosi	Psykiatrisia potilaita
1956	358
1957	335
1958	297
1959	312
1960	340
1961	348
1962	355
1963	498
1964	477
1965	527
1966	592
1967	511
1968	924
1969	902

Viimeisen kymmenvuotiskauden aikana häiriöt ovat suunnilleen kolminkertaistuneet. Kaikista voimakkain lisäys on tapahtunut vuoden 1967 jälkeen, sillä vuonna 1968 oli psykiatrisia potilaita 924, kun niitä edellisenä vuonna oli ollut 'vain' 511. Yli puolet sairaalassa hoidetuista on ollut yleensä neuroottisista ja psykosomaattisista häiriöistä kärsiviä, kun taas psykoosien eli varsinaisten mielisairauksien osuus on ollut noin 10 %.

900 varusmiestä hoitoon

Vuonna 1969 petti siis noin 900 varusmiehen mielenterveys niin pahasti, että he joutuivat hoidettavaksi KSS 1:een eli Tilkkaan, joka toimii ainoana neuropsykiatristen tautien tutkimus- ja hoitopaikkana puolustusvoimain piirissä. KSS 1:n potilasmateriaali "kuvastelee kuitenkin vain karkeasti häiriöiden kokonaismäärää, koska lääkäriin hakeutuminen ja jatkohoitoon lähettäminen vaihtelevat suuresti eri varuskuntien kesken". Hyvin usein potilas pyritään pitämään omassa joukko-osastossaan mahdollisimman kauan ennen kuin hänet lähetetään Tilkkaan. Mitään ohjesäännöissä määriteltyä yhtenäistä käytäntöä ei tässä asiassa ole vaan kaikki riippuu jokseenkin täysin varuskuntalääkäristä ja hänen tulkinnastaan sekä joissain tapauksissa myös lähimmistä kouluttajista.

Paljonko häiriytyneitä kouluttajia?

Niinpä edellämainittuja häiriytymislukuja voidaankin pitää ainoastaan miniminä, josta puuttuvat ne tapaukset, jotka on hoidettu polikliinisesti tai joita ei ole koskaan lähetettykään jatkotutkimuksiin. On vaikeata arvioida miten suureksi varusmiesten psyykkisten häiriöiden määrä nousisikaan, mikäli suoritettaisiin tältä osin täydellinen peruskartoitus. Kouluttajilla ilmenevistä häiriöistä ei ole saatavissa minkäänlaisia tietoja.

Armeijako syyllinen?

Näyttää joka tapauksessa siltä, että mielenterveydelliset häiriöt ovat voimakkaassa kasvusuunnassa. Tosin samanlainen suunta on myös siviiliyhteisössä, jolloin syinä häiriytymiin on nähty nimenomaan kilpailuyhteiskuntamme aiheuttamat moninaiset painetekijät. Täten armeijassa esiintyvää mielenterveysproblematikkaa ei voikaan käsitellä siitä täysin irrallisena, mutta väärä on taas se lähtökohta, jos yhteiskuntaa pidetään yksinomaisena syyllisenä varusmiesten häiriytymiseen. Molemmilla, sekä siviilitaustalla että armeijalla on omat vaikutuksensa, jotka vaihtelevat eri henkilöillä. Jotkut ovat palvelukseen tullessaan jo niin häiriintyneitä, että armeija korkeintaan hieman pahentaa tilannetta. Harvemmin vaikutus on kait päinvastainen." □

TAAS OLI TIPALLA

BUDJETTIPAPERIT KATOSIVAT SAUNAMATKALLA

Teksti: TANE TIIKKA
Kuva: LEHTIKUVA

Tamperelaisissa sanomalehdissä olisi 21. elokuuta voinut olla "Kadonneita" -ilmoitusten joukossa tällainenkin:

> ## KADOTETTU
>
> **salkku, jossa paljon tärkeitä papereita — mm. melkein valmis Suomen valtion 1971 budjetti. Löytäjä voi pitää salkun, mutta olkaa hyvä ja palauttakaa budjettipaperit.**

Mutta ei ollut. Vaikka tällainen salkku oli kadonnut, unohtunut jonnekin. Vaan eipä ollut unohtajilla uskallusta eikä kai liiemmälti halujakaan möhläyksestään ilmoitella.

Siitä se salkku unohtui ja mitä siellä olikaan — kansanedustaja Väinö Vilponiemi?

Virkakoneistossako jokin vuotava kohta

Budjetin yksityiskohtia julkaisseen lehden tietolähteitä yritetään saada selville

Budjetti 'vuoti' — hallitus tutkii

Budjettivuoto vielä paljastamatta

Oikeuskansleri tutkii budjettivuotoa

Muistoja vuoden 1966 budjettivuodon käsittelystä.

Pidettiinpä sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokous Tampereella teatterikesän aattopäivinä. Pohdittiin tärkeitä asioita ja annettiin ministeritason julkilausumia. Ja päälle mentiin tietysti saunaan — Tampereen saunasäätiön upeaan edustuskylpylään Hangaslahteen. Löylyttelyilta sujui mukavasti ja hienosti meni vielä kai seuraava yökin. Mutta aamulla ainakin yhden miehen vatsanpohjaa kouraisi kummasti. Hänen, joka oli kadottanut salkkunsa. Sen, jossa oli 'paljon tärkeitä papereita, mm. valtion vuoden 1971 budjetin pääpiirteet' — varjeltu valtiosalaisuus. Tiedot olivat korkeat virkamiehet antaneet luottamuksellisesti.

Pantiin päälle hakulaitteet.

— Mihin hittoon se salkku jäi? No, saunaan tietysti!

Hangaslahdessa soi puhelin. Sinä iltana — 20. elokuuta — olivat saunoitteluvuorossa Tampereen teatterikesään kokoontuneet kulttuuritoimittajat. Jopa he hätkähtivät, kun kuulivat, millainen salkku oli kadoksissa. Piru vieköön, valtion budjetti!

Suunnilleen 20. 8. olivat budjettiasiat ministerien tekemien muistiinpanojen ja hankkimien osatietojen pohjalta useissa puolueissa käsittelyssä, jolloin puolueiden johtomiehiä tutustutettiin budjetin erikoisuuksiin ja sen päälinjoihin.

Budjetin laadinnasta vastaa I valtiovarainministeri C. O. Tallgren. Kuitenkin eri ministeriöt ovat sen teossa mukana, koska määrärahat siinä jakaantuvat pääluokittain eri hallinnonhaarojen ja ministeriöiden mukaan. Kukin ministeri siis tietää mitä omalla hallinnonhaaralla tapahtuu.

Vielä 20. 8. budjettiehdotusta ei vielä oltu virallisesti jaettu edes hallituksen jäsenille yhtenäisenä esityksenä, vaikka luonnollisesti kukin ministeri oli hankkinut virkamiesten tekemästä esityksestä pääpiirteet tietoonsa.

Sitä salkkua etsittiin miehissä. Ei löytynyt. Eikä ollut saunan vahtimestarikaan sellaista talteen korjannut.

Salkkua etsittiin miehissä. Ei löytynyt. Eikä ollut saunan vahtimestarikaan sellaista talteen korjannut.

Meni puolisen tuntia. Joku rapisteli saunan pääovella. Kuka se siellä?

Kansanedustaja Väinö Vilponiemi Turun pohjoisesta vaalipiiristä se siellä kyseli salkkua, joka edellisenä iltana olisi saattanut jäädä saunan pukuhuoneeseen tai porstuaan. Mutta eihän sitä löytynyt.

Väinö oli hiljainen poika. Ja salaperäinen. Ei hän pahemmin julistellut, kenen käsi salkun kahvasta oli hervonnut. Kulttuuritoimittajat mietiskelivät, oliko salkku peräisin oikein ministeritasolta ja Väinö vain juoksupoika, joka oli lähetetty sen kannoille.

Tyhjin kourin joutui totinen Väinö Vilponiemi saunalta lähtemään. Taisi mennessään haikeana muistella huolettomia päiviään Seikun sahalla ja sosialidemokraattien piirisihteerinä Porissa. Ei ole kansanedustajana helppoa.

Minne salkku sitten katosi?

Todennäköisesti salkku ei ollut jäänyt Hangaslahden saunaan. Minne sitten? Autoon? Taksiin? Kadulle? Hotelliin sängyn taakse? Vai kävivätkö kunnon sosialistit Tampereen aseman kuuluisalla papusopalla saunaillan päätteeksi — jospa se jäi asemaravintolaan?

Entä löytyikö tuo salkku vai jäikö se sille tielleen?

Tätä luettaessa valtion ensi vuoden budjetti on jo saatettu julkisuuteen. Mutta tuolloin elokuussa se vielä oli tarkoin varjeltu salaisuus — peräti valtiosalaisuus. Mutta sellaisia ne ovat herrojen saunaretket — niin rentouttavia, että valtiosalaisuudetkin voivat jäädä hunningolle.

Emme tietystikään väitä, että alkoholilla olisi ollut ratkaiseva osa salkun kadottamisessa, mutta kummastelemme miten niin tärkeä salkku pelkän löylyn, limonaadin ja käristetyn makkaran vaikutuksesta olisi voinut jäädä yön yli unohduksiin.

KÄÄNNÄ

Uutuus laulelmien, lännenlaulujen ja kansanlaulujen ystäville

William Clauson – maailmankuulu trubaduuri – opettaa Teidätkin soittamaan kitaraa

WILLIAM CLAUSON

ei ole vain "maailmankuulu", hän on varmasti kansainvälisesti tunnetuin folk-laulaja. Hän kuuluu niihin harvoihin taiteilijoihin, jotka jokaisella esiintymisellään keräävät täydet katsomot jättiläisareenoilla, kuten New Yorkin Carnegie Hall ja Lontoon Royal Festival Hall. William Clauson on tehnyt 5 maailmankiertuetta ja käynyt Yhdysvalloissa, Intiassa, Hong Kongissa, Englannissa, Australiassa ja muissa maissa. Tässä Teille oiva tilaisuus oppia soittamaan kitaraa ja saada valikoima William Clausonin ainutlaatuista kansanlauluohjelmistoa.

TÄMÄ KITARA ON TEIDÄN VAIN 6:- KÄSIRAHALLA

NOPEASTI: Säestätte laulelman jo ensimmäisen oppitunnin jälkeen.

YKSINKERTAISESTI: Opitte soittamaan sävelmiä samalla kun opitte oikeat nuotit.

HUOKEALLA: Saatte yksityisopetusta postitse 38 pennillä päivässä.

Vanhat, hienot, kuolemattomat kansanlaulut — cowboy-laulut, merimieslaulut, negrospiritualit ja muut — ovat nyt suositumpia kuin koskaan. On muodissa kokoontua soittamaan, laulamaan ja kuuntelemaan kansanlauluja. Jos osaatte soittaa kitaraa, olette aina tervetullut. Ja jos tämän lisäksi osaatte hieman laulaa... niin, silloin olette todella suosittu.

Asuittepa missä hyvänsä, voitte nyt saada maailmankuulun William Clausonin opettajaksenne kitaransoitossa ... sillä hän antaa yksityistunteja Teillekin.

Saatte siis yksityisopetusta kotonanne, silloin kun Teille sopii. Ehkä epäilette pystyttekö todella oppimaan kitaransoiton tällä menetelmällä? Kyllä pystytte, siitä voitte olla vuorenvarma. Tuhannet ihmiset ovat jo oppineet sen ja vastaanottamamme kiitoskirjeet osoittavat, että he ovat enemmän kuin tyytyväisiä.
William Clauson opettaa Teidät soittamaan erittäin yksinkertaisella, tehokkaalla menetelmällä käyttäen apunaan runsaasti kuvia. Tästä syystä opitte niin nopeasti. Ja koko ajan Teillä on hauskaa, sillä pääsette kaikista ikävistä asteikkoharjoituksista. Sen sijaan opitte soittamaan sävelmiä s a m a l l a kun opitte lukemaan oikeita nuotteja ja sointuanalyyseja.
Kun olette läpikäynyt tämän kurssin, niin voitte säestää niin kuin oikea soittoniekka ja trubaduuri. Osaatte myös soittaa yksikielisesti (single-string) folk-tyyliin käyttäen rytmitehosteita.

Saatte kitaransoiton opetusta alle 38 pennillä päivässä!

William Clauson on tiivistänyt kitara- ja kansanlaulukurssinsa 16 kurssikirjeeseen. Joka 14 päivän väliajoin saatte kurssikirjeen vain 5,25 markalla + postikulut kirjeeltä postiennakolla. Se tekee alle 39 p. päivässä.

Kyselkää niin paljon kuin haluatte!

Jos kurssin aikana ilmenee kysymyksiä, joihin haluatte lisäselvityksen, kirjoittakaa vain kysymyksenne kaavakkeisiin, joita seuraa kurssikirjeen mukana. Saatte välittömästi vastauksen, eikä tämä opetus maksa mitään ylimääräistä.
Kurssiin sisältyy ilmaiseksi laaja, ainutlaatuinen nuottiaineisto, josta suurin osa on aikaisemmin julkaisematonta!
Kurssiin sisältyy ilman lisämaksua kaikki se nuottiaineisto, minkä tarvitsette oppiaksenne soittamaan kitaraa — ja e n e m m ä n k i n. Saatte monia laulelmia, jotka kuuluvat William Clausonin ohjelmistoon, juuri niinä sovituksina, joilla hän on hankkinut valtavan suosion yli koko maailman. Useita näistä laulelmista ei aikaisemmin ole ollut saatavissa painettuina.

Ilmoittautukaa nyt, jos haluatte olla varma kurssille pääsystänne!

Koska kurssi perustuu henkilökohtaiseen opetukseen, emme voi ottaa rajattomasti oppilaita. Postittakaa sen vuoksi ilmoittautumiskuponki NYT, niin voitte säestää ensimmäisen sävelmänne kitaralla jo muutaman päivän kuluttua.

Erikoistarjous Teille, joilla ei ole kitaraa:

6 markan käsirahalla saatte kotiinne tämän erinomaisen kitaran. Sitten maksatte vain 6 markkaa joka 14 päivän kuluttua, kunnes kitaran kokonaishinta 96 markkaa on tullut maksetuksi. Jos maksatte kitaran käteisellä, se maksaa 88 markkaa.

(Kaikkiin hintoihin sisältyy liikevaihtovero).
Tämän kitaran on valmistanut eräs Italian tunnetuimpia soitintehtaita. Saatte laatusoittimen, joka on valmistettu korkeakiiltoiseksi hiotusta mahongista ja afrikkalaisista puulajeista, jotka on valittu antamaan kitaralle täyteläisen soinnin ja tyylikkään ulkonäön. Kokonaispituus 97 cm, leveys 37 cm. Älkää jättäkö käyttämättä tätä tilaisuutta hankkia hyvä kitara edullisesti, postittakaa tilaus NYT!

Oy ESTIN Ab
Merimiehenk. 29, Hki 15, puh. 636 326

Tilaan William Clausonin 16 opetuskirjettä käsittävän kitarakurssin. Lähettäkää ensimmäinen kirje minulle heti ☐ ja seuraavat 14 päivän väliajoin. Haluan maksaa ☐ osamaksulla siten, että jokainen kirje lunastetaan postiennakolla hintaan 5,25 + postimaksu. Tai ☐ koko kurssin käteisellä 72 mk. Maksu suoritetaan ensimmäisen opetuskirjeen saapuessa. (Rasti siihen vaihtoehtoon, jonka haluatte).

Nimi: ....

Osoite: ....

Postiosoite: ....

Hymy 10/70

Oy ESTIN Ab
Merimiehenk. 29, Hki 15, puh. 636 326

Tilaan kitaran heti toimitettavaksi. Haluan maksaa ☐ osamaksulla 6 mk vastaanotettaessa ja sen jälkeen 6 mk jo 14 päivän kuluttua, kunnes loppusumma 96 mk on suoritettu. (Tavara on myyjän omaisuutta, kunnes maksu on täysin suoritettu.) Vaihtoehtoisesti ☐ käteisellä 88 mk. (Rasti siihen vaihtoehtoon, jonka haluatte). Rahti peritään kitarasta ensimmäisen postiennakon yhteydessä.

Syntymäaika: ....

Nimi: ....

Osoite: ....

Postiosoite: ....

Hymy 10/70

BUDJETTIPAPERIT KATOSIVAT...

Kuka salkun sitten löysi? Jos sen löysi joku muu kuin sen hätäiset sosialidemokraattiset etsijät, ei löytäjä varmastikaan tajunnut löytönsä arvoa. Muuten olisi voinut syntyä jälleen budjettivuoto, jollainen neljä vuotta sitten herätti armaassa Suomessamme suurta kohua.

Silloin — 1966 — syytettiin Helsingin Sanomia liiasta innokkuudesta, rosvojournalismista ja puhuttiinpa ennenaikaisen budjetin julkistamisjutun yhteydessä jopa virkamiehille maksetuista lahjuksista.

Kenen veska katosi 1966?

Mutta entä jos silloinkin kävi samoin kuin nyt Hangaslahdessa? Vähän saunottiin, vihdottiin ja syötiin makkaraa. Ja vähän unohdettiin tai hukattiin salkkuja jonnekin. Entä jos kadotetun salkun silloin löysi henkilö, joka kiikutti sen suorinta tietä sanomalehteen uutispalkkion toivossa? Jos niin kävi, ei palkkio varmastikaan ollut pieni.

Vuonna 1966 budjettivuoto vaikutti pörssiinkin. Mitähän nyt olisi tapahtunut, jos valtion tulo- ja menoarviokaavailut olisivat paljastuneet jo elokuussa?

Vuonna 1966 oikeistolehdet pidättäytyivät kuin yhteisestä sopimuksesta kirjoittamasta budjettivuodosta. Vasemmistolehdet sitä vastoin paheksuivat tapahtumaa suureen ääneen ja haukkua louskuttivat pitkään. Kumpi puoli olisi tällä kertaa vaiennut?

Vuoto oli nytkin lähellä. Siltä vältyttiin, mutta nolo juttu joka tapauksessa.

Budjettivuoden järjestämisestä voidaan hyötyä taloudellisesti, jos valtio aikoo esim. tehdä joitakin teollisia tai muita vastaavia sijoituksia, ostaa maata tai rakentaa huomattavia rakennuksia, tilata kalustoa tms.

Varma keino

Vielä kipollinen, pojat. Ja sitten salkut taistelumaastosta talteen ja kalossinanturat kohti hotellia! Sellainen tuntuu olevan budjetinteon käytäntöä.

Bubjettisalkkujen kanniskelijoille olisi vastedes syytä hankkia erityiset saunasalkut, jotka lukittaisiin ketjuilla herrojen ranteisiin kuin agenttielokuvissa ikään. Silloin voisi koura välillä vähän herpaantuakin ja salkut senkuin riippuisivat mukana. Voisivat herrat ottaa limonaadiansa turvallisin mielin.

Täysin turhaahan olisi mennä ehdottelemaan, että kuumaa budjettia käsiteltäisiin jossain muualla kuin saunan lauteilla. Ei suomalaista kansanedustajaa ja suomalaista edustussaunaa erota toisistaan mikään muu kuin kuolema ja perusteellinen putoaminen politiikan kuvioista vaalitappion kautta. □

Varmastikin Te, herra merikapteeni, ja varustamonne Carelia Lines aloititte Suvettaren Saimaan-risteilyt suurin odotuksin. Halusitte, että risteilyistä nautittaisiin, että laivanne olisi suosiostaan kuuluisa. Valitettavasti Teillä oli vastoinkäymisiä. Suurelta osin Teistä riippumatta suosio jäi viime tinkaan, jos sitä tuli laisinkaan. Nyt laivastanne on tulossa kuuluisa, mutta mielestäni vaarallisella tavalla.

Kuva: PEKKA KUPARINEN

Kirje merikapteeni Pentti Luukkoselle

SUVETAR ON VAARALLISEN KUULUISA LAIVA

Viikonvaihteessa 18—20. 9. -70 Suvetar putkahti palstoille. Tallinnan satamassa matkustajat ja osittain ainakin lehtiuutisen mukaan myös miehistön jäsenet esiintyivät sikäläisiä viranomaisia kohtaan törkeästi. Niin törkeästi, että Te itse valvoitte seuraavan matkan kulkua.

Huolta tietysti onkin. Suomalaiset onnistuvat kyllä viinapäissään saamaan aikaan yhtä jos toista. Tallinnan selkkauksetkin voitaisiin ohittaa pahoittelemalla ja päätä puistelemalla ellei pinnan alla tai oikeastaan laivanne uumenissa olisi jotain sellaista, mikä vetää ajatukset vakaviksi.

Pistän tähän väliin ikään kuin välisoitoksi kohdan Tallinnanselkkausta koskevasta lehtiuutisesta. Siinä aluksenne kapteeni Arvi Kautti sanoo, ettei hänen tietämänsä mukaan ketään pidätetty. Mitähän se kapteeni yleensä tietää?

Tämä sama kapteeni oli ensimmäistä kertaa Suvettaren päällikkönä 14. 9. Kapellskäriin suuntautuneella risteilyllä. Ei alkanut hyvin. Lienee merenkulun historiaa, kun aluksen lähtö heti kärkeen myöhästyy tunnilla sen takia, että aluksen päällikköä odotetaan paikalleen.

Odotusaika oli tosin opettava. Siinä vaiheessa nimittäin matkustajat saattoivat tutustua laivaan. Yllätykseen he huomasivat olevansakin oikein kaikkien aikojen merimatkalle lähdössä. Laivassa olivat nimittäin matkustajat selviä, ja suurin osa henkilökuntaa juovuksissa.

Hyvin meni siitä eteenkinpäin. Matkustajista oli erittäin mukavaa saada ruokasaliin keskuuteensa aluksen konepäällikkö. Hän ei sieltä juuri sen jälkeen poistunutkaan ennen kuin tarjoilu päättyi. Ja jos askel hieman horjahti tullessa, horjahti se enemmän lähtiessä, mikä tietenkin johtui yksinomaan merenkäynnin kiihtymisestä.

Vaikka alus kulkikin ulkomerellä ja vaikka rannikkoa ei näkynytkään, matkustajat tiesivät joka hetki saavansa yhteyden maihin jos tarvittaisiin. Radisti oli aina heidän ulottuvillaan; leppoisana ja palvelualttiina konjakkilasi edessään. Paitsi sitten joskus vähän myöhemmin. Se, että radiopuhelinyhteys on poikki useita tunteja generaattorivian takia, voi sattua tietysti laivalla kuin laivalla.

Matkustajat olivat erittäin tyytyväisiä myös siihen, että saivat tutustua useisiin kansi- ja konemiehiin. Suvettaren erikoisuushan on disco, joka on samalla henkilökunnan oleskelutilana. Muuta paikkaa vapaa-ajan viettoon heillä ei olekaan. Discon tunnelmaa kohotti erikoisesti tämä merikansan mukanaolo. Etenkin kun he eivät millään tavalla erottuneet matkustajista ryyppypuuhissa. Jotkut ainoastaan sammalsivat vähän enemmän kuin matkustajat.

Entäs tarjoiluhenkilökunta? Tunnelman he osasivat laukaista. Tupakkasalongin baarissa se tapahtui yksinkertaisesti mutta tehokkaasti. Yksi ryyppyjen kaatajista oli heti ensimmäisenä iltana ehdottomasti salin tinaisin mies. Tehdäkseen matkustajien olon todella mukavaksi, hän ei enää edes mittaillut annoksia. Se oli sitten niin reilua. Teillehän siitä voi vähän tulla tappiota, mutta mitäpäs kunnon varustamo ei tekisi matkustajiensa hyväksi.

JATKUU SIVULLA 145

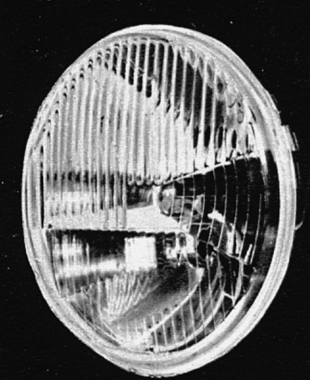

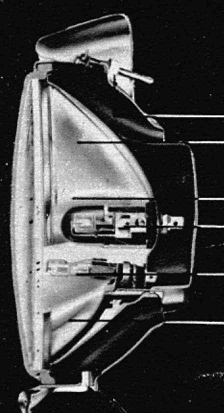

Istukaa vapaasti. Tämä merkki vapauttaa Teidät ajattelemasta prässejänne
TERYLENE
ICI
TERYLENE on tehnyt miehen housuihin pitävät prässit. Ja poistanut polvipussit. Saanut housut kestämään istumista. Kulumista ja pesua. Pysymään tyylikkäinä, vähällä vaivalla. Siksi Turo on valinnut TERYLENEN. Katsokaa siis vain housujen mallikkuutta ja istuvuutta. Sekä TERYLENE-merkkiä. Ja rentoutukaa, kun kerran voitte.
Turo
TERYLENE on ICI:n rekisteröimä tavaramerkki.

UNIMARK

Hella-Halogen-valot valaisevat kaksi kertaa paremmin kuin autossanne tällä hetkellä olevat valot.

165 EO-2ES-DJ
Kaksilamppuinen Halogen-päävalonheitin, lähi- ja kaukovalo 7" -järjestelmiin, ovh 43.-
E-hyväksytty Suomessa

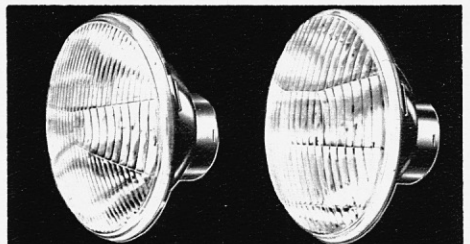
168 ZFJ-1-CC
Kaukovalonheitin, valoaukko 162 mm, ovh 59.—
E-hyväksytty Suomessa.

Hella tarjoaa eniten vaihtoehtoja

140 ZFJ-CC
Kaukovalonheitin, valoaukko 133 mm, ovh 58,—
E-hyväksytty Suomessa

135 EO-80ESJ
Lähivalopuoliumpio
135 EO-70J
Kaukovalopuoliumpio 4-valojärjestelmiin, ovh 24,—
E-hyväksytty Suomessa

Asia on mitattu. Valon määrä HELLA-HALOGEN lähivaloissa on 120 % suurempi kuin tavallisissa ajovaloissa. Kaukovaloissa vastaava prosentti on 80 ja valon ulottuvuus 400 m. Puhekielelle käännettynä se tarkoittaa, että HELLA-HALOGEN valot valaisevat paremmin koko valoalueella.

Myös niiden keski-ikä on huomattavasti pitempi kuin tavallisen lampun. Kaksi kertaa pitempi.

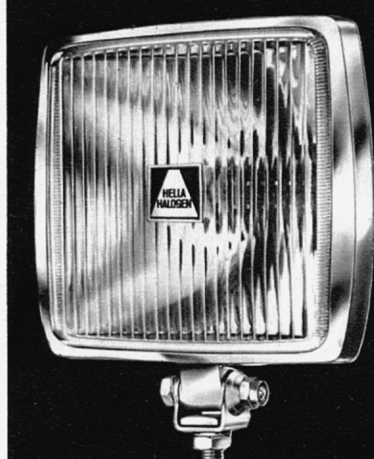
150 tuntia 75 vastaan.

Tiet ovat parantuneet ja autot ovat parantuneet, mutta totuus on, että autojen valot ovat pysyneet suunnilleen ennallaan.

Ajatte nopeammin kuin ennen, mutta ette näe yhtään sen pitemmälle kuin ennen. Siksi HELLA-HALOGEN valot ovat tarpeen.
Näette eteenne.

HELLA

149 ZN(W)H-CC
Sumuvalonheitin, valoaukko 140×140 mm, ovh 64,-
Keltainen tai valkoinen valo
SF-hyväksytty Suomessa

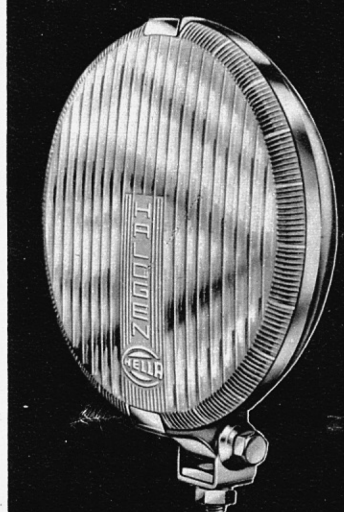

168 ZN(W)H-CC
Sumuvalonheitin, valoaukko 162 mm, ovh 59,—

182 ZN(W)H-CC
Sumuvalonheitin, valoaukko 180 mm, ovh 73,—
Keltainen tai valkoinen valo
SF-hyväksytty Suomessa

132 ZN(W)H-CC
Sumuvalonheitin, valoaukko 130 mm, ovh 39,—
Keltainen tai valkoinen valo
SF-hyväksytty Suomessa

Maahantuoja:
WIHURI-YHTYMÄ OY
·AUTOLA·
Kaivokatu 10,
Helsinki 10

JOKISEN EVÄÄT

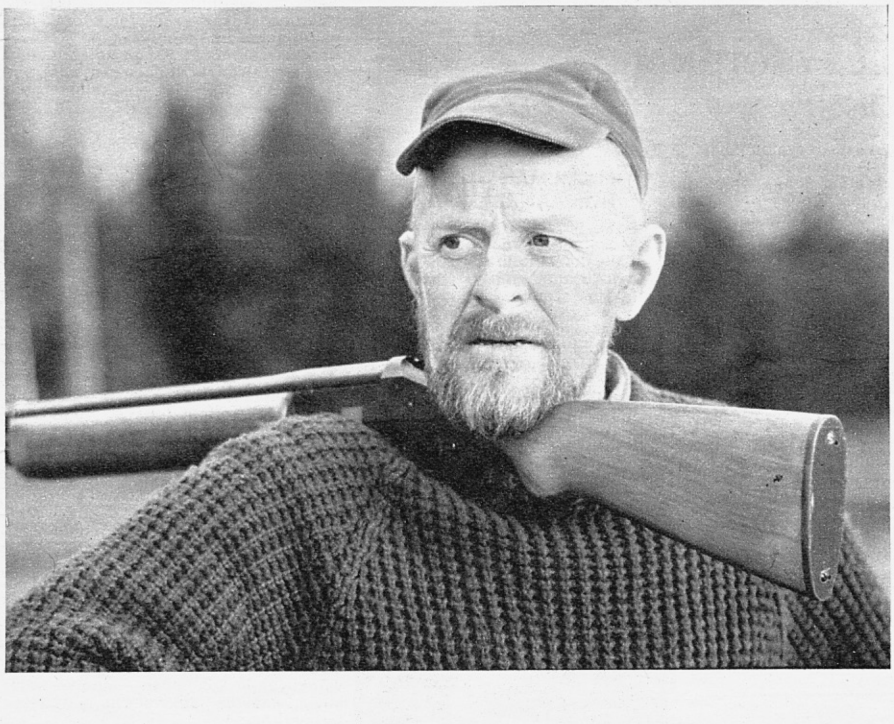

— Vattu on hirveä vihollinen voimataloudelle, koska puolen metrin pituinen varpu pitää nuijia turvoksiin ennen kuin kuuden metrin mittainen kuusi.

VATTU ON IMATRAN VOIMAN PAHIN VIHOLLINEN

– Maaseudulla on Imatran Voimalla ollut kauhea hätä. Rupesi vatukko nostelemaan turpaansa sähkölinjalla. Ne panivat kemistin asialle. Kehitettiin semmoiset myrkyt, että lyötiin kertalaakilla turvoksiin koko vatukko.
– Lentokoneesta suoraan kylvivät myrkyn tänne yksinkertaisten ihmisten joukkoon.
– Varmaan ne sähköherrat funtsasivat, että jonain päivänä joku suuruudenhullu vattu kurottaa päätään 20 metrin korkeuteen ja rupeaa tulemaan ryppyistä virtaa.

Sitä minä vaan ihmettelen, että kun vattu ja leppä tapettiin pystystä, viereen jäi mänty ja kuusi. Nyt se kemisti varmaan pohtii, millä kehitettäisiin myrkky, jossa on hampaat mukana. Siinä tarttee olla hampaat, joilla kalvaa havupuun nurin — tuskin niihin muu pystyy.

— Tuhansia kiloja saatiin sähkölinjalta ennen vattuja. Moni mökin muija repi markkansa sieltä.

— Ennen siellä linjalla oli joku yksinkertainen työmies vesuri kädessä. Se löi järjestään jokaisen puun nurin. Tällaisena kehitysvuonna on kuitenkin hienompaa maksaa miehille kotiin työttömyyskorvausta, kuin panna ne vesuri kourassa linjalle. Sitä paitsi se työmies jätti yksinkertaisuudessaan sen vatukon pystyyn, että sais mökin muija tehdä itselleen hilloa.

— Nyt on mustalle muralle poltettu koko maisema.

— Olis kyllä ollut kauheeta, jos olis tullut sellainen kromosomivattu. Ilkeäähän se on voimataloudellekin, kun sellainen suuri vattu tuulessa hujeltaa, menee pian virta puhki tai ryppyyn. Pian olisi partakonekin junttautunut leukaan kiinni tai leipälinko murjassu silmään. Sitä olis saanut pomolle hommissa selittää, että perkeles kun se vatukko heiluu ja rumppaa siellä Imatran Voiman linjalla, jäi toi konekin leukaan pystyyn. Kyllä se täytyi se vatukko hävittää, se olisi ollut suorastaan ihmiskunnan kiusana.

— Sitä paitsi, kun ennen ajoi autolla tuosta linjan ohi, siellä saattoi olla Pokelan vanhaemäntä vatukossa perä tielle päin. Se oli niin rietasta katseltavaa, että varmaan ajattelivat voimaherrat vetää asvaltin siihen linjalle.

Lukutaidoton metso

— Metsän eläimet kuolevat myrkkyihin kaikki. Samassa vatukossa minäkin räkänokkana metsästyksen aloitin, siellä pesi ja asui joka lajin lintua. Nyt ei varmaan ole. Ne on tuhottu.

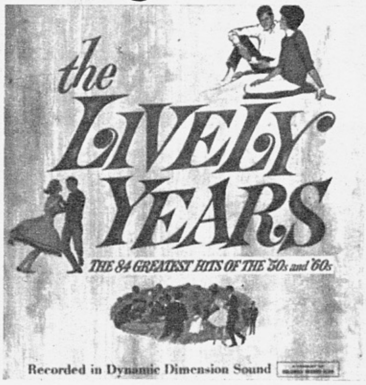
— Valtion alueella lukee: Vesakkomyrkytys, kotieläimille vaarallinen.

— Vanha kahju, homenokka metso lentää tietysti lapusta ohi ja vaikka sattuu koh-

KÄÄNNÄ

Viihdetarjous vailla vertaa

RAKASTATTEKO MUSIIKKIA?

10
mk kuukaudessa

Hyvä! Siinä tapauksessa tarjoamme Teille toivekokoelman musiikin tähtihetkiä kaiken ikäisille edullisemmin kuin koskaan on tarjottu. Suurenmoiset **8 ison stereo-LP-levyn albumit** suosikkisävelmiä huippuedullisin käteishinnoin tai kuukausimaksuin. Normaalihinnaltaan 192 mk:n albumin saatte **nyt käteishintaan 83,—, tai osamaksulla 10×10,—.**

COLUMBIA MUSICAL TREASURIES albumit ovat Amerikan suurimpiin kuuluvan levy-yhtiön tuottamia. Ensiluokkainen materiaali, korkeatasoinen tekniikka ja kuusi loistavaa orkesteria solisteineen antavat todellisen stereonautinnon.

Ensimmäisenä Suomessa tarjoamme Teille mahdollisuuden kuunnella levyjä puhelimitse. Soittakaa puh. 931 - 33 506 ja saatte kuulla katkelmia Teitä eniten kiinnostavan albumin levyiltä.

① 89 MUSIIKKIAARRETTA

hollywoodilaisen ja eurooppalaisen elokuvan suurimmista menestyksistä. Alan tunnetuimpien säveltäjien huipputuotantoa alusta loppuun. Tenhoavaa musiikkia taustaksi onnellisille hetkille ja vastapainoksi matalapaineelle. Sävelmät on valittu seuraavista elokuvista: Arabian Lawrence — Slaughter on 10th Avenue — Gone With The Wind — Kwaijoen silta — Dr. Zhivago — Exodus — Tom Jones — Hawaii — Amerikkalainen Pariisissa — West Side Story — Spellbound — Is Paris Burning? — Hans Christian Andersen — Some Like It Hot — Lili — For Me And My Gal — High Society — Born Free — Lumikki — Birth Of The Blues — Calamity Jane — The Tender Trap — State Fair — Aamiainen Tiffanylla — Ruby Gentry — Laura — From Here To Eternity — High Time — Loma Roomassa — The Sandpiper — I'll Be Seeing You — Päivien kimallus — Viinin ja ruusujen aikaan — Love Me Tender — Ei koskaan sunnuntaisin — A Man Could Get Killed — Alfie — Musta Orfeus — Mies ja nainen — Kultasormi — Cherbourgin sateenvarjot — Tie — Eddy Duchin Story — With A Song In My Heart — An Affair To Remember — Blue Skies — Punainen Mylly — Love Letters — The Glen Miller Story — Look For The Silver Lining — Gigi — Singing In The Rain — Maija Poppanen — Valkonaama — Kuningas ja minä — A Hard Day's Night — Yankee Doodle Dandy — Gilda — Kulje tietäni — The Jolson Story — Mies joka tiesi liikaa — Sheriffi — Blues In The Night — Cabin In The Sky — Casablanca — St.Louis Woman — The Sky's The Limit — Body And Soul — The Last Time I Saw Paris — The Joker Is Wild — Parrasvalot — My Fair Lady — A Star Is Born — Holiday Inn — Love In The Afternoon — Anything Goes — The Goldwyn Follies — Meet Me In St.Louis — The Great Caruso — Connecticut Yankee — Babes In Arms — A Night At The Opera — Born To Dance.

② 96 SUURHITTIÄ

vauhdikkailta viime vuosilta. Kansanmusiikkia, dixielandia, popmusiikkia ja show-jalokiviä. Java — Washington Square — Cotton Candy — Fiddler On The Roof — Nukkumatti — Puukko-Mackie — Kuolleet lehdet — Calcutta — Dominique — If Ever I Would Leave You — Shangri-La — Those Lazy, Hazy, Crazy Days Of Summer — Sisään vain — Tom Dooley — We'll Sing In The Sunshine — Michael Row The Boat Ashore — Tuulelta vastauksen saan — Green, Green — Ramblin'Rose — Bye Bye, Love — Bouquet Of Roses — Little Bitty Tear — Oh, Lonesome Me — You Are My Sunshine — Kultasormi — Hi-Lili, Hi-Lo — Exodus — Chim Chim Cher-ee — Niin paljon kuuluu rakkauteen — Ei koskaan sunnuntaisin — Mcon River — Dear Heart — Kolme kolikkoa lähteessä — Viinin ja ruusujen aikaan — What Kind Of Fool Am I? — Call Me Irresponsible — Who's Sorry Now — Wonderland By Night — Do-Re-Mi The Man That Got Away — I Want To Hold Your Hand — Wives And Lovers — Danke Schoen — That's Amore — Vaaleanpunainen pantteri — The Good Life — A Lot Of Livin' To Do — Hey, Look Me Over — My Coloring Book — Sydämeni jäi San Fransiscoon — My ove Forgive Me — I Gould Have Danced All Night — Moments To Remember — Down-Town — Jokaiselle joku on kai rakkain — Memories Are Made Of This — The Door Is Still Open To My Heart — I Wish Yoy Love — Ruusu on punainen — Hello, Dolly! — Ipaneman Tyttö — Quiet Nights Of Quiet Stars — More — Voisin sanoa sen toisinkin — Be My Love — Desafinado — Arabian Lawrence — Friendly Persuasion — It's Not For Me To Say — Charade — The Apartment — Maria — Maria Elena — I Can't Stop Loving You — The Second Time Around — Melody Of Love — Meidän katti — Hawaijilainen häälaulu — Stranger On The Shore — A Taste Of Honey — My One And Only Love — Sentimental Journey — Young At Heart — Deep Purple — Body And Soul — Blue Tango — Mustasukkaisuutta — Ruusuinen hetki — Reverie — Clair De Lune — As Time Goes By — Tähtisumua — Laura — Syyskuun laulu — Sun vuokses Misty.

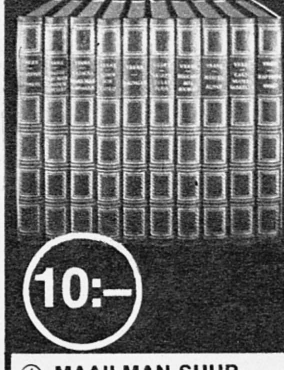
ALENNUKSELLA – JOPA ILMAISEKSI

- Osamaksulla
- Ilman korkoa
- Postivapaasti

④ Romanttinen POLVA-sarja

Jo lähes miljoonaan kirjaan ehtineen **Anni Polvan** hauskoista rakkausromaaneista on nyt muodostettu u u s i, 9-osainen sarja: **Sinä olet minun, Rakkaus rasittaa, En rakastu kiusallakaan, Otan sinut vaikka väkisin, Sinäkö se olitkin, Et edes huomaa minua, Vihaan hameväkeä, Kumman teistä otan?** ja **Etsin miestä itselleni.** Sid. kultasomisteiseen, punaiseen muovinahkaan. 12:50 kpl. **Sarjana vain 100:—, jolloin 1 kirjoista on ilmainen!** Osamaksulla 10:—/kk.

⑤ UNOHTUMATON VERNE-sarja

10 osaa **Jules Vernen** kuolemattomia teoksia: **Haaksirikkoiset ilmapurjehtijat, Saareen heitetty, Kaksi vuotta saarella, Saaren salaisuus, Robinson-koulu, Majakka maailman laidalla, Begumin miljoonat, Merten alitse, Kapteeni Nemo** ja **Nautilus.** Yhteensä 1890 siv. **''Verneä lukee ilokseen, opikseen, nautinnokseen, kehittyäkseen''.** Kauko Kare). Osahinta 12:50, mutta **sarjaetuna saatte 2 kirjoista ilmaiseksi, sillä sarja maksaa vain 100:—.** Osamaksulla 10:—/kk.

20
mk kuukaudessa

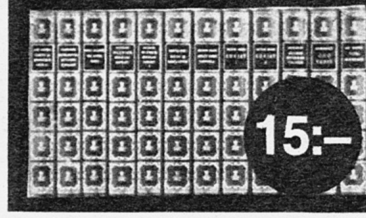

③ RAUTAINEN LEVYSOITIN TARJOUS!

Toinen ylläolevista levyalbumeista ja kuuluisa länsi-saksalainen **Siemens RW 1122 levysoitin,** jonka ohjehinta on 175,—, **yhteistarjouksena käteishintaan 220,—. Osamaksulla käsiraha 50,— ja 10 x 20,—, eli yht. 250,—.** Hintaan sisältyy välttämätön, läpinäkyvä, pölykansi. Soitin on sellaisenaan liitettävissä kaikkiin stereolaitteisiin ja levysoitinliitännällä varustettuihin monolaitteisiin. Siinä on 4 nopeutta, automaattinen katkaisu levyn loppuessa ja levyjä säästävä äänivarren nosto- ja laskuvipu. Soittimella 8 päivän palautusoikeus.

Herkkä jousitus ● raskas, painevalettu levylautanen ● nelinapainen moottori ● kiertymistä vastaan varmistettu äänivarsi ● kide-äänirasiassa kaksi safiiria ● takuu 1/2 vuotta.

⑥ MAAILMAN SUURROMAANEJA 1—12

12 osainen, punaiseen nahkaselkään sidottu sarja maailmankirjalisuuden perusteoksia. Tolstoi, **Ylösnousemus,** Dostojevski, **Rikos ja rangaistus,** Sienkievicz, **Quo vadis,** Elliot, **Mylly joen rannalla,** Brontë, **Humiseva harju** ja **Kotiopettajattaren romaani,** Dickens, **Pickwick-kerhon jälkeenjääneet paperit 1—2,** Austen, **Ylpeys ja ennakkoluulo,** Meredith, **Nuoren Feverelin tulikoe,** Hugo, **Kurjat 1—2.** Yht. 5247 siv. **vain 150:— sarja!** Osamaksulla 15:—/kk.

● TILAUSKUPONKI

Č-MYYNTI OY

Box 1503 Tampere
Hämeenpuisto 33 A 1
Puh. 931-33 506

Tilaan tiliini käteisellä ☐ osamaksulla ☐ erikoistarjoukset

n:o .... yhteisarvoltaan mk ....

nimi

synt.aika ammatti

osoite

postitoimipaikka

omakätinen allekirjoitus

HY 10/70

ULKOMAILLE AINOASTAAN KÄTEISELLÄ

⑦ SUURI OMPELU- JA KÄSITYÖKIRJA

Maamme laajin ja monipuolisin käsityöalan suurteos, sisältäen seuraavat oppaat: **1. Ompelu, 2. Neule, 3. Virkkaus, 4. Nypläys, 5. Kirjonta, 6. Suomal. kansanomainen kirjonta, 7. Verk kopitsi, 8. Kudonta, 9. Solmeilu ja 10. Kankaanpainanta.** Erittäin yksityiskohtaiset ja selvät työohjeet. 465 suurta sivua. Yli 1000 opastavaa piirrosta ja valokuvaa, kokosivun monivärivalokuvia, kaavoja. Jokaisessa taloudessa tarpeellinen.
Hinta sidottuna muovinahkaan 35,70, alkumaksu 13,70, kk-maksu 13,—.

JOKISEN EVÄÄT...

dallekin, eihän se piru enää näe, kun on huonossa kunnossa muutenkin. Sinne se törmää marjamaille syömään ja menettää niinä aikoina kykynsä jatkaa sukuaan.

— Kun se metso puolitokkurassa horjuu puukepin kanssa sitä kemistiä vastaan, se maisteri kiroaa, että on jumalauta tuokin vielä pystyssä. Perkeles, täytyy tehdä seuraavasta myrkystä kovempi panos.

— Jos minä nykyaikana olisin metso taikka teeri ja pääsisin jollain tavalla munasta pystyyn, minä joko hirttäisin itseni lähimpään leppään tai kävelisin suoraan johonkin kuralammikkoon. Nykyaikana linnun on enää mahdotonta kuolla luonnollisesti.

— Metsiä poltetaan ja myrkytetään. Sitten tulee kone, joka kylvää lannoitetta ja suunnistajat painelee berberit levällään ja polkevat päälle. Siellä seassa metsopoika kulkee polvet horjuen ja munii nahkamunia mennessään.

★

— Ennen meillä oli sekametsät. Nyt on hienoa näyttää turistille, että on omalla tontilla näreet, vieressä koivut. Ne metsähallituksen kollot eivät vaan ole huomanneet, että puut eivät ota kasvaakseen, jos ei ole kavereita vieressä, toista sorttia.

— Ei ihminenkään yksin jalostu, mutta porukassa ne höpisee jo aika leukavia toisilleen.

— Sokrateskin aikoinaan oli huono puhumaan ja eikös sen älykin ollut vähän heikko. Kun se törmäs sinne kadulle kansan sekaan, sehän jo muutaman vuoden päästä leukaili niin, että ne toiset piteli kylkiään.

— Luonto on niin hieno järjestelmä, että sinne ei poropeukaloiden pitäisi mennä roplaamaan. Voidaan kyllä sanoa, että keskikokoisessa vaneritehtaassa pitää olla 1 pääjohtaja, 2 apulaisjohtajaa, 17 insinööriä, 23 teknikkoa ja 12 duunaria, joista puolet on sydänvian takia keskussairaalassa. Mutta kuka voi sanoa, että luonnossa pitää hehtaarilla olla 1 käki, 5 kirjosieppoa ja 2 nostokurkea. Kiljukotkia muutama ja satunnaisesti pontikkahaukka. Tällä tavalla ne kuitenkin laskevat sitä tasapainoa.

★

— Hirvet lahmaa ja makaa tavallisen mökkiläisen pellon, mutta hirvilupaa se mökin ukko ei saa koskaan. Vaikka se käy sosiaalihuollossa päivät ja lapset painelee syksyjäissä avojaloin kouluun, se ei saa ottaa sitä hirveä.

— Isomahaisen hirvenkaatajan lompsasta tai mahasta ei ole tippaakaan pois, vaikka se ei saisikaan hirvilupaa. Mökkiläinen eläisi sillä kauan.

— Metsänhoitajat, vallesmannit ja muut pikkupaskiaiset kuitenkin hoitavat luvat itselleen. Mutta anna kun se mökkiläinen kampeaa sen hirven sieltä pelloltaan, hapantuneella haulikollaan jo ovat kaikki lehdet kirjoittamassa. Se joutuu linnaan.

— Viime talvena yksi susi tappoi 30 poroa Lapissa. Koko maakunta oli liikkeellä, lehdet, radiot ja televisiot huusivat, että susi on nyt tehnyt raskaan virheen.

— Kaikki lähtivät jahtiin. Jolla ei ollut pyssyä, se meni pellavaloukun kanssa passiin, että jos sattuis vaikka väliin jäämään, niin sais lyödä kurtulle edes sen suden selkänahan.

— Siellä oli hankmoa ja viikatetta ja vaikka minkälaista työkalua. Se perkele piti saada nurin, koska se oli syönyt poroja niin kauhean paljon.

— Kun Pudasjärvellä kaatui hirviä saman verran herrojen myrkkyihin (Metsähallituksen lannoitteet) lehdet pikkuisen vaan siitä mainitsivat.

— 30 hirveä vastaa 90 poroa, mutta kukaan ei mennyt niiden työkalujen kanssa ottamaan metsähallituksen herraa hengiltä. Mutta se onneton susi — se oli suurin rikollinen.

★

— Minusta tuntuu, että nämä kemistien ja maistereiden hommat menevät yhtä poskelleen, kuin työmiehen naamanpesu rukkaset kädessä. □

SUVETAR ON...

JATKOA SIVULTA 123

Tähän kohtaan pistän vain jne., lopetan leukailut ja puhun vakavasti.

Ettekö Te, herra merikapteeni, tosiaan ole tietoinen olemattomasta laivakurista ms. Suvettarella? Ettekö tajua, että matkustaja laivaan astuessaan haluaa odottaa miltei kaikkea muuta paitsi aluksen päällikköä?

Entä jos jotain olisi tapahtunut? Millä te olisitte jälkikäteen selittänyt miehistön piittaamattoman käytöksen?

Tietääkseni merellä noudatettavat säännökset, alkoholintarjoilumääräyksiä myöten, edellyttävät kaikissa olosuhteissa, että vain selvät ihmiset saavat hoitaa tehtäviä, joista jokaisessa yhdessä hetkessä vastuu aluksesta ja kanssaihmisistä voi kasvaa tuhatkertaiseksi. Onko Suvetar poikkeus?

Ettehän te herra merikapteeni, vain vahingossakaan ole laskenut bisnestä tärkeämmäksi kuin turvallisuus?

Ja lopuksi: Herra merikapteeni, en ymmärrä, että te monivuotisen kokemuksenne jälkeen olette laskenut Suvetartanne vesille moisilla eväillä edes yhtä ainutta kertaa. Kaikesta päätellen moista on kuitenkin tapahtunut tämän tästä.

Minusta tuntuu, että Teidän olisi syytä käydä Suvettarella useammin. Jo tähänastisesta Te olette selityksiä velkaa ainakin merenkulkuhallitukselle, Laivanpäällystöliitolle ja Merimies-Unionille.

Huomattavasti parempaa jatkoa toivottaen

Antero Laine,
päätoimittaja

MILLOIN TUNSITTE VIIMEKSI OLEVANNE HUIPPUKUNNOSSA?

Fantastinen saavutus vain 35 PÄIVÄSSÄ

Nämä kaksi kuvaa, jotka esittävät 28-vuotiasta edustajaa, on otettu vain 35 päivän välein. Jo viidessä viikossa tämän miehen onnistui harjoittelun avulla saada aikaan näin valtava muutos — lisätä rinnanympärysmittaansa 12 cm:llä, hauislihaksiaan 5 cm:llä, kaulalihaksistoa 2 cm:llä, reisilihaksia 8 cm:llä ja pohjelihaksia 2 cm:llä. KAIKKI BULLWORKER-HARJOITTELUN ANSIOTA.

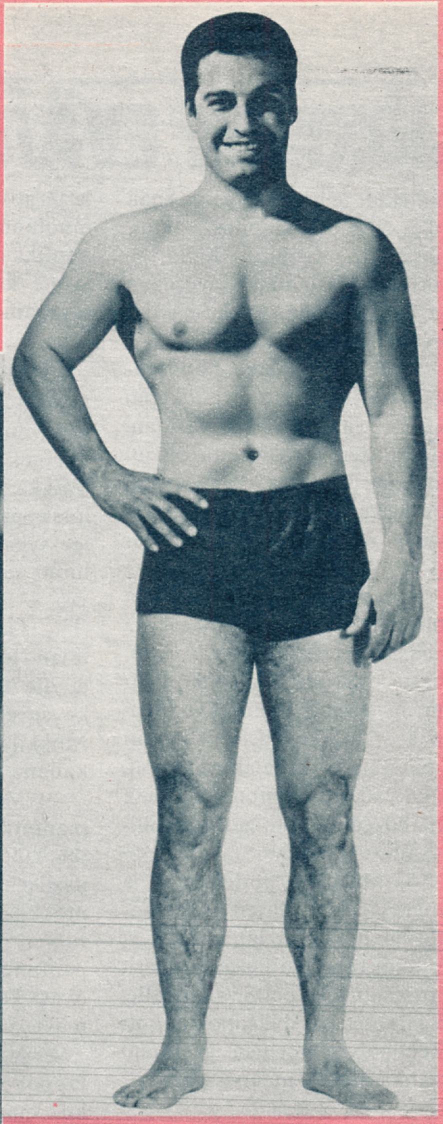
Myös Teillä on nyt mahdollisuus hyötyä tästä tehokkaasta lihastenkehittämisohjelmasta — siitä riippumatta, oletteko 20-, 40- vai 60-vuotias. Vain 5 minuutin harjoittelu päivittäin ja lihaksenne muuttuvat aivan uskomattoman suorituskykyiseksi, veltostunut vatsanne häviää, Te näytätte paljon reippaammalta ja tunnette itsenne paljon voimakkaammaksi ja miehekkäämmäksi.

TAKAAMME TEHOKKAAT TULOKSET

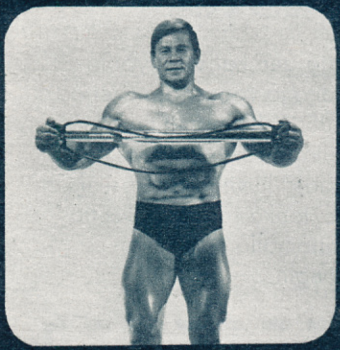
BULLWORKER 2 -menetelmä takaa, että saavutatte toivomanne tulokset. Ellette tunne itseänne terveemmäksi, nuoremmaksi ja voimakkaammaksi, Teidän ei tarvitse maksaa mitään.

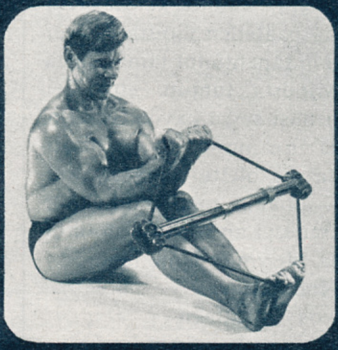
◀ ENNEN

JÄLKEEN ▲

Tässä harjoittelee Eino Akkila — mies — joka on voittanut huomattavia kansainvälisiä palkintoja ruumiinkulttuurin alalla. Sadattuhannet miehet ovat saavuttaneet hämmästyttäviä tuloksia BULLWORKERIN avulla. Tämä harjoitus kehittää V:n muotoisen rintakehän sekä leveät hartiat.

BULLWORKER-harjoitusohjelma on jaettu useaan eri harjoituskohtaan koskien melkein jokaista lihasta. Keskimääräinen voimienlisäys on 4 % viikossa. Tämä harjoitus kehittää pohkeita ja on tehokasta harjoitusta kaikille jalan lihaksille.

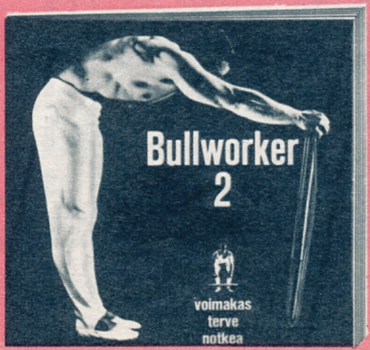
Isometrinen harjoitus on nopein tapa hankkia lihaksikas ruumiinrakenne — sellainen joka herättää ihailua ystävienne parissa! Liike vaikuttaa selkälihaksiin sekä muuttaa vatsan rasvakerroksen voimakkaiksi, kiinteiksi lihaksiksi.

BULLWORKER voimistaa käsivarret ja antaa Teille hyvin kehittyneet hauikset. Lisäksi se vahvistaa selkää ja rintaa. Jotta harjoitus antaisi maksimituloksen, tarvitsee Teidän käyttää vain 60 % voimistanne 7 sekunnin ajan. Tulokset todella näkyvät.

ILMAISEKSI VÄRIESITE

Saatte suuren, suomenkielisen esitteen aivan ilmaiseksi. Siinä kerrotaan 24-sivulla kuvin ja ohjein, miten kaikenikäiset miehet voivat saada apua tästä ainutlaatuisesta menetelmästä, joka on kehitetty Gert F. Kölbel -Instituutissa, Hannoverissa, yhteistyössä kansainvälisesti tunnettujen valmentajien ja lääkäreiden kanssa.

leikataan tasta

TILAUSKUPONKI

HOBBY HALL — POSTILOKERO 56018 — HELSINKI 56

Lähettäkää minulle ilmaiseksi ja ilman velvoitteita suuri, kuvitettu väriesitteenne ja täydelliset tiedot siitä, kuinka voin kokeilla tätä hämmästyttävää BULLWORKER-harjoituslaitetta, joka takaa voimakkaat lihakset vain 5 minuutin päivittäisellä harjoittelulla.

Nimi ....

Osoite ....

Postitoimipaikka ....

Hymy 10/70

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

Viime kuussa tuli kerrottua tarina, jonka mukaan neiti Virpi Lindén olisi vihkaistu muusikko PENTTI OSKARI REPOSEN vaimoksi. Uutinen aiheutti pikkuisen sekaannusta morsiamen suvun keskuudessa, sillä sulhasen sukunimen piti heidän tietojensa mukaan olla KANGAS. Ja oikeassa he tietysti olivatkin. P. Oskari Kangas, Seitsemän Seinähullun (orkesteri) pomo talutti tyttönsä vihille. P. Oskari itse suhtautui sattuneeseen erehdykseen hilpeästi virnistellen, eikä nuori aviovaimokaan ottanut lipsahduksesta nokkiinsa.

★

Aikamme teatteria on sanottu sisäänlämpiäväksi, väitetty, että se on vieras suurelle yleisölle. Että se on harvojen taidetta harvoille eliitti-ihmisille. Tampereen Teatterin johtaja RAULI LEHTONEN tietää ainakin yhden poikkeuksen tästä säännöstä. Syyskautta avatessaan hän sanoi perinteellisessä puheessaan mm. näin:

— Tampereen Teatterin eräät työntekijät tunsivat konkreettisesti olevansa suurta yleisöä lähempänä kuin koskaan aikaisemmin, kun he korjasivat pois 'Hairin' kaukaa tulleiden katsojien ulosteita!

★

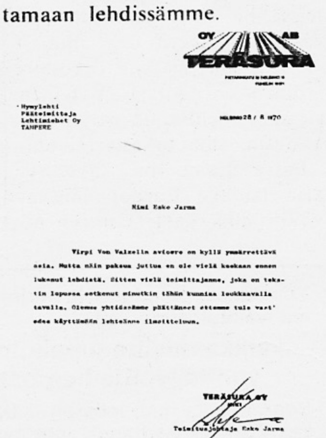
Popteatterista kertoillaan, että REIJO PAUKKU olisi kovasti hankkimassa omaa taloa teatterinsa käyttöön. Väitetään, että avajaisten pitäisi olla marraskuussa. Koska Reijo itse on jollakin lukuisista matkoistaan — tällä kertaa luultavasti Kreikassa — ei vahvistusta asialle ole saatu. Mutta kun tuntee Reijon tarmokkuuden, ei olisi mikään ihme, vaikka huhuissa olisikin perää.

Kun yksi jättää niin toinen ottaa, lauletaan jossakin vanhassa iskelmässä. Ja iskelmätähtien parissa se taitaa vähän niin ollakin. Iskelmätähti PAULA AUTONEN, pari levytystä tehnyt tähtönen, on jättänyt ISKELMÄPOJAT-nimisen orkesterin. Väitetään, että Paulalle olisi ura noussut pikkuisen päähän, ja että hän ei halunnut esiintyä sellaisen orkesterin kanssa, jolla ei ollut hänen nimeään. Käytännössä asia järjestyi niin, että vain yksi Iskelmäpoika — perustajajäsen — KESSU AHOLA erosi, keräsi ympärilleen uuden porukan, etsi uuden laulajan ja niin sitten elämä jatkuu. Paula Autonen ja hänen orkesterinsa jatkaa tahollaan, Iskelmäpojat ja laulutähti HILKKA KORPISAARI omallaan. Kyllähän meille vielä tähtiä mahtuu!

★

Toimitusjohtaja, apulaistoimitusjohtaja ESKO JARMA, jonka nimen mainitsimme VIRPI VON WALZELIN avioeron yhteydessä, on sydämistynyt ja lähettänyt molemmilla edellämainituilla titteleillä varustetut kirjeet — kumpikin erikseen mutta täsmälleen samalla tekstillä titteliä lukuunottamatta — ja esiintuonut närkästyksensä. Hänen yhtiöissään on päätetty, etteivät he vast'edes tule ilmoittamaan lehdissämme.

OY AB TERÄSORA

Hymylehti
Päätoimittaja
Lehtimiehet Oy
TAMPERE

28 / 8 1970

Nimi Esko Jarma

Virpi Von Walzelin avioero on kyllä ymmärrettävä asia. Mutta näin pakeua juttua en ole vielä koskaan ennen lukenut lehdistä. Sitten vielä toimittajanne, joka on tekstin lopussa sotkenut minutkin tähän kunniaa loukkaavalla tavalla. Olemme yhtiössämme päättäneet ettemme tule vast' edes käyttämään lehteänne ilmoitteluun.

TERÄSORA OY

Toimitusjohtaja Esko Jarma

★

Muillekin kuin iskelmälaulajille, näyttää menestys nousevan päähän. MAI-BRITT "SUHINA" Heljo ja KAARLO "VEKSELI-VILLE" Juurelalle näyttää käyneen niin. Ystävykset matkustivat 22. 8. Pohjanmaan yöpikajunalla Vihannin härkäjuhlille, ja esiintyminen junan kahvilavaunussa oli niin suuri-

KÄÄNNÄ

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

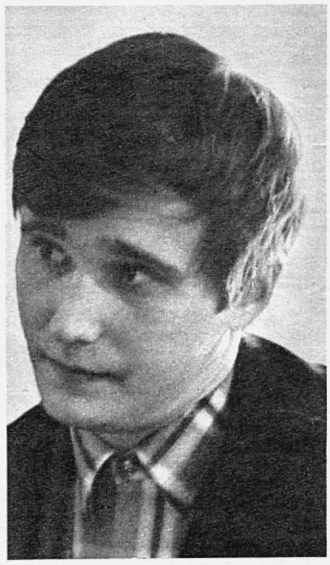
äänisen rehvakasta, etteivät he varmastikaan jääneet keneltäkään huomaamatta.

Melkoisen kovan kohtelun sai "Suhinalta" kahvilavaunun viehättävä tarjoilija, joka uskalsi ilmoittaa, että voileivät olivat lopussa. — Mihin, mihin minä voin tästä valittaa! vaahtosi "Suhina" itkuun purskahtamaisillaan olevalle tarjoilijaneitoselle koko vaunuyleisön ihmetellessä tapahtunutta.

★

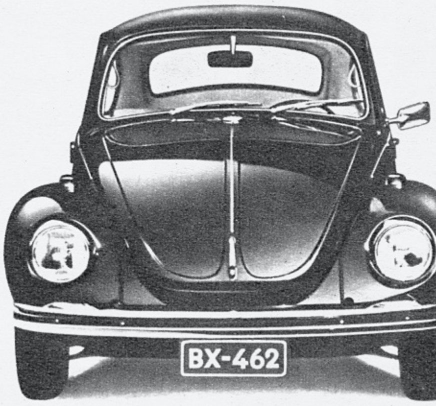
LASSE LAINE ja LASSE LAINE ovat kerran tavanneetkin toisensa; mutta missään hyvissä väleissä he eivät suinkaan ole. Molemmat kaverit ovat muusikoita, toisella on oma orkesteri ja toinen on laulaja. Yhteinen nimi on aiheuttanut paljon sekaannusta, sillä orkesterinjohtaja Lasse Laine on käyttänyt väärin laulaja, Euroopanmestari-voimistelija Lasse Laineen nimeä jopa niin, että on antanut tämän osoitteen huonekaluliikkeelle, joka asiasta mitään tietämättä on koettanut periä saataviaan — väärältä mieheltä. Nimen väärinkäyttöä on tapahtunut myös keikkoja hankittaessa, eikä Lasse Lennart Laine (EM-mies) ole ollenkaan hyvillään. Hän hoitaa itse omia keikkahankintojaan, ja on monasti ihmeekseen huomannut kuuluvansa epäluotettavien artistien listoille — toisen kaverin takia. Nyt hän aikoo erotukseksi käyttää toista etunimeään EM-tittelin lisäksi.

★

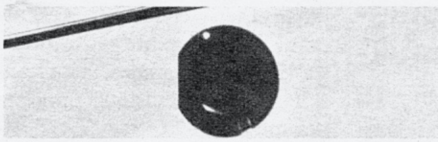
Kylällä (Helsingissä) kerrotaan, että ANNELI SAULI ei enää asu TURO UNHON kanssa. Lisäksi kerrotaan, että Turo Unhon kanssa asuu nykyisin MARJUKKA SAARIKOSKI. □

Volkswagen on uudenaikainen. Uudenaikaisempi kuin uskotkaan.

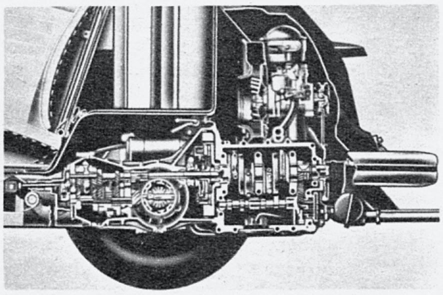
Uusi iso kupla. VW 1302 ja VW 1302 S.
Teho 52 hv (SAE) ja 60 hv (SAE). Etuosan pidennyksen ja tilaa säästävän etuakselistorakenteen (McPherson) ansiosta on etutavaratila kasvanut 260 litraan.

Volkswagenia on nyt tehty niin kauan, että sitä saattaisi luulla vanhanaikaiseksi. Nykyinen Volkswagen, vaikka näyttääkin melkein samanlaiselta kuin joskus ennen, on kuitenkin käytännöllisesti katsoen uusi

auto. Vain kahta sen 35.150 osasta emme ole vuosien varrella muuttaneet. Saattaa olla, että muutamme nekin. Mutta vasta sitten kun meillä on siihen pätevä syy.

Volkswagen on järkevän teknisen kehityksen tulos. Siihen ei ole tehty yhtään muutosta muutoksen itsensä vuoksi. Siksi Volkswagen on luotettava ja teknisesti etevä.

Volkswagenin voimansiirtolaitteisto on uudenaikainen. Volkswagenissa moottori ja vaihteisto sekä taka-akselisto vetopyörineen ovat aina muodostaneet kiinteän kokonaisuuden.

Volkswagenin moottori sijaitsee vetävien pyörien päällä. Moottori on kevyt, koska siinä on nykyaikaiseen tapaan käytetty paljon magnesiumseosta. Matalaviritteisenä moottori on pitkäikäinen eikä tarvitse edes totutusajoa. Volkswagenin moottorissa on uusimmat eurooppalaiset pakokaasumääräykset täyttävä kaasutin ja termostaatin ohjaama imuilman esilämmitys.

Volkswagenin jousitus on uudenaikainen. Volkswagenissa on erillisjousitetut pyörät. Tämän ansiosta yhden pyörän joustoliike ei välity toisiin pyöriin. Lehtijousien asemesta väsymättömät vääntövarsijouset. Uusissa isoissa kuplissa (VW 1302 ja VW 1302 S) on McPherson-tyyppinen etuakselisto ja Porsche-tyyppinen kaksoisniveltaka-akselisto. Mistä muusta vakioautosta löydät nämä ratkaisut?

Volkswagenin uudenaikaiset kaksipiirijarrut takaavat varman ja turvallisen pysähtymisen kriittisissäkin ajotilanteissa.

Uusissa isoissa kuplissa ja 1300-mallissa läpivirtaustuuletus.

Volkswagenin koriratkaisu on ajaton. Sen ei ole tarvinnut seurata muodin oikkuja. Mutta parannuksia siihen on tehty paljonkin. Istumismukavuutta ja turvallisuutta on lisätty. Lämpö- ja äänieristystä ja korroosiosuojausta on parannettu. Näkyvyyttä on parannettu moneen otteeseen.

Volkswagenin huolto on uudenaikainen. Jo vuonna 1955 olimme uudenaikaisia ottaessamme käyttöön ennakolta määritellyt korjausohjehinnat. Tänään huolehtii Volkswagenin huollosta uusi huoltojärjestelmä, VW-diagnoosi. Mikä muu automerkki on vieläkään näin pitkällä?

Tutustu vuoden 1971 uusiin Volkswageneihin.

Volkswagen on uudenaikainen. Uudenaikaisempi kuin uskotkaan.

NÄIN KÄY KUN

VANKI PASKANTAA PESÄÄNSÄ

Suomessa on ainakin yksi selvästi nimettävä kaveri, jota muutama kymmenen, ehkä satakin kaveria haluaisi painaa neniin. Noin niin kuin ojennukseksi.
Ojennettava on kotkalainen Veijo Juhani Nykänen, 28-vuotias entinen vanki, joka taritsee ansaintamielessä aikakauslehdille paksuja tarinoita vankitovereittensa edesottamuksista; vartijoiden edessä "noin vain" tehtävistä viina- ja huumausainekaupoista sekä "älyttömän helpoista" paoista. Ilmeisesti Nykänen ei enää muista, että tällaisten liioiteltujen, ehkä täysin perättömienkin juttujen vuoksi ote vankiloissa kovenee ja vangeille suotuja vähäisiä myönnytyksiä saatetaan jopa perua.
Nykänen, miksi likaat oman pesäsi? Sinähän voit joutua sinne uudelleen milloin tahansa!

◀ Tämä paikka on varattu Veijo Juhani Nykäsen, s. 19. 6. 1942, kuvaa varten. Kuva saa kuitenkin toistaiseksi olla julkaisematta, koska emme halua nostaa hänen tietään "pystyyn" lopullisesti. Julkaiseminen olisi täysin oikeutettua, sillä Nykänen on rahasta mennyt nimeämään vankitovereitaan olemattomiin rikoksiin syyllisiksi.

Teksti:

ERKKI PETMAN

Kuvat:

PEKKA KUPARINEN

Seura-lehti meni Nykäsen mielikuvituksen vipuun 2. 9. 1970 ilmestyneessä numerossaan ja julkaisi hänen "muistelmansa". Kirjoitus julkaistiin otsikolla "Kolminkertainen ryöstömurhaaja karkasi kostoretkelle". Kolminkertaisella ryöstömurhaajalla tarkoitettiin 44-vuotiasta elinkautisvankia Aarne Valdemar Laaksoa, joka syyllistyi kolmen liikkeenharjoittajan ryöstömurhaan Tampereella vuonna 1964.

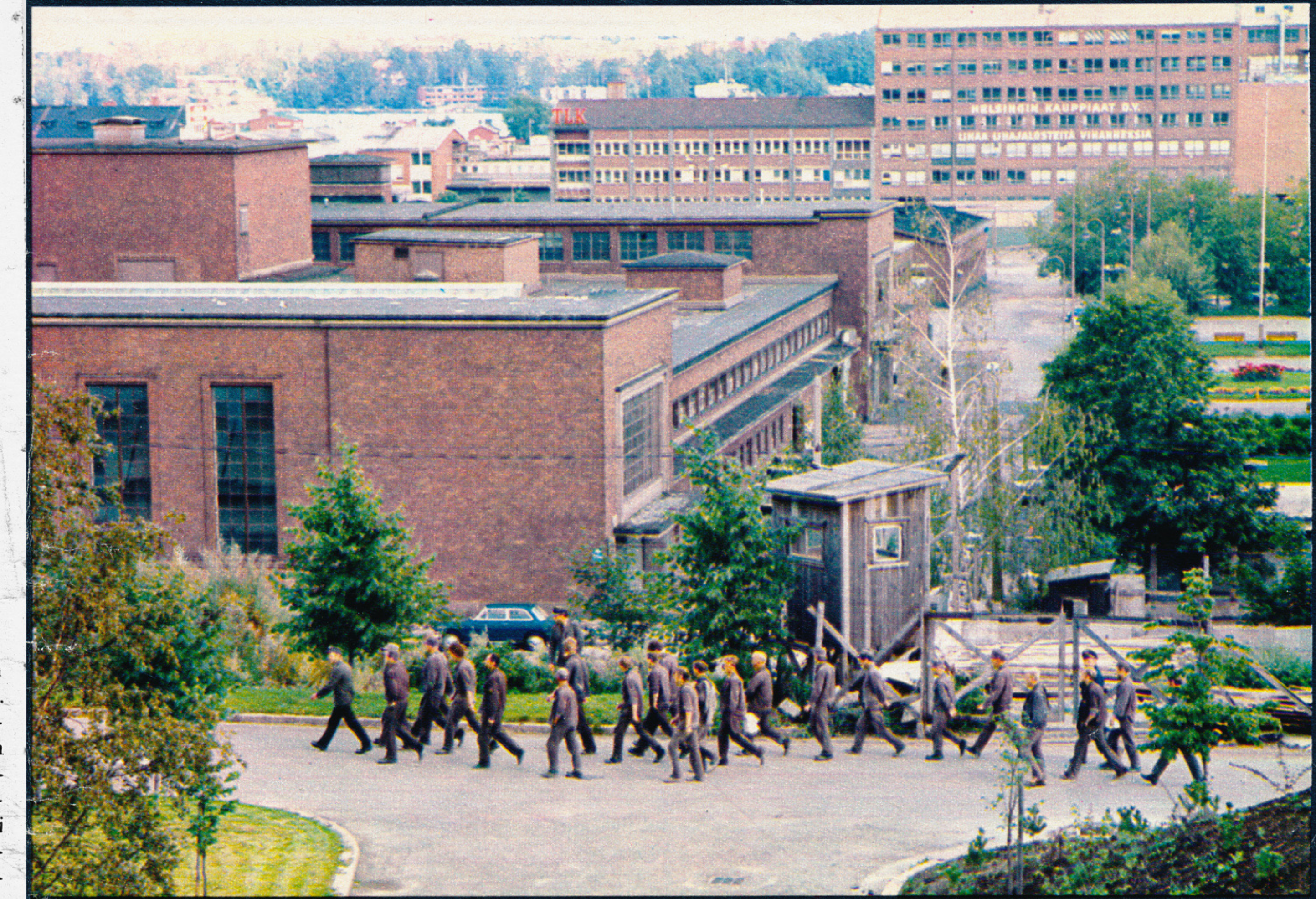
Laakson pakokertomuksen lisäksi Seura julkaisi Nykäsen käsityksen Helsingin keskusvankilassa tapahtuneista muista karkauksista sekä tässä vankilassa tehtävistä pimeistä kaupoista.

On totta, että Laakso on kolminkertainen ryöstömurhaaja ja että hän teki epäonnistuneen pakoyrityksen viime heinäkuun 16. päivän aamuna. Tässä kaiketi oli Nykäsen mielestä tarpeeksi totta sepittää sen ympärille lennokas ja kieltämättä myyvä juttu monesta muusta asiasta.

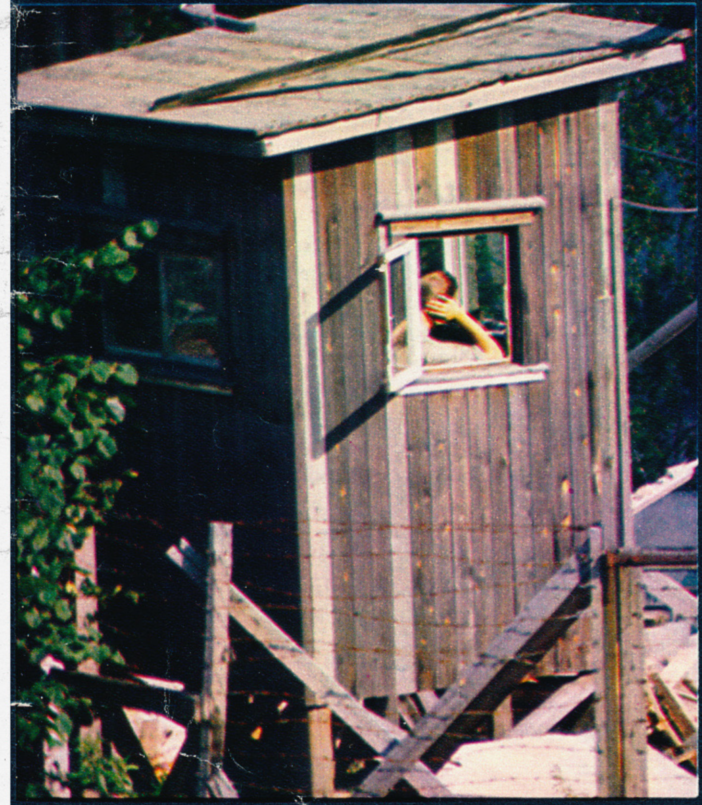
"Kulkukauppias Nykänen"

Nykänen otti yhteyttä lehtiin melko pian vapautumisensa jälkeen. Hän tarvitsi rahaa, koska aikoi muuttaa Ruotsiin. Ehkä lehtiin yhteyden ottaminen oli tullut hänen mieleensä jo vankilassa, missä hän istui asiakirjaväärennöksestä, mene ja tiedä, mut-

KÄÄNNÄ

▲ Tällaisissa työmaalta palaavissa vankijoukoissa kulkeutuu rakennukselta vankilaan päivässä 6—8 pulloa viinaa, väitti Nykänen minulle. — Kovia poikia nuo sinun entiset kaverisi, vai mitä?

▲ Vartijat ei välitä mistään, ne nuokkuu vain kopeissaan, sanoo Nykänen. — Miksi rakennukselta ei sitten tänä vuonna ole karannut kuin yksi vanki, hänkin tarinasi ilmestyttyä? Miksi viinan salakuljetus on jäänyt siihen, että yksi puolikkaan pullo löydettiin roikkumasta narussa rakennuksen ulkoseinällä?

▼ Tässä se on, Nykäsen mielikuvituksen päätemmellyskenttä, Eläinlääketieteellisen korkeakoulun rakennus. Varsinainen vapaasatama!

solvauksiin, koska ko. vankilassa on myös ensikertalaisia. Kertomuksen totuudenvastainen linja jatkuu mm. karkaamisia selvittelevissä kohdissa. Kertoja väittää samoja pakoreittejä käytettävän peräkanaa niiden paljastumiseen saakka. Nehän paljastuvat karkaamisen yhteydessä, joten jatkuvaa käyttöä niille ei ole. Myös väite yleisimmästä karkaustavasta on ainakin lievästi liioiteltu, sillä tämän vuoden aikana ei Valtion eläinlääketieteellisen korkeakoulun työmaalta ole karkauksia tapahtunut lainkaan.

Vartioinnin tehokkuutta kuvailevissa kohdissa kertoja valehtelee. Hänen esimerkkinsä avo-osastolla tapahtuneesta avainnipun hetkellisestä olemisesta vangin hallussa on väritetty ja virheellisesti omakohtaistettu. Tapauksen muiden näkijöiden kertomus poikkeaa olennaisesti tästä esimerkistä. Muiden kertojien mukaan vankilassa oli juuri soitettu herätys, joten kello oli noin 6.30. Ko. vartija oli aloittamassa työvuoroaan. Hän oli juuri avannut kaikkien 34 sellin ovet ja saapunut oven vieressä sijaitsevan pöytänsä luokse sekä alkanut täyttää nk. vesipoikien työkortteja. Tämä tehtävä kuuluu vartijalle. Tässä vaiheessa hän oli asettanut avainnippunsa pöydälle, johon se oli pöydälle palautettujen lehtien sekaan jääneenä häneltä unohtunut, kun hän käväisi viereisessä aulassa. Nipun heti löytänyt vanki näytti sitä naureskellen muille paikalle osuneille vangeille ja oli samoin naureskellen palauttanut sen välittömästi vartijalle. Tämä avainta hetken hallussaan pitänyt vanki ei ollut Seuralle tarinan kertonut henkilö.

Avainnipun merkitys tulee asiaa tuntemattomista vaikuttaneeksi liiankin tärkeältä, sillä sen avulla ei karkauksia kuitenkaan voi tapahtua.

Kertoja nimeää yhden karkulaisista muurinmurtajaksi. Se on seikka, joka on jäänyt tapauksen tutkijoiltakin todistamatta. Kertoja varmaan pystyy näyttämään sen toteen.

Ko. vankitoverin mukaan pimeissä kaupoissa liikkuu rutosti rahaa. Jokainen nimetty todiste rahan käytöstä olisi helppo havaita vankilan normaalista hajusekoituksesta. Näitä tavaroita ei tiettävästi ole kukaan muu kuin kertoja tavannut ja tarkastuksissa löydetyt rahamäärätkin lienevät olleet pieniä.

Laakson pakoa kuvailevissa kohdissa asiantuntemus on ilmeinen. Henkilö, jolle Laakso on "avautunut", on saattanut olla mukana jatkossakin, vaikkapa vain hyvän jutun toivossa. Esimerkiksi Laakson pakkaussysteemiä ei ole aikaisemmin tiedettykään vankien joukossa. Kertoja varmaan voi selittää senkin asian tarkemmin.

Artikkelin viimeisen luvun katsomme olevan toistaiseksi törkeimmän herjauksen, mitä suomalainen lehdistö on koskaan julkaissut. Katsomme nimen omaan tämän luvun vaikuttavan tulevaan oikeudenkäyntiin, joten ehkäpä Seuran kustantaja, päätoimittaja, artikkelin kirjoittanut toimittaja tai jutun kertoja pystyy myös sen todistamaan. Väitteet sellaisinaan eivät ole todisteita. Kuitenkin ne vaikuttavat Laakson, hänen perheensä ja jopa vankitoverien elämään. Kaikkein pahimmin joutuvat kärsimään hänen perheensä jäsenet, joille kuluneet viisi vuotta ovat merkinneet kärsimystä ja häpeää ilman omaa syytä.

Toivomme asian joutuvan oikeusasteelle saakka, jolloin sillä voisi olla hillitsevä vaikutus tämän kaltaisten kirjoitusten julkaisuun."

Nykänen antaa tarinassaan ymmärtää, että pakeneminen Helsingin keskusvankilasta on varsin yksinkertainen juttu ja että eläinlääketieteellisen rakennustyömaalta lappaa vapauteen vankia kuin pipoa. On jotenkin surkuhupaisaa, että työmaalta karkasi tänä vuonna ensimmäinen vanki samana päivänä jolloin vankitoverikunta tapauksesta vielä tietämättä antoi vankeinhoito-osastolle lausuntoaan. — Ehkä kaveri sai idean Nykäsen tarinasta, arvelevat vankitoverit.

Nykänen paljastui heti kertojaksi

Nykänen on vankipiireissä tällä erää kuuluisa mies. Vankien keskinäinen tiedotustoiminta toimii nopeasti, eikä suinkaan kestänyt kauan, ennen kuin selvisi, kuka oli jutut päästänyt julkisuuteen. Kun tapasin vankien edustajat Helsingin keskusvankilassa, pulpahti Nykäsen nimi tuon tuosta esiin. Hänen kurssinsa on erittäin alhaalla, ja mikä pahinta, vankitoverit uskovat vuorenvarmasti, että Nykäsen luonteella ei pitkään tulla toimeen vapaudessa. — Se mies palaa aivan varmasti vankilaan, he sanovat. Minun täytyy vain kysyä: — Mikä silloin eteen?

Laakson kohtalo huolettaa eniten

Helsingin keskusvankilan vangit eivät ole niinkään huolestuneita väitteistä, joita Nykänen on esittänyt vankilan pimeistä viina- ja pillerikaupoista, vaan siitä, mikä tulee Laakson kohtaloksi nyt kun Nykänen väittää hänen olleen aikeissa lähteä tappamaan kahta ihmistä Tampereelle. Vankitovereiden käsitys Laakson elkeistä on toisenlainen:

"Laakso ei halunnutkaan paeta pitemmälle vaan teki tämän yrityksen saadakseen asiansa nopeammin uudelleen esille."

Humaanin linjan vastustajille voimaa

Vankiloihin on astumassa ihmisyyden aalto sen jälkeen kun Marraskuun liike jokin vuosi sitten kiinnitti epäkohtiin huomiota ja kun Krim perustettiin. Monia älyttömiltä tuntuneita kieltoja on kumottu. Vankeihin on ryhdytty suhtautumaan uudella tavalla, yrittämättä tehdä heistä yksipuolisella pakkosyötöllä pyhäkoulupoikia.

Vangin puutelista on kuitenkin vielä pitkä, vaikka mahdottomia ei vaadittaisikaan. Miksi sitten jarruttaa uudistusten toteutumista moisilla jutuilla, joiden turha selvittely vie tärkeämpiin tehtäviin varattua vankilaviranomaisten aikaa? □

Säästäkää satoja markkoja – ommelkaa itse ihastuttavat muotiasut! Ja se on helppoa, sillä opetan Teitä "kädestä pitäen".

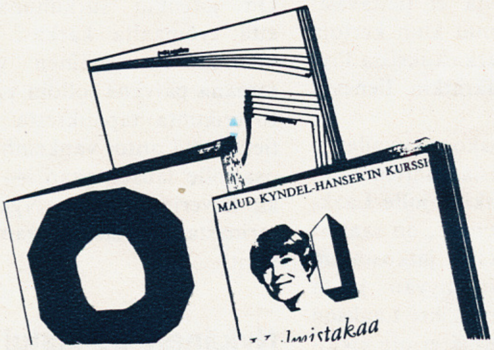

KAS TÄSSÄ

— saatte hamekankaan ja vuorin

TÄYSIN ILMAISEKSI!!!

Teette hameen parissa tunnissa yksinkertaisen menetelmäni mukaan.

Muotisuunnittelija Maud Kyndel-Hanser kirjoitti ensimmäisen painoksen kirjekurssistaan "Valmistakaa kauniita vaatteita" jo seitsemän vuotta sitten. Säännöllisesti toistuvat Pariisin ja Lontoon matkat pitävät hänet hyvin ajan tasalla siitä, mitä muotimaailmassa tapahtuu. Kurssi on sen tähden täsmälleen ajankohtainen, ja se on useita kertoja kokonaan uudistettu. Aikaisemmin hän on opiskellut Pariisissa Napolitanon maailmankuulussa ompelu- ja leikkuukoulussa sekä opettanut näitä aineita eräässä Ruotsin suurimmista ammattikouluista.

Saatte kankaan ja vuorin täysin ilmaiseksi! Ja ompeluoppaani täysin ilmaiseksi! Saatte myös mallit ja ompeluohjeet. Kaikki postitse. Mutta kiirehtikää . . . määrä on rajoitettu. Postittakaa kuponki siksi jo tänään!

Miksi lähetän Teille kaiken tämän? Siksi, että siten saatte parhaiten käsityksen siitä, kuinka nopeasti ja yksinkertaisesti teette menetelmäni mukaan omat asusteenne. Kokeilu ei maksa Teille penniäkään, mutta ompelemanne hameen ja ompeluoppaani saatte pitää, vaikka ette jatkaisikaan kurssiani. Todella edullinen tarjous, eikö totta!!! Kirjekurssillani "Valmistakaa kauniita vaatteita" on ollut sekä Euroopassa että USA:ssa erittäin suuri menestys. Opetus perustuu tee-ja-opi-menetelmälle. Te opitte nopeasti, vaikka ette olisi pitänyt edes neulaa kädessänne. Jo ensimmäisen kirjeen aikana teette mukavan hameen, johon saatte kankaan ja vuorin ILMAISEKSI eikä aikaakaan, kun jo ompelette erilaisia leninkejä (jopa iltapukuja), pitkiä housuja, päällystakkeja ja kävelypukuja. Tällä kurssilla säästätte monia satoja markkoja ja saatte koko puvustonne uusituksi tyylikkäin muotiasuin. Ja mitä se maksaa? Vain kuusi markkaa joka kolmas viikko! Ja lopettaa voitte milloin tahansa.

Ryhtykää omaksi muotisuunnittelijaksenne!

Sen lisäksi, että opitte ompelemaan asusteita saamienne kaavojen mukaan, opitte myös peruskaavojen pohjalta suunnittelemaan täysin uusia malleja, leikkaamaan, sovittamaan ja ompelemaan. Pian voitte myös itse tehdä monet niistä asuista, joita olette ihaillut TV:stä, filmeistä tai muotilehdistä.

Lisäksi opetan Teille, kuinka voitte muutella asujen yksityiskohtia siten, että ne saavat Teidät tarvittaessa vaikuttamaan hoikemmalta tai täyteläisemmältä, pitemmältä tai lyhyemmältä. Opetan Teidät muuttelemaan malleja siten, että ne vaikuttavat juuri Teille suunnitelluilta. Tietysti opitte myös erilaisia saumaamistapoja, mittojenottamisen, sovittamisen, silittämisen, opitte tuntemaan kankaita, määrittelemään eri asujen kangastarpeen ja myös mallivalinnan.

Ovatko pukunne ylä- ja alaosa eri kokoa? Nyt saatte kaavan, joka sopii kaikkiin mittoihinne.

Teidän ei enää tarvitse arvailla, vaan teette valmista heti. Peruskaavoja on nimittäin viittä eri kokoa (36—44). Voitte siis mitoistanne riippuen valita esimerkiksi 38 numeron yläosan ja 44 numeron hameen.

Helppo käyttää kaikkiin kokoihin.

Jos kokonne on 36—44, voitte leikata puvut suoraan peruskaavojen mukaan. Mutta jos mittanne eivät täysin noudata kaavoja, opettaa Maud Kyndel-Hanser Teille helpon menetelmän, kuinka voitte muuttaa kaavoja niin, että vaatteista tulee täsmälleen Teille sopivia.

Ommelkaa ne vaatteet, jotka itse haluatte

Koska Te saatte kaavan jokaisen opetuskirjeen mukana, merkitsee se sitä, että voitte ommella joukoittain vaatekappaleita. Luonnollisesti ompelette vain ne mallit, jotka haluatte, mutta lukemalla kaikki kirjeet Te opitte valmistamaan erilaisia hameita, hihoja, pyöristyksiä, taskuja, napinläpiä, vuoreja ja paljon muuta.

Saatte kaavat kaikkiin näihin pukuihin

Perusmallien avulla voitte suoraan ommella erilaisia vaatteita, kuten esimerkiksi hameen, jossa on vastalaskos edessä, pitkät housut kahdella erilaisella leikkaustavalla, erilaisia liivihameita, raglanhihaisia paitapukuja, yksimittaisia pukuja, kaftaanin ja iltapuvun. Päällystakin, housupuvun ja kävelypuvun kaavat sisältyvät myös kurssiin.

Ansaitkaa valmistamalla vaatteita muille

Koska voitte saamiemme peruskaavojen mukaan leikata eri kokoja, pystytte valmistamaan vaatteita myös ystävättärillenne. Se on hauskaa, ja siten saatte helpolla huomattavia lisätuloja.

Vastaamme kysymyksiinne

Jos kurssin aikana haluatte kysyä jotakin kurssiasuihin liittyvää tai jos tahdotte johonkin asiaan perusteellisemman selvityksen, kirjoittakaa toki! Vastaamme Teille mielellämme. Se ei maksa penniäkään.

Postittakaa kuponki nyt heti! Ilmainen hame- ja vuorikangas lähetetään vain niin kauan kuin varastot riittävät.

Lähettäkää tilauskuponki nyt — jo tänään. Siten saatte varmasti ilmaisen hame- ja vuorikankaan. Samalla lähetän Teille ensimmäisen kurssikirjeen (kurssi sisältää 12 kirjettä ja 15 kaavaa), hameen kaavan ja ILMAISEN OMPELUOPPAAN. Tämä kaikki sitoumuksetta.

HUOM. TARJOUS KOSKEE VAIN 18 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ!

Oy ESTIN Ab
Merimiehenk. 29, H:ki 15, puh. 636 326

Lähettäkää minulle 10 päivän ajaksi ensimmäinen opetuskirje kurssista "Valmistakaa kauniita vaatteita". Liittäkää mukaan ensimmäinen peruskaava, ilmainen hame- ja vuorikangas sekä ilmainen ompeluopas.

Lunastan lähetyksen 6 markalla (+ postikulut). 10 päivän kuluttua lähetyksen lunastamisesta voin palauttaa sen ja saan rahani takaisin välittömästi. Ompeluoppaan sekä hame- ja vuorikankaan saan pitää.

Jos taas pidän kurssikirjeen, minusta tulee automaattisesti kurssin oppilas. Saan muut 11 kirjettä joka kolmas viikko ja lunastan ne 6 mk (+ postikulut) kirjeeltä.

Neiti/rouva ....

Osoite ....

....

Hymy 10/70

Jammu:

VIKKI

Terve taas kotoväki

Mitäshäntä tykkäisitten, jos tultas tässä jonnain pyhänä siellä teitillä käymään. Minä ja Vikki, se työkaveri. Ei teilän tarvitte Vikkiä hätkähtää. Kansanmies on, vaikkahäntä onkin oppinu poika. Kasvatuslaitoksen käyny mies.

Näitä kaupunkin poikiahan se on. Eihän se maaseulun olosta mittään ymmärrä, mutta kaupunkissa se mennee kun kala velessä. On sen pirun kuva ollu sanomalehlessäkin. Olihäntä vaan liimattu lappu silmillen.

Alla luki, jotta näin sitä vaan erräät hulikanit mennee jalkapallo-otteluun. Ailan ylitte.

Ohan se Vikki mullen kertonu nuoruulestansa. Köyhistä olloista on lähtösin. Isä oli joku perskeleen merimies. Aina oli matkoilla. Ei käyny Suomessakkaan kun yhlen ainoon kerran. Jo ennen kun Vikki synty.

Niettei se mikkään ihme ole, jotta Vikki joutuhäntä hommaamaan leipänsä mistähäntä millonkin. Nuorena miehenä oli esimerkiks rautatiellä. Korttia pellaamassa.

Joo, on sillä pirulla ollu seikkailut, ei siinä mittään. Mutta on se vahemmiten tassaantunu. Ei sempuolesta, kasvantaväärät leuvvat hänellä on vielläkin. Ja mahloton on paperossia polttamaan. Toisten askista.

Eihän sillä pahhuuksella näjetsen koskaan ittellä rahhaa ole. Se on nin kova menneen hunkastaan kaikenmaalimaan kokkouksiin ja konverenssiin, jotta sen rahat mennee jo jäsenmaksuihinkin. Minen tielä varmasti kun yhlen yhlistyksen, johon se ei kuulu. Meinaten Marttaliiton.

Joo, semmonen poika se Vikki on. Maalimanmies. Työmaalla se on luottamusmies. Poijjaat valittivatten hänet, kun se ei paljo herroja pelkää. Pannee kovan kovvaa vastaan. Kattelinhäntä tässä juur, kun se tuli yhlen insinöörin huoneesta neuvvottelemasta. Molemmat punotti sen perskeleesti. Ja tukka sekasin molemmilta. Varsinkin siltä insinörineiliitä.

On se Vikki vaan semmonen maaliman sutki. Ja muutonkin on mukava poika, ei siinä mittään. Yhlessä me olfaanhäntä touhuttu paljonkin. Meilän muijjakin sen tuntee jo nin hyvin, jotta tietää jo askelista, koska Vikki on porstuassa tulossa. Eukko sannoo oitis, jotta jaaha, kuuluu taas se renttu tulevan.

Niettä, mitäs totella tykkäisitten, jos poikettas siellä teitillä Vikin kanssa? Panet Ville saunan lämpiämmään. Ei se Vikki muuta rahteerinkia tarvittekkaan. Kyllä sillä ittellä on evväät mukana. Ainahan sillä on.

TOIVOO YRJÖ

Kielitaito on Teille välttämätön

Yhä useammin käy niin, että kahdesta muuten samanveroisesta henkilöstä suositaan sitä, joka osaa kieliä. Vaikka joku tehtävä ei sinänsä edellyttäisikään kielitaitoa, katsotaan, että kielitaitoinen henkilö tulee paremmin toimeen jos kieliä sittenkin joskus tarvittaisiin. Niin ikään hän voi kielitaitonsa ansiosta kehittää itseään sekä lisätä tietojaan ja taitojaan. Nykyisin yhä useammat tehtävät suoranaisesti vaativatkin kielitaitoa. Kielitaidon arvo kasvaa jatkuvasti muutenkin, sillä esim. matkailusta ja muista vapaa-ajan harrastuksista saa täyden ilon ja hyödyn vain se, joka osaa kieliä.

ENGLANTIA

Tätä kieltä luette tehokkaalla Luonnonmenetelmällä. Englannin oppiminen käy siten vaivattomasti, sillä Luonnonmenetelmä-kursseissamme Teidän ei laisinkaan tarvitse päntätä tai opetella sanoja ja kielioppia ulkoa. Te opitte aivan kuin itsestään vain lukien kurssivihkosia. Luonnonmenetelmän pääperiaate on sangen yksinkertainen: opettaa kieltä samalla kielellä — äidinkielen esteistä vapauttaen. Juuri tämä on luonnollista kielenoppimista. Ja näin Luonnonmenetelmäkursseissa saavutetaan useita huomattavia etuja:

— Te ymmärrätte vierasta kieltä heti kurssivihkosten ensimmäisiltä sivuilta alkaen, vaikka Teillä ei olekaan sanojen suomenkielisiä vastineita nähtävissänne.

— Te alatte heti ilmaista itseänne vieraalla kielellä — vapaasti, jännittämättä. Pian Te opitte jopa ajattelemaan uudella kielellä — tämä nopeuttaa huomattavasti oppimistanne.

SAKSAA

opitte vaivattomasti fil.tri Ilmari Lahden laatiman "Oikotie nykysaksaan" -kirjekurssin avulla. Kurssi on suunniteltu siten, että kaikki tarpeeton, vanhanaikainen painolasti on jätetty pois. Näin pääsette edistymään nopeasti käytännön saksan taidossanne. Kurssi opettaa Teille nimenomaan arkikieltä — juuri niitä sanoja, joita tulette tarvitsemaan. Kurssille ilmoittautuneita on jo yli 5.000.

RUOTSIA

"Opin käytännöllistä ruotsia" -kirjekurssimme laatijoilla on monivuotinen kokemus ruotsin kielen opetuksessa. He tietävät, miten ruotsin kieli on helpointa oppia. Te tulette 15 helppotajuisesti kirjoitetusta opintovihkosesta omaksumaan lyhyessä ajassa ruotsin kielen oikean ääntämisen, kieliopin, laajan käytännön sanavaraston ja oikean lauseenmuodostuksen. Tämän kurssin on valinnut jo yli 48.000 oppilasta.

RANSKAA

Luette "Ranskaa Luonnonmenetelmän mukaan" -kirjekurssimme ensimmäisen ranskankielisen kurssivihkon ensimmäisen sivun — ja hämmästykseksenne ymmärrätte jokaisen sanan, jokaisen lauseen! Tässä juuri on nerokkaan ja silti yksinkertaisen Luonnonmenetelmän salaisuus. Opiskelette ranskaa vaikkapa vain puoli tuntia päivittäin ja juuri silloin kun haluatte. Luonnonmenetelmävihkonen on aina käytettävissänne. Voitte tehdä opiskelunne mahdollisimman miellyttäväksi ja mukavaksi — saada siitä hauskan harrastuksen.

ITALIAA

"Italiaa italiaksi" -kurssin avulla opitte italian kielen todella vauhdikkaasti. Vain viikon opiskelun jälkeen pystytte lukemaan 8 sivua italiaa aivan kuin suomen kieltä. Eikä tämä vaadi teiltä päivittäin kuin puolituntisen, jonka vietätte mukavasti kiintoisien kurssivihkojen parissa vaikkapa mukavimmassa nojatuolissanne lekotellen.

Miten italiaa voi oppia näin helposti? Te opitte italiaa italiaksi, kuten kurssimme nimikin kertoo. Kurssimme perustuu kokonaan italian kieleen — siksi Teidän ei laisinkaan tarvitse ajatella ja kääntää asioita suomeksi. Juuri tämä seikka kurssissamme tekee oppimisenne niin joutuisaksi ja tehokkaaksi.

KURSSIA SUOSITTELEE MYÖS ITALIAN ULKOMINISTERIÖ

Tyytyväisten oppilaittemme lisäksi on kurssillamme sangen arvovaltainen suojelija: Italian Ulkoministeriö, joka on suorittanut laajoja kokeiluja tällä kurssilla. Näissä kokeissa on kurssimme todettu niin päteväksi, että sitä käytetään Italian lähetystöissä, jotta ulkomaalaiset oppisivat italian kielen mahdollisimman nopeasti.

DIPLOMI

todisteeksi taidostanne

Kaikille kielikurssimme suorittaneille annetaan kurssin päätyttyä diplomi todisteeksi opinnoista. Esimerkiksi uutta työpaikkaa haettaessa tällä diplomilla saattaa olla ratkaiseva merkitys.

ILMAINEN

ja sitoumukseton esittely

Postittakaa meille alla oleva kuponki asianmukaisesti täytettynä. Lähetämme Teille paluupostissa — ilmaiseksi ja sitoumuksetta — merkitsemänne selostusvihkosen. Siitä saatte tarkan kuvan kurssimme sisällöstä. Kuponki tulee perille **25 p:n postimerkillä** varustetussa avoimessa kuoressa.

Liittykää Tekin kirjeopistoon, jossa on opiskellut jo yli 240.000 suomalaista.

Kustannus Oy UNION Meritullinkatu 3 Helsinki 17

Lähettäkää minulle ilmaiseksi ja postivapaasti sekä sitoumuksetta rastilla merkitsemäni selostusvihkonen.

- ☐ ENGLANTIA LUONNONMENETELMÄN MUKAAN
- ☐ OPI KÄYTÄNNÖN RUOTSIA
- ☐ OIKOTIETÄ NYKYSAKSAAN
- ☐ RANSKAA LUONNONMENETELMÄN MUKAAN
- ☐ ITALIAA ITALIAKSI

Nimi ....

Arvo ....

Osoite ....

....

K 16

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

AARNE BEHM:

ei nyt sentään

Lehtenne numerossa 8 oli kirjoitus jonka otsikkona oli: Ainoa, joka sisävesilaivan komentosillalla näkee, on laivapoika, sillä KIPPARI ON SOKEA.

Koska mainitussa kirjoituksessa oli kohtia jotka artikkelin laatija on kertonut allekirjoittaneen lausumiksi ja arveluiksi, ja koska katson koko kirjoituksen tarkoituksena olevan leimata sisävesilaivojen päälliköt epäpäteviksi toimimaan laivan päällikkönä lähinnä laivan ja matkustajien turvallisuutta ajatellen, sekä vaikuttavan haitallisesti lisääntyvään matkailuun maamme järvialueilla, katson aiheelliseksi oikaista mainitussa kirjoituksessa julkaistuja, paikkansapitämättömiä asioita.

En ole koskaan edes ajatellut, vielä vähemmän sanonut, että en luota kollegojeni näkökykyyn pennin vertaa, kuten artikkelissa mainitaan. En ole myöskään arvellut tahi sanonut, että jossakin nimeltä mainitussa tahi missään muussakaan sisävesilaivassa on vaarallista matkustaa. Täytyy ihmetellä, kuinka artikkelin laatija on voinut tällaista kirjoittaa. Muutamien toistenkin haastateltujen lausunnot on muutettu kokonaan toiseksi mitä he ovat kertoneet.

Artikkelin laatija tuntuu omasta mielestään olevan pätevämpi kuin lääkäri arvostelemaan laivojen päälliköiden näkökyvyn, koska voi väittää heidän olevan melkein sokeita. Hänen olisi pitänyt vaivautua ottamaan selvää laista ja asetuksista, joissa tarkoin määrätään millainen pätevyys ja mm. näkökyky laivan päälliköllä on oltava. Jokaisella laivan päälliköllä on lääkärin kirjoittama todistus näkökyvystään ja muustakin terveydentilastaan, sekä pätevyyskirja, jotka tarkastaa merenkulkuhallituksen määräämä katsastusmies ennen purjehduskauden alkua tapahtuvan aluksen merikelpoisuuskatsastuksen yhteydessä. Jos esim. näkökyky ei riittäisi siihen mitä asetuksessa määrätään, ei myöskään olisi mahdollista toimia laivan päällikkönä. Kirjoittaja ei näytä tietävän sitäkään että kiikari kuuluu ehdottomasti jokaisen laivan varustukseen, eikä sen käyttö ole merkkinä huonosta näkökyvystä kuten artikkelissa mainitaan. Olen aivan varma siitä ettei yksikään laivan päällikkö ole tarvinnut laivapojan apua suunnan määrittelyssä tahi näkökykynsä takia. Artikkelin laatijan pitäisi pestautua laivapojaksi että saisi käytännön kokemusta siitä tekeekö laivapoika laivalla mitä tahtoo ja onko hän matkalla "melkein kapteenina", niin kuin kirjoituksessa mainitaan.

Mitä kirjoituksessa mainittuihin laivojen pohjakosketuksiin tulee, ne on aina tutkittu merilain määräämällä tavalla eivätkä ne ole johtuneet ainakaan päällikön näkökyvystä tahi epäpätevyydestä, vaan kokonaan muista syistä. Sellaisia on sattunut ja voi sattua tulevaisuudessakin niin sisävesillä kuin merelläkin. Jos kaikki vaaratilanteet voitaisiin jo ennakolta poistaa kaikkialta, niin maalta, mereltä kuin ilmastakin, ei onnettomuuksia koskaan tapahtuisikaan.

Aarne Behm
s/s Punkaharjun päällikkö

Valitamme jos on puhuttu ja kirjoitettu sellaista, mitä ei olekaan puhuttu ja kirjoitettu. Toivokaamme yhdessä, että sisävesiemme valkokylkiset saisivat paljon matkustajia ja vähän pohjakosketuksia. Sorry, kipparit.

Toimitus

MINISTERIT

herrojen palkat

Valtakunta saa yhden ministerin lisää. Tämä ministeri on Valmetin pääjohtaja, siviilissäkin tiettävästi ikuinen ministeri Olavi J. Mattila. Karjalaisen hallituksen esityksellä virkansa saanutta suunnittelu-, ulkomaankauppa ym. -ministeriä varten on vuoden 1971 budjettiin esitetty otettavaksi lisämäärärahaa 67 600 markkaa. Mikä tekee tuommoiset 5 000 markkaa kuussa.

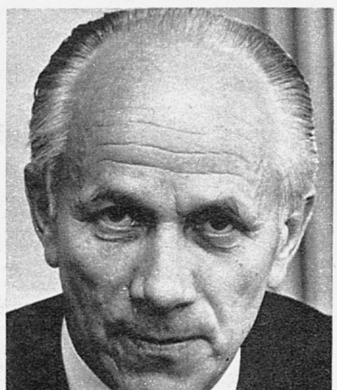
Ei Valmet toki potki pois poliittista tunnustusta saanutta pääjohtajaansa. Vaan maksaako tämä valtionyhtiö myös palkkaa. Siitä ei ole tietoa, vaikka jonkinlainen periaatepäätös lieneekin tehty. Jos Mattilaa kohdeltaisiin yhtiössään kuten valtion virkamiestä hän saisi 2/3 peruspalkastaan sinä aikana kun kanniskelee ministerinsalkkuaan sekä täysimääräiset ikälisät.

Mattilan kuukausipalkkaa Valmetilla ei ole kerrottu, mutta tehtävän vaativuudesta päätellen se lienee noin 10 000 markan luokkaa. Elikkä nyt ministerinä olisi kuukausittain kuitattava noin 12 500 markkaa sikäli, kun valtion tapoja Valmetissa noudatetaan. On siinä veroissa maksamista.

Asiallahan ei sinänsä suurta merkitystä olisi, mutta kun Valmet on valtion yhtiö ja hallitus valtion hallitus, niin tuplapalkkaus saman omistajan lompsasta on ilmeinen. Niin kuin se on ilmeinen veronmaksajan kannalta aina kaupunginjohtajien ja muiden virkamiesten istuessa hallituksessa tai eduskunnassa. Arne Bernerille taas hänen firmansa kannattaakin maksaa, sehän on aina pientä tekstimainontaa, kun oman talon ministeri puhuu. Ja jos jatkamme, niin tamperelaisen Sami Suomisen kannattaisi poliittisen uransa kaaren kohotessa vaihtaa sukunimensä Sami Amerplastiksi. Jos vaikka täppäisi ihan ministeriksi ja pääsisi televisioon.

No, leikki leikkinä jne...

— A. L.

KÄÄNNÄ

SILPPUSÄKKI

TANSSILAVAT

kesäneito Tampereelta

Tanssilavoilla pitkin kesää käyty Suomen kesäneito 1970 -kilpailu ratkottiin loppuun elokuussa Hämeenkyrössä Kyröskosken suurlavalla, missä raati valitsi kesän kauneimmaksi 17-vuotiaan tamperelaisneidon Eila Kivistön. Ensimmäiseksi perintöprinsessaksi valittiin lahtelainen Marketta Huhtaniemi, toiseksi Sirpa Nieminen Urjalasta ja kolmanneksi perintöprinsessaksi joensuulainen Arja Pietarinen. Lehdistön Jaana-tytöksi valittiin helsinkiläinen Birgitta Niemelä. Ja totta kai Hymylehti oli tuomaristossa edustettuna.

Eila Kivistö on sorea, tummatukkainen tyttö, jonka pituus kiireestä kantapäähän on 175 senttiä. Hän aloitti syyskuussa opintonsa lukiossa, vaikka hetken aikaa kesällä aikoi lopettaa koko koulunkäynnin. Erityisen rakas harrastus hänelle on ompeleminen, mistä osoituksena ovat monet kauniit itse tehdyt vaatteet. Siinä sitä on harrastusta kerrakseen, vaikka Eila leikillään ilmoitti tuomaristolle yhdeksi harrastuksekseen myös miehet.

Eila tähyilee siniharmailla silmillään tulevaisuuteen vielä sen tarkemmin kaavailematta miksi aikoo. Lapsena hän halusi tulla sairaanhoitajaksi, mutta se aika on nyt ohi, sanoo Eila. Hän haluaa käydä koulunsa loppuun, valmistua sitten joksikin ja pysyä pitkään vielä neiti-ihmisenä. Kyllä hän ystävänkin haluaisi, nimittäin pienen valkoisen villakoiran.

— Erkki Petman

Tässä he ovat, kesän kauneimmat. Vasemmalta lukien III perintöprinsessa Arja Pietarinen, Jaana-tyttö Birgitta Niemelä, kesäneito 1970 Eila Kivistö, II perintöprinsessa Sirpa Nieminen ja I perintöprinsessa Marketta Huhtaniemi.

KÄÄNNÄ

Tästä vatsamakkarasta pääset eroon 30 päivässä

"MAAILMAN PARAS LAIHDUTUSKUURI" -kirjan esittelemällä sensaatiomaisen tehokkaalla uudella menetelmällä.

"Maailman paras laihdutuskuuri", sanoo Sten Hegeler
Vihdoinkin laihdutuskuuri, jota olette monien muiden lailla odottanut. Sten Hegeler, kuuluisa tanskalainen psykologi, joka luennoi Kööpenhaminan Yliopistossa ja jonka vakituisilla palstoilla Pohjoismaiden suurimmassa sanomalehdessä Expressenissä sekä Tanskan suurimmassa lehdessä Ekstrabladetissa on miljoonia lukijoita, sanoo menetelmää maailman parhaaksi. Ja hänen pitäisi tietää mitä hän puhuu, sillä hän laihtui itse 11,3 kg 30 päivässä. Sinäkin voit sen tehdä. On tarpeetonta elää ylipainoisena ja epämukavasti. Pois turhat rasvakerrokset! Tunne itsesi nuoreksi ja ihailluksi. Sen ei enää tarvitse olla pelkkä unelma. "Maailman paras laihdutuskuuri" auttaa sen toteutumista lyhyessä ajassa.

Näistä syistä uusi kuuri on tullut suosituksi:
1. Paino laskee todella reilusti.
2 Kuurin toteuttaminen on helppoa ja miellyttävää.
3. Se on selkeä, tehokas ja nopea.
4. Ei rasita terveyttä eikä huumorintajua.
5. Opit uusia ja parempia ruokailutapoja.
6. Ei vaadi mitään kohtuutonta.

Kokeile Sinäkin "Maailman paras laihdutuskuuri" -kirjan ohjeita. Tilaa kirja jo tänään ja aloita laihtuminen nopeasti.

Tanskan TV todistaa, että kuuri pitää mitä lupaa
Tämä laihdutusmenetelmä on julkistettu Tanskan suurimmassa sanomalehdessä Ekstrabladetissa. Se herätti niin suurta huomiota, että Tanskan TV:n kuluttajapalvelu päätti kokeilla sitä käytännössä. TV:n henkilökuntaan kuuluva ohjelmasihteeri Karen Möller kävi kuurin läpi samanaikaisesti kuin toinen henkilö kokeili tunnetun lääkärin suosittamaa laihdutusmenetelmää. Karen Möller laihtui 3 viikossa 6,5 kg, mutta toinen koehenkilö vain 3,5 kg samassa ajassa.

Sinunkin pitäisi laihtua
Useimpien ihmisten tarvitsee vähentää painostaan muutamia kiloja – ehkä montakin. Miksi? No siksi, että . . .

- Hoikkana elät terveempänä ja kauemmin.
- Voit paljon paremmin, kun et joudu kantamaan ylimääräisiä kiloja.
- Näytät paremmalta hoikkana. Ihailevat katseet kohdistuvat Sinuun useammin, kun rasvakerrokset ovat poissa.

Mitä asiantuntijat sanovat "Maailman parhaasta laihdutuskuurista"?
Professori, lääket.tri Niels B. Krarup, joka on työskennellyt ylipainoisuus- ja laihduttamisongelmien parissa 35 vuoden ajan: ". . . se on erittäin rehellinen kirja, joka käsittelee ylipainoisuuden psykologista ongelmaa erinomaisella tavalla." Tunnettu tanskalainen ruokavalioasiantuntija, toimittaja Astrid Slebsaker: "Kun on kokeillut lähes kaikkea mahdollista, on ihanaa lopultakin löytää tapa, jolla saa painonsa pysymään kurissa. Kiitos siitä."

Kirjeitä Ekstrabladetille:
"-olen laihtunut 12 kiloa"
"-kiitos ananaskuurista – se on sataprosenttisen tehokas"
"-painoni aleni 6,5 kg 7 päivässä. Samanaikaisesti on vaimoni rakastunut minuun uudelleen"

10 kg 30 päivässä
Jos todella haluat, voit laihtua jopa 10–12 kg 30 päivässä ilman mitään terveydellistä haittaa. Ne joiden ei tarvitse laihduttaa näin paljon, voivat sovittaa kuurin itselleen sopivaksi.

Mitä kuuri käsittää?
Lähetä kuponki niin saat nähdä. Mutta jo etukäteen voimme kertoa, että avainsana on ananas.

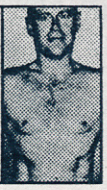
MAAILMAN PARAS LAIHDUTUSKUURI
mk 12,80
+postikulut

STEN HEGELER: "Minä pudotin 30 päivässä 11,3 kg painostani."
Sten Hegeler, maailmankuulu tanskalainen psykologi, on suunnitellut kuurin yhteistyössä ravintoasiantuntijoiden ja lääkäreiden kanssa. Hän on itse aikaisemmin kokeillut muita laihdutusmenetelmiä ilman mainittavaa tulosta. Mutta tämä kuuri pudotti 46-vuotiaan Sten Hegelerin painon kuukaudessa 82,5 kilosta 71,2 kiloon.. Mikä voisi olla parempi todistus!

Sten Hegeler ennen

Sten Hegeler jälkeen

LÜGE COMPANY, Postilokero 18133 Helsinki 18

Lähettäkää minulle ...... kpl Sten Hegelerin kirjaa "Maailman paras laihdutuskuuri" hintaan á 12,80 mk postiennakolla.

Nimi:

Lähiosoite:

Postitoimipaikka:

H 10

PIKKU-ILMOITUKSET

Ilmoitusaineisto 4 viikkoa ennen lehden ilmestymistä os: Hymylehti, ilmoitukset, Puutarhakatu 16 Tampere. (Ilmoitushinnan 6 mk/mm tulee seurata mukana.)

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

TAMPEREEN TEATTERIKESÄ

ja tästä ei sitten puhuta!

Tampereen elokuussa työnnettiin kansaan teatteria oikein roppakaupalla. Suut, silmät ja korvat täyteen.

Teatterista myös puhuttiin. Lehdet kirjoittivat metritolkulla taiteesta ja sen tekemisestä.

Vähemmän sen sijaan puhuttiin kaikesta muusta, mitä teatterikesässä tapahtui.

Eräänä teatterikesän yönä murtautui joukko innokkaita taiteenystäviä Tampereen kirjastotaloon pitämään juhliaan. Aamulla kirjasto näytti perin juurin pengotulta. Postimerkkikassa oli poissa ja lattioilla loju! tyhjiä virvoitusjuoma- ja vähän muitakin pulloja.

Sillä viinan voimallahan ne monet teatterikesää viettivät. Hämeensillan kupeessa oleva kansanravintola oli joka päivä avaamisesta sulkemisaikaan saakka täynnä taiteenpalvojia. Ja juomat tekivät kauppansa. Aamulla parannettiin krapulaa. Päivällä ja illalla hankittiin uutta.

Innokkaina istujina nähtiin monia teatteritaivaan merkkihenkilöitä. Oli näyttelijöitä, ohjaajia ja muuten vain ramppia kihnuttavia siipiveikkoja. Sekä tietenkin suomalaisesta kulttuurisuvijuhlasta toiseen kierteleviä maailmanparantajia, joilla jokaisella on viisastenkivi jokaiseen maailmankaikkeuden pulmaan.

Samaan aikaan, kun kulttuurikansa etsi kaljalasista vastauksia taiteen ikuisiin kysymyksiin ja kun poliisi kiinnostui sensuroimaan Erkki Auran ja Ilkka Nirosen alastonnäytelmää "? alfaomega", kulki Varsovassa toimivan Puolan kansallisteatterin johtaja Tampereen katuja suurin piirtein rahattomana.

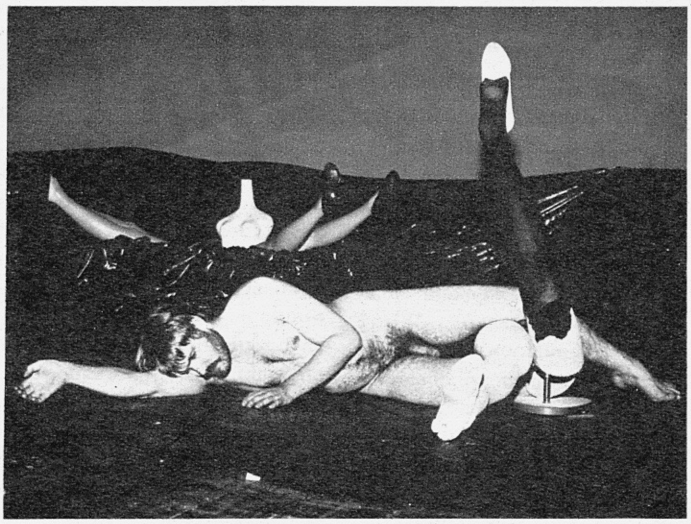
Tämä tunnettu puolalainen ohjaaja ja näyttelijä A d a m H a n u s z k i e w i c z oli ollut Tampereen yliopistossa johtamassa suomalaisten näyttelijäin kurssia. Näyttelijät olivat maksaneet yliopistolle kurssimaksunsakin. Melko suuren kaiken lisäksi.

Mutta Hanuszkiewicz joutui kuitenkin marssimaan Tampereen Teatterin kassalle ja pyytämään förskottia ensi vuonna tehtävää ohjaustyötä vastaan.

Liekö niin, että yliopisto kahmi kurssimaksut itselleen vaiko niin, että kukaan ei tullut sen piirissä ajatelleeksi ulkomaisen vieraankin elävän leivästä eikä pelkästä taiteentekemisen ilosta?

Muiden arvovieraiden joukossa nähtiin Tampereella teatterikesän aikana myös sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän delegaatio. Sille annettiin komeasti vapaalippu Pyynikin Kesäteatterin "Seitsemään veljekseen". P a a s i o kumppaneineen istuivat komeasti etupenkille, mutta sitten tulivat ne, joille paikat oli myyty, ja ajoivat poliitikot pois. Takariveille.

Väliajalla Pyynikki tarjosi työläispoliitikoille kahvit. Kansanedustaja R a l f F r i b e r g ei kuitenkaan saanut kahvia, ties mistä syystä. Ja niin Friba suuttui. Hän marssi tuohtuneena pois koko teatterista. Onhan se ilmainen kahvikupillinen pullan kera sentään tärkeä asia. Kansanedustajan palkoillakin. — Tane Tiikka

"? alfaomega", jossa tekijä Erkki Aura esiintyi kelteisillään kansan katseltavana, kuului Tampereen toisen teatterikesän kohutuimpiin esityksiin, koska poliisi ryhtyi peukaloimaan sitä ennen ensi-iltaa. Loppujen lopuksi esitys oli suuri pettymys.

KÄÄNNÄ

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

KIRKKO

raha vilahtaa, kello kilahtaa

Vanha kirkollinen totuus kirstuun kilahtavan rahan suhteesta taivaaseen vilahtavaan sieluun on joltisessakin kunniassa ainakin Kerimäen seurakunnassa. Maailman suurimman puukirkon sielunkellot soivat nimittäin vain siinä tapauksessa, että rahaa löytyy.

Kovin suuria omaisuuksia ei kellonsoittoon tarvita, se myönnettäköön, sillä neljällä markalla suntio Sulo Konttinen käynnistää kellojärjestelmän poisnukkuneen seurakuntalaisen kunniaksi. Mutta periaatteessa siinä on kyllä neljä markkaa liikaa. Tietysti kirkollisveromaksujen pitää riittää monenlaisiin menoihin, mutta luulisi siitä nyt sentään riittävän kellonsoittokustannuksiin tarvittava luultavastikin kymmenissä penneissä pysyttelevä sähkömaksu.

Eräillä itäsavolaisilla seurakunnilla, siinä Kerimäen naapuristossa, on tapana velottaa pieniä näppäriä summia sellaisista hautauspalveluista kuin esimerkiksi kantoliinoista. Taitaa olla niin ettei kirkollisverolla lopultakaan saa juuri muuta palvelua kuin papin saarnatuoliin. Se on kohtuuttoman vähän ainakin niitä kohtaan, jotka käyvät kirkossa vain harvoin, jos silloinkaan.

— M. H.

Tästä pannaan käyntiin sielunkellot Kerimäellä, neljällä markalla per vainaja.

DIPLOMATIA

kyllä kuriiria tarvitaan

Tietysti diplomatiassa on salaperäisyyden romantiikkaa. Kuriirit, nuo romaaneiden salaperäiset viestinviejät matkustavat edelleenkin. Tosin heillä ei ole enää viittaa, he voivat olla jopa lentoyhtiön lentäjiä. Suomellakin on omat kuriirinsa, muutama tuhat pakettia sinne ja tänne. Kuriiritoimisto puolestaan naputtelee maailmalle noin 20 000 sähkösanomaa, joista tärkeimmät salakirjoituksella.

Sattumalta jouduin kuitenkin eräillä kahvikutsuilla istumaan ulkoministeriön palveluksessa aiemmin vaikuttaneen vanhemman herran viereen.

Herra suurlähettiläs, vieläkö Suomessa käytetään kuriireja?

— Uskoisin. Tarkoitusta varten oli aikaisemmin oma toimistonsakin.

Keskustelun jatkuessa aivan muissa merkeissä unohdin koko asian.

— Palatakseni vielä kysymäänne kuriiritoimintaan, jatkoi suurlähettiläs odottamatta, — voisin kertoa hauskana yksityiskohtana, että ministeri Vuolijoen toimiessa Oslossa lähettiläänämme kerrotaan hänen lähettäneen kartanonsa rengille Suomeen sikaarintumppeja kuriiripostissa. Kuului tiemmä rengin palkkaetuihin.

Ja olihan se kuriiritoimisto vieläkin olemassa. Lähetystöneuvos R e i n o K u u s i kertoi asiassa kuultuna:

— Kuriiri on henkilö, joka kuljettaa hallituksen, lähinnä ulkoasiainhallinnon, virallista postia ja erilaisia virallisia lähetyksiä, usein s a l a i s i a, ulkoministeriöstä edustustolle tai päinvastoin. Lähetykset voivat olla etupäässä kirjepostia, mikset raskaampiakin lähetyksiä, kansliatarpeita yms.

Minkälainen on suomalainen kuriiritoimisto?

— Meidän ulkoasiainministeriön organisaatiossa kuriiritoimisto on osa arkistojaostoa. Kuriiritoimisto toimii allekirjoittaneen arkistojaoston päällikön alaisuudessa. Lisäkseni on henkilökuntaa neljä kansliaapulaista ja kolme vahtimesta-ri-autonkuljettajaa. Käytettävissä on pakettiauto. Toimistossa on luonnollisesti useampia toimistohuoneita ja pakkaushuoneita. Toiminta on varsin vilkasta. Vuonna 1969 lähti toimistosta eri edustustoille, joita on viitisenkymmentä, 3 460 lentokuriirilähetystä ja 348 raskasta lähetystä. Saapuvia lähetyksiä oli vastaavasti 2 216 ja 174.

— Suurvalloilla on myös ammattikuriireja, kuten joillakin pienemmilläkin. Omalla maallamme ei ole.

— Kuriiriposti lähetetään luonnollisesti Finnairin reiteillä kaikkialle minne Finnair lentää. Apuna käytetään kuriiripostin kuljetuksessa SAS:ia ja hollantilaista KLM-yhtiötä, ei muita. Tavallisia lentorahti- ja lentopostilähetyksiä voidaan lähettää tietysti millä lentolinjalla tahansa. Ns. raskasta kuriiria lähetetään, kuten jo edellä sanottiin, autolla, laivalla ja junalla suomalaisen henkilön toimiessa kuriirina.

Onko maastamme säännöllisiä kuriirireittejä joihinkin lähetystöihin?

— Säännölliset — useimmiten viikottaiset — lentokuriirireitit on kaikkiin edustustoihin.

Onko suomalaisia kuriireja yritetty kaapata?

— Ei ole yritetty kaapata.

Onko tähän varauduttu?

— Ei erikoista varautumista.

Mikä on salasähkeiden, shiffereiden merkitys nykyaikana?

— Niillä on edelleen suuri merkitys nopeana ja turvallisena sekä kuriireja nopeampana viestityskeinona. Salasähkeiden rinnalle ovat nousseet salaiset telex-sanomat ja salaiset radiosanomat. UM:llä on tällä hetkellä radiopuhelinyhteys neljään edustustoon. Vuonna 1969 oli UM:n sähkevaihto pyöreästi 21 000, mistä noin kymmenesosa salasähkeitä.

Onko kuriiritoiminnan merkitys muuttunut viime vuosina?

— Ei ole niin paljon kuin voisi luulla. Täysin varmoja kuriiriyhteyksiä tarvitaan aina.

— Juhani Jussila

KÄÄNNÄ

SEK–
Osuma-puku Puhdasta Uutta Villaa.
Miehille, jotka haluavat, että
puku näyttää huomennakin uudelta.
Vaikka olisitte pitänyt pukua jo kauan, voi joku silti väittää Teidän juuri ostaneen uuden. Sillä Osuma-puku Puhdasta Uutta Villaa on aina uuden näköinen.
Housut pitävät prässinsä, sillä villakuitu joustaa. Ja rypyt siliävät kun annatte puvun riippua yön yli vaatepuussa.
Osuma-puku on muodikas vielä vuosien päästä. Eikä mikään paljasta sen ikää. Villamerkki takaa sen.
PUHDASTA UUTTA VILLAA
Osuma
Vertailu todistaa minkä Villamerkki lupaa.

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

ELOKUVA

ryskettä ja räminää Takiaispallon purkituksessa

Uusi tuottamo Filmi-Jatta on valmistanut kuluneena kesänä peräti kaksi koko illan elokuvaa. Toinen on Takiaispallo. Huhut kuvauksista vetävät vertoja hurjimman luokan kylätappeluille. Ihmisiä on viety sairaalaan, autoja on ajettu moskaksi ja Valkeakosken rauhallista elämää on järkytetty pahemman kerran.

Onpa piispa Kansanahokin joutunut puuttumaan kuvausryhmän ja Valkeakosken pappien väliseen riitaan.

Ainekset kovan luokan elokuvalle ovat olemassa jos mittapuuksi kelpaa riitely, rähinöinti ja ilmitappelu.

Ohjaaja Veli-Matti Saikkonen on joutunut kovan urakan eteen. Rutiinia, tai sanotaanko riittävää ammattitaitoa, ei ole ollut tarpeeksi, yhteisen sävelen löytäminen on ollut työn takana. Saikkonen on erottanut henkilökuntaa ja pyytänyt takaisin. Kalja on maistunut niin hyvin että apulaisohjaaja Asko Tolonen on joutunut tekemään töitä olan takaa. Saikkosen tavallisin aamutervehdys alaisilleen on ollut "voi kristuksen pillu" tai "haistakaa vittu".

Siitä eivät kaikki ole pitäneet.

AJOJAHTI VALKEAKOSKEN KAUPUNGINHOTELLIN KÄYTÄVÄLLÄ

Erimielisyydet kuvausryhmän kesken kärjistyivät loppuvaiheessa melkein ilmisodaksi. Ensin elokuvan kuvaaja Raimo Hartzel kimpaantui ohjaajaan, tempaisi käteensä kaulasta katkaistun viinipullon ja aloitti ajojahdin. Ei tiedetä kenen puolella on sodassa ollut kuvaussihteeri, ainakin hän sattui pahassa paikassa ohjaajan tielle koskapa sai korvilleen oikein isän kädestä. Kuvaussihteeri matkusti taksilla Helsinkiin, sanoi itsensä irti ja palasi Saikkosen anteeksipyynnön jälkeen takaisin.

Selvittelyjä on ilmeisesti jatkettu asuinpaikassa, Valkeakosken Terveystalolla, koskapa ryhmää sielläkin on uhattu häädöllä, poliiseilla ja ties millä. Tilanne rauhoittui rintaman sillä osalla vasta, kun ohjaaja keksi antaa Terveystalon vahtimestarin perheeseen pienen filmiroolin.

PAPIT JA KANSANAHO

Elokuvaan sisältyy konfirmaatiokohtaus ja se oli alun pitäen määrä kuvata Valkeakosken kirkossa ja toimituksen suorittajiksi oli sovittu Valkeakosken omat papit. Mutta taas meni jossakin pieleen. Suntio esti ensin pääsyn kirkkoon, nimitteli kuvausryhmää rahanvaihtajiksi ja ryöväreiksi. Papit olivat tässä vaiheessa tapansa mukaan hiljaa. Tarvittiin piispa Kansanahon puuttuminen tapahtumien kulkuun ja tarvittiin loppujen lopuksi uudet papitkin, tällä kertaa Tampereelta, ennen kuin kohtaus saatiin kuvatuksi.

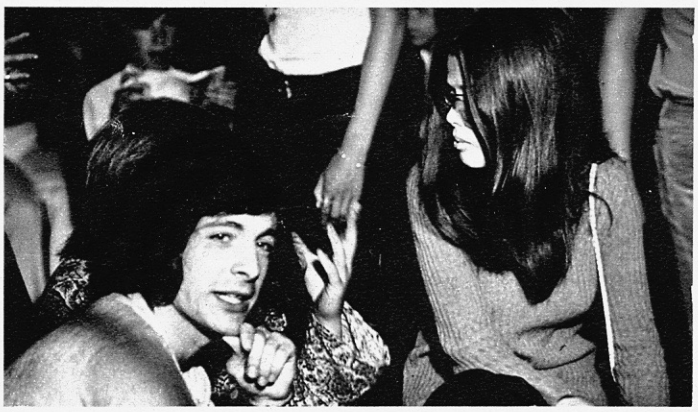
Tapaus jossa kuvausauto ajoi ympäri, ei taas liity tähän kirkolliseen jupakkaan.

JÄLKIMAININKEJA

Kaikesta huolimatta oli kuvausryhmän lähtö Valkeakoskelta melkoisen näyttävä suoritus. Läksiäisjuhlista kuskattiin kolme ihmistä lääkärin paikattavaksi. Hillevi Lagerstamin käsi oli kipsissä jo paljoa aikaisemmin. Kuvaaja häipyi maisemasta saman tien. Häntä on etsitty kotoa ja naapurista mutta aina yhtä heikoin tuloksin.

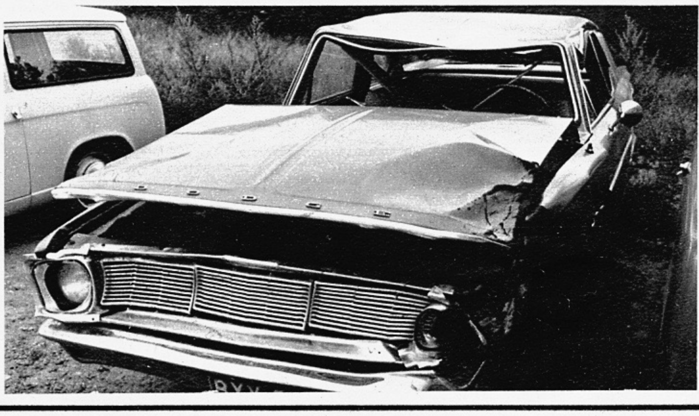
Jälkikuvauksissa ajettiin toimitusjohtajan Dodge peltiromuksi Lahden ja Jyväskylän välisellä tiellä. Siitä rytäkästä selviydyttiin sentään muutamin naarmuin ja mustelmin. □

— Rauno Jaakkola

Itsenäinen ja valikoiva Joanna Pettet ei päästäisi kasvojensa lähellekään sellaista saippuaa, josta hän ei olisi aivan varma. Juuri siksi hän onkin päätynyt Creme Lux-kauneussaippuaan.

CREME
LUX
tuntuu
kosteusvoiteelta iholla

Creme Lux on uudenlainen kauneussaippua. Sen vaahto on runsas, pehmeä ja silkkinen. Se puhdistaa ja hoitaa samalla. Ja pitää ihon luonnollisen pehmeänä.

ELÄISIKÖ RITVA, JOS...?

ONNETON SATTUMA PAINAA IKUISESTI ISÄN MIELTÄ

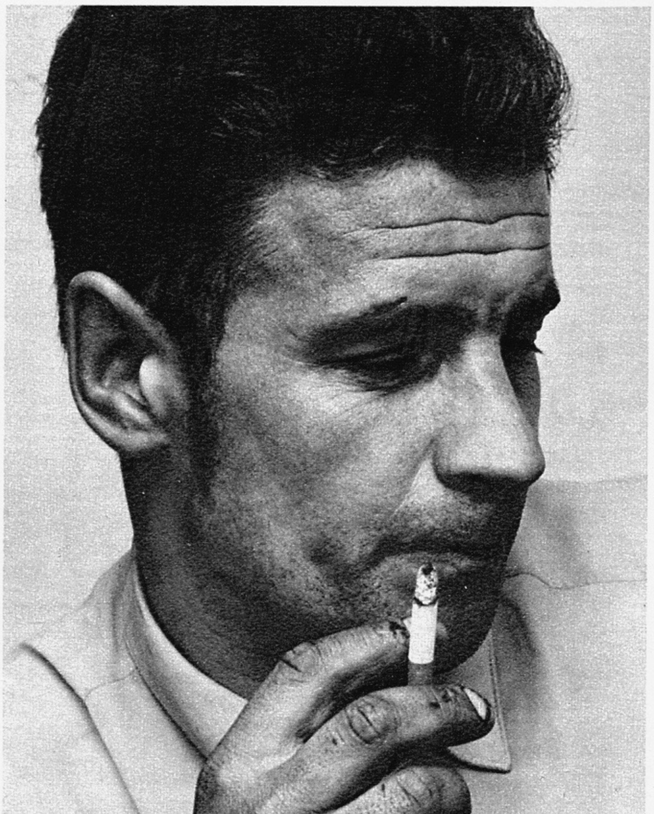
Teksti: ERKKI PETMAN
Kuvat: REINO KAIVOLA

— Eläisikö Ritva vielä jos Jyväskylän kaupungin omistama sairasauto olisi ollut kunnossa 1. huhtikuuta?

— Eläisikö Ritva, jos tuon kirotun auton moottori ei olisi sammunut kesken matkan ja ellei jo sen lähteminen onnettomuuspaikalta olisi viivästynyt vikojen vuoksi?

— Eläisikö, jos Jyväskylän kaupunki olisi huolehtinut sairaankuljetuskalustostaan niin kuin siitä tulisi huolehtia?

Tätä kysyvät lopun ikäänsä Ritvan vanhemmat, vaajakoskelaiset Seija ja Väinö Vatka. He kysyvät ja kaupungin edustaja vastaa.

— Eikö veronmaksajien varoilla ostetun sairasauton tulisi olla aina sellaisessa kunnossa, ettei tällaista pääsisi tapahtumaan, kysyy Ritvan isä, vaajakoskelainen Väinö Vatka.

Seija ja Väinö Vatka eivät väitä, että nopea kiidättäminen suoraan sairaalaan olisi pelastanut Ritvan hengen ehdottomasti. He vain kysyvät, eivät yksin Ritvan puolesta, vaan kaikkien puolesta. Me jotka tänä päivänä kuljemme terveinä kadulla saatamme jo huomenna, ehkä tänäänkin, tarvita sairasautoa. Hyvä Jumala, sairasauto ei ole leikin asia, ei Jyväskylässä eikä missään muuallakaan!

Ritva on poissa ikuisesti. Kuollut tuona onnettomana aprillipäivänä Jyväskylän keskussairaalassa, minne hänet lopulta saatettiin poliisiautolla.

Ritva oli kahdeksanvuotias, luokkansa paras oppilas, oikea päivänsäde, sanoi opetta-

ja tytön vanhemmille. Hän oli eloisa, helposti innostuva, ja siinä lienee syykin siihen, miksi hän jäi Jyväskylän maalaiskunnassa pakettiauton alle. Vaikka kesä oli tuona päivänä vielä kaukana, ajatteli Ritva kesää lähtiessään tien yli ystävänsä luo. Kesä merkitsi hänelle lomaa, mahdollista pääsyä kesäsiirtolaan. — Tuona samana päivänä hän oli vienyt siirtola-anomuksen kouluun. Se oli pieni kirje, saman näköinen kuin se mikä Ritva ja hänen ystävänsä oli määrä viedä postilaatikkoon tien toiselle puolen Jyväskylän Halssilassa.

Kesä, kesäsiirtola, loma! Lomalle parhaan ystävän kanssa! Asioita, jotka vangitsevat pienen mielen tyystin. Ja näissä ajatuksissa, innoissaan, lähti Ritva tien yli, juoksi pysäköidyn kuorma-auton keulan editse takaa tulleen pakettiauton eteen. Kova isku, tajuttomuus, hätääntyneitä ihmisiä ja kaiken keskellä Ritva makaamassa asfaltilla.

Apua olisi ollut heti saatavissa. Paikalle tullut toinen pakettiauto olisi vienyt Ritvan sairaalaan, mutta joku tiesi neuvoa — ehkä tässä tapauksessa aivan oikein, ettei näin pahoin loukkaantunutta saa siirtää muut kuin asiansa taitavat ihmiset. Ja sitä ammattitaitoista väkeä jäätiin odottamaan.

Ritvan pikkusisko oli tällä välin juossut kotiin kertomaan asiasta isälle, joka kiiruhti paikalle. Hänkään ei pystynyt enempään kuin muut, miten olisi voinut.

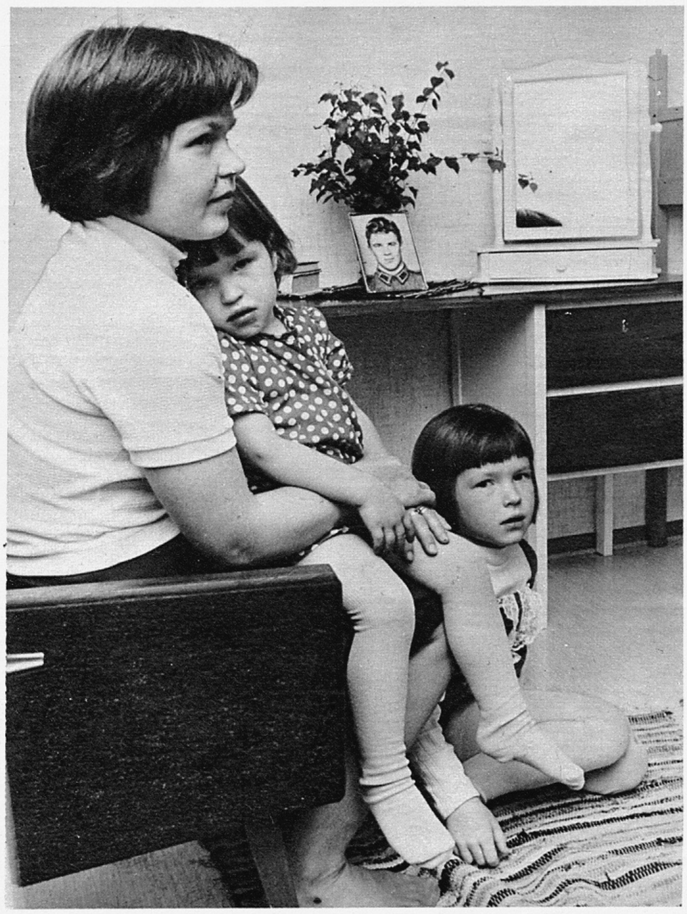
Silloin alkoivat odotuksen hetket, joina sekunnit olivat isästä minuutteja, minuutit tunteja ja joina pienikin viivytys tuntuu tunaamiselta, sählläämiseltä. — Sairasautoa odoteltiin aikansa, muistelee isä. — Viimein se tuli ja Ritva nostettiin autoon. Kuljettaja yritti saada autoa käyntiin, mutta ei heti onnistunut. Apumies yritti saada sireeniä soimaan, turhaan. Väinö Vatkan mielestä sireeni saattoi mennä lopullisesti rikki tässä yrityksessä, sillä hänen muistamansa mukaan apumies herätteli sireeniin eloa hakkaamalla sitä jollakin esineellä.

Auto käynnistyi viimein ja matka sairaalaan alkoi. Tosin vain päättyäkseen hetken kuluttua. Auto ei jaksanut perille — vain puoleen väliin, Yrjönkadulle. Ei tippaakaan pitemmälle vaikka kuljettaja kuinka yritti. Onneksi paikalle tuli — aivan sattumalta muuten — poliisiauto XKI-10, jonka liikkeistä Hymylehti on kertonut ikäisemmin. Sen takapenkille Ritva siirrettiin. Mutta tässä yhteydessä tapahtui taas jotakin, jota Väinö Vatka ei jälkeenkään päin ole voinut antaa anteeksi. Poliisiautossa oli kaksi poliisia, ja kun Vatka yritti päästä autoon tytärtään saattamaan, työnsi toinen poliiseista hänet pihalle ja käski tulemaan jollakin muulla tavalla perässä. Tilanne oli kieltämättä onneton — avuton isä katselemassa avuttoman tyttärensä jälkeen. Olisi katsellut hämmentyneenä ehkä pitkäänkin, ellei paikalle pysähtynyt autoilija olisi ottanut häntä mukaansa. Kun Vatka näin pääsi jatkamaan matkaansa, oli välikohtauksesta kulunut jo sen verran, että poliisiauto tuli Vatkaa ja hänen kyyditsijäänsä vastaan ennen sairaalaa.

Oletteko koskaan odottanut loukkaantuneen tai muuten sairaan ihmisen vierellä. Pelännyt, toivonut, rukoillut. Tiedättehän miltä se tuntuu. Miten helpottaakaan kun sairaalassa lopulta sanotaan, että kaikki menee hyvin, että tajuttomuus on vain pinnallista.

Ritvan vanhemmat odottivat myös näin ja tunsivat samanlaisen helpotuksen tunteen. Seija Vatka oli kiirehtinyt sairaalaan myöhemmin työpaikaltaan. Nyt voitiin palata kotiin, odottamaan tytön heräämistä. Tarkemmin ajateltuna tuntui todella että kaikki selviää, eihän Ritvassa päälle päin katsottuna ollut naarmuakaan.

Illemmalla soitettiin Vatkan naapuriin. Ritva oli kuollut.

Näillä tytöillä ei ole enää Ritvasiskoa eikä Seija Vatkalla Ritva-tytärtä.

Palopäällikkö vastaa

Siinä olivat Väinö Vatkan kertomuksen pääpiirteet. Kertoja on hätääntynyt, sureva isä, joka etsii vastausta. On etsinyt vastausta kirjoittamalla paikkakunnan suurimman lehden yleisönosastoonkin. Nyt vastaa mies, jonka alaisuudessa sairaankuljetuskalusto on, Jyväskylän kaupungin palopäällikkö Sulo Virtanen:

— Vuosittain Jyväskylässä on 3 000—4 000 sairaskuljetusta, ja viiden vuoden aikana on sattunut vain kaksi tapausta, joissa kuljetus olisi jäänyt kesken. Tapaus Vatka on se toinen. Tällaisen tapauksen sattuessa meillä on mahdollisuus kutsua radiopuhelimella paikalle toinen auto, mutta koska tässä tapauksessa paikalle sattui poliisiauto ja koska potilas oli pikkutyttö, voitiin kuljetus hoitaa tällä tavalla. Kuljettajan apumies otti tytön syliinsä takapenkille ja matkaa voitiin jatkaa. Jos potilas olisi ollut täysikasvuinen, olisi tilanne ollut toinen. Se, ettei isää otettu mukaan, johtuu siitä ettei autossa ollut kunnolla tilaa. Hänen mukanaolonsa olisi sitä paitsi ollut tarpeetonta.

— Vihjailut auton yli-ikäisyydestä ja vioista ovat aiheettomia, sanoo palopäällikkö Virtanen. — Auto on ollut käytössä nelisen vuotta, joten sitä ei voi sanoa yli-ikäiseksi. Autossa ei ollut mitään vikaa sen lähtiessä asemalta. Se lähti heti hälytyksen saatuaan, ja sen majakkatorvet olivat kunnossa. Auto kiiruhti paikalle niin nopeasti kuin siinä räntäsateessa ja liukkaalla kelillä oli mahdollista. Majakkatorvet tukki räntä matkalla. Kun potilas oli otettu autoon, aloitti se paluumatkansa normaalisti. Sitten tuli vika, jota ei ennakolta missään nimessä voitu tietää.

— Yleisönosastossa olleessa kirjoituksessa oli rivien välissä luettavissa vihje, että kaupungin tulisi uusia kalustoaan tarpeeksi usein jotta yli-ikäisiä autoja ei tarvitsisi käyttää. Mutta eihän meidän tarvitsekaan. Onhan meillä vanhakin auto, vuonna 1960 hankittu, sen tilalle hankittavasta uudesta autosta oli tehty jo päätös silloin kun yleisönosastokirjoitus julkaistiin.

Palopäällikkö Virtasen mielestä Väinö Vatkan tyytymättömyyteen on suurin syy se, ettei häntä otettu mukaan poliisiautoon. — Näin oli meneteltävä, koska tilaa ei ollut. Tytön saama hoito oli joka tapauksessa asianmukaista. □

Aidolla rommilla aateloitu
Lupaava hetki. Tuoksuva Caravelle. Aidolla rommilla aateloitu piipputupakka. Pian se jälleen syttyy.
1:60
Aromatic
CARAVELLE
Aidolla rommilla aateloitu

Berec tuo eloa ääneen.

Antakaa Berecin huolehtia transistoristanne–
ja se tulvahtaa täyteen ääntä.
Pehmeitä ääniä.
Kivoja ääniä.
Voimakkaita ääniä jotka pauhaavat läpi yön.
Ja silloinkin kun olette väsynyt,
Berec-paristot eivät väsy.
Berec on transistorihippojen henki ja elämä.

maahantuoja: OY EMS AB

POSTIA

Mielipiteitä Lauttamuksesta

Jos kerran Niilo Lauttamus on niin sotaintoinen kaveri kuin hänen haastattelustaan ilmeni, niin menköön vapaaehtoisena vaikka Vietnamiin tai Lähi-itään. Siellä saa varmaan tarpeekseen sotia. Antakoon nykyajan nuorison olla Suomessa rauhan kannalla.

Sodasta kärsinyt,
Helsinki

Pääsin Hymyn sivulle yhdeksän, kun huomasin että onpa miehellä mielipiteitä. Niihin yhdyn varauksettomasti ja samalla annan kiitokseni lehdelle, joka nuo mielipiteet uskaltaa julkaista.

Isänmaallinen tai ei, eikä ole samantekevää kuka meitä riistää. Se on tosiaan surkeaa, että me olemme henkeen ja vereen puolustaneet kuvittelemaamme yhteiskuntajärjestelmää ja huomaammekin, että se oli turha touhu tavallaan. Palkkiona ovat jättiläismäiset verot, mutta turvetta vain toivotaan peitoksi että tuo kiitollisuuden velka kuittautuisi.

Kun sitten joku sanavalmis reportteri huomaa menestyvän kirjailijan, niin eikös siihen artikkeliin sitten pannakin vähän sensaation makua. Hyvä kuitenkin, että kirjoittavat. Vaiennettu tähti on sammunut tähti, parjattu, solvattu jne., julkisuuden mies on edelleenkin julkisuuden mies. Joskus hän sitten saa ehkä pienen kiitoksenkin, kuten nyt omani annan.

Alpo V.

Lauttamus, Bremer, Timo T.

Parturissa vuoroa odotellessa sattui käteen Hymy, ja katsos vain, siinä oli mielenkiintoisia kirjoituksia näin "vanhankin" luettavaksi. Minun piti heti parturista päästyäni mennä ostamaan oma Hymy. Erikoisesti Lauttamuksen vakaa isänmaallisuus ja Bremerin salat julkikirjoitukset ansaitsevat hatunnoston. Luinpa Timo Tee -nimistä rasputiinia koskevan kirjoituksenkin, mutta sille miehelle mieluummin pyllistää takapuolen.

Kun on lukenut viikkolehtien kirjoituksia kirjailijoista, on jokseenkin aina esiin tullut kirjailijan kommunistinen katsantokanta. Nyt sitä vastoin sai lukea todellisen suomalaisen kirjailijan jämerää tekstiä. Lauttamus on rohjennut ottaa oman asenteensa niin selvästi ja varauksettomasti, että "vanhan masinkin" hattu nousisi tuon miehen nähtyä. Siinä kuvastuu jokseenkin ajatus, että ei kommunismi syntiä ole vaan se on helkkarin suuri häpeä. Siinä kuvastuu myös ajatus, että me olemme taistellen rakentaneet tämän maan, maailman kauneimman maan. Silloin tapeltiin oikein nimismiehen luvalla, ja nyt kaikenlaiset risuparrat yrittävät syöstä maatamme perikatoon. Mutta uskokaa, suomalainen on suomalainen, hänen todellista käsitystään isänmaasta ette horjuta.

Bremer oli oikein sivukaupalla selostanut Hymyn lukijoille "suuryhtymä" Taljan toimintaa ja antoi asioiden tulla ulos oikein raskaalla tykistöllä. Jos noissa asioissa on puoletkin totta, niin taisipa tulla vettä myllyyn ja Taljan herroille kiire järjestelemään asioitaan vähän toiseen kuntoon. Noinko ne herrat todella pelaavat. Me maallikot, jotka välillisesti ylellisen elämän maksamme, voisimme ehkä vaatia omat edustajamme penkomaan Taljan asioita taaksepäin ja valvomaan tästä eteenpäin. Tämä Bremerin kirjoitus oli lukemisen arvoinen, ellei sitä vielä ole lukenut, niin parasta on yrittää saada käsiin se numero.

Suomalainen m 16,
Oulu

Vatasetko sadisteja?

Kirjoitan Hymylehden 8/70 artikkelin "Vatasten piikana on pirun paha olla" johdosta. Jutun lopussa herra Petman toteaa, että "on niitä kunnollisiakin työpaikkoja suomalaisille tytöille. Vatasia on Trelleborgissa näet vain kaksi."

Herra Petman näyttää vetävän sen melko yksioikoisen johtopäätöksen, että mikäli siellä asuisi enemmän tämän nimisiä ja joku suomalaistyttö heidän palvelukseensa menisi, hänen kohtalonsa olisi ilman muuta sama kuin Anja-tytön tässä tapauksessa. No, voin kertoa herra Petmanille, että meitä tämännimisiä löytyy täältä kotimaasta sentään aika lukuisa joukko, ja mikäli me kaikki olisimme samanlaisia sadisteja kuin em. pariskunta, luulen että uutislähteet saisivat harva se päivä kertoa meidän hirmuteoistamme. Onneksi näin ei sentään ole.

Luulisi miehen, joka on kyllin viisas päästäkseen arvovaltaisen aikakauslehden toimittajaksi, pystyvän asettelemaan sanansa hieman paremmin. En näet usko, että herra Petman tarkoituksellisesti olisi halunnut antaa meistä tällaisen kuvan. Luulen, että suurin osa meistä on tavallisia kilttejä ihmisiä.

Yx Vatanen,
Turku

Motto: Olla Vatanen ei ole samaa kuin olla sadisti. Olla Petman ei ole samaa kuin olla kyllin viisas.

Eli toisin sanoen, parahin Vatanen, mitenkähän on sen yksioikoisuuteni laita? Rajasin aiheen paikan osalta Trelleborgiin ja sadistien osalta vain niihin kahteen Vataseen, joista jutussani kerrottiin. Ehdottomasti.

Erkki Petman

Varoitus

Tämä on tarkoitettu varoitukseksi kaikille niille, jotka leipänsä saannin vuoksi ovat riippuvaisia kotipuhelimestaan.

Poikani sai toimen pääkaupungista ehdolla, että hänellä on kotonaan puhelin päivystystä varten. Vuokra-asuntoa kun ei saa, päätimme, että hän ostaisi pienen huoneiston. Poikani vastasi asunnonvälittäjän ilmoitukseen, jolloin välittäjä jo puhelimessa varoitti, "että ottakaa heti 2 000 markkaa mukaanne kun menemme katsomaan huoneistoa". 22-vuotias poikani hyväksyi huoneiston ja maksoi ns. käsirahan ja lähti siitä paikasta Helsingin Puhelinyhdistyksen toimistoon saadakseen puhelimen, jolloin vastattiin, että kyseessä oleva talo on niin sanottu "musta talo", johon ei anneta puhelinta ollenkaan. Poikani lähti taas välittäjän luo pyytämään 2 000 markan käsirahaa takaisin, koska hän ei voinut työnsä vuoksi ostaa asuntoa, jonne ei saa puhelinta. Huoneiston myyjä ei antanut rahaa takaisin.

Välittäjä luonnollisesti jatkaa helppoa ja salakavalaa ansaitsemistapaansa. Sanoi välittäneensä jo 25 vuotta. Olkaa siis kansalaiset varuillanne!

Antero Kallio,
Korkeakoski

Miksi hävetään?

Rohkenen tiedustella mitä hävettävää on miehen sukupuolielimissä kun niitä ei rohjeta näyttää valokuvissa kun sitä vastoin pojan "pippulia" näytetään aivan reilusti? Toivon, että Hymylehden palstalla perustelette kyllin selvästi miksi näin teette.

Pelkäätte ehkä jonkun vanhanpiian kirjettä, jossa teidät manataan helvettiin? On tosiasia, että paljon on vielä ihmisiä, jotka pitävät eräitä ruumiinosia niin saastaisina ja häpeällisinä, että niiden olemassaoloa edes ei saisi tunnustaa. Miksi sitten on näin? — Siksi että meidät on sukupolvesta toiseen kasvatettu sellaisiksi. Toivon että Hymylehti olisi jonkinlainen raja-aitojen kaataja ja valistaisi meitä takapajuisia ihmisiä siitä, ettei alaston ihminen ole sen hävettävämpi kuin puettukaan.

Tehkää kysely siitä miksi sukupuolielimet ovat niin hävettävä ruumiinosa.

Kalevi Räisänen,
Oulu

Oikeastaan annoitte jo itse kysymykseenne vastauksen kirjeessänne. Viittaamme vielä sivuille 96—99.

Toimitus

Miesten itserakkaudelle

Vai pitäisi teidät miehet vietellä ihan avioliittoon asti! Naisen siis tulisi pyöriä miehen ympärillä kuin mikäkin ja olla kaikkea muuta kuin on. Miehen olisi saatava tuntea olevansa mies ja nimenomaan se ainoa oikea mies. Ja sitten hän . . . aaaah . . . kosisi.

Avioliiton aamenen jälkeen saakin sitten olla ihan minkälainen vain eli alkaa opettaa teitä miehiä ihmisten tavoille. Kohta ette enää tunne omaa armastanne kun hän tukka hapsottaen teille nalkuttaa. Mihin on kadonnut se hempeä ja miestä ihannoiva pulmunen?

Näin ei tapahtuisi jos te miehet olisitte edes hiukkasen viisaampia. Antaisitte naisen heti alussa olla oma itsensä, luonnollinen ihminen. Te itse olette ajaneet naiset moiseen teeskentelyn umpikujaan ja saatte siitä vastata. —Kuka esimerkiksi hakee tansseissa vaatimattoman näköistä tyttöä? Ei monikaan. Te annatte kaiken rihkaman johtaa harhaan mokomalla turhalla itserakkaudellanne ja haluatte kylpeä ihailussa.

Perimätieto kulkee isältä pojalle, ja ei ihme, että avioliitosta sitten tuleekin pidä ja poista -artikkeli. Kas kun oma armas on ihan erilainen vikoineen kaikkineen. Sitä paitsi koko avioliittoinstituutti on vähitellen romuttumassa niin, että kohta teidän miesten kosintoja ei kukaan edes kaipaa. Naiset nimittäin ovat alkaneet huomata, ettei kannata nähdä moista vaivaa mokoman paskan hyväksi kun ei kerran muuten omaa parastaan ymmärrä. — Terveisiä Ennalan sedälle.

Tuohtunut tyttö,
Salakeski

Aili Moilaselle kuuluu hyvää

Muistattehan Aili Anneli Moilasen, pahasta invaliditeetistä kärsivän neitosen, josta kerroimme alkukesällä ja jolle lahjoitimme kirjoituskoneen. Tällaista kuuluu Aili Annelille nyt:

Erikoistoimittaja Juha Numminen

Tarkoitukseni on taas saada lehdeltänne apua ongelmiini. Ensiksi tahdon sanoa teille vilpittömät kiitokset siitä, että saan näin kirjoituskoneella kirjoittaen kiittää tästä verrattomasta, jo nyt käsilleni kuntoa tuottaneesta kapineesta. Tarvitsin aluksi koneella kirjoittaessani telaa siirtäessäni sellaista "koukkukeppiä", nyt kirjoitan ilman apuvälineitä.

Minulla on ollut elämäni onnellisin kesä. Hymylehden kautta löysin itselleni vakituisen kaverin, jolta olen saanut kihlasormuksen heinäkuun 9. päivänä.

Avunpyyntöni on seuraava. Olen saanut kirjeitä noin 200 kappaletta, ja koska näistä osa on ollut ilman lähettäjän nimeä ja osoitetta, en voi kiittää heitä muuten kuin Hymylehden välityksellä.

Rahakirjeitä on tullut eikä niissä ole ollut tekstiä enkä millään ehdi vastaamaan kaikille sellaisessa ajassa etteivät he ehtisi pitkästyä. Ensimmäisilläkin viikoilla tulleisiin kirjeisiin on vielä vastaamatta. Pyydänkin nyt tässä kiittää kaikkia kirjeitten lähettäjiä.

Hyvin moni kirjoittaja on kiittänyt Hymylehteä siitä, kuinka se on auttavainen heikommassa asemassa olevia lähimmäisiä kohtaan. Jopa Miamista saakka olen saanut kirjeen eräältä

KÄÄNNÄ

Sokoksen neuleet pesunkestävästi vanumatonta Puhdasta Uutta Villaa ovat uutisen arvoista muotia. Niille, jotka pelkäävät villavaatteen venyvän, vanuvan, kutistuvan tai haalistuvan.
On monta asiaa, joihin kannattaa kiinnittää huomiota ennenkuin ostaa neulepuseron.
Malli — onko se muodikas? Kyllä, jos se on SOKOKSEN neulepusero, Actuelle tai Ricardo. Puhdasta Uutta Villaa, yhtä elävää ja yksilöllistä kuin muoti.
Voiko sen pestä? Täysin huoletta, sillä neuleet ovat pesunkestävästi vanumattomia. Ne eivät veny, eivät vanu, eivätkä kutistu. Ja säilyttävät värinsä pesusta pesuun. Sillä villassa väri on imeytynyt syvälle jokaiseen kuituun.
Löydätte SOKOKSEN neuleista Villamerkin. Se takaa, että villavaatteen hyvä tyyli säilyy.
PUHDASTA UUTTA VILLAA
SOK
SOKOS
Vertailu todistaa minkä Villamerkki lupaa.

suomalaissyntyiseltä rouvalta.

Kaikesta olisi paljonkin kertomista, mutta kirjeisiin vastaaminen vaatii jo lopettamaan. Sanon vielä kerran teille terveiseni ja toivotan lehdellenne menestystä edelleenkin.

Aili Anneli Moilanen
ja kaveri,
Puolanka

Törkyinen maa

Luin äsken eräästä suomalaislehdestä, että siellä Suomessa on kielletty oluen myyminen kertakäyttöpakkauksissa (purkit ja pullot). Tämä on tosiaan viisas teko, sillä hän joka kannattaa oluen kertakäyttöpakkauksia, tulkoon Australiaan katsomaan mitä ne ovat täällä saaneet aikaan.

Kun ajoin tässä hiljattain erään bussin perässä muutamia kymmeniä kilometrejä laskin, että noin joka 4. minuutti lensi bussin ikkunasta tyhjä olutpurkki tai pullo tienoheen, eikä aina vaan tienoheen vaan ajotiellekin. Jopa valtava Nullaborin erämaa on paikoin kuin kaatopaikka, joka on syntynyt sinne autoista ja junista heitetyistä olutpakkauksista. Australialainen tapa on, että kun pullo on tyhjä, on se rikottava paikasta riippumatta. Jopa yleiset uimarannat ovat lasinsiruja täynnä ja niillä käveleminen paljain jaloin on vaarallista. Öiseen aikaan pullot rikotaan kadulle tai jonkin omakotitalon portinpieleen.

Jokainen tietää, miten vähän humalaisella on arvostelukykyä. Täällä kaikki alkoholijuomat ovat kertakäyttöpakkauksissa. Maa on lämmin ja kansa tunnetusti janoista. Monen australialaisen tapa on ottaa joka ilta reipas känni.

Toivottavasti suomalaiset johtohenkilöt omaavat sen verran luonnonrakkautta, että eivät salli oluen pakkaamista kertapakkauksiin. Tai ainakin ennen päätöstään käyvät täällä katsomassa mitä se voi saada aikaan.

Luonnon ystävä,
Australia

Hyvä Hymylehti!

Olen lukenut Hymylehteä pari vuotta. Joku on ihmetellyt, miksi lehden nimi on Hymy. Ihmettelin sitä itsekin, mutta tarkemmin ajatellen koko lehden sisältö pyörii yksinomaan hymyn ympärillä, siis sen hymyn, jo-

POSTIA

ka karehtii ihmisten suupielissä.

On paljon ihmisiä, joille elämä ei anna aihetta hymyyn, mutta joille Hymylehti voi sen suoda auttamalla heitä asioissa jotka heiltä hymyn ovat vieneet. Siis; Hymylehti on auttanut heitä hymyilemään jälleen.

On paljon asioita, jotka ovat tarkoitetut tuottamaan ihmisille surua, pelkoa ja kauhistusta. Hymylehden paljastettua niin asioiden totuuden ja vääryyden on näille samoille asioille ollut suorastaan pakko hymyillä.

On myös ihmisiä, joita on ennen täytynyt kunnioittaa suurella pelolla, samoin kuin lakeja, mutta nyt heille täytyy suorastaan nauraa. Hymylehti kun on taas ollut asialla.

On myös ihmisiä, jotka ovat nauttineet elämästään täysin siemauksin ja hymyilleet onnelleen. Mutta kun Hymylehti on vähän asioita tutkinut — kaikella ystävyydellä — saadakseen mahdollisimman monen ihmisen nauttimaan samasta onnesta, onkin asian ytimestä löytynyt mitä raaimpia rikoksia joiden avulla sitten on saatu tämä onnellinen hymyilevä tilanne aikaan. Toisaalta Hymylehti on saanut eräiltä hymyn hyytymään, mutta Hymylehti on silti hymylehti ja suurella syyllä nimensä arvoinen.

En voi olla mainitsematta myös siitä, että sananlasku "Se koira älähtää johon kalikka kalahtaa" on vasta Hymylehden ansiosta tullut räikeästi esille. Ne jotka haukkuvat Hymylehteä ja sen edesottamuksia, ovat juuri niitä ihmisiä, joiden hymyn Hymylehti on saanut hyytymään.

Hymyilen kun luen Hymyä,
Rovaniemi

Etteivätkö vpk:laiset sammuttajia?

Haluan esittää haisevan vastalauseeni Hymylehden toimitukselle Hymylehden numerossa 8/70 olleesta Juhani Enon kirjoituksesta, joka koski Helsingin palolaitoksen rappiotilaa. Vastalauseeni kohdistuu Enon lauseeseen: "niin hyvä kuin VPK-aate onkin on muistettava, että vpk:laiset eivät ole ammattimiehiä, ei heitä ole koulutettu sammuttajiksi".

Siinä se Eno putosi veneestä että präiskähti. Koulutus sammutustyöhön on jatkuvaa kursseilla ja leireillä sekä läänien palokuntaliittojen että palokuntien keskusliiton toimesta. Mikäli Eno aikoo jättää sammutustyöt vakinaisille palokunnille, taitaisi pojille tulla hieman ylitöitä eikä valtion budjetti koskaan kestäisi palokuntien vakinaistamista. Tulisipa useihin kuntiin tuollainen 20—25 pennin kunnallisveroäyrikin samalla.

Kas kun niitä vakinaisia palokuntia ei ole maassamme kuin noin 40, puolivakinaisia 200, laitospalokuntia samoin, mutta niitä Enon halveeraamia vapaapalokuntia noin 800 ja niissä noin 40 000 miestä. Annamme kai epävirallisesti Tampereen parillesadalle vpk:laiselle valtuudet tulla pitämään Enolle yksityiskurssi asiasta.

Mulla on kylän toiseks' suurin,
Vesikansa

Tässä taas tyyppiesimerkki siitä, miten toimittajan mielipide samaistetaan niiden mielipiteisiin, joista jutussa on kyse. Toimittaja Juhani Eno kysyy artikkelissaan Helsingin palolaitoksen palomiesten puolesta palopäällikkö Lylyltä niistä epäkohdista, jotka palomiesten mielestä ovat päällimmäisiä. Onhan niin, että Eno tuskin tuntee henkilökohtaisesti pennin vertaa huolta siitä, millaiset ovat esimerkiksi Helsingin

palolaitoksen harjoitustilat.

Vpk:laisten ansioita tuskin kukaan halua kiistää. Niin kuin sanotte, taitaisi ilman teikäläisten apua moni palo jäädä sammuttamatta. Toisaalta lienee niinkin, että tosiammattilainen, leipänsä palomiehenä ansaitseva sammuttaja on jatkuvassa koulutuksessa ja hänen/heidän käytettävissään oleva kalusto on nykyaikaisempaa kuin vapaapalokuntien.

Muuten; Juhani Enon oli mahdotonta noudattaa kirjeenne lopussa esittämäänne kutsua saapua palomiehen peruskurssille.

Toimitus

Tiedätteks pojat mitä?

Tietääks muuten Hymylehden pojat mikä on hiton hyvä juttu? Ei, mä arvasin. Se on se kun ostaa pari pulloa taulapääkaljaa ja lukee Hymyä, voi saakeli kun nauttii onnesta. Mä nääs olen jo niin vanha mies (yli viidenkymmenen) etten osaa enää itseäni toteuttaa, mutta vartoos perskeles kun luet noita Teidän juttuja, hörppäät kaljaa väliin niin on ihme etteikö ihminen tunne jotakin.

Mä luen aina anopilta lainattua lehteä, mutta vartoos kun mä saan eläkkeen (olen veteraani), niin tillaan Hymyn että paukahtaa. Mä sanoin langolle, että jos sä lukisit tän lehden niin sä eläisit yli satavuotiaaks, mutta se perskeles ei ossaa suomen sannaa, on nääs ruotsalainen halavattu. Käänsin tässä kerran sille Yrjön tarinoita, ja se nauro katketakseen. Joo, mä tillaan hänellekin Hymylehden kun saan sen veteraanieläkkeen, se perskeles kuolee nauruun.

No eipä tässä tällä erää muuta ollut. Luen vielä tänä iltana lopun lehden kun on tos vielä puoli pulloo taulapäätä.

Andrei Brelo,
Tampere

Pappi Pursiaiselle

Oletteko lukenut kymmenet käskyt? Eikö siellä sanota: "Älä tee väärää todistusta lähimmäisestäsi"?

Persian shaahin vierailun aikana seurasimme kiikarilla kerrostalon ikkunasta koko tapahtumaa. Sitä, kuinka tulitte lippuja kantaen, Te, pappi, etunenässä, parta tuulessa heiluen, tukka silmillä, rivouksia huutaen.

Poliisiketju yritti teitä kaikin tavoin rauhoittaa, mutta ei siitä apua ollut. Yrit>itte päästä ketjun läpi. Kun se ei onnistunut, aloitte räyhätä ja riehaantua yhä enemmän.

Nähdäksemme poliisit olivat liiankin helläkätisiä teitä kohtaan. Te suorastaan valehtelitte kaiken kansan edessä kuvaruudussa.

Persian kansaa ei auta tippaakaan jos joku pappi Pursiainen kokoaa kadulle nuorisoa räyhäämään rivouksia. Tehoaisi varmaankin paremmin, jos Pursiainen matkustaisi Persian kansan keskuuteen ja julistaisi siellä oppiaan. Me kyllä keräämme kolehdin niin että edestakainen matkalippu olisi tiedossa.

Siikajärveläinen,
Tuusula

Veijo Balzar vastaa Anneli Saulille

Anneli kiltti

On totta, että olen ollut Mustalaisyhdistyksessä. Mutta ei taida löytyä vanhoista pöytäkirjoista yhtään kohtaa, jossa ilmenisi, että yhdistys tai ne, jotka kuuluvat tähän olisivat minua tarvinneet.

Anneli Kiltti, minua ei kiinnosta mitkään uskonnolliset tai muut sen tapaiset jutut. Minua kiinnostaa vain itse mustalaisasia.

En ole sen vuoksi Mustalaislähetys r.y.:ssä, että olisin työnantajani kanssa kaikissa asioissa samaa mieltä. Yksinkertaisesti ja ainoastaan olen täällä siksi, että Mustalaislähetys r.y. nähtävästi tarvitsee minua, ja se yrittää huomioida tässä ne peruslähtökohdat, mitä tässä työssä tulee ottaa huomioon. Ja minä olen täällä siksi, että se ei vain jää yritykseksi, vaan työstä tulee tosi.

Jos, Anneli kulta, tuntisit minua paremmin, niin tietäisit, että minä en myy itseäni. En valkoisille enkä mustalaisille. Minä toimin oman älyni ja tuntoni mukaan.

Veijo Balzar,
Helsinki

Herra Päätoimittaja Hymylehti

Hymylehden numerossa 9/1. 9. 70 olleen artikkelin johdosta, jossa sivulla 175 mm. todetaan Turun keskusvankilan johtajan suhtautuneen toimittajan kuvauspyyntöön suorastaan vihamielisesti, haluan kunnioittavasti huomauttaa seuraavaa.

Johtaja Raike oli kieltäessään ottamasta tunnistettavia kuvia vangista tämän nimenomaisesta toivomuksesta huolimatta toiminut annettujen määräysten mukaisesti. Olen nimittäin vankilan johtajille antanut nimenomaisen ohjeen alistaa tällaiset pyynnöt minun ratkaistavikseni. Antaessani puhelimitse toimittaja Koskiselle luvan vangin tapaamiseen ja

KÄÄNNÄ

1.200 markkaa
-säästimme sen Teille!

Nyt se on todella mahdollista. Huonekaluryhmittymämme ansiosta olemme päässeet suuriin yhteisostoihin ja pystymme näin ollen tarjoamaan ensiluokkaista tavaraa kohtuuhintaan. Suurostojen yhteydessä saatavat alennukset olemme hyvittäneet asiakkaillemme tuotteiden alhaisissa hinnoissa. Niistä ei enää tarvitse tinkiä! Uusi nykyaikaisen tyylikäs erikoismallisto — vain Kaluste-Renkaan myymälöistä. Kalusteet ovat erikoistuneiden valmistajien laatutyötä. Jokainen Kaluste-Renkaan jäsenliike on kauan toiminut, luotettava huonekaluliike. Ja vastaa huutonsa.

TV-lepotuoli Ka-Re/403 mk 440

Aitoa Friitalan nahkaa, 5 väriä: musta, punainen, oliivinvihreä, tummanvihreä ja ruskea. Kieppuva ja keinuva mekanismi, 5-sakarainen jalusta.

Kirjahyllykkö Ka-Re/301 mk 765

Valkoiseksi maalattuna, valaistu baarikaappi, lasivitriini. Leveys 207 cm, korkeus 190 cm, syvyys 48 cm. Saatavana myös tiikkisenä ja palisanterisena.

Sohvapöytä Ka-Re/202 mk 250

Valkoiseksi maalattu, kansi savulasia 80 × 80 cm. Alla herkästi liikkuvat pallopyörät. Saatavana myös tiikkisenä.

Sohvakalusto Ka-Re/103 mk 1 980

Aitoa Friitalan nahkaa keinountuvatyynyin. Saatavana myös dralonplyyshisenä irtonaisin kääntötyynyin mk 1 650.

HELSINKI: **Jokakodin Aitta Oy** Sturenkatu 43—45, **K-kaluste Oy** Fredrikinkatu 41, **Hkl. V. Ojala** Vilhovuorenkatu 8, **Uuskaluste Oy** Siltasaarenkatu 12, **Hkl. K. Vepsäläinen** Fredrikinkatu 38, Hämeentie 91, Ruoholahdenkatu 4. HÄMEENLINNA: **E. Naumanen Oy** Palokunnankatu 5. JÄRVENPÄÄ: **Hkl. K. Vepsäläinen** Vanhankyläntie 2. KOTKA: **Sukanen Oy** Kirkkokatu 17. KOUVOLA: **Valtakaluste** Valtakatu 18, Kasarmikatu 6. KUOPIO: **Hkl. N. Halonen** Kuninkaankatu 22. LAPPEENRANTA: **Hkl. K. Vepsäläinen** Valtakatu 36. LOHJA: **Hkl. V. Simola** Kauppakatu 10. NOKIA: **Kodin tavaratalo T. Pelkonen** Kauppakatu 8. OULU: **Kaluste-Kutvonen** Pakkahuoneenkatu 26, Torikatu 3. PARAINEN: **Kalustokeskus Oy** Kauppiaskatu. PIETARSAARI: **Hkl. W. Irjala** Kanalespl. 20. PORI: **Huonekalu-Sampo Oy** Antinkatu 21, **Hkl. M. Löfroos** Valtakatu 7, Hallituskatu 1. PORVOO: **Kaluste-Alm-Möbel**, Torin varrella. RAUMA: **Huonekalu-Sampo Oy** Valtakatu 4. SALO: **Hkl. Niittymäki & Pännä** Turuntie 8. TAMPERE: **Joki-Kaluste** Kauppakatu 14, Näsilinnankatu 24, **Kodin tavaratalo T. Pelkonen** Kuninkaankatu 19, Rautatienkatu 17—19. TURKU: **Kalustokeskus Oy** Yliopistok. ja Brahenk. kulma. UUSIKAUPUNKI: **Kalustokeskus Oy** Liljalaaksonkatu 1. VAASA: **Hkl. Arne Berg** Kauppapuistikko 16. VALKEAKOSKI: **Hkl. M. Löfroos** Valtakatu 26—28. VAMMALA: **Hkl. Pekka Ahonen** Puistokatu 21. VARKAUS: **Hkl. N. Halonen** Kauppakatu 30.

KALUSTE-RENGAS

POSTIA

kuvaamiseen en tiennyt valokuvaajan jo tuolloin olleen paikalla. Valitankin sitä, että vangin saapuessa hammaslääkäriin oli toimittaja ja valokuvaaja paikalla hankkimatta sitä ennen lupaa kuvaukseen saattaen johtaja Raikkeen siten varsin ikävään välikäteen. Mielestäni niin hyvin ja niin ensiluokkaisin voimin toimitetulla lehdellä kuin Hymyllä, olisi ollut mahdollisuus järjestää asia etukäteen.

Niin hyvilläni kuin saamistani kiitoksista olenkin, olisin toivonut saavani ne jossakin miellyttävämmässä yhteydessä ja ilman haukkuja Turun keskusvankilan johtajalle. Kirjoitan tämän kirjeen sitä suuremmalla syyllä, koska Kakolan johtaja on tunnettu sangen leppoisana miehenä, joka ei ainakaan yksin ole syypää syntyneeseen ristiriitaan.

Uskollinen lukijanne
K. J. Lång

Vankilavirkailijan tyttärenä luulisin tietäväni varsin hyvin, miten kyseisessä instanssissa esimerkiksi lehtijutut hoidetaan.

Tietämättä säännöistä ja pykälistä oli tohtori Kallio soittanut valokuvaajan paikalle heti hoitoon tulleen vangin saavuttua vastaanotolle. Sen, että minä itse en koko aikana ollut edes paikanpäällä, todistavat sekä tohtori Kallio että valokuvaaja Rautavuori samoin koko hammaslääkärin hoitohenkilökunta.

Tämän asian tiesi myös johtaja Raike ja tietenkin myös mukana olleet vanginvartijat. Välittömästi saatuani kuulla valokuvaajan ja vangin olevan tohtori Kallion luona soitin Kakolan johtajalle ja pyysin kohteliaasti lupaa kuvaukseen. Vastaukseksi sain joukon kovia kirosanoja ja ehdottoman kiellon kuvaukseen. Ylijohtaja Långin puhelinnumeroa en myöskään saanut johtaja Raikkeelta, koska hän ei muka muistanut sitä.

Minua henkilökohtaisesti ihmetyttää edelleen johtaja Raikkeen käyttäytyminen, mm. sellaista kielenkäyttöä en ole kuullut keneltäkään muulta koko kymmenvuotisen lehtimiesurani aikana. Totuus asiasta on aivan päinvastainen millaiseksi johtaja Raike on sen ylijohtaja Långille esittänyt. Ihmettelen myös miksi johtaja Raike kuultuaan että olen saanut luvan vangin tapaamiseen ja kuvaukseen, jatkuvasti soitteli, että vangin kanssa ei saa puhua sanaakaan. Valokuvaajalle vanki oli kuitenkin ehtinyt puhua muutaman sanan johtaja Raikkeesta — se ehkä selvittänee johtajan hermojen kireyden.

Kunnioittavasti,
Raija Koskinen

Kiitos lomasta!

Lähetän myöhästyneet kiitokseni Mallorcan riemulomasta. Oli ihanaa viettää viikko ilman huolia Välimeren tuntumassa ihanassa maassa, aivan kuin paratiisissa. En koskaan elämässäni ole viettänyt niin riemullisia päiviä enkä koskaan nähnyt hurmaavampaa näköalaa kuin hotelli Bon Estarin meren puoleiselta parvekkeelta katsoessani.

Me äidit, jotka olemme tottuneet huonoon kohteluun, nautimme kaikista palveluksista täysin siemauksin ja olimme iloisia. Olenkin sanonut, että Hymylehti on kristityin lehti koko maassa, sillä se huomaa huonompiosaiset ja unohdetut. Eipäs meitä toiset huomanneet pääkaupungissamme, ei televisio, ei radio eivätkä valtaapitävät, vaikka meitä äitejä oli koossa niinkin suuri joukko ympäri Suomen.

Siellä lomalla meitä kohdeltiin kuin ruhtinaita ja huomattiin ja osoitettiin huomiota kaikkialla. Tunsimme olevamme tasa-arvoisia muiden kanssa, ja kaiken tämän ihanuuden järjesti Hymylehti.

Pyydän kiittää kaikkia henkilöitä, jotka ottivat osaa tähän urakkaan sekä kaikkia matkanjohtajia. Matka pysyy ikuisesti mielessäni kauniina muistona.

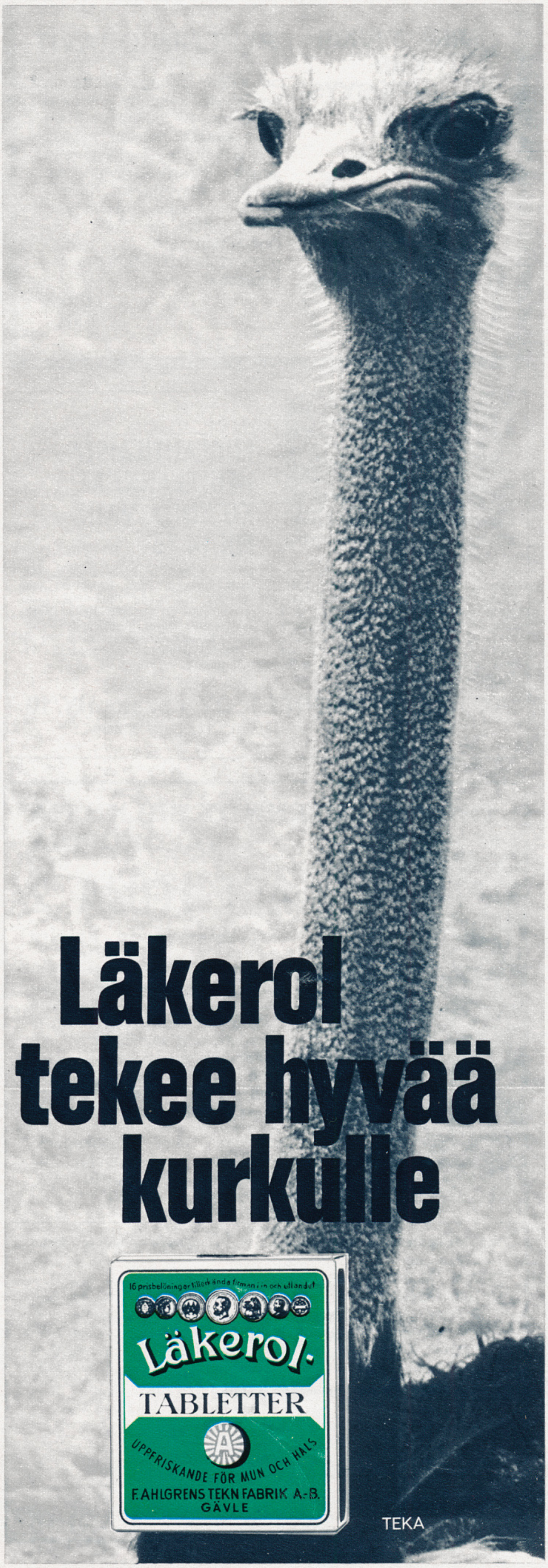
Kiitollisuudella
Elsa Ryynänen,
Kuhmo

Ai juorulehtiä?

Matkustaessani Tampereelta 7. 8. klo 7.40 lähteneessä Turun laivapikajunassa nousi junaan Toijalasta lehtimyyjä (noorimies). Tiedustellessani jotakin lehteä samalta kustantajalta kuin Hymy, vastasi tämä nuoriherra hyvin ylimielisesti: "Jaaha, siis juorulehti!"

Niinpä sitten vaihdoimme mielipiteitä Hymystä. Sanoessani Hymyn sivistävän ihmisiä paremmin ymmärtämään toisiaan vastasi nuorimies: "Säälin teitä jos Hymy teitä sivistää. Minua se ei ainakaan sivistä". Se oli mielestäni aika omalaatuista lehdenmyyntiä. ☐

Iris Saltmark,
Tukholma

kysy mitä haluat - hymylehti vastaa

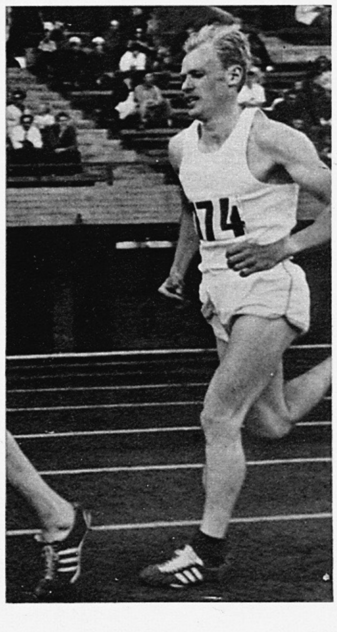
Koonnut: TIMO SUOSTE

Tähän osastoon tarkoitetut kysymykset lähetetään osoitteella: Hymylehti, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus 'Kysy mitä haluat'. Kysymykset voidaan julkaista nimimerkein varustettuina, mutta kirjoittajan on ilmoitettava oikea nimensä ja osoitteensa, jotka jäävät vain toimituksen tietoon.

KYSYMYS: **Tunnin juoksussa noteerataan maailmanennätykset, mutta onko kukaan koskaan yrittänyt, kuinka pitkälle ihminen pystyy juoksemaan vuorokaudessa?**

Maratonjuoksija

VASTAUS: Pisin tunnettu ja tarkistettu, yhden vuorokauden kuluessa juostu matka on 256,4 kilometriä. Juoksija oli eteläafrikkalainen W a l l y H. H a y w a r d, joka antoi tämän näytteen kestävyydestään 20.—21. 11. 1953 Motspurin puistossa Surreyssä Englannissa. Hayward, joka tuolloin oli 45-vuotias, laihtui juoksun aikana 3,1 kiloa, vaikka nauttikin välipaloiksi 16 kananmunaa ja 900 grammaa sokeria. Matka vastaa runsasta kuutta maratonjuoksua.

KYSYMYS: **Kuinka sekoitetaan Bonnie and Clyde -niminen juoma?**

Kimaran ystävä

VASTAUS: Juoma, joka on ristitty samannimisen elokuvan mukaan, ei kuulu klassillisten sekoitusten joukkoon, joten tarveaineet ja sekoitussuhteet saattavat vaihdella baarimestarin mukaan. Tavallinen sekoitus on kuitenkin 4 senttilitraa giniä ja 2 senttilitraa Parfait d'amour -nimistä likööriä sekä soodavettä maun mukaan. Jääkuutiot tai -murska ja sitruunan viipale kuuluvat nekin kuvaan.

KYSYMYS: **Tuleeko suomalaisesta naisesta automaattisesti Ruotsin kansalainen, kun hän menee naimisiin ruotsalaisen miehen kanssa?**

Morsian

VASTAUS: Ei tule. Normaalisti Ruotsin kansalaisuuden saa vasta oleskeltuaan 7 vuotta maassa, mutta muista Pohjoismaista kotoisin olevat sekä ruotsalaisen kanssa naimisiin menneet ovat sikäli erikoisasemassa, että heihin sovelletaan lyhyempää maassa oleskeluaikaa.

KYSYMYS: **Koska termospullo on keksitty?**

Kinastellut

VASTAUS: Englantilainen S i r J a m e s D e w a r keksi vuonna 1899 ns. Dewar-pullon, jota voidaan pitää termospullon edeltäjänä.

KYSYMYS: Koska Albania katkaisi lopullisesti suhteensa Neuvostoliittoon? Kuuluuko maa Yhdistyneisiin Kansakuntiin?
Matkalle aikova

VASTAUS: Diplomaattiset suhteet Albanian ja Neuvostoliiton välillä katkesivat joulukuussa 1961. Albaniasta tuli YK:n jäsenvaltio vuonna 1955.

KYSYMYS: Minkä tähden miesten kurkussa olevaa kyhmyä nimitetään aataminomenaksi?
Eeva

VASTAUS: Nimitys on peräisin käsityksestä, jonka mukaan osa kielletystä hedelmästä takertui kiinni Aatamin kaulaan. Kyhmy on kurkunpään kilpirusto.

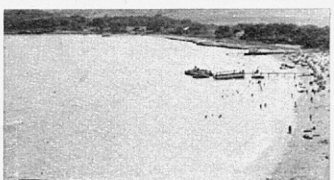
KYSYMYS: Onko konsertteja lupa äänittää nauhurilla, jos ei aio käyttää nauhoitusta kaupalliseen tarkoitukseen, vaan ainoastaan yksityiskäyttöön?
Pekka K.

VASTAUS: Radiosta ja televisiosta saa vapaasti nauhoittaa musiikkia omaa käyttöään varten, mutta jos aiotte nauhoittaa konserttitilaisuudessa, jonne peritään pääsymaksu, on syytä hankkia etukäteen lupa konsertin järjestäjältä.

KYSYMYS: Kuinka syvältä se vetypommi löydettiin, jonka amerikkalaiset nostivat muutama vuosi sitten Espanjan rannikon ulkopuolelta?
Sammakkomies

VASTAUS: Vetypommi, joka hukkui mereen syöksyneestä B-52 pommikoneesta, nostettiin 868 metrin syvyydestä. Pommin paino oli 1 270 kiloa.

Pommin hukkuminen ja nostotoimenpiteet vuonna 1966 herättivät suunnatonta huomiota kaikkialla maailmassa. Nostotyöt kestivät kaikkiaan lähes kolme kuukautta ja maksoivat ennätysmäisen 30 miljoonan dollarin summan. Pommi onnistuttiin nostamaan kaapelein ohjatulla tutkimussukellusveneellä ja nostotöihin osallistui USA:n laivastosta 18 alusta ja 2 200 hengen miehistö.

KYSYMYS: Missä Euroopan maassa oli ensimmäisenä käytössä väritelevisio?
Kiinnostunut

VASTAUS: Väritelevisio otettiin käyttöön Englannissa, Ranskassa, Länsi-Saksassa ja Neuvostoliitossa kaikissa samana vuonna eli 1967.

KYSYMYS: Mitä sana vermutti tarkoittaa?
Dry Martini

VASTAUS: Tunnettu alkoholipitoinen juoma vermutti on saanut nimensä saksankielisestä, koiruohoa tarkoittavasta sanasta Wermut. Hallitseva mauste viinissä on juuri koiruoho, mutta valmistajan reseptistä riippuen se sisältää muitakin mausteita, mm. kanelia.

KYSYMYS: Kuinka pitkä on miehen ja vastaavasti naisen virtsaputki?
Vedonlyönti

VASTAUS: Pituus virtsarakon alimmasta osasta virtsaputken suuhun on miehillä noin 20 senttiä ja naisilla vain noin 6 senttiä.

KYSYMYS: Mitkä tunnetut alkuaineet esiintyvät kaasun muodossa?
Kemian harrastaja

VASTAUS: Yksitoista alkuainetta esiintyy normaalisti kaasun muodossa. Ne ovat vety, happi, typpi, kloori, fluori, helium, neon, argon, krypton, xenan ja

ä eli-
ositel-
itamii-
ja jois-
oka-ai-

yrkytys

nolem-
a mm.

pinaatista, punakaalista ja nokkosista. Vitamiinit muodostuvat normaalisti suolessa, mutta niitä valmistetaan myös synteettisesti. K-vitamiini on välttämätöntä veren hyytymiselle. Oireina sen puuttumisesta ovat juuri verenvuodot.

KYSYMYS: Mitä tarkoittaa lentämisen yhteydessä käytetty Machin luku? Onko Mach mahdollisesti jonkun henkilön nimi?
Pilotiksi aikova

VASTAUS: Machin luku ilmaisee jonkin esineen ja äänen nopeuden välisen suhteen. Machin luku 1,0 vastaa siis suunnilleen äänen nopeutta eli tarkemmin sanoen 1 224,67 km/t merenpinnassa ja +15 C°:n lämpötilassa. Käytännöllisistä syistä sitä kuitenkin pidetään vakiona eli 1 047,76 km/t stratosfäärissä, mikä puolestaan tarkoittaa yli 11 000 metrin korkeutta maanpinnasta lukien.

Suhdelukua käytti ensimmäisen kerran itävaltalainen fyysikko ja filosofi E r n s t M a c h (1838—1916). Lentämiseen sen kuitenkin toi sveitsiläinen professori A c h e r e r.

KYSYMYS: Kuinka monta 'maitokäytävää' naisen rinnassa on?
Imettävä äiti

VASTAUS: Rintarauhasessa on parisenkymmentä 'ulosmenotietä', jotka päättyvät nänniin. Vierottamisen tapahduttua sulkeutuu rauhanen, missä äidinmaito muodostuu.

KYSYMYS: Tiedustelemme kohteliaimmin, mitkä viikonpäivät olivat 16. 7. 1904 ja 30. 8. 1901?
Sisarukset

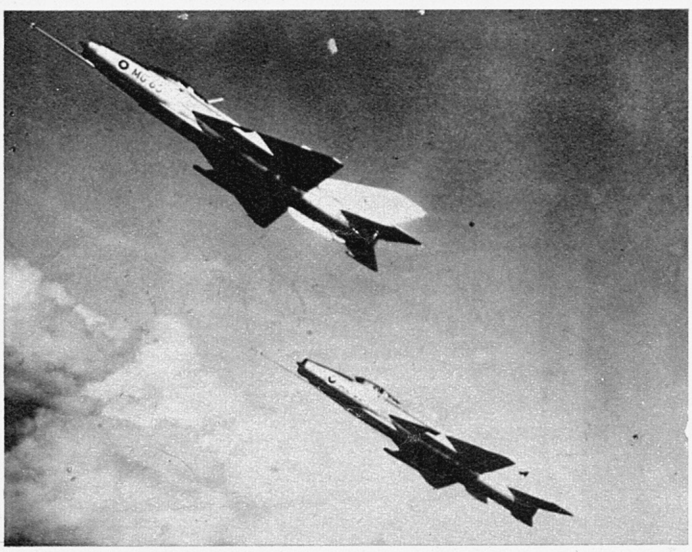
VASTAUS: Lauantai ja perjantai.

KYSYMYS: Mikä matkustaja-alus lasketaan nykyään maailman suurimmaksi? Haluaisin tiedot myös sen pituudesta, leveydestä ja nopeudesta.
Merimies

VASTAUS: 83 673 bruttorekisteritonnin Queen Elisabeth on nykyään maailman suurin matkustaja-alus. Aikaisemmin tämä arvo kuului ranskalaiselle 86 469 bruttorekisteritonnin Normandielle, joka kuitenkin on rakennettu uudelleen ja tunnetaan nimellä USS Lafayette.

Queen Elisabeth on 314,24 metriä pitkä (pituudessa sen voittaa France-niminen alus 315,5 metrillään) ja 36,14 metriä leveä. Matkanopeudeksi ilmoitetaan 28,5 solmua. Alus valmistui vuonna 1940, ja kuriositeetin vuoksi voidaan mainita, että Queen Elisabeth on varustettu maailman voimakkaimmilla laivasireeneillä. Ääni kuuluu 16—17 kilometrin päähän ilman vahvistinlaitteita, jotka taas pidentävät matkan kymmenkertaiseksi.

Jack London
24 loisteliasta osaa
Ensimmäisen osan saatte ILMAISEKSI näytteeksi velvoituksitta
Auringon Poika
Etelämeren auringon alla
Kultaa ja kuntoa
Ihmissyöjien saarilla
Jeri
Jerin veli
Kuunlaakso I—II
Klondyken kuningas I—II
Merisusi I—II
Tähtivaeltaja I—II
Martin Eden I—II
Elsinoren kapina
Erämaa kutsuu
Susikoira
Kulkurielämää
Lumikenttien tytär I—II
The Assassination Bureau Ltd.
Tuulen lailla, luontevalla kirjoittamistyylillään Jack Londonista tuli kirjallisen vallankumouksen edustaja. Hän on teeskentelemätön, suorasukainen, viehättävä ja herkkä huolimatta karusta kasvumaailmastaan. Jokainen luku on kertomistaidon mestarinäyte, täynnä ainutlaatuisen rikasta ja jännittävää elämää. Tämän nerokkaan kirjailijan esittämistapa kiehtoo vaativintakin lukijaa. Luonnonkuvaukset saavat matkustamishalun pulppuamaan. Kertomuksissa on idylliä, on rakkautta ja vihaa, ystävyyttä ja vihamielisyyttä — ja samalla verratonta huumoria!
Kulkija ja akateemikko, astianpesijä ja purjehtija. Hänen taistelunsa elämästä luonnonvoimia ja nälkää vastaan, hänen elämänsä erämaassa, hänen kertomuksensa ihmisistä ja eläimistä tulevat aina säilymään.
ILMAISEKSI lahja Teille!
Ensimmäisen osan lähetämme Teille ilmaiseksi, jotta tutustuisitte Jack Londoniin. Tämä kirjalahja ei velvoita Teitä ostamaan koko sarjaa. Lähettäkää tilauskuponki jo tänään.

Leppävirran kunnanhallituksen munaus on esimerkki siitä kuinka

KALKKIPÄÄT VAINOAVAT NUORISOA

Kalkkipäät. Todella. Kun he tekopyhästi ovat huolissaan että nuoriso on kadulla, he nostavat varsinaisen metelin silloin kun nuoriso siirtyy pois kadulta. He ryhtyvät juoruilemaan viinankäytöstä. Ja seksistä. Ennen kaikkea seksistä. He hullaantuvat nuorison (kuvitellusta) vapaudesta ja ryhtyvät sitä estämään. He juoruilevat siitä mistä heillä itsellään on puute. Näin kävi Leppävirralla, Nuorison tiedotuskeskuksen kesäleirillä. Hymylehden edustajakin vieraili leirillä elokuussa. Siinä toivossa, etteivät samanlaiset vainot toistuisi enää tulevana kesänä.

Teksti: OSMO LAHDENPERÄ Kuvat: PEKKA KUPARINEN

KÄÄNNÄ

KALKKIPÄÄT VAINOAVAT...

Leppävirran kunnanhallitus näyttää tehneen melkoisen munauksen. Ei ihme jos kunnansihteeri Korpelainen otti ja puuskahti: — Olen piruuntunut koko hommaan!

On hänellä aihettakin piruuntua. Korpelainen nimittäin esitteli kunnanhallitukselle Riihirannan tyhjän kansakoulun vuokraamisen kesäksi Nuorison tiedotuskeskukselle. Ja kun huhut ja metelit alkoivat, hän sai syyt niskoilleen.

Kohun aloitti Varkauden Lehti, jonka toimittajat kävivät Tiedotuskeskuksen kesäleirillä ja pusersivat sensaatiojutun. Sen mukaan lapsia houkutellaan leirille vapaalla seksillä ja tietysti alkoholilla. Sen lisäksi koulutetut maailmanparantajat huolehtivat heidän aivopesemisestään oikeaan oppiin.

Muut lehdet tulivat mukaan ja virsi oli sama.

Kunnanhallitus hätääntyi ja teki päätöksen vuokrasopimuksen keskeyttämisestä puolta kuukautta sovittua aikaisemmin. Perusteluna oli huoneenvuokralain rikkominen (epäsiisteys) ja se että koulu tarvittiin kansalaisopistolle.

* * *

Riihirannan kansakoulua ympäröivät laajat viljapellot, järvi on vieressä. Kesäpaikaksi mitä kauneinta.

TV kakkosen pojat olivat ehtineet viittä minuuttia meitä ennen ja pistäneet leiriläiset pelaamaan lentopalloa. Portailla istuksi tyttöjä ja poikia.

Yhtään parittelevaa paria ei ollut näkyvissä, viinapullotkin oli ehditty siivota pois ja vetää punalippu alas salosta. Olivatpa ovelia pirut.

L e e v i L e h t o, Tuomas Anhavan suosiossa oleva nuori runoilija, tuli juttelemaan. Irstaasti kylpytakissa ja ihan edesmenneen kumouspäällikkö Che Guevaran näköisenä.

Hänen puheisiin osannevat lukijat tietysti suhtautua varauksellisesti:

— Nuorison tiedotuskeskus on perustettu kaksi vuotta sitten jakamaan koululaisille sitä tietoutta mitä koulusta ei vielä saa. Takana ovat lähinnä yksityiset henkilöt, mm. Teiniliiton ja Suomen Ylioppilaskuntien Liiton piiristä. Toimimme valtion avun turvin, viime vuonna saimme 6 000 mk, tänä vuonna 14 000 mk.

— Meillä ei ole yhteistyötä minkään puolueen kanssa.

— Näkyvin toiminta on kesäleiri, joka eroaa tavallisista leireistä esim. siinä että tämä on auki koko kesän, tänne saa tulla kuka haluaa ja olla niin kauan kuin huvittaa, toiminta on spontaania, nuorilla on täysi sananvalta, yleiskokous on päättävin elin, yöhiljaisuuksia ynnä muita ei vihelletä, kukin ymmärtää itse että melu häiritsee nukkumista.

Summerhilliläisen kasvatuksen tuulet siis puhaltavat, ja sehän tiedetään mitä siitä tulee: kieroutuneita henkilöitä jotka kieltäytyvät tappamasta lähimmäisiään ja nylkemästä ystäviään putipuhtaiksi. Yhteiskuntakelvottomia kansalaisia.

* * *

Myös P a u l i i n a M u r t o, 18, ylettömän paheellisen näköinen tytöntyllerö, kuten kuvista näkyy, tuli valehtelemaan päin naamaa. Hän tuli tunnetuksi julkaisemalla muutaman vuoden ikäisenä laajan novellin Pentti Holapan Ajankohta-lehdessä.

— Varkauden Lehden jutun jälkeen huhut lähtivät kiertämään kylällä. Uuden Suomen toimittaja tuli paikalle, hiippaili ympäriinsä ja kyseli kaikilta että kenenkäs kanssa sä makasit viime yönä. Yksi tyttö suuttui ja ryhtyi kuulustelemaan että onkos sulla sitten avioliiton ulkopuolisia suhteita.

— Leirin kirjahyllyyn ne kurkisteli myös ja kirjoittivat ettei siellä muuta olekaan kuin vasemmistolaista propagandaa. Ei pidä paikkaansa. Siellä on tasapuolisesti myös Yhdysvaltain tiedotuspalvelun materiaalia. Meille tulee kaikki ne lehdet joilta olemme saaneet vapaakappaleet. Meillä on myös kaikkien puolueiden ohjelmat.

— Kunnanhallitus on höpöttänyt epäsiisteydestä ja sirpistä ja vasarasta. Me siivoamme täällä joka päivä, se on aamulla ensimmäisenä ohjelmassa ruokailun jälkeen. Ullakolta löysimme vanhaa romua ja järjestimme siitä Suomi-näyttelyn. Työkaluosastolle pistimme ristiin sirpin ja vasaran. Kunnanisillä ei ole huumorintajua.

— Luentojen aiheina ovat olleet mm. tiedonvälityksen ja yhdyskuntasuunnittelun ongelmat, saastumista pohdimme yhden viikon.

Telkkarin mies tuli naapurista jossa hän oli käynyt kyselemässä mielipiteitä leiristä.

— Mitä sanoivat?

— Että hyvin viehättäviä, sympaattisia ja auttavaisia nuoria ne ovat!

Syvä helpotuksen huokaus taivutti koivun larvan.

* * *

Leiriläisten keski-ikä oli 18 vuotta. Kesän aikana leirillä kävi tuhatkunta vierailijaa. Nyt oli paikalla viitisenkymmentä, puolet tyttöjä, puolet poikia. Suurin osa lähikaupungeista.

P i r j o S u m m a r i, 18, oli tullut Helsingistä. Hän on työssä, — "hoidan yhtä lasta".

— Tupakoiminen on kielletty niissä huoneissa jotka ovat itse asiasta päättäneet, sanoi Pirjo. — Alkoholia täällä ei juuri näy, mitä nyt joskus mietoa viiniä. Mutta viikonloppuisin ei yhteisestä sopimuksesta käytetä sitäkään, koska tänne silloin tulee ympäristöstä ihmisiä dokaamaan.

— Seksi täällä ei yksinkertaisesti onnistu, yhteismajoituksen vuoksi. Ei voi. Ja metsässä taas on kusiaisia.

Pauliina Murto: — Tää on hirvittävän seksuaalikielteinen paikka. Tää jotenkin nostaa vastuuntuntoa, tuntuisi sopimattomalta alkaa iskemään. Yhteismajoituskin estää.

— Ja kuinka me voisimme olla seksuaalimyönteisiä kun meidät on kasvatettu niin kuin on. Me voimme vain tiedostaa. Ehkä omista lapsistamme tulee toisenlaisia. Se on kuitenkin edistystä ettei me enää hihitellä.

Hurjat huhut saivat paikkakuntalaiset liikkeelle. He tulivat viikonloppuisin taksilla paikalle koskispullo päässä ja toinen taskussa. Heidän mekastuksestaan leiriläiset saivat syyt niskoilleen.

— Ykskin 60-vuotias äijä tuli täyskännissä ja kyseli jokaiselta, että saaks täältä naista ja lähetääks naimaan. Kun sanoimme että se jolta se paraillaan kysyy, sattuu olemaan poika, se jokelsi ettei sillä ole väliä!

Kun seksiä ei leirillä nimenomaisesti kielletä, siitä kuvitellaan ettei ne muuta teekään. Seksi on keski-ikäisten ongelma. Kun he ajattelevat leiriä jossa viettää kesäänsä yhteismajoituksessa 17

Katsokaa tätä kuvaa tarkkaan, ja kertokaa sitten mikä tekee P a u l i i n a M u r t o -nimisen tytön seksuaalisen ja poliittisen näköiseksi. Kertokaa se hänelle.

Ja parvekkeella seisoo L e e v i I I N a p o l e o n L e h t o, runoilija Herran Työnantajan armottomuudesta, Nuorison tiedotuskeskuksen valvova silmä.

—18 ikäisiä tyttöjä ja poikia, joilla on kauneutta ja potenssia, mielikuvitus alkaa lentää varsin yksipuolista rataa.

Kuten on kauniisti sanottu, heissä juurettomuus ja tyhjyys on syrjäyttänyt nuoruuden idealismin.

* * *

Liberaalien Olli J. Ojanen on puhunut asiasta suorat sanat:

— Karvapääkansa on kokenut kovia aikoja jo toista vuotta, eikä mikään vielä viittaa tilanteen paranemiseen. Opetusministeriöllä olisi töitä.

— On tosiasia että nuoriso käyttää alkoholia. Sen tietävät kaikki muut paitsi opettajat ja lehtimiehet. Julkisuudessa nimittäin. Kokoomuksen nuoret käyttävät alkoholia jäsenhankintamenetelmänä, kaupallisilla tanssipaikoilla rällätään vapaasti. Näihin ei vahingossakaan puututa julkisuudessa, kohottaahan nuorisoa nylkevä huviteollisuus kansantuotetta.

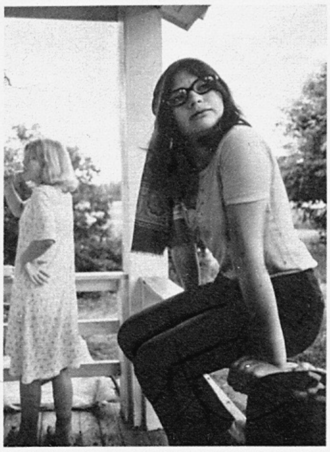
— On valitettavaa että niin suuri osa tiedotusvälineistä antaa etusijan näille myrkynkylväjille ja aiheuttaa siten kasvavia vaikeuksia ikäryhmien välille ja maan nuorisopolitiikalle.

Seinäjoelta kotoisin oleva Jorma Luhta, 19, joka liikuskeli leirillä pitkäputkisen kameran kanssa ja jota kai siitä syystä kutsuttiin Suopoksi, totesi:

— Ihmettelen kuinka tämmönen pikkuinen, kiltti ja viaton joukko saa noin paljon kohua aikaan!

— Kun useita nuoria nukkuu samassa huoneessa siskonpetillä, aiheuttaa se vanhemmissa sydämentykytyksiä ja saa kalkkipäiden mielikuvituksen lentämään...

Helsinkiläinen Pirjo Summari, 18, on niin hyvännäköinen tyttö, ettei ihme jos keski-ikäiset innostuivat kuvittelemaan että seksi ja vasemmistolainen politiikka ovat yhtä ja samaa synnillisyyttä.

Kunnansihteeri Korpelainen, SosDem, on samanhenkisten kyläläisten mielestä joutunut suotta kalkkipäisten kunnanisien painostamaksi.

Raija Ojala: — Ei uskois että me ollaan niin pahoja. Talon töhrimisestä on syytetty, mutta kaikki ne töhräykset on lapuilla ja kiinnitetty ilmoitustauluille.

Kun istuin yhdessä luokkahuoneessa lattiaa peittävien muovipatjojen seassa, uskoin helposti Pauliina Murron sanat, että tämä on hirvittävän seksuaalikielteinen paikka. Jopa tympeyteen asti kielteinen.

Kuopiolainen Ari Savojoki, 18, joka tuli leiriltä autossamme Leppävirralle, kertoi viihtyneensä huomattavasti paremmin kuin rippikoululeirillä mutta valitteli vain ihmissuhteiden pinnallisuutta. Luennoilla jaettava tieto ei niinkään kiinnosta, se menee monilta yli.

— Mutta vapaus on hyvä asia eikä sitä ole käytetty väärin.

* * *

Leppävirta on voimakkaasti uskonnollista, jopa herännäistä seutua. Ja agraarista. Perinnäiset arvot istuvat kuin täi tervassa. Valtuustosuhteet ovat 19—12 ei-sosialististen puolueiden hyväksi, hallituksessa 5—3.

Hallituksen kokouksessa Tauno Laukkarinen (Kepu) ehdotti Nuorison tiedotuskeskuksen vuokrasopimuksen irtisanomista, Risto Mäkelä (Kok) ja Kusti Laitinen (Kepu) kannattivat ehdotusta.

Matti Huovinen (SDP) ehdotti päätöksen siirtämistä seuraavaan kokoukseen, Veikko Laitinen (SKDL) kannatti.

Aarno Kolari (Kepu) ehdotti äänestämistä, päätetäänkö asiasta tässä kokouksessa vai ei. Erkki Pelkonen (Kepu) kannatti.

Äänestettiin. Irtisanomisesta päätettiin. Matti Huovinen (SDP) pyysi kirjaamaan pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä: koska ei ollut riittävästi pystytty perustelemaan koululle käyttötarvetta, päätöstä olisi pitänyt siirtää.

Kuten sanottu, hallitus perusteli päätöstään huoneenvuokralain nojalla. Mutta se syyllistyi itse vuokralain rikkomiseen jättämällä huomioimatta yhden kuukauden irtisanomisajan.

Leppävirran kunnanhallituksen päätös oli laiton.

— Mutta päätöksiähän voidaan aina tehdä, sanoi kunnansihteeri Korpelainen (SDP).

Korpelainen kertoi, että vaikka hänellä oli parhaat suhteet Nuorison tiedotuskeskuksen leiriin, hän on sittenkin pettynyt:

— Toiminta ei vastannut odotuksiani, luulin että se on järjestäytynyttä eikä perustu noin selvään johtajattomuuteen, anarkiaan. Heidän olisi pitänyt noudattaa ympäristön normeja. Kun tytöt ja pojat nukkuvat yhdessä, se ottaa täkäläiseen kaksinaismoraaliin.

* * *

Leppävirran tapauksen on sanottu liittyvän siihen poliittisten vainojen sarjaan, jotka vaalien jälkeen on käynnistetty. Ainakin se on osoitus täydellisestä ymmärtämättömyydestä tämänlaatuista nuorisotoimintaa kohtaan.

Johtajattomuus, johon Korpelainen viittasi negatiivisessa mielessä, on juuri koko leirin perusidea. Se on demokraattista vapautta, asioista päättävät yleiskokouksissa kaikki eivätkä vain muutamat johtajat.

Syytös epäsiisteydestä tuntuu myös tekaistulta. Koulu on vanha ja rähjäinen, ei sitä siistiksi saisikaan. Ja leiriläiset siivosivat yhteisvoimin joka aamu!

Yhtä näennäinen on kunnanhallituksen perustelu, että koulu tarvitaan kansalaisopiston käyttöön. Kukaan ei tiennyt suuntiakaan, milloin opisto pitäisi aloittaa!

Kunnanhallitus lensi Varkauden Lehden ja samankaltaisten virittämään lankaan. Se teki epäitsenäisen, tekopyhän ja pelokkaan päätöksen.

Seksi- ja viinahuhujen levittelijöihin sopii kuin nyrkki paskaan tämä omaperäinen lause: siitä puhe mistä puute! Mutta omia himoja ei pitäisi sijoittaa nuorisoon, liki lapsiin, eikä varsinkaan sellaiseen nuorisoon joka vakavasti pyrkii perehtymään yhteiskunnallisiin ja maailmanlaajuisiin ongelmiin, hankkimaan oma-aloitteisesti tietoa jota heidän koulunsa salaa edelleenkin.

Joka tietoa lisää, se tuskaa vähentää. □

NYT EDULLISIN EHDOIN PERUUKKI

NYT VOITTE ITSE TODETA MITEN KAUNIISTI CHARM-PERUUKKI SOPII TEILLE!

Kaunis kampaus todistaa kantajansa hyvästä mausta ja tyylitajusta. CHARM-peruukin avulla olette aina kauniisti kammattu, aina edustuskunnossa, aina valmis lähtemään ulos — yhtä moitteettoman tyylikkäänä. CHARM-peruukki maksaa vain 78,— ja se on aitoa luonnonhiusta. Se on valmiiksi rullattu, voitte ottaa sen heti käyttöön.

NYT VAIN
33,-
KÄSIRAHALLA

CHARM KOKOPERUUKKI

sekä juhla- että arkikäyttöön.
Hiusten pituus 10—15 cm, paino 125 g.

TILAUSKUPONKI

FAMILLE, BOX 25115, Helsinki 25

Lähettäkää minulle oheisen hiussuortuvan värinen CHARM-kokoperuukki käteisellä 78 mk tai 33 mk käsirahalla ja 15 mk kuukausierin. Vaihto- ja palautusoikeus 8 vrk. **Käteisalennus 5 %.** Myynti Ruotsiin vain käteisellä.

☐ osamaksulla ☐ käteisellä

Nimi ______________________

Osoite ______________________

Postitoimipaikka ______________________

Ammatti ______________________

Synt.aika ______________________

Allekirjoitus ______________________
(Mikäli tilaaja on alaikäinen, vanhempien allekirjoitus) · Hymy 10/70

HUOM!

Mikäli postitatte tilauskupongin 5 päivän kuluessa saatte palkinnoksi nopeasta toiminnastanne **arvokkaan yllätyslahjan!** Jos päätätte pitää peruukin, saatte yllätyslahjan aivan ilmaiseksi!

8 vuorokauden vaihto- ja palautusoikeus

FAMILLE
BOX 25115
Helsinki 25

MYYMÄLÄT:

- Uudenmaankatu 2
- City Center, Marmorikuja
- Mannerheimintie 118
  puhelin 410 064

HUOM! Muistakaa liittää värimalli hiuksistanne tilauksen mukaan!

Tarjolla oli koko maailma

SISKO KREKU HALUSI SUOMEEN

EPÄSUOSITUIN SUOMALAINEN -KILPAILUN PALKINTOMATKA

Niistä tuhansista vastauksista, jotka äänestyskilpailu epäsuosituimmasta suomalaisesta keräsi, oli arvelumme mukaan Sisko Krekun vastaus ainoa, jossa haluttiin pientä kiertomatkaa Suomessa.
Havaiji, Bahama, Thaimaa, Intia, Espanja, Kreikka . . . Kaikki maailman maat olisivat olleet tarjolla, mutta rouva Kreku totesi: Oma maa mansikka, muu maa mustikka.
Yllättävällä matkapyynnöllä oli selvät perusteet, ja käytiinhän sitä ulkomaillakin. Krekut matkasivat kotiin, Pajalaan Ruotsin puolelle, Tukholman kautta.

Teksti: IRIS TUUNAINEN ja ERKKI PETMAN
Kuvat: JUKKA KUUSISTO

Sisko Kreku, 44-vuotias viiden lapsen äiti, sai tiedon voitostaan aprillipäivänä. Aluksi hänen oli vaikeata uskoa sitä, että häntä kerrankin oli onni potkaissut, mutta uskottavahan se oli kun kerran oli lehteen niin painettu ja kun siitä kirjeessäkin ilmoitettiin.

"...olen haaveillut monesti, että kun pääsis lentosin Rovaniemeltä Poriin... kun olis ollut matka kahdelle nii oisi saanut tehdä myöhästyneen häämatkan samalla kertaa... meillä on poika hukkunut Tukholmassa 1965, ja ollaan puhuttu, että pääsispä kerran käymään hukkumispaikalla..."

Näin kirjoitti Sisko Kreku vastaukseksi kirjeeseen, jolla tiedustelimme, milloin ja minne hän haluaisi matkansa suunnata. Hän ei pyydä oikeastaan mitään, esittää vain vaatimattomia haaveitaan. Ruoveden reittiä hän oli toivonut jo epäsuosituinta suomalaista äänestäessään, joten kaikki muu voisi olla ihan niin kuin me haluaisimme vain järjestää.

Ei tullutkaan yhteistä häämatkaa

Krekujen talo Pajalassa, 9 000 asukkaan keskuksessa, on vaaleankeltainen. Kirkon vieressä, helposti löydettävissä niin kuin rouva Kreku kirjoittikin. Tulimme sinä aamuna jo aikaisin, sillä ajattelimme perheen potevan matkakuumetta.

Laskimme väärin, sillä Krekut olivat vasta heränneet. Karl Kreku oli tosin jo ehtinyt kauppaan, mutta muut olivat vasta pukeutumispuuhissa. Pakatut laukut sentään kertoivat matkan olevan käsillä.

Sisko ja Karl Kreku ovat olleet naimisissa jo 16 vuotta. Heillä on viisi yhteistä lasta, 1 tyttö ja 4 poikaa. Karl Krekulla on edellisestä avioliitostaan ollut kymmenen lasta, joista kolme paloi talon mukana jo aivan pieninä ja kaksi on tapaturmaisesti hukkunut. Muut lapset ovat jo maailmalla, sillä vaikka Karl Kreku onkin elinvoimaisen näköinen mies, on hänellä ikää jo 66 vuotta.

▶ Rovaniemellä noustiin koneeseen. Manne eläissään ensimmäistä, Sisko Kreku toista kertaa.

Sisko Kreku on syntyjään Ruovedeltä, mistä hän kaksikymmentä vuotta sitten siirtyi Ruotsin puolelle hotellialalle. Jossakin elämänsä vaiheessa hän joutui Pajalaan, tapasi Karl Krekun ja meni naimisiin. Hän on yleisesti ottaen tyytyväinen elämäänsä, vaikka se välillä onkin köyhää, sillä pohjoisessa ei tahdo työtä riittää.

Kaikki Krekut puhuvat suomea, vaikka asuvatkin Ruotsin puolella. Pojilta se käy hiukan kankeasti, mutta ymmärrettävästi kuitenkin. Pajalassa ei kuuleman mukaan ole muuta kuin muutamia täysin uhmikkoruotsalaisia. Niinkuin nimikin — Pajala — kertoo, ovat suomalaiset sitä kansoittamassa.

Sisko Kreku kirjoitti kirjeessään, että hän mielellään näyttäisi miehelleen Suomea, tämä kun ei ole koskaan käynyt Rovaniemeä etelämmmäs

KÄÄNNÄ

Palapaistia
viidessä minuutissa.
Tölkistä.
Maistakaa!
Maistakaa ja nauttikaa. Antakaa vieraittennekin nauttia. Palapaistia. Ja lihapullia, perunoita, kaalikääryleitä, kalaa, lihaa, vihanneksia, makkaraa ja keittoja. Valmiiksi kypsennettyinä. Lisäätte vain mausteet ja höysteet. Maistakaa vielä kerran: kahvia, kaakaota, kakkuja, mehuja . . .
Ja muistakaa: valmista viidessä minuutissa.
Varma mikä tölkkivarma.
Oy G.W.SOHLBERG Ab
Avataan kätevästi (kädenkäänteessä)

SISKO KREKU HALUSI...

mässä. Lupasimme heille sen myöhästyneen häämatkan, mutta kohtalo puuttui asioihin jälleen kerran niin, ettei Karl Kreku nähnyt tänäkään kesänä maatamme. Naapuri, jonka piti tulla huolehtimaan lapsista ja talosta, joutui sairauden takia perumaan lupauksensa, ja koska uutta luotettavaa vahtia ei saatu tilalle, ei herra Kreku suostunut lähtemään, vaan mukaan lähti 11-vuotias Manne, joka jo aamulla oli ehtinyt itkeä pienen itkun, kun äiti aikoi ottaa esikoisen mukaansa.

Mäntyranta on mukava mies

— Miehelle on jäänyt kauhu siitä tulipalosta missä ne lapset meni. Ei se luota vieraille taloa ja lapsia, sanoi rva Kreku, kun ajoimme Pajalasta kohti Pellon rajanylityspaikkaa.

— Tässä Pellon tulliasemalla se on ollut se Mäntyranta työssä. Mukava mies se on, aina yhtä mukava kaikille. Juttelee ja naureskelee aina. Tuttu mies se on, usein olen tästä yli mennyt.

— Katos Manne, Pohjolan valkoinen kaupunki on tuolla! osoitti hän pojalleen, kun Ounasjoen mutkan kierrettyämme näimme Rovaniemen.

Rovaniemellä Sisko Krekulla oli serkku, jonka luona hän kävi visiitillä. Hän tuntuu olevan sukurakas ihminen, ja sukua puolestaan on siellä ja täällä. Hänellä on suunnaton määrä juttuja tutuista ja hiukan tuntemattomistakin, joita hän on elämänsä varrella tavannut. Hänen tietonsa Suomen tapahtumista olivat niinikään tuoreita, sillä hän lukee joka aamu huolellisesti lehdet läpi. Sitä paitsi hän on onnistunut melkein joka vuosi tekemään matkan Poriin, vanhempiensa luokse, joten tuntuma kotimaahan on säilynyt hyvänä.

Rovaniemeltä lensimme sitten Tampereelle, jossa niinikään vierailtiin tuttujen luona. Lentäminen sai Mannen silmät pyöreiksi — ihmetyksestä lähinnä, sillä eihän poika toki pelännyt.

Jossakin vaiheessa ehdittiin mukaan Tampereen kaupungin järjestämälle kiertoajelulle, jossa kuuli ja näki kaiken.

— Selväsanaisia tyttöjä nuo oppaat! totesi rva Kreku.

Ja illalla oli sitten se kesäteatteri, tottakai. Pyynikillä näyteltiin "Mustalaisoperettia", josta Sisko Kreku ei sanonut muuta kuin että kyllä sillä Sylvi Salosella on sitten aina semmoisia rooleja, joissa se on vähän omituinen.

Seuraavan päivän Ruoveden reitti oli rouva Krekun odottama tapahtuma — varsinainen matkakohde. Hän tapasi tuttuja laivureita, lapsuudenaikaisia tuttavia ja näki tuttuja maisemia. Kuusi tuntia menneisyydessä sai hänet melkein kyyneliin. Matka Virroilta Poriin sujuikin menneiden muisteloissa ja kesäisten maisemien ihailussa. Manne sensijaan oli saanut raitis-ilmamyrkytyksen ja nukkui koko ajomatkan ajan.

Kotona Porissa, vanhempien kodissa, oli äiti vastassa. Reilun viikon loma oli alkamassa.

Tukholmaan

Sisko Krekun usko uniin on horjumaton. Uni oli tekijä, joka sai hänet valitsemaan Tukholman yhdeksi matkansa etapiksi.

Hän näki viitisen vuotta sitten unen, jossa hänelle näytettiin perheen parikymmenvuotias poika Per Henrik hukkuneena. Pari viikkoa unensa jälkeen Sisko Kreku sai kuulla, että Per Henrik oli hukkunut Tukholmassa. Viisi nuorta miestä, Per Henrik heidän joukossaan, oli lähtenyt kolmen hengen moottoriveneellä tansseihin. Vene oli kaatunut ristiaallokossa. Muut pelastuivat, Per Henrik ei.

Nuorukaisen ruumista ei koskaan löydetty. Tuossa unessa rouva Kreku oli kuitenkin nähnyt sen sijaintipaikan: Poika makaa kahdeksan metrin päässä lastaus-

KÄÄNNÄ

OUFIRI-TUOTTEET
ONNENANNE – TUKENANNE

KAUNIIT JA SOPUSUHTAISESTI KEHITTYNEET RINNAT

OUFIRI-POVI

Teidän on vain täytettävä allaoleva kuponki.

Jo 10 päivän OUFIRI-hoidon jälkeen näkyvät ensimmäiset hämmästyttävät tulokset ja kiinteä, sopusuhtainen, puhdaslinjainen povi kehittyy uskomattoman lyhyessä ajassa!

Mikä on OUFIRI?

Se on erään amerikkalaisen kasvitieteilijän tekemä ihmeellisen löydön ja tieteen viimeisten saavutusten yhteistulos. OUFIRI on eksoottinen tuote jonka valmistaja on tunnettu pariisilainen biologinen tutkimuslaboratorio G. C. JUMER.

Se on täysin vaaraton terveydelle (ei sisällä hormonivalmisteita eikä allergisoivia aineita). OUFIRI-tuotteet ovat mannermaisen lääkärikunnan tuntemia ja arvostamia. Siksi voimme taata Teille suurenmoisen poven muutamassa viikossa. Mainittakoon, että niinä kolmena vuotena, joina **Suomessa** on myyty OUFIRIA, on tyytyväinen asiakaspiirimme kasvamistaan kasvanut! Teidän tarvitsee vain lähettää meille kuponki ja merkitä siihen haluatteko kehittää, kiinteyttää vai pienentää rintojanne.

OUFIRI-EPIL

IHANTEELLINEN IHOKARVOJEN POISTOAINE, JOKA SÄÄNNÖLLISESTI KÄYTETTYNÄ LYHYESSÄ AJASSA HÄVITTÄÄ IHOKARVAT LOPULLISESTI KASVOISTA TAI MISTÄ KEHONOSASTA TAHANSA.

Pitkäaikaisten kokeilujen jälkeen on Jumer-laboratorion Pariisissa onnistunut kehittää aivan uudenlainen ihokarvojen poistoaine. Se poistaa ihokarvat vaivattomasti hetkessä, on todella hajuton eikä ärsytä herkintäkään ihoa.

Sen vuoksi sitä voidaan käyttää myös kasvoihin. Parasta kuitenkin on, että muutaman käytön jälkeen OUFIRI-EPIL estää lopullisesti karvojen kasvamisen, sillä se hävittää myös ihokarvojen juuret.

OUFIRI-EPIL valmistetaan lääketieteellisen johdon ja valvonnan alaisena ja on ehdottomasti vaaratonta.

Pyytäkää alla olevalla kupongilla tarkemmat tiedot takuista ym.

KAUNISTUKAA laihtumalla

OUFIRI-SVELT

Kaksivaikutteinen laihdutusvoide, joka samalla kiinteyttää kudoksia.

"Oufiri Svelt" on tehokas laihdutus- ja kudosten kiinteyttämisvoide. Kuten kaikki Oufiri tuotteet se on anallerginen ja testattu Pariisin Keskussairaalassa.

- Iholle siveltynä se poistaa ylimääräiset rasvakeräytymät ja palauttaa samalla ihon luonnollisen kiinteyden ja joustavuuden. Se hävittää "appelsiininkuoriihon".
- Se on välttämätön täydennys lääkärin valvomaan tai omin päin tapahtuvaan laihdutukseen, sillä se poistaa kudosten velttouden ja kaikki nopeasta laihtumisesta aiheutuvat rasituksen ja väsymyksen merkit.
- **Jo ensimmäiset käyttökerrat antavat näkyviä tuloksia. 10 päivän koehoito meidän riskillämme saa Teidät vakuuttumaan!**

Leikataan tai jäljennetään

S. D. M. O. Bulevardi 6 Helsinki 12

Pyydän lähettämään ILMAISEKSI ja mihinkään sitoutumatta selostukset ja täydellistä menetelmää koskevan koetarjouksen (rasti a.o. ruutuun)

poven ☐ kehittämiseksi ☐ kiinteyttämiseksi ☐ pienentämiseksi
☐ OUFIRI-EPIL tuotteista ☐ OUFIRI-SVELT tuotteista
Oheistan vastaustanne varten 80 p postimerkin.

Nimi: ....

Osoite: ....

HUOM! Kaikki kirjeet ja lähetykset suljettuja ja ilman tuntomerkkejä

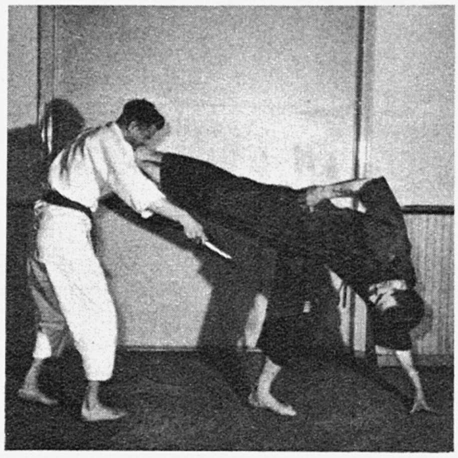
Hymy

ÄLKÄÄ ANTAKO PELOTELLA ITSEÄNNE

MUUTTAKAA KÄTENNE RÄJÄHTÄVIKSI PUOLUSTUSASEIKSI

"ASEETON ITSEPUOLUSTUS"

opettaa Teidät helposti ja vaivattomasti voittamaan vahvimmankin kimppuunkävijän

Wallace W. Reumann (oikealla) harjoituksessa.

Ruumiinvoimat eivät ole tarpeen! Tämä menetelmä, joka sisältää Jiu-Jitsun, Karaten, Yawaran, amerikkalaisen vapaapainin ja monen muun enemmän tai vähemmän tunnetun itsepuolustusmenetelmän tehokkaimmat otteet, näyttää, miten voitte silmänräpäyksessä muuttaa ruumiinne mahtavaksi taistelukoneeksi. Teitä ei nujerreta puukon, nyrkkiraudan eikä ampuma-aseen avulla, kahden tai useammankin lurjuksen yllättävä hyökkäys kääntyy muutamalla taitavalla otteella hyökkääjien silmittömäksi paoksi, eikä Teitä päästä yllättämään takaapäinkään!

Tämän menetelmän on kehittänyt amerikkalainen asiantuntija **Wallace W. Reumann**, joka itse on neljännen asteen mustan vyön mestari, tutkimalla ei vain kirjoista vaan myös käytännössä kaikkia tunnettuja ja salaisia itsepuolustusmenetelmiä, niin itä- kuin länsimaisiakin, ja ottamalla huomioon toisessa maailmansodassa Koreassa ja Vietnamissa saadut kokemukset. Wallace on toiminut taistelutaidon opettajana poliisikouluissa, merijalkaväen koulutusleireillä ja keskuksissa, joissa on koulutettu amerikkalaisia kommandosotilaita tehtäviin, joista lehdet vaikenevat.

240 oikeata valokuvaa, helppotajuinen, ytimekäs teksti opettaa Teidät hämmästyttävän lyhyessä ajassa

- muuttamaan 16 ruumiinosaanne pelottaviksi aseiksi
- riisumaan päällekarkaajan hengenvaarallisista aseista
- kohdistamaan puolustusotteenne vastustajan 27 elintärkeään kohtaan
- torjumaan kuristusotteen edestä tai takaa
- vapautumaan syli-, käsivarsi- ja muista otteista
- osumaan vastustajan hermokeskuksiin ja lamauttamaan hänet y.m., y.m., y.m.

Nyt Teillä on tilaisuus oppia koko menetelmä viidessä illassa kotonanne ja saada siitä turva loppuiäksenne. KAIKKI TÄMÄ ILMAN MITÄÄN RISKIÄ.

KAHDEN VIIKON KOEAIKA. Ellette kahden viikon koeajan jälkeen ole tyytyväinen uusiin taitoihinne — lähettäkää käsikirja takaisin ja palautamme sen hinnan Teille viipymättä.

SUOMEN UNILAB, Bulevardi 6, Helsinki 12

Lähettäkää minulle mahdollisimman pian käsikirja ASEETON ITSEPUOLUSTUS ehdolla, että jollen ole siihen täysin tyytyväinen, saan kahden viikon kuluessa postittamisesta palauttaa sen, jolloin maksatte sen hinnan minulle viipymättä takaisin. **Sitoudun milloinkaan** olemaan käyttämättä menetelmää muuhun kuin itseni tai läheisteni puolustamiseen. Käsikirjan hinnan 16 mk ☐ lähetän ohessa ☐ olen maksanut ps.tilillenne n:o 74570 ☐ maksan postiennakolla, jolloin osallistun posti- ja lähetyskuluihin 2 mk:lla.

Nimi ....

Osoite ....

Hymy 10

SISKO KREKU HALUSI...

laiturista, jonka lähellä on mukulakivillä katettu tie tai katu. Tämän vuoksi Sisko Kreku halusi Tukholmaan, saadakseen varmuuden.

Hukkumispaikka selville — risteilyalukseen

Tukholmassa käännyimme merenkulkuviranomaisten puoleen saadaksemme edes summittaisesti selville hukkumispaikan. Pääsimme eteenpäin, sillä selvisi, että tanssipaikka, jonne nuoret olivat olleet matkalla, oli Björknäsissä. Laivareittien risteyspaikkakin löytyi melko pian.

Satamassa meille näytettiin merikortista paikka, jossa saattoi olla sellainen laituri ja sellaista kivetystä kuin Sisko Kreku oli unessaan nähnyt. Paikka oli melko lähellä laivareittien risteystä. Meillä oli nyt osoite. Saatoin Sisko Krekun ja Mannen risteilyalukseen, jonka eräänä pysähdyspaikkana oli Björknäs. Jukka Kuusisto lähti mukaan.

Pois laivasta — mantereelle omin avuin

Jossakin laiturissa Sisko Kre-kun vaisto oli sanonut, että nyt ollaan oikeilla jäljillä. Hän oli hypännyt maihin ja muiden oli pakko seurata perässä. Siitä alkoi varsinainen seikkailu — saaressa johon he jäivät, ei ollut kuin kaksi taloa, laivat poikkesivat siellä harvoin.

Onneksi toisessa talossa oli puhelin. Muuta apua saaresta ei ollut löytynytkään. Ei kuljetusta, ei minkäänlaista osviittaa Per Henrikin hukkumispaikasta. Jukka Kuusisto keksi: taksiveneessä on pelastus!

Paikka kuin unessa — varmuus tuli

Taksivene saattoi pitkän odotuksen jälkeen kolmikon mantereelle. Toden totta, samantapaiseen paikkaan, jollaisen rouva Kreku oli unessaan nähnyt. Siellä oli laituri, kivetty tienpätkä. Sisko Kreku oli saanut mitä oli halunnutkin. Varmuus riitti, sillä pojan löytymisestä ei näin vuosien jälkeen ole toiveita. Hän oli nyt rauhallinen, paljon rauhallisempi kuin oli ollut saapuessamme Ruotsiin. Silloin, Kapellan lähestyessä Kapellskäriä, hän oli ollut malttamaton, vielä tietämätön matkansa tuloksesta.

Gröna Lund ja Skansen toivelistan kärjessä

Tukholma on matkailijalle paljolti samaa kuin Gröna Lund, Skansen, Vasa-museo, Kaupungintalo, Kuninkaanlinna. Paljon erillisiä tunnettuja kohteita suurkaupungin hyörinän keskellä.

Krekut eivät olleet kiinnostuneita museoista. Kuninkaanlinnan, Valtiopäivätalon ja Kaupungintalon osalta riitti heille niiden näkeminen ulkoapäin. Perusteellisemman tutustumisen kohteiksi valittiin näin ollen Gröna Lund ja Skansen.

Minä raukka voin pahoin pienissäkin trilloissa enkä osaa oikein rauhallisena katsella toistenkaan menoa niissä monenlaisissa vempaimissa, joita Gröna Lundin huvipuistossa on. Vaan eipä näyttänyt meno muita rasittavan. Sisko Krekukin istui rattaisiin, jotka suurella nopeudella kiersivät pientä kehää, lennähtivät välillä ilmaan ja läjähtivät jälleen maahan jatkaakseen samaa hullua menoaan. Ja Manne, hän oli jo vuoristoradalla.

Gröna Lund on vaikka mitä ja miten kauan tahansa. Ei ihme että se vetää itsensä kansaa täyteen illasta iltaan.

Keskiviikkomme Tukholmassa oli omistettu puoliksi Skansenille ja puoliksi matkavalmisteluille. Skansenilla oli niin äidistä kuin pojasta hauskinta eläintarha.

Kotimatkan läheisyys alkoi näkyä palkintomatkailijoissa. Liput olivat kunnossa, mutta ovatko ne tallella, matkatavarat ovat jo menossa, ovatko kuitit tallella. Huolehtimista, tarkastamista, sillä junamatka Tukholmasta Haaparannan kautta Pajalaan ei ole tunnin eikä parin juttu. Se kestää lähes vuorokauden.

Varmuus antoi enemmän kuin matka Tahitille

Krekujen matka oli erittäin tavanomainen. Niinpä monet ovatkin ihmetelleet, kuinka joku, joka saisi matkustaa minne tahansa, haluaa Poriin ja Tukholmaan. Ihmettelijät eivät kuitenkaan tienneet Krekujen valinnan painavia syitä. Porissa Sisko Kreku sai päivittäin tavata sairaana olevan vanhan isänsä, Tukholmassa hän sai sielulleen rauhan käytyään Per Henrikin hukkumispaikalla. □

Kassit on pakattu, loma voi alkaa. Karl Kreku jäi talonpitäjäksi, äiti ja Manne lähtivät pitkälle kierrokselle.

OPEL on luokkaa ylempänä

MANTA

OPEL MANTA

UUSI KUUMA EUROOPPALAINEN

Eleganssia ja suorituskykyä viidelle

Opel Mantan idea perustuu eurooppalaiseen autonrakennustaitoon: silmiähivelevän elegantti matkailuauto urheiluhenkisille. Pitkänokkaisen korin matalat ja leveät linjat kertovat voimasta ja suorituskyvystä.
Opel Manta on saanut nimensä Manta-rauskusta. Tässä merien mustassa kuninkaassa on alkukantaista voimaa ja kauneutta.
Samaa tarjoaa Teille maanteillä Opel Manta.

Mukavuutta viidelle

Opel Manta tarjoaa ylelliset tilat koko perheelle. Pitkätkin matkat sujuvat mukavasti. Nautitte anatomisesti oikein muotoilluista istuimista, jotka voitte säätää lepoasentoon asti.
Nautitte korin ja moottorin tehokkaasta äänenvaimennuksesta, nautitte hyvistä ajo-ominaisuuksista, Mantan suuntavakavuudesta, sen jousituksesta ja tasaisesta kulusta. Nautitte myös turvallisuudesta — Opelin vankka itsekantava kokoteräskori, teräksellä erikoisvahvistettu matkustamo, turvallisuussisustus. Leveät vyörenkaat, tehostetut 2-piirijarrut ja raju suorituskyky antavat varmuutta.

Voimaa viidelle

Opel Manta on sopiva käskettävä Teille, joka olette tottunut käskemään. Elegantin pinnan alla on raakaa voimaa: 92 tai 102 SAE hv — nopeudet 164 ja 170 km/t. Opel Manta on nopea ja ketterä auto, jonka ajo-ominaisuuksille tulette antamaan arvoa.

Tavaratilaa viidelle

Kun auto kuljettaa mukavasti koko perheen, sen täytyy voida kuljettaa myös koko perheen matkatavarat. Opel Mantan tavaratilassa on mittaa kokonaista 575 litraa — uskomattoman paljon kun katselee autoa ulkoa.

Opel Manta on 3 autoa

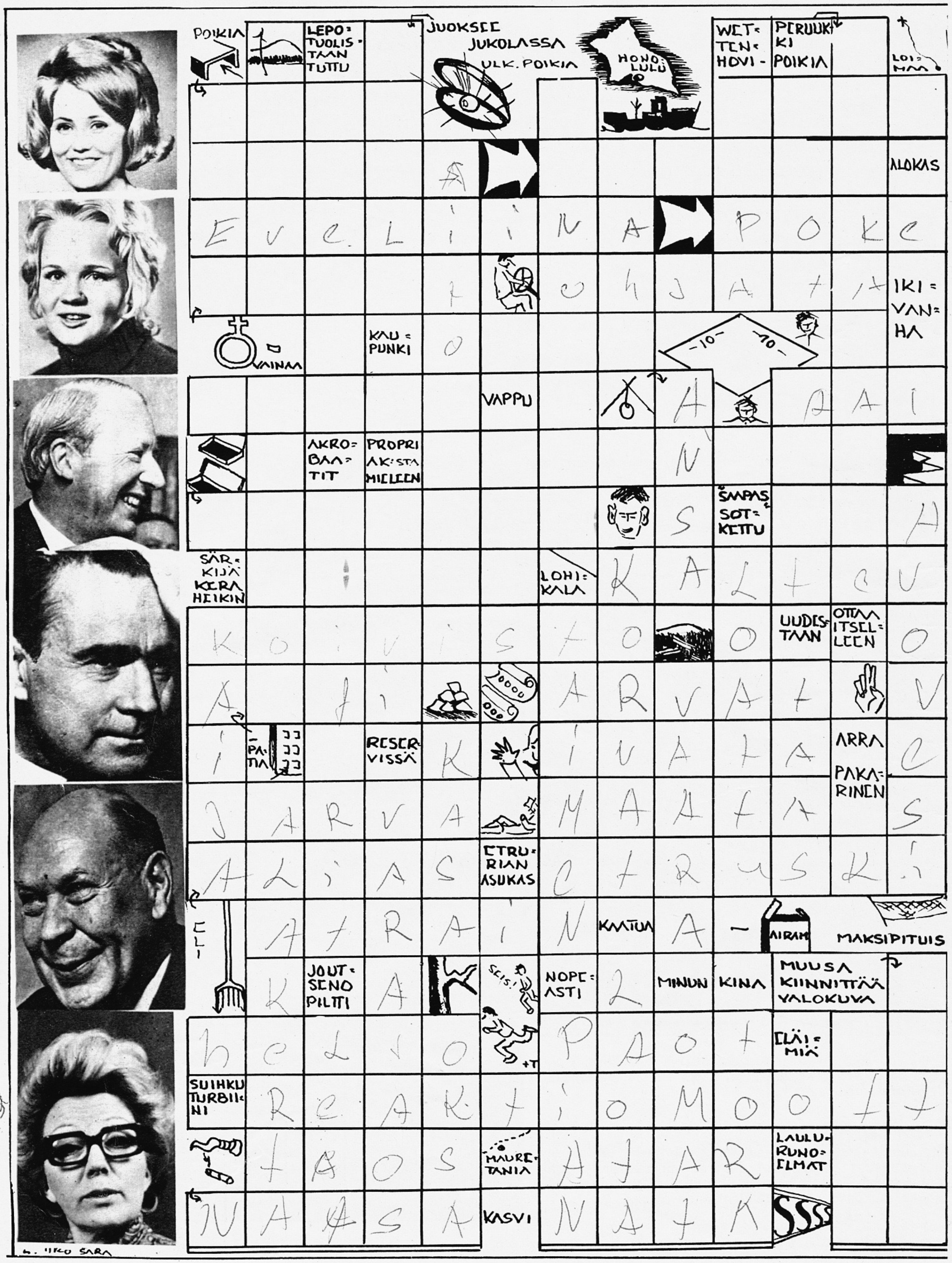
Opel Manta ja Manta Luxus, moottori 1600 S 80 DIN hv/92 SAE hv, nopeus 164 km/t.
Manta Rallye, moottori 1900 S 90 DIN hv/102 SAE hv, nopeus 170 km/t.

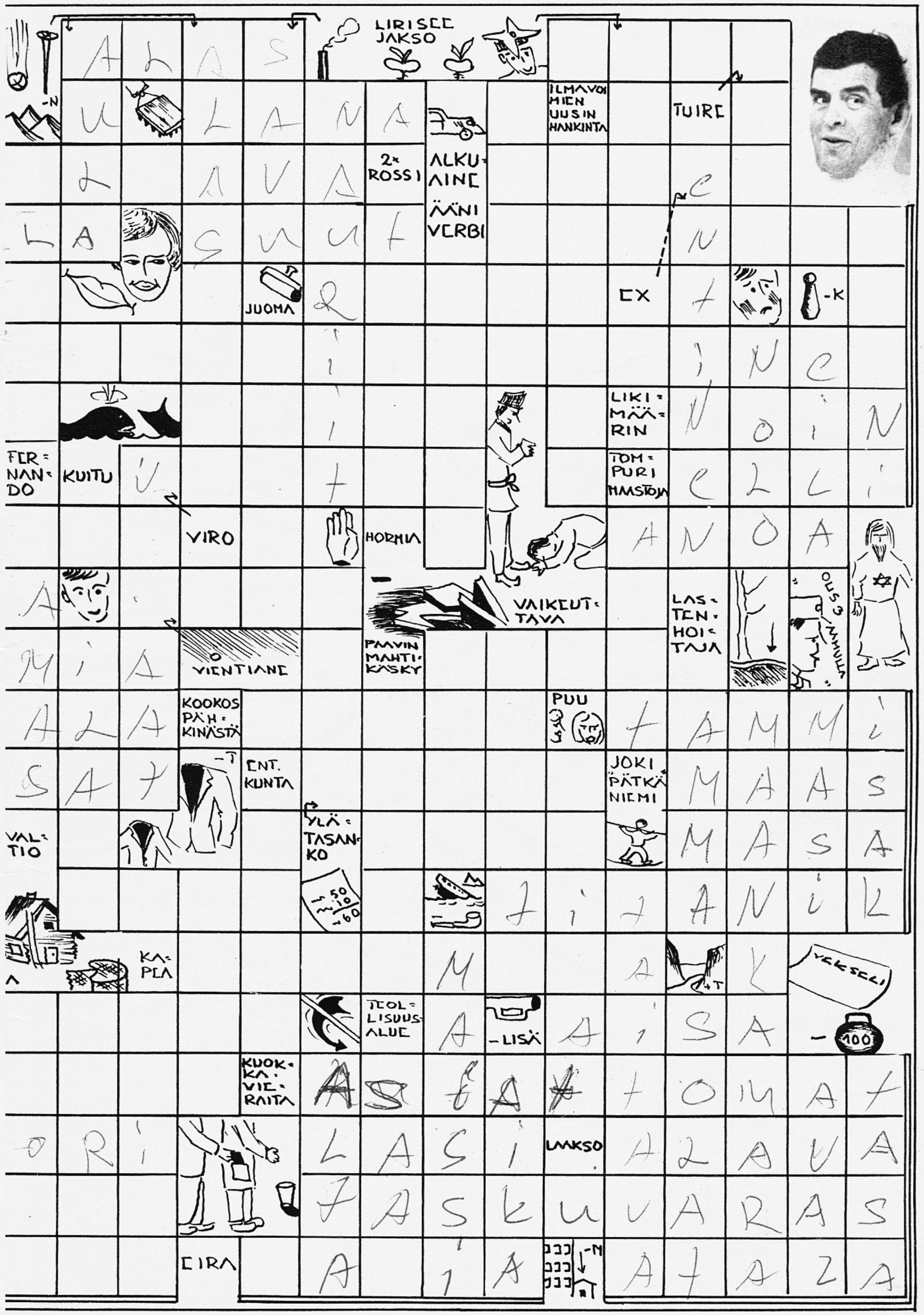

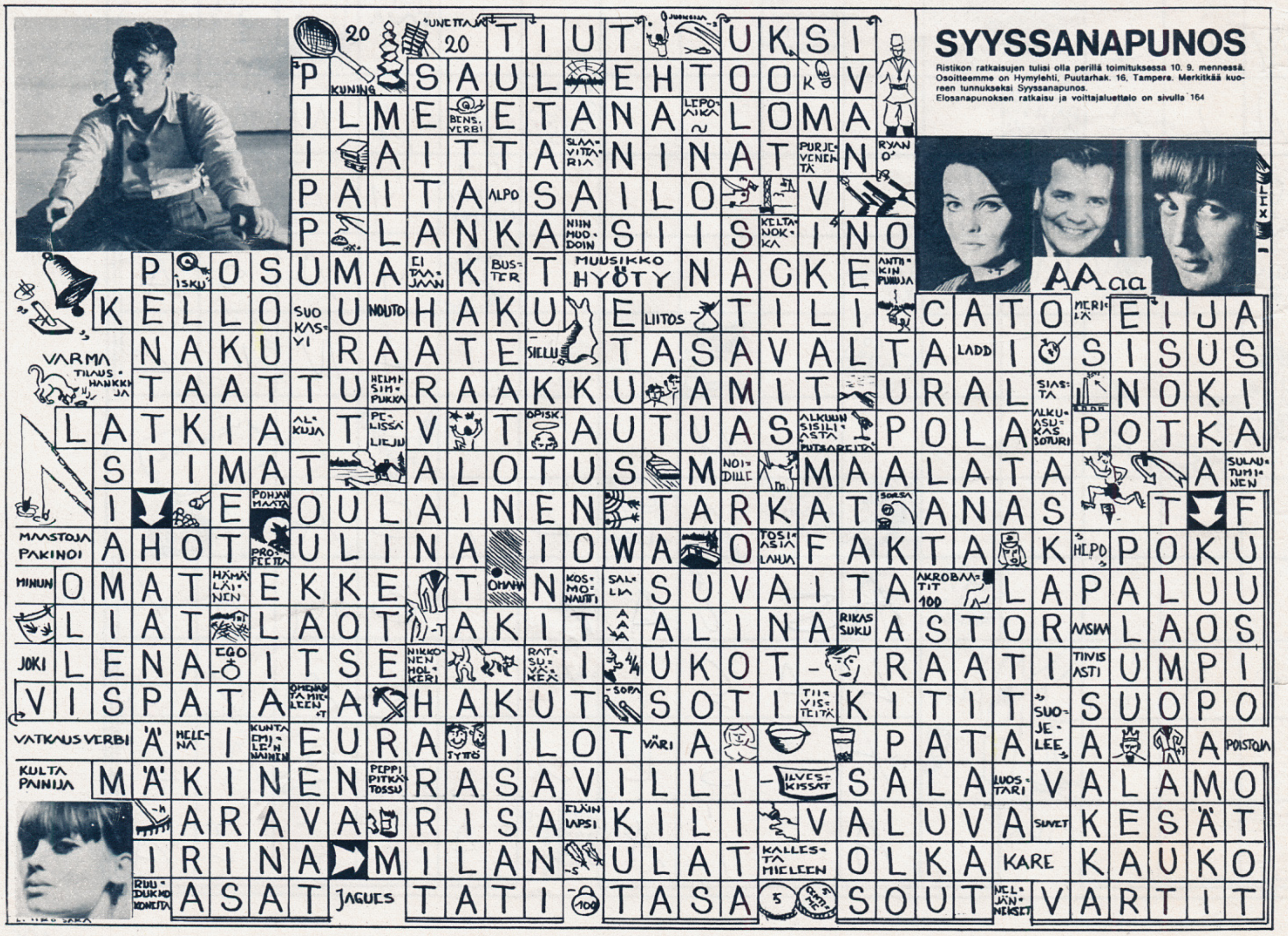
OPEL GM

LOKASANAPUNOS

Lähettäkää vastaukset toimitukseemme osoitteella **HYMYLEHTI**, Puutarhakatu 16, Tampere lokakuun kymmenenteen päivään mennessä. Merkitkää kuoreen tunnukseksi "Lokasanapunos".
Syyssanapunoksen ratkaisu ja voittajaluettelo on sivulla 196.

SYYSSANAPUNOS

Ristikon ratkaisujen tulisi olla perillä toimituksessa 10. 9. mennessä. Osoitteemme on Hymylehti, Puutarhak. 16, Tampere. Merkitkää kuoreen tunnukseksi Syyssanapunos.
Elosanapunoksen ratkaisu ja voittajaluettelo on sivulla 164

Uutuus. Kahvipannu, jonka puhdistatte helposti

(Ja saatte aina hyvää kahvia)

Kun haluatte hyvää kahvia, tarvitsette paitsi mielikahvianne ja raikasta vettä myös **puhtaan** kahvipannun. Puhtaus on kahvin valmistuksessa todella tärkeä seikka: tummaksi pinttyneestä pannusta irtoaa karvasaineita, jotka pilaavat kahvin maun. Alun uudet Matti & Maija kahvipannut ja -kannut on käsitelty kestävällä TEFLON pinnoitteella. Siksi niiden puhdistaminen on uskomattoman helppoa. Matti & Maija kahvipannut ja -kannut ovat myös taloudellisia. Ne lämpenevät nopeasti, sillä ne on tehty alumiinista. Ja ulkopinta on kaunista iskunkestävää emalia. Matti & Maija kahvipannun tai -kannun saatte lähimmästä alan liikkeestä.

Matti & Maija on kodin nykyaikaa. Sarjaan kuuluu myös uunivuoka, kattila, kasari, paistinpannu, vohvelirauta — kaikki TEFLON pinnoitettuja ja emaloituja. Matti & Maija on myös piparikko, leipälaatikko, keittiövaaka, termoskannu, pöytä- ja vihannesmylly. Viisi iloista väriä. Moderniin kotiin.

OY ALU AB JÄRVENPÄÄ FINLAND
ALU

—SEK—

Onnellisuustesti no 10

Upo tekee tänään ihmisiä onnellisemmiksi. Esimerkiksi maailman suurimpana mankelinvalmistajana.

Tutkikaa, onko Teidän vaimonne onnellinen.

Valitkaa koehetkeksi mahdollisimman arkipäiväinen päivä.

Päivä, jona vaimonne valmistautuu pyykin mankelointiin.

Osoittakaa vaimollenne kesken kaiken hiukkasen hellyyttä ja katsokaa, kuinka hän siihen suhtautuu.

Onnellinen vaimo tulee siitä vain onnellisemmaksi.

Onneton voi heittää pyyhkeen vasten kasvojanne.

Jos näin käy, Teidän on syytä pysähtyä miettimään asioita.

Esimerkiksi Upon uutta sähkömankelia, joka on maailman suurimman mankelin-valmistajan viimeisin sana.

Joka on käyntiääneltään maan hiljaisin kotimankeli.

Joka on ainoa mankeli, jossa telojen avautuminen ja puristuminen tapahtuu täysin automaattisesti. Patentoidusti.

Jossa on pyykkiä rasittamaton 350 kilon mankelointivoima.

Jossa on maailman yksinkertaisin ja kevein käyttömekanismi.

Joka on jo lastenkin tähden täysin suojattu alta ja takaa.

Ja jossa on myös uusi jalusta.

Vaimonne voi tulla onnelliseksi monella tavalla ja monista pienistä asioista.

Emmekä me halua hetkeäkään epäillä Teidän merkitystänne asiassa.

Haluaisimme vain hiukan tasoittaa tietänne.

Kansainvälinen

UPO

ARSKA KÄVI VIHILLÄ

Teksti: IRIS TUUNAINEN Kuvat: REINO KAIVOLA

Syyskuun kymmenentenä päivänä, kello 15 vihittiin Mustion pienessä kirkossa avioliittoon suunnittelupäällikkö Aarre Elo ja lentoemäntä Outi Sorsa. Häissä oli läsnä vain pieni joukko omaisia ja ystäviä — sekä Hymylehden edustajat. Valitettavasti kutsumattomina, mutta Arskan kunniaksi on sanottava, että hän jaksoi hymyillä valokuvaajalle.

Aarre Elo ja hänen nuorikkonsa Outi onnistuivat viimeiseen asti pitämään seurustelunsa salassa. Minkäänlaiset huhut eivät olleet heidän romanssistaan kertoneet — kukaan ei tiennyt mitään. Kuitenkin olimme läsnä häissä, kutsumattomina ja varsin vähän toivottuina vieraina.

Mutta onnellisen ihmisen on helppo hymyillä, sen sain huomata, kun Aarre Elo talutti vaimoaan kohti kirkon ulko-ovea. Hän jaksoi hymyillä valokuvaajalle, jonka läsnäolo oli varmasti yllätys, ja nuorikko, jolle ei jäänyt minkäänlaista tilaisuutta hitaasti totuttautua "julkkiksen" asemaan, hymyili hänkin. Ja kun onnellinen mieliala häissä on niin tarttuvaa, hymyilin minäkin. Ne olivat oikein mukavat häät.

Pastori puhui nuorille yllätyksestä. Hän itse sanoi, ettei se ehkä ollut paras mahdollinen hääpuheen teema, mutta tässä tapauksessa se oli tullut hänen mieleensä. Ehkä hänkin muisti kaksi vuotta sitten tapahtuneen auto-onnettomuuden, jossa Aarre Elo menetti vaimonsa Anjan, loukkaantui itsekin pahasti, mutta jossa molemmat lapset säilyivät vammoitta. Se oli ikävä tapaus ja varmasti vaikea kestää. Kaikki tuijottivat ja etsivät jonkinlaisia (kuka minkäkinlaisia) ilmeitä Arskan kasvoilta. Mutta kaksi vuotta on mennyt, uusi yllätys Outin muodossa on elämässä, ja yl-

Jatkuu sivulla 205

TEHKÄÄ SE NYT

JA OSTAKAA KERRALLA KUNNON KELLO tai aito kultakoru!

— tarkastakaapa, mitä pystymme Teille vielä tarjoamaan ilmaisena kaupanpäällisenä — se on MARKKINOIDEN PARASTA!
Meiltä voitte ostaa aina — joko käteisellä tai osamaksulla, ja ostittepa kellon tai korun, — Te saatte upean ILMAIS-LAHJAN sekä kaupan päätteeksi arvokkaan KAUPANPÄÄLLISEN. Turvallisuutenne takeeksi 1 v. Takuu/Kellovakuutus (3,—), Teillä on täysi palautusoikeus meidän kustannuksellamme, jolloin saatte rahanne heti takaisin! SWISSKELLOT on palvellut asiakkaitaan postitse jo yli 10 v. ajan — se kertoo saamastamme luottamuksesta ja suosiosta. Nyt tarjotut kellot ovat varustettu "SWISS-MADE" ankkurikoneistolla, ne ovat parhaat mahdolliset, kultakorut ovat hyvin viimeisteltyjä ja kiilloitettuja — laadusta emme ole tinkineet! Hintamme ovat tunnetusti edulliset, ne ovat valmiita netto-hintoja, eli alennukset jo pois-laskettuna! Valitkaa omanne — tilatkaa jo tänään; olette taatusti tyytyväinen!

Tilatkaa tästä – teette parhaan ostoksen!

Te saatte:

1. LAATUTAVARAA EDULLISIMPAAN HINTAAN!
2. ILMAIS-LAHJAN KIITOKSENA NOPEASTA TILAUKSESTA KOKO TÄMÄN KUUKAUDEN AJAN "KINKKUVEITSI — HAARUKKA-sarjan" (ruostumatonta terästä).
3. KAUPANPÄÄLLISENÄ VALITSEMANNE MARKKINOIDEN PARAS KAUPANPÄÄLLINEN: no 1. 14 kar. kokokult. "RUUSU" korvakorut. no 2. 14 kar. kult. miesten onyx-kivisormus. no 3. 14 kar. naisten s. aquamarin kivisormus. no 4. 14 kar. kult/hop. Kalvosinnapit. no 5. 14 kar. kult. Bismarck-kultaketju. no 6. 14 kar. kult. HELMI-ketju vilj. helmin. No 7. ARVOKAS HERÄTYSKELLO!

NÄIN EDULLISEN TARJOUKSEN TEKEE MAHDOLLISEKSI LISÄÄNTYVÄ KYSYNTÄ SEKÄ SUUR-OSTOMME — KAIKKI NYT TEIDÄN EDUKSENNE!

KULTAKORUJA:

no 2014-P, Uutuus sormus 14 kar. kultaa, jossa moniviisteinen hyvä pyöreä korukivi, s. aquamarin, s. valkospinelli valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 1816-S, Naisten 14 kar. sormus-uutuus soikealla kivellä, valittavana samat kuin yllä + savukvartsi, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 28/R, 14 kar. Sormus-uutuus, soikealla s. aquamarin tai valkospinelli kivellä, mk 129:— ja 15:—/kk-erät.

no 1000, Uutuus-Kalvosinnapit, **kokokultaiset** ja kaksiuloitteiset, meillä tämän mallin yksinmyyntioikeus, paino yli 10 gr. **vain mk 149:—** ja 22:—kk-erät.

no 2012, 14 kar. kult. KORVAKORUT Ø 12 mm korukivillä, kuten yllä sormuksissa, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 605, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on briljantti-hiottu 5 pointin timantti istutettuna valkokultaan, ainoastaan mk 159:— ja 22:—/kk-erät.
no 610, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on 10 pointin briljantti-hiottu timantti istutettuna valkokultaan, vain mk 248:— ja 27:—/kk-erät.

X-LENKKI RANNEKETJUT, se on menestys ja muoti Ruotsissa, nyt myös saatavana Suomessa ja **täyttä 14 kar. kultaa:**
no X-65, lev. n. 6 mm **vain** mk **139:-** ja 15:- kk-erät.
no X-90, lev. n. 9 mm **vain** mk **199:-** ja 22:- kk-erät.
no 2620, bismarck-**KAULAKETJU,** 14 kar. jousi- tai kotelolukko keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva, pituus n. **430 mm,** vain mk 139:— ja 22:—/kk-erät.

RANNERENKAAT: 14 kar. kultaa, varm. lukko vitjoilla, Flacca tai puolipyöreä malli: FL = flacca ja PP = puolipyöreä.

no 1305,	lev. 5 mm,	**Flacca,**	mk 129:—	15:—/kk.
no 208,	lev. 8 mm,	**Fl/PP,**	mk 137:—	15:—/kk.
no 210,	lev. 10 mm,	**FL/PP,**	mk 158:—	22:—/kk.
no 212,	lev. 12 mm,	**FL/PP,**	mk 165:—	22:—/kk.
no 214,	lev. 14 mm,	**FL/PP,**	mk 193:—	27:—/kk.

NAISTEN KELLOT:

no 333, 17 kiv. AS-ankkurikoneistolla oleva sievä naisten kultadoublekello vesitiiviinä, sama laatu kuin miestenkin malleissa, vahva ja tarkka jokapäiväiseen käyttöön, vain mk 89:— ja 15:—/kk-erät.

no 7630, 17 kiv. Eta-ankkurikoneistolla oleva siro naisten juhla-kello, safiirihiottulasi, kultadoubleeta, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi jne. vain mk 104:— ja 15:—/kk-erät.

no 7640, samantapainen kuin 7630 jossa siis safiirihiottu lasi, mutta kehys on täyttä 18 kar. KULTAA, silti hinta vain mk 152:— ja 22:—/kk-erät.

no 8310, 21 kiv. Eta-koneistolla oleva upea naisten kultadoublekello, jossa vesitiivis kehys, keskisek. osoitin, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi, vain mk 117:— ja 15:—/kk-erät.

MIESTEN KELLOT:

no 2500, UUTUUS! — superautomaatti, upea JALOTERÄSKEHYS jossa venyvä HYVÄ sport-metalliranneke. Voitte uida ja saunoa tämä kello ranteessanne, sitä ei tarvitse itse vetää — se osoittaa Teille tarkan ajan sekä kk:n päivät! 25 kiv. Eta-koneisto parhaimmillaan. Norm. hinta mk 244:— — nyt Teille vain 178:— ja 22:—/kk-erät.

no 926, 21 kiv. MIEHEN KELLO, jonka koneisto on idioottivarma, se on A-laatua. Profectuskehys on vesitiivis ja nykyaikaisesti muotoiltu. Incabloc-iskusuoja, antimagn. kestojousi, värillinen taulu, — silti hinta vain mk 98:— ja 15:—/kk-erät.

no 898, 17 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa lisänä päivyri, maailmanaikarengas, jota voi käyttää ns. aikarenkaana ajanottoa varten, 6 ilm.k. erikoisvesitiivis kehys, pimeässä voimakkaana loistava, "tropic" ranneke, erikoishintaan mk 119:— ja 15:—/kk-erät.

no 512, 25 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa aikarengas ajanottoa varten, kalenteri-automaattina, itsevetävä ETA-koneisto, laatu kuten 898, hinta vain mk 149:— ja 22:—/kk-erät.

no 8108, 25 kiv. upea Kalenteriautomaatti, **vesitiivis** jaloteräskehys, joka on suunniteltu hyvin käteensopivaksi — parannettu nelikulmainen muoto, todella upea itsevetävä herrasmiehen kello, ja laatu on tunnettua Felca-laatua, hinta mk 198:— ja 22:—/kk-erät.

no 8508, sama kultadoubleisena, hinta sama!

no 8522, 25 kiv. kaksois-automaatti kultadoubleisena, itsevetävä koneisto **kuulalaakerilla!** Incabloc, antimagn. kestojousi jne. — osoittaa Teille sekä kk:n että viikon päivän, vesitiivis, mk 198:— ja 22:—/kk-erät.

no 3021, 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **itsevetävä kalenteri-automaatti** kk-päivyrillä, kultadoubleeta, vesitiivis jne. vain mk 142:— ja 22:—/kk-erät.

no 893, 21 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu "kalenterikello" **päivän muotia,** vesitiivis kromikuori, incabloc, antimagn. kestojousi, vaihtaa aina uuden päivän automaattisesti — **kello joka huomataan,** myös itsevalaiseva vain mk 108:— ja kk-erät 15:—.

no 5893, sama kello kultadoubleisena, hinta mk 112:— ja 15:—/kk-erät.

SWISSKELLOT

Box 10164
Helsinki 10
Kalevank. 20
puh. 60 22 42

nimi selvästi

synt.aika kirjoilla

osoite tarkasti

Lähettäkää heti esine no ...... mk .... Tilaan **käteisellä** ja saan 10 % **käteisalennuksen** — osamaksulla = käsiraha ja kk-erät jolloin käsiraha on aina ostoksen **osasuoritus. Ilmais-lahjana** saan upean **kinkkuveitsi-haarukka** -sarjan ja valitsen kaupanpäällisiksi esineen no ...... koko ...... **No 7. ARVOKAS HERÄTYSKELLO**

no 5, n. 5 mm lev. Bismarck. no 6. kult. HELMI-ketju vilj. helmi

TILATKAA HETI MIKÄ TAHANSA KELLO tai KORU!

— nyt saatte ne meiltä melkein PUOLI-ILMAISEKSI!

● **Bismarck**-ranneketjut ns. **raskas**-malli, kaikki kotelolukolla 14 kar. no **155,** leveys n. 5,5 mm, mk **103:—** kk-erät mk 15:—.
no **165,** leveys n. 6,5 mm, mk **145:—** kk-erät mk 23:—.
no **185,** leveys n. 8,5 mm, mk **169:—** kk-erät mk 23:—.
Rannerenkaat, puolipyöreä tai Flacca malli, varmuuslukko vitjoilla, 14 kar. no **8,** lev. 8 mm, mk **135:—** kk-erät mk 23:—.
no **10,** lev. 10 mm, mk **149:—** kk-erät mk 23:—.
no **12,** lev. 12 mm, **165:—** kk-erät mk 23:—.
no **14,** lev. 14 mm, mk **193:—** kk-erät mk 23:—.
no **3262, 14 kar.** Bismarck-kaulaketju, keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva malli, pituus n. 43 cm, jousi- tai kotelolukolla, mk **139:—** ja 23:—/kk-erät.
● **SORMUS-UUTUUDET! 14 kar. kult.** no **157,** komea miesten KIVISORMUS aidolla savukvartsilla, 14 kar. kultaa, mk 139:— ja 15:—/kk-erät.
no **116,** tyylikäs sormus, 14 kar. kultaa, iso Ø 16 mm kivi = s. aquamarin, valkospinelli tai aito savukvartsi, mk 139:— ja 15:—/kk.
no **1216,** 14 kar. kult. kivisormus soikealla s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **114,** 14 kar. kult. kivisormus pyöreällä s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **425,** siro kult. rivisormus Ø 2,5 mm, 4 kpl valkospinelli s. aquamarin tai s. rubiini valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk.
● no **2612,** KORVAKORUT, aidolla savutopaasilla, miellyttävä värisävy! — vain mk **98:—** kk-erät mk 15:—.
● **KALVOSINNAPIT:** 14 kar. kult. no **1007,** kokokultainen, mk **139:—** kk-erät mk 23:—.
no **2506,** aidolla antik. SAVUTOPAASILLA, silti vain mk **128:—** ja 15:—/kk.
no **1406,** nelikulmainen onyx, mk **109:—** kk-erät mk 15:—.
● **NAISTEN KELLOT:**
no **763,** 17 kiv. naisten upea kultadoublekello, todellinen JUHLAKELLO, lisäksi tässä on safiirihiottu lasi, incabloc- antimagn. kestojousi jne., vain mk **104:—** kk-erät mk 15:—.
no **764,** — samantapainen kuin 763, mutta kehys on KULTAA, laatu on sama, hinta mk **149:—** kk-erät mk 23:—.
no **831,** 21 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello kultadoubleisena, on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **117:—** kk-erät mk 15:—.
no **798,** 17 kiv. tyylikäs naistenkello kultadoubleisena, erittäin kestävä sillä se on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc jne. mutta nyt **safiirilasilla,** vain **89:—** kk-erät mk 15:—.
no **72,** 21 kiv. NAISTEN AUTOMAATTINEN KALENTERIKELLO kultad. vesitiivis — uutuus joka vetää itse itsensä, **vain** mk **159:—** ja 23:—/kk.
● **MIESTEN KELLOT:**
no **821,** 17 kiv. AS-koneistolla oleva muodikas kalenterikello kultadoubleisena, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **103:—** kk-erät mk 15:—.
no **925,** — päivän **muotikello,** KALENTERIKELLO kromikuorisena, vain mk **98:—** ja 15:—/kk.
no **919,** 21 kiv. miesten **supermallimme** a-koneistolla, iso puoliteräskehys, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc. jne. vain mk **99:—** kk-erät 15:—.
no **1903,** — samalla koneistolla kuin 919, mutta modernilla kultadoublekuorella, siksi hinta mk **106:—** kk-erät mk 15:—.
no **113,** 17 kiv. AS-koneistolla, joka on A-laatua, siinä on tarkka-rukkaus ns. piquet-jaloteräskehys. Jos haette todella hienoa kelloa jolla on ominaisuuksia, valitkaa tämä, hintakin vain mk **109:—** kk-erät mk 15:—.
no **807,** 25 rubis **kaksois-automaatti** kultadoubleisena, vesitiivis, incabloc antimagn. erikoisjousi, vetää itse itsensä, osoittaa Teille sekä viikon että kk:n päivät — huoleton ajannäyttäjä, nyt **erikoishintaan** Teille: vain mk **159:—** kk-erät mk 23:—
no **909,** Uutuus, **SUKELTAJAKELLO,** miehekäs malli **kalenterilla,** 17 kiv. Profectus-kehys, joka sietää **10 atm.** vettä, voitte saunoa ja uida vapaasti, incabloc, antimagn. Tropic-ranne ja ns. ''aikarengas'' ajanottoa varten, vain mk **119:—** ja 15:—/kk.

Aivan ilmaiseksi – pikapalkinto sekä arvokas kaupanpäällinen!

OIKEIN NOPEASTA TILAUKSESTA TULEE PIKAPALKINTO — ''KINKKUVEITSI & HAARUKKA -SARJA''

(Tällainen sarja on tarpeellinen jokaiseen perheeseen)

Kellomestarit on ollut aina edullisin ja siksi luotettava ''Hovihankkijanne''. Nytkin tarjoamme Teille arvokkaimmat kaupantekijäiset ja rahanarvoisen Pikapalkinnon. Tarjotut kellot ovat kaikki ''Swiss-made-laatua'' ja kultakorut huoliteltua työtä. Harkitseva ja viisas ostaja tilaa Kellomestareilta jo laadunkin takia. Aina nopea ja luotettava palvelu.
Pikapalkinto-etu on voimassa 2 kk:n ajan.
Tilasittepa kellon tai korun, saatte pikapalkintona mainitun ruostumattoman ''kinkkuveitsi & haarukka -yhdistelmän''. Kaupan päätteeksi toimitamme Teille, nyt valitsemanne arvokkaimman kaupanpäällisen. Lähetys tulee Teille postiennakolla käsirahaa vastaan joka on aina ostoksen osasuoritus ja hieman isompi kuin kk-erät. Huomioikaa, että Teidän etunne on täysin turvattu kun teette ostoksenne meiltä. — **1 vuoden TAKUU/ Kellovakuutus (3.—)** sekä **täysi Palautusoikeus!**

TÄMÄN KUUKAUDEN ERIKOISTARJOUKSENA

no **509,** 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **KALENTERI-AUTOMAATTI** nykyaikaisesti muotoiltuna, vaihtaa päivämäärän keskiyöllä automaattisesti — vetää itse itsensä, erikoisjousi, incabloc-iskusuojaus, antimagn., vesitiivis, kultadubléekehys jne. vain mk **139:—**, kk-erät mk 23:— (norm. hinta mk 175:—)

VAIN 139:—

● VALITKAA KAUPANPÄÄLLINEN NÄISTÄ ●

● VALITKAA NYT 14 KAR. KULTAA ●

Hymy 10/70

KELLOMESTARIT — **PIKA-PALKINTO**

Box. 10084 HELSINKI 10 puh. 64 87 91

Lähettäkää allekirjoittaneelle, esine no .... Ø mm .... mk ....

☐ tilaan **käteisellä,** jolloin saan 10 % k a s s a - a l e n n u k s e n !

☐ tilaan osamaksulla, hinnasta maksan vastaanottaessani käsirahan ja sen jälkeen kuukausittain kuten ilmoituksessa on mainittu (tarpeeton teksti yli)

Pikapalkinto-etu on voimassa 2 kk:n ajan.

Ilmaisena KAUPANPÄÄLLISENÄ valitsen esineen no .... Ø mm ....
Jos en ole ostokseeni tyytyväinen, saan maksamani rahat välittömästi takaisin — ja siinä tapauksessa saan pitää PIKAPALKINNON itselläni.

nimi selvästi ....

synt.aika .... kirjoilla ....

osoite ....

PIKAPALKINTO: arvokas KINKKUVEITSI & HAARUKKA yhdistelmä — ruostumatonta terästä!

facta-tämän päivän tietosanakirja

Facta on tuore ja nykyaikainen joka kodin yleishakuteos. Sen yli 70 000 artikkelia esittävät havainnollisesti ja selkeästi perustiedot kaikilta niiltä aloilta, joiden kanssa tämän päivän ihminen joutuu tekemisiin. Factan kaikki 10 osaa ovat valmiina ensi vuoden alussa.

Facta sisältää

- 10 osaa
- yli 70 000 hakusana-artikkelia
- n. 5 500 tekstisivua
- n. 12 000 tekstikuvaa
- n. 160 väriliitettä
- n. 500 teksti- ja liitekarttaa
- n. 1 000 taulukkoa
- erityisen runsaasti sivistyssanoja
- viimeisen osan lopussa laajoja erikoisartikkeleita.

Facta kuuluu laajuudeltaan suurten tietosanakirjojen luokkaan, mutta hinnaltaan se on kaikkien ulottuvilla. Tutustukaa edullisiin ennakkotilaus- ja osamaksuehtoihimme.

TIETOSANAKIRJA OY

Jatkoa sivulta 200

ARSKA KÄVI...

Aarre Elo ja Outi Sorsa vihittiin kauniissa Mustion kirkossa. Läsnä oli vain pieni joukko ystäviä ja omaisia sekä Hymylehden edustajat todistamassa yhteisen taipaleen alkua.

lätys näyttää hyvältä. Hän on harvinaisen viehättävä nainen, tämä uusi rouva Elo. Tumma, siro ja herttainen, melkein kaunotar, mutta tuota pehmeän naisellista tyyppiä eikä suinkaan kiiltokuva. Ei ihme, että Arskan molemmat lapset onnitellessaan halasivat häntä sydämellisesti.

Meidän läsnäolomme kirkossa oli eräs yllätys. Häitten piti olla syrjässä julkisuudesta, poissa palstoilta. Valitettavasti oli pilattava suunnitelmat. Jälkeenkään päin ei Aarre Elo ole suostunut kertomaan tapaamisestaan — siitä kohtalokkaasta ensitapaamisesta Outin kanssa — yhtään mitään. Hänen sihteerinsä kertoi hänen olevan sairaslomalla. Taudin laadusta, asteesta ja vakavuudesta kukaan ei ole osannut kertoa mitään. Arska vain on poissa maisemista jonkin aikaa, tutkimuksissa.

Outi Sorsa on joittenkin mainintojen mukaan toiminut mm. tv:ssä skriptana, joten ei ole ehkä kaukaa haettu olettamus, että Elo olisi tavannut hänet tv:ssä. Huomaamatta ei suinkaan jää se, että Outi on täysin päinvastaista tyyppiä kuin edellinen rva Elo. Se sinänsä ei todista yhtään mitään, on vain hauskaa todeta, että Arska raskaan menetyksen jälkeen on löytänyt menetetyn tilalle uuden persoonan.

Arska ei ole itse sanonut asiasta mitään. Hän on sitä mieltä, että jos sanoo jotakin yhdelle julkisen sanan edustajalle, on se sanottava myös toiselle. Hän ei vähättele yleisön merkitystä, ei sitä, mitä ihmiset hänestä ajattelevat. Hän ottaa melko vakavasti ihailijakirjeet — ja myös haukkumiset. Siinä on ehkä eräs hänen suosionsa salaisuus.

Hän on joskus sanonut, että suorassa lähetyksessä hän tuntee hyvänolon kutinaa, jännitys on sähköinen ja sen kaiken keskellä on yritettävä puikkelehtia parhaansa mukaan. Hän muistaa menneiltä ajoilta ajan, jolloin hän pelasi jääkiekkoa poikien edustusjoukkueessa, jolloin vatsanpohjaa kouri pelkästä jännityksestä. Varsinainen astuminen areenalle synnytti jonkinlaisen huuman, joka kannusti eteenpäin.

Minulla ei ollut tilaisuutta kysyä, mitä hän tunsi taluttaessaan nuorikkoaan alttarille. Ehkä se oli tuota nuoruuden aikaista huumaa, jännitystä, joka laukesi lopulta papin ymmärtäviin sanoihin, ystävien läsnäoloon, lasten hyväksyvään syleilyyn ja yleiseen toveruuden tunteeseen.

Anoppisi — hyvin viehättävä naisihminen muuten — sanoi, että olet joutunut kokemaan kovia. Hän on varmasti oikeassa. Toisaalta, olet varmasti myös onnettaren suosikki, sillä harvalle miehelle sattuu kahta sellaista naista kuin Anja ja Outi.

Mennyt on mennyttä ja tulevaisuus on edessäpäin. Tulevaisuus on tärkeämpi, ja se on varmasti helppo, sillä teillähän on nyt toisenne. Teillä on myös ystävänne, jotka todistivat häitänne. Loppujen lopuksi, elämä on antanut teille aika paljon, eikö totta? □

VAIN MEILTÄ SAATTE MAAILMANKUULUN KELLON POSTITSE - JA NÄIN EDULLISIN EHDOIN!

CAMY on Sveitsin suurimpiin kuuluvan, Camy Watch Co S.A. kellotehtaan tarkkuustuote. Niitä myydään 100 eri maassa —

Me tarjoamme 305 kellon Camy-mallistosta asiantuntijan huolellisesti valikoimat kestävät ja tyylikkäät laatukellot.
Olemme sitä mieltä, että Suomen oloissa tarvitaan kestävä kello! Siksi voitte ehdottomasti luottaa Camy kellon laatuun.

Te saatte sen helpommin kuin uskottekaan: tilatkaa allaolevalla kupongilla postitse ja saatte haluamanne tavaran 3 pv:n kuluessa. Annamme käteismaksusta 15 % alennuksen, mutta voitte yhtä hyvin maksaa nyt vain käsirahan ja loput kuukausittain. Maksutavasta riippumatta saatte aina Nykykellojen

AINUTLAATUISEN LAHJAEDUN!

JA HINTAMME OVAT YHÄ

MARKKINOIDEN EDULLISIMMAT!

VALITKAA MIELEISENNE NÄISTÄ LAATUTUOTTEISTA . . .

CAMY

TUNNETTU VANKKA SVEITSILÄINEN – VIIHTYY HYVIN SUOMESSA

. . . JA JOKAISTA TILAUSTA SEURAA HETI ILMAISEKSI VAIHTOEHTOISESTI — VALINTANNE MUKAAN

1. **BISMARCK-RANNEKETJU 6—8 mm** vakiopaino n. 5 g leveydestä riippumatta. 14 kar.
2. **KORVAKORUT** 7,5 mm:n vilj. helmi. (14 kar.)
3. **HELMISORMUS** 7,5 mm:n helmi, samanlainen kuin korvakoruissa, kullan paino n. 2,5 g (14 kar.)
4. **HELMIRANNEKETJU** helmet läpimitaltaan n. 6,5 mm, aidosta helmisimpukasta. 14 kar.
5. **KALVOSINNAPIT** ONYX-kivi. 14 kar.
6. **SOLMIONPIDIN** "Hauenleuka"-kiinn. 14 kar.
7. **BISMARCK-KAULAKETJU** lev. 4 mm. 14 kar.
8. **BISMARCK-RANNEKETJU** lev. 4 mm nyt KOTELOLUKOLLA 14 kar.
9. **MIESTEN KANTASORMUS,** ONYX-kivi, 14 kar. k.
10. TIMANTTISORMUS*) yllätystarjous (kuva ohessa)

UUTTA! LISÄLAHJAKSI kaikille heti korkealaatuiset NAIST. SUKKAHOUSUT tai MIEST. TALVIKREPPISUKAT.

NYT MYÖS LAHJAETUNA N:o 10

AITO TIMANTTISORMUS

18 kar. kultaa, koristepintainen, valkokultaan istutettu timantti. Nyt vain 49,90 + postikulut. Käteishintaan ilman lahjaetua ja alennuksia.

tai LAHJAETUNA, N:o 10*)

7428 MIESTEN SUPERAUTOMAATTIKELLO "Seven Seas", 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestoj., incabloc-iskusuoj., magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk ~~170:—~~ 146:— tai 20:—/kk.

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis puoliteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk ~~95:—~~ 89:— tai 10:—/kk.

8009 SAMA kultadoubleisena, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

7433 SUPERAUTOMAATTI SUKELTAJANKELLO. Erikoisen vahva rakenne. Kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivyri, kestojousi, vesitiivis, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kromiteräskuori, erittäin tehokkaasti itsevalaiseva musta tai vaalea taulu. VAIN mk ~~190:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7447 MUODIKAS KELLO-UUTUUS, Miesten superautomaatti 25 kiv. itsevirittyvä ETA-koneisto, automaattinen päivyri, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, VAIN mk ~~199:—~~ 189:— tai 20:—/kk.

7311 SUKELTAJANKELLO, JOSSA PÄIVYRI "Seven Seas", vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv. koneisto, incabloc-iskusuojaus. ERIKOISRANNEKE "TROPIC", mk ~~129:—~~ 122:— tai 15:—/kk.

CAMY-MYYNTINÄYTTELY: MYYNTI SAMOIN EDUIN NYKYKELLOT, MANNERHEIMINTIE 81 B, p. 418895

KULTAKORUT (oikeuttavat myös lahjaetuun)

31 **BISMARCK-RANNEKETJUT,** ns. raskas malli, 14 kar. kult., kotelolukko, tark. leim., n. 5,5 mm, n. 7,5 g, mk ~~110:—~~ 106:— tai 15:—/kk.
n. 8,5 mm, n. 17,5 g, mk ~~185:—~~ 174:— tai 20:—/kk.

32 **BISMARCK-KAULAKETJU** ns. raskas malli, 14 kar. kultaa, kotelolukko, kesk. n. 6 mm, ja päistä n. 4 mm, pit. n. 425 mm, n. 11 g, mk 150:— 142:— ja kk-erät 20:—.

33 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, tark.leim., aito briljantti istutettu 18 kar. valkokult., mk ~~230:—~~ 207:— tai 30:—/kk.

34 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, 0,05 kar. (5 pointin) timantti, istutettu 18 kar. valkokultaan, (hinta yleensä mk 230:—) mk ~~172:—~~ 166:— tai 20:—/kk.

35 **SAMANLAINEN** mutta 0,10 kar. (10 pointin) erittäin edull. mk ~~279:—~~ 259:— tai 40:—/kk.

36 **KIVISORMUS,** 14 karaatin kultaa, tyylikäs pyöreä malli, kork.laat. kivi: savukvartsi, synt. valkospinelli tai akvamariini, vain mk ~~109:—~~ 103:— tai 15:—/kk.

37 **KORVAKORUT,** 14 kar. kultaa, korkealaat. kivi: samat kuin sormuksessa, vain mk ~~102:—~~ 97:— tai 15:—/kk.

38 **RANNERENKAAT,** 14 karaatin kultaa, varmuuslukko vitjoineen, tarkistusleimaus. Myös litteänä (FLACCA)

n. 8 mm	mk	~~157:—~~	138:—	kk-erät 20:—
n. 10 mm	mk	~~175:—~~	153:—	kk-erät 20:—
n. 12 mm	mk	~~195:—~~	168:—	kk-erät 20:—
n. 14 mm	mk	~~244:—~~	196:—	kk-erät 20:—

KALVOSINNAPIT, 14 kar. kultaa, myös jousi kultaa.

39 savukvartsi	mk	~~136:—~~	124:—	kk-erät 15:—
40 synt. sinisaf.	mk	~~138:—~~	124:—	kk-erät 15:—
41 täysikultaiset	mk	~~155:—~~	137:—	kk-erät 20:—

3628 UUTUUS! NAISTEN SUKELTAJANKELLO. Tämän päivän muotia. Halk. 26 mm, 17 kiv. koneisto, päivyri, incabloc-iskusuoj., vesitiiviys kokeiltu 5 atm. paineessa, voimakkaasti loistavat merkinnät, TROPIC-ranneke, mk ~~139:—~~ 124:— tai 15:—/kk.

1428 UUTUUS, NAISTEN KELLOERIKOISUUS, VESITIIVIS SAFIIRILASIKEKELLO, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, mk ~~124:—~~ 114:— tai 15:—/kk.

1007 NAISTEN KELLO (Ø 17 mm), varustettu murtumattomalla safiirihiotulla lasikkeella, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kultadoublekuori, mk ~~105:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

7306 UUTUUS, AJANMUKAINEN miesten päivyrikello, 17 kiv. koneisto, vaihtaa päivämäärän automaattisesti, kestojousi, incabloc-iskusuoj., magnetisoitumaton, vesitiivis, kromiteräskuori, NYT ERITTÄIN EDULLISESTI mk ~~104:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

7521 SAMANTAPAINEN, mutta 21 kiv. Eta-koneisto (Jetking) jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu mk ~~119:—~~ 112:— tai 15:—/kk.

3506 NAISTEN KELLO, 17 kiv. AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

2004 NAISTENKELLO 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, erittäin tyylikäs, mk ~~127:-~~ 119:- tai 15:-/kk.

2102 SAMANTAPAINEN PÄIVYRI-AUTOMAATTI, 23 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, mk ~~178:—~~ 168:— tai 20:—/kk.

1475 UUTUUS, NAISTEN KULTAKELLO 18 kar. kultaa, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, hinta erittäin edullinen, vain mk ~~159:—~~ 154:— tai 20:—/kk.

7510 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Sputnik" nelik., 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, 20 mikr. kultadoubleta, mk ~~155:—~~ 149:— tai 20:—/kk.

7404 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. Eta-superautomaatti, jaloteräskuori, mk ~~185:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7750 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. kaksoispäivyri, jaloteräskuori, mk ~~165:—~~ 159:— tai 20:—/kk.

ANNAMME CAMY KELLOILLE 1 V. KIRJALLISEN TAKUUN LISÄTURVANA KELLOVAKUUTUS (3:—)

SAMAT EDUT MYÖS OSAMAKSUKAUPASSA. 30 VRK:N PALAUTUSOIKEUS (RAHAT TAKAISIN)

NYKYKELLOT Helsinki 10 BOX 10231

Camy kellojen maahantuoja
MANNERHEIMINTIE 81 B, 41 88 95

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus **käteisellä —15 % al./osamaksulla** (käsiraha + kk-erät.)
KELLO n:o .... mk .... musta/vaalea/kultatauluisena
KULTAESINE n:o ...., ketjun lev. .... mm, sormuksen läpimitta Ø .... mm, mk .... LAHJAETU n:o ...... seuraa mukana lähetyksessä. Sormuksen läpimitta Ø/ketjun lev. .... mm.
Lisälahjaksi:

Huom! Käyttäessänne palautusoikeutta, lisälahjaa ei tarvitse palauttaa

Nimi selvästi .... synt.aika

Arvo t. ammatti .... kirjoilla

Osoite selvästi .... HYMY 10/70

Toimitus 3 pv:n aikana

